ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΝΒ'

Τετάρτη 21 Δεκεμβρίου 2016

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 3819, 3896

2. 'Αδεια απουσίας των Βουλευτών κ.κ. Α. Μπαλτά, Μ. Μουσταφά και Θ. Φορτσάκη, σελ. 3750, 3823

3. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν ασυνόδευτα προσφυγόπουλα που φιλοξενούνται σε δομές φιλοξενίας προσφύγων στην Αθήνα, μαθητές από το 1ο Γυμνάσιο Σπάτων, το Γυμνάσιο Διακοπτού Αχαΐας, το 1ο Γενικό Λύκειο Άργους, το 2ο Γυμνάσιο Αμαλιάδας και το 8ο Δημοτικό Σχολείο Πάτρας, σελ. 3753, 3757,3775,3781, 3785, 3793, 3823

4. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 3745, 3746, 3748, 3750, 3753, 3759, 3760, 3761, 3768, 3774, 3778, 3780, 3781, 3782, 3783, 3784, 3785, 3787, 3788, 3790, 3791, 3793, 3823

Β. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: "Χωρικός σχεδιασμός - βιώσιμη ανάπτυξη", σελ. 3745 - 3799

2. Αίτηση διεξαγωγής ονομαστικής ψηφοφορίας επί της τροπολογίας 837/71 του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: "Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη-Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις", από τους Βουλευτές της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ, τον Βουλευτή του κόμματος «το Ποτάμι» Αχμέτ Ιλχάν και από τους Ανεξάρτητους Βουλευτές κ.κ. Γεώργιο-Δημήτριο Καρρά, Λεωνίδα Γρηγοράκο και Ευστάθιο Παναγούλη, σελ. 3821 - 3823

3. Ονομαστική ψηφοφορία επί της τροπολογίας 837/71 του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σελ. 3823 - 3848

4. Επιστολικές ψήφοι επί της ονομαστικής ψηφοφορίας, σελ. 3823 - 3842

5. Ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: "Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη-Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις", σελ. 3848

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΒΑΡΕΜΕΝΟΣ Γ ., σελ. 3823 - 3896
ΚΟΥΡΑΚΗΣ Α., σελ. 3761 - 3788
ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ Δ., σελ. 3745 - 3761
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ Α., σελ. 3788 - 3823

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΒΟΡΙΔΗΣ Μ. , σελ. 3783 3784, 3785
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. , σελ. 3788
ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β., σελ. 3781
ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ Ι. , σελ. 3785
ΚΟΥΡΑΚΗΣ Α. , σελ. 3761, 3768, 3778, 3780, 3781, 3782, 3784, 3785, 3787
ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ Δ. , σελ. 3745, 3746, 3748, 3750, 3753, 3759, 3760, 3761
ΜΑΝΙΑΤΗΣ Ι. , σελ. 3745, 3746, 3753, 3759, 3760, 3768, 3774, 3781, 3783, 3788, 3790
ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ Δ. , σελ. 3745, 3746, 3759, 3761, 3778, 3782
ΞΥΔΑΚΗΣ Ν. , σελ. 3768, 3781, 3788
ΣΚΡΕΚΑΣ Κ. , σελ. 3745
ΣΤΑΘΑΚΗΣ Γ. , σελ. 3746, 3782, 3788, 3791, 3793
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ Α. , σελ. 3788, 3790, 3791, 3793, 3823

Β. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ Γ. , σελ. 3756
ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ Ε. , σελ. 3777
ΒΟΡΙΔΗΣ Μ. , σελ. 3785
ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ Ό. , σελ. 3777, 3778, 3779
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. , σελ. 3778, 3779, 3785
ΓΡΕΓΟΣ Α. , σελ. 3746
ΔΗΜΑΡΑΣ Γ. , σελ. 3753, 3754
ΔΡΙΤΣΑΣ Θ. , σελ. 3782
ΘΕΛΕΡΙΤΗ Μ. , σελ. 3749, 3780, 3781
ΘΕΟΠΕΦΤΑΤΟΥ Α. , σελ. 3748
ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β. , σελ. 3754, 3780, 3781, 3782, 3787
ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ Ι. , σελ. 3786, 3787
ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ Λ. , σελ. 3761, 3766, 3768
ΚΟΝΣΟΛΑΣ Ε. , σελ. 3779
ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ Έ. , σελ. 3753, 3758, 3759, 3760, 3780
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. , σελ. 3747
ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ Γ. , σελ. 3774
ΛΑΠΠΑΣ Σ. , σελ. 3779, 3787
ΜΑΝΙΑΤΗΣ Ι. , σελ. 3759, 3760, 3768, 3774, 3781, 3783, 3788, 3790, 3791
ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ Δ. , σελ. 3761, 3768, 3775, 3777, 3778
ΜΑΥΡΩΤΑΣ Γ. , σελ. 3774
ΞΑΝΘΟΣ Α. , σελ. 3760, 3761, 3766
ΞΥΔΑΚΗΣ Ν. , σελ. 3768, 3781, 3782, 3791
ΠΑΠΠΑΣ Ν. , σελ. 3761
ΣΑΡΙΔΗΣ Ι. , σελ. 3751, 3792
ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ Ι. , σελ. 3757, 3758, 3759
ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ Π. , σελ. 3748
ΣΚΡΕΚΑΣ Κ. , σελ. 3754
ΣΤΑΘΑΚΗΣ Γ. , σελ. 3768, 3774, 3782, 3783, 3784, 3785, 3786, 3787, 3791, 3793
ΤΖΕΛΕΠΗΣ Μ. , σελ. 3786, 3787
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Μ. , σελ. 3750
ΦΑΜΕΛΛΟΣ Σ. , σελ. 3776
ΧΑΡΙΤΣΗΣ Α. , σελ. 3750

Γ. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:

ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 3783, 3787
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 3782
ΜΑΝΤΑΣ Χ. , σελ. 3781

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΖ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΝΒ'

Τετάρτη 21 Δεκεμβρίου 2016

Αθήνα, σήμερα στις 21 Δεκεμβρίου 2016, ημέρα Τετάρτη και ώρα 12.11', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Ε' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΥ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Χωρικός σχεδιασμός–βιώσιμη ανάπτυξη».

Προτείνω, αφού ολοκληρωθεί ο κατάλογος των ομιλητών που απομένουν και του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου της Ένωσης Κεντρώων, να τοποθετηθούν οι εισηγητές, οι ειδικοί αγορητές και οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι επί των τροπολογιών. Εάν υπάρξει θέμα -και το ζητήσει- να μιλήσει κάποιος Βουλευτής επί των τροπολογιών, θα το δούμε.

Το Σώμα συμφωνεί;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Συνεπώς το Σώμα συνεφώνησε.

Κατά συνέπεια, τον λόγο έχει ο Βουλευτής της Χρυσής Αυγής, ο κ. Γρέγος, για επτά λεπτά.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, πριν ξεκινήσει ο κύριος συνάδελφος, θα ήθελα για λίγο τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Μισό λεπτό, κύριε Γρέγο.

Ορίστε, κυρία Μανωλάκου.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Έχουμε δύο αιτήματα προς την Έδρα. Πρώτον, ο Υπουργός πρέπει να μας πει ποιες βουλευτικές τροπολογίες γίνονται δεκτές. Αν από αυτές που γίνονται δεκτές, είναι κάποιες που αφορούν άλλο Υπουργείο, ζητάμε να παρίσταται ο αντίστοιχος Υπουργός, για να διευκρινίσουμε τα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Θα είναι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Δεύτερον, οι υπουργικές τροπολογίες είναι πάρα πολλές. Αυτό σημαίνει ότι ζητάμε ανοχή από την Έδρα στον χρόνο που θα μας δώσει για να μιλήσουμε. Τουλάχιστον αυτές που καταψηφίζουμε να καταλάβει ο κόσμος γιατί τις καταψηφίζουμε, να έχουμε τον ελάχιστο χρόνο να το τεκμηριώσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ασφαλώς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, οι εισηγητές πότε θα μιλήσουν;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Όπως είπαμε στην αρχή, μόλις τελειώσει ο κατάλογος των ομιλητών που απέμεινε, θα μιλήσουν οι εισηγητές.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ορίστε, κύριε Μανιάτη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εδώ γίνεται κάτι ντροπιαστικό. Το νομοσχέδιο έχει δεκαεπτά άρθρα και μέχρι τώρα που μιλάμε έχουν κατατεθεί δεκαεννέα τροπολογίες.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Τριάντα επτά τροπολογίες.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Η Βουλή πρόκειται να γίνει «πλυντήριο» της ανικανότητας της Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ. Δεν μπορούμε να το αποδεχτούμε. Θέλουμε από το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων να προστατεύσει στοιχειωδώς την κοινοβουλευτική διαδικασία.

Εμείς, ως Κοινοβουλευτική Ομάδα, επιφυλασσόμαστε συνολικά για το πως θα αντιδράσουμε σε αυτόν τον εξευτελισμό του εθνικού Κοινοβουλίου. Δεν μπορεί οι τροπολογίες να έρχονται σωρηδόν, ώρα με την ώρα. Είμαι βέβαιος ότι μέχρι να τελειώσει η συνεδρίασή μας θα δούμε και άλλες τροπολογίες από την Κυβέρνηση. Είναι αδιανόητο οι τροπολογίες να είναι περισσότερες από τα άρθρα του νομοσχεδίου!

Επαναλαμβάνω, θέλουμε το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων να προστατεύσει την αξιοπρέπεια του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Κύριε Μανιάτη, όπως ξέρετε, το πρόβλημα είναι χρόνιο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Όχι, δεν είναι χρόνιο, κύριε Πρόεδρε. Δεν θα τα ισοφαρίσουμε όλα. Δεν είναι καθόλου χρόνιο. Έχει πάρει διαστάσεις σκανδάλου με αυτή την Κυβέρνηση.

Αν τολμούσε η προηγούμενη κυβέρνηση να φέρει δύο τροπολογίες εκτός διαδικασίας, ανέβαινε πάνω στα έδρανα. Και τώρα «μούγκα στη στρούγκα»! Έχουν ευθύνη και οι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ. Δεν είναι μόνο ευθύνη της Κυβέρνησης. Αρκετά πια!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Κύριε Μανιάτη, δεν με αφήσατε να ολοκληρώσω.

Επαναλαμβάνω ότι το πρόβλημα είναι χρόνιο, με εξάρσεις και υφέσεις. Αυτό είναι αναμφισβήτητο. Ασφαλώς, τώρα υπάρχει μια έξαρση. Έχω την εντύπωση ότι όλα τα κόμματα, όχι μόνο η Δημοκρατική Συμπαράταξη, πρέπει να συνεννοηθούν με την Κυβέρνηση και φυσικά το Προεδρείο θα πάρει θέση. Όμως πρωτίστως αφορά όλα τα κόμματα, δεν αφορά μόνο ένα κόμμα.

Κατά συνέπεια, νομίζω ότι ο καλύτερος τρόπος είναι να γίνει μια συνεννόηση, κατά κάποιον τρόπο, μεταξύ των κομμάτων, της Κυβέρνησης και του Προεδρείου, να βρεθεί η χρυσή τομή. Γιατί αυτό το πρόβλημα, επαναλαμβάνω, είναι χρόνιο. Άλλο αν υπάρ-

χουν εξάρσεις και υφέσεις του φαινομένου.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Νομίζω ότι όλοι θα συμφωνήσουμε ότι είναι μια διαδικασία την οποία οφείλουμε να αποφεύγουμε.

Πλην όμως υπάρχουν δυο δεδομένα και απορώ που ο κ. Μανιάτης μιλάει με τόσο έντονους τόνους. Τα προηγούμενα χρόνια, πριν από την Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, τα στατιστικά δεδομένα για τα τελευταία νομοσχέδια, πριν κλείσει η Βουλή για τα Χριστούγεννα, είναι αμείλικτα σε βάρος σας, για να εξεγείρεστε μ' αυτούς τους τόνους. Μπορώ να σας καταθέσω τα στατιστικά δεδομένα για τις τροπολογίες που κατατέθηκαν τα δυο-τρία χρόνια στα οποία συμμετείχατε στην Κυβέρνηση, τα οποία, επαναλαμβάνω, είναι αμείλικτα σε βάρος σας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Θα ζητήσω να τα καταθέσετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Άρα η έντασή σας είναι υπερβολική με βάση τα δεδομένα.

Το δεύτερο είναι ότι στο παρόν νομοσχέδιο, προειδοποιήσαμε και από χθες στη συζήτηση, θα υπάρξουν τροπολογίες, που κατά ένα πολύ μεγάλο μέρος τους, στη συντριπτική τους πλειοψηφία, είναι διαδικαστικές. Αφορούν, δηλαδή, θέματα που εκπορεύονται από το ότι κλείνει ο χρόνος στις 31 Δεκεμβρίου και υπάρχουν διάφορα Υπουργεία στα οποία πρέπει να γίνουν ρυθμίσεις. Προειδοποιήσαμε και για τις τρεις-τέσσερις σημαντικές τροπολογίες οι οποίες θέλουν μια ιδιαίτερη συζήτηση και ιδιαίτερη επεξεργασία και αφορούν στην υλοποίηση κάποιων από τα συμφωνηθέντα στο πλαίσιο της δεύτερης αξιολόγησης. Προειδοποιήσαμε γι' αυτό. Διευκολύνουν τη διαδικασία, για να ολοκληρωθεί η δεύτερη αξιολόγηση στην οποία η κυβέρνηση είναι δεσμευμένη να προχωρήσει.

Άρα ανακεφαλαιώνω, η ένταση είναι με βάση τα στατιστικά δεδομένα υπερβολική.

Δεύτερον, υπάρχουν διαδικαστικά θέματα, ως τελευταίο νομοσχέδιο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου, δευτερεύουσας σημασίας, που απλώς χρειάζονται μια ευρύτερη συναίνεση. Δεν μπορούμε να κάνουμε αλλιώς.

Τρίτον, υπάρχουν τρία ή τέσσερα θέματα, που θα αποτελέσουν αντικείμενο συζήτησης στη σημερινή μας συνεδρίαση, τα οποία εκπορεύονται από ένα πλαίσιο συμφωνιών που έχουν ολοκληρωθεί και πρέπει να θεσμοθετηθούν, κυρίως για τις αγορές προϊόντων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Κύριε Υπουργέ, με προσοχή άκουσα κι εγώ τα όσα είπατε. Όπως είπα προηγουμένως, το φαινόμενο έχει εξάρσεις και υφέσεις. Τώρα δεν θα κρίνουμε πότε είναι η έξαρση και ποιος φταίει για την έξαρση ή την ύφεση. Έχω, όμως, την εντύπωση ότι πρέπει να υπάρξει μια αμοιβαία συζήτηση και κατανόηση, ούτως ώστε να βρεθεί η χρυσή τομή, γιατί μόλις τελειώσει αυτή η συζήτηση ένα άλλο κόμμα θα φέρει το ίδιο θέμα στο επόμενο νομοσχέδιο.

Σας ζητώ συγγνώμη, κύριε Γρέγο, που σας κρατώ όρθιο.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Παρακαλώ.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, ο κύριος Υπουργός συνεχίζει να μη μας λέει ποιες βουλευτικές τροπολογίες κάνει αποδεκτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Θα το πει.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Μα θα τελειώσουμε σε λίγη ώρα, κύριε Προεδρεύοντα. Και δεν είναι μόνο αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Κυρία Μανωλάκου, θα το πει. Δεν μίλησε ακόμα.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Έλεος! Και μία ακόμα ερώτηση έχω να κάνω προς τον κύριο Υπουργό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Κυρία Μανωλάκου, παρακαλώ, ναι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Σκοπεύετε, μέχρι να έρθει η ώρα της ψηφοφορίας, να φέρετε και άλλες;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ε, αυτό δεν το ξέρει.

Κύριε Μανιάτη, έχετε τον λόγο, αλλά όχι σε συνέχεια της συζήτησης, παρακαλώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εγώ θέλω να είμαι καθαρός, ως εκπρόσωπος της Δημοκρατικής Συμπαράταξης, προς το Σώμα.

Κατ' αρχάς, πρώτον, να απαντήσει ο Υπουργός στην ερώτηση του ΚΚΕ. Είναι δυνατόν να μας φέρουν και άλλες; Την ερώτηση αυτή την υπέβαλα κι εγώ προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Θα απαντήσει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Δεύτερον, κύριε Υπουργέ μου, αν κατάλαβα καλά από την τεκμηρίωσή σας, μας λέτε ότι δεν είστε χειρότεροι από τους κακούς προηγούμενους που είχαν ξεπουλήσει τα πάντα. Άρα είναι μέτρο σύγκρισης για εσάς το ότι δεν είστε χειρότεροι από τους προηγούμενους;

Και τρίτον, παρακαλώ θερμά, αφού ο Υπουργός ήρθε προετοιμασμένος και μας λέει ότι αυτό γινόταν και κατά τα προηγούμενα χρόνια, να μας καταθέσει τώρα τα στατιστικά στοιχεία που έχει και τα οποία να αποδεικνύουν ότι στο τελευταίο νομοσχέδιο του 2014, για παράδειγμα, ή του 2013, οι τροπολογίες –οι υπουργικές, παρακαλώ, όχι οι βουλευτικές- ήταν περισσότερες από τα άρθρα του νομοσχεδίου που συζητείτο.

Αλλιώτικα, επαναλαμβάνω, εμείς επιφυλασσόμαστε για τις κοινοβουλευτικές αντιδράσεις μας στην προσπάθεια της Κυβέρνησης να κάνει τη Βουλή «πλυντήριο» ανικανότητας της Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Παρακαλώ να συνεχίσουμε τη διαδικασία και να μην έχουμε συνέχεια επί τους θέματος.

Κύριε Γρέγο, έχετε τον λόγο, για επτά λεπτά.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΓΡΕΓΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν είναι μόνο υπερβολικός ο αριθμός των τροπολογιών που κατατίθενται σε κάθε νομοσχέδιο, είναι και το τι περιλαμβάνουν πολλές από αυτές οι τροπολογίες, κύριε Υπουργέ και κύριοι της Κυβέρνησης. Διότι πολύ συχνά ελλοχεύει κίνδυνος διαφθοράς και διαπλοκής σε κάποιες από αυτές τις τροπολογίες. Και αυτό είναι πιο σημαντικό από τον αριθμό των τροπολογιών.

Στη σκιά, λοιπόν, των προσβολών και των εκβιασμών των δήθεν εταίρων μας, που ξεφτιλίζουν για άλλη μια φορά τον Υπουργό Οικονομικών και κατ' επέκταση την Κυβέρνηση, θα ψηφιστεί και αυτό το νομοσχέδιο. Τις απειλές αυτές θα τις μετουσιώσει σε έργα από 1-1-2017 η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ και έπεται συνέχεια.

Μιλάμε για δάση και καταπάτηση δασικών εκτάσεων και για αιγιαλούς που έχουν καταπατηθεί από μεγαλοξενοδόχους και εργολάβους, καθιστώντας απαγορευτική την πρόσβαση σε αυτούς. Υπάρχουν πραγματικά παλάτια μέσα σε δασικές εκτάσεις, που ανήκουν σε κάποιους που δεν τους πιάνει ο νόμος, όπως ξέρετε, και που, αν και έφτασαν εκεί πάρα πολλά μηχανήματα τελευταίας τεχνολογίας –μηχανήματα για πισίνα, πανάκριβα έπιπλα, δημιουργήθηκαν αθλητικές εγκαταστάσεις και κάθε λογής εγκαταστάσεις αναψυχής- ποτέ, μα ποτέ, δεν έφτασε εκεί μια μπουλντόζα –και αρκεί μόνο μία- προκειμένου να γκρεμιστούν αυτά τα αυθαίρετα.

Στις σπάνιες περιπτώσεις που σε αυτά τα αυθαίρετα επιβλήθηκαν κάποια πρόστιμα, αυτά τακτοποιήθηκαν με ένα φουσκωμένο φακελάκι που έκλεισε το στόμα σε πολλούς αρμόδιους και αναρμόδιους υπαλλήλους.

Είναι πραγματικά τραγικό οι πόλεις μας να έχουν μεταμορφωθεί σε τερατουργήματα, σε αντίθεση με τα ιστορικά κέντρα άλλων πόλεων της Ευρώπης, με πρώτο διδάξαντα αυτόν που κάποιοι αποκαλούν εθνάρχη. Συνυπεύθυνοι, δυστυχώς, είναι και πολλοί δήμαρχοι που συνεχίζουν να καταστρέφουν και να υποβαθμίζουν τις πόλεις και κατ' επέκταση, τη ζωή των κατοίκων τους.

Έχουμε κάνει πολλές ερωτήσεις σε επίπεδο κοινοβουλευτικού ελέγχου για όλα αυτά τα θέματα. Και η Χρυσή Αυγή έχει σαφείς θέσεις και προτάσεις γι' αυτά τα ζητήματα.

Με το παρόν σχέδιο νόμου που εισάγεται προς ψήφιση, επιχειρείται η ρύθμιση θεμάτων αναφορικά με τον χωρικό σχεδιασμό και τη βιώσιμη η αειφόρο ανάπτυξη και ρυθμίζονται λοιπά θέματα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Εδώ θα πρέπει να σας πω εισαγωγικά ότι, αν συνεχίσετε τη μνημονιακή πολιτική και την πολιτική της ανεξέλεγκτης λαθρομετανάστευσης που σας επιβάλλουν τα αφεντικά σας των Βρυ-

ξελλών, δεν θα υπάρχουν γενιές Ελλήνων, ώστε να επωφεληθούν από αυτή την ανάπτυξη που αναφέρετε, αν καταφέρετε ποτέ να την επιτύχετε.

Ουσιαστικά, αυτό που κάνετε είναι για άλλη μια φορά να ενσωματώνετε στην ελληνική νομοθεσία μέρος του κοινοτικού θεσμικού πλαισίου. Κι έχω αναφερθεί πολλάκις στο γεγονός ότι η Χρυσή Αυγή είναι πάγια ενάντια σε αυτή την πρακτική, μιας και πιστεύει ότι οι ιδιαιτερότητες της πατρίδας μας επιβάλλουν μια διαμόρφωση καθαρά εθνικής πολιτικής και στον τομέα του χωρικού σχεδιασμού.

Μάλιστα, όπως οι ίδιοι παραδέχεστε, και το παρόν σχέδιο νόμου αποτελεί ουσιαστικά μνημονιακή υποχρέωση, αφού, όπως ανέφερε ο αρμόδιος Υπουργός κ. Σταθάκης, η Κυβέρνηση, μετά από έναν χρόνο –δήθεν- σκληρής διαπραγμάτευσης, όπως συνηθίζετε να λέτε, κατέληξε σε συμφωνία να τροποποιήσει τον ν.4269/2014 με το σχέδιο νόμου: «Χωρικός σχεδιασμός-βιώσιμη ανάπτυξη».

Όπως λέτε οι ίδιοι, σκοπός του νομοσχεδίου είναι η βελτίωση στη χωροταξική νομοθεσία, προκειμένου να δημιουργηθεί μία ασφάλεια δικαίου, ώστε να προσελκυστούν επενδύσεις και να συντομευτεί ουσιαστικά ο χρόνος με την απλούστευση των επιπέδων σχεδιασμού και των διοικητικών διαδικασιών για τη θεσμοθέτηση του σχεδιασμού που εκτείνεται. Αυτή η θεσμοθέτηση εκτείνεται σε τρία επίπεδα, όπως λέτε, δηλαδή το εθνικό, το περιφερειακό και το τοπικό.

Σε ό,τι αφορά το νομοσχέδιο, ενδεικτικά αναφέρουμε ότι προβλέπεται ότι μειώνονται τα μέλη του εθνικού συμβουλίου χωροταξίας από είκοσι ένα σε δεκαεννιά. Ορίζεται πλέον η ιδιότητα του Προέδρου και καταργείται η υφιστάμενη εκτελεστική επιτροπή.

Εδώ πρέπει να τονίσουμε –και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό- ότι διαφωνούμε ριζικά με τη συμμετοχή στο εθνικό συμβούλιο χωροταξίας δύο ΜΚΟ, που θα επιλέγονται μάλιστα από τον εκάστοτε Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με βάση το κριτήριο της αντιπροσωπευτικότητας, με ό,τι και αν σημαίνει αυτό.

Τονίζουμε προς πάσα κατεύθυνση πως είμαστε οι πρώτοι που επιθυμούν την απόλυτη προστασία του φυσικού περιβάλλοντος της πατρίδας μας, πρώτα και κύρια για ιδεολογικούς λόγους, διότι ο λαϊκός εθνικισμός έχει και οικολογική πτυχή, αλλά δευτερευόντως, επειδή ζούμε απ' αυτό το φυσικό περιβάλλον και εν μέρει μέσα σ' αυτό.

Όμως ο ρόλος των περισσότερων περιβαλλοντικών ΜΚΟ θα μπορούσε να χαρακτηριστεί τουλάχιστον ως αντεθνικός. Βλέπουμε τις παρεμβάσεις του στην υλοποίηση του αγωγού Πύργου-Αλεξανδρούπολης, ένα έργο που θα ήταν μεγίστης εθνικής και στρατηγικής σημασίας για την πατρίδα μας, αφού θα εξασφάλιζε de facto τα ανατολικά σύνορα της χώρας μας.

Πιο εξειδικευμένα, στο άρθρο 3 αναφέρεστε στην εθνική χωρική στρατηγική και συγκεκριμένα, στο τέλος του άρθρου αναφέρετε ότι η εθνική χωρική στρατηγική εξαρτάται από οικονομικές συγκυρίες και προγράμματα που τρέχουν την εκάστοτε χρονική περίοδο. Δηλαδή, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις επιθυμίες και τις κατευθύνσεις που δίνονται από τις Βρυξέλλες. Οπότε, εδώ δεν μπορείτε να μιλάτε για καμμία εθνική χωρική στρατηγική.

Επίσης, είμαστε αντίθετοι, διότι δεν βλέπουμε τις τελευταίες δεκαετίες καμμία ουσιαστική βούληση για την αντιμετώπιση της αστυφιλίας και την ουσιαστική αποκέντρωση του πληθυσμού.

Επίσης, δεν συμφωνούμε με το «μπορεί». Αυτός είναι μη δεσμευτικός χαρακτήρας που περιέχει το σχετικό άρθρο αναφορικά με το περιεχόμενο και τις δράσεις της εθνικής χωρικής στρατηγικής.

Στο άρθρο 6, αναφέρεται ότι δεν θα υπάρχει Ρυθμιστικό Σχέδιο για τη Θεσσαλονίκη και ότι θα ενσωματώνονται οι σχετικές διατάξεις στο περιφερειακό χωροταξικό πλαίσιο. Θεωρούμε πως πέραν της Αττικής, θα πρέπει να διαθέτει Ρυθμιστικό Σχέδιο και η συμπρωτεύουσα Θεσσαλονίκη, λόγω του μεγέθους και της ιδιαίτερης οικονομικής και εθνικής σημασίας της, και όχι να εντάσσεται απλώς στο χωροταξικό πλαίσιο της Κεντρικής Μακεδονίας.

Σχετικά με την αναφορά στους μέγιστους συντελεστές δόμησης, θεωρούμε πως εκτός από τους όρους και τους περιορισμούς δόμησης, θα έπρεπε να υπάρχουν και κανόνες αρχιτεκτονικής φύσεως, για να αντιμετωπιστεί η χαώδης κατάσταση που επικρατεί στις οικιστικές –και όχι μόνο- περιοχές.

Στο άρθρο 10, ερχόμαστε να τονίσουμε το ζήτημα της ουσιαστικής αποκέντρωσης, η οποία φυσικά δεν επιτυγχάνεται με την πολεοδόμηση περιοχών πέριξ των μεγαλουπόλεων, αλλά μόνο με την παροχή ριζοσπαστικών κινήτρων για την αντιμετώπιση της αστυφιλίας και την ανάπτυξη περιφερειακών πόλεων ή οικιστικών συνόλων.

Το μέγιστης σημασίας θέμα του χωροταξικού σχεδιασμού και της βιώσιμης ανάπτυξης στην Ελλάδα, δυστυχώς, βρίσκεται σε χαώδη κατάσταση, μιας και η εκάστοτε κυβέρνηση τροποποιεί τις εκάστοτε σχετικές διατάξεις που δεν εφαρμόζονται τις περισσότερες φορές.

Από τη μία υπάρχει η άποψη πως η ανάπτυξη με οποιοδήποτε κόστος, ακόμα και περιβαλλοντικό, υπερτερεί της προστασίας του περιβάλλοντος και από την άλλη, υπάρχει η ιδεοληψία της προστασίας των πάντων στο φυσικό περιβάλλον με οποιοδήποτε κόστος.

Το ζήτημα πρέπει να τεθεί σε τελείως διαφορετικές και πολύ πιο ριζοσπαστικές βάσεις, ώστε να υπάρχει κατά το δυνατόν αρμονία μεταξύ της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας μας και της προστασίας του περιβάλλοντος. Οι τεχνολογίες και οι γνώσεις σ' αυτόν τον τομέα υπάρχουν.

Οι μέχρι σήμερα προσπάθειες των εκάστοτε κυβερνήσεων να επιτύχουν αυτήν την ισορροπία που αναφέραμε, σκόνταψαν κυρίως λόγω γραφειοκρατικών εμποδίων ή της έλλειψης πολιτικής βούλησης. Για να υπάρξει ένας σύγχρονος χωροταξικός σχεδιασμός στην πατρίδα μας, θα πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψιν οι ιδιαίτεροι παράγοντες που τη χαρακτηρίζουν σε επίπεδο γεωγραφικό, οικονομικό, κοινωνικό, πολιτικό, πολιτιστικό και οικολογικό. Χρειάζεται ξεκάθαρη στόχευση για την οριοθέτηση των διαφόρων περιοχών. Μιλάμε για περιοχές τουριστικής ανάπτυξης και περιοχές αστικού ενδιαφέροντος.

Τέλος, κύριε Πρόεδρε, θεωρούμε πως το εν λόγω νομοσχέδιο, πέρα από μνημονιακή υποχρέωση που εσείς αναλάβατε, είναι και άτολμο και αναποτελεσματικό.

Εύχομαι, λόγω των ημερών, στους Έλληνες καλά Χριστούγεννα και καλή λευτεριά στη σκλαβωμένη μας πατρίδα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ο κ. Κωνσταντόπουλος από τη Δημοκρατική Συμπαράταξη ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ έχει τον λόγο για επτά λεπτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φέρνει η Κυβέρνηση στη Βουλή ένα νομοσχέδιο με τη διαδικασία του κατεπείγοντος, για το οποίο φυσικά δεν έχει γίνει κανένας διάλογος με τους αρμόδιους φορείς που πρόκειται να το εφαρμόσουν. Το θέσατε απλώς σε μια υποτυπώδη διαβούλευση δέκα ημερών για τα μάτια του κόσμου.

Ζητήσατε μάλιστα αιφνιδίως από τους εμπλεκόμενους φορείς αμέσως μετά την κατάθεσή του, μέσα σε δεκαοκτώ ώρες, να παρουσιάσουν τις θέσεις τους, χωρίς να είναι προετοιμασμένοι. Τι περιγράφω; Απλώς προχειρότητα.

Ζήτησε το ΤΕΕ να αναβληθεί η ψήφιση, ώστε να μπορέσουν να συμβάλουν καλύτερα στη διαμόρφωσή του. Εσείς τι τους κάνατε; Τους αγνοήσατε. Προφανώς θεωρείτε διακοσμητικούς τους αρμόδιους φορείς, πράγμα αδιανόητο για ένα τόσο καίριο νομοσχέδιο.

Θέλετε να φτιάξετε ένα πλαίσιο χωρικού σχεδιασμού της χώρας, για να προσελκύσει τις επενδύσεις, για να επιταχυνθούν οι διοικητικές διαδικασίες και να μειωθεί το διοικητικό βάρος. Στόχος είναι να διευκολύνετε και να διασφαλίσετε νομικά τους επενδυτές.

Όμως για ένα τέτοιο σοβαρό ζήτημα κρατήσατε όλους τους αρμόδιους φορείς στο περιθώριο.

Ωστόσο, σήμερα αλλάζετε τη χωροταξική και πολεοδομική νομοθεσία, τον τρόπο δηλαδή που μπορούν να γίνονται έργα, υποδομές, κτίρια και λοιπά στη χώρα και οι αρμόδιοι επιστημονικοί φορείς δεν λαμβάνουν τον λόγο, ώστε να καταθέσουν τις απόψεις και την εμπειρία τους.

Είχε τονίσει το ΤΕΕ ότι το Κτηματολόγιο και οι δασικοί χάρτες, ως τα πιο αναπτυξιακά έργα, πρέπει να προηγηθούν όλων των άλλων. Εσείς τι κάνατε; Αδιαφορήσατε και τους αγνοήσατε, ενώ αυτοί είναι που θα εφαρμόσουν τους σχετικούς νόμους.

Κύριοι της Κυβέρνησης, δεν έχετε κανέναν σχεδιασμό. Δεν υπάρχει καμμία σοβαρότητα. Η χώρα χάνει χρόνο και απομακρύνεται από την ανάπτυξη, γιατί η Κυβέρνηση αδυνατεί να κυβερνήσει.

Συμπερασματικά, καταργήσατε έναν νόμο ο οποίος δεν εφαρμόστηκε εξαιτίας της αδυναμίας της Κυβέρνησης, Δεύτερον, εξαιτίας της Κυβέρνησης χάθηκαν είκοσι δύο μήνες για την επεξεργασία του πλαισίου του χωρικού σχεδιασμού της χώρας.

Αποτέλεσμα είναι το νομοσχέδιο που φέρνετε σήμερα, κύριε Υπουργέ, να έχει βασικά προβλήματα και μάλιστα αποσπασματικό χαρακτήρα. Ακυρώνει το εργαλείο των ειδικών χωρικών σχεδίων. Εισάγει διαδικασία προέγκρισης με υπουργική απόφαση για την τροποποίηση όρων, οι οποίοι φυσικά εγκρίνονται με ένα απλό προεδρικό διάταγμα.

Είπε ο Υπουργός ότι δεν θα αυξηθεί η γραφειοκρατία. Ωστόσο, αυξάνεται η ανασφάλεια δικαίου. Οι φορείς φωνάζουν ότι αυξάνεται η αβεβαιότητα του επενδυτή, το διοικητικό βάρος για τις επιχειρήσεις και οι χρονικές καθυστερήσεις. Άλλοι μίλησαν για περαιτέρω συγκεντρωτισμό εξουσιών κα αρμοδιοτήτων.

Η ουσία, όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι ότι πρόκειται για μια προβληματική ρύθμιση.

Αναβαθμίζονται τα περιφερειακά χωροταξικά πλαίσια, σε βάρος των ειδικών, και αποκτούν κανονιστικό χαρακτήρα μέχρι τη θεσμοθέτηση υποκείμενου ρυθμιστικού σχεδιασμού, όπως λέτε. Δηλαδή, μετατρέπονται σε κανονιστικά σχέδια με άγνωστη χρονική διάρκεια, δεδομένου ότι για μια περιοχή μπορεί να περάσουν πολλά χρόνια για τη σύνταξη τοπικού χωροταξικού σχεδίου.

Να σημειώσω εδώ, βέβαια, ότι με τις διατάξεις που φέρνει η Κυβέρνηση τα τοπικά χωροταξικά σχέδια θα εγκρίνονται με προεδρικό διάταγμα και με ευθύνη της κεντρικής διοίκησης, κάτι που προσθέτει γραφειοκρατία και απαιτεί παραπάνω χρόνο.

Τρίτον, καταργούνται τα όσα αφορούσαν στην ψηφιοποίηση και ηλεκτρονική καταγραφή των θεσμικών γραμμών, πληροφοριών, όρων και χρήσεων γης, άρθρο 11 του ν.4269/2014.

Ήταν ένα καινοτόμο εργαλείο, που όμως απαιτούσε συγκεκριμένες ενέργειες για της εφαρμογή του. Η αδυναμία σας, κύριοι, η αδυναμία της Κυβέρνησης, σας ώθησε να το καταργήσετε.

Τρίτον, δεν προβλέπεται η χρηματοδότηση για την εφαρμογή σχεδιασμού, από πού θα υπάρξουν οι πόροι.

Τέταρτον, δεν υπάρχει ούτε ποσοτικοποίηση των στόχων ούτε χρονικός προγραμματισμός για την υλοποίηση της εθνικής χωρικής στρατηγικής.

Πέμπτον, αντιμετωπίσατε με ασάφεια, θα έλεγα, τους συντελεστές δόμησης στις ΒΙΠΕ και ΒΕΠΕ και στα επιχειρηματικά πάρκα. Εδώ θα υπάρξουν παρερμηνείες.

Κύριοι της Κυβέρνησης, έχετε άραγε λάβει υπ' όψιν σας για τον κρίσιμο χωρικό σχεδιασμό τις σύγχρονες τάσεις στο ευρωπαϊκό αστικό σύστημα και κυρίως τον αυξανόμενο κοινωνικό αποκλεισμό, όπως, για παράδειγμα, την προσβασιμότητα των ΑΜΕΑ, τις αλλαγές στον ρόλο και τη λειτουργία των αγροτικών περιοχών, τις χρήσεις γης, τα πολλά προβλήματα στις μεταφορές και τη δικτύωση, την αναγκαία αναπτυξιακή διαχείριση της φυσικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς; Μάλλον όχι.

Μιλάτε για βιώσιμη ανάπτυξη και ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς. Όμως έτσι όπως αντιμετωπίζετε, κύριοι της Κυβέρνησης, αυτές τις έννοιες, είναι έννοιες κενού περιεχομένου.

Το παρόν νομοσχέδιο, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν επιφέρει ουσιαστικές αλλαγές σε σχέση με τον ισχύοντα σήμερα ν.4269/2014, αλλά μόνο κάποιες τροποποιήσεις. Ωστόσο, δεν μας κάνει εντύπωση ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζετε την αναπτυξιακή προοπτική της χώρας.

Τώρα αφήσατε πίσω σας τις υποσχέσεις για την παραγωγική ανασυγκρότηση του τόπου και έρχεστε να ρίξετε στάχτη στα μάτια της κοινωνίας, να κοροϊδέψετε, δηλαδή, τον ελληνικό λαό ότι τάχα ενδιαφέρεστε για την ανάπτυξη.

Είδαμε τις προθέσεις σας, κύριοι της Κυβέρνησης, στο ξεπούλημα του ΟΛΠ στους Κινέζους επενδυτές, στην εκποίηση της ΔΕΗ, στο μπλοκάρισμα του ακινήτου της Αφάντου στη Ρόδο ως αρχαιολογικού χώρου, στο ναυάγιο στον ΔΕΣΦΑ με την αζέρικη SOCAR και την απώλεια 188 εκατομμυρίων ευρώ, στο τοπίο απόλυτης εγκατάλειψης στο Ελληνικό και τη μετατροπή του σε hot spot-αποθήκες ψυχών προσφύγων, χωρίς κανένα σχέδιο για την αξιοποίησή του.

Η δε καταπολέμηση της ανεργίας, που είναι το μεγάλο στοίχημα και ζητούμενο όλων μας, δεν βρίσκει καμμία απάντηση, όταν και εκεί χάνονται εβδομήντα πέντε χιλιάδες θέσεις εργασίας μόνο από το Ελληνικό.

Κύριοι, αυτά είναι τα έργα σας! Ο ελληνικός λαός δεν εξαπατάται πια. Γι' αυτό και καταψηφίζουμε το παρόν νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Ο κ. Σκουρλέτης έχει ζητήσει τον λόγο για να υποστηρίξει δύο τροπολογίες. Η μια είναι με γενικό αριθμό 875 και η άλλη με γενικό αριθμό 876.

Η τροπολογία με γενικό αριθμό 876 και ειδικό 104, αναφέρεται στην αναδρομική ισχύ από 1-1-2016 των αποφάσεων περί αποζημιώσεως της εργασίας καθ' υπέρβαση του ωραρίου για το προσωπικό των ΟΤΑ πρώτου και δευτέρου βαθμού και των νομικών προσώπων αυτών.

Η άλλη είναι η τροπολογία με γενικό αριθμό 875 και ειδικό 103 και αφορά τις δαπάνες μισθωμάτων περιφερειών.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ξεκινήσω με την τροπολογία με γενικό αριθμό 875 και ειδικό 103. Όπως ήδη αναφέρατε, αφορά δαπάνες που σχετίζονται με τη μίσθωση κτηρίων για συμβάσεις που ήδη έχουν λήξει, αλλά που εκ των πραγμάτων έχουν παραταθεί. Δεν είχαν το δικαίωμα να προβούν σε νέα διαγωνιστική διαδικασία εκ μέρους των περιφερειών.

Τους δίνουμε, λοιπόν, τη δυνατότητα να δικαιολογηθούν αυτές οι δαπάνες και εντός διμήνου να κάνουν νέα διαγωνιστική διαδικασία. Αφορά κυρίως σχολικές μονάδες και είναι υποχρεωτικό αυτό να γίνει εντός διμήνου από τη δημοσίευση της τροπολογίας.

Από εκεί και έπειτα, αυτά τα ποσά έχουν ήδη προϋπολογιστεί από τις περιφέρειες και δεν επιφέρουν καμμία δαπάνη στο επίπεδο του προϋπολογισμού.

Η δεύτερη τροπολογία είναι με γενικό αριθμό 876 και ειδικό 104 και αφορά πάλι δαπάνες που σχετίζονται με υπερωριακή εργασία. Ζητάμε με την παρούσα τροπολογία να έχει αναδρομική ισχύ από 1-1-2016. Πρόκειται για αποφάσεις που ήδη παρθήκαν, αλλά δεν πάρθηκαν μέσα στον προβλεπόμενο από τον νόμο χρόνο και πάρθηκαν μετά. Με ευθύνη, βέβαια, των δημοτικών και περιφερειακών συμβουλίων, τούς δίνεται η δυνατότητα αυτές οι αποφάσεις να θεωρηθούν έγκυρες και να δοθούν τα χρήματα αυτά για παρασχεθείσα εργασία. Κυρίως αφορά εργαζομένους στην καθαριότητα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ευχαριστώ.

Προχωρούμε στην επόμενη ομιλήτρια, την κ. Θεοπεφτάτου από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Ορίστε, κυρία Θεοπεφτάτου, έχετε τον λόγο, για επτά λεπτά.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΘΕΟΠΕΦΤΑΤΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε για τον χωρικό σχεδιασμό σε σχέση με την βιώσιμη ανάπτυξη. Αυτές οι συζητήσεις είχαν ξεκινήσει, όπως έχουμε ξαναπεί σε αυτή την Αίθουσα, από τα τέλη της δεκαετίας του '70. Έχουν γίνει αρκετές θεσμικές παρεμβάσεις ως προς τον χωρικό σχεδιασμό, με σημαντικότερο θα έλεγα τον ν.1337/1983, που, όμως, σύμφωνα με αυτόν ή μετά με τις τροποποιήσεις του, είτε δεν ολοκληρώθηκαν οι μελέτες, είτε έγινε ευκαιριακή εφαρμογή ρυθμίσεων, είτε εξέλιπαν βασικοί μηχανισμοί για την εφαρμογή τους και την στήριξη τους και έτσι έμεναν στα χαρτιά. Σε μεγάλο δε βαθμό έγιναν παρεμβάσεις, πε-

ρισσότερο για να θεραπεύσουν οικιστικά προβλήματα, παρά να δώσουν αναπτυξιακή προοπτική.

Εδώ, θα πρέπει να επισημάνουμε την έλλειψη του βασικότερου εργαλείου ρύθμισης του χώρου, του Εθνικού Κτηματολογίου, που νομίζω ότι έχει μπει σε τροχιά ολοκλήρωσής του και αναμένουμε να το δούμε.

Στο πλαίσιο, λοιπόν, αυτό θα πρέπει να αναλογιστούμε γιατί όλες αυτές οι θεσμικές ρυθμίσεις δεν είχαν τα απαιτούμενα αποτελέσματα και θα πρέπει να κρίνουμε τι έφταιξε. Σε αυτή τη βάση συζητάμε για τις αλλαγές του ν.4269/2014, που χρειάζεται οπωσδήποτε να γίνουν ορισμένες αλλαγές, κυρίως στη διάρθρωση σε διακριτούς ρόλους λειτουργίας αυτών των τριών βασικών επιπέδων του χωρικού σχεδιασμού, δηλαδή στο εθνικό επίπεδο, σε περιφερειακό και σε τοπικό επίπεδο, τα γνωστά σε όλους μας παλιά γενικά πολεοδομικά σχέδια.

Η εθνική χωρική στρατηγική αποτελεί το βασικό εργαλείο διαμόρφωσης πολιτικής γης για τη βιώσιμη ανάπτυξη και σε εθνικό και σε διατομεακό επίπεδο και η ενίσχυση του συντονιστικού ρόλου των περιφερειακών χωροταξικών προκρίνει και την κεντρική τους θέση στο σύστημα σχεδιασμού. Αυτό που θα έπρεπε να γίνει είναι να μπει ένα συγκεκριμένο πλαίσιο αρχών και κανόνων.

Εν μέσω, λοιπόν, μιας κρίσης, όχι μόνο οικονομικής αλλά και περιβαλλοντικής -την κλιματική αλλαγή εννοώ- και κοινωνικής - κοινωνικές ανισότητες που έχει οξύνει η κρίση- υπάρχει η ανάγκη ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού που θα προάγει το σχέδιο παραγωγικής και κοινωνικής ανασυγκρότησης που επιχειρούμε.

Θα ήθελα να αναφερθώ, επίσης, και σε δύο τροπολογίες που έχω καταθέσει και νομίζω ότι μπορούν να γίνουν αποδεκτές από το σύνολο του Σώματος.

Η πρώτη αφορά ένα γνωστό θέμα, τη διευκόλυνση εγκατάστασης συστημάτων και ανεξάρτητων μονάδων που προάγουν την ενεργειακή απόδοση των κτηρίων και περιορίζουν την ενεργειακή φτώχεια. Αυτή η ρύθμιση, νομίζω, χρειάζεται στον ν.4342/2015 για τοποθέτηση ρυθμιστικών ή μετρητικών διατάξεων ενέργειας ή ανεξάρτητων μονάδων θέρμανσης. Έχουμε πάρα πολλά ακίνητα που δεν θερμαίνονται επαρκώς, μειώνεται η ενεργειακή απόδοση του συνόλου. Νομίζω ότι πρέπει να δοθεί η δυνατότητα -και σύμφωνα με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης- να μπορεί αυτόνομα ένα ακίνητο να επιλέξει τον τρόπο που θα θερμανθεί.

Η δεύτερη τροπολογία, αφορά και τα νησιά από όπου κατάγομαι, την Κεφαλονιά και την Ιθάκη, αλλά αναφέρεται και σε πάρα πολλές περιοχές της χώρας μας. Είναι απαλλαγή από την προσκόμιση φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας σε πληγέντες από φυσικές καταστροφές, δηλαδή από σεισμούς, πλημμύρες, πυρκαγιές, κατολισθήσεις. Πάρα πολλοί συνάνθρωποί μας δικαιούνται είτε κρατική αρωγή είτε επιδότηση ενοικίου ή φιλοξενίας, επειδή έχει πληγεί η πρώτη τους κατοικία. Με προηγούμενη ρύθμιση είχε οριστεί ότι αυτό το ποσό είναι ακατάσχετο, πλην όμως ζητείτο φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα. Αυτή η ρύθμιση ουσιαστικά διευκρινίζει κάτι που είναι αυτονόητο, ότι αυτές οι επιδοτήσεις δεν θα πρέπει να υπόκεινται σε καμμία κατάσχεση.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Κι εγώ ευχαριστώ.

Συνεχίζουμε με την κ. Θελερίτη, Βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ.

Κυρία Θελερίτη, έχετε τον λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΘΕΛΕΡΙΤΗ: Αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, με μικρές βελτιώσεις, ικανές όμως να βάλουν ένα τέλος στην απορρύθμιση του χωροταξικού σχεδιασμού, αλλά και να επαναφέρουν την πυραμίδα του πολύ κοντά στην προτέρα κατάσταση, δηλαδή στο 1999 –πριν, δηλαδή, από την κατεδάφιση όλου του θεσμικού πλαισίου του 2014-, φέρνουμε σήμερα ένα νομοσχέδιο το οποίο ακριβώς έρχεται να επιλύσει όλα αυτά τα προβλήματα. Όπως όλοι γνωρίζουμε, ο ν.4229/2014 εφηύρε τα ειδικά χωρικά σχέδια, όπου με τη σημειακή χωροθέτηση παραγωγικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, έδωσε τη δυνατότητα να νομιμοποιούνται παρεκκλίσεις του μεσοπρόθεσμου προγράμματος.

Ποιοι είναι οι βασικοί στόχοι του παρόντος νομοσχεδίου; Πρώτον, καθορίζεται η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης ως στρατηγικός στόχος για το σύστημα του χωροταξικού σχεδιασμού.

Δεύτερον, βελτιώνεται ολόκληρο το σύστημα του χωρικού σχεδιασμού, προκειμένου όλες αυτές οι πολιτικές, που ασκούνται σε διαφορετικά επίπεδα, δηλαδή στο εθνικό, στο περιφερειακό και στο τοπικό, να αποκτήσουν μια μεγαλύτερη συνοχή, μεγαλύτερη λειτουργικότητα και να υπάρξει ένας καλύτερος συντονισμός των τομεακών, χωροταξικών πολιτικών.

Για τον λόγο αυτόν, ενισχύεται το περιεχόμενο της εθνικής χωρικής στρατηγικής, όπου έρχεται να αποκαταστήσει, έστω και μερικώς, την έλλειψη του γενικού χωροταξικού πλαισίου. Ενισχύεται, επίσης, ο ρόλος των περιφερειακών πλαισίων και δίνεται η δυνατότητα να αποτελέσουν το βασικό πυλώνα του συστήματος χωρικού σχεδιασμού.

Τρίτον, βελτιώνεται με τον τρόπο ενσωμάτωσης των ειδικών χωρικών σχεδίων στο γενικότερο σύστημα του χωρικού σχεδιασμού. Υπάρχει μια βελτίωση με αυτό που ίσχυε στο παρελθόν. Βασικό ζητούμενο αυτής της βελτίωσης είναι η ενίσχυση της ασφάλειας του δικαίου και για τους επενδυτές, αλλά με μια αποτροπή της εδραίωσης ενός παράλληλου συστήματος σχεδιασμού, δηλαδή αυτό το «κατ' εξαίρεση ρυθμίσεις», το οποίο όλο το προηγούμενο διάστημα ίσχυε όσον αφορά τον νόμο του 2014 που προανέφερα.

Τέταρτον, η διασφάλιση του ρόλου και του κύρους του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας σαν ένα όργανο κοινωνικής διαβούλευσης. Ας δούμε λίγο γιατί ο χωροταξικός σχεδιασμός αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για την επίτευξη των εθνικών και κοινωνικών οικονομικών στόχων, για την ανάπτυξη και τη δίκαιη χωρική περιφερειακή οργάνωση, αλλά όλα αυτά με ταυτόχρονο σεβασμό για την ανάδειξη του περιβάλλοντος.

Επίσης, αποτελεί ταυτόχρονα ένα εργαλείο αποκέντρωσης, εφόσον επιτρέπει την «από κάτω» δυνατότητα του σχεδιασμού και του συντονισμού. Όχι μόνο από πάνω, αλλά και από κάτω.

Το παρόν σχέδιο νόμου, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, έρχεται όχι μόνο για να βελτιώσει το υφιστάμενο σύστημα του σχεδιασμού, όπως προανέφερα, με τον προηγούμενο νόμο, αλλά να επαναπροσδιορίσει ποια είναι αυτά τα υφιστάμενα εργαλεία του χωρικού σχεδιασμού στο πλαίσιο, όμως, μιας ευρύτερης και βιώσιμης στρατηγικής χωροταξικής ανάπτυξης.

Ουσιαστικά έρχεται να βελτιώσει την ασφάλεια δικαίου. Με ποιόν τρόπο; Ενισχύοντας την εθνική χωρική στρατηγική και καθιστώντας την εργαλείο συντονισμού των περιφερειακών τοπικών χωροταξικών πλαισίων.

Με αυτόν τον τρόπο τι γίνεται; Εξασφαλίζονται οι βασικές κατευθυντήριες γραμμές της χωρικής οργάνωσης της χώρας μας, έτσι ώστε να υπάρχει πραγματικά ένας συντονισμός των διαφορετικών επιπέδων χωρικών σχεδιασμών και να περιοριστούν με αυτόν τον τρόπο οι αντιφάσεις και οι πιθανές συγκρούσεις στα τρία επίπεδα χωρικού σχεδιασμού. Επίσης, υπάρχει η δυνατότητα του μακροχρόνιου στρατηγικού χωρικού σχεδιασμού, δηλαδή να έχουμε μπροστά μας έναν μακροχρόνιο σχεδιασμό. Ακόμη εξασφαλίζεται η αλληλοτροφοδότηση μεταξύ των περιφερειακών και ειδικών χωροταξικών πλαισίων, με σκοπό την προώθηση της συνοχής και της ποιότητας των χωρικών σχεδίων και, τέλος, η εναρμόνιση με τα εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα και τις πολιτικές οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

Στην ίδια κατεύθυνση αυτή του συντονισμού και της αλληλοτροφοδότησης λειτουργούν και τα ειδικά χωροταξικά πλαίσια, τα οποία προσφέρουν στρατηγικές κατεύθυνσης, επιτρέπουν την προώθηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, στο πλαίσιο, όμως –και αυτό είναι πολύ σημαντικό- της προστασίας του πολιτιστικού και φυσικού τοπίου. Σχεδιάζουμε μεν και βοηθούμε τις επενδύσεις, αλλά όχι, όπως προηγουμένως, κάτω από την προστασία του πολιτιστικού και φυσικού τοπίου.

Επιπρόσθετα διευρύνει, επίσης, το πεδίο εφαρμογής των ειδικών χωροταξικών σχεδίων, ώστε να περιλαμβάνουν κατευθύνσεις για τις μεγάλες επενδύσεις και εδραιώνει διαδικασίες που επιτρέπουν την αποτελεσματική τους εφαρμογή, όπως η πρόβλεψη για το περιεχόμενο αυτών των επενδύσεων. Επίσης, βάζει χρονοδιάγραμμα και αξιολόγηση.

Δεύτερον, έρχεται να αντιμετωπίσει αυτό το χάος της λεγόμενης αποσπασματικότητας της χωροθέτησης των οικονομικών,

παραγωγικών και εν γένει επενδυτικών δραστηριοτήτων, ενισχύοντας το περιεχόμενο του συντονιστικού ρόλου των περιφερειακών χωροταξικών πλαισίων. Σε αυτό το πνεύμα ο νόμος δίνει τη δυνατότητα στα περιφερειακά χωροταξικά πλαίσια να έχουν ένα ρυθμιστικό ρόλο, ώστε να αποφεύγονται οι επικαλύψεις και οι συγκρούσεις με τα ειδικά χωροταξικά πλαίσια και να διευκολύνει τις αποφάσεις σε επίπεδο περιφέρειας.

Αναβαθμίζεται η περιφέρεια σε πρωταρχικό πυλώνα του συστήματος χωροταξικού σχεδιασμού, συντονίζοντας και εξειδικεύοντας την εφαρμογή των ειδικών χωροταξικών πλαισίων και προσφέροντας χωροταξικές και πολεοδομικές κατευθύνσεις και στους δήμους.

Επίσης, δίνει τη δυνατότητα στους δήμους να χωροθετούν, έτσι ώστε να μην υπάρχει αυτή η πολυνομία, και στο επίπεδο του δήμου επιτρέπεται το ενδεχόμενο τις διατήρησης της ενίσχυσης των τοπικών εξαιρέσεων με δυσμενείς επιπτώσεις τόσο στη βιώσιμη ανάπτυξη όσο και στη σταθερότητα για την εξασφάλιση επενδύσεων.

Τρίτον, λύνει το θέμα της αλληλοκάλυψης των σχεδίων σε επίπεδο ΟΤΑ πρώτου βαθμού, με την αναγνώριση και τη διάκριση των διαφορετικών αναγκών σε κάθε χωρικό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό ενισχύεται η τοπική αυτοδιοίκηση στο να χαράζει ολοκληρωμένη χωροταξική πολιτική και κατ' επέκταση στηρίζει την τοπική ανάπτυξη, αλλά μέσα από έναν ενιαίο σχεδιασμό σε τοπικό επίπεδο με προσδιορισμούς μέσα από τα τοπικά χωροταξικά σχέδια και τις τέσσερις μεγάλες κατηγορίες που αναφέρονται στο άρθρο 9.

Ολοκληρώνοντας, με το τέταρτο σημείο θα ήθελα να πω ότι εξασφαλίζει, επίσης, και τον προσαρμοστικό χαρακτήρα όλων των σχεδίων μέσα από ευέλικτες διαδικασίες κατάρτισης και τροποποίησης, ώστε να μην έχουμε αυτά τα χρονοβόρα διαστήματα και έτσι να κερδίζουμε αρκετό χρόνο για την υλοποίηση αυτών.

Άρα, με άλλα λόγια, το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου έρχεται να αποτελέσει μια ευκαιρία στο να μπει, επιτέλους, μια τάξη στον εθνικό χωροταξικό σχεδιασμό μέσα από τον συντονισμό και την εναρμόνιση των διαφορετικών χωρικών πλαισίων τόσο μεταξύ τους όσο και με τα κοινωνικά αναπτυξιακά προγράμματα της χώρας. Επίσης, για να ενισχυθεί η ασφάλεια δικαίου όσον αφορά τους επενδυτές, ώστε να προχωρήσουμε σε μια βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη τόσο σε τοπικό όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία εβδομήντα ασυνόδευτα προσφυγόπουλα που φιλοξενούνται σε δομές φιλοξενίας προσφύγων στην Αθήνα.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Επίσης, ο Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ κ. Μπαλτάς Αριστείδης ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό από 21 Δεκεμβρίου 2016 έως 22 Δεκεμβρίου του 2016. Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης κ. Χαρίτσης θα υποστηρίξει την τροπολογία με γενικό αριθμό 838 «Μετάθεση ανά ένα έτος της ημερομηνίας έναρξης ισχύος της διάταξης για την εγγραφή των πράξεων που εντάσσονται στα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα σε μια συλλογική απόφαση ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα».

Ορίστε, κύριε Χαρίτση, έχετε τον λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η συγκεκριμένη τροπολογία τροποποιεί την παράγραφο 3 του άρθρου 27 του ν.4314/2014, στον οποίο νόμο στο πλαίσιο απλοποιήσεων διαδικασιών υπήρχε η πρόβλεψη για μια και μοναδική συλλογική απόφαση έργου, ΣΑΕ δηλαδή, ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Αυτή η πρόβλεψη φαίνεται εκ πρώτης όψεως να οδηγεί σε μια απλοποίηση των διαδικασιών, όμως όπως θα εξηγήσω, πρόκειται για μια διάταξη η οποία δεν έλαβε υπ' όψιν το δημόσιο λογιστικό και το σύστημα πληρωμών συνολικά του ελληνικού δημοσίου και κυρίως τις Γενικές Διευθύνσεις Οικονομικών Υπηρεσιών των Υπουργείων.

Αυτήν τη στιγμή είναι αδύνατη η εφαρμογή της μιας συλλογικής απόφασης έργου ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα, εφόσον σύμφωνα με το δημόσιο λογισμικό ο κάθε Υπουργός είναι διατάκτης για τις πιστώσεις του δικού του Υπουργείου. Προφανώς, η λογική της απλοποίησης μάς βρίσκει απολύτως σύμφωνους για αυτό και έχουμε συστήσει στο Υπουργείο Οικονομίας ομάδα εργασίας, στην οποία συμμετέχουν στελέχη του Υπουργείου της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης της ΜΟΔ, αλλά και της Υπηρεσίας Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η ομάδα αυτή έδωσε ήδη το πρώτο της παραδοτέο με απλοποιήσεις διαδικασιών, οι οποίες αποτυπώθηκαν στις διατάξεις του άρθρου 72 του ν.4443/2016, κατεβάζοντας τις υπογραφές για μια σειρά από διοικητικές πράξεις σε χαμηλότερο ιεραρχικό επίπεδο στο Υπουργείο.

Η ίδια αυτή ομάδα εργάζεται αυτήν την στιγμή πάνω στο θέμα της απλοποίησης των ΣΑΕ, των Συλλογικών Αποφάσεων Έργου, προκειμένου να προτείνει μια διαδικασία απλοποίησης που θα μπορεί όντως να υλοποιηθεί, να εφαρμοστεί εντός του γενικότερου θεσμικού πλαισίου του δημοσίου λογιστικού και λαμβάνοντας υπ' όψιν βεβαίως τις αρμοδιότητες και τις ιδιαιτερότητες κάθε υπουργείου.

Αν σήμερα αποφασίζαμε να εφαρμόσουμε τη συγκεκριμένη διάταξη που προβλέπεται στον ν.4314, δεδομένου ότι μέχρι τώρα τα συγχρηματοδοτούμενα έργα των Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων εγγράφονται σε πολλές διαφορετικές συλλογικές αποφάσεις έργου όλων των υπουργείων, θα έπρεπε να προχωρήσουμε σε σαρωτικές αλλαγές που θα αφορούσαν ακόμα και τα ετήσια όρια πιστώσεων των υπουργείων, κάτι το οποίο, όπως αντιλαμβάνεστε, θα δημιουργούσε μεγάλη αναστάτωση.

Έχουν ήδη προχωρήσει σημαντικά βήματα για την απλοποίηση των διαδικασιών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Ήδη από ένα σύστημα με λογαριασμό ανά έργο, πολλούς λογαριασμούς σε κάθε ΣΑΕ, είμαστε έτοιμοι να περάσουμε σε μια διαδικασία πληρωμών με ένα λογαριασμό ανά συλλογική απόφαση έργου. Έχουν γίνει και οι σχετικές συνεννοήσεις με την Τράπεζα της Ελλάδος, προκειμένου να γίνουν όλες οι απαραίτητες προσαρμογές για να περάσουμε το συντομότερο δυνατόν στην ασφαλή εφαρμογή αυτού του νέου συστήματος.

Πρόκειται, όμως, για μια σημαντική αλλαγή, η οποία απαιτεί αλλαγές των συστημάτων τόσο της Τράπεζας της Ελλάδος όσο και του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος, του συστήματος ΕΣΠΑ, αλλά και της λειτουργίας των Γενικών Διευθύνσεων Οικονομικών Υπηρεσιών των Υπουργείων.

Βεβαίως είναι σε εξέλιξη παράλληλα και η υλοποίηση του έργου του ΥΠΔΕ, η οποία θα απλοποιήσει και θα αυτοματοποιήσει πολλές διαδικασίες, του ηλεκτρονικού, δηλαδή, συστήματος πληρωμών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Κρίνεται, λοιπόν, επιτακτική η προτεινόμενη παράταση κατά ένα έτος της προθεσμίας για την υλοποίηση του συστήματος απλοποίησης των διαδικασιών των Συλλογικών Αποφάσεων Έργου, των ΣΑΕ, ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει η κ. Τριανταφύλλου Μαρία, Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ, για επτά λεπτά.

ΜΑΡΙΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σκοπός του παρόντος νομοθετήματος είναι ο επαναπροσδιορισμός της στρατηγικής για τον χωρικό σχεδιασμό, με γνώμονα τη βιώσιμη κοινωνικά και περιβαλλοντικά δίκαιη ανάπτυξη.

Στην Ελλάδα ως τώρα τι είχαμε; Είχαμε αποσπασματικές ενέργειες. Είχαμε απουσία ολοκληρωμένων σχεδίων ανάπτυξης, που να αφορούν στις τοπικές κοινωνίες. Είχαμε έργα φαραωνικά. Πόσο μακριά βρίσκονται άραγε αυτά τα φαραωνικά έργα από το συμμαζεμένο, σχεδόν υπαινικτικό, τρόπο του δικού μας ανάγλυ-

φου και του δικού μας τόπου; Είχαμε έργα φαραωνικά, λοιπόν, με πολύ μικρό ανταποδοτικό όφελος, που δεν εντασσόταν σε ένα συγκεκριμένο τοπικό ή κεντρικό σχεδιασμό.

Δεν είχαμε καμμία σκέψη για το τι είδους ανάπτυξη και προοπτική επιλέγουμε να δώσουμε στις διάφορες περιοχές της χώρας μας, με βάση τα πλεονεκτήματά τους. Είχαμε απουσία οράματος. Εννοώ ενός οράματος που θα είχε ως βάση του το εθνικό και το λαϊκό συμφέρον. Είχαμε σύγκρουση συμφερόντων και ανύπαρκτη συνεργασία των διαφόρων βαθμίδων της διοίκησης. Πολυνομία, αποσπασματικότητα και αναρχία.

Όπως τα συγχωροχάρτια του Πάπα ήταν και η πολυνομία των νομιμοποιήσεων και των εξαιρέσεων. Αυτό ήταν το πλαίσιο μέσα στο οποίο και η κεντρική και η περιφερειακή εξουσία αμφότερες διαιώνιζαν την υπόστασή τους. Σχεδιασμός της ανομίας με εργαλειοθήκη τη γραφειοκρατία και την πελατοκρατία.

Τι αποτέλεσμα είχε αυτό; Υπήρξε σταδιακή, αλλά και σταθερή απονεύρωση της χωροταξικής στρατηγικής σε εθνικό επίπεδο, μια ανισόρροπη και ετεροβαρής διόγκωση του πολεοδομικού συγκροτήματος των Αθηνών και, μάλιστα, χωρίς να τηρούνται και εδώ οι στοιχειώδεις αρχές και διαδικασίες, που να εξασφαλίζουν τη μακρόπνοη και βιώσιμη ανάπτυξη.

Πολιτική απόφαση ήταν να σαρωθούν τα χωριά μετά τον εμφύλιο, αποκόπτοντας τους ανθρώπους από τις ρίζες και την παραγωγή.

Τι μας έχει μείνει; Τι μπορεί να επισημάνει κάποιος; Τα εγκαταλελειμμένα ολυμπιακά έργα, την απουσία υποδομών για την εξυπηρέτηση του κοινωνικού συνόλου, την πυκνή δόμηση και τις απάνθρωπες συνθήκες διαβίωσης, την αποεπένδυση, την εγκατάλειψη και τη μη αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας.

Το ίδιο και από την περιφέρεια, μια περιφέρεια ως επί το πλείστον χωρίς βασικές υποδομές, χωρίς όραμα, που υστερεί σε επενδυτικά σχέδια, που υστερεί σε ποιοτικές θέσεις εργασίας, που υστερεί σε συνεργασία με την κεντρική διοίκηση, που υστερεί σε οργανωμένες και αποτελεσματικές παρεμβάσεις και απουσιάζει ένα συνεκτικό και ορθολογικό σχέδιο που να δίνει προοπτική και δικαιοσύνη. Την ίδια στιγμή πολλές πολιτικές καθαγιάστηκαν με τη ρητορική της περιφερειακής ανάπτυξης, της αποκέντρωσης, με τραγικά, όμως, αποτελέσματα όταν απολογίστηκαν αυτές οι ενέργειες και σε πολλούς τομείς, όχι μόνο σε αυτόν που συζητάμε σήμερα, αλλά, για παράδειγμα, στον τομέα της παιδείας.

Αρκεί μόνο η ορθολογικότητα και η συνοχή του σχεδιασμού; Όχι. Ο χωρικός σχεδιασμός και η βιώσιμη και δίκαιη ανάπτυξη θα πρέπει να αποτελούν και αντικείμενο ευρείας διαβούλευσης των κοινωνιών.

Ένα συνεκτικό σχέδιο εκτελείται πιο αποτελεσματικά όταν αποσπά τη συναίνεση και την έγκριση των φορέων, των επιστημόνων, της νεολαίας και των πολιτών. Αυτό πρέπει να αποτελεί και επιλογή για την Κυβέρνηση αυτή.

Υπήρξε μεγάλη αναφορά στο προηγούμενο νομοσχέδιο και, μάλιστα, όπως πάντα, υπήρξε μια κριτική η οποία είναι έωλη. Πρέπει να αποφασίσετε αν σε σχέση με το προηγούμενο νομοσχέδιο, αυτό αποφέρει σημαντικές αλλαγές ή απλά μόνο τροποποιήσεις, τι από τα δύο συμβαίνει.

Το προηγούμενο νομοσχέδιο ήταν ένα νομοσχέδιο προβληματικό, δεν λειτούργησε με εκκρεμείς αποφάσεις. Το υπερασπίζεστε ως αναπτυξιακό. Αποσιωπώνται, όμως, κατά την άποψή μου, δύο αρνητικότατα σημεία: Το πρώτο είναι ότι γενίκευε την εκτός σχεδίου δόμηση. Είναι μια καταστροφική δόμηση και εξαιρετικά δαπανηρή, χωρίς σχεδιασμό και είναι μια στρατηγική του μετεμφυλιακού κράτους για τη διασφάλιση από τη μία φθηνής εργασίας και από την άλλη για τον έλεγχο των λαϊκών τάξεων.

Το δεύτερο αρνητικό σημείο του προηγούμενου νομοσχεδίου είναι ότι αντί να ενεργοποιήσει παραγωγικά τη μη ενεργό αγροτική γη, τη μετέτρεπε σε οικόπεδα ή προσπαθούσε, με δημιουργία παράπλευρων οικισμών δίπλα σε υφιστάμενους φθίνοντες οικισμούς και απώλεια εκ των πραγμάτων αγροτικής γης.

Απορώ με την Αντιπολίτευση, και την Αξιωματική και την υπόλοιπη: Τι υπερασπίζεστε; Όλα βρίσκονται σε λάθος μεριά.

Για το σημερινό σχέδιο νόμου θέλω να τονίσω τρία σημεία. Δίνει προτεραιότητα στον εθνικό σχεδιασμό, σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και χωρίζεται σε δύο επίπεδα:

Πρώτον, σε στρατηγικό χωρικό σχεδιασμό, στον οποίο υπάγονται τα ειδικά χωροταξικά πλαίσια, που όσες φορές κι αν το πούμε κι αν το πει ο Υπουργός ότι δεν καταργούνται, αλλά μπαίνουν σε διαφορετικό πλαίσιο, υφίστανται, αλλά με διαφορετικό περιεχόμενο, δεν το καταλαβαίνετε. Και δεύτερο, σε ρυθμιστικό χωρικό σχεδιασμό, στον οποίο υπάγονται τα τοπικά σχέδια.

Με αυτόν τον τρόπο, επιχειρείται να εξαλειφθούν οι συγκρούσεις, η αναποτελεσματικότητα και η απουσία συντονισμού της κεντρικής διοίκησης με την περιφερειακή και τοπική διοίκηση.

Αλήθεια, γιατί συνέβαινε όλα αυτά τα χρόνια αυτό; Γιατί απουσίαζε όλα αυτά τα χρόνια η προσπάθεια κοινού βηματισμού; Γιατί ήταν τόσο δύσκολο να συνεννοηθεί η τοπική με την κεντρική εξουσία για τον βιώσιμο χωρικό σχεδιασμό; Γιατί είχαμε και έχουμε σχέδια και έργα, ακόμα και αντιφατικά μεταξύ τους; Προς τέρψη ποιων συμφερόντων δρούσαν; Αξίζει να αναρωτηθούμε.

Πάντως, δεν ήταν απλά η ανικανότητα ή η απουσία βούλησης ή ακόμα, έστω αυτή η πελατειακή λογική. Υπήρξαν τεράστια ιδιωτικά συμφέροντα που κερδοσκόπησαν και ακόμα κερδοσκοπούν κάτω από αυτή τη φαινομενική ανικανότητα. Δεν είναι όλοι οι ιδιώτες αθώοι, όπως δεν είναι και όλοι οι πολιτικοί αθώοι.

Τέλος, κατά την άποψή μου, η εικόνα των πόλεων αντικατοπτρίζει την κατάσταση μιας χώρας, την οικονομική, την πολιτική και κυρίως, την πολιτισμική της κατάσταση, την ιστορική της διαδρομή. Η έννοια του κατοικείν σημαίνει συμμετέχω στην κοινωνική ζωή. Επομένως, χρειαζόμαστε μία πολυσήμαντη πολιτιστική προσέγγιση της κατοικίας, του χώρου, σε αναφορά με την ποιότητα της καθημερινής ζωής. Χρειάζεται να εμβαθύνουμε τη σημερινή προσέγγιση του αστικού. Χρειάζεται η πόλη, ο χώρος, να σωθούν και να ανακτηθούν από τους πολίτες. Είναι δικαίωμα στη ζωή.

Και επιπλέον, η ανάγκη του κεντρικού σχεδιασμού, εναρμονισμένου με τη δυνατότητα παραγωγικής ανασυγκρότησης είναι πρόδηλη. Και αυτό δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς έλεγχο. Χρειάζεται, επομένως, μεταστροφή της κοινωνικής συνείδησης από των ωφελιμισμό και αποκατάσταση του συλλογικού, του συλλογικού ως συνευθύνη και όχι ως εταιροπειθαρχία.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ο κ. Σαρίδης, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ένωσης Κεντρώων, έχει τον λόγο για δέκα λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα χρησιμοποιήσω και τη δευτερολογία μου. Δεν θα αναφερθώ στο νομοσχέδιο, έχει καλυφθεί από τον εισηγητή μας, τον κ. Γεωργιάδη. Θα μιλήσω για τις τροπολογίες, οι οποίες είναι πάρα πολλές. Δεν ξέρω αν θα μου φτάσει και η δευτερολογία μου για να καλύψω την ποσότητα των τροπολογιών.

Θα μου επιτρέψετε να ξεκινήσω με μία διαπίστωση. Δεν έφτασε ακόμα η αξιοπρέπεια της Κυβέρνησης στη Μακεδονία. Έχει κολλήσει κάπου στα Τέμπη, μπορεί και λίγο πιο κάτω, αλλά στη Μακεδονία δεν έχει φτάσει. Και για να γίνω πιο σαφής, αυτό το λέω και γιατί η κ. Φωτίου δήλωσε πως μπορεί μεν η Κυβέρνηση να μην έχει λεφτά να δώσει στους πολίτες, όμως έχει την αξιοπρέπεια και αυτή την προσφέρει στους πολίτες ως αριστερή Κυβέρνηση.

Τη δήλωση αυτή της κ. Φωτίου την άκουσα στο ραδιόφωνο, στην προσπάθειά μου να πάρω πληροφορίες σχετικά με τη μη καταβολή κάποιων κονδυλίων στις περιφέρειες. Η πρώτη μου αντίδραση, για να είμαι και ειλικρινής, ήταν ότι η κ. Φωτίου μάλλον κορόιδευε και εμένα. Και αυτό διότι, για τα χρήματα τα οποία έψαχνα να βρω γιατί είχαν καθυστερήσει να δοθούν στις περιφέρειες, αρμόδια ήταν η ίδια η κ. Φωτίου για να καταβάλει το συγκεκριμένο ποσό.

Και μάλιστα, την ίδια στιγμή που η κ. Δούρου, η Περιφερειάρχης της Αθήνας, είχε πάρει στο σύνολό τους αυτά τα χρήματα, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας δεν τα έχει πάρει και αυτή τη στιγμή που μιλάμε δεν τα έχει πάρει ακόμα. Δεν μπορώ να καταλάβω ποια είναι η διαφορά μεταξύ της μιας περιφέρειας από

την άλλη, αν μιλάμε δηλαδή για τον ίδιο χώρο ή αν μιλάμε για δύο διαφορετικούς χώρους.

Αν τώρα αναλογιστούμε ότι τα χρήματα αυτά προορίζονταν για την κάλυψη αναγκών όλων των προνοιακών ιδρυμάτων της Μακεδονίας και πως οι άνθρωποι που εξαρτώνται από αυτά ζούνε καθημερινά την ανθρώπινη εξαθλίωση και διδάσκουν ανθρωπιά, τότε γίνεται φανερό το μέγεθος της κοροϊδίας. Αυτοί οι άνθρωποι αντιμετωπίζουν με αξιοπρέπεια, καθημερινά, τα αποτελέσματα της κρίσης στην ελληνική κοινωνία. Γιατί θα πρέπει αυτοί οι άνθρωποι να αγωνιούν αν το κράτος τους σκέφτεται;

Ας κοιτάξει η Κυβέρνηση να είναι συνεπής με αυτά που πρέπει να είναι συνεπής η κάθε κυβέρνηση και τα σχόλια, για να είμαι και ειλικρινής, περί αξιοπρέπειας, αξία έχουν όταν προέρχονται από ανθρώπους που ξέρουν τι σημαίνει. Ας μας δείξει η κ. Φωτίου ότι καταλαβαίνει πως αξιοπρεπείς άνθρωποι βρίσκονται αυτήν τη στιγμή που μιλάμε στον αέρα από δικές της παραλείψεις.

Αιτούμαι από το Βήμα αυτό την άμεση καταβολή της επιχορήγησης στις περιφέρειες για τα προνοιακά ιδρύματα.

Και τώρα επί των τροπολογιών τις οποίες έχουμε σήμερα να εξετάσουμε στην Αίθουσα αυτή. Εδώ κολλάει η ρήση –αν βλέπατε την τηλεοπτική σειρά «Απαράδεκτοι»- «Τι έγινε, ρε παιδιά;». Μόνο έτσι μπορούμε αυτήν τη στιγμή να δείξουμε το μέγεθος των τροπολογιών που έρχονται σήμερα μέσα σε αυτήν την Αίθουσα και χθες και συνέχεια. Ως τώρα μετράω δεκαεννιά τροπολογίες. Θα προσπαθήσω να καλύψω στον συγκεκριμένο χρόνο, αλλά και στη δευτερολογία μου το θέμα των τροπολογιών.

Τροπολογία υπ' αριθμ. 830: Ρύθμιση θεμάτων διαδικασίας μετάβασης των ΚΟΙΝΣΕΠ και άλλων φορέων στο Γενικό Μητρώο Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. Η προσπάθεια να στηριχθούν αποτελεσματικά και με ουσιαστικό τρόπο, όσοι δίνουν καθημερινό αγώνα ώστε να ενισχυθεί η οικονομία της χώρας, σύμφωνα με τις συντηρητικές, ρεαλιστικές εκτιμήσεις κατά δύο με τρεις μονάδες του ΑΕΠ. Για τέτοια ποσά κόβουμε μισθούς συντάξεις και επιδόματα.

Η κοινωνική οικονομία πρέπει να πάψει να είναι ευχολόγιο. Ο λαός δεν μας πληρώνει για να είμαστε «ευχούληδες», υπάρχουν άλλοι γι' αυτήν τη δουλειά. Εμείς είμαστε για άλλη δουλειά. Και εσείς της Κυβέρνηση για μια ακόμα πιο σημαντική δουλειά από τη δική μας. Τις ευχές για το μέλλον της χώρας είμαστε εμείς εδώ για να τις υλοποιήσουμε, να τις κάνουμε πράξη, να μπορούμε να κοιτάμε στα μάτια περήφανοι τον κόσμο όταν βγαίνουμε έξω. Η κοινωνική οικονομία πρέπει να γίνει ο τρίτος πυλώνας της ελληνικής οικονομίας.

Στο πλαίσιο αυτό, θεωρούμε πολύ φυσιολογικό να στηρίξουμε τη συγκεκριμένη τροπολογία, που δίνει τη δυνατότητα και τον απαραίτητο χρόνο στα μέλη των ΚΟΙΝΣΕΠ, που ήδη προσφέρουν σήμερα έργο, να αποφασίσουν το μέλλον τους μόνοι τους, είτε ως ΚΟΙΝΣΕΠ κοινωνικής και συλλογικής ωφέλειας είτε ως συνεταιρισμοί εργαζομένων.

Το μέγα ζήτημα, όμως, παραμένει ανοικτό και ως εκ τούτου το δίλημμα που παρουσιάζεται μπροστά σε αυτούς, που σήμερα τους δίνουμε δήθεν επιλογές, μετατρέπεται σε εκβιασμό. Τι φορολογικά κίνητρα έχουν οι ΚΟΙΝΣΕΠ; Αν δεν απαντήσουμε αυτό δεν μπορούμε να απαντήσουμε σε τίποτα.

Τροπολογία με αριθμό 831: Τροποποίηση της παραγράφου 9 του άρθρου 11 του ν.4430/2016. Για τους ίδιους λόγους που συμφωνούμε να δοθεί η δυνατότητα στις ΚΟΙΝΣΕΠ, που διαγράφτηκαν από το Γενικό Μητρώο, λόγω παράβασης των διατάξεων του ν.4430, είτε να διαλυθούν είτε να συνεχίσουν ως ιδιωτική επιχείρηση. Αλλά, να ισχύει και η αντίστοιχη υποχρέωση τους να διανείμουν όσα πρέπει εκεί που πρέπει σε περίπτωση που μετατραπούν σε ιδιωτική επιχείρηση. Και σε αυτήν την τροπολογία, για τους ίδιους λόγους, λέμε «ναι».

Στην τροπολογία με αριθμό 838, που μας ανέλυσε προηγουμένως ο Υπουργός, κ. Χαρίτσης, λέμε «ναι». Η επιχειρηματολογία της Κυβέρνησης για την κατά ένα έτος μετάθεση της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος της διάταξης του ν.4314 σχετικά με την εγγραφή των πράξεων που εντάσσονται στα τομεακά επιχειρησιακά προγράμματα, δεν μας γεμίζει με εμπιστοσύνη για τον τρόπο διαχείρισης των χρονοδιαγραμμάτων των υποχρεώσεων της χώρας όχι απέναντι στους θεσμούς, αλλά απέναντι στον εαυτό της.

Τροπολογία με αριθμό 839. Την τροπολογία μάς την έφερε ο κ. Παππάς. Συμπλήρωση, λέει, των διατάξεων του π.δ. 123 σχετικά με τον αρμόδιο Υπουργό για θέματα δημόσιας ραδιοτηλεόρασης. Στη συγκεκριμένη τροπολογία λέμε «όχι».

Φαίνεται πως η Κυβέρνηση καμμιά φορά ξεχνά κάποια σημαντικές λειτουργίες όταν νομοθετεί. Αυτό είναι φυσιολογικό και επόμενο, λόγω του τρόπου με τον οποίο φέρεται στις κοινοβουλευτικές διαδικασίες. Έχει κόστος η προχειρότητα. Στο νομοσχέδιο με το οποίο έγινε διάσημος ο κύριος Υπουργός, ξέχασε τη λεπτομέρεια του ποιος είναι αρμόδιος, του ποιος έχει την εποπτεία της δημόσιας τηλεόρασης.

Με την παρούσα απαράδεκτη τροπολογία γίνεται σαφές και αποδίδεται με σύντομο τρόπο πως αρμόδιος από εδώ και πέρα επί των θεμάτων της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης και υπεύθυνος για την εποπτεία αυτής είναι ο κύριος Υπουργός, ο κ. Παππάς, αλλά ως Υπουργός Ψηφιακής Πολιτικής πλέον και όχι ως Υπουργός Επικρατείας.

Τροπολογία με γενικό αριθμό 852. Η τροποποίηση διατάξεων του ν.4402/2012 «επανακαθορισμός όρων και προϋποθέσεων για την εγκατάσταση των πράσινων σημείων». Είμαστε σύμφωνοι. Και θα στηρίξουμε κι εμείς την ενίσχυση της εμπέδωσης της πρακτικής ανακύκλωσης και μέσω των πράσινων σημείων.

Θέλω να σταθώ ιδιαιτέρως στην πολύ αυτή σημαντική τροπολογία για τα πράσινα σημεία και να απευθυνθώ στον Υπουργό, τον φίλο κ. Φάμελλο και να του υπενθυμίσω σε κάθε τόνο πως αν δεν στελεχωθεί άμεσα ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης, ώστε να ξεκινήσει να λειτουργεί για πρώτη φορά κανονικά τότε δεν θα αλλάξει τίποτα προς το καλύτερο, σε ό,τι αφορά στην ανακύκλωση πάντα της χώρας μας.

Καμμιά πολιτική, κύριε Υπουργέ, όσο σωστή κι αν είναι δεν μπορεί να έχει αποτελέσματα αν δεν υπάρχει ο ικανός αριθμός εργαζομένων να την στηρίξει. Πρέπει και η σημερινή ηγεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος να συνεχίσει το έργο που ξεκίνησε ο κ. Τσιρώνης ως Αναπληρωτής Υπουργός Περιβάλλοντος, ο οποίος έβαλε σε μια σειρά την προσπάθεια για την ενδυνάμωση του ΕΟΑΝ για την προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος και φυσικά για την προστασία του περιβάλλοντος.

Όλα αυτά θα πέσουν στο κενό αν δεν λυθούν κάποια ασήμαντα αλλά παρ' όλα αυτά επικίνδυνα γραφειοκρατικά εμπόδια που κρατούν σε ομηρία το διοικητικό συμβούλιο του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης. Για να βοηθήσω θα σας καταθέσω σήμερα κιόλας σχετική ερώτηση καλώντας σας να δεσμευθείτε σε ένα σαφές χρονοδιάγραμμα για τη διαδικασία στελέχωσης του συγκεκριμένου οργανισμού. Δεν μπορεί να μιλάμε για πράσινα σημεία και ανακύκλωση και στον ΕΟΑΝ να υπάρχουν μόλις τρεις άνθρωποι.

Πέραν αυτών, επί της τροπολογίας έχω δυο σημαντικά ερωτήματα πολύ συγκεκριμένα που χρήζουν άμεσα της προσοχής των υπηρεσιών του Υπουργείου.

Πρώτον, με ποιο τρόπο διασφαλίζετε πως στα μεγάλα πράσινα σημεία θα έχουν πρόσβαση οι πολίτες και όχι οι επαγγελματίες; Αν δεν ξεκαθαριστεί αυτό δεν πετυχαίνουμε τίποτα.

Δεύτερον, τα μικρά πράσινα σημεία από πού θα χρηματοδοτηθούν; Υπάρχει πρόβλεψη να χρηματοδοτηθούν από τα προγράμματα ΕΣΠΑ;

Κύριε Υπουργέ, η οικονομική και η οικολογική κρίση είναι συγκοινωνούντα δοχεία. Είστε στη μοναδική θέση να κάνετε ταυτόχρονα καλό στο περιβάλλον και καλό στην οικονομία. Θα μας βρείτε σύμμαχους σ' αυτή την προσπάθεια.

Θέλω να κλείσω σ' αυτή τη φάση την τοποθέτησή μου και θα επανέλθω επί των τροπολογιών αναφερόμενος πάλι σε μια τροπολογία του ιδίου Υπουργείου και του ιδίου Υπουργού, της τροπολογίας 858 «τροποποιήσεις επί των νομικών προσώπων που δύνανται να διενεργούν ενεργειακές επιθεωρήσεις».

Κάποτε ακούγατε «εργαλειοθήκη του ΟΟΣΑ» και εξηγούσατε στους ψηφοφόρους σας πως αυτή η φράση ισοδυναμεί με τη φράση «καπιταλιστική εργαλειοθήκη φιλελευθέρων βασανιστηρίων». Σήμερα όμως, παραμονές Χριστουγέννων, μας παρουσιάζετε τα γνωστά σε όλους επιχειρήματα πως αυτά έχουν από

καιρό τεθεί στο τραπέζι των επιλογών της χώρας, αλλά εσείς μόλις τώρα και με τη διαδικασία του επείγοντος, μάλιστα, επιλέγετε να υιοθετήσετε. Απ' όλες τις επιλογές που είχατε παρεμβαίνετε σε μια συγκεκριμένη ειδικότητα, εκείνη του ενεργειακού επιθεωρητή, διορθώνοντας πάλι έναν δικό σας νόμο που μόλις πριν από λίγο καιρό ψηφίσατε. Και σ' αυτήν όμως την τροπολογία η Ένωση Κεντρώων θα τοποθετηθεί θετικά.

Θα συνεχίσω την τοποθέτησή μου στη δευτερολογία μου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ευχαριστώ κι εγώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ» που οργανώνει το Ίδρυμα της Βουλής, δεκαοκτώ μαθητές και μαθήτριες και δυο εκπαιδευτικοί από το 1ο Γυμνάσιο Σπάτων.

Η Βουλή σάς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Η Υπουργός Τουρισμού, κ. Κουντουρά, θα υποστηρίξει την τροπολογία με γενικό αριθμό 862 «Διατάξεις περί δημοσίων συμβάσεων του νόμου 4412/2016».

ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ (Υπουργός Τουρισμού): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι η τροπολογία με αριθμό 862/90, η οποία έρχεται να διασφαλίσει την ορθή εφαρμογή προσδιορισμού του νομικού πλαισίου. Είναι εκ περισσού. Αυτό το τονίζω. Ο ν.3270/2004 καλύπτει ακριβώς τη συνδιαφήμιση και την συμπαραγωγή. Απλά γίνεται για την εξυπηρέτηση υπηρεσιών νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου του ΕΟΤ, ο οποίος χρειάζεται κάθε φορά να παίρνει μια εισήγηση από την ανεξάρτητη αρχή.

Προκειμένου, λοιπόν, να παίρνει αυτή την εισήγηση, μας έδωσαν τη συμβουλή να περάσουμε εκ περισσού αυτό, το οποίο αποσαφηνίζει ότι η συνδιαφήμιση και συμπαραγωγή ως συμφωνίες, οι οποίες συνάπτονται κατόπιν αποδοχής από τον έχοντα έννομο συμφέρον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού προσκλήσεως ενδιαφέροντος από φυσικό ή νομικό πρόσωπο για την υλοποίηση προτεινόμενης κοινής προωθητικής ενέργειας για την προβολή του ελληνικού τουρισμού, δεν αποτελούν δημόσια σύμβαση, όπως αυτή περιγράφεται στο ελληνικό Δίκαιο, αλλά ιδιαίτερη μορφή συνεργασίας, στην οποία δεν παρέχονται υπηρεσίες από το φυσικό ή νομικό πρόσωπο προς τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού-ΕΟΤ.

Πρόκειται, λοιπόν, για ιδιαίτερη μορφή συνεργασίας, η οποία συνάπτεται κατόπιν πρωτοβουλίας και ειδικής προσκλήσεως από φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο χρηματοδοτεί και υλοποιεί με δικά του χρήματα την προτεινόμενη προς αποδοχή από τον ΕΟΤ κοινή προωθητική ενέργεια. Ο δε ΕΟΤ καλείται να συμπράξει, καλύπτοντας κατά ένα μέρος το κόστος υλοποίησης. Αποσαφηνίζει, απλώς, αυτό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Προχωρούμε με τους εισηγητές.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να κάνω μία ερώτηση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Κύριε Μανιάτη, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Την τροπολογία του Υπουργείου Πολιτισμού που υπογράφει η κ. Κονιόρδου θα έρθει να την υπερασπιστεί η κ. Κονιόρδου;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Θα έρθει. Εδώ είναι.

Ο εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ, ο κ. Δημαράς, έχει τον λόγο για δέκα λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προφανώς έχουν κατατεθεί πάρα πολλές τροπολογίες, όπως σωστά ανέλυσε ο Υπουργός, γιατί είναι τέλος του χρόνου. Είναι ένα φαινόμενο που δεν μας αρέσει μεν, αλλά δυστυχώς είναι αναγκαίο. Και αυτές υποστηρίζονται, αφού τις δέχονται οι αρμόδιοι Υπουργοί. Δυστυχώς, δεν μπορούμε να κάνουμε διαφορετικά.

Θα αναφερθώ στον αγαπητό συνάδελφο, στον κ. Σκρέκα, γιατί και αυτός έκανε αναφορές στην εισήγησή μου. Θα του πω, παρ' όλο που τον εκτιμώ, ότι υπάρχουν σοβαρές ιδεολογικές διαφορές, διαφορές που έχει ένας οικολόγος με έναν δεξιό νεοδημοκράτη.

Τι θέλει ένας οικολόγος από το νομοσχέδιο; Θέλει περισσότερη προστασία της φύσης. Θέλει να επιλαμβάνεται μέσα για τη βιώσιμη οικονομία και αειφορία. Θέλει συνεκτική και βιώσιμη κοινωνία, που σημαίνει περισσότερη δικαιοσύνη, περισσότερη δημοκρατία.

Και τι θέλει σήμερα η Νέα Δημοκρατία; Χαλαρό θεσμικό πλαίσιο, να γίνονται επενδύσεις. Και εμείς θέλουμε να γίνονται επενδύσεις, αλλά με ένα πλαίσιο που θα προστατεύει το περιβάλλον, τη φύση, την ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά. Και θα το προστατεύει απόλυτα και όχι χαλαρά, διότι ξέρουμε ότι στη χώρα μας οι εξαιρέσεις είναι ο κανόνας, ενώ ο κανόνας δεν εφαρμόζεται.

Αποφύγατε, κύριε Σκρέκα, να αναφερθείτε στα σημεία της εισήγησής μου, που λένε γιατί φθάσαμε εδώ. Και αποφύγατε να το κάνετε, ενώ είχα στην ομιλία μου συγκεκριμένες αναφορές για την πενταετία της Νέας Δημοκρατίας του 2004-2009 που μας έφερε στην κρίση, στην πτώχευση, στα μνημόνια και στην επιτροπεία, δηλαδή στα αίτια των υποχρεωτικών συμβιβασμών που εμείς δεχθήκαμε να κάνουμε.

Τα νούμερα που ανέφερα είναι επίσημα και αναμφισβήτητα. Στα πέντε χρόνια της Νέας Δημοκρατίας προστέθηκαν 120 δισεκατομμύρια στο δημόσιο χρέος. Απ' αυτά, τα 50 δισεκατομμύρια και πλέον ήταν τα πρωτογενή ελλείμματα που καλύφθηκαν με νέα δάνεια. Με τα 50 δισεκατομμύρια και αρκετές δεκάδες δισεκατομμύρια από τα ευρωπαϊκά προγράμματα την πενταετία της Νέας Δημοκρατίας, αντί να έχουμε αύξηση της παραγωγής, είχαμε μείωση κατά 28% του πρωτογενούς τομέα, αγροτική παραγωγή, αλιεία κ.λπ.. Είχαμε, επίσης την ίδια περίοδο, 33% μείωση στον δευτερογενή τομέα. Σ' αυτά δεν αναφερθήκατε, παρ' όλο που τα ανέφερα εγώ στην εισήγησή μου.

Αντίθετα, με εγκαλέσατε αρνητικά, γιατί τοποθετήθηκα κόντρα στα fast track. Και εγώ τοποθετήθηκα κόντρα στα fast track των επενδύσεων, γιατί παρακάμπτουν τη νομοθεσία προστασίας του περιβάλλοντος. Αυτός είναι ο λόγος, που αναφέρθηκα αρνητικά, και ξέρω, βεβαίως, ότι αυτές οι επενδύσεις σήμερα είναι αναγκαίες και είμαστε δεσμευμένοι με νόμους και με μνημόνια και δεν μπορούμε να κάνουμε αλλιώτικα. Όμως, δεν μπορούμε παρά να τοποθετηθούμε ιδεολογικά, ότι αυτά δεν τα έχουμε αποδεχθεί εμείς και δεν θα ήταν σε ένα σχέδιο Αριστεράς και Οικολογίας αυτοί οι νομοί, αν δεν φτάναμε στη διαδικασία των μνημονίων.

Ακόμη να θυμίσω ότι στα πέντε χρόνια της Νέας Δημοκρατίας, που περιέγραψα και που μας οδήγησαν στην κρίση, είχαμε ανάπτυξη ονομαστική κατά μέσο όρο 4% τον χρόνο, ενώ ταυτόχρονα αν μοιράσουμε τη μείωση που γινόταν στην παραγωγή, είχαμε 6% μείωση τον χρόνο. Επομένως, η ονομαστική ανάπτυξη του ΑΕΠ χωρίς όρους βιωσιμότητας δεν έχει καμμία αξία και μάλλον εκφράζει έναν καταναλωτισμό από δανεικά και όχι μια πραγματική και εύρωστη οικονομία. Αυτή είναι η διαφορά η ιδεολογικοπολιτική, κύριε Σκρέκα.

Από την ανάγκη, λοιπόν, μη κατάρρευσης της χώρας έχουν γίνει συμβιβασμοί και θα μπουν πράγματα που είναι έξω από το σχέδιο της Οικολογίας και της Αριστεράς. Τα μνημόνια και η εκποίηση από ανάγκη βασικών υποδομών του ελληνικού δημοσίου δεν αποτελούσαν μέρος ενός τέτοιου προγράμματος υπό κανονικές συνθήκες, όχι γιατί έχουμε εμμονές και ιδεοληψίες, αλλά γιατί είναι αντίθετα με ένα σχέδιο βιωσιμότητας, που θα εξυπηρετούσε στα συμφέροντα του ελληνικού λαού και, κυρίως, των νέων στο παρόν και στο μέλλον.

Αυτό δεν σημαίνει ότι θα είμαστε ασυνεπείς σε συμφωνίες, που έχουμε υπογράψει και θα κάνουμε ό,τι πρέπει για να πάρει η οικονομία μπροστά. Εμείς πράγματι διαφέρουμε και έχουμε στόχο σταδιακά να ανακτήσουμε την οικονομική μας ανεξαρτησία και να μην παραδοθούμε στην παγκοσμιοποίηση των πολυεθνικών.

Ειδικά για την χωροταξία δεν χρειάζεται η χώρα κάποιους, που θα εφαρμόσουν τις επιταγές των μεγαλοεπενδυτών για άναρχη

ανάπτυξη με καταστροφές στο φυσικό περιβάλλον. Θέλουμε επιχειρηματίες, που θα επενδύσουν στη χώρα, σεβόμενοι και προστατεύοντας το περιβάλλον.

Η πολιτική της ασύδοτης αγοράς, που συνδέθηκε με τη Δεξιά, είναι γνωστή. Πρώτα ο τσιφλικάς διένειμε τη γη σε αγροτεμάχια οικόπεδα χωρίς να υπάρχει πολεοδομικό σχέδιο. Μετά χτίστηκαν τα αυθαίρετα και μετά εντάχθηκε η περιοχή στο σχέδιο πόλης με τις ανύπαρκτες υποδομές και στην ουσία, όταν ήρθε ο πολεοδόμος, δεν είχε να κάνει κάτι άλλο παρά να εφαρμόσει την υπάρχουσα κατάσταση. Πολεοδόμος ήταν τελικά ο τσιφλικάς, που όρισε και χώρισε τη γη του σε μικρά αγροτεμάχια. Ποιοι είναι, λοιπόν, αυτοί που κινούσαν τόσες δεκαετίες και ποιοι εξέθρεψαν το χάος στην χωροταξία και στην πολεοδομία;

Και κάνω μια αναφορά στη δικτατορία. Ο αναγκαστικός νόμος της δικτατορίας του 1968, που εγώ τον έζησα –ήμουν φοιτητής- έδωσε εκείνα τα κίνητρα για άναρχη δόμηση, γιατί εδώ είδαμε και κάποιους ακροδεξιούς να εμφανίζονται ως οικολόγοι. Εάν συνέχιζε για λίγα χρόνια ακόμη η δικτατορία, θα είχαμε γίνει από πολεοδομική άποψη σαν το αρνητικό παράδειγμα της Ευρώπης που είναι η παράλια Ισπανία.

Από τις ομιλίες της Αντιπολίτευσης δεν έγινε τεκμηριωμένη αμφισβήτηση των βασικών αλλαγών που φέρνει το νομοσχέδιο, ότι ο σχεδιασμός πρέπει να γίνεται σε επίπεδα, όπως είναι διαρθρωμένη η διοίκηση της χώρας, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό-δημοτικό.

Θέλω να κάνω μια αναφορά στους αγαπητούς φίλους του ΚΚΕ. Είναι αρνητικοί σε ό,τι πάμε να κάνουμε. Όμως, τι να κάνουμε μέχρι να φτάσουμε στην ιδανική κοινωνία, που έχει ο καθένας στο μυαλό του; Και δεν είναι όλα μονόχρωμα. Υπάρχουν αποχρώσεις και στο κόκκινο και στο γκρι και στο πράσινο, αλλά πράγματι, δεν μπορούμε να περιμένουμε την ιδανική κοινωνία, που έχει ο καθένας στο μυαλό του, αλλά θα πρέπει να σχεδιάσουμε όρους σήμερα αυτή η βιομηχανία, αυτές οι επιχειρήσεις, αυτοί οι πολίτες πώς θα συμπεριφέρονται στο χώρο αυτόν, που λέγεται Ελλάδα.

Έχω και μια αναφορά στον εισηγητή της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ. Αμφισβήτησε εμμέσως τη διάρθρωση των τριών επιπέδων, ισχυριζόμενος ότι τα ειδικά εθνικά χωροταξικά σχέδια κάλυπταν το εθνικό επίπεδο και ότι επενδύσεις τύπου ΤΑΡ θα καθυστερούσαν με τον εθνικό χωρικό σχεδιασμό.

Εγώ ξέρω ότι στο νομοσχέδιο αυτό, που φέραμε, μπήκαν όροι οικολογίας και περιβάλλοντος, που δεν υπήρχαν στο προηγούμενο νομοσχέδιο. Στο άρθρο 1, στους ορισμούς, μπήκε η βιώσιμη ανάπτυξη και η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Στο άρθρο 3 για την Εθνική Χωρική Στρατηγική, αλλά και σε τοπικό επίπεδο μπαίνουν άξονες. Πρώτος άξονας είναι η βιώσιμη ανάπτυξη και η δικτύωση του εθνικού χώρου. Ο έκτος άξονας είναι η βιώσιμη ανάπτυξη υποενοτήτων του εθνικού χώρου με ιδιαίτερη έμφαση στον θαλάσσιο, νησιωτικό και παράκτιο χώρο. Ε, δεν βρήκατε λοιπόν αυτά τα θετικά τουλάχιστον, τα περιβαλλοντικά, οικολογικά, να τα στηρίξετε;

Ο εισηγητής της Ένωσης Κεντρώων μίλησε σαν να μην άκουσε την εισήγησή μου, ότι δηλαδή το άρθρο 24 του Συντάγματος δίνει την αρμοδιότητα της χωροταξίας και πολεοδομίας στο κράτος. Επομένως, αυτή η αρμοδιότητα δεν μπορεί να πάει στις περιφέρειες και τους δήμους.

Παρ' όλα αυτά, εμείς έχουμε βάλει στον νόμο, στο σχετικό άρθρο ότι το περιφερειακό χωροταξικό πλαίσιο εκπονείται υπό την εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από σχετική ενημέρωση της οικείας περιφέρειας και υπό την επίβλεψη κοινών με την περιφέρεια επιτροπών, που δεν υπήρχαν στον προηγούμενο νόμο.

Επίσης, για έγκριση του περιφερειακού χωροταξικού πλαισίου απαιτείται η γνώμη του οικείου περιφερειακού συμβουλίου, η οποία παρέχεται μέσα σε προθεσμία δύο μηνών. Επομένως, δώσαμε όλον τον χώρο στην αυτοδιοίκηση, που μπορούσε να πάρει στο πλαίσιο του Συντάγματος. Επίσης, ξέρουμε ότι τα τοπικά χωρικά σχέδια γίνονται με πρωτοβουλία των δήμων. Επομένως, ό,τι μπορούσε να πάρει η Αντιπολίτευση δεν το πήρε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κατατέθηκαν εννέα καλές προτάσεις από τον συνάδελφο κ. Μαυρωτά από το Ποτάμι.

Κύριε Μαυρωτά, απ' ό,τι έχω συνεννοηθεί με τους συνεργάτες του Υπουργού, οι πέντε από τις εννέα προτάσεις ήταν λογικές κι εντάχθηκαν στο νομοσχέδιο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΩΤΑΣ: Ευχαριστούμε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Επομένως, είμαστε ανοιχτοί σ' έναν διάλογο για να βελτιώσουμε τα νομοσχέδια, αρκεί οι προτάσεις να είναι συγκεκριμένες και να μην είναι απλώς καταγγελίες, γιατί τότε ούτε σύνθεση ούτε εθνικό σχέδιο θα κάνουμε. Θα κάνουμε σχέδια, τα οποία θα τα ψηφίζει στη μια φάση η Βουλή και θα έρχεται η άλλη και θα τα αναιρεί.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

Καλώ όλους να ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο, γιατί πραγματικά δεν αλλάζει ριζοσπαστικά τον προηγούμενο νόμο, αλλά στο πλαίσιο αυτό που υπήρχε από τις δεσμεύσεις των μνημονίων, κάναμε ό,τι μπορούσε να γίνει καλύτερο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Κι εγώ ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Σκρέκας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Βέβαια, ο αξιότιμος εισηγητής της Συμπολίτευσης, ο κ. Δημαράς, εξέφρασε κάποιες προσωπικές απόψεις. Θα έπρεπε όμως να πω, κύριε συνάδελφε, ότι οι προσωπικές απόψεις δεν ταυτίζονται πάντα με την πραγματικότητα και την αλήθεια. Μάλιστα, έχουμε δει πάρα πολλές φορές να ακούγονται από στελέχη του κόμματός σας, του ΣΥΡΙΖΑ, και από στελέχη της Κυβέρνησής σας και απόψεις και θέσεις και δηλώσεις, που εκ των υστέρων εκ του αποτελέσματος βλέπουμε ότι όχι μόνο δεν είναι αληθείς, αλλά βρίσκονται ακριβώς και στην αντίθετη κατεύθυνση και στην αντίθετη πλευρά.

Βέβαια, καταλαβαίνω και κατανοώ την προσπάθειά σας να δικαιολογήσετε το ότι φέρνετε σήμερα έναν νόμο, που όπως είπαμε και όπως συμφωνήσατε κι εσείς, δεν αποτελεί κάποια ριζοσπαστική μεταρρύθμιση, αλλά περίπου κατά 90%, 95% είναι μια αναπαραγωγή του ν.4269, του νόμου που είχε ψηφίσει η Νέα Δημοκρατία, υποστηριζόμενη και από το ΠΑΣΟΚ, το 2014. Βέβαια η δική σας εκδοχή έχει δυστυχώς κάποιες σημειακές αλλαγές που αλλάζουν τον χαρακτήρα. Μπορεί αυτές οι αλλαγές να είναι μικρές σε μέγεθος, μόνο 5%, αλλά αλλάζουν συνολικά τον χαρακτήρα και τον ρόλο που καλείται να παίξει αυτό το νομοσχέδιο.

Αναφέρατε όμως κάποιες δηλώσεις, που δεν θα ήθελα να τις αφήσω ασχολίαστες, αναφορικά με το τι σημαίνει, τι υποστηρίζει η Νέα Δημοκρατία. Την είπατε Νέα Δημοκρατία, την είπατε Δεξιά, μόνο επάρατη Δεξιά δεν την είπατε. Επαναφέρατε δυστυχώς δηλώσεις διχαστικές...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Θα το πω εγώ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Να, ο συνάδελφος από το ΠΑΣΟΚ βιάζεται να σας υπερασπιστεί.

Δεν ξέρω για ποιον λόγο τελευταία βλέπουμε τέτοια σύγκλιση, αλλά θέλω να πω ότι αυτές οι δηλώσεις οι διχαστικές είχανε καιρό να ακουστούνε στο ελληνικό Κοινοβούλιο και μου κάνει εντύπωση από εσάς, ένα ανοιχτό μυαλό, όπως πραγματικά είσαστε. Πιστεύω ότι έχετε κάνει λάθος σε αυτή την προσπάθειά σας.

Είπατε ότι η Νέα Δημοκρατία δεν αγαπάει το περιβάλλον, δεν αγαπάει τη βιώσιμη οικονομία και την αειφορία. Θα ήθελα να σας πω, κύριε συνάδελφε, και να απευθυνθώ σε όλους τους συναδέλφους, ότι η Νέα Δημοκρατία –και μπορώ να σας δώσω και την ιδρυτική της διακήρυξη το 1974 με αρχηγό τότε και ιδρυτή του κόμματος Κωνσταντίνο Καραμανλή- μιλάει από τότε για κοινωνική οικονομία της αγοράς, μιλάει από τότε για βιώσιμη οικονομία και αειφορία και μάλιστα για ανάπτυξη ισχυρή πάντα με προστασία του περιβάλλοντος.

Και αν θέλετε να κοιτάξτε και λίγο πίσω, επειδή αγαπάτε τη φύση, θέλω να εξετάσετε ιστορικά ποιες είναι εκείνες οι παρατάξεις, που ίδρυσαν τους εθνικούς δρυμούς και προστατεύτηκαν τα δάση της χώρας και τα βουνά. Ποιες ήταν; Ήταν αριστερές, κεντροαριστερές παρατάξεις; Ή ήταν οι κεντροδεξιές παρατάξεις, δηλαδή η Νέα Δημοκρατία; Η Νέα Δημοκρατία και οι κεν-

τροδεξιές παρατάξεις ίδρυσαν και εγκατέστησαν και εμπέδωσαν τους ορισμούς των εθνικών δρυμών και αυτή τη στιγμή έχουμε δάση, που αλλιώς μπορεί να μην είχαμε.

Σε ό,τι αφορά την αυθαίρετη δόμηση, ξέρετε πολύ καλά πότε εκτινάχθηκε, πότε διογκώθηκε το φαινόμενο της αυθαίρετης δόμησης; Δεν ήταν φυσικά από το 1974 ως το 1981. Ήταν αμέσως μετά. Θυμάστε ότι ο Τρίτσης είχε αναγκαστεί να φέρει νόμο, για να μπορέσει να νομιμοποιήσει τότε τα αυθαίρετα, των οποίων η κατασκευή είχε εκτιναχθεί από το 1981 και μετά. Γιατί κατηγορείτε τη Νέα Δημοκρατία και την κατηγορείτε ακόμη και για το 2004-2009; Δεν σας αρέσει αυτή η πενταετία.

Βέβαια, εσείς διαφοροποιείστε ίσως από κάποιους συναδέλφους που ανήκουν και σε αυτόν τον χώρο. Είπατε, για παράδειγμα ότι μειώθηκε ο πρωτογενής τομέας κατά 28% και ο δευτερογενής κατά 32%, αλλά πρέπει να διαβάζετε τα νούμερα πραγματικά. Σε απόλυτους αριθμούς αυξήθηκε η παραγωγή αγροτικών προϊόντων την πενταετία 2004-2009. Η συμμετοχή τους στη συνολική οικονομία μειώθηκε, γιατί αυξήθηκαν πολύ περισσότερο άλλοι κλάδοι, όπως ο τουριστικός κλάδος, όπως ήταν ίσως η μεταποίηση. Άλλοι κλάδοι, λοιπόν, αυξήθηκαν πολύ περισσότερο, πολύ γρηγορότερα από ό,τι ο πρωτογενής τομέας και γι' αυτόν τον λόγο η συμμετοχή του μειώθηκε.

Αλλά θέλω να σας πω ότι η Νέα Δημοκρατία είναι το κόμμα και η παράταξη που διαχρονικά λέει την αλήθεια στον κόσμο. Αυτό άλλες φορές κρίνεται θετικά και υπερψηφίζεται. Δυστυχώς, τα τελευταία τριάντα χρόνια, από το 1981 και μετά, τριάντα έξι χρόνια, έγινε λίγες φορές σε σχέση με τους υπόλοιπους που κυβέρνησαν. Το μικρό ποσοστό το 20%, το 30% κυβέρνησε η Νέα Δημοκρατία. Το 70% κυβέρνησε κεντροαριστερή παράταξη. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Η Νέα Δημοκρατία λέει την αλήθεια διαχρονικά και θα λέει την αλήθεια και θα περιμένει από τον ελληνικό λαό, που σήμερα διαπαιδαγωγείται πολιτικά από τη δικιά σας κακής αποτελεσματικότητας διακυβέρνηση, να την κρίνει.

Σήμερα προσφέρετε ένα έργο στον ελληνικό λαό ως ΣΥΡΙΖΑ και ως ΑΝΕΛ. Διαπαιδαγωγείτε πολιτικά τον ελληνικό λαό για να μην ξαναπιστέψει ψέματα, για να μην την ξαναπατήσει με δημαγωγίες. Εσείς τον διαπαιδαγωγείτε. Παράγετε, πραγματικά, θεάρεστο πολιτικό έργο προς τον ελληνικό λαό, με μια διαφορά, ότι το τίμημα είναι πάρα πολύ σκληρό και το πληρώνουν οι αδύναμοι κυρίως, αυτοί που χάσανε το ΕΚΑΣ, αυτοί πληρώνουν φόρους, αυτοί που τους αυξήθηκαν οι εισφορές, αυτοί στους οποίους μειώθηκε η επιδότηση πετρελαίου θέρμανσης, αυτοί οι οποίοι είναι άνεργοι και που αυξήθηκαν το Νοέμβρη, από ό,τι είδαμε. Αυτοί δυστυχώς πληρώνουν αυτό το τίμημα της πολιτικής διαπαιδαγώγησης, που κατά τ' άλλα θα ήταν πολύ καλή αν δεν είχε αυτό το πολύ ακριβό τίμημα, που το νιώθει στο πετσί του ο Έλληνας πολίτης.

Συνεχίζοντας, λοιπόν, θα ήθελα να πω και να αναφέρω κάποια πράγματα, που αφορούν το νομοσχέδιο σε ό,τι αφορά τα άρθρα του νομοσχεδίου, γιατί δεν θα προλάβουμε.

Για το άρθρο 7, τα τοπικά χωρικά. Τροποποιείται μερικώς το περιεχόμενο των τοπικών χωρικών σχεδίων, το οποίο θα περιλαμβάνει τον καθορισμό του προτύπου χωρικής ανάπτυξης και οργάνωσης, καθώς και το σύνολο των χρήσεων γης και των όρων και των περιορισμών δόμησης. Ορίζετε ως εισηγητή για την έγκριση την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με αντίστοιχη γνωμοδότηση του ΚΕΣΥΠΟΘΑ. Παράλληλα, δεν γίνεται καμμία αναφορά για τις επιτρεπόμενες χρήσεις, αφήνοντάς το στην κρίση της υπηρεσίας του Υπουργείου να το εγκρίνει.

Εδώ αποτελεί πραγματικά μια σημαντική αλλαγή ο ορισμός ως εισηγητή για την έγκριση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αντί της αποκεντρωμένης διοίκησης, που προέβλεπε ο ν.4269/2014. Με αυτόν τον τρόπο αποδυναμώνετε όχι μόνο την τοπική διοίκηση πρώτου και δευτέρου βαθμού, αλλά συνολικά την τοπική αυτοδιοίκηση και μεταφέρετε το βάρος της θέσπισης σε μια κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου. Αντί να προχωράτε σε αποκέντρωση, προχωράτε – σας το είπα και σε προηγούμενη τοποθέτησή μου- σε συγκέντρωση.

Έτσι πρέπει η κεντρική υπηρεσία να παρακολουθήσει, να εγκρίνει και να προωθήσει τριακόσια είκοσι πέντε τοπικά χωρικά σχέδια, τα οποία μπορούν να προκύψουν από τους αντίστοιχους καλλικρατικούς δήμους. Αυτό είναι ένα ζήτημα. Για ποιο λόγο το κάνετε αυτό; Παρακαλούμε πολύ ο Υπουργός να μας εξηγήσει.

Δεύτερον, για τα ειδικά χωρικά σχέδια προβλέπεται η κατάρτιση ειδικών χωρικών σχεδίων για προγράμματα αστικής ανάπλασης, περιβαλλοντικής σημασίας, προγράμματα αντιμετώπισης των συνεπειών από φυσικές καταστροφές και μπαίνουν στο ίδιο επίπεδο σχεδιασμού με τα τοπικά χωρικά σχέδια, τα οποία, μάλιστα, μπορούν και τροποποιούν, ενώ είναι ασαφές αν μπορούν να τροποποιήσουν και τα περιφερειακά χωροταξικά σχέδια. Δεν γίνεται καμμία αναφορά για επιτρεπόμενες χρήσεις, αφήνοντας το, επίσης πάλι, στην κρίση της υπηρεσίας του Υπουργείου που θα το εγκρίνει και θα εγκρίνεται με προεδρικό διάταγμα.

Επίσης, σε ό,τι αφορά τα ειδικά χωρικά σχέδια, στις περιπτώσεις που με την έγκρισή τους τροποποιούνται προγενέστερα τοπικά χωρικά σχέδια ή ζώνες οικιστικού ελέγχου ή άλλης μορφής ρυθμίσεις προβλέπεται πλέον διαδικασία προέγκρισης της προμελέτης. Σας είπαμε και στην προηγούμενη εισήγησή μας ότι δεν βοηθάει αυτό το στάδιο της προέγκρισης της προμελέτης τη διευκόλυνση της επιχειρηματικότητας, τη διευκόλυνση του να έλθει κάποιος επενδυτής και να επενδύσει τα χρήματά του στην Ελλάδα -εγχώριος ή ξένος επενδυτής-, έτσι ώστε να δημιουργηθεί και ανάκαμψη και ανάπτυξη και δουλειές, θέσεις εργασίας.

Όσον αφορά το άρθρο 11, καταργείται το άρθρο 11 του ν.4269. Διατηρείται μόνο η πρόβλεψη της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για την κωδικοποίηση-τυποποίηση της πολεοδομικής και χωροταξικής νομοθεσίας. Το άρθρο 11 αναφερόταν στην ψηφιοποίηση και ηλεκτρονική καταγραφή των θεσμικών γραμμών πληροφοριών, των όρων και των χρήσεων γης με βάση υφιστάμενα γεωγραφικά υπόβαθρα, όπως του Κτηματολογίου. Αυτήν τη στιγμή γίνεται μια μεγάλη δουλειά. Υπάρχει μια προσπάθεια να ολοκληρωθεί το Κτηματολόγιο, το οποίο είναι ένα υπόβαθρο, πάνω στο οποίο θα μπορούσαν να αποτυπωθούν γραμμές χωρικού σχεδιασμού, οικοδομικές ή ρυμοτομικές.

Για ποιο λόγο εσείς καταργείτε αυτό το άρθρο και γυρνάτε την Ελλάδα σε μια άλλη εποχή, όπου οι χάρτες καταρτίζονται μεμονωμένα με βάση του τι έχει η κάθε υπηρεσία; Για ποιο λόγο, δηλαδή, να μην πάρουμε ένα υπόβαθρο -το έχουμε, το Κτηματολόγιο- και να αρχίσουμε να χρησιμοποιούμε αυτό; Γιατί κάθε υπηρεσία θα πρέπει να παίρνει και να τρέχει σε δικούς της χάρτες είτε αυτοί είναι ψηφιοποιημένοι είτε όχι, αντί να πάρουμε το εργαλείο, το οποίο θα πρέπει να το χρησιμοποιεί όλη η Ελλάδα κάποια στιγμή; Για ποιο λόγο το κάνετε αυτό; Γιατί γυρνάτε την Ελλάδα πίσω πολλά χρόνια; Αντί να εκσυγχρονίζουμε το θεσμικό πλαίσιο, εσείς έρχεστε και μας επιστρέφετε πίσω.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα ήθελα να ολοκληρώσω, κύριε Πρόεδρε και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν και είναι πολλά, με κάτι που αφορά τις μεταβατικές διατάξεις. Ένα λεπτό θα ήθελα μόνο.

Φέρνετε κάποιες μεταβατικές διατάξεις. Παρακαλούμε πολύ τον αρμόδιο Υπουργό να έλθει και να τις υποστηρίξει και να μας εξηγήσει για ποιο λόγο τις φέρνετε.

Ένα παράδειγμα είναι ότι στην παράγραφο 1 του άρθρου 15 παρατείνεται μέχρι τις 31-12-2017 η ισχύς παλαιών οικονομικών αδειών, που μέχρι τη λήξη της ισχύος της άδειας έχει περατωθεί ο φέρων οργανισμός του κτηρίου, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα ολοκλήρωσης των όψεων και της στέγης του κτηρίου, για να μπορέσουν στη συνέχεια να αναθεωρηθούν με τον ν.4030/2011. Με τον ν.4067/2012 και το άρθρο 29 είχε παραταθεί, επίσης, η ισχύς αυτών των άδειών.

Για ποιον λόγο επαναλαμβάνετε, ανανεώνετε αυτήν την παράταση; Αυτή η παράταση σημαίνει, τελικά, με την πρόνοια του ν.4030/2011 ότι οι εν λόγω οικονομικές άδειες παρατείνονται επ' αόριστον πια. Να μας εξηγήσετε για ποιο λόγο το κάνετε, για να το καταλάβουμε κι εμείς και να συμφωνήσουνε ή να παρουσιάσουμε τις ενστάσεις μας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανηλειμμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Επίσης, στην παράγραφο 2 παρατείνεται μέχρι τις 31-12-2017 η προθεσμία έκδοσης των αδειών εκτέλεσης οικονομικών εργασιών, που υποβλήθηκαν, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.1577/85, του παλιού οικονομικού κανονισμού, και δεν εκδόθηκαν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες.

Για ποιο λόγο το κάνετε αυτό; Μιλάμε για άδειες.

Για ποιον λόγο αυτές οι άδειες εκτέλεσης οικοδομικών εργασιών δεν έχουν λάβει έγκριση σε εύλογο χρονικό διάστημα; Μιλάμε για νόμο του 1985. Απλά εξηγήστε μας περί τίνος πρόκειται. Είναι κάτι φωτογραφικό; Είναι κάτι που πραγματικά πρέπει να γίνει, που βοηθάει την ανάπτυξη; Να μας το εξηγήσετε, για να το κατανοήσουμε και εμείς!

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Κι εγώ ευχαριστώ.

Ο κ. Αρβανιτίδης, ειδικός αγορητής της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ, έχει τον λόγο για δέκα λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Αγαπητέ εισηγητά της Κυβέρνησης, αναφερθήκατε σε εμένα, αλλά ειλικρινά δεν καταλαβαίνω γιατί. Έχοντας την ιδιότητα του δημάρχου σε μια κρίσιμη περιβαλλοντική περιοχή πολλές φορές αναρωτήθηκα, για τις λέξεις «αειφορία», «βιωσιμότητα». Ήμουν δήμαρχος κάπου στα δυτικά της Θεσσαλονίκης, έχοντας χάλυβα, πετρέλαια, συνθήκη Ραμσάρ, οργανωμένη βιομηχανική περιοχή, μη οργανωμένη βιομηχανική περιοχή στο Καλοχώρι. Και έκανα το λάθος να θέλω να λύσω χωροταξικά ζητήματα.

Παιδεύτηκα είκοσι χρόνια και ακόμα η κύρωση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου, που αφορούσε την περιοχή του Καλοχωρίου είναι στον αέρα. Και θυμάμαι μια φορά με τον φίλο μου τον Υπουργό τον κ. Φάμελλο, επιδιώκοντας την αειφορία και την βιωσιμότητα να συνεργαζόμαστε για ώρες στο γραφείο μου, για να χωροθετήσουμε μια επιχείρηση, που ήταν σε άλλο επίπεδο περιβαλλοντολογικά και θα έλυνε το τεράστιο πρόβλημα λόγω της ανοικοδόμησης για τα υποπροϊόντα των κατεδαφίσεων, τα γνωστά μπάζα, ώστε να γίνει μια σύγχρονη επένδυση προκειμένου να γίνουν προϊόντα που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε στην οδοποιία.

Παιδευόμασταν, λοιπόν, απεριόριστα για να το χωροθετήσουμε, αλλά δυστυχώς αποτύχαμε και οι δύο. Η επένδυση έγινε, βέβαια, μετά από ένα-δύο χρόνια, αλλά όχι εκεί που έπρεπε να γίνει. Κάπου το βρήκαμε τέλος πάντων!

Τα λέω αυτά διότι πολλές φορές, αναζητώντας τη βιωσιμότητα έχουμε κάνει εγκλήματα, αναζητώντας την αειφορία επίσης. Όπως πολλές φορές από τα αριστερά βρισκόμαστε νεοφιλελεύθεροι και από τα δεξιά γινόμαστε κρατιστές.

Αυτά να τα σημειώσουμε όλοι μας, διότι το επόμενο επίπεδο αντιμετώπισης των προβλημάτων της χώρας περνά μόνο μέσα από την εθνική ευθύνη και τη συνεργασία.

Θέλω να ξεκινήσω, λοιπόν, ως εισηγητής, με αφορμή τη χθεσινή τοποθέτηση του Υπουργού, κ. Σταθάκη, ο οποίος είπε ότι δεν καταλαβαίνει εάν διαφωνούμε με το νομοσχέδιο επειδή το παρόν νομοσχέδιο μοιάζει με τον ν.4269 ή εάν διαφωνούμε διότι το νομοσχέδιο φέρνει σημαντικές αλλαγές στον ν.4269.

Θα επαναλάβω, λοιπόν, εν συντομία τους λόγους, που η Δημοκρατική Συμπαράταξη καταψηφίζει το παρόν νομοσχέδιο. Καταψηφίζουμε για έξι βασικούς λόγους:

Πρώτον, γιατί καταργείτε έναν νόμο που με ευθύνη της δικής σας Κυβέρνησης δεν εφαρμόσθηκε ποτέ, χωρίς, μάλιστα, να διαφωνείτε με τις βασικές κατευθύνσεις του.

Δεύτερον, γιατί έχουμε χάσει δύο κρίσιμα χρόνια, στα οποία θα μπορούσαμε να έχουμε κάνει πολύ σημαντικά βήματα για την ολοκλήρωση του χωρικού και πολεοδομικού σχεδιασμού της χώρας.

Τρίτον, γιατί αποδυναμώνετε σημαντικά αναπτυξιακά εργαλεία, όπως τα ειδικά χωρικά σχέδια, με μια εξαιρετικά προβληματική διαδικασία προέγκρισης, που θα στοιχίσει πιστεύουμε σε χρόνο και σε χρήμα.

Τέταρτον, γιατί με δική σας ευθύνη η χώρα γύρισε τριάντα χρόνια πίσω το καθεστώς που αφορά στις χρήσεις γης.

Πέμπτον, γιατί αποδυναμώνετε τον ρόλο της αυτοδιοίκησης στον χωρικό σχεδιασμό. Υποχρεώνετε τους δήμους να κάνουν τοπικά χωροταξικά για όλη την έκταση και όχι στο επίπεδο των παλιών καποδιστριακών δήμων, όπως είναι και το σωστό. Για παράδειγμα, λέτε ότι εάν δεν τελειώσει ο σχεδιασμός στον παλιό Δήμο Χαλάστρας, δεν μπορεί να προχωρήσει ο σχεδιασμός στον παλιό Δήμο Εχεδώρου που έχει τα περισσότερα προβλήματα.

Έκτον, γιατί καταργείτε σημαντικές δυνατότητες του προηγούμενου νόμου, όπως το πληροφοριακό σύστημα που έδινε τη δυνατότητα σε κάθε πολίτη να ενημερωθεί άμεσα για το πού μπορεί και πού δεν μπορεί να οικοδομήσει ή να κάνει μια επένδυση. Ήταν ένα πρόγραμμα που είχε εφαρμοστεί πιλοτικά και εσείς θα έπρεπε να το επεκτείνετε και όχι να το καταργήσετε.

Είπατε χθες ότι η διαδικασία εφαρμογής κάθε νόμου δεν τελειώνει όταν ψηφίζεται από τη Βουλή. Εφαρμογή σημαίνει υλοποιώ, εντοπίζω αδυναμίες, διορθώνω. Είχατε δύο χρόνια να τα κάνετε όλα αυτά και δεν κάνατε τίποτε. Εάν τα είχατε κάνει, σήμερα θα μπορούσαμε να συζητάμε επί συγκεκριμένων θεμάτων και όχι να ξεκινάμε πάλι από την αρχή.

Επίσης, θέλω να κάνω μια πρόταση για τις χρήσεις γης. Φέρτε σήμερα διάταξη στο νομοσχέδιο, που θα σας δεσμεύει χρονικά.

Φέρτε διάταξη που θα λέει ρητά ότι είστε υποχρεωμένοι, μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, να φέρετε το καθεστώς των χρήσεων γης. Σε διαφορετική περίπτωση ο κάθε Υπουργός θα έρχεται εδώ και θα λέει ότι θα το κάνει και τελικά η δουλειά δεν θα γίνει ποτέ.

Κύριε Υπουργέ, θέλω συνοπτικά να θέσω κάποια ερωτήματα, που έθεσα και στην επιτροπή, αλλά δεν πήρα απάντηση.

Μιλήσατε για βελτίωση των όρων εφαρμοσιμότητας του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού. Αν δεχθούμε ότι υπάρχουν επιμέρους προβλήματα, γιατί δεν φέρνατε σημειακές αλλαγές στον ν.4269 και επιλέξατε να αλλάξετε συνολικά τον νόμο;

Μιλήσατε για ισορροπία στις παρεκκλίσεις, προφανώς αναφερόμενος στα ειδικά χωρικά σχέδια.

Όπως είπα και χθες, από τον Ιανουάριο μέχρι τον Μάρτιο του 2005 είχαν κατατεθεί με αυτό το καθεστώς πάνω από είκοσι πέντε σχέδια για επενδύσεις μεσαίου μεγέθους από 5 έως 10 εκατομμύρια ευρώ. Υπήρχαν τόσο κραυγαλέες παρεκκλίσεις στα σχέδια αυτά, που σας ώθησαν να αλλάξετε τον νόμο; Αν υπήρχαν, μπορείτε να μας δώσετε κάποια παραδείγματα, για να το καταλάβουμε και εμείς.

Μας είπατε επίσης ότι ο μηχανισμός προέγκρισης δεν αυξάνει τη γραφειοκρατία, αλλά δημιουργεί ασφάλεια δικαίου. Αν υπήρχε τέτοιο θέμα, πώς κατατέθηκαν είκοσι πέντε επενδυτικά σχέδια μέσα σε τρεις μήνες; Θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι η σημαντικότερη ανασφάλεια δικαίου που υπήρξε, είναι ότι δεν εφαρμόστηκε ο νόμος. Για δύο χρόνια οι υποψήφιοι επενδυτές ήταν όμηροι της Κυβέρνησης. Για δυο χρόνια οι δήμοι δεν μπορούσαν να προχωρήσουν σε χωρικό σχεδιασμό.

Μας είπατε επίσης ότι ο μηχανισμός προέγκρισης δεν υποκαθιστά την κανονική διαδικασία. Κατά συνέπεια, δεν απαιτεί τον ίδιο αριθμό μελετών. Συμφωνούμε, λοιπόν, ότι η διαδικασία του ν.4269 περιείχε στάδια και διαδικασίες ελέγχου. Άρα προς τι αυτή η νέα ρύθμιση;

Επαναλαμβάνω: Το μόνο που θα πετύχετε με αυτήν τη διαδικασία είναι να φορτώσετε επιπλέον καθυστερήσεις και οικονομικά βάρη στους επενδυτές, χωρίς κανέναν προφανή λόγο. Ξανασκεφτείτε το και αποσύρετε τη διάταξη αυτή, για να μην αναγκαστείτε, όπως πολλές φορές έχετε υποχρεωθεί, να την «ξεψηφίσετε» στο μέλλον.

Ειδικό Συμβούλιο Χωροταξίας: Μειώνονται τα μέλη από είκοσι ένα σε δεκαεννέα. Σας ζήτησα και στην επιτροπή να εξηγήσετε τους λόγους που αποκλείονται φορείς, όπως η ΕΕΤΕΜ, η ΕΣΑΜΕΑ και η Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδας.

Ανάπτυξη: Είναι θετικό ότι και ο ν.4269 και το παρόν νομοσχέδιο αναγνωρίζουν την ανάγκη σύνδεσης του χωρικού σχεδιασμού με την αναπτυξιακή διαδικασία της χώρας. Εγώ θα προσέθετα ότι ο χωρικός σχεδιασμός θα πρέπει να συνδέεται οριζόντια με όλες τις κυβερνητικές πολιτικές, κυρίως για να δούμε πώς θα τον συνδέσουμε με τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας, που υλοποι-

ούν τα Υπουργεία, οι φορείς του δημοσίου και η αυτοδιοίκηση.

Έρχομαι τώρα θέμα των διαθεσίμων πόρων. Είναι δεδομένο ότι θα χρειαστούμε σημαντικούς πόρους για την ολοκλήρωση του χωρικού σχεδιασμού στην επικράτεια, σε έναν εύλογο ορίζοντα χρονικό.

Έχει σημασία να μας πείτε, κύριε Υπουργέ, αν υπάρχει εκτίμηση, έστω και κατά προσέγγιση, για το συνολικό κόστος αυτής της προσπάθειας, καθώς και τις πηγές χρηματοδότησης από τις οποίες σκέφτεστε να αντλήσετε τους πόρους αυτούς.

Όσον αφορά τα άρθρα, που βρίσκονται στο δεύτερο μέρος του νομοσχεδίου, όπως σας είπα και στην επιτροπή, δεν έχουμε αντίρρηση. Είναι άλλωστε και τα μόνα άρθρα του νομοσχεδίου που θα υπερψηφίσουμε.

Κλείνω με τις τροπολογίες. Είναι απαράδεκτο τελικά να είναι οι τροπολογίες περισσότερες από τα άρθρα του νόμου. Θα πω δυο λόγια για ορισμένες από αυτές, που έχουμε προλάβει να δούμε. Επαναλαμβάνω, όμως, ότι θα καθορίσουμε τη στάση μας στη συνέχεια.

Φαίνονται, λοιπόν, θετικές οι τροπολογίες 830/74 και 831/75 του Υπουργείου Εργασίας. Πρόκειται για νομοτεχνικές βελτιώσεις στον ν.4430, που ψήφισε πρόσφατα η Βουλή για την κοινωνική οικονομία.

Με την πρώτη επιμηκύνεται η μεταβατική περίοδος για την προσαρμογή των υφιστάμενων ΚΟΙΝΣΕΠ στις διατάξεις του νέου νόμου. Με τη δεύτερη τροπολογία παρέχεται η δυνατότητα της λύσης μίας ΚΟΙΝΣΕΠ, στην περίπτωση που διαγραφεί από το Γενικό Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας, επειδή έχει παραβιάσει τον νόμο.

Θετική φαίνεται, επίσης, η τροπολογία 838/79 του Υπουργείου Ανάπτυξης, αν και οφείλω να πω ότι πρόκειται για ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα πρόχειρης νομοθέτησης. Πριν λίγες ημέρες είχατε ορίσει ως ημερομηνία εφαρμογής την 1η Ιανουαρίου 2017 και έρχεστε σήμερα και ζητάτε παράταση ενός χρόνου μέχρι την 1η Ιανουαρίου του 2018.

Αντίθετα, δεν φαίνεται να είναι προς τη σωστή κατεύθυνση η τροπολογία 839/80 του νεοσύστατου Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής. Δεν χρειάζεται να έχει και άλλη αρμοδιότητα ο Υπουργός, από τη στιγμή που η δημόσια ραδιοτηλεόραση ανήκει στη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτού)

Ελάχιστο χρόνο θέλω, κύριε Πρόεδρε.

Αντίθετοι είμαστε επίσης στην τροπολογία 858 για τις ενεργειακές επιθεωρήσεις. Δεν συμφωνούμε με τον τρόπο που φέρνετε τη ρύθμιση, γιατί κινδυνεύει να διαταραχθεί η ισορροπία στην αγορά εις βάρος των καταναλωτών.

Αντίθετοι επίσης είμαστε και με την τροπολογία 859/87 για την εμπορία πετρελαιοειδών. Δίνετε τη δυνατότητα σε ΙΚΕ χωρίς εγκαταστάσεις να διαθέτουν βιοκαύσιμα πετρελαιοειδών και φιάλες υγραερίου, μια διάταξη που παραπέμπει περισσότερο πιθανώς στη διευκόλυνση του λαθρεμπορίου παρά στην έναρξη μιας νόμιμης δραστηριότητας κι όλα αυτά από τη στιγμή που υποτίθεται ότι δίνετε μάχη για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου των καυσίμων.

Τέλος, είμαστε θετικοί στην τροπολογία 860/88 για το εφάπαξ βοήθημα σε χαμηλοσυνταξιούχους, ώστε να μην μπορεί να κατασχεθεί για οφειλές σε δημόσιο, ασφαλιστικά ταμεία και τράπεζες ούτε να φορολογηθεί.

Σας ευχαριστώ πολύ. Επειδή βρισκόμαστε στην τελευταία συνεδρίαση της Βουλής για το 2016, εύχομαι σ' όλους χρόνια πολλά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα τρεις μαθήτριες και μαθητές και τρεις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το Γυμνάσιο Διακοπτού Αχαΐας.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει ο ειδικός αγορητής της Χρυσής Αυγής κ. Σαχινίδης για δέκα λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σχετικά με τις τροπολογίες στο παρόν σχέδιο νόμου που έχουν κατατεθεί δεν θέλω να γίνω κουραστικός και να πω ό,τι είπαν όλες οι πτέρυγες του Κοινοβουλίου λένε. Είναι, πραγματικά, απαράδεκτο να κατατίθενται τροπολογίες που είναι περισσότερες από το παρόν σχέδιο νόμου και μάλιστα σε μια περίοδο όπου βρισκόμαστε στην τελευταία συνεδρίαση της Ολομέλειας, πράγμα πολύ παράξενο και πονηρό. Άλλωστε είναι σύνηθες φαινόμενο αυτό, όχι μόνο δικό σας, αλλά και των προηγούμενων κυβερνήσεων.

Ας περάσουμε στις τροπολογίες. Στην τροπολογία με γενικό αριθμό 830 και ειδικό 74, σε κανένα σημείο της αιτιολογικής έκθεσης δεν κάνετε αναφορά στις νέες μορφές συνεταιρισμών και λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι σ' όλα τα νομοσχέδια που έχετε φέρει προς ψήφιση και χρησιμοποιείτε αντίστοιχους όρους, αναφέρεστε σε παράνομους μετανάστες, σε μουσουλμάνους και αλλόθρησκους εν γένει και καθόλου δεν ενδιαφέρεστε για τις πραγματικά ευάλωτες και ευπαθείς ομάδες της ελληνικής κοινωνίας. Πιθανολογούμε ότι και τώρα σ' αυτούς αναφέρεστε.

Εξαντλείτε όλη την κοινωνική σας ευαισθησία και αγωνιάτε για την καλυτέρευση των συνθηκών ζωής τους, μόνο όμως των αλλοδαπών, οι οποίοι παραβίασαν τα ελληνικά σύνορα, χερσαία και θαλάσσια, παραβιάζουν συστηματικά με ενέργειές τους την ελληνική έννομη τάξη και παρ' όλα αυτά τυγχάνουν μιας ιδιότυπης ασυλίας. Βλέπετε καταστροφές, επιθέσεις σε καταστήματα σε νησιά, σε τμήματα, ακόμη και στις δομές στις οποίες φιλοξενούνται. Καταψηφίζουμε την παρούσα τροπολογία.

Όσον αφορά την τροπολογία με γενικό αριθμό 831 και ειδικό 75, σε συνέχεια της προηγούμενης σκέψης, καταψηφίζουμε και την παρούσα διότι ακόμη κι αν δεν αναφέρεται ρητά, συνάγεται συνδυάζοντας τις διατάξεις οι οποίες τροποποιούνται για τις κοινωνικές ομάδες της προηγούμενης τροπολογίας και συγκεκριμένα τους παράνομα εισελθόντες μετανάστες. Καταψηφίζουμε και αυτήν την τροπολογία.

Στην τροπολογία με γενικό αριθμό 838 και ειδικό 79, παρατείνεται κατά ένα έτος, δηλαδή από 01-01-2017 ως 01-01-2018, η ημερομηνία έναρξης ισχύος της διάταξης για την εγγραφή των πράξεων που εντάσσονται στα τομεακά επιχειρησιακά προγράμματα σε μια συλλογική απόφαση ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Η εν λόγω διάταξη αποτελεί συνέχεια τροπολογίας, που ενσωματώθηκε ως άρθρο 72 στο ν.4443/2016 περί ίσης μεταχείρισης, που αφορούσε τη χρηματοδότηση έργων που είχαν ενταχθεί στο ΕΣΠΑ για την περίοδο 2007-2013 και η χρηματοδότησή τους πλέον θα πρέπει να γίνεται από εθνικούς πόρους μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Στην επεξεργασία εκείνου του νομοσχεδίου είχαμε καταψηφίσει, οπότε σ' αυτήν τη βάση καταψηφίζουμε και την παρούσα τροπολογία.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Θα παρακαλούσα λίγη ησυχία.

Στην τροπολογία με γενικό αριθμό 839 και ειδικό 80 έχουμε μία συμπλήρωση των διατάξεων του προεδρικού διατάγματος 123/2016, σχετικά με τον αρμόδιο Υπουργό για θέματα δημόσιας ραδιοτηλεόρασης. Μετά τη σύσταση του νέου Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης προτείνεται...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Παρακαλώ, ησυχία. Δεν ακούγεται ο ομιλητής. Σας παρακαλώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Μετά τη σύσταση του νέου Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, προτείνεται η εποπτεία της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης. Η δημόσια ραδιοτηλεόραση δεν προσφέρει την αντικειμενική πληροφόρηση, ως όφειλε, για τα γενόμενα και συμβαδίζει με τις κυβερνητικές επιταγές, εξυπηρετώντας απλά κομματικά συμφέροντα. Καταψηφίζουμε και αυτή την τροπολογία.

Με την τροπολογία με γενικό αριθμό 852 και ειδικό 81 παρέ-

χονται οι ορισμοί και οι προϋποθέσεις για την εγκατάσταση «πράσινων» σημείων. Τα «πράσινα» σημεία διακρίνονται σε μικρά και μεγάλα, ανάλογα με τον όγκο και τις κατηγορίες των ανακυκλώσιμων υλικών που δέχονται, την έκταση που καταλαμβάνουν κ.λπ., ενώ σε αυτά θα μπορούν να πραγματοποιούνται δράσεις εκπαίδευσης του κοινού. Ρυθμίζονται θέματα χωροθέτησης αυτών των εγκαταστάσεων, καθώς και θέματα σχετικά με την εγκατάσταση κινητών πράσινων σημείων και γωνιών ανακύκλωσης.

Η Χρυσή Αυγή έχει συγκεκριμένες θέσεις για ένα μοντέλο διαχείρισης απορριμμάτων σύγχρονο και φιλικό προς το περιβάλλον, το οποίο έχει ως άξονες προτεραιότητας την αποκέντρωση των δραστηριοτήτων, τη μικρή κλίμακα, την ενθάρρυνση της κοινωνικής συμμετοχής, την αξιοποίηση του εγχώριου παραγωγικού δυναμικού και φυσικά, τη διατήρηση του δημόσιου χαρακτήρα στη διαχείριση των απορριμμάτων. Είναι σημαντική η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση των πολιτών ως προς τη διαλογή και την ανακύκλωση των απορριμμάτων.

Εντούτοις, είμαστε επιφυλακτικοί απέναντι στην εφαρμογή των κυβερνητικών σχεδίων, δεδομένου ότι ακόμη δημιουργούνται προβλήματα από τις ενεργές χωματερές και δεν έχουν ληφθεί τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση ανθρώπινων συνθηκών εργασίας των εργαζομένων στην αποκομιδή και διαχείριση των απορριμμάτων. Στην παρούσα τροπολογία θα ψηφίσουμε «παρών».

Στην τροπολογία με γενικό αριθμό 858 και ειδικό 86 προβλέπονται οι ενεργειακές επιθεωρήσεις να διενεργούνται όχι μόνο από νομικά πρόσωπα των οποίων είναι ενεργειακός επιθεωρητής ένα μέλος ή εταίρος, αλλά και εκείνα που απασχολούν ενεργούς επιθεωρητές ως υπαλλήλους.

Αυτή η διεύρυνση της δυνατότητας διενέργειας επιθεωρήσεων βρίσκεται σε λανθασμένη κατεύθυνση. Οι ουσιαστικές επιπτώσεις σε πρακτικό επίπεδο είναι ότι η εξαγωγή επιστημονικών συμπερασμάτων δεν θα είναι ορθή από μη πιστοποιημένους υπαλλήλους που καταχρηστικώς θα αναλάβουν ρόλο ενεργειακού επιθεωρητή. Καταψηφίζουμε την παρούσα τροπολογία.

Στην τροπολογία με γενικό αριθμό 859 και ειδικό 87 περνούν σημαντικές διατάξεις, οι οποίες αλλάζουν την αδειοδότηση εταιρειών καυσίμων και τις συνθήκες αποθήκευσής τους, με τρόπο με αρμόζει μόνο σε νόμο κατόπιν ευρείας διαβούλευσης. Η συγκεκριμένη τροπολογία θα έπρεπε να έρθει σε ένα νομοσχέδιο, γιατί κρύβει πολλά παράξενα πράγματα. Η πρότασή μας κι εδώ είναι κατά.

Η τροπολογία με γενικό αριθμό 860 και ειδικό 88 συμπληρώνει το άρθρο 65 του ν.4445/2016 που αφορά τον εθνικό μηχανισμό συντονισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης πολιτικών κοινωνικής ένταξης και κοινωνικής συνοχής και ρυθμίσεις για την κοινωνική αλληλεγγύη και εφαρμοστικές διατάξεις του ν.4387/2016 που ψηφίστηκε τη μόλις προηγούμενη εβδομάδα.

Με την παροχή αυτή, που σε καμμιά περίπτωση δεν λύνει το θέμα της αφαίμαξης στην κυριολεξία των συντάξεων, με δεδομένο ότι με τον ν.4387/2016 καταργήθηκε το ΕΚΑΣ και τα κατώτατα όρια σύνταξης, τώρα η Κυβέρνηση προσπαθεί να καλοπιάσει τους χαμηλοσυνταξιούχους, αφού πρώτα, όμως, τους έχει οδηγήσει στην εξαθλίωση.

Είναι σημαντική, φυσικά, η προσθήκη του αφορολόγητου και του μη συμψηφισμού με τα ήδη βεβαιωμένα χρέη στο δημόσιο ή τα πιστωτικά ιδρύματα για ευνόητους λόγους, αν και αυτό θα έπρεπε να είχε προβλεφθεί από την προηγούμενη διάταξη. Υπερψηφίζουμε την παρούσα τροπολογία.

Σύμφωνα με την τροπολογία με γενικό αριθμό 862 και ειδικό 90, σε περίπτωση συνδιαφήμισης και συμπαραγωγής για την προβολή του ελληνικού τουρισμού, δεν ισχύει ο νόμος περί δημοσίων συμβάσεων. Με άλλα λόγια, ο Εθνικός Οργανισμός Τουρισμού θα μπορεί σε αυτή την περίπτωση να εκταμιεύει κονδύλια προς τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, δίχως να υπάρχει ο απαραίτητος έλεγχος που προβλέπεται από τον ν.4412/2016, ενώ προφανώς ο ΕΟΤ δεν θα προχωρά και στη διαγωνιστική διαδικασία. Οι προϋποθέσεις καθώς και οι οικονομικοί και λοιποί όροι συνεργασίας θα διαμορφώνονται μετά από απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του ΕΟΤ και την έγκριση του εποπτεύοντος Υπουργού, δηλαδή του Υπουργού Τουρισμού.

Την καταψηφίζουμε, αλλά θα πρέπει να μας εξηγήσετε, κυρία Υπουργέ, τι από τα δύο ισχύει;

ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ (Υπουργός Τουρισμού): Βεβαίως και θα σας εξηγήσω. Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Μισό λεπτό να ολοκληρώσω την ερώτησή μου.

Στην έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και στην παράγραφο 2 γράφει ότι από τις προτεινόμενες διατάξεις δεν προκαλείται σύμφωνα με το επισπεύδον Υπουργείο πρόσθετη δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού αλλά και του προϋπολογισμού του ΕΟΤ, ενώ μπροστά στην αιτιολογική έκθεση στην δεύτερη παράγραφο αναφέρει ότι στη δραστηριότητα αυτή καλείται ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού να συμπράξει καλύπτοντας κατά ένα μέρος το κόστος υλοποίησης. Ποιο από τα δυο ισχύει; Η αιτιολογική έκθεση ή η έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους;

Συνεχίζω στην τροπολογία με αριθμό 871 και ειδικό αριθμό 99. Παρατείνεται το ειδικό πρόγραμμα επανειδίκευσης, κατάρτισης και απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας για τους ωφελούμενους πρώην εργαζομένους της εταιρείας «ΘΡΑΚΗ ΑΕ.» Πλέον απασχολούνται σε φορείς της περιφέρειας ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και στον Δήμο Αλεξανδρούπολης μετά την τακτοποίηση των χρεωστικών και πιστωτικών υπολοίπων για την υλοποίηση του προγράμματος από 10-9-2009 ως τις 31-12-2016 και την πιστοποίησή τους από την επιτροπή παρακολούθησης του προγράμματος. Το έργο περατώνεται λογιστικά και οι κατά φύσεις εγγυήσεις επιστρέφονται στο όργανο που τις εξέδωσε. Υπερψηφίζουμε την παρούσα τροπολογία.

Τροπολογία με αριθμό 872 και ειδικό αριθμό 100. Συμπληρώνονται και τροποποιούνται οι διατάξεις του ν.3028/2002. Με τα δύο άρθρα που περιλαμβάνονται επέρχονται τροποποιήσεις στον ν.3028/2002 που αφορά την προστασία των αρχαιοτήτων και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Προστίθενται ορισμοί εννοιών, αποκεντρώνεται η διαδικασία χορήγησης αδείας για την πραγματοποίηση εκδήλωσης ή για την παραχώρηση χρήσης αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων, κινητών μνημείων ή μουσείων και ορίζεται ρητά ότι τα εκμαγεία και τα πιστά αντίγραφα πραγματοποιούνται μόνο από το δημόσιο και το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων. Οι ιδιώτες έχουν την δυνατότητα να παράγουν αντίγραφα κατόπιν αδείας. Στην αντίθετη περίπτωση τιμωρούνται με φυλάκιση ως τρία έτη.

Δεν μπορούμε να στηρίξουμε την παρούσα τροπολογία λόγω του κινδύνου εμπορευματοποίησης και αλόγιστης χρήσης αρχαιολογικών χώρων. Η αποκέντρωση σε πολλές περιπτώσεις θα οδηγήσει σε λανθασμένη χρήση αυτών των μνημείων. Κατά το πρόσφατο παρελθόν έχουν υπάρξει περιστατικά αυθαιρεσίας. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να υπάρξει αυστηροποίηση του νομοθετικού πλαισίου για την προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς κάτι που ως ένα βαθμό επιτυγχάνεται από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, τουλάχιστον ως προς τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς ως δημόσιο και νομικό αγαθό. Στην αιτιολογική έκθεση αν υπήρχε μόνο η τελευταία παράγραφος, η διάταξη η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 5 για τα εκμαγεία που σας ανέφερα, θα υπερψηφίζαμε την παρούσα τροπολογία. Αυτό όμως δεν μπορεί να συμβεί από τη στιγμή που θα δίνονται αρχαιολογικοί χώροι για διάφορες χρήσεις. Έχουμε δυστυχώς παραδείγματα και στο εξωτερικό όπου στα μάρμαρα του Παρθενώνα οργανώνονται διάφορα πάρτι και οπουδήποτε αλλού στα μουσεία ή σε αρχαιολογικούς χώρους που βρίσκονται αρχαία ελληνικά γλυπτά και μάρμαρα.

Τροπολογία με αριθμό 873 και ειδικό 101. Εδώ προβλέπεται η δυνατότητα των κατόχων σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ να συνάπτουν σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης με την προϋπόθεση να υποβάλλουν στον ΑΔΜΗΕ δήλωση καταβολής του συνολικού κόστους σύνδεσης σε καθορισμένες δόσεις. Αναστέλλεται από 1-1-2017 ως την έκδοση υπουργικής απόφασης η λειτουργική ενίσχυση διαφορικής προσαύξησης και σταθερής τιμής για τους σταθμούς ΑΠΕ ΣΙΘΙΑ και αιολικούς σταθμούς. Απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής ετήσιου τέλους για τα έτη 2015-2016 οι κάτοχοι αδείας παραγωγής σταθμών ΣΗΘΥΑ σε νοσοκομεία. Δηλώνουμε «παρών» και ψηφί-

ζουμε «παρών» στη συγκεκριμένη τροπολογία.

Κύριε Πρόεδρε, είναι αρκετές οι τροπολογίες. Δεν θα προλάβω να τοποθετηθώ σε όλες. Θα ήθελα δύο λεπτά.

Τροπολογία με αριθμό 874 και ειδικό 102. Με την παρούσα ρυθμίζεται το ζήτημα δαπάνης που προκύπτει από την υποχρέωση καταβολής μισθωμάτων ή αποζημιώσεων για ακίνητα που έχει μισθώσει το δημόσιο και συγκεκριμένα το Υπουργείο Πολιτισμού. Θα πρέπει όμως να αναφερθούν ποια είναι τα συγκεκριμένα ακίνητα και τα οφειλόμενα ποσά, ποιος είναι ο λόγος που δεν είχε εισαχθεί η διάταξη νωρίτερα αφού οι οφειλές φτάνουν να αφορούν ακόμα και μισθώματα του 2014. Είναι απαραίτητο να παρουσιαστεί το οργανόγραμμα του Υπουργείου για να κριθεί αν η διαχείριση των χρημάτων γίνεται ορθώς. Καταψηφίζουμε την παρούσα τροπολογία.

Τροπολογία με αριθμό 875 και ειδικό 103. Εδώ ορίζεται ότι νομίμως θα καταβάλλονται μισθώματα για ακίνητα που μισθώνουν οι περιφέρειες σε όσες περιπτώσεις η σύμβαση μισθώσεως δεν έχει παραταθεί αλλά οι περιφέρειες διατηρούν τη νομή και κατοχή τους υπέρ των εκάστοτε κατά περίπτωση ακινήτων.

Επικαλείσθε, μάλιστα, το άρθρο 21 του Προεδρικού Διατάγματος 242/96, πλην όμως η εφαρμογή του συγκεκριμένου άρθρου προϋποθέτει στην αρχική διακήρυξη του διαγωνισμού να έχει τεθεί η δυνατότητα παρατάσεως της συμβιβάσεως ρητά. Η τροπολογία αυτή είναι αόριστη και την καταψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ολοκληρώνετε, κύριε συνάδελφε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι δική μας η ευθύνη. Όταν σε σχέδιο νόμου έρχονται τόσες υπουργικές τροπολογίες και άλλες τόσες βουλευτικές, δεν δίνεται ο χρόνος να κάτσουμε ούτε καν να τις εξετάσουμε. Δεν μας δίνετε καν τον χρόνο να πάρουμε θέση στη Βουλή. Είναι απαράδεκτος ο τρόπος που νομοθετεί το ελληνικό Κοινοβούλιο και θα πρέπει να το λάβετε υπ' όψιν σας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Κύριε Σαχινίδη, τον περισσότερο χρόνο, πάντως, τον πήρατε εσείς από τους εισηγητές, εκεί να το ξέρετε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Ναι, αλλά δεν πρόλαβα να τοποθετηθώ. Ανάλογα με τις τροπολογίες θα πρέπει να μας δίνεται και ο ανάλογος χρόνος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Σύμφωνοι, αλλά εσείς τον πήρατε τον περισσότερο χρόνο. Οι άλλοι εισηγητές πήραν λιγότερο.

Η Υπουργός κ. Κουντουρά έχει τον λόγο.

ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ (Υπουργός Τουρισμού): Για να μη μένουν εντυπώσεις, θα σας εξηγήσω δύο πράγματα τα οποία είναι πολύ σημαντικά.

Ο ΕΟΤ κάνει την προβολή και την προώθηση της Ελλάδας στο εξωτερικό, όσον αφορά το τουριστικό προϊόν. Τα τελευταία χρόνια έχουμε ελάχιστα χρήματα και πρέπει να τα διαχειριστούμε με τον καλύτερο τρόπο. Για να καταλάβετε, υπάρχουν μόνο 7 εκατομμύρια ευρώ από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, εκ των οποίων τα μισά είναι για τις εκθέσεις μας –γίνονται, φυσικά, κανονικά διαγωνισμοί για τα περίπτερά μας, όταν πάμε στις εκθέσεις- και τα υπόλοιπα είναι για συνδιαφήμιση, η οποία γίνεται με πολύ μεγάλους «tour operators» του εξωτερικού, προκειμένου να προβληθεί η Ελλάδα στο εξωτερικό. Επίσης, η ελάχιστη διαφήμιση που κάνουμε, δυστυχώς περιορίζεται σε πολύ συγκεκριμένα Μέσα, όπως είναι το «google», το «yahoo», το «facebook», το «twitter».

Η τροπολογία που έφερα την προηγούμενη εβδομάδα ήταν για να αποσαφηνισθεί ότι δεν μπορείς με τα ελάχιστα χρήματα που είναι 600.000 ευρώ να πας σε διαγωνιστική διαδικασία και να φωτογραφίσεις το «google», το «yahoo», το «facebook», το «twitter», καθώς τα τελευταία πέντε χρόνια λόγω οικονομικής δυσχέρειας αυτά είναι τα μόνα στα οποία διαφημιζόμαστε, παίρνουν συγκεκριμένα χρήματα και μας διαφημίζουν στα «social media», γιατί δεν έχουμε τη δυνατότητα να κάνουμε διαφήμιση ούτε σε περιοδικά ούτε σε τηλεόραση ούτε σε ράδιο ούτε σε εφημερίδες, ούτε στο εσωτερικό ούτε στο εξωτερικό. Δεν υπάρχει ούτε ένα ευρώ.

Άρα, λοιπόν, αυτά τα λίγα χρήματα πρέπει να πάνε στοχευμένα σ' αυτά τα «social media». Γι' αυτό περάσαμε αυτή τη συγκεκριμένη διάταξη για τρεις μήνες, γιατί αμέσως μετά ο Πρωθυπουργός μάς έχει υποσχεθεί ότι θα πάρουμε ένα μεγάλο κονδύλι ώστε να μπορέσουμε να βγούμε με ένα μεγάλο «spec», δηλαδή με έναν μεγάλο διαγωνισμό, να πούμε τις ανάγκες μας και να προχωρήσουμε.

Η τροπολογία που έρχεται τώρα για τη συνδιαφήμιση είναι κάτι τελείως διαφορετικό. Ο ν.3270/2004 επιτρέπει στον ΕΟΤ να κάνει συνδιαφήμιση και συμπαραγωγή τη στιγμή που γίνεται η πρόσκληση και εμείς συμβαλλόμαστε μαζί του, το οποίο στην προκειμένη περίπτωση δεν είναι δημόσια σύμβαση. Γιατί έπρεπε αυτό να αποσαφηνισθεί; Έπρεπε να αποσαφηνιστεί, επειδή ό,τι είναι πάνω από 209.000 ευρώ, είτε είναι δημόσια σύμβαση είτε μια απλή σύμβαση που όμως κάνει το δημόσιο για να συνδιαφημισθεί και να κάνει συμπαραγωγή, περνά από την ανεξάρτητη αρχή και από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Όταν, λοιπόν, απευθυνθήκαμε στην ανεξάρτητη αρχή και στο Ελεγκτικό Συνέδριο, μας είπαν ότι αυτή η αποσαφήνιση είναι εκ του περισσού. Όμως, ο ΕΟΤ πρέπει να είναι καλυμμένος σε οποιονδήποτε έλεγχο μπορεί να έρθει και να κάνει μια διαφορετική ερμηνεία. Κάθε φορά εμείς θα πρέπει να δίνουμε μία επιστολή που να λέει ότι σωστά δεν είναι δημόσια σύμβαση, άρα δεν μπορεί να πάει με διαγωνιστικές διαδικασίες η συνδιαφήμιση. Γιατί δεν μπορεί να πάει; Δεν μπορεί, διότι έρχεται η TUI και λέει «Σου φέρνω τρία εκατομμύρια τουρίστες και κάνω 3 εκατομμύρια διαφήμιση. Πόσο μπορείς να βάλεις κι εσύ, 10%, 20%;».

Κάνουμε, λοιπόν, μία συμφωνία και λέμε «Εμείς μπορούμε να βάλουμε τόσα». Πολύ ωραία. Γιατί το κάνουμε αυτό; Το κάνουμε για να συνδιαφημιστούμε σε μια αγορά όπου δεν έχουμε τα χρήματα να πάμε μόνοι μας. Αυτό, λοιπόν, δεν είναι δημόσια σύμβαση, γιατί δεν μπορεί να περάσει από διαγωνιστική διαδικασία, επειδή έρχεται ο συμβαλλόμενος και σου λέει «Τι μπορείς να βάλεις εδώ;».

Επειδή τα χρήματά μας για αυτό είναι μόλις 2 εκατομμύρια ευρώ, σας λέμε ότι χρόνια τώρα η TUI παίρνει από 800.000 ευρώ μέχρι 1 εκατομμύριο ευρώ και η «Thomas Cook» από 600.000 ευρώ μέχρι 800.000 ευρώ συν το ΦΠΑ. Αυτοί είναι οι μόνοι, δυστυχώς, tour operators που μπορούμε να συνεργαστούμε.

Εκ του περισσού, λοιπόν, έρχεται να αποσαφηνίσει αυτή η τροπολογία ότι απλά η συνδιαφήμιση δεν είναι δημόσια σύμβαση, που μας το είπε η ανεξάρτητη αρχή και το Ελεγκτικό Συνέδριο, καθώς και η Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης, γιατί τεχνικά δεν είναι δημόσια σύμβαση. Απλώς αποσαφηνίζεται.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Παρακαλώ.

Ο κ. Παππάς έχει τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θέλω να κάνω μία ερώτηση για την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Δεν προβλέπεται από τον Κανονισμό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μισό λεπτό θέλω για να ρωτήσω την κυρία Υπουργό για την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Η τροπολογία υποστηρίχθηκε. Ο κ. Σαχινίδης είπε ορισμένα πράγματα. Απήντησε η Υπουργός. Δεν γενικεύεται η συζήτηση.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, δώστε τον λόγο, αφού είναι για μία ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ναι, αλλά μετά θα αλλάξουμε τη διαδικασία, γιατί θα ζητήσει και άλλος τον λόγο. Σας το λέω για να το ξέρετε. Η διαδικασία είναι άλλη. Δεν θα γίνει συζήτηση πάνω στην τροπολογία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θέλω να ρωτήσω κάτι την κυρία Υπουργό, επειδή αναφέρεται σε έναν, δυο μεγάλους παγκόσμιους οργανισμούς, ώστε να μην υπάρχει καμμία περίπτωση κάποιος μετά από την Υπουργό -δεν λέω για τη συγκεκριμένη Υπουργό- να κάνει κατάχρηση της τροπολογίας. Αυτό να μην το ρωτήσω;

ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ (Υπουργός Τουρισμού): Δεν γίνεται καμμία κατάχρηση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Υπουργέ μου, σας ακούσαμε, αλλά θέλουμε να διασφαλίσουμε...

ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ (Υπουργός Τουρισμού): Έχετε άδικο. Ακούστε με λίγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Δεν έχω άδικο. Θέλω ρωτήσω για να καταλάβω.

ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ (Υπουργός Τουρισμού): Κάνετε λάθος ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Παρακαλώ, κυρία Κουντουρά.

ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ (Υπουργός Τουρισμού): Ένα δευτερόλεπτο θέλω, κύριε Πρόεδρε.

Η τροπολογία απλά λέει ότι ο ν.3270, που μιλάει για τη συνδιαφήμιση και τη συμπαραγωγή, δεν εμπίπτει στον νόμο περί δημοσίων συμβάσεων. Αυτό λέει η τροπολογία. Αποσαφηνίζει ότι δεν εμπίπτει, τίποτα άλλο. Ο ν.3270 ισχύει. Απλά η τροπολογία αποσαφηνίζει ότι δεν εμπίπτει σε αυτόν τον νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ο Υπουργός Υγείας, ο κ. Ξανθός, θα υποστηρίξει την τροπολογία με γενικό αριθμό 879 για θέματα του Υπουργείου Υγείας.

Παρακαλώ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Η τροπολογία με γενικό αριθμό 879 και ειδικό 107 είναι ένα σώμα δώδεκα ρυθμίσεων, οι περισσότερες από τις οποίες προέκυψαν ως αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων για το κλείσιμο της αξιολόγησης και οι περισσότερες από αυτές αφορούν τον ΕΟΠΥΥ. Μία αφορά το όριο πληρωμής των νοσοκομειακών φαρμάκων. Και μία αφορά την παράταση μιας ρύθμισης που επιτρέπει να τροποποιούνται οι οργανισμοί των νοσοκομείων και των υγειονομικών περιφερειών, όχι με προεδρικά διατάγματα, αλλά με απλές, κοινές υπουργικές αποφάσεις.

Όσον αφορά τις ρυθμίσεις που έχουν σχέση με τον ΕΟΠΥΥ, αυτό το οποίο καταφέραμε σε διαπραγμάτευση με τους θεσμούς είναι, πρώτον, να τροποποιήσουμε τον περσινό μνημονιακό νόμο, τον ν.4336, και να αυξηθεί το όριο δαπανών του ΕΟΠΥΥ για τις πλην των φαρμάκων παροχές προς τους ασφαλισμένους. Με βάση τον ν.4336, ήταν 1.402.000.000 ευρώ.

Φέτος είχαμε μία υπέρβαση της δαπάνης. Εξηγήσαμε στους θεσμούς ότι υπήρχαν σοβαροί κοινωνικοί λόγοι που επέβαλλαν αυτή την αύξηση και που αφορούσαν την ένταξη στο σύστημα των ανασφάλιστων πολιτών, που αφορούσαν τη διαχείριση των αναγκών εξαιτίας του προσφυγικού που είχαν σχέση με την αύξηση του ΦΠΑ σε πάρα πολλά είδη που αποζημιώνει ο ΕΟΠΥΥ.

Υπήρξε, λοιπόν, η συνεννόηση για το 2017 να αυξηθεί 123 εκατομμύρια ευρώ ο προϋπολογισμός δαπανών του ΕΟΠΥΥ για τις πλην φαρμάκου δαπάνες που αφορούν τους ασφαλισμένους.

Εκεί μέσα είναι οι λοιπές παροχές ασθένειας, τα υλικά που αφορούν τους διαβητικούς, αυτούς που έχουν χρόνια αναπνευστικά προβλήματα, τα ορθοπεδικά είδη, τα οπτικά κ.λπ.. Είναι μία μεγάλη γκάμα παροχών τις οποίες διασφαλίζει ο ΕΟΠΥΥ.

Αυτοί λοιπόν έχουν μια αύξηση 123 εκατομμύρια ευρώ. Πάει στο 1.525 για φέτος και το 2018 αυτό το ποσό υποδιπλασιάζεται συν 62,5 εκατομμύρια και πάει στο 1.462,5 δισεκατομμύριο ευρώ.

Από το 2019 και μετά, υπάρχει η δέσμευση να επανέλθουμε στον αρχικό μνημονιακό στόχο. Όμως, στο βαθμό που έχουμε ίδια έσοδα, αυξημένους ίδιους πόρους από τον ΕΟΠΥΥ, μπορεί να επανέλθει το όριο αγορών, των δαπανών δηλαδή, στο φετινό επίπεδο.

Νομίζω ότι αυτό το οποίο έχει σημασία είναι ότι, πρώτον, όταν έχουμε τεκμηρίωση με βάση την κάλυψη συγκεκριμένων κοινωνικών αναγκών, πετυχαίνουμε θετικές αποφάσεις με τους θεσμούς. Φέτος ήταν μία χρονιά όπου μετά από την παρέμβαση για τους ανασφάλιστους, διασφαλίσαμε ότι ένα κομμάτι του πληθυσμού το οποίο είχε φτωχοποιηθεί υγειονομικά έχει πλέον τη δυνατότητα πρόσβασης και στη νοσηλεία και στις εργαστηριακές εξετάσεις και φυσικά στα φάρμακά του. Αυτό αποδεικνύεται από τα δεδομένα, όπως είπαμε και στη συζήτηση για τον προϋπολογισμό.

Όταν λοιπόν αποδεικνύουμε τεκμηριωμένα, πρώτον, ότι καλύπτουμε υπαρκτές κοινωνικές ανάγκες και, δεύτερον, όταν πείθουμε ότι υπάρχει συγκεκριμένο σχέδιο διαρθρωτικών αλλαγών και μεταρρυθμίσεων που διασφαλίζουν τον έλεγχο της ζήτησης, χωρίς οριζόντιες παρεμβάσεις και περικοπές, αλλά και την καλύτερη διαπραγμάτευση τιμών αποζημίωσης για υλικά και συμβάσεων με ιδιώτες παρόχους, τότε μπορούμε να πετυχαίνουμε στη διαπραγμάτευση με τους θεσμούς θετικές αποφάσεις.

Επίσης, αυξήσαμε 20 εκατομμύρια ευρώ το προσδιορισμένο όριο από τον επίσης μνημονιακό ν.4346 πέρυσι –ήταν τέλη Νοέμβρη, αρχές Δεκέμβρη- για το όριο του clawback στα νοσοκομειακά φάρμακα. Από 570 εκατομμύρια ευρώ πήγε στα 590 εκατομμύρια για φέτος. Εκεί είχαμε μία υπέρβαση της δαπάνης. Για τους ίδιους λόγους περίπου υπήρξε αυξημένη ζήτηση υπηρεσιών από το δημόσιο σύστημα υγείας, κάτι που είναι απολύτως κατανοητό.

Όμως, έχουμε δεσμευθεί ότι μέσα από την ενίσχυση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης του συστήματος, την ενσωμάτωση περισσότερων διαγνωστικών και θεραπευτικών πρωτοκόλλων και κατευθυντήριων οδηγιών στην ηλεκτρονική συνταγογράφηση, αυτή η αύξηση δεν θα μεταφέρεται -θα είναι one-off, όπως λέγεται- και στις επόμενες χρονιές. Θα ισχύσει η παλαιότερη μνημονιακή δέσμευση για 570 εκατομμύρια ευρώ όριο clawback για το 2017 και 550 εκατομμύρια ευρώ για το 2018.

Υπάρχουν, επίσης, ορισμένες αλλαγές, ορισμένες ρυθμίσεις που έχουν σχέση με τον ΕΟΠΥΥ. Αυτές προβλέπουν τη δυνατότητα της διοίκησης του ΕΟΠΥΥ, μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία της διαπραγμάτευσης με τους παρόχους, να εγκρίνει ανώτατα όρια αποζημίωσης για υπηρεσίες και για υλικά με τα οποία συμβάλλεται ο ΕΟΠΥΥ και τα οποία χορηγεί στους εργαζομένους. Αυτό είναι το πρώτο.

Δεύτερον, υπάρχει μία πολύ κρίσιμη αλλαγή. Ρυθμίζεται η δυνατότητα του ΕΟΠΥΥ στο πλαίσιο του νέου ΕΚΠΥ, του νέου Ενιαίου Κανονισμού Παροχών Υγείας –αυτό είναι μια σημαντική αλλαγή- να κάνει συμβάσεις με προμηθευτές λοιπού υγειονομικού υλικού. Αντί δηλαδή ο πολίτης, ο ασφαλισμένος, να αγοράζει το υλικό που του χρειάζεται από κάποιον προμηθευτή και στη συνέχεια να υποβάλει τη δαπάνη στον ΕΟΠΥΥ για να πάρει ένα μέρος πίσω, να συμβάλλεται ο ίδιος ο ΕΟΠΥΥ απευθείας με τους προμηθευτές και η εξυπηρέτηση των πολιτών να είναι δωρεάν. Νομίζω ότι είναι μία πολύ σημαντική παρέμβαση εξορθολογισμού και ανακούφισης.

Επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε, να πω δυο ακόμα κουβέντες.

Επίσης, υπάρχει μία παρέμβαση, πάλι για τον ΕΟΠΥΥ, που δίνει τη δυνατότητα επέκτασης και στους φαρμακοποιούς του σημερινού συστήματος του πρόχειρου λογιστικού ελέγχου και εκκαθάρισης των υποβολών, που κατά την άποψή μας βοηθάει στο να αποζημιώνονται στο 100% οι υποβολές δαπανών και όχι στο 90%, όπως γινόταν μέχρι τώρα, έτσι ώστε να ενισχύεται και η ρευστότητα των επιχειρήσεων και των συμβεβλημένων παρόχων με τον ΕΟΠΥΥ.

Επίσης, δίνεται η δυνατότητα από τα ίδια έσοδα που αποκτά ο ΕΟΠΥΥ μέσα από το σύστημα εντατικότερων ελέγχων να επενδύονται ένα μέρος από αυτά τα ίδια έσοδα και ως επιπλέον οικονομικά κίνητρα για το προσωπικό, το οποίο συμμετέχει στους ελέγχους και στηρίζει την αναδιοργάνωση τη διοικητική του οργανισμού, να ενισχύονται παρεμβάσεις ενημέρωσης των ασφαλισμένων, να ενισχύονται παρεμβάσεις πρόληψης και αγωγής υγείας και να στηρίζονται οι δημόσιες δομές πρωτοβάθμιας φροντίδας.

Και το τελευταίο -και νομίζω σημαντικότερο- είναι η δυνατότητα που μας δίνεται μέχρι το τέλος του 2017 να προχωρήσουμε σε αναθεώρηση και τροποποίηση όλων των σημερινών οργανισμών των δημόσιων νοσοκομείων και των Υγειονομικών Περιφερειών. Ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι οι οργανισμοί που ψηφίστηκαν –οι τελευταίες τροποποιήσεις έγιναν στις 31-12-2012, παραμονή του χρόνου, κάτω από την πίεση τότε των προαπαιτουμένων και των μνημονιακών υποχρεώσεων- αυτοί οι οργανισμοί στην πλειονότητά τους είναι τελείως εξωπραγματικοί, δεν αποτυπώνουν ούτε καν τη σημερινή στελέχωση και λειτουργία τμημάτων και κλινικών στα δημόσια νοσοκομεία. Και υπάρχει μία προσπάθεια -σε συνεννόηση με τις νέες διοικήσεις των νοσοκομείων και των ΥΠΕ- να πάμε σε τροποποιήσεις, οι οποίες:

Πρώτον, να κατοχυρώνουν τα λειτουργούντα τμήματα, να μην τίθενται σε διακινδύνευση προφανώς η θέση εργασίας κανενός και να δίνει και τη δυνατότητα μιας αναπτυξιακής προοπτικής για το δημόσιο σύστημα υγείας.

Παρακάμπτουμε, λοιπόν, τη χρονοβόρα διαδικασία της έκδοσης της τροποποίησης των οργανισμών μέσω προεδρικών διαταγμάτων, η οποία ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι κρατάει περίπου ένα με ενάμιση χρόνο.

Νομίζω ότι είναι ένα πλαίσιο παρεμβάσεων ενισχυτικό του δημόσιου συστήματος υγείας αυτή την περίοδο. Μένει να δούμε στην πράξη τη μετρήσιμη αποτελεσματικότητά του στις υπηρεσίες υγείας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Και εγώ ευχαριστώ.

Κύριε Σταθάκη, έχετε δύο λεπτά για να μιλήσετε για τις νομοτεχνικές βελτιώσεις.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ρωτήσω τον Υπουργό Υγείας για αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Παρακαλώ, κοιτάξτε, μόνο μία ερώτηση, γιατί προηγουμένως στο ίδιο θέμα δημιουργήθηκε...

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Ε, τι να κάνουμε;

Κύριε Υπουργέ, στην παράγραφο 10 αυξάνεται η νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη κατά 20 εκατομμύρια για άπορους ανασφάλιστους μετανάστες, όπως περιγράφετε. Τώρα, άλλο αύξηση του ορίου δαπανών και άλλο αύξηση της χρηματοδότησης από τον κρατικό προϋπολογισμό. Εμείς σας ρωτάμε: Δεν ενισχύεται η φαρμακοβιομηχανία με 20 εκατομμύρια ευρώ, αφού αυτά θα αφαιρεθούν από την υπέρβαση της φαρμακευτικής δαπάνης, την οποία θα έπρεπε να επιστρέψουν οι φαρμακοβιομήχανοι στον ΕΟΠΥΥ;

Στην παράγραφο 11 αναφέρεστε στις αποφάσεις καταλογισμού αχρεωστήτως καταβληθεισών παροχών υγείας σε είδος. Δηλαδή, θα κυνηγάτε ασθενείς να πληρώσουν για υπηρεσίες που έλαβαν, όπως παραδείγματος χάριν, στα κέντρα πιστοποίησης αναπηρίας, θα δίνετε μικρότερο ποσοστό αναπηρίας –που είναι το πιο συνηθισμένο το τελευταίο διάστημα- και δεν θα δικαιούνται δωρεάν υπηρεσίες υγείας; Τότε, αυτές που έλαβαν, για το διάστημα μέχρι να κριθούν, θα πρέπει να τις πληρώσουν; Το λέω γιατί είναι φαινόμενο που συναντιέται.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο. Να τελειώσουμε όμως, γιατί περιμένουν κι άλλοι Υπουργοί να μιλήσουν σχετικά με τις νομοτεχνικές.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Όσον αφορά τη φαρμακευτική δαπάνη, πέρυσι ήταν 570 εκατομμύρια ευρώ, από τα οποία 490 εκατομμύρια ευρώ αφορούσαν τα δημόσια νοσοκομεία και τα υπόλοιπα 80 εκατομμύρια ευρώ αφορούσαν τις ιδιωτικές κλινικές και τα νοσοκομεία που είναι εκτός ΕΣΥ, δηλαδή «Παπαγεωργίου», «ΝΙΜΤΣ», «Αρεταίειο», «Αιγινήτειο», τα οποία προμηθεύονται τα φάρμακά τους μέσα από τα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ. Υπήρξε μία υπέρβαση στη δαπάνη. Θα κλείσει περίπου γύρω στα 650-660 εκατομμύρια φέτος.

Εμείς, λοιπόν, ακριβώς για να μην έχουμε προβλήματα ομαλού εφοδιασμού των νοσοκομείων από τις φαρμακευτικές εταιρείες, οι οποίες συχνά επικαλούνται δυσβάστακτο κόστος λόγω του clawback, κάναμε μία διαπραγμάτευση και επιτύχαμε να αυξηθεί ένα όριο, που κατά την άποψή μας όντως ήταν χαμηλό και το είχαμε πει από πέρυσι, αλλά δεν είχε αποδεκτό. Εκ των υστέρων αναγνωρίστηκε ότι εξαιτίας και της αυξημένης προσβασιμότητας του συστήματος υγείας, ήταν προφανώς μη ρεαλιστικό.

Επιτρέψτε μου να κάνω ένα σχόλιο. Αυτήν τη στιγμή, όχι μόνο στη χώρα μας αλλά διεθνώς, το κεφάλαιο παράγει φάρμακα. Το κεφάλαιο κάνει έρευνα, το κεφάλαιο παράγει φάρμακα και οι πολιτείες αγοράζουν από το κεφάλαιο φάρμακα και ιατρικό εξοπλισμό. Άρα το να εγκαλούμαστε ότι δίνουμε λεφτά στη βιομηχανία, νομίζω ότι είναι μια κριτική εκτός πραγματικότητας. Δεν παράγει η εργατική τάξη φάρμακα και ιατρικό εξοπλισμό, αγαπητή συναδέλφισσα.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Σίγουρα παράγει γιατί εργάζεται!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Κυρία Μανωλάκου, δεν κάνουμε διάλογο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Και όσο, λοιπόν, είμαστε υποχρεωμένοι να καλύπτουμε τις ανάγκες των ανθρώπων σε αυτήν τη χώρα, σε φάρμακα, εξετάσεις κ.λπ., θα δίνουμε χρήματα στο κεφάλαιο, αλλά θα το κάνουμε με ορθολογικό τρόπο, με έντιμο τρόπο και με βάση κριτήρια αξιολόγησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Παρακαλώ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Και όσον αφορά το δεύτερο σχόλιο, αυτό δεν αφορά καταρχήν τα ΚΕΠΑ. Τα ΚΕΠΑ είναι υπόθεση που έχει σχέση με το Υπουργείο Εργασίας. Δεν αφορά τα ΚΕΠΑ. Υπάρχουν όμως, έλεγχοι που γίνονται αυτήν τη στιγμή από τον ΕΟΠΥΥ, εντατικοποιημένοι και τυχαιοποιημένοι, που αποδεικνύουν πολύ μεγάλες υπερβάσεις και καταχρήσεις στη χορήγηση υλικών, προφανώς μέσα από μία συμπαιγνία πολλών παραγόντων. Όποτε υπάρχει τέτοιο διαπιστωμένο γεγονός, προφανώς θα αναζητούνται τα αχρεωστήτως καταβληθέντα, κυρίως από τους παρόχους και όχι φυσικά από τους ασφαλισμένους.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ**)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Να ζητήσουμε την άδεια από την κ. Κονιόρδου για να πάρει για πολύ λίγο τον λόγο ο Υπουργός κ. Νίκος Παππάς, ο οποίος έχει μια τροπολογία.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ (Υπουργός Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ και τους Υπουργούς για τη διευκόλυνση.

Με τη συγκεκριμένη τροπολογία, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, απλώς αποσαφηνίζεται ότι, όπως κατά το παρελθόν η δημόσια τηλεόραση ήταν αρμοδιότητα του Υπουργού, ο οποίος είχε στο χαρτοφυλάκιο του τη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης, αυτή η αρμοδιότητα είναι στο νεοσυσταθέν Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Γιατί αυτό δεν είναι στην απόφαση του Πρωθυπουργού και είναι νόμος;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ (Υπουργός Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης): Είναι στην απόφαση του Πρωθυπουργού. Έχει διατυπωθεί έτσι. Το καινούριο Υπουργείο συνίσταται από τις τρεις συγκεκριμένες γραμματείες, τη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης, τη νεοσυσταθείσα Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής και τη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, η οποία μετακόμισε στο νεοσυσταθέν Υπουργείο από το Υπουργείο Υποδομών. Αποσαφηνίζεται, λοιπόν, ότι στην κείμενη νομοθεσία, όπου αναφέρεται Υπουργός αρμόδιος για θέματα ραδιοτηλεόρασης, νοείται εφεξής ο Υπουργός Ψηφιακής Πολιτικής.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε κι εμείς, κύριε Παππά και για το σύντομο της παρέμβασης.

Τον λόγο έχει η Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού, κ. Λυδία Κονιόρδου για πέντε λεπτά. Φαντάζομαι σας φθάνει ο χρόνος, σωστά;

ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ (Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Έτσι κι έτσι, έχει αρκετές πτυχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Καλά, ξεκινήστε, κυρία Υπουργέ.

ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ (Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Με το πρώτο προτεινόμενο άρθρο της τροπολογίας, προστίθενται οι ορισμοί των εννοιών μήτρα, μοντέλο, εκμαγείο, ακριβές αντίγραφο και εμπνευσμένες εφαρμογές για τη βελτίωση της προστασίας των εν λόγω πολιτιστικών προϊόντων.

Για το δεύτερο άρθρο η προτεινόμενη διάταξη της τροπολογίας αντικαθιστά το άρθρο 46 του ν.3028/2002 όπως αυτό ισχύει σήμερα στο οποίο προβλέπεται η έκδοση κανονιστικής υπουργικής απόφασης η οποία ορίζει τους γενικούς όρους και τις προϋποθέσεις επίσκεψης του κοινού σε οργανωμένους αρχαιολογικούς χώρους, ιστορικούς τόπους, ακίνητα μνημεία.

Δεύτερον, τους γενικούς όρους και τη διαδικασία χορήγησης άδειας παραχώρησης χρήσης οργανωμένων αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων, ακίνητων μνημείων. Για κάθε συγκεκριμένο αίτημα χρήσης οργανωμένου αρχαιολογικού χώρου ιστο-

ρικού τόπου ακίνητου μνημείου προβλέπεται η έκδοση ad hoc υπουργικής απόφασης μετά από σχετική εισήγηση του Συμβουλίου.

Κατά τη διάρκεια των δεκατριών χρόνων εφαρμογής του νόμου έχει παρατηρηθεί ότι η συγκεκριμένη διαδικασία αφενός επιμηκύνει σημαντικά τον χρόνο που απαιτείται για την έγκριση των αιτημάτων χρήσης οργανωμένου αρχαιολογικού χώρου, ιστορικού τόπου, ακίνητου μνημείου με αποτέλεσμα να δυσχεραίνει ή και να ματαιώνει κάποιες φορές τη δυνατότητα χρήσης τους και αφετέρου συνιστά σημαντική διοικητική επιβάρυνση για τη λειτουργία του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, στο οποίο έχουν ανατεθεί πάρα πολλές άλλες σημαντικές αρμοδιότητες.

Με την προτεινόμενη διάταξη διατηρείται αφενός η πρόβλεψη έκδοσης της σχετικής κανονιστικής απόφασης, αλλά καταργείται η πρόβλεψη έκδοσης ad hoc υπουργικής απόφασης μετά από σχετική γνωμοδότηση του αρμόδιου Συμβουλίου για κάθε αίτημα παραχώρησης χρήσης οργανωμένου αρχαιολογικού χώρου ιστορικού τόπου ακίνητου μνημείου. Έτσι, δίνεται η δυνατότητα να αποκεντρωθεί το σύστημα χορήγησης των σχετικών αδειών και να μεταβιβαστεί διά της σχετικής υπουργικής απόφασης η αρμοδιότητα εφαρμογής του νόμου και της αντίστοιχης κανονιστικής υπουργικής απόφασης στις κατά τόπους αρμόδιες εφορείες.

Με την ίδια απόφαση μπορεί βέβαια να κριθεί ότι κάποια αιτήματα παραχώρησης χρήσης χώρων μνημείων μουσείων θα εξακολουθήσουν να εξετάζονται από το Συμβούλιο, όπως για παράδειγμα αιτήματα που αφορούν σε περισσότερους του ενός χώρου, αιτήματα που αφορούν σε μνημεία UNESCO.

Η μεταβίβαση της αρμοδιότητας έγκριση των αιτημάτων χρήσης οργανωμένου αρχαιολογικού χώρου ιστορικού τόπου ακίνητου μνημείου από τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού στις αρμόδιες εφορείες αρχαιοτήτων νεοτέρων μνημείων κρίνεται ότι πληροί όλα τα εχέγγυα για την αποτελεσματική προστασία των αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων, μνημείων, δεδομένου ότι θα έχει ήδη προηγηθεί η έκδοση της κανονιστικής υπουργικής απόφασης, η οποία θα ορίζει τους γενικούς όρους και τις προϋποθέσεις επίσκεψης του κοινού σε οργανωμένους αρχαιολογικούς χώρους, ιστορικούς τόπους, ακίνητα μνημεία.

Εξ άλλου, οι εφορείες είναι σε θέση να γνωρίζουν τις ειδικές απαιτήσεις προστασίας των αρχαιολογικών χώρων, των ιστορικών τόπων και των μνημείων της τοπικής τους αρμοδιότητας που θα τους επιτρέψουν να καθορίσουν τους καλύτερους δυνατούς όρους διεξαγωγής των αιτούμενων επισκέψεων και χρήσεων.

Η προτεινόμενη τροπολογία εντάσσεται στο πλαίσιο μιας εντεινόμενης προσπάθειας αποτελεσματικής αξιοποίησης της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και διευκόλυνσης της πρόσβασης των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους. Η συγκεκριμένη τροπολογία απλοποιεί τις σχετικές διαδικασίες και μειώνει σημαντικά τον απαιτούμενο χρόνο έγκρισης των αιτημάτων χρήσης αρχαιολογικών μνημείων κ.λπ..

Με αυτόν τον τρόπο η προτεινόμενη τροποποίηση αποσκοπεί στο να καταστήσει τη χώρα μας πιο ελκυστική για διεθνείς κινηματογραφικές παραγωγές, να βελτιώσει το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν, αλλά και να αυξήσει τα έσοδα του ελληνικού δημοσίου μέσω της ορθολογικότερης αξιοποίησης της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Στην παράγραφο 4 του δεύτερου άρθρου της προτεινόμενης τροπολογίας προβλέπεται η δυνατότητα παραγωγής, αναπαραγωγής και διάδοσης στο κοινό με οποιονδήποτε τρόπο και μέσο αντιγράφων ή απεικονίσεων μνημείων είτε κινητών είτε ακινήτων που ανήκουν στο δημόσιο από ιδιώτες, ύστερα από έκδοση προηγούμενης άδειας, η οποία χορηγείται έναντι τέλους που καταβάλλεται στον ΤΑΠ.

Προτείνεται η κατά τον ίδιο τρόπο με την παράγραφο 1 απλοποίηση του συστήματος χορήγησης αδειών. Ειδικότερα, παρέχεται στον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού εξουσιοδότηση για έκδοση κανονιστικής απόφασης με την οποία θα ορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης της σχετικής άδειας. Αλλά δεν απαιτείται πλέον η ad hoc κάθε φορά εξέταση των σχετικών αιτημάτων από το Συμβούλιο και η έκδοση υπουργικής απόφασης.

Η συγκεκριμένη απλοποίηση αποσκοπεί στη βελτίωση των παρεχομένων από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού υπηρεσιών προς τους πολίτες (απλοποίηση διαδικασιών και σημαντική επιτάχυνση της διαδικασίας χορήγησης άδειας και στη βελτιστοποίηση λειτουργίας του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου).

Τώρα, τονίζω ότι η διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 46 του ν.3028/2002, όπως ίσχυσε, προέβλεπε ότι η παραγωγή εκμαγείων και μητρώων μνημείων μπορεί να γίνει και από ιδιώτες κατόπιν αδείας. Με την προτεινόμενη διάταξη αυτή ρητά ορίζεται ότι τα εκμαγεία και τα πιστά αντίγραφα πραγματοποιούνται μόνο από το δημόσιο και το ΤΑΠ, ενώ οι ιδιώτες έχουν τη δυνατότητα να παράγουν εκ των εν λόγω εκμαγείων αντίγραφα και εμπνευσμένες εφαρμογές, κατόπιν αδείας. Η διάκριση αυτή επιβάλλεται για λόγους προστασίας των μνημείων. Αυτό αφορά την τροπολογία του σχετικού νόμου.

Στο δεύτερο άρθρο, υπάρχει μια νομοτεχνική βελτίωση στην υπουργική τροπολογία με γενικό αριθμό 872.

Στο δεύτερο άρθρο της εν λόγω τροπολογίας, όπου τροποποιείται το άρθρο 46 του ν.3028/2002 και για λόγους καλής νομοθέτησης και συνοχής των τροποποιούμενων διατάξεων, που έχουν να κάνουν με παραπομπές άλλων άρθρων ή νομοθετημάτων στο εν λόγω άρθρο γίνεται εσωτερική αναρίθμηση των παραγράφων του άρθρου 46. Η παράγραφος 2 αναριθμείται σε $2^{α}$ η παράγραφος 4 αναριθμείται σε 2β, η παράγραφος 3 μένει ως έχει, η πρώην παράγραφος 5 αναριθμείται σε 4 και η πρώην παράγραφος 6 αναριθμείται αντιστοίχως σε 5.

(Στο σημείο αυτό η Υπουργός κ. Λυδία Κονιόρδου καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα νομοτεχνική βελτίωση, η οποία έχει ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΓΕΝΙΚΟ ΑΡΙΘΜΟ 872 ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟ 100/20.12.2016

Στο δεύτερο άρθρο της εν λόγω τροπολογίας, όπου τροποποιείται το άρθρο 46 του ν. 3028/2002 (Α' 153) και για λόγους καλής νομοθέτησης και συνοχής των τροποποιούμενων διατάξεων, που έχουν να κάνουν με παραπομπές άλλων άρθρων ή νομοθετημάτων στο εν λόγω άρθρο γίνεται εσωτερική αναρίθμηση των παραγράφων του άρθρου 46 (η παράγραφος 2 αναριθμείται σε $2^{α}$, η παράγραφος 4 αναριθμείται σε 2β, η παράγραφος 3 μένει ως έχει, η πρώην παράγραφος 5 αναριθμείται σε 4 και η πρώην παράγραφος 6 αναριθμείται αντιστοίχως σε 5).

Το άρθρο παρατίθεται εκ νέου για λόγους ασφάλειας δικαίου:

«Άρθρο .....

Το άρθρο 46 του ν. 3028/2002 (Α΄ 153) αντικαθίσταται ως εξής:

«**1.** Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του αρμόδιου κατά περίπτωση Συμβουλίου, καθορίζονται για το σύνολο ή κατηγορία οργανωμένων αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων, ακινήτων μνημείων, μουσείων ή μεμονωμένα για σημαντικούς χώρους, ακίνητα μνημεία ή μουσεία: α) οι όροι και οι προϋποθέσεις επίσκεψης του κοινού σε αυτούς, β) οι πολιτιστικές ή άλλες εκδηλώσεις που μπορεί να πραγματοποιούνται σε αυτούς, συμβατές με το χαρακτήρα τους ως μνημείων, προστατευόμενων χώρων ή μουσείων και γ) οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και το όργανο χορήγησης άδειας για την πραγματοποίηση εκδήλωσης ή για την παραχώρηση της χρήσης ενός ή περισσότερων αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων, ακινήτων μνημείων ή μουσείων για την πραγματοποίηση πολιτιστικών ή άλλων εκδηλώσεων. Ως οργανωμένος αρχαιολογικός χώρος, ο οποίος μπορεί να είναι και ανασκαφικός χώρος, ορίζεται αυτός που ανήκει στην κυριότητα του Δημοσίου και αποτελεί αντικείμενο ιδιαίτερης μέριμνας για την ανάδειξη και προβολή του. Ένας αρχαιολογικός χώρος χαρακτηρίζεται ως οργανωμένος με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του αρμόδιου κατά περίπτωση Συμβουλίου.

2.α. Η άδεια για την πραγματοποίηση πολιτιστικών ή άλλων εκδηλώσεων ή για την παραχώρηση της χρήσης μουσείων που ανήκουν στο Δημόσιο, ακινήτων μνημείων, οργανωμένων αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών τόπων προκειμένου να πραγματοποιηθούν πολιτιστικές ή άλλες εκδηλώσεις χορηγείται έναντι τέλους που καταβάλλεται στο Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων

και Απαλλοτριώσεων (Τ.Α.Π.). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού και Αθλητισμού καθορίζεται το ύψος του τέλους, καθώς και οι όροι και η διαδικασία απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής του για εκδηλώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

β. Με άδεια της αρμόδιας κατά περίπτωση Υπηρεσίας επιτρέπεται η πρόσβαση ειδικών επιστημόνων σε κινητά μνημεία που βρίσκονται σε δημόσια μουσεία και αποθηκευτικούς χώρους υπό την εποπτεία της, με σκοπό τη φωτογράφιση ή την κινηματογράφηση, τη μελέτη ή τη δημοσίευσή τους, εφόσον δεν υπάρχει κίνδυνος να υποστούν φθορά τα μνημεία και με την επιφύλαξη του άρθρου 39 ως προς τα δικαιώματα δημοσίευσης.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού και Αθλητισμού καθορίζεται το ύψος του αντιτίμου που καταβάλλεται από το κοινό για την επίσκεψη ιστορικών τόπων, οργανωμένων αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και μουσείων που ανήκουν στο Δημόσιο. Με όμοια απόφαση ορίζονται οι γενικοί όροι και η διαδικασία απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής του ως άνω αντιτίμου.

4. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του αρμόδιου κατά περίπτωση Συμβουλίου, καθορίζονται για φορείς ή πρόσωπα, πλην των υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και του Τ.Α.Π., οι όροι, οι προϋποθέσεις, το όργανο και η διαδικασία χορήγησης άδειας παραγωγής, αναπαραγωγής και διάδοσης στο κοινό, με οποιονδήποτε τρόπο και μέσο, στα οποία συμπεριλαμβάνονται οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας, αντιγράφων και απεικονίσεων (φωτογραφίες, video) μνημείων που ανήκουν στο Δημόσιο ακινήτων που βρίσκονται σε αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικούς τόπους ή είναι μεμονωμένα, καθώς και κινητών που βρίσκονται σε μουσεία ή συλλογές του Δημοσίου. Η σχετική άδεια χορηγείται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα έναντι τέλους που καταβάλλεται στο Τ.Α.Π.. Τα αντίγραφα αυτά που διατίθενται στο κοινό, απαγορεύεται να φέρουν τη σφραγίδα του Τ.Α.Π.. Η παραγωγή, αναπαραγωγή και διάδοση στο κοινό, για άμεσο ή έμμεσο οικονομικό ή εμπορικό σκοπό, αντιγράφων ή απεικονίσεων χωρίς άδεια τιμωρείται με την ποινή της παρ. 1 του άρθρου 66.
Η παραγωγή εκμαγείων και ακριβών αντιγράφων κινητών μνημείων που βρίσκονται σε μουσεία ή συλλογές του Δημοσίου πραγματοποιείται μόνον από το Τ.Α.Π.. Το Τ.Α.Π. υποχρεούται να προμηθεύει απρόσκοπτα τα δημόσια μουσεία με ακριβή αντίγραφα, προκειμένου να εξυπηρετηθούν αποκλειστικά ερευνητικοί και επιστημονικοί σκοποί. Η παραγωγή εκμαγείων ή ακριβών αντιγράφων κινητών μνημείων συλλογών ή Μουσείων του Δημοσίου από άλλο πρόσωπο τιμωρείται με την ποινή της παρ. 1 του άρθρου 66 και τα ανωτέρω αντικείμενα κατάσχονται.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού και Αθλητισμού καθορίζεται το ύψος του τέλους της προηγούμενης παραγράφου, οι διαδικασίες και ο τρόπος είσπραξής του, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση ορίζονται οι γενικοί όροι και η διαδικασία απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής του τέλους, όταν η άδεια χορηγείται για μη κερδοσκοπικούς σκοπούς.»

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ

ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ (Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Τώρα, έχουμε μια τροπολογία που αφορά τη ρύθμιση της δαπάνης που προκαλείται από την υποχρέωση καταβολής μισθωμάτων ή αποζημιώσεων χρήσεως για ακίνητα που έχει μισθώσει το δημόσιο, εν προκειμένω το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού. Η σχετική ετήσια δαπάνη αναλαμβάνεται στην αρχή κάθε οικονομικού έτους με πίνακες που καταρτίζονται από τους διατάκτες, βάσει των σχετικών μισθωτικών συμβάσεων και σύμφωνα με τις διατάξεις περί δημοσίου λογιστικού.

Κατά τα έτη 2014, 2015 και 2016 λόγω της αλλαγής του οργανογράμματος του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού σημειώθηκε καθυστέρηση των υπηρεσιών στις ενέργειες που απαιτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις ώστε να δεσμευτούν οι αντίστοιχες πιστώσεις, προκειμένου να εκδοθούν εν συνεχεία οι σχετικές αποφάσεις ανάληψης υποχρέωσης για την πληρωμή των μισθωμάτων ή αποζημιώσεων χρήσεως κτηρίων στα οποία στεγάζονται φορείς της κεντρικής διοίκησης.

Συνέπεια τούτου, είναι να αδυνατεί το δημόσιο μέχρι σήμερα να καταβάλλει τα οφειλόμενα ληξιπρόθεσμα μισθώματα ή τις αποζημιώσεις χρήσεως για τις μισθώσεις που έληξαν και να εμπλέκεται σε δικαστικές διενέξεις. Η προτεινόμενη, λοιπόν, διάταξη επιτρέπει την πληρωμή των δικαιούχων, αποτρέπει άσκοπους δικαστικούς αγώνες και ενισχύει την εμπιστοσύνη των μισθωτών του δημοσίου προς αυτό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε, κυρία Υπουργέ.

Έχει ζητήσει τον λόγο ο κ. Ανδρέας Ξανθός, Υπουργός Υγείας, για μια πολύ σύντομη νομοτεχνική βελτίωση.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Παρέλειψα να πω προηγουμένως ότι έχουμε καταθέσει μια νομοτεχνική βελτίωση σε τρία άρθρα από τα δώδεκα της τροπολογίας, την οποία καταθέτω τώρα για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός κ. Ανδρέας Ξανθός καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα νομοτεχνική βελτίωση, η οποία έχει ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

Της **ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑΣ-ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ με Γενικό Αριθμό 879 και Ειδικό Αριθμό 107**
Στο Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο:
«Χωρικός Σχεδιασμός- Βιώσιμη Ανάπτυξη»

- Στην περίπτωση β της παραγράφου 1 του άρθρου 100 του ν. 4172/2013, η οποία αντικαθίσταται **με την παράγραφο 1 α της προτεινόμενης διάταξης,** μετά τις λέξεις «στην Ελλάδα είτε από τους» προστίθεται η λέξη «εισαγωγείς»

- Το εδάφιο στο τέλος της περιπτ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4238/2014, το οποίο προστίθεται με το **πρώτο εδάφιο της παρ. 2 της προτεινόμενης διάταξης,** επαναδιατυπώνεται ως εξής:
«Μετά το πέρας της διαπραγμάτευσης, σε περίπτωση επίτευξης συμφωνίας ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. συνάπτει συμβάσεις με τους παρόχους υπηρεσιών, ιατροτεχνολογικών προϊόντων, υλικών και διαιτητικών τροφίμων για ειδικούς ιατρικούς σκοπούς, που προβλέπονται από τον Ενιαίο Κανονισμό Παροχών, όπως ισχύει κάθε φορά.»

- Η **παρ. 12 της προτεινόμενης διάταξης** επαναδιατυπώνεται ως εξής:
«Η διάρκεια των μεταβατικών περιόδων της περ. γ της παρ. 6 του άρθρου 54 του ν. 4178/2013 (Α΄174) παρατείνεται, αναδρομικά από τη λήξη της, μέχρι τις 31-12-2017. Το ίδιο χρονικό διάστημα, η διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 54 του ν. 4178/2013 ισχύει παράλληλα.»

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Παρακαλώ να δοθεί και στο Προεδρείο, για να μπορέσει να μοιραστεί μετά στους Βουλευτές.

Ορίστε, κύριε Μανιάτη, θέλετε τον λόγο;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Θέλω να κάνω μια ερώτηση στην Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Φυσικά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Κυρία Υπουργέ, επειδή με πολλή προσοχή άκουσα την τεκμηρίωσή σας, καταλαβαίνω το εξής. Τροποποιούμε ένα άρθρο του ν.3028/2002, ο οποίος ισχύει για δεκατρία χρόνια.

Η ερώτησή μου είναι η εξής: Αυτή η τροπολογία, η οποία κατά τα άλλα θα μπορούσε απολύτως φυσιολογικά να συζητηθεί, γιατί έρχεται με τη διαδικασία του κατεπείγοντος και ως εκπρόθεσμη; Κατατίθεται εκπροθέσμως.

Γιατί πρέπει η Βουλή των Ελλήνων να την υιοθετήσει και να την ψηφίσει τώρα, πριν το κλείσιμο της Βουλής μέσα στις γιορτές; Δεν θα μπορούσε αυτήν την τροπολογία να την συζητήσει και να την ψηφίσει, παράδειγμα, με το καινούργιο άνοιγμα της Βουλής στις 4 Ιανουαρίου; Αυτή είναι η ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Κατανοητό.

ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ (Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Τον λόγο έχει η κ. Κονιόρδου για να απαντήσει.

ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ (Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Νομίζω ότι ο χρόνος που χάνεται δυσχεραίνει τις λειτουργίες, καθυστερεί τις απαραίτητες διαδικασίες που χρειάζονται.

Με τον καινούργιο οργανισμό απελευθερώνεται η δυνατότητα του ΤΑΠ να παράγει εκμαγεία. Επίσης, έχουμε πολύ έντονες διαμαρτυρίες από όλες τις εφορείες ότι δυσχεραίνεται το έργο τους και δεν μπορούν να πάρουν αποφάσεις λόγω των καθυστερήσεων.

Ήταν υποχρέωσή μας αυτό να το επιταχύνουμε κατά το μέγιστο δυνατό, γιατί δυσχεραίνεται το έργο των εφορειών και επιπλέον υπάρχουν καθυστερήσεις που έχουν επίπτωση και στα έσοδα, όπως καταλαβαίνετε, του δημοσίου από τις σχετικές ρυθμίσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Πολύ ωραία, κυρία Υπουργέ.

Τον λόγο είχε ζητήσει η κ. Μανωλάκου.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Θα την ψηφίσουμε εμείς την τροπολογία του Υπουργείου Πολιτισμού, δεν έχουμε αντίρρηση.

Απλώς, αρπάζω την ευκαιρία για ένα αίτημα που το θεωρούμε λογικό να μην παίρνετε μόνο υπ' όψιν το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, το ΚΑΣ, αλλά να περνάνε και από τα τοπικά αρχαιολογικά συμβούλια, γιατί έχουν και εικόνα και να πουν. Το θεωρούμε λογικό και ζητάμε να το λάβετε υπ 'όψιν σας.

ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ (Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ορίστε, κυρία Κονιόδρου, έχετε τον λόγο.

ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ (Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Μα, αυτή η τροπολογία λαμβάνει υπ' όψιν της ακριβώς αυτές τις υποδείξεις των τοπικών εφορειών και αποσκοπεί ακριβώς να διευκολύνει το έργο τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε, κυρία Υπουργέ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Κύριε Ξυδάκη, ως πρώην Υπουργός Πολιτισμού, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ: Θα ήθελα να εξηγήσω και στον κ. Μανιάτη, ο οποίος ευλόγως αναρωτιέται γιατί ο αρχαιολογικός νόμος του 2002 άντεξε και τώρα πρέπει κατεπειγόντως να αλλάξει. Δεν είναι σχετικά κατεπείγον, θα ήθελα να πληροφορήσω στους κυρίους συναδέλφους.

Η συζήτηση για να δίδονται οι άδειες χρήσεως αρχαιολογικών χώρων όχι μόνο από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο και όχι μόνο με ad hoc υπουργική απόφαση, είναι μια σκέψη που ταλανίζει τις πολιτικές ηγεσίες του Υπουργείου τουλάχιστον εδώ και δύο με τρία χρόνια. Είναι προς τη σωστή κατεύθυνση.

Έχετε δίκιο, κύριε Μανιάτη, να λέτε γιατί κατεπειγόντως και εκπροθέσμως τελευταίες μέρες του χρόνου. Ωστόσο όλο το περιεχόμενο της τροπολογίας είναι απολύτως εύλογο, προάγει όλη την λειτουργικότητα προς τη σωστή κατεύθυνση. Δεν υπάρχει ούτε μια κεραία που να είναι αβάσιμη και για την εκμετάλλευση των εκμαγείων είναι προς την σωστή, την ορθή εμπορική εκμετάλλευση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε, κύριε Ξυδάκη.

Τον λόγο έχει ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Σταθάκης, για ορισμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Εγώ θα πάρω τον λόγο διαδοχικά τρεις φορές, όπως καταλάβατε, αλλά τις άλλες δύο φορές όταν θα είμαι έτοιμος 100%.

Τώρα αναφέρομαι στις νομοτεχνικές βελτιώσεις στον κορμό του νομοσχεδίου. Θα τις καταθέσω. Θα επισημάνω τρεις που έχουν σημασία. Οι υπόλοιπες είναι ή φραστικές ή διευκρινιστικές.

Αναφέρομαι, πρώτον, στους φορείς που συμμετέχουν στο συμβούλιο. Προστίθεται η Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδας και αφαιρείται το ένα μέλος ΔΕΠ που ήταν μέσα στην επιτροπή.

Το δεύτερο σημείο είναι ότι η προέγκριση στον νόμο είχε την υπογραφή του Υπουργού. Για να γίνει κατά τι ελαφρότερη η διαδικασία αυτή, αντικαθίσταται από την απόφαση του γενικού γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος.

Άρα, την προέγκριση, μετά τη σύμφωνη γνώμη και την εισήγηση του συμβουλίου που γνωμοδοτεί - σας υπενθυμίζω τι λέει ο νόμος - θα υπογράφει ο ειδικός γραμματέας και όχι ο Υπουργός.

Ως προς το τρίτο σημείο, διευκρινίζεται, επειδή τέθηκε και στη συζήτηση, ότι στα στοιχεία που πρέπει να υποβάλλει κάποιος για να μπει στη διαδικασία της προέγκρισης του Ειδικού Χωρικού Σχεδίου δεν περιλαμβάνονται οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις, οι οποίες ως γνωστόν θα κριθούν στο στάδιο της οριστικής έγκρισης μελέτης.

Άρα απλώς αποσαφηνίζεται ότι τα χαρτιά τα οποία καλείται να υποβάλλει στο επίπεδο της προέγκρισης είναι το σχέδιό του, το Ειδικό Χωρικό Σχέδιο, σε απλές μορφές και δεν εξετάζονται τα περιβαλλοντικά στοιχεία, τα οποία θα μπορούσε να παρανοηθεί ότι χρειάζονται ειδική μελέτη κ.τλ.. Συνεπώς, ακολουθείται μια διαδικασία ανάλογη με αυτό.

Όλες οι άλλες νομοτεχνικές βελτιώσεις είναι απλές. Θα επανέλθω στη δεύτερη παρέμβασή μου με τις υπουργικές και στην τρίτη με τις βουλευτικές.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός κ. Γεώργιος Σταθάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές διατάξεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

Νομοτεχνική βελτίωση

Στην Υπουργική Τροπολογία με γενικό αρ. κατάθεσης 873 και ειδικό αρ. κατάθεσης 101/20-12-2016

Όπου στο κείμενο των διατάξεων αναφέρεται η φράση «κάτοχοι σταθμών παραγωγής» αντικαθίσταται με τη φράση «κάτοχοι αδειών σταθμών παραγωγής.

Αθήνα, 21-12-2016

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

Νομοτεχνικές βελτιώσεις

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

«Χωρικός σχεδιασμός-βιώσιμη ανάπτυξη»

- Στην παρ. 3 του άρθρου 2 του σχεδίου διαγράφονται οι λέξεις «Τοπικών Χωρικών» και η λέξη «Σχεδίων» αντικαθίσταται με τη λέξη «σχεδίων».
- Στην περίπτ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 3 του σχεδίου μετά τη λέξη «νησιωτικό» τίθεται κόμμα «,» και προστίθεται η λέξη «ορεινό».
- Στο τέλος της περίπτ. α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του σχεδίου τίθεται κόμμα και προστίθεται η φράση «μετά από δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.».
- Στην περίπτ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του σχεδίου μετά τη φράση «τη Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (ΓΣΕΒΕΕ),» προστίθεται η φράση «την Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδος (ΚΕΕΕ),».
- Η περίπτ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 4 του σχεδίου διαγράφεται και η περίπτ. ε' αναριθμείται σε περίπτ δ'.
- Στην περίπτ. α' της παρ. 11 του άρθρου 6 μετά τη λέξη «ενσωματώνονται» προστίθενται οι λέξεις «οι εκάστοτε».
- Στο τέλος της περίπτ. β' της παρ. 11 του άρθρου 6 τίθεται κόμμα και προστίθεται η φράση «όπως προβλέπεται από το εκάστοτε ισχύον Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης.»
- Στην υποπερίπτ. αα' της περίπτ. α' της παρ. 3 του άρθρου 7 του σχεδίου, οι λέξεις «της οικείας δημοτικής ενότητας» αντικαθίσταται με τις λέξεις «του οικείου δήμου,».
- Στην περίπτ. γ' της παρ. 6 του άρθρου 7 του σχεδίου διαγράφονται οι λέξεις «μπορεί να», μετά τη λέξη «εντός» τίθεται κόμμα «,» και οι λέξεις «των Τοπικών Χωρικών Σχεδίων» αντικαθίστανται με τις λέξεις «των προς πολεοδόμηση περιοχών,».
- Στο πρώτο εδάφιο της περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 8 του σχεδίου η φράση «με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας» αντικαθίσταται με τη φράση «με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος,» και πριν τη λέξη «γνώμη» προστίθεται η λέξη «σύμφωνη».
- Μετά το πρώτο εδάφιο της περίπτ. α' της παρ. 5 του άρθρου 8 του σχεδίου προστίθεται εδάφιο ως εξής «Η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου εκδίδεται εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών από την έκδοση της γνώμης του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων.».
- Στο τέλος της περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 8 του σχεδίου προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Η απόφαση προέγκρισης του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος κρίνει την καταρχήν δυνατότητα χωροθέτησης του Ειδικού Χωρικού Σχεδίου και δεν εξετάζει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, οι οποίες θα κριθούν στο στάδιο της οριστικής έγκρισης αυτού.»
- Στο άρθρο 8 του σχεδίου μετά την παρ. 10 προστίθεται παρ. 11 ως εξής : «11. Τα Ειδικά Χωρικά Σχέδια τροποποιούνται σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου

4 εφόσον προκύψει τεκμηριωμένη προς τούτο ανάγκη από την τεχνική έκθεση αξιολόγησης και πάντως όχι σε διάστημα μικρότερο των πέντε (5) ετών από τη θεσμοθέτηση τους.» και η υπάρχουσα παρ. 11 αναριθμείται σε παρ. 12.

- Στην αναριθμημένη παρ. 12 του άρθρου 8 του σχεδίου μετά τη φράση «προδιαγραφές για την εκπόνηση», προστίθεται η φράση «και τη διαδικασία τροποποίησης».
- Στην περίπτ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 9 του σχεδίου η λέξη «μικτός» αντικαθίσταται από τη λέξη «μέσος».
- Στο τέταρτο εδάφιο της περίπτ. β' της παρ. 4 του άρθρου 10 του σχεδίου η φράση «και να υποβάλουν εγγράφως στον οικείο Δήμο» αντικαθίσταται με τη φράση «και να υποβάλουν εγγράφως ή ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του οικείου Δήμου».
- Στο πρώτο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 10 οι λέξεις «Αποκεντρωμένης Διοίκησης» αντικαθίσταται με τη λέξη «Περιφέρειας».
- Η παρ. 8 του άρθρου 11 του σχεδίου διαγράφεται.
- Το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 13 αντικαθίσταται ως εξής «Εκκρεμείς διαδικασίες έγκρισης σχεδίων με τις διατάξεις του ν. 4269/2014 όπως αυτός ίσχυσε μέχρι την αντικατάσταση του με τον παρόντα νόμο, περατώνονται βάσει των εν λόγω διατάξεων του ν. 4269/2014.»
- Στον τίτλο του Σχεδίου Νόμου προστίθεται στο τέλος η φράση «και άλλες διατάξεις».

Αθήνα, 20-12-2016

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

Νομοτεχνικές βελτιώσεις

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

«Χωρικός σχεδιασμός-βιώσιμη ανάπτυξη»

- Στην παρ. 3 του άρθρου 2 του σχεδίου διαγράφονται οι λέξεις «Τοπικών Χωρικών» και η λέξη «Σχεδίων» αντικαθίσταται με τη λέξη «σχεδίων».
- Στην περίπτ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 3 του σχεδίου μετά τη λέξη «νησιωτικό» τίθεται κόμμα «,» και προστίθεται η λέξη «ορεινό».
- Στο τέλος της περίπτ. α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του σχεδίου τίθεται κόμμα και προστίθεται η φράση «μετά από δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.».
- Στην περίπτ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του σχεδίου μετά τη φράση «τη Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (ΓΣΕΒΕΕ),» προστίθεται η φράση «την Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδος (ΚΕΕΕ),».
- Η περίπτ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 4 του σχεδίου διαγράφεται και η περίπτ. ε' αναριθμείται σε περίπτ δ'.
- Στην περίπτ. α' της παρ. 11 του άρθρου 6 μετά τη λέξη «ενσωματώνονται» προστίθενται οι λέξεις «οι εκάστοτε».
- Στο τέλος της περίπτ. β' της παρ. 11 του άρθρου 6 τίθεται κόμμα και προστίθεται η φράση «όπως προβλέπεται από το εκάστοτε ισχύον Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης.»
- Στην υποπερίπτ. αα' της περίπτ. α' της παρ. 3 του άρθρου 7 του σχεδίου, οι λέξεις «της οικείας δημοτικής ενότητας» αντικαθίσταται με τις λέξεις «του οικείου δήμου,».
- Στην περίπτ. γ' της παρ. 6 του άρθρου 7 του σχεδίου διαγράφονται οι λέξεις «μπορεί να», μετά τη λέξη «εντός» τίθεται κόμμα «,» και οι λέξεις «των Τοπικών Χωρικών Σχεδίων» αντικαθίστανται με τις λέξεις «των προς πολεοδόμηση περιοχών,».
- Στο πρώτο εδάφιο της περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 8 του σχεδίου η φράση «με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας» αντικαθίσταται με τη φράση «με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος,» και πριν τη λέξη «γνώμη» προστίθεται η λέξη «σύμφωνη».
- Μετά το πρώτο εδάφιο της περίπτ. α' της παρ. 5 του άρθρου 8 του σχεδίου προστίθεται εδάφιο ως εξής «Η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου εκδίδεται εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών από την έκδοση της γνώμης του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων.».
- Στο τέλος της περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 8 του σχεδίου προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Η απόφαση προέγκρισης του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος κρίνει την καταρχήν δυνατότητα χωροθέτησης του Ειδικού Χωρικού Σχεδίου και δεν εξετάζει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, οι οποίες θα κριθούν στο στάδιο της οριστικής έγκρισης αυτού.»
- Στο άρθρο 8 του σχεδίου μετά την παρ. 10 προστίθεται παρ. 11 ως εξής : «11. Τα Ειδικά Χωρικά Σχέδια τροποποιούνται σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου

4 εφόσον προκύψει τεκμηριωμένη προς τούτο ανάγκη από την τεχνική έκθεση αξιολόγησης και πάντως όχι σε διάστημα μικρότερο των πέντε (5) ετών από τη θεσμοθέτηση τους.» και η υπάρχουσα παρ. 11 αναριθμείται σε παρ. 12.

- Στην αναριθμημένη παρ. 12 του άρθρου 8 του σχεδίου μετά τη φράση «προδιαγραφές για την εκπόνηση», προστίθεται η φράση «και τη διαδικασία τροποποίησης».
- Στην περίπτ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 9 του σχεδίου η λέξη «μικτός» αντικαθίσταται από τη λέξη «μέσος».
- Στο τέταρτο εδάφιο της περίπτ. β' της παρ. 4 του άρθρου 10 του σχεδίου η φράση «και να υποβάλουν εγγράφως στον οικείο Δήμο» αντικαθίσταται με τη φράση «και να υποβάλουν εγγράφως ή ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του οικείου Δήμου».
- Στο πρώτο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 10 οι λέξεις «Αποκεντρωμένης Διοίκησης» αντικαθίσταται με τη λέξη «Περιφέρειας».
- Η παρ. 8 του άρθρου 11 του σχεδίου διαγράφεται.
- Το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 13 αντικαθίσταται ως εξής «Εκκρεμείς διαδικασίες έγκρισης σχεδίων με τις διατάξεις του ν. 4269/2014 όπως αυτός ίσχυσε μέχρι την αντικατάσταση του με τον παρόντα νόμο, περατώνονται βάσει των εν λόγω διατάξεων του ν. 4269/2014.»
- Στον τίτλο του Σχεδίου Νόμου προστίθεται στο τέλος η φράση «και άλλες διατάξεις».

Αθήνα, 20-12-2016

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσα να έχω τον λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ορίστε, κύριε Μανιάτη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Θα ήθελα να διευκρινίσουμε κάτι, κύριε Υπουργέ. Η διαδικασία της προέγκρισης παραμένει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Βεβαίως.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Και απλώς αφαιρείτε την υπογραφή του Υπουργού και την αφήνετε στο επίπεδο του γενικού γραμματέα;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ακριβώς.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Είστε απόλυτα σίγουρος ότι αυτό ελαφραίνει τη διαδικασία και δεν την κάνει ακόμα πιο ανεξέλεγκτη από την πολιτική ηγεσία, που λογοδοτεί έτσι κι αλλιώς κάθε φορά και στον επενδυτή και στο λαό; Εγώ φοβάμαι ότι το κάνετε ακόμα χειρότερο. Εν τοιαύτη περιπτώσει, θα τοποθετηθώ.

Η δεύτερη ερώτηση αφορά τη σύνθεση του Συμβουλίου Χωροταξίας. Εμείς έχουμε ζητήσει να συμμετέχει η Εθνική Συνομοσπονδία των Ατόμων με Αναπηρία, καθώς επίσης και η ΕΕΤΕΜ. Αυτό γίνεται αποδεκτό;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Δεν γίνεται αποδεκτό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Τα μέλη δεν αλλάζουν.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Ευχαριστώ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσα να πάρω τον λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Όχι τώρα, κύριε Κεγκέρογλου.

Η συζήτηση θα συνεχιστεί με τον ειδικό αγορητή των Ανεξαρτήτων Ελλήνων, τον κ. Λαζαρίδη και μετά τον λόγο θα πάρουν ο κ. Μαυρωτάς, η κ. Μανωλάκου κ.τλ..

Τον λόγο έχει ο κ. Λαζαρίδης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν θα μακρηγορήσω. Άλλωστε, τρεις φορές έχω αναπτύξει από εδώ την επιχειρηματολογία μας γιατί στηρίζουμε το παρόν νομοσχέδιο, το οποίο είναι στη σωστή κατεύθυνση και δίνει λύση σε θέματα χρονίζοντα εδώ και πολλά χρόνια.

Θα ήθελα να πω δυο κουβέντες για δύο τροπολογίες. Τη μια την κατέθεσα εγώ εκ μέρους των Ανεξαρτήτων Ελλήνων. Είναι η τροπολογία με αριθμό 832/76, με την οποία γίνεται διόρθωση σε λάθη του παρελθόντος, τα οποία αντιμετωπίζουν οι δήμοι και πραγματικά έχουν οξυνθεί τα τελευταία χρόνια.

Στο παρελθόν, ειδικά τις δεκαετίες του 1950, του 1960, του 1970, οι νομάρχες με αποφάσεις τους παραχωρούσαν κάποιες εκτάσεις στους δήμους. Μέσα στις αποφάσεις των νομαρχών γινόταν αναφορά με τους αριθμούς αγροτεμαχίων, εφόσον επρόκειτο για αγροτεμάχιο, ή με άλλο τρόπο, αν επρόκειτο για οικόπεδα, δηλαδή αναφερόταν ο αριθμός οικοπέδου, τετραγώνου κ.λπ..

Με την έκδοση αυτών των αποφάσεων των νομαρχών έπαιρναν οι δήμοι τις αποφάσεις, τις μετέγραφαν στον υποθηκοφυλακείο, γίνονταν κύριοι αυτών των εκτάσεων και προχωρούσαν σε διάφορες πράξεις.

Άλλοτε έκαναν πάρκα ή σχολεία μέσα σε αυτές τις εκτάσεις και άλλες εκτάσεις τις εκποιούσαν, προκειμένου να αποκτήσει ο δήμος πόρους για να υλοποιήσει τα σχέδιά του. Εν πάση περιπτώσει, γινόντουσαν διάφορες πράξεις.

Με το Κτηματολόγιο απέκτησαν ΚΑΕΚ αυτές οι συγκεκριμένες εκτάσεις. Συνέβη, όμως, το εξής. Την περίοδο κατά την οποία βγήκαν οι αποφάσεις των νομαρχών, όταν εστέλοντο στο Εθνικό Τυπογραφείο, κάποιες φορές, από λάθος, παρελήφθησαν κάποια αγροτεμάχια. Δηλαδή, αν η απόφαση του νομάρχου είχε για παράδειγμα τριάντα, σαράντα, πενήντα, εκατό αγροτεμάχια τα οποία μετεβιβάζοντο στο δήμο, εκ παραλήψεως, δεν περνούσε στο ΦΕΚ ένα αγροτεμάχιο ή ένα οικόπεδο, εάν επρόκειτο για εκτάσεις που ήταν ήδη στο σχέδιο πόλης, το οποίο ήταν ολοφάνερο ότι επρόκειτο για παράληψη.

Τώρα, με την τροπολογία αυτή – γιατί κινδυνεύουν τώρα οι δήμοι από κάποιους φορείς οι οποίοι αμφισβητούν συγκεκριμένες ιδιοκτησίες του δήμου - ζητάμε να αποκατασταθεί αυτό το λάθος και να εγγραφούν πλέον τώρα στο ΦΕΚ αυτά τα αγροτεμάχια ή αυτές οι εκτάσεις που παραλήφθηκαν, οι οποίες, επαναλαμβάνω, ήδη έχουν μεταγραφεί στο υποθηκοφυλακείο και έχουν αποκτήσει και ΚΑΕΚ και έχουν κάνει και πράξεις επάνω οι δήμοι. Και μιλάμε ότι αυτό αφορά πολλούς δήμους σε όλη την Ελλάδα.

Τώρα θα μιλήσω για μια άλλη τροπολογία, την οποία υπογράφουμε πέντε Βουλευτές από όλα τα κόμματα. Αυτή η τροπολογία, την οποία, επαναλαμβάνω, υπογράφουμε πέντε Βουλευτές από όλα τα κόμματα, αφορά τη διόρθωση ενός λάθους - γιατί πιστεύω ότι πρόκειται για λάθος - γιατί το 2013 πέρασε μία διάταξη, με την οποία ζητείται απολογισμός του έτους από τις μονές του Αγίου Όρους. Μιλώ για την τροπολογία με αριθμό 884/112.

Το 1932 οι μονές του Αγίου Όρους είχαν παραχωρήσει έναν πολύ μεγάλο αριθμό εκτάσεων στη Χαλκιδική στο δημόσιο για την αποκατάσταση των προσφύγων. Στη συνέχεια, επειδή με την παραχώρηση αυτή έχαναν πόρους οι μονές του Αγίου Όρους, σε αντάλλαγμα το δημόσιο κατέβαλε, υπό τη μορφή επιχορήγησης ένα ποσό ετησίως στο Άγιο Όρος. Και αυτό, βεβαίως, εμφανιζόταν ως ετήσια οικονομική χορηγία, αλλά δεν νομίζω ότι μπορεί να χαρακτηριστεί έτσι λόγω της μεγάλης οικονομική προσφοράς των ιερών μονών του Αγίου Όρους στο ελληνικό δημόσιο για την αποκατάσταση των προσφύγων, την οποία κανείς μας δεν μπορεί να αμφισβητήσει.

Το 2013, όμως, ήρθε μία διάταξη εδώ και ψηφίστηκε, με την οποία πλέον απαιτείται κάθε χρόνο να δίνει απολογισμό το Άγιο Όρος, κάτι το οποίο δεν είναι σωστό. Και με αυτή την τροπολογία ζητούμε οι πέντε Βουλευτές - και θέλω να την κάνετε δεκτή, κύριε Υπουργέ και θέλω και από τους συναδέλφους Βουλευτές να τη στηρίξουν - να επανέλθει στο προηγούμενο καθεστώς, γιατί πραγματικά αυτό που συνέβη το 2013 αποτελεί αδικία για τα μοναστήρια του Αγίου Όρους.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον κ. Λαζαρίδη, ειδικό αγορητή των Ανεξάρτητων Ελλήνων.

Τον λόγο έχει ο κ. Γεώργιος Μαυρωτάς, ειδικός αγορητής από το Ποτάμι, για δέκα λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΩΤΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο παρόν νομοσχέδιο προσπαθήσαμε να κάνουμε μία εποικοδομητική αντιπολίτευση, κάνοντας κριτική και προτάσεις, σε ένα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο όπως είναι αυτό.

Θα ήθελα, μάλιστα, να ευχαριστήσω τον εισηγητή του νομοσχεδίου, τον κ. Δημαρά, γιατί προσπάθησε μέσα σε κλίμα συναίνεσης και ενσωμάτωσε κάποιες από τις παρατηρήσεις μας, όπως προανέφερε, σε συνεννόηση πάντα με τους Υπουργούς.

Ένα πολύ σοβαρό νομοσχέδιο, όμως, όπως αυτό του χωρικού σχεδιασμού περνάει σήμερα αναγκαστικά σε δεύτερη μοίρα. Ο λόγος είναι μία λέξη. Η λέξη «τροπολογίες».

Και για να είμαι πιο συγκεκριμένος, άσχετες και εκπρόθεσμες τροπολογίες.

Αυτό που συμβαίνει σήμερα στο σημερινό νομοσχέδιο ξεπερνάει κάθε όριο. Έχουμε δεκαεννέα υπουργικές και είκοσι πέντε βουλευτικές τροπολογίες μέχρι στιγμής. Είναι το νέο ρεκόρ, γιατί μέχρι τώρα το ρεκόρ το είχε το Εθνικό Μητρώο Επιτελικών Στελεχών με είκοσι εννέα στο σύνολο τροπολογίες. Λάβετε υπ' όψιν ότι κάποιες από τις βουλευτικές τροπολογίες είναι ουσιαστικά υπουργικές τροπολογίες, οι οποίες δίνονται στους Βουλευτές, για να υποβληθούν.

Έχουμε πει με κάθε τρόπο και σε κάθε νομοσχέδιο ότι αυτό πρέπει να σταματήσει, το έχει πει και ο Πρόεδρος της Βουλής και όλο, όμως, και χειροτερεύει η κατάσταση. Τι έγινε; Είναι η ανεπάρκεια της διοίκησης ή μας έχει βολέψει το σύστημα ότι μπορούμε ανά πάσα στιγμή να καταθέσουμε μια τροπολογία και να λύσουμε το θέμα;

Τα νομοσχέδια έχουν καταντήσει τελικά οι ξενιστές των τρο-

πολογιών, έχουν γίνει, δηλαδή, ο φορέας, το υπόστρωμα, για να περάσουν οι τροπολογίες, που εν πολλοίς είναι ρουσφετολογικές. Βρήκαμε, δηλαδή, παπά, το νομοσχέδιο, να θάψουμε πέντε – έξι, να εντάξουμε καμμιά σαρανταριά, όπως είναι σήμερα σαράντα τέσσερις συγκεκριμένα τροπολογίες. Μετά δεν πρέπει να διαμαρτυρόμαστε για την ποιότητα της πολιτικής ζωής όταν εμείς οι ίδιοι δεν σεβόμαστε τις νομοθετικές διαδικασίες. Νομοθετούμε, λοιπόν, διά τροπολογιών.

Και ειλικρινά δεν βλέπετε τον ελέφαντα που υπάρχει μέσα στο δωμάτιο και κανένας δεν μιλάει γι' αυτόν; Ποιος είναι; Είναι το πελατειακό σύστημα, που συντηρείται διά των τροπολογιών. Να αποφευχθεί, δηλαδή, η διαβούλευση, να περάσουν λάθρα, ώστε να μην προλάβει να πέσει πολύ κράξιμο, να γίνουν νόμος, να νομιμοποιήσουμε το ρουσφέτι. Είναι διακομματική πρακτική, δεν είναι τωρινή ανακάλυψη, βέβαια, ίσχυε και στο παρελθόν επί διακυβέρνησης ΠΑΣΟΚ και Νέας Δημοκρατίας.

Αλλά, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, εσείς δεν ήσασταν, που κατηγορούσατε τις προηγούμενες κυβερνήσεις για τον τρόπο που νομοθετούσαν; Και πολύ καλά κάνατε. Τώρα τι άλλαξε και από απαράδεκτος εκείνος ο τρόπος νομοθέτησης έχει γίνει αναγκαίος;

Πότε θα βάλουμε φρένο σε αυτήν την κατάντια; Γατί περί κατάντιας πρόκειται. Όποιος θυμηθεί κάτι, όποιος θέλει ένα ρουσφέτι και έχει την άκρη σε έναν Υπουργό ή σε έναν Βουλευτή το φέρνει ως τροπολογία. Τον Κανονισμό τον έχουμε κάνει κουρελόχαρτο και περνάνε εκπρόθεσμες, ακοστολόγητες, άσχετες τροπολογίες, οι οποίες έρχονται ατάκτως ερριμμένες. Έχουμε καταντήσει να είμαστε η χώρα του κατ' εξαίρεση και του επείγοντος. Δεν μπορούμε να προγραμματίζουμε ή έχουμε βολευτεί σε αυτό το καθεστώς, και η διοίκηση, αλλά και τα κόμματα, και λέμε «έλα εντάξει θα κάνουμε μια τροπολογία και έληξε το θέμα»;

Δεν είναι δύσκολο να αντιληφθεί κανείς γιατί φτάσαμε ως εδώ. Το πρώτο βήμα, λοιπόν, για να ανακτήσει το πολιτικό σύστημα την αξιοπιστία του είναι να δεσμευτούμε ότι δεν θα νομοθετούμε στο πόδι. Ζητάμε μεταρρυθμίσεις για την κοινωνία από τους πολίτες. Είμαστε, όμως, διατεθειμένοι να κάνουμε εμείς μεταρρυθμίσεις στον εαυτό μας, για την Βουλή, να ξεβολευτούμε δηλαδή;

Και καλά, θα πει κάποιος, δεν υπάρχουν περιπτώσεις όπου είναι αναγκαία, απαραίτητη μια τροπολογία; Υπάρχουν, αλλά να δούμε τις συνθήκες. Η χώρα, που έβγαλε «το μέτρον άριστον», είναι και η πρωταθλήτρια στην καταστρατήγησή του. Δεν μπορεί σε ένα νομοσχέδιο δεκαεπτά άρθρων – είναι αυτό εδώ το νομοσχέδιο - να έχουμε σαράντα πέντε τροπολογίες, που είναι αυτές εδώ, οι οποίες είναι άσχετες, είναι εκπρόθεσμες, κάποιες είναι βουλευτικές, κάποιες είναι υπουργικές, ακόμα και οι βουλευτικές, όμως, είναι ουσιαστικά υπουργικές.

Δεν θα κλείσω μόνο με την κριτική, αλλά θα πάω και σε κάποιες προτάσεις. Ως πρώτο βήμα, να πούμε τέρμα στις άσχετες και εκπρόθεσμες τροπολογίες για αρχή. Οι κανονικές τροπολογίες, όταν έρχονται, κοστολογημένες βέβαια, να ψηφίζονται μόνο με αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων των Βουλευτών ή του 50% των κομμάτων, ώστε να τεκμηριώνεται διακομματικά η αναγκαιότητά τους. Έτσι ελπίζω να μπει ένα φρένο και να γίνεται καλύτερη επεξεργασία.

Το φαινόμενο, λοιπόν, της τροπολογιομανίας είναι ο καρκίνος του νομοθετικού μας έργου. Εμείς το καταγγείλαμε μια, το καταγγείλαμε δύο, τώρα πια δεν πάει άλλο. Όλο καταδικάζουμε, αλλά δεν γίνεται τίποτα.

Είχαμε, λοιπόν, όλη την καλή διάθεση να ψηφίσουμε το παρόν νομοσχέδιο – είχα πει και χθες στον κ. Δημαρά -, όμως αυτήν τη φορά δεν θα πάρουμε μέρος σε αυτόν τον ευτελισμό των κοινοβουλευτικών διαδικασιών.

Θα αποχωρήσουμε από την ψηφοφορία του νομοσχεδίου, θα αποχωρήσουμε από το θέατρο του παραλόγου, που δίνει την εικόνα ενός αχταρμά και δεν αρμόζει στην ελληνική Βουλή. Και αποχωρούμε, στέλνοντας ένα «sos» προς την εκτελεστική και τη νομοθετική εξουσία, μήπως και σταματήσει αυτός ο κατήφορος. Νομίζω ότι έτσι προσφέρουμε και ένα έργο στους Υπουργούς, στους εκάστοτε Υπουργούς, να το επικαλούνται, όταν δέχονται πιέσεις για σωρεία τροπολογιών είτε από Βουλευτές, είτε από άλλα Υπουργεία. Κάποιος, κάποτε, πρέπει να κάνει την αρχή, να αντισταθεί σε μια παρακμιακή κατάσταση που μπορεί να βολεύει όλα τα κόμματα του Κοινοβουλίου και τα Υπουργεία, αλλά δυστυχώς δεν βολεύει τη χώρα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον κ. Γιώργο Μαυρωτά, ειδικό αγορητή από το Ποτάμι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, πενήντα ένας μαθητές και μαθήτριες και τρεις εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 1ο Γενικό Λύκειο Άργους.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Να ενημερώσουμε τις μαθήτριες και τους μαθητές ότι παρακολουθούν μια νομοθετική διαδικασία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας όσον αφορά τον χωρικό σχεδιασμό και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Είμαστε στη διαδικασία της συζήτησης, στο τέλος της συζήτησης θα γίνει η ψηφοφορία και το νομοσχέδιο θα γίνει νόμος του κράτους.

Η ειδική αγορήτρια του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Διαμάντω Μανωλάκου έχει τον λόγο για δέκα λεπτά.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Της νύχτας τα καμώματα τα βλέπει η μέρα και γελά. Έτσι λέει ο λαός μας. Αυτό λέμε για την πληθώρα των τροπολογιών, υπουργικών και βουλευτικών, κυρίως από τον ΣΥΡΙΖΑ, που δείχνουν συνεννοήσεις με τους Υπουργούς, οι οποίες έγιναν μέσα στη νύχτα και συνεχίζονται και την ημέρα και δεν ξέρω μέχρι την ψηφοφορία τι θα έχει έρθει ακόμα. Και μας ακούν και τα παιδιά!

Είναι απαράδεκτη αυτή η κατάσταση με τις τροπολογίες. Ούτε χρόνο για να διαβαστούν δεν δίνετε και ζητάτε βελτιώσεις και ψηφοφορία. Είναι θράσος! Διακοσμητικά χρησιμοποιείτε και αυτή την αστική κοινοβουλευτική διαδικασία, την οποία ουσιαστικά – εδώ που τα λέμε ή όπως λένε και τα παιδιά - τη «φτύνετε», και από την άλλη, θεοποιείτε τους θεσμούς.

Εμείς δεν τους θεοποιούμε, το αστικό κράτος εξυπηρετούν. Ωστόσο, μερικές τροπολογίες μοιάζουν σαν να θέλετε να κάνετε χριστουγεννιάτικους μπαναμάδες σε μερικούς και παριστάνετε τους Αγιοβασίληδες. Να σας πω κάτι. Τις «αγιοβασιλιάτικες» εμείς θα τις ψηφίσουμε, έστω αν ευνοούν για λίγο τους εργαζόμενους.

Όμως, μερικές τροπολογίες είναι βαριά αντιλαϊκές, είναι σε βάρος της πλειοψηφίας και μερικές θα συντρίψουν αυτοαπασχολούμενους επιστήμονες, όπως η τροπολογία με την οποία νομικά πρόσωπα που δύνανται να διενεργούν ενεργειακές επιθεωρήσεις αρκεί μόνο να έχουν έναν υπάλληλο με σύμβαση εργασίας που να είναι ενεργειακός επιθεωρητής, ενώ μέχρι τώρα ίσχυε κάτι τέτοιο μόνο εάν ήταν μέλος ή εταίρος της εταιρείας. Αυτό τι σημαίνει; Σημαίνει ότι ο αυτοαπασχολούμενος ενεργειακός επιθεωρητής συντρίβεται και γίνεται μισθωτός με μπλοκάκι στη μεγάλη κεφαλαιουχική επιχείρηση. Έτσι προχωρά η συγκέντρωση και η συγκεντροποίηση και συνθλίβονται οι μικρομεσαίοι.

Βάζετε, μάλιστα, από την αρχή ότι είναι συμμόρφωση με την εργαλειοθήκη του ΟΟΣΑ, λες και αυτό σας εξιλεώνει. Ίσα ίσα, δείχνει ότι υλοποιείτε όλες τις απαιτήσεις του κεφαλαίου για μεγαλύτερη κερδοφορία του.

Το ίδιο και για την τροπολογία για την εγκατάσταση των «πράσινων» σημείων. Τα «πράσινα» σημεία αποτελούν βασικό στοιχείο των τοπικών σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων, που έφερε η Κυβέρνηση με τον εθνικό σχεδιασμό διαχείρισης αποβλήτων, με λίαν αντιλαϊκό χαρακτήρα. Στόχος είναι να διευκολύνει τη χωροθέτηση «πράσινων» σημείων μαζί με αυτά παρόμοιου περιεχομένου του Κέντρου Ανακύκλωσης, Εκπαίδευσης, Διαλογής στην Πηγή.

Ταυτόχρονα, δίνεται η δυνατότητα στον Υπουργό ΠΕΚΑ και στον εκάστοτε αρμόδιο Υπουργό να ρυθμίζουν με κοινές αποφάσεις τους κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος, όπως γράφεται, δηλαδή το υπόλοιπο αντικείμενο της τροπολογίας, που σκόπιμα αφήνεται ασαφές. Μάλιστα, δεν χρη-

σιμοποιείται ο δόκιμος όρος, που χρησιμοποιούν όλοι, «δημοτικά απόβλητα», αλλά ο ασαφής «αστικά απόβλητα», που περιλαμβάνει και μη δημοτικά απόβλητα, όπως καμένα λάδια ή λάδια κινητήρων, ελαστικά οχημάτων, άχρηστα οχήματα κ.λπ., που είναι αποκλειστικής ευθύνης των βιομηχανικών ομίλων που τα παράγουν.

Αυτά, λοιπόν, που είναι του ιδιώτη, τα πάτε μαζί με τα δημοτικά απόβλητα εκμεταλλευόμενοι έτσι δημόσια γη, που τόσο ανάγκη έχει η λαϊκή οικογένεια, υποδομές, που θα γίνουν με δημόσιους πόρους, και εργατική δύναμη, που θα παρέχουν, βεβαίως, οι δήμοι.

Ακόμα, δεν ορίζεται συγκεκριμένα το νομικό καθεστώς λειτουργίας των πρασίνων σημείων, αφήνοντας έτσι ανοιχτή τη λειτουργία τους και από ιδιώτες.

Τα πράσινα σημεία τα διακρίνετε σε μεγάλα και μικρά. Όμως η εξειδίκευσή τους θα βγει με κοινή υπουργική απόφαση. Τα μεγάλα πράσινα σημεία, παρ' όλο που αποτελούν μονάδες διαχείρισης αποβλήτων, μπορούν να χωροθετούνται σε εκτός σχεδίου περιοχές χωρίς κανέναν περιορισμό, εκτός από όσες διέπονται από ειδικές προστατευτικές διατάξεις, όπως λέτε. Αλλά και σε αυτήν την περίπτωση, εξαιρούνται από την υπ' όψιν απαγόρευση όσες από τις πιο πάνω περιοχές χαρακτηρίζονται από χαμηλό βαθμό προστασίας, όπως οι ζώνες οικιστικού ελέγχου.

Γίνεται χωροθέτηση μικρών πρασίνων σημείων έκτασης μέχρι χιλίων τετραγωνικών μέτρων, όμως μπορούν να εγκαθίστανται και σε κτήρια μέσα στον οικιστικό ιστό, εξαιρουμένων μόνο των περιοχών αμιγούς κατοικίας. Ε, μην περιμένετε να το ψηφίσουμε. Θα το καταψηφίσουμε.

Τώρα, για την αναστολή επιβολής του ειδικού τέλους ταφής. Επιβεβλημένη, λέτε, για να μην προκληθεί οικονομική ασφυξία στους ΟΤΑ. Βεβαίως. Όμως γιατί δεν το καταργείτε τελείως αυτό το ασφυκτικό τέλος, που στραγγαλίζει και τον δημότη; Μάλιστα, το μέτρο αυτό πριμοδοτεί προκλητικά τη μηχανική επεξεργασία και την καύση των σύμμεικτων αποβλήτων, πεδίο επενδύσεων και κερδοφορίας για το κεφάλαιο στο επόμενο διάστημα, σε βάρος της υγειονομικής ταφής, μεθόδου κατά πολύ οικονομικότερης και τεχνικά πιο προσιτής στις υπηρεσίες των δήμων και των οικείων ΦΟΔΣΑ.

Τελικά, είναι ένα χαράτσι, που παίρνει αναβολή και εντάσσεται στο πλαίσιο της γενικότερης φοροεπιδρομής υπέρ των αναγκών του κεφαλαίου. Αν εφαρμοστεί μετά το 2017, θα αφαιμάξει από το ήδη λεηλατημένο λαϊκό εισόδημα μέσω των ανταποδοτικών τελών καθαριότητας 125 εκατομμύρια τη μια χρονιά, για να φτάσει μέχρι το 2020-2022 τα 2.040 εκατομμύρια ευρώ ανά έτος.

Εμείς, τι σας ζητάμε; Σας ζητάμε την άμεση κατάργηση αυτού του νέου βραχνά για τη λαϊκή οικογένεια και όχι την απλή παράταση για ένα έτος. Και σε τελευταία ανάλυση, σας ζητάμε να μας απαντήσετε σε μια ολοκληρωμένη ερώτηση, που σας έχουμε κάνει εδώ και δύο μήνες, ακριβώς για να αποσυρθεί τελείως αυτό το νέο χαράτσι. Εμείς θα εκφραστούμε με το «παρών».

Τώρα, να πω κάτι για την τροπολογία του Υπουργείου Υγείας. Θα μπορούσε να κάνει κάποιος μια κανονική ομιλία, για να απαντήσει σε όλα αυτά που είπε ο Υπουργός, αλλά και σε όλες τις παραγράφους, που περιέχονται και φαίνεται ότι προέρχονται από την αξιολόγηση του Κουαρτέτου.

Και γι' αυτό βεβαίως εμείς ψηφίζουμε «κατά», γιατί πρόκειται για ένα πακέτο ρυθμίσεων, που επιδιώκουν την εφαρμογή, την προώθηση και τον έλεγχο υλοποίησης της πολιτικής των περικοπών – το επαναλαμβάνω, της πολιτικής των περικοπών - στον τομέα της υγείας και των παροχών για τους ασθενείς και τη διατήρηση αρνητικών ρυθμίσεων, ιδιαίτερα για τους αυτοαπασχολούμενους υγειονομικούς.

Σε ό,τι αφορά την παράγραφο 4, δεν ξέρω αν την αλλάζει ή όχι. Αν ήταν ξεχωριστό άρθρο, θα το ψηφίζαμε. Το λέω καθαρά, θα ψηφίζαμε υπέρ, γιατί προβλέπει την πληρωμή των χρωστούμενων στους αυτοαπασχολούμενους. Γι' αυτούς ενδιαφερόμαστε και όχι για τους μεγαλοεπιχειρηματίες στην υγεία που υπάγονται κι αυτοί στην ίδια ρύθμιση με χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Θα μπορούσα να μιλήσω αναλυτικά και για τις άλλες. Δεν με παίρνει όμως ο χρόνος. Η ουσία ποια είναι; Η ουσία είναι ότι στις σημερινές συνθήκες υπάρχουν ανάγκες του μονοπωλιακού κεφαλαίου για αναζήτηση νέων τομέων επιχειρηματικής δράσης με υψηλή κερδοφορία για τα λιμνάζοντα, υπερσυσσωρευμένα κεφάλαια. Γι' αυτό απαιτεί, επιβάλλει κι εσείς υλοποιείτε την κατάργηση του όποιου πλαισίου είχε δημιουργηθεί στο παρελθόν για την προστασία του περιβάλλοντος και την αλλαγή χρήσεων γης, που δεν είναι συμβατές με την επιχειρηματικότητα.

Με αυτήν την έννοια, συνάδελφε εισηγητή της Πλειοψηφίας, το ΚΚΕ είναι υπέρ του σχεδιασμού και μάλιστα, του κεντρικού σχεδιασμού χρήσης γης, σύμφωνα με την τεχνική και την επιστήμη και τις ανάγκες της κοινωνίας και όχι για το κέρδος του καπιταλιστή, όπως προωθεί αυτό το νομοσχέδιο.

Υπάρχουν αντιθέσεις και ανταγωνισμοί μεταξύ των τμημάτων του κεφαλαίου, που έχουν εκπροσώπηση και από πολιτικούς φορείς και εκδηλώνονται αντιπαραθέσεις και μέσα σε αυτήν την Αίθουσα, αντιπαραθέσεις όμως για τον αποτελεσματικό τρόπο υλοποίησης της άγριας αντιλαϊκής πολιτικής, που συνεταιριστικά ψηφίσατε στο τρίτο μνημόνιο.

Τελειώνοντας, θέλω να πω για τα άρθρα ότι τα καταψηφίζουμε όλα. Ωστόσο, στο άρθρο 15 ψηφίζουμε την παράγραφο 3, που αφορά σεισμόπληκτες και πυρόπληκτες περιοχές, ενώ δεν μας απαντήσατε στα ερωτήματα, που θέσαμε για τις άλλες ευνοϊκές παραγράφους. Ποιους αφορούν; Δεν απαντήσατε, γι' αυτό καταψηφίζουμε το άρθρο 15.

Σε ό,τι αφορά το άρθρο 16, που δίνεται παράταση μέχρι το τέλος του 2017 στους εργαζόμενους των φορέων διαχείρισης, εκφραζόμαστε με το «παρών», γιατί αυτοί οι άνθρωποι πρέπει να μονιμοποιηθούν. Είναι χρήσιμοι. Είναι έμπειροι. Έχουν γνώση και μπορούν να αξιοποιηθούν, ειδικά στις δασικές υπηρεσίες, που έχουν αποστελεχωθεί.

Μπορεί η Νέα Δημοκρατία για δώδεκα χρόνια να τους είχε με τέτοιες σχέσεις εργασίας, κύριε Φάμελλε, όμως κι εσείς τι κάνετε; Το διαιωνίζετε, και ας μιλάτε για καλύτερο μπουζί, που καίει καλύτερο καύσιμο.

Τελικά, κύριε Υπουργέ, δεν απαντήσατε γιατί καταργήσατε την ψηφιοποίηση και ηλεκτρονική καταγραφή των χρήσεων γης. Δεν θέλετε να υπάρχει ίχνος των γρήγορων κι ευέλικτων αλλαγών στη χρήση γης, που μερικοί θα κερδίσουν πάρα πολλά. Έτσι διαμορφώνετε φιλικό περιβάλλον για την επιχειρηματικότητα και εχθρικό για τα λαϊκά στρώματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε την αγορήτρια του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας την κ. Μανωλάκου.

Τον λόγο έχει ο Αναπληρωτής Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Σωκράτης Φάμελλος για δύο λεπτά.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Θα ήθελα να διευκρινίσω κάποια θέματα με βάση και αφορμή την τοποθέτηση της κ. Μανωλάκου. Νομίζω ότι αυτό βοηθάει όλη την κοινοβουλευτική συζήτηση. Η παρέμβασή μου αφορά τα πράσινα σημεία του τέλους ταφής, τους φορείς περιβάλλοντος και τις ρυθμίσεις γης. Θα χρειαστώ δέκα δευτερόλεπτα για το καθένα.

Τα πράσινα σημεία το διευκρινίζουμε ότι αποτελούν υποδομές οι οποίες βοηθούν τη διαλογή στην πηγή και τη λειτουργία των δήμων. Δεν συνδέονται και δεν παραχωρούνται σε ιδιώτες. Ο μόνος χώρος ο οποίος μπορεί να διαχειριστεί λειτουργία πράσινου σημείου είναι η κοινωνική οικονομία. Αυτό είναι ρητό. Δεν υπάρχει κανένα παράθυρο και δεν πρέπει να υπάρχει καμμία ανησυχία.

Ταυτόχρονα, προβλέπεται πράγματι να υπάρχει κοινή υπουργική απόφαση για δύο εργαλεία: Το πρώτο, για να δώσουμε τους κωδικούς των αποβλήτων που θα πηγαίνουν και να μην υπάρχουν επαγγελματικά απόβλητα, να είναι του δημοτικού ρεύματος. Το δεύτερο, για να μπορέσουμε να βγάλουμε τις πρότυπες περιβαλλοντικές προδιαγραφές, ώστε οι δήμοι να τα αδειοδοτούν άμεσα, άρα να εξυπηρετηθεί η αυτοδιοίκηση και η κοινωνία, για να οργανώσει ανακύκλωση με διακριτή συλλογή στην πηγή κι εκτεταμένη.

Δεύτερον όσον αφορά το τέλος ταφής, η παράταση του τέλους ταφής για ένα χρόνο και η προκήρυξη των μέτρων στο ΥΜΕΠΕΡΑΑ για τα έργα επεξεργασίας και διαχείρισης απορριμ-

μάτων ουσιαστικά εξασφαλίζουν ότι δεν θα βαρύνεται ο πολίτης με τέλος ταφής και στη συνέχεια διαρκώς, εφόσον, όμως, υποστηρίξουμε εμείς και η αυτοδιοίκηση την ανακύκλωση και την ανάκτηση υλικών. Αν δηλαδή κάπου δεν γίνει αυτό και δεν το κάνει είτε ο επαγγελματίας είτε η αυτοδιοίκηση, θα πρέπει να υπάρχει ένα αντικίνητρο για να ωθεί.

Προς το παρόν, λοιπόν, δεν το καταργούμε, το αναστέλλουμε. Χρηματοδοτούμε τα έργα αυτά, κι έχουμε περιφερειακούς σχεδιασμούς για να υπάρχει λύση από την οποία μετά θα κριθούν και οι αυτοδιοικητικοί για το αν παίρνουν τις κατάλληλες πρωτοβουλίες, γιατί πρέπει να είμαστε υπεύθυνοι σε μια χώρα που σαφώς θέλει να υποστηρίξει την ανακύκλωση.

Τρίτον, όσον αφορά τους φορείς περιβάλλοντος, παρατείνεται η διαδικασία της μη συγχώνευσης και της πληρωμής των εργαζομένων και δεσμευτήκαμε από κοινού με τους φορείς και τους εργαζόμενους και την επιτροπή «Φύση 2000» για να έχουμε νομοθετική πρωτοβουλία στην οποία πρέπει να έχουμε και δημόσια χρηματοδότηση και εξασφάλιση θέσεων εργασίας, όπως είπατε.

Αν δεν υπάρχει το σημερινό, που αν, παραδείγματος χάριν, ψηφίζαμε όλοι «παρών», δεν θα υπήρχε, τότε δεν θα εξασφαλιζόταν η δυνατότητα οι εργαζόμενοι να έχουνε εργασία και αμοιβή. Άρα θα κλείναμε τα μάτια σε ένα πραγματικό πρόβλημα. Γι' αυτό σας καλούμε να έχουμε κοινή στάση. Εσείς θα αποφασίσετε σε αυτή την κατεύθυνση.

Τέλος, για τις ρυθμίσεις γης, για να μην υπάρχει κανένα πρόβλημα μετά την έκδοση του προεδρικού διατάγματος που θα γίνει με βάση τη σημερινή συζήτηση από το Υπουργείο για χρήσεις γης και προδιαγραφές σχεδίων: έχουμε ήδη πει –και το έχω ήδη πει εγώ προσωπικά στη συζήτηση του προϋπολογισμού και το επαναφέρω στη συζήτηση- ότι θα υπάρχει κωδικοποίηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και αποτύπωση σε ένα ενιαίο ψηφιακό σύστημα χαρτών, όλων των ρυθμίσεων περιοχών προστασίας και χρήσεων γης, έτσι ώστε να είναι ξεκάθαροι οι κανόνες και για την αυτοδιοίκηση και για την επιχειρηματικότητα και για την κοινωνία και ο πολίτης να μπορεί να ελέγχει και να μην μπλέκει σε γραφειοκρατικούς κυκεώνες και να εξυπηρετούνται κατά περίπτωση κάποιοι.

Γίνονται ξεκάθαρα όλα με τις χρήσεις γης πάνω σε ένα χάρτη για όλη την Ελλάδα και τις περιοχές προστασίας. Νομίζω ότι σε αυτό μπορούμε να συνηγορήσουμε. Είναι ένα κοινό εργαλείο για την κοινωνία μας.

Ευχαριστώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Κύριε Υπουργέ, είστε μηχανικός και τα λέτε αυτά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Όχι έτσι.

Ευχαριστούμε τον Αναπληρωτή Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας τον κ. Σωκράτη Φάμελλο.

Να δώσουμε τον λόγο στην Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Έφη Αχτσιόγλου, για να υπερασπίσει μια τροπολογία υπουργική.

Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΕΦΗ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ (Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Κύριοι Βουλευτές, η τροπολογία που φέρνει το Υπουργείο Εργασίας προβλέπει την παράταση ενός προγράμματος εξειδίκευσης και κατάρτισης για πρώην εργαζόμενους της εταιρείας «ΘΡΑΚΗ Α.Ε.» για δύο χρόνια. Στην πραγματικότητα πρόκειται για εξήντα έναν εναπομείναντες δικαιούχους του ειδικού προγράμματος που ήταν για πρώην εργαζόμενους στην Αλλαντοποιεία Θράκης.

Η παράταση του προγράμματος κρίνεται εξαιρετικά σημαντική για τις ζωές αυτών των ανθρώπων, διότι οι δικαιούχοι των οποίων η σύμβαση λήγει στις 31-12-2016 θα βρεθούν σε ιδιαίτερη δυσχερή θέση, αφ' ενός διότι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, αφ' ετέρου διότι τα ποσοστά ανεργίας στην περιοχή είναι σχετικά υψηλά. Μιλάμε για την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης και την Περιφερειακή Ενότητα του Έβρου.

Ούτως ή άλλως το συγκεκριμένο πρόγραμμα είναι ένα από τα στοχευμένα προγράμματα του Υπουργείου Εργασίας για την πρόσβαση στην απασχόληση και τη διατήρηση των θέσεων εργασίας στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και στον Δήμο Αλεξανδρούπολης. Οι συγκεκριμένοι εργαζόμενοι, οι συγκεκριμένοι δικαιούχοι ήδη εργάζονται σε προγράμματα σε τοπικούς φορείς της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου σε διάφορες υπηρεσίες και δομές, καθαριότητα κτιρίων, συντήρηση υποδομών κ.λπ..

Προφανώς, η πιθανή λήξη της επιχορήγησης θα δυσχέραινε σημαντικά τη λειτουργία αυτών των φορέων υποδοχής, αλλά το σημαντικότερο όλων είναι ότι θα άφηνε άνεργους αυτούς τους εξήντα έναν ανθρώπους στις 31-12-2016.

Επομένως, με την τροπολογία αυτή, με τη διάταξη αυτή τροποποιούμε το τελευταίο εδάφιο της β' παραγράφου του άρθρου 38 του ν.3762/2009 για παράταση του προγράμματος γι' αυτούς τους εξήντα έναν δικαιούχους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Κυρία Μανωλάκου, έχετε τον λόγο.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Κυρία Υπουργέ, εμείς θα την ψηφίσουμε, αν η παράταση είναι για την εργασία. Όμως, απ' ό,τι φαίνεται, αυτοί οι άνθρωποι είναι χρήσιμοι, αξιοποιούνται στην περιφέρεια και στον δήμο. Τόσα χρόνια που παρατείνεται η δουλειά τους σημαίνει ότι είναι χρήσιμοι. Το ερώτημά μας είναι: Γιατί δεν τους μονιμοποιείτε, έστω σε προσωποπαγείς θέσεις, μέχρι να συνταξιοδοτηθούν, δεδομένης και της ανεργίας της περιοχής;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε, κυρία Μανωλάκου.

Κυρία Υπουργέ, δεν ξέρω αν θέλετε να απαντήσετε. Το αφήνω σ' εσάς.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ: Έχει να απαντήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ορίστε, κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΕΦΗ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ (Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Η μονιμοποίηση θέσεων δεν μπορεί να γίνεται μ' αυτόν τον τρόπο, όπως γνωρίζετε. Δεν μπορεί να δημιουργούνται προσωποπαγείς θέσεις και να μονιμοποιούνται, δηλαδή, στους φορείς κατά τον τρόπο που περιγράφετε. Αυτό, ούτως ή άλλως, δεν θα ήταν και αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας. Όμως, σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να συμβαίνει μ' αυτόν τον τρόπο. Δεν είναι σύμφωνο με το Σύνταγμα.

Αυτήν τη στιγμή αυτό που κάνουμε, είναι να δίνουμε μία άμεση ανακούφιση στους ανθρώπους, για να μη βρεθούν στο τέλος του έτους χωρίς δουλειά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε.

Η Υπουργός Διοικητικής Ανασυγκρότησης κ. Όλγα Γεροβασίλη έχει τον λόγο να υποστηρίξει την τροπολογία της.

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ (Υπουργός Διοικητικής Ανασυγκρότησης): Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θέλω να πω δυο λόγια για την τροπολογία 878/196.

Σας θυμίζω ότι είχαμε δώσει παράταση σε συμβάσεις εργαζομένων στην καθαριότητα των δήμων. Κάποιοι δήμοι είχαν πριν όμως προλάβει και διενεργήσει προκηρύξεις για πρόσληψη προσωπικού για το 2017. Αυτό δημιούργησε ένα πρόβλημα, που αν το αφήναμε χωρίς την τροπολογία, χωρίς τη ρύθμιση που φέρνουμε σήμερα, θα επιβάρυνε προϋπολογισμούς των δήμων, που δεν θα ήταν, βεβαίως, εύκολο να αντέξουν αυτό το βάρος.

Έτσι, λοιπόν, με την παρούσα τροπολογία όσοι δήμοι έχουν διενεργήσει προκηρύξεις για την πρόσληψη προσωπικού το 2017 και έχουν προχωρήσει στην έκδοση οριστικών πινάκων κατάταξης, δεν υποχρεούνται να προσλάβουν άμεσα τους επιτυχόντες, γιατί αυτό θα δημιουργούσε το οικονομικό βάρος στον προϋπολογισμό τους. Αντίθετα, θα καλύψουν τον τομέα της καθαριότητας με τις παρατάσεις στο προσωπικό, που ήδη απασχολούν και, παράλληλα, θα μεταθέσουν τις προσλήψεις του προσωπικού αυτού για το 2018.

Βεβαίως, σε κάθε περίπτωση εάν ο προϋπολογισμός τους το επιτρέπει, είναι δυνατή η πρόσληψη απ' αυτούς τους πίνακες προσωπικού μέσα στο 2017, εφόσον υπάρχουν, φυσικά, οι αντίστοιχες θέσεις.

Υπενθυμίζω ότι αυτήν την λύση την είχαμε προτείνει στο συνέδριο της ΚΕΔΕ, που μας έθεσαν και το αντίστοιχο πρόβλημα

οι δήμαρχοι της χώρας κι εκεί είχαμε συμφωνήσει και με την ΚΕΔΕ ότι αυτή η τροπολογία τους λύνει αυτό το ζήτημα.

Καλώ, λοιπόν, για τη στήριξη της ρύθμισης αυτής.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Να προχωρήσουμε στον κατάλογο ομιλητών.

Πρώτος τον λόγο έχει ο κ. Γεώργιος Γεωργαντάς της Νέας Δημοκρατίας. Όπως καταλαβαίνατε, είναι ομιλίες επί των τροπολογιών. Θα έχετε χρόνο για δύο με τρία λεπτά, δηλαδή. Δεν μιλάμε για κάτι άλλο.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσα να ρωτήσω κάτι την κυρία Υπουργό τώρα ή μετά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ρωτήστε τώρα, κυρία Μανωλάκου, για να προχωρήσουμε μετά με τον κατάλογο των ομιλητών.

Κυρία Γεροβασίλη, εσάς ρωτάει η κ. Μανωλάκου.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Κυρία Γεροβασίλη, θέλουμε να την ψηφίσουμε, αλλά έχουμε ένα πρόβλημα στο εξής: Καλώς όσοι παρατείνονται. Να μην απολυθούν. Όμως, απ' αυτούς που εγκρίθηκαν, μερικοί μπορούν να καλύψουν ορισμένα κενά. Εντάξει; Τους άλλους, όμως, τους καταδικάζετε να προσληφθούν το 2018. Δηλαδή, δεν υπάρχει κάποια δυνατότητα γι' αυτούς τους ανθρώπους που εγκρίθηκαν και αιωρούνται;

Το λέω γιατί υπάρχουν κίνδυνοι - και το ξέρετε - να μην πληρωθούν τελικά, να μην εγκριθεί κανένα ένταλμα και να υπάρχει απληρωσιά και οι συμβάσεις να βρεθούν στον αέρα στην κυριολεξία.

Αυτό το ζήτημα θα θέλαμε, αν μπορεί, να ρυθμιστεί και δεν ξέρω πώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ (Υπουργός Διοικητικής Ανασυγκρότησης): Το θέμα της αποπληρωμής των δεδουλευμένων λύνεται. Έχουμε κάνει τις αντίστοιχες επικοινωνίες και με το Ελεγκτικό Συνέδριο, που υπήρχε εκεί ένα θέμα. Ενημέρωσα χθες και τους συνδικαλιστές των ΟΤΑ σε μια συνάντηση που είχαμε, την ΠΟΕ-ΟΤΑ δηλαδή.

Θα χρειαστεί, ενδεχομένως, κάτι ακόμη σε αντίστοιχη τροπολογία, αλλά τώρα το μελετούν οι νομικοί. Όμως, σε κάθε περίπτωση λύνεται. Δεν θα μείνουν απλήρωτοι αυτοί οι άνθρωποι σε καμιά των περιπτώσεων.

Όσον αφορά σε αυτό που λέτε, βεβαίως είναι εργαζόμενοι και οι μεν και μελλοντικοί εργαζόμενοι οι δε. Ο σεβασμός μας στην ανάγκη για εργασία είναι ακριβώς ο ίδιος, προς όλους τους πολίτες.

Ξέρετε ότι στη λογική μας δεν ήταν το κύριο απασχολούμενο προσωπικό της χώρας και στους δήμους να είναι με συμβάσεις. Είμαστε υπέρ της σταθερής και μόνιμης απασχόλησης. Ωστόσο, αντιλαμβάνεστε ότι αυτά είναι βήματα που δίνουν τη δυνατότητα για μεγαλύτερης διάρκειας εργασία από ό,τι για ένα οκτάμηνο και στο βαθμό που μας δίνεται από το νομικό καθεστώς της χώρας μας το κάνουμε, διότι είναι σαφής η πολιτική μας βούληση.

Όπως αντιλαμβάνεστε, όμως, αυτό δεν λύνεται έτσι. Συμφωνώ μαζί σας ότι είναι μια ρύθμιση, η οποία δεν λύνει το θέμα οριστικά.

Από την άλλη, επειδή ήταν ενήμεροι από πέρυσι, πολύ λίγοι δήμοι έχουν προβεί σε καινούριους διαγωνισμούς ΑΣΕΠ. Κατά κύριο λόγο, θα δουλέψουν δηλαδή οι άνθρωποι της καθαριότητας, που είναι με παράταση. Νομίζω ότι οι δήμαρχοι ήταν ενήμεροι ότι θα δοθεί η καινούρια παράταση.

Δίνουμε αυτή τη δυνατότητα, ώστε να εργαστούν στους δήμους ενδεχομένως το 2017 και ίσως και το 2018. Δεν υπήρχε άλλη δυνατότητα. Αλήθεια, θα θέλαμε όλοι να μπορούν να εργαστούν. Ωστόσο, ο κάθε δήμος δεν είναι δυνατόν να σηκώσει πάνω στον προϋπολογισμό του μεγαλύτερο αριθμό, από όσο έχει προϋπολογίσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Να ζητήσουμε συγγνώμη από τον κ. Γεωργαντά. Κύριε Βουλευτά της Νέας Δημοκρατίας, μπορείτε τώρα να πάρετε τον λόγο για πολύ λίγο, όπως είπαμε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, αυτό που μας ζητάει σήμερα η Υπουργός, εάν δεν το έχετε καταλάβει -γιατί πρέπει να κάνει κανείς ανάγνωση των νομοθετημάτων για να το καταλάβει- είναι το εξής: Αυτοί που τήρησαν τη νομιμότητα και μπήκαν στη διαδικασία του ΑΣΕΠ -έχουν αναρτηθεί οι πίνακες, για να εργαστούν με συμβάσεις καθαριότητας στους δήμους- πρέπει να περιμένουν για το 2018, να εξαντληθούν πρώτα οι παρατάσεις των συμβάσεων, τις οποίες τελείως αυθαίρετα και παράνομα αποφάσισε η Κυβέρνηση και στη συνέχεια ίσως δουλέψουν το 2018, εκτός εάν έρθει πάλι η Κυβέρνηση, όπως έκανε πέρυσι, δώσει μια νέα παράταση για το 2018 γι' αυτούς που ήδη εργάζονται και όσοι έχουν κριθεί μέσω ΑΣΕΠ ότι είναι αυτοί που πρέπει να εργασθούν, να μείνουν και να περιμένουν μια ζωή!

Αυτό λέει η συγκεκριμένη διάταξη. Δηλαδή, οι επιλαχόντες του ΑΣΕΠ, με τα κριτήρια, τα οποία θέτει ο νόμος πρέπει να μείνουν και να περιμένουν μέχρι η Κυβέρνηση να εξαντλήσει όλες τις νομοθετικές της πρωτοβουλίες, οι οποίες έρχονται σε πλήρη αντίθεση με το άρθρο 103 του Συντάγματος. Αυτό το ξέρει πολύ καλά η κυρία Υπουργός και νομίζω ότι πρέπει να το ξέρουμε όλοι μας.

Στο άρθρο αυτό, το τι σημαίνει σύμβαση ορισμένου χρόνου διακρίνεται και διατυπώνεται ξεκάθαρα. Και γι' αυτόν τον λόγο άλλωστε, το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν έκρινε νόμιμες τις πληρωμές σε παρατάσεις συμβάσεων που έχουν γίνει με αυτόν τον τρόπο.

Επίσης, πολιτικά δικαστήρια έκριναν σε περιπτώσεις εργαζομένων, οι οποίοι ήταν με παρατάσεις συμβάσεων και απομακρύνθηκαν και ζήτησαν να επανέλθουν, ότι δεν μπορεί να γίνει αυτό, επειδή υπάρχει η διάταξη του άρθρου 103 του Συντάγματος και άλλων βεβαίως, νομοθετημάτων, τα οποία διακρίνουν τη σύμβαση ορισμένου χρόνου από τη σύμβαση αορίστου χρόνου.

Κύριοι συνάδελφοι, ειδικά στις συμβάσεις καθαριότητας των ΟΤΑ, έχουμε το εξής παράλογο: Χωρίς να έρθουν οι ίδιοι οι φορείς να ζητήσουν παράταση των συμβάσεων, χωρίς να έρθουν να ζητήσουν να καλύψει η Κυβέρνηση με μια νομοθετική της πρωτοβουλία το κενό που υπάρχει, έρχεται αυθαίρετα η Κυβέρνηση και παρατείνει τις συμβάσεις καθαριότητας, θέτει μια ευνοϊκή μεταχείριση για κάποιους εργαζομένους, στερώντας συγχρόνως το δικαίωμα από κάποιους άλλους που είχαν κριτήρια ΑΣΕΠ να εργασθούν.

Όλα αυτά, ενώ κανείς δεν απαγορεύει οποιοδήποτε δημοτικό συμβούλιο, όποτε το κρίνει και όποτε το αποφασίσει –γιατί ακριβώς τα κονδύλια της καθαριότητας έχουν ανταποδοτικό χαρακτήρα και εάν δεν τα ξεπερνάς μπορείς να προσλάβεις όσους θέλεις- εάν θέλουν, να προσλάβουν άλλους δέκα, άλλους είκοσι, άλλους τριάντα, είτε με συμβάσεις ορισμένου χρόνου είτε και με μονιμότητα. Γιατί δεν απαγορεύεται, ειδικά για τις συμβάσεις καθαριότητας ακόμα και αυτό.

Αντί, λοιπόν, να αφήσουμε τον κάθε δήμο, τον κάθε φορέα να κάνει αυτό που θα επιλέξει, να θέσει τις προτεραιότητες που αυτό θέτει, γιατί μέσα στα ποσά και στα κονδύλια της καθαριότητας υπάρχουν και αυτά που αφορούν τα απορριμματοφόρα και την αντικατάστασή τους και με άλλα τέτοια ζητήματα, έρχεται αυθαίρετα η Κυβέρνηση, παρατείνει αυτές τις συμβάσεις για να δημιουργήσει μια προσδοκία μονιμοποίησης σε αυτούς τους υπαλλήλους, οι οποίοι είναι πλέον εγκλωβισμένοι.

Και χαίρομαι που άκουσα πριν την προηγούμενη Υπουργό να αναφέρει ότι δεν μπορεί να μονιμοποιηθούν. Ναι, δεν μπορούν να μονιμοποιηθούν. Υπάρχει συνταγματική απαγόρευση σε αυτό. Παρά ταύτα, δημιουργούμε μία προσδοκία παραβιάζοντας αυτή τη στιγμή και το Σύνταγμα και τους νόμους σε όλες αυτές τις περιπτώσεις και για να μπορέσουν κάποιοι δήμοι να αντεπεξέλθουν, αναγκάζονται ήδη να αυξήσουν, άνευ λόγου και αιτίας, τα δημοτικά τέλη, 23% ένας δήμος, 30% ένας άλλος δήμος, για να καλύψουν ανάγκες που δεν είχαν, τις οποίες θα μπορούσαν να καλύψουν με δική τους πρωτοβουλία και μέσα από τη νόμιμη διαδικασία. Πραγματικά, δεν μπορούμε να κατανοήσουμε γιατί η Κυβέρνηση επιμένει σε αυτό, ενώ και οι αποφάσεις του Ελεγκτικού

Συνεδρίου, αλλά και της δικαιοσύνης είναι αντίθετα σε αυτό.

Είναι μια κατάφωρη παραβίαση του Συντάγματος και είναι όχι μόνο νομικά, αλλά και ηθικά απαράδεκτη. Πρέπει η Κυβέρνηση να σταματήσει να νομοθετεί έτσι. Ας απαντήσει κάποιος από τους συναδέλφους τι πρέπει να πούμε σε αυτούς που επέτυχαν με ΑΣΕΠ, για να δουλέψουν στην καθαριότητα. Πρέπει να τους πούμε «περιμένετε μέχρι το 2018, γιατί πρώτα πρέπει να τελειώσουν οι παρατάσεις συμβάσεων» που αποφάσισε η κ. Γεροβασίλη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον κ. Γεωργαντά.

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ (Υπουργός Διοικητικής Ανασυγκρότησης): Κύριε Πρόεδρε, να απαντήσω για ένα λεπτό μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ναι, κυρία Υπουργέ, για ένα λεπτό μόνο.

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ (Υπουργός Διοικητικής Ανασυγκρότησης): Ναι, για ένα λεπτό, γιατί το κύριο κομμάτι της απάντησης το έχω ήδη δώσει.

Ωστόσο, πρέπει να απαντήσω στον κ. Γεωργαντά ότι μέσα από αυτή τη ρύθμιση δίνεται η δυνατότητα και έχουν συμφωνήσει και οι δήμοι –και οι δήμαρχοι δηλαδή- ότι δεν θα έχουν προβλήματα στους προϋπολογισμούς τους. Άρα ο οποιοσδήποτε χρησιμοποιεί –στη ρητορική του τουλάχιστον- το επιχείρημα ότι με, βάση αυτό, οι δήμοι θα αναγκαστούν να αυξήσουν τα τέλη, θα το κάνουν -να είμαστε εδώ καθαροί- μόνο και μόνο επειδή θέλουν να αυξήσουν τα τέλη και όχι επειδή έχουν κάποιο πρόβλημα το οποίο μέσω αυτού επιλύεται. Το ένα είναι αυτό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ: Αυτό είναι για το επιπλέον, κυρία Υπουργέ, όχι για τις παρατάσεις.

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ (Υπουργός Διοικητικής Ανασυγκρότησης): Το άλλο είναι ότι ουδέποτε παραβήκαμε άρθρο του Συντάγματος. Μιλάμε για παρατάσεις συμβάσεων. Είναι συμβάσεις. Δεν είναι μόνιμοι διορισμοί. Αν το είχαμε παραβεί, θα το συζητούσαμε, κύριε Γεωργαντά. Είστε, όμως, υπερβολικός. Νομίζω ότι προτρέχετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ: Δεν είμαι. Ας διαβάσουν όλοι το 103.

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ (Υπουργός Διοικητικής Ανασυγκρότησης): Το έχουμε διαβάσει πάρα πολύ καλά. Δεν υπάρχει καμμία παραβίαση του Συντάγματος με παράταση συμβάσεως.

Επίσης -για να μη λέμε ανακρίβειες- και οι προηγούμενοι εργαζόμενοι στην καθαριότητα έχουν και αυτοί κριθεί με ΑΣΕΠ. Αυτοί για τους οποίους μιλάμε έχουν κριθεί με ΑΣΕΠ. Δεν μπήκε κανείς με άλλον τρόπο και από «παράθυρα».

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ: Τα δίμηνα δεν κρίθηκαν με ΑΣΕΠ.

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ (Υπουργός Διοικητικής Ανασυγκρότησης): Σας παρακαλώ!

Είναι εργαζόμενοι άνθρωποι στην καθαριότητα. Δεν μιλάμε για θέσεις σε υψηλή ιεραρχία. Και έχουν κριθεί μέσω ΑΣΕΠ και οι μεν και οι δε. Σε κάθε περίπτωση, και οι δε θα εργαστούν, διότι, όπως σας είπα πριν, πλην πολύ μικρών εξαιρέσεων, οι δήμοι αυτή τη χρονιά δεν είχαν κάνει προκηρύξεις για το 2017, καθώς ήξεραν ότι υπήρχε ήδη η πρόθεση για την παράταση των συμβάσεων.

Επομένως, αντικειμενικά, δεν δημιουργείται κανένα πρόβλημα και αυτή η ρύθμιση έρχεται μόνο, για να λύσει πρόβλημα σε πολύ λίγους δήμους που πρόλαβαν και έκαναν διαγωνισμούς ΑΣΕΠ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε, κυρία Υπουργέ.

Τον λόγο έχει ο κ. Εμμανουήλ Κόνσολας, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, για πολύ λίγο επίσης.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΟΝΣΟΛΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Παρακολουθήσαμε σήμερα την Υπουργό Τουρισμού να καταθέτει μία τροπολογία και να αποτυπώνεται η αγωνία της για τα επόμενα χρόνια, για τη φετινή σεζόν, την τουριστική περίοδο και μάλιστα σε μια περίοδο που δίνει τον αγώνα ξεχωριστά και η Δωδεκάνησος και η νησιωτική Ελλάδα.

Με αφορμή, λοιπόν, αυτή την τοποθέτηση και το γεγονός ότι σήμερα στις 19.00' έχουμε την ονομαστική ψηφοφορία, θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά την ανακοίνωση του Πρωθυπουργού από την Νίσυρο, ότι αναστέλλει την κατάργηση των μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ στα νησιά για έναν χρόνο, να θυμίσω ότι αυτό είναι ένα ευρωπαϊκό κεκτημένο, που ισχύει πολλά χρόνια τώρα σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Χάρτη.

Συν τοις άλλοις, καταθέτω στα Πρακτικά ένα πλήθος στοιχείων που δείχνουν ότι ισχύουν οι μειωμένοι φορολογικοί συντελεστές σε όλη την επικράτεια της Ευρώπης και μέχρι και πολύ χαμηλά ποσοστά, από τον Βορρά μέχρι τον Νότο.

Καταθέτω, επίσης, κύριε Πρόεδρε, στα Πρακτικά, το θεσμικό πλαίσιο από το 1987 μέχρι και την τροποποίηση του 2000, όπου καταγράφονται οι λόγοι για τους οποίους ισχύουν αυτοί οι φορολογικοί συντελεστές ΦΠΑ στα νησιά, λόγοι οι οποίοι δεν έχουν εκλείψει μέχρι σήμερα.

Πρέπει, επίσης, να σας θυμίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι η ανακοίνωση του Υπουργείου Οικονομικών για την κατάργηση των συντελεστών αυτών και την παράταση παράλληλα είναι επ' αφορμή του προσφυγικού.

Έχουμε, λοιπόν, δύο τινά. Αναφορικά με την αναστολή για ένα χρόνο, ο κύριος Πρωθυπουργός ανακοίνωσε και από το Μέγαρο Μαξίμου ότι μέχρι να ισχύσει αυτή η ροή των προσφύγων, θα ανασταλεί το μέτρο. Μας διαβεβαιώνει ότι για έναν χρόνο θα έχει τελειώσει το ζήτημα με το προσφυγικό; Μάλλον όχι, γιατί οι συνέπειες στον τουρισμό είναι πολύ μεγάλες και θα διαρκέσουν πολύ περισσότερα χρόνια.

Το δεύτερο στοιχείο είναι ότι η αναστολή αφορά τα νησιά, πλην Ρόδου και Καρπάθου. Να σας θυμίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι η Ρόδος έχει πληγεί από το προσφυγικό, όπως και η Κάρπαθος. Σύμφωνα με επίσημους δείκτες, πάνω από τριάντα έξι χιλιάδες μετανάστες και πρόσφυγες έχουν περάσει μόνο την τελευταία χρονιά από τη Ρόδο. Το χειρότερο, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι δεν είναι μόνο πρόσφυγες αλλά και μετανάστες. Τείνει να δημιουργηθεί ένα πολύ δύσκολο μεταναστευτικό πρόβλημα στην περιοχή.

Ζητώ, λοιπόν, όπως έγινε και με τη Σαμοθράκη, δηλαδή μία νομοτεχνική βελτίωση που κατατέθηκε χθες εδώ στη Βουλή από το Υπουργείο Οικονομικών, το ίδιο να ισχύσει για τη Ρόδο και την Κάρπαθο. Τους καλούμε έστω και τώρα, να αναστείλουν αυτό το μέτρο για τη Ρόδο και την Κάρπαθο.

Εμείς, ως Νέα Δημοκρατία, είχαμε περιφρουρήσει αυτό το μέτρο επί μακρόν. Η κυβέρνηση Σαμαρά είχε αναχαιτίσει τις όποιες επιβουλές για την κατάργησή του. Το ίδιο ζητούμε να πράξει και η Κυβέρνηση, γιατί η αγωνία των πολιτών είναι τεράστια, όπως πρόδηλη ήταν και η αγωνία που κατέθεσε ο Πρωθυπουργός από τη Νίσυρο, λέγοντας, παρουσία των φορέων, δημάρχων, περιφερειάρχη παραγωγικών τάξεων, ότι θα ισχύει συνολικά στη Δωδεκάνησο, εκτός αν ο κύριος Πρωθυπουργός πιστεύει ότι η Ρόδος και η Κάρπαθος δεν είναι Δωδεκάνησα.

Καταθέτω στα Πρακτικά ένα πλήθος εγγράφων από φορείς, επιμελητήρια, δήμους και περιφέρεια που υποδηλώνουν αυτή την αγωνία και παρακαλώ πολύ την Κυβέρνηση να αναστείλει το μέτρο και για τη Ρόδο και την Κάρπαθο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Εμμανουήλ Κόνσολας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε, κύριε Κόνσολα.

Ο κ. Λάππας έχει τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ ΛΑΠΠΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα υποστηρίξω την τροπολογία που αφορά το ζήτημα των ενδίκων μέσων στους ΟΤΑ. Απευθύνομαι, κυρίως, στη νομική σκέψη των συναδέλφων δικηγόρων αλλά και σε όλους τους συναδέλφους.

Κύριε Πρόεδρε, η χώρα μας αποτέλεσε παγκόσμια πρωτοτυπία, καθιερώνοντας ως υποχρέωση στους ΟΤΑ και τα νομικά τους πρόσωπα να ασκούν ένδικα μέσα, της έφεσης και της αναίρεσης. Είναι γνωστό από τη θεωρία και τη νομολογία της πολιτικής δικονομίας και του δικαίου γενικότερα, ότι από το άρθρο 20 του Συντάγματος απορρέει μία βασική αρχή, ότι όπως το δικαίωμα να προσφεύγουμε στα δικαστήρια για έννομη προστασία, είναι ένα δικαίωμα και ευχέρεια, έτσι ακριβώς είναι και η άσκηση

των ενδίκων μέσων.

Ποτέ μα ποτέ δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο υποχρεωτικής διάταξης, να είναι υποχρέωση των διαδίκων να ασκούν ένδικα μέσα. Τα ένδικα μέσα επιλέγονται, είναι δικαίωμα που απορρέει από το άρθρο 20, είναι δικονομική ευχέρεια και πρέπει να επαφίεται ακριβώς και μόνο στους ΟΤΑ και τα όργανά τους.

Θέλετε να βάλουμε και μία ασφαλιστική δικλίδα; Άλλωστε προβλέπεται και από το κείμενο του νόμου. Αυτή η δικλίδα είναι να υπάρχει ομόφωνη απόφαση από την οικονομική επιτροπή και σύμφωνη γνώμη του Νομικού Συμβούλου, που είναι ο μοναδικός αρμόδιος -γνωρίζοντας τα δεδομένα του φακέλου, της δικογραφίας, τις παραδοχές και τις κρίσεις της απόφασης- να εκτιμήσει αν πρέπει να στηθεί ή όχι ένα ένδικο μέσο.

Άλλωστε αν καταστήσουμε υποχρεωτική την άσκηση ένδικων μέσων –επαναλαμβάνω ότι είναι παγκόσμια πρωτοτυπία για τη χώρα μας- τότε θα καταργούνταν, κύριε Πρόεδρε, το αυτοδιοίκητο και η αυτονομία των ΟΤΑ που κατοχυρώνεται στο άρθρο 102.

Δεν μπορεί να επεμβαίνει το κράτος και να λέει στους ΟΤΑ «ασκείτε αυτό το ένδικο μέσο» ή το άλλο, γιατί έτσι αναιρείται το αυτόνομο του χαρακτήρα τους. Δεν μπορούμε να νομοθετούμε αντίθετα με το Σύνταγμα, άλλωστε είναι πάγιο αίτημα δεκαετιών. Πώς όμως νομοθετήθηκε; Ας πούμε ότι είναι συνθήκες επιτροπείας και έτσι παρεισφρέουν και τέτοια λάθη.

Όμως, από την άλλη μεριά, πολιτικά σκεπτόμενοι πρέπει να ανορθώσουμε και κάτι που έχουμε προσβάλλει βαρύτατα. Ναι, στα χρόνια της επιτήρησης, της κατάστασης ανάγκης και των δημοσιονομικών προσαρμογών μπορεί να κάνουμε λάθη και να νομοθετούμε τέτοια πράγματα.

Όμως, ξέρετε δεν είναι μόνο η ήττα της πολιτικής απέναντι στην οικονομία και στο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Δυστυχώς, δεν ξέφευγε από αυτή την ήττα, εν ολίγοις ή εν πολλοίς, δεν ξέρω- ακόμη και η δικαιοσύνη, κύριε Πρόεδρε. Πρέπει τώρα να το αποκαταστήσουμε.

Επομένως, η τροπολογία που υπογράφει η κ. Θελερίτη, ο ομιλών και πολλοί άλλοι συνάδελφοι, που λέει ότι η άσκηση των ενδίκων μέσων επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' Βαθμού είναι κάτι που συμβιβάζεται, παραλληλίζεται και προβλέπεται από το Σύνταγμά μας.

Αν θέλουμε πράγματι να έχουμε μία αποκατεστημένη έννομη τάξη στη χώρα μας, να το νομοθετήσουμε τώρα. Άλλα περιθώρια δεν υπάρχουν γιατί πρέπει να πάψουμε να είμαστε το μαύρο πρόβατο, όχι μόνο σε πανευρωπαϊκό, αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον κ. Λάππα.

Τον λόγο έχει η Υπουργός Τουρισμού κ. Κουντουρά, αν κατάλαβα καλά για μια απόσυρση τροπολογίας.

Ορίστε, κυρία Υπουργέ.

ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ (Υπουργός Τουρισμού): Επειδή η τροπολογία με γενικό αριθμό 862 και ειδικό 90 δεν έχει γίνει αντιληπτή και πολλοί συνάδελφοι δεν έχουν καταλάβει ότι δεν τροποποιούμε τον νόμο, αλλά ερχόμαστε και αποσαφηνίζουμε ότι αυτός ο νόμος με αυτόν τον τρόπο, ο ν.3270/2004, δεν έχει καμμιά σχέση με τον ν.4412/2016 περί συμβάσεων, την αποσύρω, καθώς είναι εκ περισσού και επειδή μίλησα με την ανεξάρτητη αρχή, της οποίας η εισήγηση ήταν «απλά διευκρινίστε το για να είναι καλυμμένοι οι υπηρεσιακοί, όταν υπογράφουν».

Μιλήσαμε μόλις τώρα με την ανεξάρτητη αρχή η οποία μας είπε ότι είναι εκ περισσού η τροπολογία. Την αποσύρω. Δεν χρειάζεται να υπάρχει. Θα μας δώσουν εκείνοι την εισήγησή τους, η οποία θα λέει αυτό ακριβώς που λέει η τροπολογία. Θα μας το εισηγηθούν οι ίδιοι, έτσι ώστε να καλύπτονται οι υπηρεσιακοί.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε κι εμείς, κυρία Υπουργέ. Και αν έχετε την καλοσύνη, μείνετε στην Αίθουσα μέχρι να έρθει κάποιος στα υπουργικά έδρανα. Ευχαριστώ.

Κυρία Θελερίτη, έχετε τον λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΘΕΛΕΡΙΤΗ: Η τροπολογία με γενικό αριθμό 856 αφορά την παράταση του προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ» για έξι μήνες, ώστε να ολοκληρωθούν τα έργα των ΟΤΑ και για να υπάρξει η απορρόφηση της χρηματοδότησης.

Η δεύτερη τροπολογία με γενικό αριθμό 857 αφορά τη μισθοδοσία των προσώπων που απασχολούνται στα κέντρα φροντίδας ηλικιωμένων, οι οποίοι δεν καλύπτονται από πόρους του ΕΣΠΑ γι' αυτό το χρονικό διάστημα μέχρι να διαμεσολαβήσει το επόμενο ΕΣΠΑ. Γι' αυτό, λοιπόν, το διάστημα να πληρωθούν έτσι όπως ορίζει το άρθρο, δηλαδή από τους ΚΑΠ εννοώ.

Η τρίτη τροπολογία αφορά τη μη δημοσιοποίηση των στοιχείων στην κεντρική βάση δεδομένων. Προτείνεται η διαγραφή από τους χρηματικούς καταλόγους των προστίμων, γιατί αυτά αναφέρονται στο ότι δεν έγινε η δημοσιοποίηση των στοιχείων στην κεντρική βάση δεδομένων από τους υποψηφίους που συμμετείχαν στην εκλογική διαδικασία, ώστε να υπάρχει μια ίση μεταχείριση λόγω του ότι κάποιες περιφέρειες έδωσαν παράταση και κάποιες άλλες όχι, και έβαλαν πρόστιμο στην παράλειψη των υποψηφίων να καταθέσουν τα στοιχεία τους στην κεντρική βάση δεδομένων.

Η πέμπτη τροπολογία αφορά το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και ιδιαίτερα, τις συμβάσεις ανάθεσης διαγωνισμού. Σύμφωνα με τον νόμο που ψηφίσαμε για τις συμβάσεις, αυτός προϋπέθετε ότι η εκκίνηση της διαγωνιστικής διαδικασίας θα γινόταν αφότου ολοκληρωθεί η διαδικασία των απαλλοτριώσεων και βγει η απόφαση. Εδώ, για να εξοικονομηθεί χρόνος και κόστος που είναι προς όφελος του ελληνικού δημοσίου και των δημοσίων έργων, προτείνεται, αφού συζητηθεί στα δικαστήρια, με τη συζήτηση να μην περιμένουμε να εκδοθεί η απόφαση που κάνει δύο και τρία χρόνια, αλλά να κινηθεί η διαγωνιστική διαδικασία έτσι ώστε να κερδίσει χρόνο.

Και τέλος, μια τροπολογία που αφορά τους γενικούς γραμματείς. Γίνεται μια διευκρίνιση στον νόμο ότι πρέπει να κατέχουν πτυχίο ή δίπλωμα πανεπιστημίου ή τεχνολογικής εκπαίδευσης. Και ορίζει τι σημαίνει τεχνολογική εκπαίδευση. Και αυτό γίνεται γιατί σε πάρα πολλές περιφέρειες το Ελεγκτικό Συνέδριο, κατά τον έλεγχο των δαπανών, δεν δεχόταν τι σημαίνει τεχνολογική εκπαίδευση. Και άρα υπάρχει μια διευκρίνιση ότι είναι κάτοχοι πτυχίου και ΑΕΙ, αλλά και τεχνολογικής εκπαίδευσης.

Και τέλος, υπάρχει μια άλλη τροπολογία που αφορά την εφαρμογή της δημοκρατικής λειτουργίας και προστασίας της συνεταιριστικής περιουσίας. Και έγινε η μετατροπή από ΑΕΣ σε Α.Ε.. Θα πρέπει, σύμφωνα με τον νόμο που ψηφίστηκε για τους συνεταιρισμούς, να μην υπάρχει μέτοχος που να έχει πάνω από 20% μέρισμα, δηλαδή μετοχές.

Πριν γίνει αυτή η διαδικασία, θα πρέπει να λάβει υπ' όψιν το ποσοστό κατανομής των μερίδων που είχαν οι συνεταιρισμοί πριν από τη μετατροπή από ΕΑΣ σε Α.Ε.. Άρα, δηλαδή, θα πρέπει να υπάρχει μια αναλογία των συνεταιριστικών μερίδων για τη μετατροπή, έτσι όπως ορίζει το βιβλίο του μητρώου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε, κυρία Θελερίτη.

Τον λόγο έχει για λίγο ο κ. Βασίλειος Κεγκέρογλου από τη Δημοκρατική Συμπαράταξη.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Τις προηγούμενες μέρες έγινε δεκτή από Υπουργό μία βουλευτική τροπολογία και μετά το ερώτημά μας «Πόσους αφορά και γιατί έρχεται με διάταξη νόμου;», η απάντηση του Υπουργού ήταν ότι αφορά είκοσι άτομα και είναι σε εφαρμογή δικαστικής απόφασης. Αποδείχθηκε εκ των υστέρων ότι τίποτα από τα δύο δεν ήταν αληθινό και παραπλανήθηκε η Βουλή να ψηφίζει τέτοιες διατάξεις.

Γι' αυτό, όλο αυτό το οποίο έχει έρθει εδώ εν είδει «φέιγ βολάν» -όλα αυτά είναι βουλευτικές τροπολογίες- και αυτά που εξέθεσε προηγουμένως η συνάδελφος για λίγες τροπολογίες μόνο, δείχνουν ακριβώς την κατάντια να μπαίνει η Βουλή στη διαχείριση, την κυβερνητική και της δημόσιας διοίκησης, χωρίς αυτό να είναι υπόθεση των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργείων.

Επειδή πολλές φορές έρχονται τελευταία στιγμή και διατάξεις, οι οποίες είναι πράγματι αναγκαίο να ψηφιστούν, σας λέμε ότι όσο τα Υπουργεία δεν αξιοποιούν τις υπηρεσίες τους και τους συνεργάτες που έχουν οι Υπουργοί για να φέρουν μία διάταξη

σύμφωνα με τον Κανονισμό και τη δίνουν σε Βουλευτές –υπάρχουν και οι μέθοδοι που έχουν να κάνουν με την πράξη νομοθετικού περιεχομένου, το προβλέπει το Σύνταγμα, αν είναι κάτι επείγον- σε καμμία περίπτωση δεν θα αποδεχθούμε να συνεχιστεί όλο αυτό το πράγμα με τα «φέιγ βολάν», τις υπουργικές τροπολογίες.

Γι' αυτό καταθέτουμε πρόταση στη Βουλή, η οποία θα συζητηθεί με τη διαδικασία της τροποποίησης του Κανονισμού, σύμφωνα με την οποία τροπολογίες Βουλευτών που κατατίθενται στην Ολομέλεια, μπορούν να γίνουν αποδεκτές από Υπουργούς μόνο εφόσον είναι σχετικές με το νομοσχέδιο, είναι εμπρόθεσμες και συνοδεύονται υποχρεωτικά από την έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Καμμία άλλη βουλευτική ή υπουργική τροπολογία δεν μπορεί να γίνει δεκτή, αν δεν έχει αυτές τις προϋποθέσεις.

Αυτό το χάλι που έχουμε σήμερα, όπως και την ημέρα που συζητούνταν το μητρώο στελεχών, δεν μπορεί να συνεχιστεί. Δεν μπορεί, για παράδειγμα, ερήμην του Υπουργείου Δικαιοσύνης και του Υπουργείου Εσωτερικών, η κ. Θελερίτη να κάνει κυβερνητική πολιτική σαν να είναι Υπουργός και να διαγράφει πρόστιμα! Διαγράφει πρόστιμα η κ. Θελερίτη! Όχι! Μπορεί να είναι δίκαιο να διαγραφούν τα πρόστιμα, αλλά θα γίνει με τη διαδικασία μέσω του Υπουργείου Δικαιοσύνης! Δεν γίνεται διαφορετικά! Δεν μπορεί να παίζεται άλλο αυτό το παιχνίδι! Μπορεί να είναι αναγκαία η πληρωμή των κοινωνικών δομών, αλλά θα έρθει με τροπολογία της αρμόδιας Υπουργού, της κ. Αχτσιόγλου, η οποία ήταν εδώ και μπορούσε να το έχει καταθέσει.

Μπορεί να είναι δίκαιο το ένα θέμα ή το άλλο, αλλά τέλος αυτό το παιχνίδι με τα «φέιγ βολάν» εδώ, τις τροπολογίες!

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Κεγκέρογλου πετά στον αέρα τα έγγραφα των τροπολογιών)

Τέλος αυτό το παιχνίδι! Εντάξει;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ)

(Θόρυβος-διαμαρτυρίες από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: Μην κάνετε σόου, κύριε Κεγκέρογλου.

ΜΑΡΙΑ ΘΕΛΕΡΙΤΗ: Και είναι λιγότερα από τα δικά σας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Κύριε Κεγκέρογλου, ανεξάρτητα αν έχετε δίκιο ή άδικο, ο τρόπος να πετάτε έτσι κείμενα συναδέλφων απάδει της βουλευτικής δεοντολογίας. Μη με υποχρεώσετε να σας ανακαλέσω στην τάξη. Αυτό το στυλ τού να πετάμε στον αέρα τις τροπολογίες θέλοντας να υπερασπιστούμε αυτό που λέγαμε προηγουμένως, ανεξάρτητα –επαναλαμβάνω- αν έχετε δίκιο ή άδικο, είναι έξω από τον χαρακτήρα αυτής της Αίθουσας. Θα παρακαλέσω πάρα πολύ, έστω λεκτικά, να ανακαλέσετε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, επηρεάστηκα από τον κ. Δρίτσα που είχε κάνει κάτι ανάλογο, χωρίς να τον έχετε καταγγείλει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ο καθένας βγάζει τα συμπεράσματά του.

ΜΑΡΙΑ ΘΕΛΕΡΙΤΗ: Να σας πω ότι αφορά εργαζόμενους που θα μείνουν στον δρόμο, επειδή υπάρχει παράταση. Να πάρετε την ευθύνη!

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Κάνετε ρουσφέτια!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ: Εσείς τους διορίσατε, όχι εμείς!

ΜΑΡΙΑ ΘΕΛΕΡΙΤΗ: Εσείς τους διορίσατε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ. Θα ήθελα να σας πω ότι βρισκόμαστε σε στιγμή που έχουν μπει μαθητές στο Κοινοβούλιο και παρακολουθούν τη συνεδρίαση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα τρεις μαθήτριες και μαθητές και δύο εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το πρώτο τμήμα του 2ου Γυμνασίου Αμαλιάδας.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ζητώ τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Κύριε Μανιάτη, για ποιο θέμα ζητάτε να κάνατε παρέμβαση;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ζητώ τον λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Προφανώς θα έχετε τον λόγο. Απλώς να μας πείτε για ποιο θέμα ζητάτε τον λόγο, για να ξέρω και τον χρόνο που θα σας δώσω.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Επειδή σήμερα είναι μια μαύρη μέρα για το ελληνικό Κοινοβούλιο, είναι ο εξευτελισμός της κοινοβουλευτικής διαδικασίας. Η Βουλή των Ελλήνων χρησιμοποιείται ενσυνείδητα από την Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ ως πλυντήριο ξεπλύματος της κυβερνητικής ανικανότητας.

Κύριε Πρόεδρε που προεδρεύετε -γιατί οι ευθύνες είναι και των Προεδρείων- αυτές είναι οι τροπολογίες. Τις βλέπετε; Είναι εκατόν σαράντα σελίδες. Αυτό είναι το νομοσχέδιο. Είναι δώδεκα σελίδες. Αυτό εσάς, κύριε Πρόεδρε, σας τιμά ως Προεδρεύοντα; Τη Διάσκεψη των Προέδρων την τιμά;

Ξέρετε τι μας είπε η κυρία Υπουργός Πολιτισμού, στην οποία δεν απάντησα μόνο για λόγους σεβασμού στην προηγούμενη θητεία της; Μας είπε ότι υπάρχει ένας νόμος του Υπουργείου Πολιτισμού, που κατατέθηκε η τροποποίησή του ως εκπρόθεσμη τροπολογία πριν λίγες ώρες και αλλάζει έναν νόμο που ισχύει δεκατρία χρόνια.

Γιατί αυτό δεν μπορούσε να γίνει αμέσως μετά τις γιορτές; Γιατί ξέρετε που οδηγείται η Κυβέρνηση ενσυνείδητα; Ενσυνείδητα θέλει να ευτελίσει μια διαδικασία όπου υπάρχει η κοινωνική λογοδοσία. Γιατί αυτή εδώ η Αίθουσα είναι η κορύφωση της κοινωνικής λογοδοσίας και η Κυβέρνηση θέλει να παίρνονται αποφάσεις μόνο στο Μέγαρο Μαξίμου σε περίκλειστες αίθουσες, όπου, όπως έδειξε χθες ο κύριος Πρωθυπουργός, δεν θέλει να υπάρχουν ούτε πολίτες, ούτε κάμερες, ούτε δημοσιογράφοι, τη στιγμή που ο ίδιος έδωσε το παράδειγμα και το έδινε μόλις πριν δύο χρόνια, όπου τα πάντα, όλα ήταν εργαλεία σε μια στρατηγική ευτελισμού του δημόσιου βίου της χώρας.

Επειδή, λοιπόν, τα πράγματα έχουν ένα όριο, εμείς έχουμε πει ότι αυτή η Κυβέρνηση πρέπει να σηκωθεί να φύγει τώρα.

Όμως, έχετε ευθύνη και στο Προεδρείο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ: Αυτή, κύριε Πρόεδρε, είναι τοποθέτηση του ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Το Προεδρείο έχει ευθύνη να μην επιτρέπει πια τον εξευτελισμό της αξιοπρέπειας όλων των πτερύγων της Βουλής. Και οι ευθύνες θα σας αποδοθούν πολιτικά, κύριε Πρόεδρε.

Πρόκειται για ένα νομοσχέδιο με δεκαεπτά άρθρα, δεκαεννιά υπουργικές τροπολογίες και καμμιά πενηνταριά υπόλοιπες βουλευτικές, από τις οποίες οι μισές είναι κατ' εντολήν των Υπουργών, για να γλιτώσουν την έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, για να μην υπάρχει αξιολόγηση του κόστους της κάθε τροπολογίας Βουλευτή που αποδέχεται ο Υπουργός, για να ψηφίζει η Βουλή των Ελλήνων, χωρίς να ξέρει ο ελληνικός λαός πόσο κοστίζει η κάθε απόφαση την οποία ο κάθε Βουλευτής, κατ' εντολήν του Υπουργού, καταθέτει ως δήθεν βουλευτική τροπολογία. Τέλος! Ο σανός προς τον ελληνικό λαό τελείωσε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Καλώς!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ζητώ τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Κύριε Ξυδάκη, μισό λεπτό.

Πριν δώσω τον λόγο, πρέπει να πω ότι επί της ουσίας, όχι στα συγκεκριμένα, των λεγομένων του κ. Μανιάτη, συμφωνώ. Συμφωνώ γιατί η κατάθεση τροπολογιών χωρίς προηγούμενη συζήτηση στις επιτροπές υποβαθμίζει την κοινοβουλευτική διαδικασία. Το έχουμε πει στη Διάσκεψη των Προέδρων. Κάνουμε τεράστιες προσπάθειες και να μειωθούν οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου και να έρχονται με κανονικό τρόπο στα αντίστοιχα νομοσχέδια. Για τα συγκεκριμένα που αναφέρατε, δεν έχω υπ' όψιν μου.

Ο κ. Ξυδάκης, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ, θέλει προφανώς να πει κάτι. Αν χρειαστεί, και η κ. Μανωλάκου.

Έχετε τον λόγο, κύριε Ξυδάκη.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Ομολογουμένως με εκπλήσσει η βιαιότητα, η σφοδρότητα και κυρίως το θέατρο, γιατί εδώ διεκδικούμε το μονόλεπτο του YouTube, για να παίξουν σήμερα τα κανάλια ή τα sites. Υπάρχει μια βάση στις αιτιάσεις και του κ. Κεγκέρογλου και του κ. Μανιάτη, αλλά το ύφος, η φρασεολογία και το όλο πλαίσιο είναι ταπεινωτικά της ίδιας της διαδικασίας. Υπερασπίζονται τη διαδικασία με τον πιο ιταμό τρόπο. Αυτή είναι η μία επισήμανση.

Όσον αφορά το δεύτερο που είπε ο κ. Μανιάτης για την τροπολογία του Υπουργείου Πολιτισμού, τον διαβεβαίωσα. Ας τη διάβαζε! Είναι μια νομοθετική σκέψη η οποία υπάρχει από το 2015. Προφανώς ο προηγούμενος Υπουργός την είχε ολοκληρώσει και δεν είναι προϊόν της κ. Κονιόρδου. Αν δεν την θέλει, ας την καταψηφίσει. Ας το πει. Δεν υπήρξε ούτε δόλος ούτε μηχάνευση εδώ στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Ο δε κ. Κεγκέρογλου αναγνωρίζει ότι κάποιοι άνθρωποι, οι οποίοι διορίστηκαν από κάποιους άλλους πρέπει να μην περάσουν μαύρα Χριστούγεννα. Μπορεί αυτό το Κοινοβούλιο μέσα σε αυτό το πλαίσιο της κηδεμονίας και της επιτροπείας να δώσει μια μικρή αχτίδα φωτός...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Δεν προλαβαίνουν τώρα!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ: Δεν θέλετε; Ωραία! Θέλετε να πετάτε τα χαρτιά στον αέρα! Αυτό είναι! Εγώ λέω...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Από τον Ιούνιο υπάρχει το πρόβλημα!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ: Εγώ έχω να πω το εξής: Έχουμε ένα πολύ σοβαρό σχέδιο νόμου για τον χωρικό σχεδιασμό, το οποίο μιλάει για την εθνική οικονομία, για μια σκέψη ανάπτυξης, για το πώς διευθετούμε τον χώρο, την πατρίδα και την εθνική οικονομία.

Σε αυτό το νομοσχέδιο υπήρξαν μερικές τροπολογίες. Όμως, πάντα γίνονται στο τέλος του χρόνου. Ο Υπουργός κ. Σταθάκης στην αρχή της σημερινής συνεδριάσεως ανέφερε ότι στο τέλος του χρόνου σωρεύονται ως και ογδόντα τροπολογίες. Θέλετε μερικές να τις αφήσουμε απ' έξω; Να το συζητήσουμε με κόσμιο ύφος και με σεβασμό και στην Αίθουσα και τη δημοκρατία. Αυτά είχα να πω.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ορίστε, κυρία Μανωλάκου, έχετε τον λόγο.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Θέλω να θυμίσω ότι από την έναρξη της σημερινής Ολομέλειας το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας έβαλε δύο αιτήματα προς την Έδρα τα οποία, απ' ό,τι κατάλαβα, έγιναν δεκτά. Το ένα ήταν ότι θα πρέπει να ειπωθεί από τον κύριο Υπουργό ποιες βουλευτικές τροπολογίες κάνει δεκτές.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Αμέσως μετά, κυρία συνάδελφε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Κυρία Μανωλάκου, ο κύριος Υπουργός θα το κάνει αμέσως μετά.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Ταυτόχρονα, γι' αυτές που θα γίνουν αποδεκτές και αφορούν άλλο Υπουργείο να είναι παρών και ο αντίστοιχος Υπουργός, για να ξέρουμε αν τις υποστηρίζει ή όχι.

Δεύτερον, ζητήσαμε να υπάρχει ανοχή της Έδρας ως προς τον χρόνο τοποθέτησης για τις τροπολογίες για τις οποίες δεν προλαβαίνουμε να τοποθετηθούμε.

Τέλος, θα ήθελα να πω αυτή τη στιγμή ότι οι Βουλευτές που έχουν καταθέσει τροπολογίες, έχουν κάθε δικαίωμα να τις στηρίξουν. Τώρα όσον αφορά το πώς τις κρίνει ο καθένας, αυτό είναι βεβαίως ατομικό πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Όσον αφορά τώρα τους ομιλητές, βλέπω τον κ. Δρίτσα.

Κύριε Δρίτσα, έχετε τον λόγο για να υποστηρίξετε για λίγο την τροπολογία που ενδεχομένως θέλετε.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επιθυμώ να υποστηρίξω την τροπολογία με γενικό αριθμό 870 και ειδικό 98 την οποία κατέθεσα χθες με θέμα «Κατεπείγουσες ανάγκες προμήθειας καυσίμων Λιμενικού Σώματος, Ελληνική Ακτοφυλακή και Πλοηγικών Σταθμών».

Θα μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε –δεν θα καταχραστώ τον χρόνο- να συμφωνήσω απόλυτα σε όσα είπατε απαντώντας στον κ. Μανιάτη.

Καταθέτω, όμως, και ενώπιόν σας και ενώπιον του Σώματος την εμπειρία που έχω όντας είκοσι μήνες Υπουργός. Ακριβώς επειδή η κοινοβουλευτική μου θητεία με έχει κάνει να σέβομαι αυτές τις διαδικασίες, προσπάθησα ως Υπουργός να μην παραβώ αυτές τις διατάξεις και το έκανα ελάχιστες φορές. Άφησα όμως πίσω μου καμμιά εικοσαριά τέτοιες τροπολογίες που δεν τις έφερα και δεν ζήτησα από συναδέλφους Υπουργούς να τις φέρουν, ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο, για να σεβαστώ τον Κανονισμό της Βουλής και τα δεδομένα με τα οποία πρέπει να λειτουργούμε.

Εγώ δεν ξέρω αν κέρδισα, αλλά σίγουρο είναι ότι ούτε το δημόσιο ούτε πολίτες ούτε υπηρεσίες ούτε και πολλοί άλλοι κέρδισαν από αυτό. Διότι πάντα πρέπει να υπάρχει το κριτήριο που έχει σχέση με το αν αυτές οι τροπολογίες είναι τροπολογίες σκοπιμότητας ή τροπολογίες ανάγκης. Και αυτό πρέπει να είναι στα κριτήριά μας. Δεν μπορεί να λείπει εντελώς. Ξέρουμε την παράδοση άλλων εποχών, όπου υπήρχαν οι τροπολογίες της νύχτας, οι οποίες όμως ήταν τροπολογίες σκοπιμότητας. Και αυτή την διάκριση πρέπει να την κάνουμε.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Εσείς τις κάνετε μέρα!

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ)

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Η τροπολογία στην οποία αναφέρθηκα παρατείνει από 31-120-2016 σε ένα εξάμηνο, έως 30-6-2017, την πρόβλεψη της παραγράφου 2 του άρθρου 75 του ν.4413/2016. Αναφέρεται στη δυνατότητα ακώλυτης προμήθειας καυσίμων και εξυπηρέτησης επειγουσών αναγκών για περιφερειακές υπηρεσίες του Λιμενικού Σώματος και της Πλοηγικής Υπηρεσίας.

Πρόκειται για μικρής διάρκειας ρύθμιση, προκειμένου οι υπηρεσίες στο μεταξύ να εξυπηρετηθούν και να ολοκληρώσουν την ήδη δρομολογημένη επεξεργασία τους, ώστε να προσαρμοστούν στις ρυθμίσεις του ν.4412/2016 περί προμηθειών.

Η τροπολογία αυτή δεν δημιουργεί κανένα δημοσιονομικό κόστος. Είναι βέβαιο ότι και το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους θα το βεβαίωνε αυτό. Η ΓΔΟΥ του Υπουργείου το βεβαιώνει και ο Υπουργός, ο κ. Σταθάκης, έχει στα χέρια του τη βεβαίωση της ΓΔΟΥ.

Λείπει ο Υπουργός. Δεν μπορεί να παρίσταται για να την υπερασπιστεί και να την προτείνει ο ίδιος.

Η τροπολογία είναι απολύτως αναγκαία. Έχει γίνει διαγωνισμός, αλλά για τις περιφερειακές δομές του Λιμενικού Σώματος δεν προσήλθαν στον διαγωνισμό ανάδοχοι. Επίκειται νέα προκήρυξη για το 2017.

Ενημερώνω το Σώμα και το Προεδρείο ότι είναι από όλες τις μεριές καλυμμένη αυτή η διαδικασία. Ζητώ και από τον Υπουργό να την κάνει δεκτή και από το Σώμα να την εγκρίνει, διότι πραγματικά έχει επείγοντα χαρακτήρα και είναι απολύτως αναγκαία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον κ. Δρίτσα.

Τον λόγο έχει ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Γεώργιος Σταθάκης για να μας πει ποιες τροπολογίες κάνει δεκτές.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κατ' αρχάς, χρωστάω ένα στατιστικό δεδομένο στον κ. Μανιάτη. Επειδή επικαλέστηκα στην εισαγωγή μου ότι ήταν συνήθης πρακτική το τελευταίο νομοσχέδιο του έτους να έχει πάρα πολλές τροπολογίες, βουλευτικές και υπουργικές, καταθέτω τα στοιχεία.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Γεώργιος Σταθάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Εκατόν δύο ήταν επί ημερών σας οι τροπολογίες στο αντίστοιχο τελευταίο νομοσχέδιο του 2014. Τα στοιχεία είναι εκεί για να τα μελετήσετε.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Από την αρχή ζήτησα την κατανόηση απέναντι στις κραυγές που ακούστηκαν περί του πρωτόγνωρου και λοιπά. Δεν μπαίνω στην επιχειρηματολογία σας για το ποια είναι η χειρότερη πρακτική.

Εγώ ξεκαθάρισα από την αρχή ότι οι τροπολογίες που δέχτηκα στο τελευταίο νομοσχέδιο ανήκουν σε τρεις κατηγορίες. Νομίζω ότι τηρείται αυτή η ιδέα. Δεν υπάρχουν τροπολογίες σκοπιμότητας. Είναι τελείως αναγκαίες. Περιλαμβάνουν στοιχεία της δεύτερης αξιολόγησης και έχουν χρονικό περιορισμό τη 31η Δεκεμβρίου.

Επιτρέψτε μου να τοποθετηθώ όσον αφορά τις υπουργικές τροπολογίες κατ' αρχάς, ξεκινώντας από τέσσερις τροπολογίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Αναφέρομαι στην τροπολογία 858/86, που αφορά τη δυνατότητα να διενεργούν ενεργειακές επιθεωρήσεις όχι μόνο οι επιθεωρητές ως φυσικά πρόσωπα, αλλά και νομικά πρόσωπα που έχουν ως υπαλλήλους ενεργειακούς επιθεωρητές με σύμβαση εργασίας. Συνεπώς πέρα από τους μεμονωμένους επιθεωρητές, δίνεται η δυνατότητα και σε νομικά πρόσωπα που έχουν υπαλλήλους ενεργειακούς επιθεωρητές να διενεργούν αντίστοιχους ελέγχους.

Η δεύτερη τροπολογία είναι η 859/87. Αφορά την οργάνωση της αγοράς πετρελαιοειδών και άλλες διατάξεις. Ουσιαστικά, υπάρχει μια άρση περιορισμών ή αποδυνάμωση των κριτηρίων του αρχικού κεφαλαίου, του μεγέθους της ελάχιστης αποθήκευσης, των ελάχιστων εγκαταστάσεων κ.ο.κ., προκειμένου να διευκολυνθεί η ένταξη στην αγορά των πετρελαιοειδών και άλλων επιχειρήσεων. Άρα επεκτείνεται η δυνατότητα άσκησης δραστηριότητας διάθεσης βιοκαυσίμων, καθώς και η δυνατότητα άσκησης δραστηριότητας εμπορίας πετρελαιοειδών σε εταιρείες ΕΠΕ και ΙΚΕ.

Προστίθεται νέα άδεια εμπορίας για τα νησιά του Αιγαίου, εκτός Κρήτης, Ρόδου και Αργοσαρωνικού, με ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο 150.000 ευρώ.

Επίσης, μειώνεται ο ελάχιστος απαιτούμενος όγκος αποθηκευτικών χώρων, για τις φιάλες υγραερίου μειώνεται σε είκοσι χιλιάδες και μερικές άλλες αντίστοιχες διατάξεις, που αφορούν την μείωση των προϋποθέσεων, για να ενταχθούν στην αγορά αυτή κι άλλες εταιρείες, προκειμένου να υπάρξει καλύτερος ανταγωνισμός.

Η τρίτη υπουργική τροπολογία του δικού μας Υπουργείου αναφέρεται στην διασύνδεση Εύβοιας του ΑΔΜΗΕ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ποια τροπολογία είναι αυτή κύριε Υπουργέ;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Είναι η τροπολογία 873/101.

Το θέμα, όπως ξέρετε εκεί, ο ΑΔΜΗΕ έχει καταβάλει, ενώ έχει φτιάξει την γραμμή ουσιαστικά, με κόστος περίπου 81 εκατομμύρια. Αναφερόμαστε τώρα στο καθεστώς με το οποίο θα γίνει η σύνδεση των παραγωγών αιολικής ενέργειας στην περιοχή της νότιας Εύβοιας. Εδώ προσδιορίζεται:

Πρώτον, ο τρόπος καταβολής εντός ενός έτους, του 2017 δηλαδή, του κόστους σύνδεσης με την γραμμή αυτή του ΑΔΜΗΕ. Αυτή είναι η πρώτη παράγραφος, προβλέπει, 20%-40%-40% εντός δώδεκα μηνών. Προκαταβολή δηλαδή με το που αποκτούν την άδεια σύνδεσης με το καλώδιο του ΑΔΜΗΕ. Εντός ενός χρόνου θα καταβάλουν το πλήρες τίμημα, όπως έχει προσδιοριστεί από το σχετικό νόμο.

Στην δεύτερη παράγραφο και στην τρίτη παράγραφο προσδιορίζεται ότι δεν θα συνάπτονται συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης εκτός διαγωνιστικών διαδικασιών για σταθμούς ΑΠΕ ισχύος μεγαλύτερη του ενός MW και αιολικών σταθμών ισχύος μεγαλύτερης των έξι MW μέχρι την έκδοση υπουργικής απόφασης που προβλέπεται στον ν.4414/2016. Η ρύθμιση αυτή είναι αναγκαία για την συμβατότητα της νομοθεσίας με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με το οποίο εγκρίθηκε το νέο πλαίσιο στήριξης των ΑΠΕ στην χώρα μας.

Με την τρίτη παράγραφο -είναι πάνω στο ίδιο θέμα- προσπαθούμε να μην υπάρξει κατάτμηση των αδειών για να ενταχθούν στο σύστημα αυτό, οπότε αντιμετωπίζονται τυχόν προβλήματα καταστρατήγησης του νέου θεσμικού πλαισίου, που θα οδηγούν τους κατόχους αδειών παραγωγής να ζητούν την κατάτμηση και τον διαχωρισμό των υφιστάμενων αδειών παραγωγής τους, σε δύο ή περισσότερες άδειες παραγωγής.

Και τέλος, με την τέταρτη παράγραφο δίνεται παράταση στην καταβολή του τέλους διατήρησης αδειών παραγωγής για τα έτη 2015-2016, μέχρι τέλους του 2016 και την 30η Μαρτίου του 2017 αντίστοιχα, ενώ ορίζεται ότι για τα έτη αυτά δεν υποχρεούνται τα δημόσια νοσοκομεία σε καταβολή αυτού του ετήσιου τέλους διατήρησης. Με αυτή την ρύθμιση δίνουμε κίνητρα στα νοσοκομεία για να επενδύσουν στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με σκοπό την μείωση του ενεργειακού τους κόστους.

Η τέταρτη τροπολογία είναι η 877/105 και αφορά τον ΑΔΜΗΕ και τον νόμο που αφορά την μεταβίβαση των μετοχών και την αποτίμησή τους στο νέο σχήμα, το οποίο υπενθυμίζω ότι με βάση αυτόν τον νόμο θα είναι ένα νέο σχήμα με πλειοψηφία του δημοσίου το 24% που έχει αγοράσει η κινέζικη πλευρά. Η μεταβατική αυτή περίοδος ολοκληρώνεται στις 10 Μαρτίου. Στον νόμο -όπως ήταν- προβλεπόταν ότι η αποτίμηση, η συναλλαγή της αγοραπωλησίας των μετοχών του ΑΔΜΗΕ, θα γινόταν με βάση το τίμημα που κατέβαλαν αυτοί που κέρδισαν το διαγωνισμό, η κινέζικη εταιρεία δηλαδή που πήρε το 24%.

Από την πλευρά των κρατικών ενισχύσεων -και αφού το διασταυρώσαμε-, το τίμημα που κατέβαλαν οι διαγωνιζόμενοι, η κινέζικη πλευρά που κέρδισε, περιλαμβάνει κατά την άποψη της αρχής, υπεραξία διοίκησης και υπεραξία στρατηγικού σχεδιασμού. Οπότε, ο προσδιορισμός του τιμήματος, το οποίο θα περάσει στα χέρια του δημοσίου, απαιτεί να υπάρξει νέος εκτιμητής που θα απομειώσει την υπεραξία διοίκησης και την υπεραξία στρατηγικού σχεδιασμού.

Αυτό κάνει η παρούσα τροπολογία, το οποίο σημαίνει ότι η εταιρεία του δημοσίου θα πρέπει να προσλάβει ανεξάρτητο εκτιμητή, προκειμένου να αναδιατυπώσει το ακριβώς τίμημα, προκειμένου να μην θεωρηθεί κρατική ενίσχυση και δυναμιτίσει την όλη συμφωνία. Αυτές είναι οι τέσσερις υπουργικές τροπολογίες, που αφορούν το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Οι υπουργικές τροπολογίες που κατατέθηκαν από άλλους Υπουργούς γίνονται στο σύνολό τους δεκτές. Τις αναφέρω -είναι στο σύνολό τους με εξαίρεση την τροπολογία της κ. Κουντουρά, που απεσύρθη- λοιπόν. Είναι η 830, 831, 838, 839, 852, 858, 859, 860, η 862 απεσύρθη από την κ. Κουντουρά, η 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, και 881.

Για τις βουλευτικές θα μου δώσετε λίγο χρόνο ακόμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Βεβαίως, κύριε Υπουργέ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κάποιες διευκρινήσεις θα ήθελα να ζητήσω από τον κύριο Υπουργό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Διευκρινήσεις. Βεβαίως, κύριε Μανιάτη.

Κύριε Υπουργέ, ο κ. Μανιάτης θα ήθελε να διευκρινίσετε ορισμένα πράγματα.

Ορίστε, κύριε Μανιάτη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Η πρώτη ερώτηση αφορά τον πίνακα που μας κατέθεσε ο Υπουργός, για τις υποτιθέμενες τροπολογίες που κατατέθηκαν το 2014, όταν έπεφτε η κυβέρνηση και είχαν προκηρυχθεί σχεδόν εκλογές. Μας είπε ότι είναι εκατόν δύο.

Κύριε Υπουργέ, μάλλον κάνετε κάποιο λάθος. Οι υπουργικές τροπολογίες, αν μέτρησα καλά, είναι δώδεκα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Τις έχω με κόκκινο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Οι υπουργικές, λοιπόν, είναι δώδεκα, όχι εκατόν δύο. Εκτός αν εσείς, που φέρατε είκοσι δύο, έχετε ήδη «πέσει» και απλώς δεν το έχετε ακόμη καταλάβει. Πάντως, οι τότε υπουργικές είναι πολύ λιγότερες από αυτές που καταθέσατε εσείς ως Κυβέρνηση σήμερα. Αυτό για την αλήθεια των δεδομένων. Ένα μικρό ψεματάκι. Δεν πειράζει!

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Και καμμία από τις βουλευτικές τότε δεν έγινε δεκτή.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ήταν το τελευταίο νομοσχέδιο της κυβέρνησης. Κάτι παρόμοιο γίνεται και τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Κύριε Βεσυρόπουλε, λίγο ησυχία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Έχω τρεις ερωτήσεις για τον κύριο Υπουργό, για τις τροπολογίες.

Κύριε Υπουργέ, κάνατε προφανώς αποδεκτή την τροπολογία

για να μπορούν να κάνουν ενεργειακές επιθεωρήσεις και νομικά πρόσωπα. Σήμερα η Ελλάδα έχει γύρω στους δωδεκάμισι χιλιάδες ενεργειακούς επιθεωρητές και διαρκώς επεκτείνεται αυτό. Έχετε συνείδηση ότι αν το περάσετε αυτό, ουσιαστικά δημιουργείτε ένα παρεμπόριο στους μηχανικούς και ιδιαίτερα στους νέους μηχανικούς, που θα τους εκβιάζουν διάφοροι εξυπνάκηδες για να τους πουλάνε την υπογραφή τους οι νέοι μηχανικοί για 100 ευρώ το μήνα; Και ποιες θα είναι πια οι αντίστοιχες νομικές συνέπειες και του μηχανικού και του νομικού προσώπου; Γιατί το κάνετε αυτό;

Δεύτερη ερώτηση στη δεύτερη τροπολογία για το εμπόριο πετρελαιοειδών. Πραγματικά, θέλω να σας ρωτήσω ποιος σας την εισηγήθηκε αυτή την τροπολογία, διότι –δεν λέω ότι είναι έτσι, αλλά κάτι δεν μου αρέσει- όταν βλέπω περιορισμούς στους χώρους αποθήκευσης πετρελαιοειδών, όταν βλέπω πολύ αέρα να κυκλοφορεί, μου μυρίζει διευκόλυνση αεριτζήδων-λαθρεμπορίου. Όσο περισσότερο αυστηρές είναι οι προδιαγραφές για τις εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών με υποχρέωσή τους να έχουν αποθήκες, να έχουν συγκεκριμένα λογιστικά βιβλία, να έχουν το ελάχιστο κεφάλαιο κ.λπ., τόσο πιο δύσκολο είναι να υπάρξουν διαδικασίες λαθρεμπορίου.

Ελέγξτε το -εγώ πάντα θεωρώ ότι εσείς έχετε καλή βούληση, προσωπικά- μην τυχόν αυτό σε μια γενική λογική του Αγίου Δισκοπότηρου, που είναι να τα απελευθερώσουμε όλα και όπου συμπλέετε απολύτως με την Νέα Δημοκρατία, οδηγήσετε σε αδιέξοδο δρόμο.

Και η τελευταία ερώτηση. Εδώ σηκώνω τα χέρια και θέλω την πολιτική σας ερμηνεία.

Κύριε Πρόεδρε, η τελευταία ερώτηση λέει ότι οι Κινέζοι αγοράζοντας το 24% του ΑΔΜΗΕ πλήρωσαν 320 εκατομμύρια -όσοι τα παρακολουθούμε, το ξέρουμε- που σημαίνει ότι η κάθε μετοχή του ΑΔΜΗΕ -ό,τι αυτό αναλογεί- κοστίζει τόσο. Με βάση τον νόμο η Κυβέρνηση θα έπρεπε να δώσει το ίδιο ποσοστό, το ίδιο ποσό ανά μετοχή στη ΔΕΗ για να αγοράσει το κράτος το δικό του ποσοστό, προκειμένου να ικανοποιηθεί ο κ. Σκουρλέτης, που ήθελε σώνει και καλά 51% του ΑΔΜΗΕ. Δικαίωμά τους. Αφορά μια πολιτική της Κυβέρνησης.

Όμως, εδώ ο Υπουργός στην τεκμηρίωση της τροπολογίας, τι μας λέει; Ότι οι Κινέζοι πλήρωσαν παραπάνω απ' όσα θα πληρώσει το κράτος και γι' αυτό βάζουν άλλους εκτιμητές, επειδή πλήρωσαν υπεραξία διοίκησης και υπεραξία στρατηγικού σχεδιασμού.

Με άλλα λόγια, κύριε Πρόεδρε και κύριε Υπουργέ, ξέρετε τι μας είπατε; Ότι το μεγάλο αφεντικό του ΑΔΜΗΕ θα είναι οι Κινέζοι, γι' αυτό πλήρωσαν υπεραξία διοίκησης και υπεραξία στρατηγικού σχεδιασμού, τις οποίες υπεραξίες δεν πρέπει να πληρώσει το ελληνικό δημόσιο, που υποτίθεται, όμως -γι' αυτό παραμυθιάζετε, επίσης, τον κόσμο- ότι θα είναι το μεγάλο αφεντικό του ΑΔΜΗΕ.

Η ερώτηση, λοιπόν, είναι η εξής: Οι Κινέζοι είναι κορόιδα και πλήρωσαν υπεραξίες ή αυτή τη στιγμή κάτι άλλο παίζεται, που δεν αντιλαμβάνεται το Σώμα του ελληνικού Κοινοβουλίου;

Κύριε Πρόεδρε, αυτές τις δύο ερωτήσεις έχω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Η διαμαρτυρία, αν θυμάμαι τα χαρτιά που πέταξε ο κ. Κεγκέρογλου, ήταν οι βουλευτικές τροπολογίες και νομίζω ότι αποκαταστάθηκε η αλήθεια με το σύνολο των υπουργικών και βουλευτικών, οι οποίες είχαν κατατεθεί εκείνη τη στιγμή. Αυτά τα στοιχεία τα χρωστούσα. Τα κατέθεσα στη Βουλή. Δεν νομίζω ότι είναι προς αξιολόγηση από τους συναδέλφους.

Δεύτερον, ξεκινάω με τις δύο παρατηρήσεις για τα πετρελαιοειδή και τους περιβαλλοντικούς επιθεωρητές. Και τα δύο εντάσσονται σε μια συζήτηση, η οποία έχει ολοκληρωθεί και φαντάζομαι ότι είστε ενήμεροι για τη μελέτη του ΟΟΣΑ για επιμέρους μέτρα, τα οποία θα αφορούν τη σχετική διευκόλυνση πιο ανταγωνιστικών συνθηκών σε πολλές επιμέρους αγορές.

Θεωρώ υπερβολικές τις διατυπώσεις ότι καταστρέφονται οι μεμονωμένοι περιβαλλοντικοί επιθεωρητές, αν ένα σύστημα απαγορεύει σε οποιεσδήποτε νομικής μορφής εταιρεία, σύμπραξη, συνεταιρισμό ή μια νομική εταιρεία, η οποία έχει και υπαλλήλους φυσικά, ότι ανατρέπει οποιαδήποτε διαδικασία, με την οποία θα ωφεληθούν, δεν ξέρω τι, ποιοι και θα ζημιωθούν, δεν ξέρω ποιοι άλλοι.

Είναι ένας προφανής, αυτονόητος, θα έλεγα, εκσυγχρονισμός και όπως ξέρετε, οι λειτουργίες αυτών των αγορών επεκτείνονται διαρκώς με την επιπρόσθετη νομοθεσία και το νέο ευρύ φάσμα ενεργειακών δραστηριοτήτων, στα οποία εμπλέκονται όλοι αυτοί οι φορείς.

Άρα ο αποκλεισμός των νομικών προσώπων ήταν ένας αναχρονισμός που έπρεπε προφανώς να διορθωθεί.

Το ίδιο ισχύει και για τα πετρελαιοειδή. Οι όροι, όπως ξέρετε, ήταν μόνο ανώνυμες εταιρείες, άρα είχαμε πλήρη αποκλεισμό πιο μικρομεσαίου τύπου επιχειρήσεων, αλλά από ό,τι φαίνεται εκ των πραγμάτων δεν συντρέχει κανένας λόγος για αυτό. Δεν αλλάζουν οι όροι, οι προϋποθέσεις, ο χαρακτηρισμός, η ασφάλεια και η αυστηρότητα του νόμου για το τι πρέπει να κάνει κάθε εταιρεία. Μειώνονται οι κλίμακες προκειμένου να διευκολυνθούν να μπουν και άλλες εταιρείες, που μέχρι τώρα ήταν αποκλεισμένες επειδή ήταν συγκεκριμένη μορφή ανώνυμων εταιρειών και μόνο και πολύ μεγάλες κλίμακες ως ελάχιστες για να μπορεί να μπει μια εταιρεία. Και αυτό είναι μέσα στου ΟΟΣΑ τα συμφωνηθέντα.

Επαναλαμβάνω ότι η ελληνική Κυβέρνηση επί έναν χρόνο είχε μια μακρά και δημιουργική συζήτηση για να καταλήξουμε σε θέματα που διευκολύνουν την καλύτερη λειτουργία των αγορών και αυτό ήταν επίσης μέρος της δικής μας στρατηγικής.

Για το θέμα του ΑΔΜΗΕ, η συζήτηση με την κεντρική μονάδα κρατικών ενισχύσεων είχε ως διακύβευμα ακριβώς αυτό το θέμα: μια εταιρεία η οποία έρχεται εκτός Ευρώπης, αποκτά δύο πλεονεκτήματα. Θεωρείται από την αποτίμηση των κρατικών ενισχύσεων ότι η τιμή που πληρώνει είναι έτοιμη να πληρώσει ένα premium -μπορεί να διαφοροποιείται το ποσοστό, αυτό είναι προς αποτίμηση- προκειμένου πρώτον, να μπει στην ευρωπαϊκή αγορά. Αυτό έγινε και στους αντίστοιχους διαγωνισμούς και μερική ιδιωτικοποίηση, όπως στην Πορτογαλία και στην Ιταλία, όπου και εκεί θεωρήθηκαν ότι οι εταιρείες που μπήκαν εκτός Ευρώπης –κινέζικες εν προκειμένω- πληρώνουν και ένα premium για να μπουν στην ευρωπαϊκή αγορά.

Το δεύτερο είναι φυσικά το premium διοίκησης. Δεν έχει καμμιά σχέση αυτό που είπατε με την πραγματικότητα. Υπάρχει μια συμφωνία πλέον του 51% που θα είναι του δημοσίου με τον κάτοχο του 24% για τον τρόπο διοίκησης της επιχείρησης. Διατηρεί φυσικά το δημόσιο ισχυρή παρουσία και στο σύστημα διοίκησης, αλλά δίνει και τις αναγκαίες διασφαλίσεις για τη διοίκηση της επιχείρησης στην πλευρά του ιδιώτη μετόχου.

Συνεπώς ισχύει απολύτως αυτό ότι ο τρόπος με τον οποίο θα αποτιμηθεί, τα χρήματα που θα πληρώσει το δημόσιο στη ΔΕΗ. Θα πρέπει να αποτιμηθούν με έναν συγκεκριμένο τρόπο ο οποίος δεν θα περιλαμβάνει αυτό το premium. Αυτό ήταν αναγκαίο προκειμένου να διασφαλίσουμε ότι θα ολοκληρωθεί, ότι θα μείνει υπό δημόσιο έλεγχο το 51%. Αυτό ήταν ένα μεγάλο επίτευγμα της Κυβέρνησης, καθώς και το ότι θα ολοκληρωθεί στις 10 Μαρτίου με έναν συντεταγμένο τρόπο, σύννομο και δεν θα δυναμιτιστεί αυτή η διαδικασία σε οποιοδήποτε στάδιο. Αυτό κάνουμε με τη σημερινή τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε πολύ.

Προχωράμε στη διαδικασία. Ο κ. Βορίδης ήταν από τους τελευταίους ομιλητές. Όπως ξέρετε, έχουμε πολύ λίγο χρόνο, δύο λεπτά, ίσα ίσα να υποστηρίξουμε την τροπολογία.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Όχι, μια τοποθέτηση θέλω να κάνω για μια τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Προφανώς θα κάνετε τοποθέτηση, για τροπολογία όμως.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Αποδομητική. Για τροπολογία θα μιλήσω πάντως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Δεν θα σας υπαγορεύσω εγώ τι είδους τοποθέτηση θα κάνετε.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Όχι, γιατί μου είπατε ότι θα υποστηρίξω την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Τώρα είμαστε στη

διαδικασία που μιλάμε –πολιτική τοποθέτηση- για τις τροπολογίες, όχι για άλλα πράγματα.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Για τις τροπολογίες, βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Σας ακούω, κύριε Βορίδη, και έχουμε λίγο χρόνο, δύο με τρία λεπτά, όπως μίλησαν όλοι.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Η παρεξήγησε, κύριε Πρόεδρε, ήταν επειδή είπατε ότι θα υποστηρίξω μια τροπολογία. Θα αποδομήσω μια τροπολογία, δεν θα την υποστηρίξω ή θα αποπειραθώ, εν πάση περιπτώσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Δικαίωμά σας.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Κατ' αρχάς νομίζω ότι εδώ -ένα πολύ γρήγορο σχόλιο- αυτή η κατάσταση με τις τροπολογίες είναι απαράδεκτη, επιεικώς απαράδεκτη.

Άκουσα, δε, το επιχείρημά σας, κύριε Υπουργέ, ότι το ίδιο -ή κάτι αντίστοιχο- συνέβαινε στην τελευταία συνεδρίαση της προηγούμενης κυβέρνησης. Να ευχηθώ, λοιπόν, να είναι η τελευταία συνεδρίαση της Βουλής, με αυτή την Κυβέρνηση, μιας και η αναλογία και ο συνειρμός που προξενείται είναι αυτός.

Τώρα, είναι δε χαρακτηριστικό, διότι δεν είναι δυνατόν να έρχονται τέτοιου τύπου τροπολογίες. Και αναφέρομαι στην τροπολογία που φέρνει η κ. Γεροβασίλη, στην οποία ακούστε τώρα τι ρυθμίζεται. Έχουμε ορισμένα δεδομένα. Έγιναν προσλήψεις σε διάφορους φορείς του δημοσίου και στους ΟΤΑ. Οι προσλήψεις αυτές παρατάθηκαν μέχρι το 2016. Κρίθηκαν οι προσλήψεις αυτές μη σύννομες, από απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να πληρώσουν οι οργανισμοί. Το γεγονός, λοιπόν, αυτό οδήγησε στο να καταγγέλλονται πλέον οι συμβάσεις, να λήγουν οι συμβάσεις αυτές, ακριβώς γιατί δεν μπορούν να πληρωθούν.

Προσέξτε. Προσέφυγαν οι εργαζόμενοι στα δικαστήρια. Υπάρχουν ήδη οι πρώτες κρίσεις διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων, που χάνουν τις υποθέσεις οι εργαζόμενοι, γιατί και τα δικαστήρια κρίνουν ότι δεν είναι σύννομες οι προσλήψεις αυτές.

Και έρχεται εδώ η κ. Γεροβασίλη και αντί να συμμορφωθεί και να δώσει λύσεις, τι κάνει; Παρατείνει αυτές τις συμβάσεις μέχρι τις 31-12-2017. Και έρχονται οι φορείς και λένε: «Μα, εμείς έχουμε κάνει διαδικασία ΑΣΕΠ και μπορούμε αυτούς που χρειαζόμαστε να τους προσλάβουμε συννόμως με τη διαδικασία του ΑΣΕΠ». Και τι λέει η κ. Γεροβασίλη; «Να τους προσλάβετε, αλλά αφού έχει τελειώσει, μετά τις 31-12-2017, το 2018».

Με συγχωρείτε, είναι σοβαρή νομοθέτηση αυτή; Έρχεστε δηλαδή και λέτε βάλαμε τους δικούς μας, τώρα υπάρχει πρόβλημα, δεν μπορούν να πληρωθούν, οι άλλοι, οι οποίοι έχουν πάει με τη διαδικασία του ΑΣΕΠ, να περιμένουν, γιατί εμείς φέρνουμε ακόμη μια παράνομη παράταση αυτών των συγκεκριμένων θητειών.

Με συγχωρείτε, αλλά είναι εντελώς απαράδεκτο και αυτό εξηγεί, κύριε Υπουργέ, γιατί νομοθετείτε τώρα και γιατί νομοθετείτε με αυτόν τον τρόπο. Νομοθετείτε με αυτόν τον τρόπο, διότι όλα αυτά τα οποία περνάτε, προφανώς, έχουν τέτοιον χαρακτήρα, σκανδαλώδη χαρακτήρα, απαράδεκτο χαρακτήρα. Γιατί αλλιώς θα αφήνατε να γίνει κανονικά η συζήτηση και να φανεί με πλήρη διαφάνεια, με πλήρη κοινοβουλευτική τάξη, αυτό που είναι να κάνουμε.

Λοιπόν, αυτό είναι επιεικώς απαράδεκτο. Πρέπει να αποσυρθεί. Και να ξέρετε, δεν διευκολύνετε τους ανθρώπους, πρόβλημα τους δημιουργείτε. Και στους εργαζόμενους δημιουργείτε πρόβλημα και στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης δημιουργείτε πρόβλημα και μεταφέρετε, δηλαδή, ουσιαστικά τη ρουσφετολογική πολιτική σας και πάνω στα κεφάλια και των εργαζομένων αλλά και των οργανισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε κύριε Βορίδη.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ: (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Επειδή ο κ. Βορίδης έλειπε όταν έγινε η διεξοδική συζήτηση, προσπαθεί να κλέψει τη δόξα συναδέλφου σας. Και δεν είναι σωστό. Το θέμα αυτό...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ: Με συνεννόηση έγινε.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Είναι παρών ο συνάδελφός μου που του έκλεψα τη δόξα. Εν συναινέσει έγινε η κλοπή. Είναι συναινετική κλοπή.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ: (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Επειδή ήμουν εντός της Αιθούσης, ενώ ο κ. Βορίδης απουσίαζε απ' ό,τι φαίνεται, έχω να πω ότι παρακολουθήσαμε μια πολύ πιο εκτενή ανταλλαγή επιχειρημάτων, που περιελάμβανε και επιχειρήματα του πώς δημιουργεί επιπρόσθετο κόστος στους δήμους ή μη, αλλά και δεκάδες άλλα επιχειρήματα, τα οποία τα άκουσα με πάρα πολύ ισχυρή πεποίθηση ότι ήταν μια πολύ τεκμηριωμένη ένσταση, η οποία απαντήθηκε, όμως, από την κ. Γεροβασίλη, όση ώρα ήταν εδώ.

Άρα εγώ δεν έχω να προσθέσω και να προτείνω τίποτα περισσότερο από το να ανατρέξετε σε αυτόν τον πολύ καλό διάλογο που έγινε πριν από λίγη ώρα στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα

ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα τρεις μαθητές και μαθήτριες και δύο εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 2ο Γυμνάσιο Αμαλιάδας (δεύτερο τμήμα).

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Να πούμε στις μαθήτριες και στους μαθητές ότι παρακολουθείτε μια νομοθετική διαδικασία. Υπάρχει ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχετικά με τον χωρικό σχεδιασμό και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Είμαστε προς το τέλος της διαδικασίας. Γίνεται μια συζήτηση στη Βουλή. Μετά από μία, μιάμιση ώρα, ίσως και λιγότερο, θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο αυτό και, εφόσον εγκριθεί από το Σώμα, θα γίνει νόμος του κράτους. Τώρα είμαστε στο σημείο που θα μιλήσουν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι τον κομμάτων.

Τον λόγο έχει ο κ. Ιωάννης Κεφαλογιάννης, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, για να υπάρξει μια συνολική τοποθέτηση επί των τροπολογιών, να προηγηθεί ο κύριος Υπουργός για να μας πει αν κάνει δεκτές κάποιες βουλευτικές τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Βεβαίως.

Τον λόγο έχει, επομένως, ο κ. Σταθάκης, για να μας πει ποιες από τις βουλευτικές τροπολογίες κάνει δεκτές.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ωραία.

Είναι είκοσι επτά οι βουλευτικές τροπολογίες. Θα σταθώ μία προς μία σε αυτές με δύο λόγια για την κάθε μία αν χρειαστεί.

Ξεκινάω από την πρώτη. Η τροπολογία 816/72 γίνεται αποδεκτή και αφορά παρεκκλίσεις που γίνονται στη δόμηση υφιστάμενων ιερών ναών εκκλησιών.

Δεύτερη αποδεκτή είναι η τροπολογία με αριθμό 825/73, η οποία αναφέρεται στο θέμα αναστολής λήψης διοικητικών πράξεων και πρωτοκόλλων από την κατάθεση - αίτηση έως την έκδοση απόφασης. Αναφέρεται στο αντιφατικό στοιχείο το ότι κάνω μια αίτηση στο δασαρχείο για «νομιμοποίηση» ή όχι κτηρίων μεγάλων, μικροεπεμβάσεων που έχουν προηγηθεί στο δασικό περιβάλλον. Στη διάρκεια, μέχρι να αποφανθεί το δασαρχείο, είναι υποχρεωμένο από τον νομοθέτη, για να μη θεωρηθεί παράλειψη καθήκοντος, να προβαίνει σε διοικητές πράξεις εναντίον αυτού που έχει ήδη αιτηθεί, έχει κάνει την αίτηση του. Άρα, συνεπώς, εξομαλύνει αυτή την αντίφαση ότι αναστέλλεται η λήψη διοικητικών πράξεων, δεν υποχρεούται δηλαδή εν προκειμένω ο δασάρχης να προβεί σε διοικητικές πράξεις έως ότου αξιολογήσει και απαντήσει στη συγκεκριμένη αίτηση που έγινε.

Η τροπολογία με αριθμό 832/76 αφορά τη μεταβίβαση γαιών σε δήμους, κοινότητες με στόχο την αναγνώριση της κυριότητας των ακινήτων. Είναι η τροπολογία του κ. Λαζαρίδη, ο οποίος ανέλυσε επί μακρόν το θέμα. Γίνεται αποδεκτή με την προσθήκη, όμως, μιας φράσης. Η φράση την οποία προσθέτουμε είναι «να έχουν μετεγγραφεί στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο», δηλαδή να

μην είναι μόνο ό,τι έχει γίνει κ.λπ., αλλά ότι έχει γίνει όλη η διαδικασία και δεν λείπει μόνο δημοσίευση, αλλά έχουν μετεγγραφεί στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο. Αυτό είναι το σημείο κλειδί και την κάνω αποδεκτή μόνο με αυτούς τους όρους.

Η τροπολογία 834/77 αφορά τη διευκόλυνση εγκατάστασης συστημάτων ανεξάρτητων μονάδων που προάγουν την ενεργειακή απόδοση των κτηρίων. Είναι αποδεκτή.

Την τροπολογία 835/78 δυστυχώς δεν μπορώ να την κάνω αποδεκτή. Αφορά ένα θέμα, το οποίο είναι πάρα πολύ σημαντικό για τη Φλώρινα. Δεσμεύομαι δημόσια ότι θα επιταχύνουμε τα μέγιστα την έκδοση του αντίστοιχου προεδρικού διατάγματος για τη χωροθέτηση του πανεπιστημίου και των σχολείων στη συγκεκριμένη περιοχή.

Η επόμενη, η τροπολογία 854/82 δεν γίνεται αποδεκτή. Έχει αποσυρθεί μία που είχε καταθέσει μια άλλη ομάδα Βουλευτών. Δεν γίνεται αποδεκτή και αυτή που δεν έχει αποσυρθεί.

Μη αποδεκτή είναι και η τροπολογία 855/83.

Αποδεκτή είναι η τροπολογία 856/84, που αφορά την παράταση του προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ».

Αποδεκτή είναι η τροπολογία 857/85 που αφορά την καταβολή της μισθοδοσίας προσωπικού Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων και Κέντρο Διημέρευσης Ημερήσιας Φροντίδας.

Δεν γίνεται αποδεκτή η τροπολογία 861/89. Είναι του κ. Τραγάκη,

νομίζω.

Οι επόμενες έξι τροπολογίες που θα αναφέρω, γίνονται αποδεκτές.

Ξεκινάω με την τροπολογία 863/91, η οποία αφορά τη μη δημοσιοποίηση των στοιχείων στην κεντρική βάση δεδομένων. Είναι μια διάταξη η οποία έχει να κάνει με τις υποψηφιότητες σε συνδικαλιστικούς φορείς.

Γίνεται αποδεκτή η τροπολογία 864/92. Είναι η παράταση προθεσμίας αυτών που είναι στον νόμο των αυθαιρέτων που τελειώνει η τριετία τους. Δίνεται άλλος ένας χρόνος και γίνονται τέσσερα, ουσιαστικά, τα χρόνια μέσα στα οποία ολοκληρώνεται η διαδικασία αυτή.

Η τροπολογία 865/93, η οποία αφορά την εξίσωση πτυχιούχων ΚΑΤΕΕ με τα ΤΕΙ για γενικούς γραμματείς δήμων, πτυχιούχων τεχνολογικής εκπαίδευσης, γίνεται αποδεκτή.

Η τροπολογία 866/94, που αφορά τη διεύρυνση των δυνατοτήτων απόσπασης στο Σώμα Ελεγκτών Παιγνίων, γίνεται αποδεκτή.

Γίνεται αποδεκτή η τροπολογία 867/95. Θα επανέλθω σε αυτή. Δεν θυμάμαι απέξω ποια είναι. Θα την ελέγξω μια στιγμή.

Και η τροπολογία 868/96, που αφορά τα τεχνικά συμβούλια και μια ασάφεια του ισχύοντος νόμου για τη λειτουργία των τεχνικών συμβουλίων, γίνεται αποδεκτή, με διαγραφή, όμως, του τελευταίου εδαφίου της προτεινόμενης διάταξης, που είναι «Από την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης προβλεπόμενης του π.δ.100/2016 όργανα και αρμοδιότητες μεταφέρονται στο Υπουργείο Τουρισμού». Αυτό το εδάφιο διαγράφεται και μένει το προηγούμενο ακριβώς όπως είναι.

Η επόμενη τροπολογία 869/97 έχει αποσυρθεί.

Η τροπολογία 870/98, την οποία ανέλυσε ο κ. Δρίτσας, γίνεται αποδεκτή.

Η επόμενη είναι η τροπολογία 880/108, η οποία αφορά την απαλλαγή από προσκόμιση φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας σε πληγέντες από φυσικές καταστροφές-σεισμούς και αναφέρεται σε αυτούς που λαμβάνουν τα επιδόματα από τους σεισμούς και τις καταστροφές που έχουν γίνει -είναι της κ. Θεοπεφτάτου- και γίνεται αποδεκτή.

Η επόμενη τροπολογία είναι η 882/110, αφορά την εξαίρεση της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους από τον ν.4400/2016. Είναι από τις πρώην αρμοδιότητές μου εκεί. Διευκολύνει το σύστημα των αποσπάσεων στη νέα αυτή υπηρεσία Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους που ιδρύθηκε πριν από δύο μήνες και η οποία θα διαχειρίζεται όλο το σύστημα των κόκκινων δανείων και θα προσλάβει κυρίως από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Γίνεται αποδεκτή η τροπολογία αυτή.

Η τροπολογία 883/111 είναι για τη διαγραφή βεβαιωθέντων ποσών που αφορούν τρεις μη κυβερνητικές οργανώσεις. Αναφέρονται στο Ελληνικό, πρόκειται για συλλόγους που είχαν στέγαση εκεί και οι οποίοι στη συνέχεια, με διάφορες νομικές διαδικασίες, κατέληξαν στα δικαστήρια με βαριά πρόστιμα, τα οποία, προφανώς, δεν είναι δυνατόν να πληρωθούν από τις οργανώσεις αυτές. Είναι του κ. Μπαλαούρα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Η οποία γίνεται αποδεκτή, κύριε Υπουργέ;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ναι, γίνεται δεκτή.

Η τροπολογία υπ' αριθμόν 884/112 γίνεται δεκτή. Είναι μια διακομματική τροπολογία, που αφορά το καθεστώς των ιερών μονών του Αγίου Όρους. Περιέχει τον τρόπο με τον οποίο η επιδότηση, που έχει συμφωνηθεί να δοθεί φέτος, θα θεωρηθεί ως χορηγία, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Η τροπολογία υπ' αριθμόν 885/113 αφορά την παράταση μισθώσεων θεάτρων και κινηματογράφων για πέντε χρόνια. Γίνεται αποδεκτή.

Η τροπολογία υπ' αριθμόν 886/114 αφορά τα ένδικα μέσα στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και υπαλλήλους, όταν έχει γίνει πρωτόδικη απόφαση. Αντί να υπάρχει αναμονή για τη δευτεροβάθμια και οριστική απόφαση, δίνεται η δυνατότητα να επιλυθεί αυτό το θέμα με εξωδικαστικό συμβιβασμό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Γίνεται αποδεκτή;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ναι, γίνεται δεκτή.

Η τροπολογία υπ' αριθμόν 887/115 δεν γίνεται αποδεκτή.

Η τροπολογία υπ' αριθμόν 888/116 δεν γίνεται αποδεκτή. Αφορά και αυτή τους αγροτικούς συνεταιρισμούς.

Η τροπολογία υπ' αριθμόν 889/117, που αφορά την παράταση εφαρμογής του νόμου για τους εργαζόμενους στα duty free, γίνεται αποδεκτή.

Η τροπολογία υπ' αριθμόν 867/95, την οποία κάναμε αποδεκτή, έχει να κάνει με τη διαδικασία των απαλλοτριώσεων και την εκκίνηση της διαγωνιστικής διαδικασίας. Προβλέπεται, ουσιαστικά, μια παράλληλη διαδικασία, που συντομεύει τον χρόνο. Αφορά τα έργα, για τα οποία, όπως ξέρετε, ο νομοθέτης προβλέπει ότι πρώτα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί οι απαλλοτριώσεις και μετά γίνεται η προκήρυξη του έργου. Με την προτεινόμενη τροπολογία ουσιαστικά αυτά τα δύο γίνονται παράλληλα και αποκτούν μια πιο σύντομη διαδικασία.

Νομίζω ότι ολοκλήρωσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

ΜΙΧΑΗΛ ΤΖΕΛΕΠΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ζητώ τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Έχετε τον λόγο, κύριε Τζελέπη.

ΜΙΧΑΗΛ ΤΖΕΛΕΠΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, πρόκειται για μια διακομματική τροπολογία που κατατέθηκε. Πραγματικά έχουν απορριφθεί και οι τρεις προτάσεις σε σχέση με τους συνεταιρισμούς. Είναι ένα θέμα στο οποίο υπήρξε συμφωνία και έχει προθεσμία μέχρι 31 Δεκεμβρίου και οδηγούνται αθώοι σήμερα, που μπορεί να έχουν ποινές μέχρι και φυλακίσεως. Και υπήρξε τουλάχιστον μια συμφωνία μεταξύ τριών κομμάτων να κατατεθούν ίδιες τροπολογίες και έχουν κατατεθεί και απορρίπτονται και οι τρεις.

Πραγματικά διερωτώμαι: Ποιοι εμπαίζουν τόσες ημέρες εδώ τις διοικήσεις των συνεταιρισμών; Ποιοι δεν κατανοούν το πρόβλημα ότι οδηγούνται αθώοι στις φυλακές;

Δέχονται τις τροπολογίες του ενός Βουλευτού, ενώ εδώ υπάρχει ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου, που λήγει η αναστολή που υπήρχε μέχρι να γίνουν οριστικές εκκαθαρίσεις για να αποδοθούν οι ευθύνες. Δέκα ημέρες τώρα μπήκαμε σε μια διαδικασία να συμφωνήσουμε από κοινού, διακομματικά, για να έρθουν αυτές οι τροπολογίες, που είναι ίδιες. Τελικά, ας καταλάβουν οι συνεταιριστές που μας ακούν ότι η συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ δεν θέλει να λύσει το πρόβλημα, απλώς το διογκώνει και τους εμπαίζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Καλώς. Ευχαριστώ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ ΛΑΠΠΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, ζητώ τον λόγο, για ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ ΛΑΠΠΑΣ: Επειδή ήμουν εγώ ο υπογράφων την τροπολογία αυτή, κύριε Πρόεδρε, εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ, είχαμε πει πραγματικά ότι αν συμφωνούν τα κόμματα, να κάνει ο καθένας τη δική του τροπολογία με το ίδιο περιεχόμενο, που να δίνουν μια αναστολή στις διοικητικές, ποινικές και αστικές συνέπειες που έχουν οι διοικήσεις των ενώσεων των αγροτικών οργανώσεων.

Μέχρι πριν από μία ώρα δεν υπήρχε διατυπωμένη πρόταση από τη Νέα Δημοκρατία, που να είναι σύμφωνη με το περιεχόμενο της κοινής πρότασης, δηλαδή της δικής μας και της Δημοκρατικής Συμπαράταξης. Επειδή, μάλιστα, ο Υπουργός δεν είναι παρών –απουσιάζει στην Κρήτη-, δεν μπορούσαν να γίνουν αυτές οι συνεννοήσεις.

Αυτός είναι ο λόγος. Δεν υπάρχει άλλος λόγος για τον οποίο εμείς ως κόμμα λέμε «όχι» σ' αυτή την τροπολογία. Δυστυχώς, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης είναι στην Κρήτη και δεν είχαμε τον χρόνο. Και η Νέα Δημοκρατία μόλις τώρα, πριν από λίγο την κατέθεσε...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Πριν από δυόμισι ώρες την καταθέσαμε! Δεν είναι και λίγο!

ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ ΛΑΠΠΑΣ: Εντάξει. Εν πάση περιπτώσει, επειδή μιλάμε στις επιτροπές, είπαμε ότι αυτά είναι συμφωνίες...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Κύριε Λάππα, θα μου επιτρέψετε, όμως, να πω ότι αναφέρθηκε από τον κ. Τζελέπη πως υπάρχει μια προθεσμία για τις 31 Δεκεμβρίου.

ΜΙΧΑΗΛ ΤΖΕΛΕΠΗΣ: Έτσι ακριβώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Δεν μπορούμε, δηλαδή, να δεχθούμε αυτό που λέτε, δηλαδή να πάει και μετά, για να το δει ο κύριος Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης.

ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ ΛΑΠΠΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα σας πω. Επειδή τα δικαστήρια με το νέο έτος αρχίζουν μετά τις 12 του μηνός, στις πρώτες συνεδριάσεις, σε μια οποιαδήποτε συνεδρίαση της Βουλής μέχρι τις 12 του μηνός θα έχουμε την ευκαιρία να συνεννοηθούμε και να αποκαταστήσουμε αυτό το ζήτημα.

ΜΙΧΑΗΛ ΤΖΕΛΕΠΗΣ: Τώρα πρέπει να δώσουμε λύση.

ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ ΛΑΠΠΑΣ: Πώς δηλαδή; Με ποιον τρόπο;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Να πούμε ότι παρατείνεται η προθεσμία μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου ή την 31η Μαρτίου.

ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ ΛΑΠΠΑΣ: Δεν έχω αντίρρηση.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι τρεις τροπολογίες από τρία κόμματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Δεν ξέρω αν αυτό είναι εφικτό

Κύριε Υπουργέ, μπορούμε να πούμε κάτι επ' αυτού ή τίποτα;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε Πρόεδρε, γι' αυτές τις δύο δεν υπάρχει καμμία περίπτωση σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Μάλιστα. Καλώς.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Κεφαλογιάννης για δέκα λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι η πρώτη φορά που παίρνω τον λόγο σήμερα. Θα ξεκινήσω με μια παρατήρηση στα λεγόμενα του κυρίου Υπουργού, όσον αφορά τον αριθμό των τροπολογιών, οι οποίες κατατέθηκαν.

Κατέθεσε ένα έγγραφο για τις τροπολογίες οι οποίες είχαν κατατεθεί στην τελευταία συνεδρίαση του 2014, που, όπως σωστά ειπώθηκε και από τον συνάδελφό μου κ. Βορίδη, ήταν στην ουσία και η τελευταία συνεδρίαση της απελθούσας Κυβέρνησης. Βεβαίως, οι συνειρμοί είναι ανάλογοι και πονηροί.

Από εκεί και πέρα, όμως, εγώ το ξεπερνάω. Το ζήτημα είναι το εξής: Δεν είναι σημαντικό το πόσες τροπολογίες έχουν κατατεθεί, αλλά το πόσες τροπολογίες έχουν γίνει δεκτές. Αν μέτρησα σωστά, ο κύριος Υπουργός έκανε δεκτές μόλις πριν από λίγο δεκαεπτά από τις δεκαοκτώ υπουργικές τροπολογίες –πέρα απ' αυτή την οποία απέρριψε- και δεκαεννέα από τις είκοσι οκτώ βουλευτικές τροπολογίες. Το σύνολο είναι τριάντα επτά τροπολογίες, από τις σαράντα έξι, οι οποίες έχουν κατατεθεί.

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι αυτός ο αριθμός πρέπει να συγκριθεί με το γεγονός ότι έχουμε μπροστά μας ένα νομοσχέδιο εκτάσεως περίπου δέκα σελίδων και δεκαέξι άρθρων. Έχουμε έναν όγκο τροπολογιών. Διαβάζουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο και το συγκρίνουμε με την τροπολογία και βλέπουμε ότι η τροπολογία πολλές φορές υπερβαίνει και σε άρθρα το ίδιο το νομοσχέδιο, το οποίο συζητάμε αυτή τη στιγμή. Δηλαδή, στην ουσία πολλές απ' αυτές τις τροπολογίες, τις οποίες έκανε δεκτές ο κύριος Υπουργός –βεβαίως, εισήχθησαν με ευθύνη της Κυβέρνησης- αφορούν νομοσχέδια μέσα στο νομοσχέδιο.

Εμείς θεωρούμε αυτή την πρακτική ως μια κακή νομοθέτηση. Εγώ προσωπικά δεν μπορώ να κάνω δεκτό το επιχείρημα του κυρίου Υπουργού «Μα, ξέρετε, κι εσείς το κάνατε». Υποτίθεται ότι η παρούσα Κυβέρνηση βγήκε υπό άλλες συνθήκες και θα έφερνε έναν διαφορετικό κοινοβουλευτικό αέρα. Αυτό, δυστυχώς, φαίνεται μέρα με τη μέρα ότι δεν ισχύει. Δυστυχώς είναι μια συνέχεια της κακής νομοθέτησης που γινόταν τα προηγούμενα χρόνια. Αντί, μάλιστα, να τα υπερβούμε αυτά, βλέπουμε ότι, στην ουσία, όχι μόνο το παρατείνει, αλλά πολλές φορές γίνεται και με τρόπο πολύ χειρότερο απ' αυτόν που είδαμε με τις προηγούμενες κυβερνήσεις τα προηγούμενα χρόνια.

Άρα σε καμμία περίπτωση δεν υπάρχει δικαιολογία για το γεγονός ότι εισήχθησαν τόσες πολλές τροπολογίες σήμερα, για πολλές από τις οποίες είδαμε –επειδή είχε την ικανότητα ο κύριος Υπουργός να αναφερθεί σε αυτές μία προς μία- ότι δεν αναφέρονται στο κλείσιμο της αξιολόγησης, αλλά ήταν τροπολογίες, οι οποίες γίνονται για να διευθετηθούν τοπικά ζητήματα πολλές φορές και τροπολογίες, οι οποίες είναι παντελώς άσχετες με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Θα μου επιτρέψετε, όμως, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να σταχυολογήσω μερικές απ' αυτές τις τροπολογίες στον χρόνο ο οποίος μου απομένει.

Η τροπολογία με γενικό αριθμό 835 και ειδικό 78 –την οποία, ευτυχώς, ο κύριος Υπουργός δεν έκανε αποδεκτή- μπορεί να αναφέρεται σε ένα προσωπικό και τοπικό ζήτημα της Φλώρινας, αλλά νομίζω ότι έχουμε ξεπεράσει πλέον επίπεδο και βλέπουμε ότι μέχρι και τοπογραφικά κατατίθενται σε βουλευτικές τροπολογίες.

Η τροπολογία με γενικό αριθμό 859 και ειδικό 87 βλέπουμε ότι είναι μια υπουργική τροπολογία, η οποία εισάγει –προσέξτε!- έντεκα διατάξεις. Το νομοσχέδιο έχει δεκαέξι άρθρα και η συγκεκριμένη τροπολογία από μόνη της εισάγει έντεκα διατάξεις. Δηλαδή, όπως σας είπα και προηγουμένως, είναι νομοσχέδιο μέσα στο νομοσχέδιο το οποίο συζητάτε.

Υπήρξε μια άλλη τροπολογία, που ευτυχώς δεν την έκανε δεκτή, αν και βέβαια είναι πρωτόγνωρο να μη γίνεται δεκτή υπουργική τροπολογία από Υπουργό της Κυβέρνησης. Και αναφέρομαι στην τροπολογία που έφερε η κ. Κουντουρά, η οποία με έναν τρόπο συμπαθή προσπάθησε τρεις φορές να αιτιολογήσει την απόφασή της, η οποία τροπολογία στην ουσία σε τι αναφέρεται; Αναφέρεται σε μια διαδικασία για τη διαφημιστική δαπάνη του ΕΟΤ, σε έναν συγκεκριμένο βεβαίως τομέα, ο οποίος εκφεύγει των δημοσίων συμβάσεων, από το πλαίσιο το οποίο υπάρχει για τις δημόσιες συμβάσεις. Και μπορεί να υπάρχει κάθε καλή πρόθεση από τη συγκεκριμένη Υπουργό, αλλά επειδή εδώ πέρα νομοθετούμε και νομοθετούμε και για τις επόμενες γενεές και για τους επόμενους και τις επόμενες Υπουργούς, εκείνους και εκείνες που θα έρθουν στη συγκεκριμένη αρμοδιότητα, δεν μπορούμε να μη βάζουμε τις αντίστοιχες δικλίδες.

Βεβαίως, εάν συνδυαστεί με αυτό το οποίο είχε φέρει η κυρία Υπουργός πριν από τρεις ημέρες στο νομοσχέδιο για τον Πτωχευτικό Κώδικα, δηλαδή ότι πλέον ο ΕΟΤ έχει το δικαίωμα να πηγαίνει σε απευθείας αναθέσεις για ποσά μέχρι 200.000 ευρώ – προσέξτε, ήταν 20.000 ευρώ, το δεκαπλασίασε και το έκανε 200.000-, τότε είναι εύλογοι οι συνειρμοί από κακές πρακτικές του παρελθόντος. Δηλαδή, μπορούμε να σκεφθούμε τι σημαίνει το να δίδεται τέτοια ευχέρεια σε ένα διοικητικό συμβούλιο οποιουδήποτε δημοσίου οργανισμού, το να μπορεί να κάνει απευθείας αναθέσεις 200.000 ευρώ, σε συνδυασμό με την τροπολογία -η οποία ευτυχώς απεσύρθη και ελπίζω να μην κατατεθεί τουλάχιστον με αυτή τη μορφή- που έδινε τη δυνατότητα στον ίδιο οργανισμό να μπορεί να εκφεύγει του πλαισίου, το οποίο αφορά στις δημόσιες συμβάσεις.

Έρχομαι στην τροπολογία με γενικό αριθμό 864 και ειδικό 92, την οποία έκανε δεκτή ο κύριος Υπουργός. Εδώ βλέπουμε ότι

παρατείνεται η προθεσμία των τριών ετών σε τέσσερα όσον αφορά τη διαδικασία για τα αυθαίρετα.

Θα έλεγα ότι υπάρχει εδώ μια πολιτική υποκρισία. Βλέπουμε, από τη μια, να εκφράζεται διά του εισηγητού, του αγαπητού συναδέλφου κ. Δημαρά, μια ευαισθησία, εάν θέλετε, όσον αφορά τα οικολογικά θέματα και από την άλλη, βλέπουμε να παρατείνεται η προθεσμία από τα τρία στα τέσσερα έτη για μια νέα γενιά αυθαιρέτων. Να θυμίσω, μάλιστα, τις τρομερές συζητήσεις που γίνονταν εδώ στην Ολομέλεια από την πλευρά της τότε Αντιπολίτευσης, του ΣΥΡΙΖΑ, για τον συγκεκριμένο νόμο και τώρα ξαφνικά βλέπουμε ότι προκειμένου να υπάρξει μια διευθέτηση περισσότερων κατευθύνσεων και περιπτώσεων, γίνεται από τα τρία έτη στα τέσσερα έτη. Αυτά, όχι όσον αφορά δι' αντίθεσιν ως προς την ουσία της υπόθεσης, αλλά καταδεικνύοντας την πολιτική υποκρισία που υπάρχει από πλευράς ΣΥΡΙΖΑ για το συγκεκριμένο ζήτημα.

Στην τροπολογία με γενικό αριθμό 865 και ειδικό 93 βλέπουμε ότι υπάρχει μια αναδρομική ισχύ από 29-12-2012, το οποίο εμείς πιστεύουμε ότι υποκρύπτει ενδεχομένως και κάποιες φωτογραφικές διατάξεις για συγκεκριμένα πρόσωπα. Επομένως την καταψηφίζουμε.

Στην τροπολογία με γενικό αριθμό 867 και ειδικό 95 εδώ πραγματικά αξίζει να διαβάσει κανείς και την αιτιολογική έκθεση, η οποία λέει συγκεκριμένα: «Εισάγεται η συγκεκριμένη τροποποιητική διάταξη για την αποφυγή περιττού γραφειοκρατικού φόρτου και περιττής επιβάρυνσης των συμμετεχόντων στους διαγωνισμούς για προσκόμιση μιας σειράς νομιμοποιητικών εγγράφων».

Προσέξτε σε ποιο άρθρο αναφέρεται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Αναφέρεται στα 4412 και 4413 του 2016. Πριν από ελάχιστους μήνες, οι ίδιοι Βουλευτές που καταθέτουν τη συγκεκριμένη τροπολογία ψήφισαν έναν νόμο και έρχονται μερικές εβδομάδες μετά και λένε «τον νόμο τον οποίο ψηφίσαμε εμείς σαν ΣΥΡΙΖΑ, σαν Πλειοψηφία, με αυτόν τον νόμο στην ουσία επιβάλαμε περιττό γραφειοκρατικό φόρτο και περιττή επιβάρυνση».

Και ερωτώ: πότε ήξεραν ότι νομοθετούσαν σωστά, τότε ή τώρα; Δεν ξέρουν τι νομοθετούν; Είναι οι ίδιοι Βουλευτές. Μιλάμε για μια βουλευτική τροπολογία και δεν θα αναφερθώ προσωπικά ποιοι την καταθέτουν, για να μην υπάρξουν προσωπικές αντεγκλήσεις.

Η τροπολογία με γενικό αριθμό 879 και ειδικό 107 είναι παρόμοια με την 859. Είναι στην ουσία ένα νομοσχέδιο μέσα στο νομοσχέδιο. Δέκα διατάξεις που αναφέρονται στον ΕΟΠΥΥ, στο rebate και στο clawback, που ανέφερε ο κύριος Υπουργός Υγείας. Είναι άλλο ένα παράδειγμα κακής νομοθέτησης.

Ολοκληρώνω με δύο τροπολογίες, που πραγματικά μου έκαναν πολύ μεγάλη εντύπωση. Η πρώτη είναι η τροπολογία με γενικό αριθμό 883 και ειδικό 111, με την οποία στην ουσία διαγράφονται όχι μόνο προσαυξήσεις, πρόστιμα, αλλά και κεφάλαιο για κάποιους ιδιωτικούς συλλόγους που κάνουν –προσέξτε!- αυθαίρετη χρήση δημοσίου κτίσματος ή χώρου. Αυτό το λέω για τα Πρακτικά.

Κλείνω με τη βουλευτική τροπολογία με γενικό αριθμό 885 και ειδικό αριθμό 113, η οποία στην ουσία, εάν διαβάσει κανείς την αιτιολογική έκθεση, δίνει πέντε επιπλέον έτη, όσον αφορά τη χορήγηση άδειας για τους κινηματογράφους και τα θέατρα. Προσέξτε όμως: Αναφέρεται σε κινηματογράφους και θέατρα των οποίων η άδεια έχει λήξει ήδη από το 2011. Άρα τα επιπλέον πέντε έτη είναι στην ουσία μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Στην ουσία, δηλαδή, ερχόμαστε εδώ για να καλύψουμε κάποιες παρανομίες που είχαν γίνει όλα τα προηγούμενα χρόνια, για να καλύψουμε συγκεκριμένες περιπτώσεις, ενδεχομένως και «δικών» μας ανθρώπων, που χρησιμοποιούσαν αυτούς τους χώρους αυθαίρετα. Διότι αυτή η διάταξη θα έχει εφαρμογή για τις επόμενες δέκα ημέρες και έρχεται αναδρομικά να καλύψει κάποιες ενδεχομένως και ποινικές ευθύνες συγκεκριμένων ατόμων.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, με το εξής: Σε καμμία περίπτωση δεν δικαιολογείται το προηγούμενο κακό παράδειγμα κακής νομοθέτησης, όπως ανέφερα και στην εισαγωγή μου, για να έρθει σήμερα η Κυβέρνηση να κάνει αυτό, το οποίο σας περιέγραψα προηγουμένως, δηλαδή, τριάντα έξι τροπολογίες, από τις οποίες οι δεκαεπτά είναι υπουργικές και οι υπόλοιπες δεκαεννιά –η πλειοψηφία- είναι βουλευτικές. Δεν υπάρχει τέτοιο προηγούμενο. Ακόμη όσον αφορά τον αριθμό, τον οποίο ανέφερε ο κύριος Υπουργός στην αρχή, που κατέθεσε και το έγγραφο, εάν ανατρέξει θα δει ότι -επειδή μάλιστα είναι και επιμελής- δεν έγιναν δεκτές παρά ελάχιστες, πέρα από τις υπουργικές, κύριε Υπουργέ.

Θα παρακαλούσα με τη νέα χρονιά, με τη νέα κοινοβουλευτική περίοδο τουλάχιστον αυτό να σταματήσει. Και αυτό θα πρέπει να τεθεί και στο Προεδρείο, γιατί υπάρχει ευθύνη και από το Προεδρείο. Εμείς δεν πρόκειται να δεχθούμε τη συνέχιση αυτής της απαράδεκτης νομοθετικής διαδικασίας σε καμμία περίπτωση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας κ. Ιωάννη Κεφαλογιάννη.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο για ένα λεπτό, για να κάνω μια παρατήρηση για την τροπολογία 863, για να βοηθήσω λίγο τη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ορίστε, κύριε Γεωργαντά, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ: Κύριε Υπουργέ, έχετε κάνει δεκτή τη βουλευτική τροπολογία με αριθμό 863, σχετικά με τα πρόστιμα των περιφερειακών εκλογών το 2010.

Η Νέα Δημοκρατία θα μπορούσε να την υπερψηφίσει, εάν δεν ήταν οριζόντια η διαγραφή των προστίμων, αλλά υπήρχαν δύο προϋποθέσεις: η μία, να μην υπάρχει υπαιτιότητα του διαχειριστή για τη μη δημοσιοποίηση στη βάση δεδομένων, και η άλλη, να μην έχει κριθεί δικαστικά το πρόστιμα αυτό.

Το θέτω, έστω τελευταία στιγμή, γιατί τώρα μου έγινε γνωστό. Έχω συνεννοηθεί. Μπορείτε με νομοτεχνική βελτίωση ή με νέα τροπολογία αυτό να γίνει δεκτό και να υπερψηφιστεί και από τη Νέα Δημοκρατία, με τις δύο προϋποθέσεις που ανέφερα, στην τροπολογία 863.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον κ. Γεωργαντά.

Κύριε Υπουργέ, θέλετε να πείτε κάτι επ' αυτού;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Όχι τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Εντάξει, το αφήνουμε για αργότερα ή όποτε θέλετε.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Νικόλαος Ξυδάκης για δέκα λεπτά.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ**)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, δεν θα ήταν προτιμότερο να μιλήσω εγώ πρώτα;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ: Κύρια Πρόεδρε, ας μιλήσει πρώτα ο κ. Μανιάτης, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Δημοκρατικής Συμπαράταξης και μετά ας μιλήσω εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Κύριε Μανιάτη, θέλετε να προηγηθείτε του κ. Ξυδάκη;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Επειδή, φαντάζομαι, θα θέλει να μιλήσει μετά από εμένα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Ωραία, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Αγαπητοί συνάδελφοι, σας ομολογώ ανθρώπινα ότι θα ήθελα να είναι διαφορετικό το κλίμα σήμερα σε αυτή την Αίθουσα. Είναι η τελευταία μέρα πριν κλείσει η Βουλή. Έρχονται γιορτές. Είχα την ελπίδα ότι θα μπορούσε να υπάρξει ένα κλίμα εθνικής συνεννόησης, πολύ περισσότερο όταν βλέπουμε τους «τυφώνες» που κυκλώνουν τη χώρα μας ευρύτερα. Βλέπουμε την τρομοκρατία να στήνει πανηγύρια σε γειτονικές χώρες: στην Τουρκία, τη Γερμανία, πριν λίγους μήνες στη Γαλλία, το Βέλγιο. Υπάρχει βαθιά ανάγκη σε αυτόν τον τόπο να ενωθούν οι δυνάμεις που πιστεύουν ότι η Ελλάδα μπορεί.

Δυστυχώς, το κλίμα για άλλη μια φορά δυναμιτίστηκε με απο-

κλειστική ευθύνη της Κυβέρνησης. Για άλλη μια φορά συζητούμε σε ένα κλίμα έντασης, το οποίο δημιουργείται ενσυνείδητα, διότι μόνο μέσα από την ένταση μπορεί να κρατηθεί αυτή η Κυβέρνηση στην εξουσία. Έχει κρατηθεί μέχρι τώρα λέγοντας απίστευτα ψέματα. Τα ψέματα, όμως, τελειώνουν και το μόνο πια που απομένει είναι ο κοινωνικός αυτοματισμός, η μια κοινωνική ομάδα απέναντι από την άλλη και η εξαιρετική ένταση στο πολιτικό σκηνικό, ώστε να δημιουργείται κάθε φορά η εικόνα ότι κάτι γίνεται.

Το χειρότερο από όλα, όμως, είναι ότι αυτή η ένταση ενσυνείδητα και εσκεμμένα προκαλείται από την Κυβέρνηση και στη διεθνή εικόνα της χώρας. Έτσι, βλέπουμε διάφορες περιπτώσεις, όπου από τη μια με ηρωισμό και παλικαρισμό αποφασίζει η Κυβέρνηση τι θα κάνει το ποσό των 631 εκατομμυρίων ευρώ και την ίδια στιγμή γονατίζει -σήμερα ή χθες- με την επιστολή του κ. Τσακαλώτου, με μια ομολογία συγγνώμης ότι δεν θα το ξανακάνει. Ραγιαδιασμός! Μια Κυβέρνηση η οποία δεν στέκεται στα πόδια της, επειδή ακριβώς δεν τη στηρίζει ο ελληνικός λαός.

Ακόμη χειρότερα, υπάρχει μια απόλυτη απομείωση και εξαφάνιση κάθε συστήματος αξιών: Αξιών αισθητικής, αξιών σεβασμού προς την προσωπικότητα του άλλου. Είμαστε με μια Κυβέρνηση η οποία εσκεμμένα τα βάζει όλα κάτω από το ελάχιστο όριο, γιατί μόνο έτσι μπορεί να επιβιώσει.

Αυτές τις ημέρες βλέπουμε διάφορα συμβάντα. Ζούμε το θρίλερ του ποιος θα διοικεί την Εθνική Τράπεζα, την Τράπεζα Πειραιώς, το ελληνικό τραπεζικό σύστημα.

Έχετε καταλάβει ότι η Κυβέρνησή σας, την οποία, συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, υποστηρίζετε, μετά τα τραγικά λάθη Τσίπρα και Βαρουφάκη, που χρεοκόπησαν το ελληνικό τραπεζικό σύστημα και περάσαμε στα capital controls, σήμερα παρακολουθεί ως αμήχανος θεατής τους ξένους, το ΤΧΣ, να τσακώνονται μεταξύ τους για το ποιοι θα διοικήσουν την Εθνική Τράπεζα ή την Τράπεζα Πειραιώς;

Σας τιμά αυτό; Τιμά την ελληνική Κυβέρνηση να έχουμε ένα ανύπαρκτο τραπεζικό σύστημα, επί του πτώματος του οποίου τσακώνονται οι διάφοροι μεγαλοεπενδυτές, να μην ψελλίζει μια λέξη η ελληνική Κυβέρνηση γι' αυτό και να παραμένουν για πολλούς μήνες αδιοίκητα τα μεγαλύτερα τραπεζικά ιδρύματα της χώρας;

Νταϊλίκια, κουτσαβακισμοί, οι γιακάδες των πουκαμίσων όρθιοι και στο τέλος «ναι» σε όλα στον κ. Σόιμπλε. Ζαριές του κ. Τσίπρα! Μόνο που με τις ζαριές τις εξάρες τις κερδίζει ο κ. Σόιμπλε και για τον ελληνικό λαό υπάρχει μόνο το ασσόδυο. Διότι ο κ. Τσίπρας είναι ο χρυσός χορηγός του κ. Σόιμπλε, που επιτέλους του έκανε πράξη το όνειρό του για το ταμείο της αποικιοκρατίας. Ενενήντα εννιά χρόνια έχει ξεπουληθεί η Ελλάδα στους ξένους με υπογραφή Τσίπρα!

Επαναλαμβάνω για άλλη μια φορά. Εμείς ως Δημοκρατική Συμπαράταξη τον αποικιοκρατικό αυτόν νόμο θα τον αλλάξουμε και θα είναι ένα από τα κεντρικά μας αιτήματα στις επόμενες εκλογές, όποτε και να γίνουν. Να μας ψηφίσουν οι Έλληνες πολίτες, για να ανατρέψουμε αυτόν τον απαράδεκτο αποικιακό νόμο.

Έχουμε και ένα άλλο ζήτημα. Χθες παρακολουθήσαμε την Κυβέρνηση-παρατηρητή-τροχονόμο, να βλέπει για άλλη μια φορά την ανασφάλεια στους πολίτες της Αθήνας να κορυφώνεται, επίσης και τον Δήμαρχο Αθηναίων, λογικά, να ζητά την παραίτηση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης.

Άλλα τρία τρόλεϊ κάηκαν χθες. Δημόσια περιουσία. Το σύστημα ασφάλειας της χώρας κάνει ότι δεν βλέπει, διότι οι πολιτικές εντολές από πάνω είναι ότι «μην προχωράτε σε τίποτα». Διότι είναι καθαρά πολιτικές εντολές, χωρίς καμμία ευθύνη της ηγεσίας ή των στελεχών της Ελληνικής Αστυνομίας.

Το 1,5 εκατομμύριο ευρώ που κοστίζουν τα τρία τρόλεϊ συντρόφισσες και σύντροφοι του ΣΥΡΙΖΑ, ποιος θα το πληρώσει; Είναι περιουσία του ελληνικού λαού.

Τα παλικαρόπαιδα που τα αφήνετε να καίνε τα τρόλεϊ ή να βανδαλίζουν τα ακυρωτικά μηχανήματα στους σταθμούς του ΗΣΑΠ, που καταστρέφουν δημόσια περιουσία, ποιος θα τα πληρώσει; Γιατί δεν προχωράτε σε διαδικασία, να καταλογιστούν στους ίδιους και στις οικογένειές τους;

Και γιατί αφήνετε τον κ. Σπίρτζη, τον άλλο «γίγαντα» της πολιτικής, να παραλαμβάνει αρχές του 2015 τις αστικές συγκοινωνίες κερδοφόρες και σήμερα να τις έχει καταντήσει με έλλειμα 60.000.000 ευρώ; Ποιος μετακινείται με τα λεωφορεία και τα τρόλεϊ; Οι μάγκες τις Κηφισιάς ή της Πολιτείας ή η φτωχολογιά της Δραπετσώνας και του Περιστερίου; Γιατί δεν νοιάζεστε για να κρατήσετε όρθιες τις αστικές συγκοινωνίες και από τα δυο χιλιάδες λεωφορεία που έχουν οι οδικές συγκοινωνίες, κυκλοφορούν σήμερα μόνο οκτακόσια λεωφορεία;

Και γιατί βάζετε –μα τόσο αχόρταγοι είστε;- γενικό διευθυντή ανθρώπινου δυναμικού στις οδικές συγκοινωνίες εργολάβο οικοδομών, για να διοικήσει τους εξίμισι χιλιάδες ανθρώπους; Είναι εργολάβος οικοδομών, φίλος όμως του αρμόδιου Υπουργού σας.

Βεβαίως είχαμε και χθες τον πανικό και την ταραχή του κ. Τσίπρα, γιατί η ίδια η ζωή τιμωρεί. Ο Τσίπρας, προφανώς δεν άντεχε χθες στην Κρήτη τον διάλογο με τους κρητικούς αγρότες, διότι θα έπρεπε να τους απαντήσει, γιατί η φορολογία των αγροτών από 13% γίνεται 22% και θα φτάσει 45%. Θα έπρεπε να τους απαντήσει, γιατί φορολογούνται για πρώτη φορά οι ενισχύσεις της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Θα έπρεπε να τους απαντήσει, γιατί τριπλασιάζονται οι ασφαλιστικές εισφορές και φτάνουν το 27% του αγροτικού εισοδήματος. Θα έπρεπε να τους απαντήσει, γιατί έχει καταργηθεί ο ΟΓΑ, που ήταν μια κατάκτηση των αγροτών. Και θα έπρεπε να τους απαντήσει, γιατί ο ΦΠΑ στα αγροτικά εφόδια από 13% έχει φτάσει στο 24%.

Επειδή δεν υπάρχουν απαντήσεις, είναι προτιμότερο να βγαίνουν έξω οι κάμερες, έξω οι αγρότες, από έναν άνθρωπο ο οποίος έκανε πολιτική καριέρα πάνω σε καρότσες αγροτικών στον Θεσσαλικό Κάμπο, καλώντας τις κάμερες και τους αγρότες να είναι από κάτω και να τον επευφημούν.

Και να έρθω τώρα στο κύριο σώμα του νομοσχεδίου. Ομολογώ ότι δεν καταλαβαίνω μερικές φορές.

Κύριε Υφυπουργέ Εξωτερικών, εσείς εκπροσωπείτε την Κυβέρνηση αλλά δεν πειράζει.

Χρήσεις γης. Χθες στην τοποθέτησή μου ανέλυσα, γιατί γίνεται αυτή τη στιγμή ένα τραγικό αναπτυξιακό έγκλημα στη χώρα. Μια χώρα που θέλει επενδύσεις και δεν έχει ακόμα σύστημα χρήσεων γης, επειδή κάποιοι εμμονικοί ακύρωσαν το σύστημα των χρήσεων γης του 2014 και ακόμα δεν έχουν φέρει κανένα και να δούμε πότε θα το φέρουν.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα ήθελα δυο-τρία λεπτά, κυρία Πρόεδρε, για να ολοκληρώσω.

Ο Αναπληρωτής Υπουργός μας είπε κάτι, που φοβάμαι ότι δεν έχει αντιληφθεί το ζήτημα των χρήσεων γης. «Θα φτιάξουμε σύστημα των χρήσεων γης και μέχρι τότε, αφού το φτιάξουμε, θα φτιάξουμε και το γεωγραφικό σύστημα πληροφοριών, που είναι έτοιμο για να ψηφιοποιήσουμε τις χρήσεις γης, ώστε να μη χρειάζεται οι πολίτες να πηγαίνουν στις διαφορετικές υπηρεσίες και να ψάχνουν σε hard copy χάρτες.

Ενημερώστε σας παρακαλώ τον κύριο Αναπληρωτή Υπουργό, ότι σήμερα δεν υπάρχει καμμία ανάγκη για καμμία επιπλέον νομοθετική πρωτοβουλία. Σήμερα αν δώσει απλή εντολή στους αναδόχους, που είναι σε εξέλιξη στις μελέτες του Κτηματολογίου με ένα κόστος 10.000 ευρώ ή 15.000 ευρώ ανά νομό, θα του παραδώσουν το σύστημα αυτό έτοιμο. Θέλει, όμως, πολιτική βούληση και κάποιος να είναι πάνω από το κεφάλι των μελετητών και των υπηρεσιών, να καταλαβαίνει τι εντολές δίνει και να απαιτεί να εφαρμοστούν οι εντολές.

Προσέξτε, συναδέλφισσες και συνάδελφοι, οι κωδικοί των χρήσεων γης πρέπει να έχουν αντιστοίχιση με τους κωδικούς του Υπουργείου Ανάπτυξης, που χρηματοδοτεί τα επενδυτικά σχέδια. Γιατί όλο το παιχνίδι και για να αποφύγεις τη διαπλοκή και τη διαφθορά, ποιο είναι; Να είναι πολύ καθαρό το τοπίο στο ποιες επενδύσεις εγκρίνονται και ποιες όχι και ποιες είναι νόμιμες.

Αυτό, λοιπόν, που το είχαμε κάνει πράξη, τη συσχέτιση ανάμεσα στους κωδικούς των χρήσεων γης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και στους κωδικούς επενδύσεων του Υπουργείου

Ανάπτυξης, ξαναφέρτε το. Είναι έτοιμο. Κάντε το.

Και επιτέλους κάντε πράξη, κάτι που το βρήκατε, επίσης, έτοιμο, την ηλεκτρονική πολεοδομία. Επί έξι μήνες πιλοτικά λειτουργούσε μέχρι τον Γενάρη του 2015 το σύστημα, η πλατφόρμα, με την οποία οποιοσδήποτε μηχανικός από το γραφείο του μπορούσε να υποβάλει την οικοδομική άδεια στην πολεοδομία, ο πολεοδόμος να του απαντήσει ηλεκτρονικά και να μη χρειάζεται κανένας να πάει στην πολεοδομία. Ενώ χρειάζεται μια απλή κοινή υπουργική απόφαση –οι προδιαγραφές είναι έτοιμες, σας τις παραδώσαμε- για να μπει σε εφαρμογή, δεν μπαίνει σε εφαρμογή.

Δεν καταλαβαίνω, γιατί δεν εφαρμόζουμε κάτι που είναι έτοιμο, φέρνει διαφάνεια, κόβει όλη τη συναλλαγή κάτω από το τραπέζι. Επαναλαμβάνω. Είναι έτοιμο. Βάλτε το σε πράξη. Δεν ζητάμε να κάνετε κάτι παραπάνω, απλά να υπογράψετε κάτι που είναι έτοιμο.

Μια ακόμη παρατήρηση θα κάνω. Είναι μια πολιτική προσέγγιση. Ακούστε το. Ελάχιστες χώρες στην Ευρώπη έχουν γενικό χωροταξικό σχέδιο. Οι λίγες που έχουν, έχουν ένα στρατηγικό χωροταξικό σχέδιο γενικά με κατευθύνσεις. Η Γερμανία και η Ολλανδία που έχουν τέτοιο σχέδιο, το αφήνουν αρκετά ευέλικτο, ώστε να μπορεί η διοίκηση, η πολιτεία και η εκάστοτε κυβέρνηση να κινηθεί μέσα σ' ένα στρατηγικό πλαίσιο στήριξης της αειφορίας- στήριξη της κυκλικής οικονομίας, ενεργοποίησης όλων των προδιαγραφών- που είναι όμως ευρύ.

Προσέξτε. Θα πάθετε τώρα το εξής, εάν δεν αλλάξετε το αντίστοιχο άρθρο. Θα περάσετε νομοθετική ρύθμιση, με βάση την οποία όποιος θέλει να προσφύγει στο Συμβούλιο της Επικρατείας και να ακυρώσει οποιοδήποτε μεγάλο έργο, θα στηρίζεται στο άρθρο του νόμου σας, που λέει ότι το Γενικό Χωροταξικό Σχέδιο της χώρας δίνει κατευθύνσεις στα υποκείμενα επίπεδα και θα πάθετε ζημιά που ούτε τη φαντάζεστε.

Η πρόταση, λοιπόν, είναι -εσείς είστε Κυβέρνηση, εσείς θα το χειριστείτε για εσάς το λέω- να αφήσετε ευέλικτο ένα ευρύ πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού με στρατηγικές κατευθύνσεις.

Κύριε Υπουργέ, επειδή χειρίζεστε και τα θέματα της ενέργειας, θα σας το πω με ένα παράδειγμα. Τον αγωγό East Med, που θα μεταφέρει φυσικό αέριο από τα κοιτάσματα της Κύπρου και του Ισραήλ μέσω Κύπρου και Κρήτης προς Ελλάδα, που τον έχω στηρίξει εγώ, τον στηρίζετε και μπράβο σας. Ξέρετε ότι τον αγωγό East Med, αν περάσετε αυτή τη νομοθεσία για τη χωροταξία, δεν θα μπορείτε να τον υλοποιήσετε, γιατί θα σας το απαγορεύει το χωροταξικό πλαίσιο, το οποίο λογικά δεν θα έχει προβλέψει τον κάθε αγωγό East Med;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Τελειώστε, κύριε Μανιάτη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Τελειώνω σε ένα λεπτό, κυρία Πρόεδρε.

Έχουμε ζητήσει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας να συμμετέχουν τα άτομα με αναπηρία, οι ΕΣΑΜΕΑ, η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία. Το θεωρούμε δίκαιο και θα είναι και ένα καλό μήνυμα, να συμμετέχουν τα άτομα με αναπηρία στον γενικό χωροταξικό σχεδιασμό της χώρας, όπως και οι ΕΕΤΕΜ.

Επίσης όσον αφορά το χωροταξικό του τουρισμού, για τυπικούς λόγους το Συμβούλιο της Επικρατείας το 2015 ακύρωσε το χωροταξικό του τουρισμού. Η χώρα σήμερα πρακτικά δεν έχει χωροταξικό τουρισμού. Έχουμε γυρίσει στο παλιό του 2009, που προφανώς δεν έχει καμμία σχέση με τις ανάγκες του 2016 και του 2017.

Κύριε Υπουργέ, οι προηγούμενοι Υπουργοί από σας –να μη σας αποδώσω ευθύνη γι' αυτό- δεν έχουν καν αναθέσει σε μελετητή την επικαιροποίηση του τουριστικού χωροταξικού σχεδίου. Αναθέστε σ' έναν μελετητή να σας το επικαιροποιήσει, να αποκτήσει η χώρα σε λίγους μήνες ένα σύγχρονο χωροταξικό πλαίσιο τουρισμού. Θα πάει έτσι και αλλιώς στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Όμως δώστε το ξεκίνημα. Κάντε το έναυσμα.

Επόμενο θέμα. Όλοι γνωρίζουμε, ότι προκειμένου να παραχθεί πλούτος και θέσεις εργασίας στη χώρα, χρειάζεται να αξιοποιήσουμε τον ορυκτό πλούτο. Δεν λέω για τα πετρέλαια και το φυσικό αέριο. Μιλώ για τα περίπου 50 δισεκατομμύρια ευρώ κρυμμένη αξία γεωλογικών ορυκτών πόρων –βιομηχανικών ορυκτών και άλλων ορυκτών- που έχει η Ελλάδα. Αυτά τα ξέρουν πολύ καλά και οι υπηρεσίες σας και το ΙΓΜΕ και οι γεωλογικές σχολές και οι σχολές μεταλλειολόγων.

Για να προχωρήσει αυτή η ιστορία είχαμε δρομολογήσει το εξής. Να υπάρξει ειδικό χωροταξικό ορυκτού πλούτου, ώστε να ξέρουμε, για παράδειγμα, εκεί που σχεδιάζει ένας πολεοδόμος ή ένας χωροτάκτης, ότι από κάτω υπάρχει κάτι -έχει τοποθετήσει η φύση κάτι- που δεν μπορεί να μετακινηθεί.

Άρα εάν υπάρχει ορυκτός πλούτος που μπορεί να φέρει δημόσια έσοδα και θέσεις εργασίας σε έναν τόπο, ο πολεοδόμος και ο χωροτάκτης της περιοχής πρέπει να το ξέρει. Για να το ξέρει, όμως, θα πρέπει κάποιος να φτιάξει το ειδικό χωροταξικό του τουρισμού.

Εμείς ήδη έχουμε αναθέσει- οι υπηρεσίες σας το ξέρουν, το είχαν παραδώσει σε εμένα- μια πλήρη καταγραφή των δημόσιων χώρων που υπάρχει ορυκτός πλούτος στη χώρα. Είναι πάνω από εκατόν είκοσι τέτοιοι χώροι. Και υπάρχουν και τα υπόλοιπα. Γιατί δεν ζητάτε με μια γρήγορη διαδικασία αυτό που είχα τρέξει και το ακύρωσα; Δηλαδή να εκπονηθεί χωροταξικό ορυκτών πόρων, ώστε και να αξιοποιηθεί ο ορυκτός πλούτος της χώρας και εκεί που χωροτακτούμε και πολεοδομούμε, να γίνεται με σεβασμό σε αυτό που έχει τοποθετήσει η φύση.

Τελειώνω και ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε για την ανοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Ποια ανοχή μου; Και πριν δεκαπέντε λεπτά μιλήσατε!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Σχετικά με τους φορείς διαχείρισης ο Αναπληρωτής Υπουργός μας είπε ότι θα κάνει κάτι που θα δώσει. Τον Σεπτέμβριο του 2014 μετά από μία διαβούλευση οκτώ μηνών, όλοι οι φορείς διαχείρισης με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις καταλήξαμε σε ένα πενηντασέλιδο ομόφωνο πόρισμα, για το πώς πρέπει να διοικούνται οι περιοχές προστασίας.

Το έχω καταθέσει, κύριε Υπουργέ, στην Επιτροπή Περιβάλλοντος αυτής της Βουλής και η κυρία πρόεδρος της επιτροπής ουδέποτε εδέησε, παρά το αίτημα και το δικό μου και του εκπροσώπου του Ποταμιού, να το συζητήσουμε.

Σήμερα η χώρα έχει έτοιμη πρόταση, για το πώς πρέπει να διοικούνται και να χρηματοδοτούνται οι περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές. Φέρτε το σε διαβούλευση! Συζητείστε το για να συμφωνήσουμε όλοι.

Υπάρχει ένας δρόμος. Να σηκωθούν να φύγουν αυτοί που μας κυβερνούν τώρα αμέσως. Γιατί οι ρετρό παλικαρισμοί δεν περνάνε! Εμείς ως Δημοκρατική Συμπαράταξη, λέμε για άλλη μια φορά ότι μόνο η εθνική συνεννόηση μπορεί να φέρει επίλυση στα προβλήματα των πολιτών.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Γιατί όλοι νομίζετε, ότι εσείς έχετε να πείτε σημαντικά πράγματα; Αυτό δεν το καταλαβαίνω. Είναι φοβερό!

Κύριε Ξυδάκη, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Το σχόλιο ήταν για εμένα, κυρία Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Ναι. Θεωρείτε ότι έχετε τόσα πολλά και σημαντικά να πείτε, που πρέπει να μιλήσετε είκοσι λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ: Να δούμε τι θα πει ο Υπουργός, γιατί είμαστε κουρασμένοι οι υπόλοιποι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Εσείς με ποιο δικαίωμα λογοκρίνετε τους Βουλευτές; Εσείς προεδρεύετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Δεν σας λογοκρίνω. Έχετε μιλήσει δεκαεπτάμισι λεπτά! Έπρεπε να σας έχω διακόψει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Έχετε άλλα κριτήρια, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Τι να κάνουμε; Έχουμε και Κανονισμό σε αυτό το Κοινοβούλιο. Θα έπρεπε να το ξέρετε!

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Κύριε Ξυδάκη, συγγνώμη, αλλά ζητάει τον λόγο ο Υπουργός.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Θα ήθελα να κάνω τρεις διευκρινίσεις, για να είναι σαφές αυτό που συζητάμε, μετά από την κριτική που διατυπώθηκε. Υποθέτω ότι δεν αναφέρεστε στις χρήσεις γης, που είναι μια θεσμική διαδικασία σε αυτή την εύκολη μετατροπή των δεκαπέντε χιλιάδων για το Κτηματολόγιο, αλλά στους συντελεστές κάλυψης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Για το ειδικό χωροταξικό σχέδιο του ορυκτού πλούτου βγαίνουν οι προδιαγραφές και ξεκινά η διαδικασία για τον τρόπο που θα γίνει η μελέτη. Για το Ειδικό Χωροταξικό Σχέδιο του Τουρισμού ισχύει, βεβαίως, αυτό του 2009, δεν υπάρχει κενό νόμου. Επίσης έχει εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση του νέου Ειδικού Χωροταξικού Σχεδίου για τον τουρισμό από τους πόρους του ΕΣΠΑ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Κύριε Ξυδάκη, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Από την ομιλία του κ. Μανιάτη κρατάω δυο-τρεις προτάσεις και παρεμβάσεις, οι οποίες απορρέουν από την υπουργική του εμπειρία και εκεί είναι, πράγματι, εποικοδομητικός.

Όμως και στα δύο σημεία τα οποία προσέθεσε και είχαν εποικοδομητικό χαρακτήρα πάνω σε ένα εμπειρικό υπέδαφος, και στο χωροταξικό του ορυκτού πλούτου και στο χωροταξικό του τουρισμού, αμέσως ο Υπουργός λέει ότι προχωράμε και ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα. Ωστόσο ο νόμος του 2014 για τον χωρικό σχεδιασμό ήταν δικός σας.

Έχω να κάνω μία παρατήρηση. Είπατε είναι όλα ίδια. Εμείς συμφωνήσαμε από την πρώτη στιγμή -και ο ειδικός εισηγητής και ο Υπουργός- ότι «ναι πήραμε έναν νόμο και τον διορθώσαμε, τον βελτιώσαμε και τον επεκτείναμε». Εγώ θα έλεγα ότι του προσθέσαμε μια φιλοσοφία.

Από όλες τις βασικές έννοιες και στο 1 και στο 3 άρθρο του παλαιότερου νόμου του 2014 δεν έχει ούτε μία αναφορά στη βασική έννοια που διατρέχει όλες τις σύγχρονες δημοκρατίες και τις σύγχρονες οικονομίες, που είναι η βιώσιμη ανάπτυξη. Δεν υπάρχει η βασική έννοια, ότι θεσπίζουμε την προστασία του περιβάλλοντος, προεκτείνοντας και διερμηνεύοντας και εξειδικεύοντας το άρθρο 24 του Συντάγματος, τη συνταγματική προστασία, τη συνταγματική πρόνοια.

Υπάρχει φιλοσοφία χωρικού σχεδιασμού, που να εμπνέεται μόνο από την προστασία των επενδύσεων; Να προστατεύσουμε τις επενδύσεις και να εξασφαλίσουμε ένα περιβάλλον αλλά θα πρέπει και τη βιώσιμη ανάπτυξη να προστατεύσουμε και να διασφαλίσουμε, να φτιάξουμε πλαίσιο και να διασφαλίζουμε την προστασία του περιβάλλοντος.

Νομίζω ότι αυτό είναι το σημαντικότερο αυτού του νόμου, που και μόνο αυτό αν είχε κάνει χωρίς τεχνικές ρυθμίσεις ο καινούργιος νόμος για το χωρικό σχεδιασμό, θα άξιζε όλοι να τον ψηφίσουν. Δείχνει μία μέριμνα και μία έγνοια για την ουσία της ανάπτυξης, που είναι η διασφάλιση των φυσικών πόρων και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Το Ποτάμι, κατά τη δική του παραδοξότητα ενώ χθες είπε ότι θα υπερψηφίσει τον νόμο, σήμερα τον απορρίπτει –δεν ξέρω τι θα γίνει αργότερα- διότι σωρεύτηκαν πολλές τροπολογίες και χάλασε η διαδικασία.

Λυπάμαι πολύ. Και εγώ δεν είμαι κανένας έμπειρος κοινοβουλευτικός, αλλά απ' ό,τι μαθαίνω από τους εμπειρότερους, στο τέλος της χρονιάς πάντα σωρεύονται αυτές οι τροπολογίες, πάντα υπάρχουν κάποιες εκκρεμότητες και κάποιες λύσεις κατ' οικονομίαν δίδονται. Εδώ οι έμπειροι συνάδελφοι και της Νέας Δημοκρατίας και της Δημοκρατικής Συμπαράταξης διαρρηγνύουν τα ιμάτιά τους και κάνουν θεατρικές παραστάσεις, ενώ νομίζω ότι το κλίμα της παραμονής των Χριστουγέννων και του νομοσχεδίου που συζητάμε, είναι να κάνουμε συνθέσεις, να βρούμε πού μπορούμε να συμφωνήσουμε και να γίνουν οι απαραίτητες κριτικές παρεμβάσεις και οι βελτιώσεις.

Αντ' αυτού έχουμε μία αγωνία για άντληση πολιτικών εντυπώσεων, πάνω σε έδαφος που δεν δίνει και πολλές λαβές, και την αγωνία να αντληθεί υπεραξία ακόμα και από μία ονομαστική ψηφοφορία. Αλήθεια ποια είναι η πολιτική υπεραξία αυτής της ονομαστικής ψηφοφορίας για τον ΦΠΑ; Όλα τα κόμματα δεν συμφωνούν;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: ...(δεν ακούστηκε)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ: Αφήστε τα αυτά, κύριε Κεγκέρογλου. Αυτά στο YouTube, όχι στην Αίθουσα της Βουλής. Αφήστε.

Και ήρθε λάβρος ο κ. Μανιάτης, να μας πει ότι αγωνιά για τις τράπεζες. Ωραία. Πριν από μερικά χρόνια η μετοχή της Εθνικής είχε 48 ευρώ και επί δικής σας Κυβερνήσεως έφτασε στα 20 λεπτά. Ποιος αγωνιούσε για τότε; Για τα φαινόμενα της τραπεζικής ληστείας, των σκανδάλων; Για τον Ψωμιάδη ποιος ευθύνεται; Η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ; Για τον Βγενόπουλο ποιος ευθύνεται; Για τον Λαυρεντιάδη; Για τον Φιλιππίδη; Πότε γεννήθηκαν αυτά;

Υπήρξε ταλαιπωρία μεγάλη και της εθνικής οικονομίας και της χώρας και του πολιτικού προσωπικού και όχι πάντα μόνο με ευθύνη του πολιτικού προσωπικού. Εσείς τώρα έχετε φτάσει στο σημείο να λαϊκίζετε, κατηγορώντας τον λαϊκισμό. Αυτό έχει γίνει, αυτή η παραδοξότητα, μία λούπα. Σε μία λούπα έχετε πέσει.

Θα ήθελα στο τέλος να απαντήσω και στη Νέα Δημοκρατία και σε πολλούς συναδέλφους. Ο Υπουργός το έδειξε και με τον τρόπο του και με τις ενέργειές του, διότι διαπιστώθηκε ακόμη και από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας ότι δεν είναι σύνηθες, Υπουργός να απορρίπτει υπουργικές τροπολογίες. Γίνεται, λοιπόν.

Πράγματι φορτώνουμε με τροπολογίες το νομοθετικό έργο και φορτώνονται και οι Βουλευτές με την ευθύνη να νομοθετήσουν χωρίς να έχουν πλήρη γνώση, πλήρη συζήτηση και πλήρη τεκμηρίωση. Γίνεται ήδη μια προσπάθεια -και θέλω να πληροφορήσω τους συναδέλφους και το Σώμα- και από τη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης από το νέο έτος να γίνει ένας προσεκτικός και επιμελημένος πίνακας έργου, να βοηθηθεί το νομοθετικό σώμα στο βαθμό που μπορεί να γίνει αυτό και στο βαθμό που επιτρέπουν οι δυνάμεις της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης.

Έχουμε όμως την υπόσχεση και τη δέσμευση ότι θα βοηθηθούμε σ' αυτό το θέμα. Σε κανέναν δεν αρέσει να νομοθετεί υπό πίεση χωρίς επιχειρηματολογία και χωρίς συζήτηση. Δεν νομίζω όμως ότι ήταν τα πράγματα πάντα ρόδινα και ήρθε η παρούσα Κυβέρνηση και η παρούσα κοινοβουλευτική σύνθεση και τα έκανε χειρότερα. Νομίζω ότι από πολλές μεριές και από πολλούς συναδέλφους και μέσα στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ, επιδεικνύεται διαρκώς ευαισθησία και σεβασμός στην κοινοβουλευτική διαδικασία και σε όλη τη δημοκρατική διαδικασία που τηρούμε.

Εγώ θα ήθελα από τη μεριά μου να πω, ότι θα προσπαθήσω με κάθε τρόπο να βελτιώσουμε την κοινοβουλευτική πρακτική, να σεβαστούμε και τους ανθρώπους που μας ψήφισαν και την Αίθουσα που μας φιλοξενεί και τον χώρο και το πολίτευμα και πάνω απ' όλα όταν υπάρχουν ευκαιρίες, να μπορούμε να συζητάμε και να φτάνουμε σε μια δημιουργική σύνθεση. Για το εθνικό ακροατήριο που μας παρακολουθεί, ας αποφεύγουμε το σόου και τις παραστάσεις και ας στείλουμε ένα μήνυμα στον κόσμο που μας παρακολουθεί, για ελπίδα, κουράγιο, χαμόγελο αυτές τις μέρες που έρχονται. Καλές γιορτές και σε εσάς τους συναδέλφους.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Ευχαριστούμε και για τη συντομία της ομιλίας σας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Περιμένετε να ολοκληρωθεί πρώτα ο κύκλος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ: Μισό λεπτό, κυρία Πρόεδρε.

Να θυμίσω απλώς στον συνάδελφο κ. Ξυδάκη, ότι οι ελληνικές τράπεζες το Γενάρη του 2015 στο Χρηματιστήριο είχαν αξία 28.000.000.000 ευρώ και ο ΣΥΡΙΖΑ τις κατάντησε να έχουν αξία κάτω από 1.000.000.000 ευρώ. Το να γυρνάμε στα προηγούμενα είκοσι χρόνια... Όποιος θέλει, μπορεί να γυρνάει. Ας δούμε τώρα

πώς φτάσαμε από τα 28.000.000.000 στο 1.000.000.000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Τον λόγο έχει ο κ. Σαρίδης από την Ένωση Κεντρώων.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα συνεχίσω την τοποθέτησή μου πάνω στις τροπολογίες, από το σημείο που σταμάτησα το πρωί. Βλέπετε το νούμερο των τροπολογιών είναι μεγάλο.

Λυπάμαι πάρα πολύ και εγώ από τη δική μου πλευρά, για τον τρόπο με τον οποίο νομοθετεί η Κυβέρνηση. Είναι κάτι που πρέπει κάποια στιγμή να το συνηθίσουμε, όμως όχι δεν συνηθίζεται ποτέ. Οι δημοκρατικές διαδικασίες δεν το επιτρέπουν ομοίως και ο Κανονισμός της Βουλής.

Όσον αφορά την τροπολογία 859 του κ. Σταθάκη, η τοποθέτησή μας είναι όχι. Αφορά την τροποποίηση διατάξεων του ν.3054, που αναφέρονται στην οργάνωση της αγοράς πετρελαιοειδών. Η αλήθεια είναι ότι είναι μια πρωτοβουλία, το να δοθεί δυνατότητα σε ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες να δραστηριοποιηθούν στον τομέα της διάθεσης βιοκαυσίμων. Θα μπορούσε να χαρακτηριστεί πρωτοποριακή.

Εξίσου σημαντικό ήταν και το γεγονός, ότι με την τροπολογία αυτή δίνεται η δυνατότητα άσκησης της δραστηριότητας εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων πέραν των α.ε. και των ε.π.ε. και σε ι.κ.ε.. Δεν ακούσαμε όμως τα επιχειρήματα, που σας οδήγησαν στην ανάγκη να προχωρήσετε σε αποσαφήνιση των περιορισμών των αδειών εμπορίας πετρελαιοειδών τύπου Ε, αλλά και τα στοιχεία πάνω στα οποία στηριχτήκατε για τη θέσπιση νέας άδειας τύπου Ε για το υπόλοιπο Αιγαίο.

Με την παράλληλη απόσυρση των υπόλοιπων τύπων αδειών δεν πιστεύουμε πως έχουν συζητηθεί τα πράγματα όπως πρέπει να συζητηθούν και να εξεταστούν στη Βουλή. Εκεί, ουσιαστικά, λέμε και το όχι στη συγκεκριμένη τροπολογία, καθόσον χρήζουν περισσότερης εξέτασης εντός του Κοινοβουλίου.

Όσον αφορά την τροπολογία 860, συμπληρώνονται οι διατάξεις για το εφάπαξ βοήθημα σε χαμηλοσυνταξιούχους.

Ευτυχώς έστω και καθυστερημένα, η Κυβέρνηση καταφέρνει να στέλνει πού και πού το μήνυμα, πως δεν βρίσκεται τελείως εκτός πραγματικότητας. Κατάλαβε, απ' ό,τι φαίνεται, αυτό που είπε και ο κύριος Πρωθυπουργός, ότι έτσι όπως τα έχει κάνει η Κυβέρνηση ούτε ένα δώρο εφάπαξ δεν μπορεί να δώσει χωρίς προβλήματα ούτε καν ο ίδιος και ας είναι και Πρωθυπουργός.

Η τροπολογία αυτή αποτελεί απόδειξη, πως ο κ. Τσίπρας και η Κυβέρνηση, γνωρίζει καλύτερα από τον καθένα ότι εκεί έξω περιμένουν τα «κοράκια», μια σειρά από «ευαγή» ιδρύματα που νοιάζονται για τον λαό, εισπρακτικές, εφορίες, τράπεζες, δήμοι, να του ρουφήξουν το μεδούλι, να του αρπάξουν και το παραμικρό. Το ξέρει καλά αυτό η Κυβέρνηση. Και ακόμα περιμένουμε να μας πει, γιατί δεν μπόρεσε να υλοποιήσει τη δέσμευσή της περί άμεσης επέκτασης του ακατάσχετου και στους επαγγελματικούς λογαριασμούς.

Δεν μπορείτε, κύριοι της Κυβέρνησης, να επικαλεστείτε άγνοια. Ξέρετε τι περιμένει τους Έλληνες πολίτες. Το αποδεικνύετε με αυτή την τροπολογία που φέρνετε σήμερα εδώ και που ψηφίζει και η Ένωση Κεντρώων.

Όσον αφορά την τροπολογία με γενικό αριθμό 862 της κ. Κουντουρά, καλά έκανε η κυρία Υπουργός και την απέσυρε. Μεγάλη η ευθύνη της Υπουργού Τουρισμού, καθώς δική της θα ήταν και συνολικά η ευθύνη, γι' αυτό που εντός της τροπολογίας περιέγραφε ως μοναδικό είδος συμφωνίας και το έκανε αυτό, αναφερόμενη στις συμπαραγωγές στις οποίες θα συμμετέχει ο ΕΟΤ, παρουσιάζοντας το επιχείρημα, ότι δεν παρέχονται από φυσικό ή νομικό πρόσωπο κάποιου είδους υπηρεσίες και ως εκ τούτου τίθενται εκτός διαγωνιστικών διαδικασιών.

Όσον αφορά την τροπολογία με γενικό αριθμό 871, που αφορά την παράταση για ακόμα δύο έτη στο ειδικό πρόγραμμα επανειδίκευσης, κατάρτισης και απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας για τους ωφελούμενους πρώην εργαζομένους της εταιρείας «ΘΡΑΚΗ Α.Ε.», είμαστε θετικοί. Θα τη στηρίξουμε.

Εξήντα ένας εργαζόμενοι στην αλλαντοποιία «ΘΡΑΚΗ» έπρεπε να περιμένουν να φτάσει 21 Δεκέμβρη, για να μάθουν αν θα παραταθεί ένα πολύ σημαντικό πρόγραμμα, καθώς και το πώς αντιμετωπίζει το Υπουργείο Εργασίας, την τιτάνια προσπάθεια των ακριτών μας να ζωντανέψουν τα χώματα του Έβρου. Με σκοπό, λοιπόν, να στείλουμε ένα μήνυμα αλληλεγγύης στους κατοίκους του Έβρου, θα στηρίξουμε την παρούσα τροπολογία, σημειώνοντας πως αυτά που γίνονται ως σήμερα από την Κυβέρνηση για τον Έβρο, είναι, δυστυχώς, λίγα. Δεν φτάνουν.

Με την τροπολογία με γενικό αριθμό 872 της κ. Κονιόρδου, συμπληρώνονται και τροποποιούνται οι διατάξεις του ν.3028 περί προστασίας των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς. Μας καλείτε να εξουσιοδοτήσουμε την Υπουργό Πολιτισμού, να πάρει πολύ σημαντικές αποφάσεις για την ορθή διαχείριση των αρχαιολογικών μας χώρων.

Μόνο και μόνο με τη διαβεβαίωση της κ. Κονιόρδου πως θα είναι αυτή η ίδια που θα εκδώσει την εν λόγω απόφαση, θα μπορούσαμε με χαρά να υπερψηφίσουμε αυτή την εξουσιοδότηση, καθώς η συμβολή της ίδιας στον πολιτισμό εγγυάται, πως το αποτέλεσμα θα προστατεύει με κάθε τρόπο τα μνημεία και τον πολιτισμό μας. Το πώς θα εφαρμοστούν, φυσικά, οι οδηγίες της Υπουργού και πώς θα τις εφαρμόσουν οι αρμόδιες εφορίες αρχαιοτήτων, θα αποτελέσει για μας ένα διαφορετικό κεφάλαιο στην άσκηση πάντα του κοινοβουλευτικού ελέγχου. Ψηφίζουμε «ναι» στη συγκεκριμένη τροπολογία.

Στην τροπολογία με γενικό αριθμό 873 για τις ρυθμίσεις για τη σύναψη συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και για θέματα αδειών παραγωγής σταθμών ψηφίζουμε «ναι».

Στη δυνατότητα πληρωμής δαπανών μισθωμάτων ή αποζημιώσεων χρήσεων ακινήτων όπου στεγάζονται οι κεντρικές και οι περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού λέμε «ναι».

Στην τροπολογία με γενικό αριθμό 875 που αφορά τις δαπάνες μισθωμάτων περιφερειών θα ψηφίσουμε «ναι». Θα μου επιτρέψετε να κάνω το σχόλιο, ότι δεν μπορούμε να δεχθούμε, ότι τελικά δεν μπορείτε να σταματήσετε από τη δική σας την πλευρά να καταφεύγετε σε προσωρινές και πρόχειρες λύσεις για σοβαρά ζητήματα, που απαιτούν εκ θεμελίων, ουσιαστικά, επανεξέταση.

Από τη μια, καλώς δίνετε τη δυνατότητα στους περιφερειάρχες να μπορούν να βεβαιώνουν τη χρήση κτηρίων από την περιφέρεια και από την άλλη, εξαντλείστε στο να μας διαβεβαιώνετε, πως δεν δημιουργείται με αυτόν τον τρόπο ένα μόνιμο πλαίσιο, αλλά πως πρόκειται για μια προσωρινή λύση, ώστε να διορθωθούν κάποιες στρεβλώσεις.

Εκ του αποτελέσματος κρινόμαστε όλοι και τα δικά σας αποτελέσματα στη διαχείριση των κρίσιμων προβλημάτων στην περιφέρεια της χώρας δεν είναι καθόλου ικανοποιητικά.

Περιμένουμε να δούμε να ξεκινούν και να ολοκληρώνονται με διαφάνεια και ομαλότητα οι διαγωνιστικές διαδικασίες, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο π. δ.242/1996.

Για την τροπολογία με γενικό αριθμό 876 θα δηλώσουμε «παρών». Στην τροπολογία με γενικό αριθμό 877 που αφορά την εταιρεία ΑΔΜΗΕ θα ψηφίσουμε «όχι».

Έχετε πάρα πολλές εξηγήσεις να δώσετε. Η πολιτική της Κυβέρνησης στα ζητήματα της ενέργειας μας προβληματίζει, καθώς όχι μόνο δεν παράγει αποτελέσματα, αλλά δημιουργεί μονίμως νέα προβλήματα και καινούργια εμπόδια σε όποιους έχουν επιλέξει να δραστηριοποιηθούν σε αυτόν τον τόσο σημαντικό τομέα.

Σε κάθε περίπτωση θεωρώ, ότι ο τρόπος καθορισμού του τιμήματος των μετοχών του ΑΔΜΗΕ είναι ένα πολύ σημαντικό ζήτημα, για να έρχεται με αυτόν τον τρόπο στην Ολομέλεια. Σύμφωνα, λοιπόν, με την προτεινόμενη τροπολογία το τίμημα απόκτησης ανά μετοχή του ΑΔΜΗΕ θα προσδιοριστεί κατόπιν διενέργειας αποτίμησης του 25% του μετοχικού κεφαλαίου του «ΑΔΜΗΕ Α.Ε.» ως αυτοτελούς συνόλου από έναν ανεξάρτητο εκτιμητή. Σας είπαμε, ότι δεν θα στηρίξουμε τη συγκεκριμένη τροπολογία.

Δεν θα στηρίξουμε και την τροπολογία 878 για τη ρύθμιση θεμάτων σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των αναγκών καθαριότητας των κτηρίων στους φορείς του δημοσίου τομέα με πρόσληψη προσωπικού. Θα το αιτιολογήσουμε αυτό. Άλλη μια τροπολογία για την καθαριότητα των δημοσίων κτηρίων. Άλλο

ένα κεφάλαιο για τα κόκκινα γάντια. Θα είναι μεγάλο σε μέγεθος, το βιβλίο που θα επιχειρήσει να περιγράψει κάποτε και με ακρίβεια την πολιτική δράση και τις κυβερνητικές εφαρμογές του ΣΥΡΙΖΑ στο ζήτημα των απασχολούμενων στην καθαριότητα των δημοσίων κτηρίων. Το θέμα αυτό προσφέρει ισχυρά επιχειρήματα, σε όσους λένε πως δεν διαχειρίζεστε τα πράγματα αλλά τη στιγμή.

Στην τροπολογία 879 που αφορά θέματα του Υπουργείου Υγείας, η θέση μας είναι «παρών». Μέσα στη συγκεκριμένη τροπολογία αναφέρεται ένα θέμα το οποίο δημιουργείται από την επιστροφή χρημάτων για το Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου».

Το Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου» ξέρετε, έχει εκπληρώσει τις οφειλές του στις φαρμακευτικές εταιρείες. Οι φαρμακευτικές εταιρείες από την πλευρά τους δεν είναι ενημερωμένες όσον αφορά το Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου» και δεν γνωρίζουμε πώς θα γυρίσουν τα χρήματα πίσω. Πώς θα επιστραφούν τα 8 εκατομμύρια ευρώ, τα οποία έχουν ήδη πληρωθεί από το Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου»; Ποιος θα το καθορίσει αυτό; Γιατί τόσο καιρό επί έναν ολόκληρο χρόνο δεν είχε ενημερωθεί το νοσοκομείο εγγράφως, ότι έπρεπε να κάνει ένταξη; Έχουν ενημερωθεί οι φαρμακευτικές εταιρείες για το Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου»;

Σε κάθε περίπτωση ο τρόπος νομοθέτησης δεν είναι αυτός που θα πρέπει να είναι. Ας ελπίσουμε την καινούργια χρονιά να αλλάξουν τα πράγματα για το καλό της χώρας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Ευχαριστούμε πολύ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κυρία Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Κύριε Υπουργέ, πόσο χρόνο θα χρειαστείτε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Θα χρειαστώ πέντε λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να επιστρέψω στο νομοσχέδιο αυτό καθαυτό και να διευκρινίσω ορισμένα πράγματα επ' αφορμή της συζήτησης που ολοκληρώνεται τώρα.

Νομίζω ότι είναι κοινός τόπος, πως το παρόν νομοσχέδιο δίνει μια νέα αρχή, δίνει ένα νέο έναυσμα, για να λυθούν προβλήματα τα οποία έχουν συσσωρευτεί εδώ και πολλές δεκαετίες. Αυτό το νομοσχέδιο σε συνδυασμό με την ολοκλήρωση άλλων βασικών δεδομένων, όπως είναι το Κτηματολόγιο, οι δασικοί χάρτες, η οριοθέτηση των παραλιών, μπορεί να αποτελέσει από κοινού έναν στόχο, μια επιδίωξη που πρέπει να είναι κοινός τόπος για όλους μας, επιτέλους η χώρα να αποκτήσει ένα πλήρες χωροταξικό σχέδιο και πλήρεις κανόνες για το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

Υπενθυμίζω ότι η φιλοσοφία του νομοσχεδίου, προσδιορίζει τα τρία επίπεδα. Το εθνικό, το οποίο διαμορφώνει το πλαίσιο και τους κανόνες με τους οποίους καταρτίζονται τα σχέδια. Το περιφερειακό, το οποίο έχει συντονιστικές και άλλες αρμοδιότητες στο σύνολο της περιφέρειας και το αποκλειστικό πεδίο σχεδιασμού, το οποίο έχει την ισχυρή βάση του με τα τοπικά χωροταξικά σχέδια που καλούνται οι δήμοι της χώρας να ολοκληρώσουν μέσα, ει δυνατόν, στο ταχύτερο χρονικό διάστημα και το οποίο θα αποτελεί τη στέρεα βάση του σχεδιασμού για τα επόμενα χρόνια.

Επαναλαμβάνω ότι αυτή η φιλοσοφία και αυτός ο τρόπος σχεδιασμού διαπερνά όλο το νομοσχέδιο. Στο επίκεντρό του βρίσκεται η βιώσιμη ανάπτυξη και η ανάγκη να υπάρχει μέριμνα για πολλές αντιφατικές λειτουργίες που υπάρχουν στον χώρο και δεν έχουν ρυθμιστεί και καλούμαστε σήμερα να τις ρυθμίσουμε.

Επιτρέψτε μου να πω δύο ακόμα σχόλια για τα ειδικά χωροταξικά. Υπενθυμίζω τα ειδικά χωροταξικά για τον τουρισμό. Η ακύρωση από το Σ.τ.Ε. μιας διαδικασίας ενός ειδικού χωροταξικού είχε πάρα πολλά προβλήματα, αφορά και την ουσία. Άρα τίθεται θέμα επανασχεδιασμού του ειδικού χωροταξικού για τον τουρισμό.

Τα ειδικά χωροταξικά γενικώς όπως και των ορυχείων και άλλα που θα γίνουν, θα πρέπει να τηρούν και αυτά με τη σειρά τους κάποιες προδιαγραφές και κάποιους κανόνες, με τους οποίους καλείται η μελλοντική διαδικασία να προσδιορίζει σε σχέση με το ουσιαστικό επίπεδο του χωροταξικού σχεδιασμού.

Έγινε πολλή συζήτηση για τα ειδικά χωρικά και θέλω στο σημείο αυτό να το διευκρινίσω για μια ακόμη φορά. Γίνεται πολλή συζήτηση, για τη σχέση που έχουν τα ειδικά χωρικά με τις επενδύσεις. Για τον λόγο αυτό, θέλω να είμαστε απόλυτα σαφείς για το τι συζητάμε.

Εμείς βάζουμε τον μηχανισμό της προέγκρισης ως μια διαδικασία δημιουργίας ασφάλειας στους επενδυτές. Όμως επιτρέψτε μου και ένα γενικότερο σχόλιο.

Ο μεγάλος όγκος των επενδύσεων, άνω του 90% των επενδύσεων στη χώρα σήμερα το 2016, γίνεται με τους γενικούς κανόνες. Οι επενδύσεις που έγιναν φέτος στην ελληνική οικονομία, υπολογίζονται περίπου στα 25 δισεκατομμύρια, 9,5 δισεκατομμύρια ΕΣΠΑ και ΠΔΕ και 16-17 δισεκατομμύρια ιδιωτικές επενδύσεις. Ειδικά χωρικά έχουν ζητήσει έξι επενδύσεις.

Υπάρχει ένα μέτρο και πρέπει να έχουμε όλοι αίσθηση, ότι τα ειδικά χωρικά αφορούν ένα πάρα πολύ μικρό ποσοστό επενδύσεων, το οποίο για διάφορους λόγους, θεμιτούς, ζητά μια παρέκκλιση από τους γενικούς κανόνες που ισχύουν.

Το 95% των επενδύσεων γίνεται με τους γενικούς κανόνες είτε τους γενικούς πολεοδομικούς κανόνες είτε με τα ειδικά χωροταξικά όπως αυτά υπάρχουν και όπως λειτουργούν.

Άρα γίνεται και υπερβολική συζήτηση γι' αυτή τη διάσταση, ενώ ποσοτικά πρέπει να έχουμε όλοι αίσθηση, ότι εκ των πράγματων έχουν ένα μικρό ειδικό βάρος. Αφορούν έναν πολύ περιορισμένο αριθμό επενδύσεων και γίνεται δυσανάλογα μεγάλη συζήτηση, θεωρώντας ότι τα δύο φαινόμενα ταυτίζονται ή σχεδόν ταυτίζονται ή ότι οι επενδύσεις γίνονται μόνο με ειδικά χωρικά.

Το παράδειγμα του τουρισμού είναι πολύ χαρακτηριστικό, γιατί το 2016 έχουμε ρεκόρ τουριστικών επενδύσεων και στην Αθήνα, κάτι που είναι πολύ σημαντικό. Ο αριθμός των μεγάλων τουριστικών επενδύσεων και φυσικά πολύ περισσότερο των μικρών και μεσαίων έχει ενταθεί πάρα πολύ.

Το 2016 είναι μια χρονιά κορύφωσης των επενδύσεων σε μεγάλα ξενοδοχεία στην Αθήνα. Υπάρχουν μεγάλες επενδυτικές πρωτοβουλίες. Δεν υπάρχει καμμία από αυτές σε ειδικό χωρικό. Γίνονται όλες στο σύνολό τους με τους ισχύοντες κανόνες. Τα λέω αυτά, ακριβώς για να έχουμε και την αίσθηση του μέτρου, επειδή έγινε πολύ μεγάλη συζήτηση.

Τα ειδικά χωρικά τελικά προβλέπονται στον νόμο με την πιο απλή διαδικασία που μπορούσε να υπάρξει. Είναι κατ' αναλογία της διαδικασίας των στρατηγικών επενδύσεων, όπου και εκεί υπάρχει μια διαδικασία προέγκρισης. Άρα, τα πλεονεκτήματα είναι πολύ ισχυρά και γι' αυτό και θα διευκολύνουν και αυτές τις ειδικές κατηγορίες επενδύσεων τις οποίες χρειαζόμαστε.

Όμως, η ουσία του νομοσχεδίου είναι και παραμένει το μεγάλο έργο το οποίο έχουμε μπροστά μας να κάνουμε για έναν νόμο και μια φιλοσοφία η οποία θέτει τους όρους, τις διαδικασίες, τις προϋποθέσεις και τον τρόπο με τον οποίο θα κινηθούμε τα επόμενα χρόνια, για να αποκτήσουμε επιτέλους ένα πλήρες σύστημα χωροταξικού σχεδιασμού. Είναι αυτό το οποίο καλούμαστε να κάνουμε επί του πρακτέου τα επόμενα χρόνια. Έχουμε βάλει ως όριο το 2020. Ελπίζουμε αυτές οι ελπίδες να πραγματωθούν.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, σαράντα οκτώ μαθητές και μαθήτριες και τρεις συνοδοί εκπαιδευτικοί τους, από το 8ο Δημοτικό Σχολείο Πάτρας.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και των τροπολογιών του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Χωρικός Σχεδιασμός–βιώσιμη Ανάπτυξη και άλλες διατάξεις».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Η Χρυσή Αυγή είναι απούσα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Χωρικός Σχεδιασμός–βιώσιμη Ανάπτυξη και άλλες διατάξεις», έγινε δεκτό επί της αρχής κατά πλειοψηφία.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση των άρθρων και των τροπολογιών και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 1 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Ναι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Παρών.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς το άρθρο 1 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 2, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Παρών.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς το άρθρο 2 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 3 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς το άρθρο 3 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 4, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς το άρθρο 4 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 5 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς το άρθρο 5 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 6, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς το άρθρο 6 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 7, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς το άρθρο 7 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 8, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς το άρθρο 8 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 9, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς το άρθρο 9 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 10, όπως τροπο-

ποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς το άρθρο 10 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 11, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Ναι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Παρών.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς το άρθρο 11 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 12 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς το άρθρο 12 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 13, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς το άρθρο 13 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 14, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς το άρθρο 14 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 15, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Παρών.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Παρών.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ναι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς το άρθρο 15 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 16, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Ναι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Παρών.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ναι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Παρών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς το άρθρο 16 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση των τροπολογιών.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 830 και ειδικό 74 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ναι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 830 και ειδικό 74 έγινε δεκτή ως έχει κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 831 και ειδικό 75 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ναι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 831 και ειδικό 75 έγινε δεκτή ως έχει κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 838 και ειδικό 79 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ναι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 838 και ειδικό 79 έγινε δεκτή ως έχει κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό

αριθμό 839 και ειδικό 80 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Παρών.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Παρών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 839 και ειδικό 80 έγινε δεκτή ως έχει κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 852 και ειδικό 81 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Παρών.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Παρών.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 852 και ειδικό 81 έγινε δεκτή ως έχει κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 858 και ειδικό 86 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 858 και ειδικό 86 έγινε δεκτή ως έχει κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 859 και ειδικό 87 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Ναι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Παρών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 859 και ειδικό 87 έγινε δεκτή ως έχει κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 860 και ειδικό 88 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Παρών.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Ναι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ναι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 860 και ειδικό 88 έγινε δεκτή ως έχει κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 871 και ειδικό 99 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Ναι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Ναι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ναι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 871 και ειδικό 99 έγινε δεκτή ως έχει ομοφώνως και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 872 και ειδικό 100, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 872 και ειδικό 100 έγινε δεκτή, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 873 και ειδικό 101, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Ναι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Παρών.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Παρών.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 873 και ειδικό 101 έγινε δεκτή, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 874 και ειδικό 102 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ναι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 874 και ειδικό 102 έγινε δεκτή ως έχει κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 875 και ειδικό 103;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ναι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Ναι.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Παρών.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 875 και ειδικό 103 έγινε δεκτή ως έχει κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 876 και ειδικό 104 ως έχει;
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ναι.
ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Ναι.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Ναι.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς, η τροπολογία με γενικό αριθμό 876 και ειδικό 104 έγινε δεκτή ως έχει κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 877 και ειδικό 105 ως έχει;
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Παρών.
ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 877 και ειδικό 105 έγινε δεκτή ως έχει κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 878 και ειδικό 106 ως έχει;
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Παρών.
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Παρών.
ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Παρών.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς, η τροπολογία με γενικό αριθμό 878 και ειδικό 106 έγινε δεκτή ως έχει κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 879 και ειδικό 107, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ναι.
ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Παρών.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 879 και ειδικό 107 έγινε δεκτή, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 881 και ειδικό 109 ως έχει;
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Ναι.
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Παρών.
ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Παρών.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Παρών.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 881 και ειδικό 109 έγινε δεκτή ως έχει κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 816 και ειδικό 72 ως έχει;
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Παρών.
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Παρών.
ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Παρών.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Παρών.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 816 και ειδικό 72 έγινε δεκτή ως έχει κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 825 και ειδικό 73 ως έχει;
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Παρών.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Παρών.
ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Παρών.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 825 και ειδικό 73 έγινε δεκτή ως έχει κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 832 και ειδικό 76, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Παρών.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Ναι.
ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Ναι.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς, η τροπολογία με γενικό αριθμό 832 και ειδικό 76 έγινε δεκτή, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 834 και ειδικό 77 ως έχει;
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Παρών.
ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 834 και ειδικό 77 έγινε δεκτή ως έχει, κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 856 και ειδικό 84 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Παρών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Παρών.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 856 και ειδικό 84 έγινε δεκτή ως έχει, κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 857 και ειδικό 85 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Παρών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Ναι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 857 και ειδικό 85 έγινε δεκτή ως έχει, κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 863 και ειδικό 91 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Ναι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Ναι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 863 και ειδικό 91 έγινε δεκτή ως έχει, κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 864 και ειδικό 92 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Ναι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς, η τροπολογία με γενικό αριθμό 864 και ειδικό 92 έγινε δεκτή ως έχει, κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 865 και ειδικό 93 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Παρών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Παρών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 865 και ειδικό 93 έγινε δεκτή ως έχει κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 866 και ειδικό 94 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι και εξηγούμε τον λόγο: Δεν λέμε όχι στον έλεγχο, αλλά στον τρόπο στελέχωσης, που θα γίνεται με υπουργική απόφαση.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Παρών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 866 και ειδικό 94 έγινε δεκτή ως έχει, κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 867 και ειδικό 95 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 867 και ειδικό 95 έγινε δεκτή ως έχει, κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 868 και ειδικό 96, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Παρών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Παρών.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 868 και ειδικό 96 έγινε δεκτή, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 870 και ειδικό 98 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Ναι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Παρών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 870 και ειδικό 98 έγινε δεκτή ως έχει, κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 880 και ειδικό 108 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Παρών.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Ναι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Παρών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 880 και ειδικό 108 έγινε δεκτή ως έχει, κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 882 και ειδικό 110 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Παρών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 882 και ειδικό 110 έγινε δεκτή ως έχει, κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 883 και ειδικό 111 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Ναι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Παρών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 883 και ειδικό 111 έγινε δεκτή ως έχει, κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 884 και ειδικό 112 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Ναι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Ναι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Παρών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 884 και ειδικό 112 έγινε δεκτή ως έχει, κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 885 και ειδικό 113 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Παρών.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Παρών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Παρών.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 885 και ειδικό 113 έγινε δεκτή ως έχει, κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 886 και ειδικό 114 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Παρών.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Ναι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 886 και ειδικό 114 έγινε δεκτή ως έχει, κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 889 και ειδικό 117 ως έχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Παρών.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Παρών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Ναι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Παρών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 889 και ειδικό 117 έγινε δεκτή ως έχει, κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση του ακροτελεύτιου άρθρου.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το ακροτελεύτιο άρθρο;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το ακροτελεύτιο άρθρο έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Χωρικός σχεδιασμός-βιώσιμη ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό επί της αρχής και επί των άρθρων.

Προχωρούμε στην ψήφιση στο σύνολο του νομοσχεδίου.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο και στο σύνολο;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Όχι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Ποτάμι απουσιάζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το νομοσχέδιο έγινε δεκτό και στο σύνολο κατά πλειοψηφία.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Χωρικός σχεδιασμός-βιώσιμη ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Χωρικός σχεδιασμός-βιώσιμη ανάπτυξη και άλλες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Α'

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Άρθρο 1
Βασικές έννοιες

Για την εφαρμογή του παρόντος, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «Σύστημα χωρικού σχεδιασμού»: το σύνολο των χωροταξικών και πολεοδομικών πλαισίων και σχεδίων που περιγράφονται στα άρθρα 5, 6, 7, 8 και 10, όπως αυτά διαρθρώνονται συστηματικά και ιεραρχούνται σε επίπεδα, με βάση τη γεωγραφική κλίμακα στην οποία αναφέρονται, την αποστολή και το περιεχόμενό τους.

β) «Στρατηγικός χωρικός σχεδιασμός» (χωροταξικός σχεδιασμός): ο σχεδιασμός, που εκπονείται σε εθνική ή περιφερειακή κλίμακα, με τον οποίο τίθενται οι μεσοπρόθεσμοι ή και μακροπρόθεσμοι στόχοι της ανάπτυξης και οργάνωσης του χώρου, καθώς και οι γενικές κατευθύνσεις και οι αναγκαίες, όπου απαιτείται, ρυθμίσεις, για τη διαμόρφωση των οικιστικών περιοχών, των περιοχών ασκήσεως παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και των περιοχών προστασίας.

γ) «Ρυθμιστικός χωρικός σχεδιασμός» (πολεοδομικός σχεδιασμός): ο σχεδιασμός με τον οποίο καθορίζονται οι κανόνες για τη χρήση, τη δόμηση και την εν γένει εκμετάλλευση του εδάφους στον αστικό χώρο και την ύπαιθρο.

δ) «Οργανωμένοι υποδοχείς δραστηριοτήτων»: οι περιοχές που αναπτύσσονται βάσει ολοκληρωμένου σχεδιασμού προκειμένου να λειτουργήσουν κατά κύρια ή αποκλειστική χρήση ως οργανωμένοι χώροι ανάπτυξης παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Ως οργανωμένοι υποδοχείς δραστηριοτήτων νοούνται ιδίως οι Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (ΠΟΤΑ) του άρθρου 29 του ν. 2545/1997(Α' 254), οι Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (ΠΟΑΠΔ) του άρθρου 24 του ν. 1650/1986 (Α' 160), οι Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 3982/2011, τα Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίων Ακινήτων (ΕΣΧΑΔΑ) του άρθρου 12 του ν. 3986/2011 (Α' 152) και τα Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΣΧΑΣΕ) του άρθρου 24 του ν. 3894/2010 (Α' 204).

ε) Βιώσιμη ανάπτυξη: η ανάπτυξη που συνθέτει κοινωνικούς, οικονομικούς και περιβαλλοντικούς στόχους με σκοπό την:

αα) επίτευξη διατηρήσιμης οικονομικής ανάπτυξης με τη δημιουργία ισχυρής παραγωγικής βάσης και έμφαση στην καινοτομία και την αύξηση της απασχόλησης,

ββ) εδαφική και κοινωνική συνοχή, δίκαιη κατανομή πόρων και άρση των αποκλεισμών,

γγ) προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, της βιοποικιλότητας, του τοπίου και την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων.

Άρθρο 2
Διάρθρωση συστήματος χωρικού σχεδιασμού

1. Ο χωρικός σχεδιασμός ασκείται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και διακρίνεται, ανάλογα με το χαρακτήρα του, σε στρατηγικό ή ρυθμιστικό:

α. Στην κατηγορία του στρατηγικού χωρικού σχεδιασμού υπάγονται τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια του άρθρου 5 και τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια του άρθρου 6.

β. Στην κατηγορία του ρυθμιστικού χωρικού σχεδιασμού υπάγονται τα πολεοδομικά σχέδια τα οποία εκπονούνται σε τοπική κλίμακα και τα οποία διακρίνονται σε δύο επίπεδα σχεδιασμού.

2. Στο πρώτο επίπεδο του ρυθμιστικού χωρικού σχεδιασμού περιλαμβάνονται:

α) τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια του άρθρου 7, τα οποία ρυθμίζουν τη βιώσιμη χωρική ανάπτυξη και οργάνωση της εδαφικής περιφέρειας ενός Ο.Τ.Α.,

β) τα Ειδικά Χωρικά Σχέδια του άρθρου 8, τα οποία αποτελούν υποδοχείς σχεδίων, έργων και προγραμμάτων ανεξαρτήτως διοικητικών ορίων.

3. Στο δεύτερο επίπεδο του ρυθμιστικού χωρικού σχεδιασμού περιλαμβάνονται τα Πολεοδομικά Σχέδια Εφαρμογής του άρθρου 10, τα οποία αποτελούν την εξειδίκευση και εφαρμογή των σχεδίων του πρώτου επιπέδου.

Άρθρο 3
Εθνική Χωρική Στρατηγική

1. Για τη βιώσιμη ανάπτυξη και οργάνωση του εθνικού χώρου, το Υπουργικό Συμβούλιο διαμορφώνει Εθνική Χωρική Στρατηγική. Η Εθνική Χωρική Στρατηγική αποτελεί κείμενο αρχών και περιλαμβάνει βασικές κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης, τους βασικούς άξονες, τους μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους χωρικής ανάπτυξης στο επίπεδο της Γενικής Κυβέρνησης και των επιμέρους φορέων της, καθώς και τα προτεινόμενα μέτρα και δράσεις για την υλοποίηση της επιδιωκόμενης ανάπτυξης. Η Εθνική Χωρική Στρατηγική αποτελεί βάση για το συντονισμό των στρατηγικών χωροταξικών Πλαισίων, των επιμέρους επενδυτικών σχεδίων και προγραμμάτων του Κράτους, των Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού και των δημόσιων νομικών προσώπων, πλαισίων, σχεδίων και προγραμμάτων που έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη και συνοχή του εθνικού χώρου. Ειδικότερα, η Εθνική Χωρική Στρατηγική μπορεί να περιλαμβάνει τους βασικούς άξονες για όλο το φάσμα των θεμάτων που καλύπτουν όλα τα επίπεδα σχεδίων και ιδίως για:

α) τη βιώσιμη ανάπτυξη και δικτύωση του εθνικού χώρου,

β) τη διάρθρωση και δομή του αστικού και οικιστικού δικτύου της χώρας,

γ) τη διάρθρωση των παραγωγικών τομέων,

δ) την πολιτική γης και αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας,

ε) τη χωρική διάρθρωση των δικτύων και υπηρεσιών τεχνικής, κοινωνικής και διοικητικής υποδομής εθνικού ενδιαφέροντος, καθώς και τη χωρική κατανομή των υποδομών γνώσης και καινοτομίας,

στ) τη βιώσιμη ανάπτυξη υποενοτήτων του εθνικού χώρου με ιδιαίτερη έμφαση στο θαλάσσιο, νησιωτικό, ορεινό και παράκτιο χώρο.

2. Η Εθνική Χωρική Στρατηγική καταρτίζεται υπό την ευθύνη και εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία και εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο ύστερα από γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας. Η Εθνική Χωρική Στρατηγική μετά την έγκρισή της ανακοινώνεται στη Βουλή.

3. Για την κατάρτιση της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής λαμβάνονται υπόψη τα προγράμματα οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της παρ. 8 του άρθρου 79 του Συντάγματος, η Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική της χώρας για κάθε προγραμματική περίοδο, το πλαίσιο δημοσιονομικής στρατηγικής και το εθνικό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, οι διεθνείς, ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές για την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και άλλα γενικά ή ειδικά προγράμματα εθνικής ή διαπεριφερειακής κλίμακας που επηρεάζουν σημαντικά τη διάρθρωση και ανάπτυξη του εθνικού χώρου.

4. Οι βασικοί άξονες, οι στόχοι της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής λαμβάνονται υπόψη κατά την κατάρτιση των Ειδικών και Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων.

Άρθρο 4
Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας, το οποίο αποτελείται από δεκαεννέα (19) μέλη:

α) Έναν (1) επιστήμονα αναγνωρισμένου κύρους, ευρείας αποδοχής και εμπειρίας σε θέματα χωροταξίας ως Πρόεδρο, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του, από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

β) Εκπροσώπους από: την Ένωση Περιφερειών Ελλάδος (ΕΝΠΕ), την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ), το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΤΕΕ), το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλά-

δας (ΓΕΩΤΕΕ), το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΟΕΕ), το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΞΕΕ), το Σύνδεσμο Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ), το Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), την Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (ΕΣΕΕ), τη Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (ΓΣΕΕ), τη Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (ΓΣΕΒΕΕ), την Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδος (ΚΕΕΕ), την Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΠΑΣΕΓΕΣ), την Πανελλήνια Ένωση Αρχιτεκτόνων Διπλωματούχων Ανωτάτων Σχολών (ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ), το Σύλλογο Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΣΕΜΠΧΠΑ) και το Σύλλογο Ελλήνων Πολεοδόμων και Χωροτακτών (ΣΕΠΟΧ).

γ) Εκπρόσωπους από δύο (2) μη κυβερνητικές περιβαλλοντικές οργανώσεις (ΜΚΟ), οι οποίες επιλέγονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με βάση το κριτήριο της αντιπροσωπευτικότητας.

δ) Οι εκπρόσωποι των φορέων των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 1 ορίζονται με τους αναπληρωτές τους από τις διοικήσεις τους, μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από την αποστολή σχετικής πρόσκλησης από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας το Συμβούλιο συγκροτείται και λειτουργεί ακόμη και εάν δεν έχουν οριστεί ένας ή περισσότεροι εκπρόσωποι των φορέων των ανωτέρω περιπτώσεων. Σε κάθε περίπτωση, για τη νόμιμη συγκρότηση του Συμβουλίου απαιτείται να έχει οριστεί τουλάχιστον το πενήντα τοις εκατό (50%) των μελών του.

3. Το Συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Με κανονισμό, που καταρτίζεται από το Συμβούλιο και εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τη λειτουργία του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας. Η γραμματειακή και τεχνική υποστήριξή του Συμβουλίου παρέχεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το Συμβούλιο συνεδριάζει τουλάχιστον δύο (2) φορές το χρόνο ή εκτάκτως κατά την κρίση του Προέδρου του.

5. Η θητεία των μελών του Συμβουλίου είναι τριετής. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να παρατείνεται η θητεία των μελών του Συμβουλίου για διάστημα ενός (1) επιπλέον έτους.

6. Το Συμβούλιο αποτελεί όργανο κοινωνικού διαλόγου και διαβούλευσης για θέματα ιδιαίτερης σημασίας που αφορούν την άσκηση της εθνικής χωροταξικής πολιτικής και πολιτικής βιώσιμης ανάπτυξης. Ειδικότερα, είναι αρμόδιο για τη διατύπωση γνώμης επί της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής και των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων. Εκφέρει γνώμη κατά τη διαδικασία κατάρτισης των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων, ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να ζητά από το Συμβούλιο τη γνώμη ή την υποβολή προτάσεων και επί άλλων θεμάτων χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού.

7. Το Συμβούλιο μπορεί να εκφέρει γνώμη για σημαντικά ζητήματα ευρύτερης χωρικής πολιτικής με πρωτοβουλία του Προέδρου ή ύστερα από αίτημα δέκα (10) τουλάχιστον μελών του.

8. Οι απόψεις, οι παρατηρήσεις και γνώμες του Συμβουλίου υποβάλλονται προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

9. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, το Συμβούλιο μπορεί να ζητά στοιχεία και πληροφορίες από τους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται από το άρθρο 51 του ν. 1892/1990 (Α' 101), οι οποίοι οφείλουν να τις παρέχουν εγκαίρως. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου μπορεί να καλεί εκπροσώπους των ανωτέρω φορέων και υπηρεσιών να αναπτύξουν προφορικά τις απόψεις τους στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΧΩΡΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Άρθρο 5
Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια

1. Τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια αποτελούν σύνολα κειμένων και διαγραμμάτων, με τα οποία προσδιορίζονται στρατηγικές κατευθύνσεις σε εθνικό επίπεδο, ιδίως, για:

α) τη χωρική διάρθρωση και δομή του οικιστικού δικτύου της Χώρας,

β) τη χωρική διάρθρωση τομέων ή κλάδων παραγωγικών δραστηριοτήτων και γενικότερα τομέων ανάπτυξης εθνικής σημασίας σε εξειδίκευση της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής εφόσον αυτή εμπεριέχει σχετικές κατευθύνσεις,

γ) τη διαμόρφωση πολιτικής γης,

δ) την προστασία του πολιτιστικού και φυσικού τοπίου,

ε) τη χωρική ανάπτυξη και οργάνωση περιοχών του εθνικού χώρου που έχουν ιδιαίτερη σημασία από χωροταξική, περιβαλλοντική, αναπτυξιακή ή κοινωνική άποψη, όπως είναι ιδίως οι παράκτιες, οι θαλάσσιες και νησιωτικές περιοχές, οι ορεινές και προβληματικές περιοχές,

στ) την προώθηση σχεδίων, προγραμμάτων ή έργων χωρικής ανάπτυξης μείζονος σημασίας ή/και διακρατικής, διαπεριφερειακής εμβέλειας.

Τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια συνοδεύονται από πρόγραμμα ενεργειών και προτεραιοτήτων, στο οποίο εξειδικεύονται οι απαιτούμενες για την εφαρμογή τους ενέργειες και δράσεις, το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσής τους, καθώς και οι φορείς εφαρμογής τους.

2.α) Τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια εκπονούνται υπό την εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών συνιστώνται επιτελικές επιτροπές συντονισμού και παρακολούθησης των εκπονούμενων πλαισίων, στις οποίες μετέχουν εκπρόσωποι του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργείων.

β) Κατά την εκπόνησή τους, λαμβάνονται υπόψη οι άξονες και στόχοι της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής, το Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής, το Εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, η Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική της Χώρας και άλλα γενικά ή ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα εθνικής ή διαπεριφερειακής κλίμακας που επηρεάζουν τη διάρθρωση και ανάπτυξη του εθνικού χώρου, ιδίως στον τομέα, πεδίο ή τύπο περιοχής που αποτελεί, κατά περίπτωση, το αντικείμενο ρύθμισης κάθε Πλαισίου, καθώς και ενωσιακές πολιτικές και στρατηγικές που επηρεάζουν τη διάρθρωση και ανάπτυξή του.

3.α) Τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια υπόκεινται σε διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και εγκρίνονται μαζί με τις στρατηγικές μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση αρμοδίων Υπουργών. Οι διαδικασίες διαβούλευσης των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων και των οικείων Στρατηγικών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων είναι κοινές.

β) Το Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας του άρθρου 4 διατυπώνει γνώμη για το περιεχόμενο των εκπονούμενων Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την υποβολή της σχετικής εισήγησης, από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Εάν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία, δεν εμποδίζεται η πρόοδος της διαδικασίας.

4. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι αρμόδιο για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων. Για το σκοπό αυτόν, συντάσσει τουλάχιστον ανά πενταετία εκθέσεις αξιολόγησης, στις οποίες αναφέρονται οι χωρικές επιπτώσεις, ο τρόπος εφαρμογής και τα πιθανά προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά την εφαρμογή τους. Στις ίδιες εκθέσεις υποδεικνύονται ενέργειες και δράσεις που κατά περίπτωση απαιτούνται, για την αποτελεσματική εφαρμογή των Πλαισίων, και επισημαίνονται ενέργειες και δράσεις που δεν εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις τους.

Τα πορίσματα των ως άνω εκθέσεων γνωστοποιούνται στα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία και λοιπούς αρμόδιους οργανισμούς και υπηρεσίες, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους που αφορούν την εφαρμογή των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων.

Εκθέσεις αξιολόγησης μπορεί να συντάσσουν και τα κατά περίπτωση αρμόδια Υπουργεία, τις οποίες κοινοποιούν στο Υπουρ-

γείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη κατά την κατάρτιση των εκθέσεων αξιολόγησης αρμοδιότητάς του.

5. Τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια αναθεωρούνται ανά πενταετία, εφόσον προκύπτει τεκμηριωμένη ανάγκη προς τούτο από τις εκθέσεις αξιολόγησης. Κατά το χρονικό αυτό διάστημα είναι κατ' εξαίρεση δυνατή η τροποποίησή τους, με στόχο τη βελτίωση και επικαιροποίησή τους, προκειμένου:

α) να αντιμετωπιστούν ζητήματα που ανακύπτουν από την προώθηση ή εφαρμογή προγραμμάτων διεθνούς, ευρωπαϊκού, διασυνοριακού, διακρατικού ή διαπεριφερειακού χαρακτήρα,

β) να αντιμετωπιστούν εξαιρετικές ανάγκες από φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές και κινδύνους,

γ) να ενσωματώσουν κατευθύνσεις και προτάσεις των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων σχεδίων στα πλαίσια της ανάδρασης.

6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, μπορεί να επέρχονται εντοπισμένες και μη ουσιώδεις μεταβολές σε εγκεκριμένα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια, όπως διορθώσεις σφαλμάτων, αποσαφηνίσεις διατυπώσεων, εναρμόνιση κειμένων και διαγραμμάτων

7.α) Όπου στις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας αναφέρονται τα «Ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης» (ΕΠΧΣΑΑ) αποτελούν εφεξής τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια του παρόντος άρθρου.

β) Η αναθεώρηση και τροποποίηση εγκεκριμένων κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης γίνεται κατά τις διατάξεις της παραγράφου 3.

Άρθρο 6
Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια

1. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια αποτελούν σύνολα κειμένων, χαρτών ή και διαγραμμάτων, με τα οποία παρέχονται κατευθύνσεις χωρικής ανάπτυξης και οργάνωσης σε περιφερειακό επίπεδο, ιδίως, για:

α) την αποτίμηση, ανάδειξη και αξιοποίηση των ιδιαίτερων αναπτυξιακών και γενικότερα χωρικών χαρακτηριστικών κάθε Περιφέρειας για την ισότιμη ένταξή της στον εθνικό, ενωσιακό και διεθνή χώρο,

β) τη χωρική διάρθρωση των βασικών παραγωγικών τομέων και κλάδων,

γ) τη χωρική διάρθρωση των περιφερειακών δικτύων μεταφορών και της λοιπής τεχνικής υποδομής περιφερειακού ενδιαφέροντος,

δ) τη διάρθρωση του περιφερειακού χώρου (πρότυπο χωρικής οργάνωσης), καθώς και τη χωρική οργάνωση και δομή του οικιστικού δικτύου,

ε) την οικιστική ανάπτυξη και ανασυγκρότηση του αστικού χώρου,

στ) την ανάδειξη, προβολή και προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και του οικιστικού και αρχιτεκτονικού περιβάλλοντος, κάθε Περιφέρειας,

ζ) τον προσδιορισμό ενεργών παρεμβάσεων και προγραμμάτων χωροταξικού και αστικού χαρακτήρα, όπως ιδίως οι Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ) και τα Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ), των άρθρων 11 και 12 του ν. 2742/1999 (Α' 207),

η) την προστασία του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου.

2. Στα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια περιλαμβάνονται και οι εγκεκριμένοι οργανωμένοι υποδοχείς δραστηριοτήτων, καθώς και τα εγκεκριμένα σχέδια δημόσιων ή ιδιωτικών επενδύσεων μεγάλης κλίμακας, σύμφωνα με τις διατάξεις που τις διέπουν.

3. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια περιλαμβάνουν σε ειδικό Παράρτημα, που συνοδεύεται από κείμενα και διαγράμματα κατάλληλης κλίμακας, κατευθύνσεις ανά Δήμο που αφορούν ιδίως:

α) τη χωροταξική και αναπτυξιακή φυσιογνωμία,

β) τη διάρθρωση και δομή του οικιστικού δικτύου και την οικιστική ανάπτυξη,

γ) την προστασία και ανάδειξη του φυσικού, πολιτιστικού και δομημένου περιβάλλοντος,

δ) τα υπερτοπικά/ διαδημοτικά δίκτυα υποδομής,

ε) τη χωρική οργάνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων ή άλλων χρήσεων στο μη αστικό, ιδίως, χώρο,

στ) Τα Παραρτήματα περιέχουν επίσης κατευθύνσεις για τις χρήσεις γης και όρους δόμησης που λαμβάνονται υπόψη μέχρι τη θεσμοθέτηση υποκείμενου ρυθμιστικού σχεδιασμού για την προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος και της υπαίθρου με ιδιαίτερη αναφορά στην προστασία της γεωργικής γης.

4. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια συνοδεύονται από Πρόγραμμα Έργων, Ενεργειών και Προτεραιοτήτων, στο οποίο εξειδικεύονται οι απαιτούμενες για την εφαρμογή τους ενέργειες, έργα, ρυθμίσεις, μέτρα και προγράμματα, καθώς και οι φορείς και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους.

5. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων, τις οποίες συντονίζουν, εξειδικεύουν ή και συμπληρώνουν. Κατά την κατάρτισή τους λαμβάνονται υπόψη οι άξονες και οι στόχοι της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής, το περιφερειακό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, τα προγράμματα περιφερειακής ανάπτυξης, καθώς και άλλα γενικά ή ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα, πολιτικές και στρατηγικές που επηρεάζουν τη διάρθρωση και ανάπτυξη του χώρου.

Αν προκύπτουν ασάφειες ή αντικρουόμενες κατευθύνσεις μεταξύ των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων και των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων ή των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων μεταξύ τους, εκδίδεται, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας και σύμφωνη γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας, σχετική απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των συναρμόδιων Υπουργών με την οποία καθορίζεται η ισχύουσα κατεύθυνση.

6. Στο αναπτυξιακό πρόγραμμα κάθε Περιφέρειας περιλαμβάνονται κατά προτεραιότητα τα έργα και οι δράσεις που προωθούν την εφαρμογή των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων, σύμφωνα και με το πρόγραμμα ενεργειών και προτεραιοτήτων των τελευταίων.

7.α) Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια εκπονούνται υπό την εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ύστερα από σχετική ενημέρωση της οικείας Περιφέρειας και υπό την επίβλεψη κοινών με την Περιφέρεια επιτροπών.

β) Για την έγκριση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων απαιτείται η γνώμη του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου, η οποία παρέχεται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από τη λήψη της σχετικής μελέτης, που του διαβιβάζεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη. Ειδικά για τη χωρική διάρθρωση παραγωγικών τομέων ή κλάδων και περιφερειακών δικτύων μεταφορών και λοιπής τεχνικής υποδομής απαιτείται επιπλέον η γνώμη των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργείων, η οποία παρέχεται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη λήψη της σχετικής μελέτης που του διαβιβάζεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη.

γ) Το Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας διατυπώνει γνώμη, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 4, για το περιεχόμενο των εκπονούμενων Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την υποβολή του σχετικού ερωτήματος. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη.

δ) Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια υπόκεινται σε διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και εγκρίνονται μαζί με τις σχετικές Στρατηγικές Μελέτες Περιβαλλοντικής Εκτίμησης με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Οι διαδικασίες διαβούλευσης των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων και των οικείων Στρατηγικών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων είναι κοινές.

8. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τη συνδρομή των Περιφερειών παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων. Για το σκοπό αυτόν, συν-

τάσσει τουλάχιστον ανά πενταετία εκθέσεις παρακολούθησης, στις οποίες αναφέρονται ο τρόπος εφαρμογής, τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν, καθώς και ο βαθμός ενσωμάτωσης των κατευθύνσεών τους στα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού. Στις ίδιες εκθέσεις υποδεικνύονται ενέργειες και δράσεις που κατά περίπτωση απαιτούνται για την αποτελεσματική εφαρμογή των Περιφερειακών Στρατηγικών και κατευθύνσεων και επισημαίνονται ενέργειες και δράσεις που δεν εναρμονίζονται με αυτές τις κατευθύνσεις.

Τα πορίσματα των εκθέσεων αυτών διαβιβάζονται στα συναρμόδια Υπουργεία, στις Περιφέρειες και τους φορείς και υπηρεσίες, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη στις δράσεις και έργα που άπτονται των αρμοδιοτήτων τους.

9.α) Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια αναθεωρούνται ανά πενταετία, εφόσον προκύπτει τεκμηριωμένη προς τούτο ανάγκη από τις εκθέσεις παρακολούθησης. Κατά το χρονικό αυτό διάστημα είναι κατ' εξαίρεση δυνατή η τροποποίησή τους, με στόχο τη βελτίωση και την επικαιροποίησή τους, προκειμένου:

αα) να αντιμετωπιστούν ζητήματα που ανακύπτουν από την προώθηση ή εφαρμογή προγραμμάτων και δράσεων διεθνούς, ευρωπαϊκού, διασυνοριακού, διακρατικού ή διαπεριφερειακού χαρακτήρα,

ββ) να αντιμετωπιστούν εξαιρετικές ανάγκες από φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές και κινδύνους στο επίπεδο της οικείας Περιφέρειας,

γγ) να αντιμετωπιστούν εξαιρετικές και απρόβλεπτες ανάγκες και νέα δεδομένα, για έργα εθνικής ή περιφερειακής σημασίας τα οποία δεν περιλαμβάνονταν στον αρχικό σχεδιασμό,

δδ) να προσαρμοστούν σε νέα δεδομένα και κατευθύνσεις χωρικού σχεδιασμού που προκύπτουν από την έγκριση, αναθεώρηση ή τροποποίηση Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων.

β) Για την αναθεώρηση και τροποποίηση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων ακολουθείται η διαδικασία της παραγράφου 7.

10. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να επέρχονται εντοπισμένες και μη ουσιώδεις μεταβολές στα εγκεκριμένα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια, όπως διορθώσεις σφαλμάτων, αποσαφηνίσεις διατυπώσεων, εναρμόνιση κειμένων και διαγραμμάτων.

11. Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια εκπονούνται για όλες τις Περιφέρειες της Χώρας, πλην της Περιφέρειας Αττικής. Για την Περιφέρεια Αττικής θέση Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου επέχει το Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας.

Κατά την εκπόνηση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων εξετάζονται ζητήματα αλληλεπίδρασης και επικαλύψεων μεταξύ σχεδίων όμορων Περιφερειών.

Κατά την κατάρτιση του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου Κεντρικής Μακεδονίας, ισχύουν επιπλέον τα εξής:

α) ενσωματώνονται οι εκάστοτε ισχύουσες κατευθύνσεις του Ρυθμιστικού Σχεδίου της Θεσσαλονίκης, που μπορεί να εξειδικεύονται ή και να συμπληρώνονται,

β) λαμβάνεται υπόψη ο μητροπολιτικός ρόλος της Θεσσαλονίκης και οι λειτουργικές εξαρτήσεις και επιρροές μεταξύ του μητροπολιτικού κέντρου και των λοιπών περιοχών και περιλαμβάνονται κατευθύνσεις για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της Θεσσαλονίκης σε εθνική και διεθνή κλίμακα και για τη στρατηγική χωρική οργάνωση της μητροπολιτικής αυτής περιοχής, όπως προβλέπεται από το εκάστοτε ισχύον Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης.

12. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται προδιαγραφές για την εκπόνηση, αξιολόγηση και τροποποίηση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

13. Όπου στις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας αναφέρονται τα «Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης» αποτελούν εφεξής Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια του παρόντος άρθρου.

Η αναθεώρηση και τροποποίηση των εγκεκριμένων, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, γίνεται με τη διαδικασία της παραγράφου 7.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΣ ΧΩΡΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Άρθρο 7
Τοπικά Χωρικά Σχέδια

1. Τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια αποτελούν σύνολα κειμένων, χαρτών και διαγραμμάτων με τα οποία καθορίζονται το πρότυπο χωρικής οργάνωσης και ανάπτυξης, οι χρήσεις γης, οι όροι και περιορισμοί δόμησης, καθώς και κάθε άλλο μέτρο, όρος ή περιορισμός που απαιτείται για την ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη και οργάνωση της περιοχής ενός πρωτοβάθμιου Ο.Τ.Α..

2. Τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια καλύπτουν την έκταση ενός Δήμου. Μπορεί επίσης να εκπονούνται σε διαδημοτικό επίπεδο, έπειτα από σχετικές αποφάσεις των οικείων Δημοτικών Συμβουλίων. Τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων και περιέχουν τις αναγκαίες ρυθμίσεις για την επίτευξη των σκοπών τους.

3. Με τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια καθορίζονται για κάθε δημοτική ενότητα οι ακόλουθες κατηγορίες περιοχών:

α) Οικιστικές Περιοχές:

αα) Ως οικιστικές περιοχές νοούνται οι περιοχές του Δήμου που εξυπηρετούν τη διαβίωση και την οργανωμένη οικονομική και κοινωνική ζωή και δραστηριότητα του ανθρώπου. Στις οικιστικές περιοχές περιλαμβάνονται όλες οι πολεοδομημένες, εντός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων, περιοχές του οικείου δήμου, οι οικισμοί προ του 1923 ή με πληθυσμό κάτω των 2.000 κατοίκων, καθώς και οι προς πολεοδόμηση περιοχές. Περιλαμβάνονται επίσης και οι Περιοχές Ειδικά Ρυθμιζόμενης Πολεοδόμησης (ΠΕΡΠΟ) του άρθρου 24 του ν. 2508/1997 (Α' 124) με χρήση πρώτης ή δεύτερης κατοικίας, οι Περιοχές Περιβαλλοντικής Αναβάθμισης και Ιδιωτικής Πολεοδόμησης (ΠΠΑΙΠ) του άρθρου 1 του ν. 4280/2014 (Α' 159).

ββ) Στις περιοχές της κατηγορίας αυτής, οι οποίες πολεοδομούνται, καθορίζονται με τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια όρια πολεοδομικών ενοτήτων και η γενική πρόταση πολεοδομικής οργάνωσής τους, ήτοι οι επιτρεπόμενες εντός αυτών κατηγορίες χρήσεων γης, η πυκνότητα, ο συντελεστής δόμησης και οι λοιποί όροι και περιορισμοί δόμησης, καθώς και η γενική εκτίμηση των αναγκών κάθε πολεοδομικής ενότητας σε κοινόχρηστους χώρους, κοινωφελείς εξυπηρετήσεις και εν γένει δημόσιες υποδομές και δίκτυα.

β) Περιοχές παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων:

αα) Ως περιοχές παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μπορεί να καθορίζονται οι εντός ή και εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές του οικείου Δήμου, οι οποίες, εν όψει της θέσης, των υφιστάμενων χρήσεων, λειτουργιών και υποδομών, καθώς και των λοιπών χωρικών τους χαρακτηριστικών, προσφέρονται για τη χωροθέτηση μεμονωμένων ή οργανωμένων παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Οι περιοχές αυτές είναι δυνατόν να πολεοδομούνται ανάλογα με το ιδιαίτερο καθεστώς που τις διέπει,

ββ) Στις περιοχές αυτές με το Τοπικό Χωρικό Σχέδιο καθορίζονται οι επιτρεπόμενες εντός αυτών κατηγορίες χρήσεων γης, ο συντελεστής δόμησης, καθώς και οι λοιποί όροι και περιορισμοί δόμησης που απαιτούνται για την ανάπτυξή τους,

γγ) Στις περιοχές της κατηγορίας αυτής εντάσσονται, σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις που τις διέπουν, και τυχόν εγκεκριμένοι οργανωμένοι υποδοχείς δραστηριοτήτων.

γ) Περιοχές Προστασίας:

αα) Ως περιοχές προστασίας νοούνται οι περιοχές μελέτης των Τοπικών Χωρικών Σχεδίων, οι οποίες διαθέτουν ιδιαιτέρως αξιόλογα φυσικά ή πολιτιστικά στοιχεία που χρήζουν προστασίας, προβολής και ανάδειξης. Οι περιοχές αυτές οριοθετούνται και καθορίζονται για αυτές περιορισμοί ή και απαγορεύσεις στις χρήσεις γης και στη δόμηση, καθώς και στην εν γένει άσκηση δραστηριοτήτων και λειτουργιών, για λόγους προστασίας του φυσικού ή πολιτιστικού περιβάλλοντος και τοπίου,

ββ) Στις περιοχές αυτές εντάσσονται και εκτάσεις που υπάγονται σε ειδικά νομικά καθεστώτα προστασίας, όπως είναι ιδίως χώροι αρχαιολογικού ή ιστορικού ενδιαφέροντος, δάση και δασικές εκτάσεις, αιγιαλός και παραλία, ποταμοί-λίμνες-ρέματα,

καθώς και οι περιοχές υπαγόμενες στο εθνικό σύστημα προστατευόμενων περιοχών του ν. 3937/2011 (Α' 60), οι οποίες διέπονται, όσον αφορά τις χρήσεις γης και τους όρους δόμησης, από τα ειδικά καθεστώτα προστασίας τους. Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται και οι περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί, κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (Α' 200), ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας.

δ) Περιοχές ελέγχου χρήσεων γης:

Ως περιοχές ελέγχου χρήσεων γης νοούνται οι μη πολεοδομημένες και προς πολεοδόμηση (εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών) περιοχές του οικείου Δήμου, ιδίως πέριξ των οικιστικών περιοχών ή των περιοχών παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, στις οποίες καθορίζονται ειδικοί περιορισμοί στις χρήσεις γης και στους όρους δόμησης με σκοπό την ορθολογική κατανομή και συσχέτιση των χρήσεων γης, ώστε να αποφεύγονται πιθανές μεταξύ τους συγκρούσεις και ανεξέλεγκτη κατανάλωση φυσικών πόρων.

4. Μετά την έγκριση των Τοπικών Χωρικών Σχεδίων, κάθε οικιστική, παραγωγική ή άλλη ανάπτυξη επιτρέπεται μόνον εφόσον είναι συμβατή με τις χρήσεις γης και τους λοιπούς όρους και περιορισμούς που καθορίζονται με αυτά.

5. Κατά τη διαδικασία εκπόνησης των Τοπικών Χωρικών Σχεδίων, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με απόφασή του που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας Υπηρεσίας και γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, μπορεί να αναστείλει τη χορήγηση οικοδομικών αδειών ή και εργασιών στην περιοχή ή σε τμήματά της και να απαγορεύσει τις κατατμήσεις των ιδιοκτησιών πέρα από το οριζόμενο στην ίδια απόφαση όριο εμβαδού. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο αναστολή και απαγόρευση ισχύει μέχρι την έγκριση του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου. Περαιτέρω παράταση της αναστολής αυτής είναι δυνατόν να χορηγείται, για ένα ακόμα έτος, με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού, εφόσον διαπιστωθεί ότι οι εργασίες εκπόνησης του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου προόδευσαν σημαντικά, με αποκλειστικό σκοπό την ολοκλήρωση και έγκρισή του. Ο συνολικός χρόνος ισχύος των ανωτέρω αποφάσεων αναστολής δεν δύναται σε καμία περίπτωση να ξεπερνά τα τρία (3) έτη.

6.α) Η κίνηση της διαδικασίας για τη σύνταξη Τοπικού Χωρικού Σχεδίου γίνεται είτε από τον οικείο Δήμο είτε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια υπόκεινται σε διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης.

β) Η έγκριση των Τοπικών Χωρικών Σχεδίων γίνεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων. Για τις μητροπολιτικές περιοχές της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, αρμόδιο όργανο για τη γνώμη του προηγούμενου εδαφίου είναι το Συμβούλιο Μητροπολιτικού Σχεδιασμού. Η αρμόδια υπηρεσία και το κεντρικό συμβούλιο πολεοδομικών θεμάτων και αμφισβητήσεων ελέγχουν και την εναρμόνιση του περιεχομένου των Τοπικών Χωρικών Σχεδίων με τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια, καθώς και τη συμβατότητα με αντίστοιχα σχέδια όμορων Δήμων. Ο έλεγχος του προηγούμενου εδαφίου διεξάγεται μετά από γνώμη του Δημοτικού Συμβουλίου, η οποία παρέχεται σε διάστημα δύο (2) μηνών από την αποστολή του σχεδίου σε αυτό. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη. Με το ανωτέρω προεδρικό διάταγμα εγκρίνονται επίσης και οι κατευθύνσεις, όροι και μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος, τα οποία πρέπει να τηρούνται κατά την εξειδίκευση και υλοποίηση των Τοπικών Χωρικών Σχεδίων, σύμφωνα με τη σχετική Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

γ) Με το ανωτέρω προεδρικό διάταγμα οριοθετούνται και οι οριογραμμές των τυχόν υφιστάμενων εντός, των προς πολεοδόμηση περιοχών, υδατορεμάτων, ύστερα από υποβολή φακέλου οριοθέτησης σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 4258/2014 (Α' 94).

7. Όρια και ρυθμίσεις εγκεκριμένων Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου, που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33), αποτελούν το περιεχόμενο των Τοπικών Χωρικών Σχεδίων και μπορεί να τροποποιούνται με τα προεδρικά διατάγματα της παραγράφου 6, εφόσον τούτο κρίνεται πολεοδομικώς απαραίτητο για την κάλυψη αναγκών οικιστικής, παραγωγικής ή επιχειρηματικής ανάπτυξης και ανασυγκρότησης εντός της οικείας δημοτικής ενότητας, ύστερα από συνεκτίμηση των ιδιαίτερων περιβαλλοντικών τους χαρακτηριστικών και εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μετά την έγκριση των Τοπικών Χωρικών Σχεδίων, οι Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου που έχουν ενσωματωθεί σε αυτά παύουν να ισχύουν ως αυτοτελείς ρυθμίσεις και ισχύουν οι ρυθμίσεις του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου.

8. Όρια και ρυθμίσεις προεδρικών διαταγμάτων που έχουν εκδοθεί δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 1577/1985 (Α' 210), όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 2831/2000 (Α' 140), περιλαμβάνονται στο περιεχόμενο του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου και μπορεί να συμπληρώνονται ή να τροποποιούνται με τα προεδρικά διατάγματα της παραγράφου 6 του παρόντος, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 4067/2012 (Α' 79).

9. Η οικεία Περιφέρεια παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή των ρυθμίσεων των Τοπικών Χωρικών Σχεδίων. Για το σκοπό αυτόν, συντάσσει ανά πενταετία τουλάχιστον εκθέσεις αξιολόγησης, με τις οποίες αποτιμάται ο τρόπος εφαρμογής των κατευθύνσεων και ρυθμίσεων των ανωτέρω σχεδίων, καταγράφονται αστοχίες, αδυναμίες και προβλήματα που εντοπίστηκαν κατά την εφαρμογή τους και διατυπώνονται προτάσεις αντιμετώπισής τους. Με τις εκθέσεις αξιολόγησης καταγράφεται επίσης η αναγκαιότητα προσαρμογής του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου σε νέα δεδομένα, καθώς και σε κατευθύνσεις που προκύπτουν από την έγκριση, αναθεώρηση ή τροποποίηση Ειδικών και Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων. Οι ανωτέρω εκθέσεις κοινοποιούνται στον οικείο Δήμο, στην οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση και στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη σε σχετικές ενέργειες και δράσεις που άπτονται των σχετικών αρμοδιοτήτων τους.

10.α) Τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια αναθεωρούνται ανά πενταετία, εφόσον προκύψει τεκμηριωμένη προς τούτο ανάγκη από την αξιολόγηση που διενεργείται κατά την παράγραφο 9. Στο χρονικό αυτό διάστημα είναι δυνατή η τροποποίησή τους προκειμένου:

αα) να αντιμετωπιστούν ζητήματα που ανακύπτουν από την προώθηση ή εφαρμογή προγραμμάτων και δράσεων διεθνούς, ευρωπαϊκού, διακρατικού, διαπεριφερειακού ή διαδημοτικού χαρακτήρα,

ββ) να αντιμετωπιστούν εξαιρετικές πολεοδομικές ανάγκες από φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές και κινδύνους,

γγ) να αντιμετωπιστούν πρόσθετες ανάγκες σε κοινωνικό εξοπλισμό,

δδ) να αντιμετωπιστούν εξαιρετικές και απρόβλεπτες ανάγκες και νέα δεδομένα που αφορούν στην εφαρμογή σχεδίων, έργων και προγραμμάτων ή παρεμβάσεων μεγάλης κλίμακας ή στρατηγικής σημασίας.

β) Για την αναθεώρηση και τροποποίηση των Τοπικών Χωρικών Σχεδίων ακολουθείται η διαδικασία της παραγράφου 6.

11. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, μπορεί να γίνονται διορθώσεις σφαλμάτων, αποσαφηνίσεις διατυπώσεων, εναρμόνιση κειμένων και διαγραμμάτων, εφόσον δεν συνιστούν τροποποίηση.

12. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι προδιαγραφές και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εκπόνηση, αξιολόγηση και τροποποίηση των Τοπικών Χωρικών Σχεδίων.

13.α) Η αναθεώρηση και τροποποίηση εγκεκριμένων κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων και Σχεδίων Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης γίνεται κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

β) Τα ισχύοντα κατά τη δημοσίευση του παρόντος Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια και Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης δύνανται να τροποποιούνται σημειακά με τις διατάξεις των άρθρων 4 και 5 του ν. 2508/1997 (Α' 124).

14. Όπου στις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας αναφέρεται

το «Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο» ή το «Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης» αποτελεί εφεξής Τοπικό Χωρικό Σχέδιο του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 8
Ειδικά Χωρικά Σχέδια

1. Για τη χωρική οργάνωση και ανάπτυξη περιοχών ανεξαρτήτως διοικητικών ορίων που μπορεί να λειτουργήσουν ως υποδοχείς σχεδίων, έργων και προγραμμάτων υπερτοπικής κλίμακας ή στρατηγικής σημασίας ή για τις οποίες απαιτείται ειδική ρύθμιση των χρήσεων γης και των λοιπών όρων ανάπτυξής τους, καταρτίζονται Ειδικά Χωρικά Σχέδια. Επίσης, Ειδικά Χωρικά Σχέδια μπορεί να καταρτιστούν και για προγράμματα αστικής ανάπλασης ή και περιβαλλοντικής προστασίας ή αντιμετώπισης των συνεπειών από φυσικές καταστροφές.

2. Τα Ειδικά Χωρικά Σχέδια αποτελούν σύνολα κειμένων, χαρτών και διαγραμμάτων με τα οποία καθορίζονται χρήσεις γης, γενικοί όροι και περιορισμοί δόμησης, καθώς και κάθε άλλο μέτρο, όρος ή περιορισμός που απαιτείται ώστε να καταστούν οι εν λόγω περιοχές κατάλληλες είτε για τη δημιουργία οργανωμένων υποδοχέων δραστηριοτήτων ή για την πραγματοποίηση προγραμμάτων και παρεμβάσεων της παραγράφου 1.

3. Τα Ειδικά Χωρικά Σχέδια εντάσσονται στο ίδιο επίπεδο σχεδιασμού με τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια και μπορεί να τροποποιούν τις ρυθμίσεις των εγκεκριμένων Τοπικών Χωρικών Σχεδίων και τις Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 5.

4.α) Η κίνηση της διαδικασίας για τη σύνταξη των Ειδικών Χωρικών Σχεδίων γίνεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή από τον οικείο Δήμο ή την οικεία Περιφέρεια ή από το φορέα υλοποίησης του σχεδίου, έργου ή προγράμματος. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι προδιαγραφές και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη σύνταξη των Ειδικών Χωρικών Σχεδίων.

β) Τα Ειδικά Χωρικά Σχέδια πρέπει να εναρμονίζονται με τα Ειδικά και Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια, καθώς και με τις κατευθύνσεις της οικείας αναπτυξιακής πολιτικής και λαμβάνουν υπόψη τις κατευθύνσεις των εγκεκριμένων Τοπικών Χωρικών Σχεδίων και Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου.

γ) Η έγκριση των Ειδικών Χωρικών Σχεδίων γίνεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας Υπηρεσίας και γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων. Για τις μητροπολιτικές περιοχές της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, αρμόδιο όργανο για τη γνώμη του προηγούμενου εδαφίου είναι το Συμβούλιο Μητροπολιτικού Σχεδιασμού. Με το ανωτέρω προεδρικό διάταγμα εγκρίνονται επίσης, και οι κατευθύνσεις, όροι και μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος, τα οποία πρέπει να τηρούνται κατά την υλοποίηση και εξειδίκευση των Ειδικών Χωρικών Σχεδίων, σύμφωνα με τη σχετική Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

δ) Με το ανωτέρω προεδρικό διάταγμα καθορίζονται και οι οριογραμμές των υφιστάμενων εντός των Ειδικών Χωρικών Σχεδίων υδατορεμάτων, ύστερα από υποβολή φακέλου οριοθέτησης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 του ν. 4258/2014 (Α' 94), και εγκρίνεται το Πολεοδομικό Σχέδιο εφαρμογής, όπου αυτό απαιτείται.

ε) Αν ο φορέας κίνησης της διαδικασίας του Ειδικού Χωρικού Σχεδίου είναι και κύριος της προς πολεοδόμηση έκτασης η διαδικασία δημοσιότητας της περίπτωσης β' της παραγράφου 4 του άρθρου 10 παραλείπεται.

5.α) Με τα Ειδικά Χωρικά Σχέδια μπορεί να τροποποιούνται προγενέστερα Τοπικά Χωρικά Σχέδια, Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου και τυχόν ισχύουσες για την περιοχή του σχεδίου γενικές και ειδικές πολεοδομικές ρυθμίσεις, ιδίως όσον αφορά τις επιτρεπόμενες χρήσεις γης και όρους και περιορισμούς δόμησης κατόπιν σχετικής προέγκρισης που χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος, ύστερα από υποβολή αίτησης προέγκρισης από το φορέα υλοποίησης, εισήγηση της αρμόδιας Υπηρεσίας και σύμφωνη γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων. Η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου εκδίδεται εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών από την έκδοση της γνώμης του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων. Η αίτηση συνοδεύεται από τεχνική έκθεση που περιλαμβάνει, τις χωροταξικές κατευθύνσεις της ευρύτερης περιοχής, τις υφιστάμενες χρήσεις γης στη ζώνη άμεσης επιρροής της περιοχής μελέτης, την πρόταση χωρικής ανάπτυξης της περιοχής παρέμβασης και σχετικό χάρτη κλίμακας 1:5000. Η απόφαση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων τεκμηριώνει την αναγκαιότητα της τροποποίησης ενόψει του ειδικού χαρακτήρα της επιδιωκόμενης ανάπτυξης, της κάλυψης αναγκών παραγωγικής ή επιχειρηματικής ανάπτυξης και ανασυγκρότησης εντός της περιοχής του σχεδίου και πάντως τη μη ανατροπή της πολεοδομικής και χωροταξικής λειτουργίας της ευρύτερης περιοχής. Η απόφαση προέγκρισης του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος κρίνει την καταρχήν δυνατότητα χωροθέτησης του Ειδικού Χωρικού Σχεδίου και δεν εξετάζει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, οι οποίες θα κριθούν στο στάδιο της οριστικής έγκρισης αυτού.

β) Το Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, στο πλαίσιο της διαδικασίας προέγκρισης της περίπτωσης α', συνεδριάζει τουλάχιστον δύο (2) φορές ετησίως σε τακτική συνεδρίαση, με αποκλειστικό σκοπό τη γνωμοδότηση επί των αιτήσεων προέγκρισης και διασφαλίζει ότι κάθε αίτηση ολοκληρώνεται εντός έξι (6) μηνών από την υποβολή της.

6. Όρια και ρυθμίσεις εγκεκριμένων Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου, που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29 του ν.1337/1983 (Α' 33), περιλαμβάνονται στο περιεχόμενο των Ειδικών Χωρικών Σχεδίων και μπορεί να τροποποιούνται με τα προεδρικά διατάγματα της παραγράφου 4. Μετά την έγκριση των Ειδικών Χωρικών Σχεδίων, οι Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου που έχουν ενσωματωθεί σε αυτά, παύουν να ισχύουν ως αυτοτελείς ρυθμίσεις, ως προς το τμήμα τους που ενσωματώνεται σε αυτά και ισχύουν οι ρυθμίσεις του Ειδικού Χωρικού Σχεδίου.

7. Όρια και ρυθμίσεις προεδρικών διαταγμάτων που έχουν εκδοθεί δυνάμει της παρ.1 του άρθρου 4 του ν. 1577/1985, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 2831/2000, περιλαμβάνονται στο περιεχόμενο του Ειδικού Χωρικού Σχεδίου και μπορεί να συμπληρώνονται ή να τροποποιούνται με τα προεδρικά διατάγματα της παραγράφου 4 του παρόντος ή σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 4067/2012.

8. Οι ρυθμίσεις των Ειδικών Χωρικών Σχεδίων είναι δεσμευτικές για όλα τα εκπονούμενα Τοπικά Χωρικά Σχέδια, καθώς και για κάθε ένταξη των περιοχών που καλύπτονται από Ειδικό Χωρικό Σχέδιο σε σχέδιο πόλεως. Κατ' εξαίρεση, με τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια μπορεί να τροποποιούνται όρια και ρυθμίσεις των Ειδικών Χωρικών Σχεδίων ύστερα από ειδική αιτιολογία και σύμφωνη γνώμη του φορέα ανάπτυξης ή διοίκησης της περιοχής που έχει ενταχθεί σε Ειδικό Σχέδιο. Στις περιπτώσεις αυτές, το προεδρικό διάταγμα για την έγκριση του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου προτείνεται και από τον καθ' ύλην αρμόδιο για το τροποποιούμενο Ειδικό Χωρικό Σχέδιο Υπουργό.

9. Ειδικά Χωρικά Σχέδια, κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, αποτελούν επίσης:

α) Οι Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (ΠΟΤΑ) του άρθρου 29 του ν. 2545/1997, οι Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (ΠΟΑΠΔ) του άρθρου 24 του ν. 1650/1986, τα Τοπικά Ρυμοτομικά Σχέδια του άρθρου 26 του ν. 1337/1983.

β) Οι Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 3982/2011.

γ) Τα Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίων Ακινήτων (ΕΣΧΑΔΑ) του άρθρου 12 του ν. 3986/2011 (Α' 152), τα Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΣΧΑΣΕ) του άρθρου 24 του ν. 3894/2010 (Α' 204).

Για τη χωρική οργάνωση των περιοχών των περιπτώσεων α' και β' εφαρμόζονται οι οικείες για κάθε κατηγορία υποδοχέα διατάξεις, καθώς και η διαδικασία της παραγράφου 5. Για το σχεδιασμό

και τη χωρική οργάνωση των περιοχών της περίπτωσης γ' εφαρμόζεται αποκλειστικά το οικείο θεσμικό τους πλαίσιο. Στις περιπτώσεις των ανωτέρω υποδοχέων των περιπτώσεων α', β' και γ' η οριοθέτηση των υδατορεμάτων που εμπίπτουν σε αυτούς, γίνεται με τη διοικητική πράξη έγκρισης εκάστου υποδοχέα, ύστερα από υποβολή φακέλου οριοθέτησης κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του ν. 4258/2014.

10. Κατά τη διαδικασία εκπόνησης του Ειδικού Χωρικού Σχεδίου και εφόσον η προτεινόμενη ανάπτυξη αφορά σε δημόσιο ή δημοτικό φορέα, μπορεί να επιβάλλεται, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου Κεντρικού Συμβουλίου και σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, αναστολή χορήγησης αδειών δόμησης για ορισμένες χρήσεις είτε σε όλη την περιοχή του σχεδίου είτε σε μέρος αυτής, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

11. Τα Ειδικά Χωρικά Σχέδια τροποποιούνται σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 4 εφόσον προκύψει τεκμηριωμένη προς τούτο ανάγκη από την τεχνική έκθεση αξιολόγησης και πάντως όχι σε διάστημα μικρότερο των πέντε (5) ετών από τη θεσμοθέτησή τους.

12. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να καθορίζονται οι προδιαγραφές για την εκπόνηση και τη διαδικασία τροποποίησης των Ειδικών Χωρικών Σχεδίων.

Άρθρο 9
Συντελεστής δόμησης

1. Στις οικιστικές περιοχές, οι οποίες προτείνονται προς πολεοδόμηση με βάση τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια ή τα Ειδικά Χωρικά Σχέδια των άρθρων 7 και 8, καθορίζονται ανώτατα όρια συντελεστή δόμησης ως εξής:

α) για τις περιοχές που προορίζονται για χρήση κύριας κατοικίας ο συντελεστής δόμησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 0,8,

β) για τις περιοχές που προορίζονται για χρήση πολεοδομικού κέντρου ο συντελεστής δόμησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1,2,

γ) για τις περιοχές που προορίζονται για χρήση τουρισμού – αναψυχής ο συντελεστής δόμησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 0,6,

δ) για τις περιοχές που προορίζονται για χρήση παραθεριστικής (δεύτερης) κατοικίας ο συντελεστής δόμησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 0,4,

ε) για τις περιοχές που προορίζονται για χρήση εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας ο συντελεστής δόμησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1,2,

στ) σε κάθε περίπτωση στις ανωτέρω περιοχές ο μέσος συντελεστής δόμησης που προκύπτει κατά την πολεοδόμησή τους ανά πολεοδομική ενότητα δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 0,8 επί του συνόλου της εκτάσεως που απομένει, μετά την αφαίρεση του τμήματος που αποδίδεται σε κοινόχρηστους χώρους.

2. Στις περιοχές παραγωγικών δραστηριοτήτων, οι οποίες προτείνονται προς πολεοδόμηση με βάση τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια ή τα Ειδικά Χωρικά Σχέδια των άρθρων 7 και 8, καθορίζονται ανώτατα όρια συντελεστή δόμησης ως εξής:

α) για τις περιοχές που προορίζονται για χρήση χονδρεμπορίου ο συντελεστής δόμησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1,2,

β) για τις περιοχές που προορίζονται για τις λοιπές χρήσεις παραγωγικών δραστηριοτήτων ο συντελεστής δόμησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1,6.

3. Οι ανωτέρω καθοριζόμενοι συντελεστές δόμησης εφαρμόζονται μετά την έγκριση του σχεδίου εφαρμογής του άρθρου 10.

4. Ειδικές διατάξεις με τις οποίες έχουν καθοριστεί συντελεστές δόμησης μεγαλύτεροι από τους προβλεπόμενους στην παράγραφο 1 ή και διαφορετικός τρόπος υπολογισμού αυτών, διατηρούνται σε ισχύ.

5. Στους πόλους υπερτοπικής σημασίας του ν. 2730/ 1999 (Α' 130), κατ' εξαίρεση των οριζομένων στις παραγράφους 1 και 2, στις προς πολεοδόμηση περιοχές, καθορίζεται με το Ειδικό Χωρικό Σχέδιο του άρθρου 8 ο συντελεστής δόμησης ή ο μέσος συντελεστής που έχει οριστεί από τις εκάστοτε ειδικές διατάξεις που τους διέπουν. Αν δεν έχει οριστεί συντελεστής δόμησης από τις ειδικές διατάξεις, με το Ειδικό Χωρικό Σχέδιο του άρθρου 8 καθορίζεται μέσος συντελεστής δόμησης, ο οποίος δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 0,8.

Άρθρο10
Πολεοδομικά Σχέδια Εφαρμογής

1. Για την πολεοδόμηση ορισμένης περιοχής απαιτείται η σύνταξη και έγκριση Πολεοδομικού Σχεδίου Εφαρμογής το οποίο περιλαμβάνει το Πολεοδομικό Σχέδιο και Πράξη Εφαρμογής. Με τα σχέδια αυτά εξειδικεύονται, σε κλίμακα πόλης ή οικισμού ή τμημάτων αυτών ή σε ζώνες και περιοχές ειδικών χρήσεων, οι ρυθμίσεις των Τοπικών ή Ειδικών Χωρικών Σχεδίων περί χρήσεων γης και όρων δόμησης και καθορίζονται επακριβώς οι κοινόχρηστοι, κοινωφελείς και οικοδομήσιμοι χώροι της προς πολεοδόμηση περιοχής, καθώς και τα διαγράμματα των δικτύων υποδομής.

2. Για την κατάρτιση Πολεοδομικού Σχεδίου Εφαρμογής απαιτείται η ύπαρξη εγκεκριμένων Τοπικών ή Ειδικών Χωρικών Σχεδίων των άρθρων 7 και 8. Αν δεν έχει εγκριθεί για την προς πολεοδόμηση περιοχή Τοπικό ή Ειδικό Χωρικό Σχέδιο και η περιοχή συνεχίζει να καλύπτεται από ισχύον Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο ή Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης, ακολουθείται η διαδικασία πολεοδόμησης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 7, 8 έως 14, 15 και 19 του ν. 2508/1997 (Α' 124), αν πρόκειται για περιοχή που έχει καθορισθεί ως περιοχή ανάπλασης ή αν πρόκειται για προβληματική περιοχή προς πολεοδομική αναμόρφωση ή αν πρόκειται για οικισμό κάτω των 2.000 κατοίκων, αντίστοιχα.

3. Τα Πολεοδομικά Σχέδια Εφαρμογής καταρτίζονται για το σύνολο των περιοχών των Τοπικών ή Ειδικών Χωρικών Σχεδίων που προορίζονται για πολεοδόμηση ή και για τμήμα αυτών, το οποίο πρέπει πάντως να αποτελεί πολεοδομική ενότητα, όπως αυτή καθορίζεται στο οικείο Τοπικό ή Ειδικό Χωρικό Σχέδιο.

4.α) Η κίνηση της διαδικασίας σύνταξης των Πολεοδομικών Σχεδίων Εφαρμογής γίνεται από τον οικείο Δήμο. Η διαδικασία μπορεί να κινηθεί και από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, ύστερα από σχετική ενημέρωση του οικείου Δήμου.

β) Τα Πολεοδομικά Σχέδια Εφαρμογής, πριν από την έγκρισή τους, εκτίθενται με το σχετικό κτηματογραφικό διάγραμμα στον οικείο Δήμο επί είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες. Για το γεγονός αυτό ειδοποιείται το κοινό με σχετική δημοσίευση σε δύο (2) εφημερίδες, τοπικής ή εθνικής κυκλοφορίας και στην ιστοσελίδα του Δήμου. Κατ' εξαίρεση η πιο πάνω προθεσμία μπορεί να παραταθεί έως και πέντε (5) εργάσιμες ημέρες ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του Δήμου. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν μέσα στην προθεσμία αυτή να λάβουν γνώση των παραπάνω στοιχείων και να υποβάλουν εγγράφως ή ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του οικείου Δήμου ενστάσεις τους, τις οποίες ο Δήμος οφείλει να εξετάσει εντός σαράντα (40) εργάσιμων ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας. Εφόσον, μετά την εξέταση των ενστάσεων, προκύπτει ανάγκη τροποποίησης των Πολεοδομικών Σχεδίων, αυτά αναρτώνται εκ νέου για δέκα (10) εργάσιμες ημέρες προς ενημέρωση του κοινού. Μετά την άπρακτη πάροδο των ως άνω προθεσμιών, τα Πολεοδομικά Σχέδια προωθούνται προς έγκριση.

γ) Η έγκριση των Πολεοδομικών Σχεδίων Εφαρμογής γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, ύστερα από γνώμη του οικείου Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, και εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας της οικείας Περιφέρειας. Η ανωτέρω γνώμη παρέχεται υποχρεωτικώς μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από τότε που περιέρχεται στο οικείο συμβούλιο ο σχετικός φάκελος προς γνωμοδότηση. Μετά την άπρακτη πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας, η διαδικασία μπορεί να συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη.

δ) Με την απόφαση της περίπτωσης γ' κυρώνεται και η οικεία Πράξη Εφαρμογής, όπου απαιτείται, η οποία συντάσσεται ταυτόχρονα και σε άμεση συσχέτιση με τα Πολεοδομικά Σχέδια Εφαρμογής, κατά τα οριζόμενα ειδικότερα στα άρθρα 8 και 9 του ν. 1337/1983. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εγκρίνονται προδιαγραφές για την ενιαία εκπόνηση του Πολεοδομικού Σχεδίου και της Πράξης Εφαρμογής και ρυθμίζεται

κάθε άλλο σχετικό θέμα.

ε) Η έγκριση του Πολεοδομικού Σχεδίου Εφαρμογής έχει τις συνέπειες έγκρισης σχεδίου πόλης κατά τις διατάξεις του ν.δ. της 17-7/16.8.1923 (Α' 228).

5. Η έγκριση Πολεοδομικού Σχεδίου Εφαρμογής σε περιοχές που έχουν ενταχθεί σε Ειδικά Χωρικά Σχέδια ή διέπονται από ειδικότερες ρυθμίσεις γίνεται σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στις κείμενες διατάξεις.

6. Μετά την έγκριση των Πολεοδομικών Σχεδίων Εφαρμογής απαγορεύεται η τροποποίησή τους για μία πενταετία, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, κατά τις οποίες καθίστανται αναγκαίες ειδικότερες επιμέρους τροποποιήσεις τους για τη διευκόλυνση της εφαρμογής του σχεδιασμού στην περιοχή.

7. Όπου στις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας αναφέρεται η «Πολεοδομική Μελέτη» νοείται εφεξής το Πολεοδομικό Σχέδιο Εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

8. Κατά τη διαδικασία εκπόνησης Πολεοδομικού Σχεδίου Εφαρμογής μπορεί να επιβάλλεται αναστολή οικοδομικών αδειών και εργασιών κατά τις διατάξεις του άρθρου 7 με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Άρθρο 11
Κωδικοποίηση διατάξεων χωροταξίας και πολεοδομίας

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, συνιστάται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή της οποίας τα μέλη δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν τα είκοσι (20), για τη σύνταξη κώδικα χωροταξίας και πολεοδομίας.

2. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται το ποσό και ο τρόπος καταβολής της αποζημίωσης των μελών της επιτροπής, των ειδικών εισηγητών που τυχόν ορίζονται και των γραμματέων, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176), και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Η επιτροπή συγκροτείται από δικαστικούς λειτουργούς, καθηγητές ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και δημοσίους υπαλλήλους, καθώς και από ιδιώτες επιστήμονες ειδικευμένους σε θέματα χωροταξίας και πολεοδομίας.

4. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την οποία και τάσσεται ο χρόνος περάτωσης του έργου της. Με την ίδια απόφαση ορίζονται έως τρεις (3) υπάλληλοι του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας οι οποίοι ασκούν καθήκοντα γραμματέα της επιτροπής.

5. Ο κατά την παράγραφο 1 κώδικας περιλαμβάνει τις ισχύουσες διατάξεις νόμων και κανονιστικών πράξεων, που αφορούν τη χωροταξική και πολεοδομική νομοθεσία.

6. Κατά τη σύνταξη του κώδικα, επιτρέπεται η κατάργηση διατάξεων που κρίνονται ατελέσφορες για την επίτευξη πρακτικών αποτελεσμάτων, η απάλειψη διατάξεων που έχουν καταργηθεί σιωπηρώς, καθώς και των μεταβατικών διατάξεων που δεν έχουν πλέον πεδίο εφαρμογής, η προσαρμογή διατάξεων προς το ισχύον Σύνταγμα, η αναδιατύπωση διατάξεων και η εισαγωγή διατάξεων για την απλούστευση ή την άρση ερμηνευτικών αμφιβολιών ή συσχετισμού προς παρεμφερείς διατάξεις, ο καθορισμός των αρμόδιων οργάνων σε συνάρτηση με το υφιστάμενο οργανωτικό σχήμα των κεντρικών και αποκεντρωμένων υπηρεσιών και των οργάνων της αυτοδιοίκησης, η ενοποίηση και η αναδιάρθρωση νομοθετημάτων, καθώς και κάθε άλλη μεταβολή απαραίτητη για την ενότητα της ρυθμίσεως.

7. Ο κώδικας καταρτίζεται σε ηλεκτρονική βάση και ορίζονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις για τα αρμόδια όργανα, τη διαδικασία ενημέρωσης, επικαιροποίησης και έγκρισης της τροποποίησής του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΤΕΛΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 12
Εναρμόνιση χωροταξικών και πολεοδομικών διατάξεων προς το νέο σύστημα χωρικού σχεδιασμού

1. α) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εξειδικεύονται το ειδικό περιεχόμενο, η διαδικασία και οι προθεσμίες έγκρισης, αναθεώρησης, τροποποίησης, καθώς και τα αρμόδια όργανα έγκρισης των πλαισίων και σχεδίων του συστήματος χωρικού σχεδιασμού του παρόντος νόμου.

β) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, τροποποιούνται, συμπληρώνονται και αναμορφώνονται, προκειμένου να προσαρμοστούν προς την ορολογία, τα επίπεδα, τα μέσα και τις διαδικασίες χωρικού σχεδιασμού που καθορίζονται με τον παρόντα νόμο, οι διατάξεις των άρθρων 10, 11 και 12 του ν. 2742/1999 (Α' 207) και των άρθρων 8, 9, 10, 11,12, 13,14,15,16,17, 19, 22 και 23 του ν. 2508/1997.

2. Τα πολεοδομικά σταθερότυπα που έχουν εγκριθεί με την υπ' αριθμ. 10788/2004 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Δ' 285), αναθεωρούνται, προκειμένου να εναρμονιστούν με τις διατάξεις του παρόντος, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

3. Το ισχύον Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης που εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 6876/4871/2008 απόφαση της Βουλής (Α'128) επέχει εφεξής θέση Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής και μπορεί να τροποποιείται και να συμπληρώνεται με τη διαδικασία του άρθρου 3. Μετά την έγκριση της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής, το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης ενσωματώνεται σε αυτήν και παύει να ισχύει.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται για κάθε κατηγορία χωρικών σχεδίων του παρόντος, το είδος των απαιτούμενων ειδικών μελετών για την κατάρτισή τους, οι προδιαγραφές εκπόνησης αυτών, οι ειδικότητες των μελετητών και κάθε άλλο θέμα που αφορά την εκπόνηση, έλεγχο και εφαρμογή αυτών.

Άρθρο 13
Μεταβατικές διατάξεις

1. Εκκρεμείς διαδικασίες έγκρισης ή τροποποίησης Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου, Σχεδίου Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης και Πολεοδομικών Μελετών συνεχίζονται με βάση τις διατάξεις δυνάμει των οποίων εκπονούνται.

2. Έως την έγκριση των Τοπικών Χωρικών και Ειδικών Χωρικών Σχεδίων του παρόντος νόμου, είναι επιτρεπτή η πολεοδόμηση σε περιοχές που προβλέπονται για το σκοπό αυτόν από εγκεκριμένο ρυθμιστικό σχέδιο, Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο, Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης ή Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου, σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις. Έως την έγκριση των Τοπικών Χωρικών Σχεδίων είναι δυνατή η τροποποίηση εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων, σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις.

3. Εκκρεμείς διαδικασίες έγκρισης ή τροποποίησης Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης ολοκληρώνονται με τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 2742/1999 (Α' 207).

4. Εκκρεμείς διαδικασίες αναθεώρησης ή τροποποίησης Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης ολοκληρώνονται με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 2742/1999. Για τις ανωτέρω εκκρεμείς διαδικασίες, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μπορεί να καθορίζονται ειδικότερες προδιαγραφές για την εναρμόνιση με τον παρόντα νόμο και να καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

5. Εκκρεμείς διαδικασίες έγκρισης ρυθμιστικών σχεδίων ολοκληρώνονται ως εξής:

α) οι στρατηγικές κατευθύνσεις αυτών εγκρίνονται με την από-

φαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας του άρθρου 6 και

β) οι ρυθμιστικές κατευθύνσεις αυτών εγκρίνονται με το διάταγμα του άρθρου 7.

6. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο, Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης, Πολεοδομικές Μελέτες και γενικότερα σχέδια Πολεοδομικού Σχεδιασμού, που εγκρίθηκαν ή τροποποιήθηκαν με τις μεταβατικές διατάξεις του Κεφαλαίου Α' του ν. 4269/2014 (Α' 142) και τις χρήσεις γης του Κεφαλαίου Β' του ν. 4269/2014, όσο αυτό ήταν σε ισχύ, αναθεωρούνται υποχρεωτικά ως προς τις χρήσεις γης εντός ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του διατάγματος που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 238 του ν. 4389/2016 (Α' 94) διαφορετικά θεωρούνται άκυρα ως προς τις προβλεπόμενες χρήσεις γης. Η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να παρατείνεται ύστερα από αίτημα του αρμόδιου για την τροποποίηση οργάνου και την αποδοχή του αιτήματος αυτού από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με απόφασή του.

7. Εκκρεμείς διαδικασίες έγκρισης σχεδίων με τις διατάξεις του ν. 4269/2014, όπως αυτός ίσχυσε μέχρι την αντικατάστασή του με τον παρόντα νόμο, περατώνονται βάσει των εν λόγω διατάξεων του ν. 4269/2014. Οι φορείς υλοποίησης των σχεδίων του προηγούμενου εδαφίου μπορούν, με αίτησή τους η οποία κατατίθεται στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αποκλειστικά εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, να επιλέξουν την υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 14
Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, με την επιφύλαξη των ειδικότερων διατάξεων του παρόντος, καταργούνται:

α) τα άρθρα 1 έως13α του ν. 4269/2014 (Α' 142),

β) κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στον παρόντα νόμο ή ανάγεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν.

ΜΕΡΟΣ Β'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 15
Τροποποίηση διατάξεων των νόμων 4067/2012 (Α' 79), 4258/2014 (Α' 94) και 4178/2013 (Α' 174)

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 29 του ν. 4067/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Παρατείνεται η ισχύς των οικοδομικών αδειών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 3α του άρθρου 6 του από 8.7.1993 προεδρικού διατάγματος (Δ' 795), έως και τις 31.12.2017, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι όψεις και η τυχόν στέγη του κτιρίου και να ενταχθούν στην παρ. 4γ του άρθρου 6 του ν. 4030/ 2011.»

2. Το άρθρο 47Α του ν. 4067/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 47Α

Αν μέχρι την ημερομηνία ενάρξεως του ν. 4067/2012 έχει υποβληθεί φάκελος για την έκδοση διοικητικής πράξης άδειας εκτέλεσης οικοδομικών εργασιών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1577/1985 ως τροποποιήθηκε, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη, η προθεσμία έκδοσης παρατείνεται έως 31.12.2017.»

3. Η παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4258/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η ισχύς των αδειών επισκευής κτισμάτων σε σεισμόπληκτες και πυρόπληκτες περιοχές που εκδόθηκαν σύμφωνα με ειδικές ρυθμίσεις υπουργικών αποφάσεων κατ' εξουσιοδότηση του ν. 1190/1981 (Α' 203), ως ισχύει, και οι οποίες δεν είχαν λήξει την 1.3.2011 παρατείνεται έως 31.12.2017.»

4. Η περίπτωση γ' της παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. Σε νομίμως υφιστάμενες χρήσεις κτιρίων ή εγκαταστάσεων οι οποίες διατηρούνται, καθώς και σε χρήσεις οι οποίες λειτουργούν με οικοδομικές άδειες που εκδόθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 2831/ 2000, επιτρέπεται έως 31.12.2017 ο εκσυγχρονισμός και η κτιριακή τους επέκταση, με τους όρους δόμησης που ίσχυαν κατά το χρόνο έγκρισης της παρέκκλισης, μετά από έγκριση του αρμόδιου για τη λειτουργικότητα φορέα, καθώς και εργασίες συντήρησης, επισκευής, ενεργειακής αναβάθμισης και διαρρυθμίσεων των κτιρίων, που αποσκοπούν στη βελτίωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, τη λειτουργική τους αναβάθμιση, την ασφάλεια και την υγιεινή των διαβιούντων και εργαζομένων σε αυτά. Η επέκταση σε όμορο ακίνητο του ίδιου ιδιοκτήτη, επιτρέπεται μόνο υπό την προϋπόθεση ότι το όμορο ακίνητο αποκτήθηκε μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος.»

Άρθρο 16
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4109/2013 (Α' 16)

Η παρ. 20 του άρθρου 8 του ν. 4109/2013 τροποποιείται ως εξής:

«20. Παρατείνεται το μεταβατικό διάστημα λειτουργίας των καταργούμενων και συγχωνευόμενων φορέων έως 31.12.2017, για λόγους εξασφάλισης της δυνατότητας υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου του ΕΣΠΑ 2014-2020. Για ισόχρονο διάστημα παρατείνεται και η διάρκεια θητείας των Διοικητικών Συμβουλίων των καταργούμενων και συγχωνευόμενων φορέων, με αρμοδιότητα την υλοποίηση των αντίστοιχων Πράξεων, τη διενέργεια πράξεων εκκαθά- ρισης δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, καθώς και κάθε άλλης γεγενημένης έννομης σχέσης των καταργούμενων και συγχωνευόμενων φορέων. Οι εκκρεμείς δίκες των καταργούμενων και συγχωνευόμενων φορέων, σε περίπτωση μη αποπερατώσεώς τους κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, συνεχίζονται χωρίς καμία άλλη διατύπωση και χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή τους, από τους φορείς στους οποίους μεταβιβάζονται οι αρμοδιότητές τους.

Οι συμβάσεις των εργαζομένων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, καθώς και οι συμβάσεις μίσθωσης έργου παρατείνονται από τη λήξη τους μέχρι και τις 31.12.2017. Οι συμβάσεις αυτές δεν μετατρέπονται σε συμβάσεις αορίστου χρόνου. Οι δαπάνες μισθοδοσίας, καθώς και οι λοιπές λειτουργικές δαπάνες των φορέων θα καλυφθούν από το Πράσινο Ταμείο.»

Άρθρο 17

Η παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4430/2016 τροποποιείται ως εξής:

«2.α)Οι υφιστάμενες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης μετατρέπονται σε Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων ή σε Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ειδικών Ομάδων και οι Κοιν.Σ.Επ.. Συλλογικού και Παραγωγικού Σκοπού και οι Κοιν.Σ.Επ. Κοινωνικής Φροντίδας μετατρέπονται σε Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας ή σε Συνεταιρισμό Εργαζομένων με αντίστοιχη τροποποίηση του καταστατικού τους και μετά την υποβολή αίτησης, η οποία κατατίθεται στο «Τμήμα Μητρώου» μέχρι 30.6.2017. Διαφορετικά, διαγράφονται αυτοδίκαια από το Γενικό Μητρώο Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

β) Οι υφιστάμενοι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.) του ν. 2716/1999 (Α' 96) εγγράφονται αυτοδίκαια στο Γενικό Μητρώο Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, ως Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης, χωρίς αίτησή τους.

γ) Οι Φορείς που έχουν εγγραφεί στο Ειδικό Μητρώο άλλων Φορέων Κοινωνικής Οικονομίας του άρθρου 14 του ν. 4019/2011, εφόσον επιθυμούν να συνεχίσουν να φέρουν την ιδιότητα του Φορέα Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας υποχρεούνται μέχρι 31.3.2017, να υποβάλουν αίτηση εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, διαφορετικά διαγράφονται αυτοδίκαια από αυτά.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζεται ο τύπος της αίτησης, τα απαραίτητα δικαιολογητικά και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.»

Άρθρο 18

Η παρ. 9 του άρθρου 11 του ν. 4430/2016 (Α' 205) αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Αν Κοιν.Σ.Επ. ή Συνεταιρισμός Εργαζομένων διαγραφούν από το Μητρώο με πρωτοβουλία της Διοίκησης, σύμφωνα με τις προβλέψεις του παρόντος άρθρου, οφείλουν εντός ενενήντα (90) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτούς της πράξης διαγραφής, να ενεργήσουν τη νόμιμη μετατροπή της Κοιν.Σ.Επ. ή του Συνεταιρισμού Εργαζομένων σε μορφή επιχείρησης που τα μέλη επιθυμούν ή να προβούν στη λύση της. Σε κάθε περίπτωση, μετά τη λύση ή πριν τη μετατροπή σε άλλη νομική μορφή, τίθεται σε εκκαθάριση, σύμφωνα με το άρθρο 22 του παρόντος. Οι ανωτέρω ενέργειες οφείλουν να γνωστοποιούνται από την Κοιν.Σ.Επ. ή το Συνεταιρισμό Εργαζομένων στο Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.»

Άρθρο 19

Η παρ. 3 του άρθρου 27 του ν. 4314/2014 (Α' 265) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Όλες οι πράξεις που εντάσσονται στα Περιφερειακά ΕΠ εγγράφονται σε μία (1) συλλογική απόφαση (ΣΑΕΠ) ανά οικεία περιφέρεια. Από 1.1.2018 οι πράξεις που εντάσσονται στα Τομεακά ΕΠ εγγράφονται σε μία (1) συλλογική απόφαση (ΣΑΕ) ανά ΕΠ.»

Άρθρο 20

Στην παρ. 3 του άρθρου 4 του π.δ. 123/2016 (Α' 208) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται ο Υπουργός Επικρατείας αρμόδιος για θέματα Δημόσιας Ραδιοτηλεόρασης νοείται εφεξής ο Υπουργός Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης.»

Άρθρο 21
Ορισμοί, όροι και προϋποθέσεις για την εγκατάσταση Πράσινων Σημείων

1. Αντικαθίσταται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 38 του ν. 4042/2012 (Α' 24), όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 42 του ν. 4409/2016 (Α' 136), ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξειδικεύονται οι ορισμοί και καθορίζονται οι κατηγορίες και οι προδιαγραφές των Πράσινων Σημείων και των Κέντρων Ανακύκλωσης, Εκπαίδευσης και Διαλογής στην Πηγή (Κ.Α.Ε.ΔΙ.Σ.Π.).»

2. Στο άρθρο 11 του ν. 4042/2012 προστίθενται οι παρακάτω ορισμοί:

«21. Πράσινο Σημείο: ορίζεται χώρος οργανωμένος από Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, ο οποίος είναι οριοθετημένος και διαμορφωμένος με την κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό, ώστε οι πολίτες να αποθέτουν χωριστά συλλεγέντα ανακυκλώσιμα αστικά απόβλητα ή χρησιμοποιημένα αντικείμενα, προκειμένου αυτά να προωθηθούν για ανακύκλωση ή για επαναχρησιμοποίηση. Τα Πράσινα Σημεία (ΠΣ) διακρίνονται σε μικρά και σε μεγάλα ανάλογα με τον όγκο και τις κατηγορίες των ανακυκλώσιμων υλικών που δέχονται, τη λειτουργία τους και την έκταση που καταλαμβάνουν. Στα Πράσινα Σημεία δύνανται να πραγματοποιούνται δράσεις εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης του κοινού.

22. Κέντρο Ανακύκλωσης, Εκπαίδευσης Διαλογής Στην Πηγή (Κ.Α.Ε.ΔΙ.Σ.Π.): ορίζεται χώρος οργανωμένος από φορείς κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, για τον οποίον ισχύουν κατά τα λοιπά όσα ισχύουν για τα Πράσινα Σημεία και επιπλέον πραγματοποιούνται υποχρεωτικά δράσεις εκπαίδευσης για τη Διαλογή στην Πηγή.

23. Γωνιά Ανακύκλωσης: ορίζεται δημόσιος ή ιδιωτικός χώρος πολύ μικρής έκτασης, όπου οι πολίτες εναποθέτουν χωριστά συλλεγέντα ανακυκλώσιμα αστικά απόβλητα τα οποία εν συνεχεία συλλέγονται από τον οικείο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού.

24. Κινητό Πράσινο Σημείο: ορίζεται το αυτοκινούμενο ή ρυμουλκούμενο όχημα, το οποίο διαθέτει ξεχωριστά μέσα συλλογής, όπως κάδοι ή container για κάθε επιμέρους υλικό που συλλέγεται.»

3. Στο Κεφάλαιο Α'του Μέρους ΣΤ' του ν. 4042/2012, προστίθεται άρθρο 44Α ως εξής:

«Άρθρο 44Α

1. Τα Μικρά Πράσινα Σημεία χωροθετούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα παράγραφο και διέπονται από τους κατωτέρω όρους και περιορισμούς:

α) Εγκαθίστανται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου μετά από την περιβαλλοντική τους αδειοδότηση σύμφωνα με την υ.α. οικ.37674/2016 (Β' 2471) Ομάδα 4η - Συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών α/α 9β, σε οικόπεδα ή γήπεδα που ανήκουν στον οικείο δήμο ή που ενοικιάζονται από αυτόν ή που του παραχωρούνται για το σκοπό αυτόν, εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως, εντός οριοθετημένων οικισμών ή οικισμών προϋφιστάμενων του 1923 ή σε γήπεδα του άρθρου 8Α του π.δ. 31/1985 (Δ' 270), όπως ισχύει. Απαγορεύεται η εγκατάστασή τους στις περιοχές των άρθρων 2 και 9 του από 6.3.1987 προεδρικού διατάγματος (Δ' 166) όπως ισχύει, καθώς και στις περιοχές που διέπονται από ειδικές προστατευτικές διατάξεις για το περιβάλλον, την πολιτιστική, αρχιτεκτονική και φυσική κληρονομιά.

β) Τα Μικρά ΠΣ καταλαμβάνουν μέγιστη έκταση 1000 τ.μ. και αποτελούν υπαίθριους - περιφραγμένους χώρους που φέρουν τον κατάλληλο εξοπλισμό και υποδομές. Για την ανέγερση τυχόν υποστηρικτικών τους κτισμάτων, όπως γραφείου προσωπικού και χώρου φύλαξης υλικών και εξοπλισμού, τηρούνται οι επιτρεπόμενοι όροι και περιορισμοί δόμησης της περιοχής σε συνδυασμό με τις προδιαγραφές που διέπουν τα ΠΣ. Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι ισχύουσες διατάξεις του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού και οι διατάξεις περί εγκρίσεων αδειών δόμησης, όπως ισχύουν.

γ) Επιτρέπεται η εγκατάσταση Μικρών ΠΣ εντός υφιστάμενων κτιρίων εφόσον είναι επιτρεπτή η χρήση γης βάσει της περίπτωσης α' και εφόσον τηρούνται οι σχετικές προδιαγραφές.

2. Τα Μεγάλα Πράσινα Σημεία, χωροθετούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα παράγραφο και διέπονται από τους κατωτέρω όρους και περιορισμούς:

α) Εγκαθίστανται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου μετά από την περιβαλλοντική τους αδειοδότηση σύμφωνα με την υ.α. οικ.37674/2016 (Β' 2471) Ομάδα 4η - Συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών α/α 9β, σε οικόπεδα ή γήπεδα που ανήκουν στον οικείο δήμο ή που ενοικιάζονται από αυτόν ή που του παραχωρούνται για το σκοπό αυτόν, εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως και σε γήπεδα του άρθρου 8Α του π.δ. 31/1985 (Δ' 270), όπως ισχύει. Στις εντός σχεδίου περιοχές επιτρέπεται η εγκατάστασή τους μόνο στις περιοχές παραγωγικών δραστηριοτήτων, χονδρεμπορίου και ιδιαίτερων χρήσεων συμπεριλαμβανομένων των περιοχών των άρθρων 5, 6, και 7 του από 6.3.1987 προεδρικού διατάγματος (Δ' 166) οι οποίες βρίσκονται εκτός αστικού ιστού. Τα μεγάλα πράσινα σημεία απαγορεύεται να εγκατασταθούν σε περιοχές που διέπονται από ειδικές προστατευτικές διατάξεις για το περιβάλλον, την πολιτιστική, αρχιτεκτονική και φυσική κληρονομιά πλην των περιπτώσεων που διέπονται από ειδικές προστατευτικές διατάξεις που χαρακτηρίζονται από χαμηλό βαθμό προστασίας, όπως Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ) μετά από εισήγηση της αρμόδιας Υπηρεσίας και γνωμοδότηση του αρμόδιου Συμβουλίου.

β) Τα Μεγάλα ΠΣ αποτελούν υπαίθριους - περιφραγμένους χώρους που φέρουν τον κατάλληλο εξοπλισμό και υποδομές. Για την ανέγερση των υποστηρικτικών τους κτισμάτων, όπως γραφείου προσωπικού και χώρου φύλαξης υλικών και εξοπλισμού, τηρούνται οι επιτρεπόμενοι όροι και περιορισμοί δόμησης της περιοχής σε συνδυασμό με τις προδιαγραφές που διέπουν τα ΠΣ. Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι ισχύουσες διατάξεις του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού και οι διατάξεις περί εγκρίσεων αδειών δόμησης, όπως ισχύουν.

γ) Επιτρέπεται η εγκατάσταση Μεγάλων ΠΣ εντός υφιστάμενων κτιρίων εφόσον είναι επιτρεπτή η χρήση γης βάσει της περίπτωσης α' και εφόσον τηρούνται οι σχετικές προδιαγραφές.

3. Τα Κέντρα Ανακύκλωσης, Εκπαίδευσης Διαλογής Στην Πηγή (Κ.Α.Ε.ΔΙ.Σ.Π.), εγκαθίστανται σύμφωνα με τα οριζόμενα για τα ΠΣ

στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος και διέπονται από τους ίδιους όρους και περιορισμούς. Επιπλέον αυτών, η έκταση που καταλαμβάνουν δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 500 τ.μ. και εντός του χώρου δύναται να ανεγερθεί κατάλληλη αίθουσα για την εξυπηρέτηση του εκπαιδευτικού σκοπού της εγκατάστασης.

4. Οι γωνίες ανακύκλωσής της αποτελούν ελεύθερους - μονίμως προσβάσιμους χώρους από τους πολίτες, χωρίς περίφραξη ή οποιεσδήποτε κατασκευές. Η εγκατάστασή τους επιτρέπεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα παράγραφο υπό την προϋπόθεση ότι δεν απαγορεύεται ρητώς από ειδικότερες διατάξεις, ενώ δεν χρήζει οικοδομικής ή περιβαλλοντικής αδειοδότησης με την επιφύλαξη των κατωτέρω οριζομένων:

α) Επιτρέπεται η εγκατάσταση γωνιών ανακύκλωσης εντός οριοθετημένων κοινόχρηστων χώρων του σχεδίου πόλης ή εν τοις πράγμασι κοινοχρήστων χώρων οικισμών, όπως πλατείες και χώροι πρασίνου, εφόσον ο χώρος που καταλαμβάνουν δεν ξεπερνά το 15% της συνολικής έκτασης του κοινόχρηστου χώρου. Στην περίπτωση που ο χώρος πρασίνου υπάγεται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, είναι υποχρεωτική η έγκριση του δασαρχείου.

β) Επιπλέον της ανωτέρω περίπτωσης, επιτρέπεται η εγκατάστασή τους σε τμήμα οικοδομήσιμων εκτάσεων ανεξαρτήτως αρτιότητας και οικοδομησιμότητας, εφόσον αποτελεί διακριτό τμήμα αδόμητου οικοπέδου και σε καμία περίπτωση ακάλυπτο χώρο δομημένου οικοπέδου με την εξαίρεση των περιπτώσεων της επόμενης παραγράφου.

γ) Στις περιπτώσεις κοινωφελών, δημόσιων ή μεγάλων ιδιωτικών κτιρίων, όπως σχολεία, αθλητικά κέντρα, χώροι συνάθροισης κοινού, πολυκαταστήματα, επιτρέπεται η εγκατάστασή τους σε τμήμα του ακάλυπτου χώρου του οικοπέδου, εφόσον αυτό είναι απευθείας προσβάσιμο από τα οχήματα συλλογής.

δ) Με απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου εγκρίνεται η εγκατάσταση των γωνιών ανακύκλωσης μετά από τον προσδιορισμό σε τοπογραφικό διάγραμμα κατάλληλης κλίμακας, της θέσης, των ορίων, της διάταξης του εξοπλισμού και της απαραίτητης επίστρωσης του χώρου που καταλαμβάνουν.

ε) Στις περιπτώσεις εγκατάστασης γωνιών ανακύκλωσης σε ιδιωτικούς χώρους απαιτείται η έγγραφη σύμφωνη γνώμη του ιδιοκτήτη του χώρου, η οποία χορηγείται πριν την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου της προηγούμενης περίπτωσης.

ζ) Σε κάθε περίπτωση απαγορεύεται η κοπή δέντρων προκειμένου να εγκατασταθεί γωνία ανακύκλωσης.

η) Για την επιλογή της κατάλληλης θέσης και διάταξης της εγκατάστασης θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για τη μικρότερη δυνατή οπτική, ακουστική και αισθητική όχληση της περιοχής.

θ) Η γωνία ανακύκλωσης επιβάλλεται να γειτνιάζει με το δρόμο που χρησιμοποιούν τα οχήματα συλλογής.

ι) Στις περιπτώσεις χώρων που βρίσκονται σε παραδοσιακά τμήματα πόλεων, σε παραδοσιακούς οικισμούς, σε ιστορικούς τόπους και γενικά σε περιοχές που υπάγονται σε προστατευτικό καθεστώς βάσει της κείμενης νομοθεσίας, είναι υποχρεωτική η γνωμοδότηση του αρμόδιου Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής του ν. 4030/2011 (Α' 249) και του εκάστοτε αρμοδίου φορέα ή οργάνου. Ο Δήμος οφείλει να προβεί σε έγγραφη ενημέρωση της οικείας Υπηρεσίας Δόμησης 48 ώρες πριν την έναρξη των εργασιών προσκομίζοντας τις τυχόν απαραίτητες γνωμοδοτήσεις.

5. Τα κινητά Πράσινα Σημεία λειτουργούν με απόφαση, του Δημοτικού Συμβουλίου βάσει προγράμματος το οποίο περιλαμβάνει τα καθορισμένα σημεία στους κοινόχρηστους χώρους όπου θα βρίσκεται το όχημα και το χρονοδιάγραμμα σε εβδομαδιαία βάση. Το πρόγραμμα κοινοποιείται ευρέως στους πολίτες.

6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του εκάστοτε αρμόδιου Υπουργού, δύνανται να εξειδικεύονται τα ανωτέρω και να ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

7. Με τα προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 1561/1985 (Α' 148) δύνανται να τροποποιούνται και να καταργούνται οι διατάξεις του παρόντος άρθρου σχετικά με τους όρους και τους περιορισμούς εγκατάστασης των πράσινων σημείων.»

Άρθρο 22
Τροποποιήσεις περί των Νομικών Προσώπων που δύνανται να διενεργούν ενεργειακές επιθεωρήσεις

1. Η παρ. 4 του άρθρου 54 του ν. 4409/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Τηρείται ξεχωριστό Μητρώο για τα νομικά πρόσωπα οποιασδήποτε νομικής μορφής, των οποίων ένα τουλάχιστον μέλος ή εταίρος ή υπάλληλος με σύμβαση εργασίας είναι Ενεργειακός Επιθεωρητής. Η μερίδα κάθε νομικού προσώπου ενημερώνεται ταυτόχρονα για κάθε μεταβολή που αφορά στο φυσικό πρόσωπο - Ενεργειακό Επιθεωρητή.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 55 του ν. 4409/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Για την εγγραφή νομικών προσώπων στο Μητρώο, απαιτείται η ηλεκτρονική υποβολή στο πληροφοριακό σύστημα του Μητρώου Ενεργειακών Επιθεωρητών, που τηρείται στα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας Νοτίου και Βορείου Ελλάδος του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας των παρακάτω δικαιολογητικών:

α) Αντίγραφο του Καταστατικού του νομικού προσώπου.

β) Εφόσον υπάρχουν υπάλληλοι Ενεργειακοί Επιθεωρητές, αντίγραφα των συμβάσεων εργασίας.

γ) Παράβολο εκατόν πενήντα (150) ευρώ του νομικού προσώπου, το οποίο εκδίδεται από την Εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Παραβόλου (e- Παράβολο).»

Άρθρο 23
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3054/2002 (Α' 230)

1. Το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 5Α του ν. 3054/2002, όπως ισχύει, αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Για την άσκηση της δραστηριότητας της Διάθεσης Βιοκαυσίμων απαιτείται Άδεια Διάθεσης Βιοκαυσίμων. Η άδεια αυτή χορηγείται σε νομικά πρόσωπα, με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας ή άλλης αντίστοιχης μορφής, εφόσον το πρόσωπο εδρεύει σε κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και σε Συλλογικές Αγροτικές Οργανώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων 4015/2011 (Α' 210) και 4384/2016 (Α' 78).»

2. Η παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Άδεια Εμπορίας αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών προϊόντων χορηγείται σε νομικά πρόσωπα, με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας ή άλλης αντίστοιχης μορφής, εφόσον το πρόσωπο εδρεύει σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

3. Η παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με την επιφύλαξη της περίπτωσης Ε' της παραγράφου 4 του παρόντος, η Άδεια Εμπορίας ισχύει για όλη την επικράτεια.»

4. Στην παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002, όπως ισχύει, προστίθεται περίπτωση Ε' ως εξής:

«Ε. Άδεια Εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων για τα νησιά του Αιγαίου, εκτός Κρήτης, Ρόδου και νησιών Αργοσαρωνικού, για όλα τα προϊόντα εκτός υγραερίων, ασφάλτου και καυσίμων αεροσκαφών, σε εταιρείες με αποθηκευτικούς χώρους που βρίσκονται σε νησί ή νησιά υπαγόμενα στην παρούσα διάταξη.»

5. Η περίπτωση α' της παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Για τη χορήγηση Άδειας Εμπορίας απαιτείται:

α. Ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο ή εγγυητική επιστολή.

Το νομικό πρόσωπο στο οποίο πρόκειται να χορηγηθεί η Άδεια Εμπορίας πρέπει να ικανοποιεί μία από τις ακόλουθες εναλλακτικές απαιτήσεις:

αα) Ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο, ως ακολούθως:

Για την άδεια κατηγορίας Α', ως εξής:

Όγκος Πωλήσεων (κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος σε Μετρικούς Τόνους)	Ελάχιστο Εταιρικό Κεφάλαιο (σε Ευρώ)
Έως και 100.000 Μ.Τ.	200.000 €
Από 100.000 Μ.Τ. έως και 300.000 Μ.Τ.	500.000 €
Από 300.000 Μ.Τ. έως και 600.000 Μ.Τ.	1.000.000 €
Άνω των 600.000 Μ.Τ.	1.500.000 €

Για την άδεια κατηγορίας Β1:	500.000 €
Για την άδεια κατηγορίας Β2:	500.000 €
Για την άδεια κατηγορίας Γ:	500.000 €
Για την άδεια κατηγορίας Ε:	150.000 €

ββ) Εγγυητική επιστολή, που πληροί τις προϋποθέσεις των διατάξεων του ν. 4412/2016 (Α' 147), αναλόγως εφαρμοζομένων, με την οποία ο εκδότης της εγγυάται την καταβολή προς το Ελληνικό Δημόσιο οποιουδήποτε ποσού μέχρι ποσού που αντιστοιχεί στο ανωτέρω ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο, για την εξόφληση των απαιτήσεων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και σε βάρος του αιτούμενου τη χορήγηση Άδειας Εμπορίας.

γγ) Ειδικά για την άδεια κατηγορίας Δ', απαιτείται εγγυητική επιστολή ύψους πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ.

δδ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των υποπεριπτώσεων ββ' και γγ' του παρόντος, αναφορικά με τη διάρκεια, το περιεχόμενο, τις προϋποθέσεις κατάπτωσης και τη συμπλήρωση της εγγυητικής επιστολής.»

6. Η περίπτωση β' της παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002, όπως ισχύει αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Διαθεσιμότητα αποθηκευτικών χώρων. Ο κάτοχος της Άδειας Εμπορίας οφείλει, καθ' όλη τη διάρκεια άσκησης της δραστηριότητας, να διαθέτει αποθηκευτικούς χώρους. Οι αποθηκευτικοί χώροι πρέπει να είναι ιδιόκτητοι, μισθωμένοι ή να έχουν παραχωρηθεί και να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τον κάτοχο της Άδειας. Η μίσθωση και η παραχώρηση της χρήσης πρέπει να αποδεικνύονται εγγράφως. Οι αποθηκευτικοί χώροι χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση της διακίνησης προϊόντων, της τήρησης αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης, καθώς και της τήρησης των εμπορικών αποθεμάτων της παραγράφου 6 περίπτωση Β' του παρόντος και έχουν την αναγκαία και κατάλληλη δυναμικότητα για την άσκηση της εμπορίας. Οι αποθηκευτικοί χώροι πρέπει να έχουν τις προβλεπόμενες από τις κείμενες διατάξεις προδιαγραφές και να διαθέτουν τον κατάλληλο τεχνικό εξοπλισμό για την ασφαλή αποθήκευση και ομαλή διακίνηση των προϊόντων. Η σύνδεση των αποθηκευτικών χώρων με τους προμηθευτές αυτών γίνεται με οποιονδήποτε τρόπο (ιδίως με σύστημα αγωγών, διυλιστήρια, θάλασσα, σιδηροδρομικό δίκτυο, βυτιοφόρα οχήματα).

Οι αποθηκευτικοί χώροι μπορούν να βρίσκονται και εντός χώρου διυλιστηρίου. Οι αποθηκευτικοί χώροι μπορεί να θεωρούνται και αποθήκες τήρησης Αποθεμάτων Έκτακτης Ανάγκης εφόσον τηρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις.

Σε περίπτωση που η τροφοδοσία των αποθηκευτικών χώρων γίνεται αποκλειστικά με βυτιοφόρα οχήματα, για τα διακινούμενα καύσιμα πρέπει να έχουν καταβληθεί οι προβλεπόμενοι δασμοί και φόροι. Οι αποθηκευτικοί αυτοί χώροι δεν θεωρούνται ως αποθήκες τήρησης αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης.

Για χορήγηση ή ανανέωση Άδειας Εμπορίας απαιτείται διαθεσιμότητα ελάχιστου όγκου αποθηκευτικών χώρων, ως ακολούθως:

Για την Άδεια κατηγορίας Α', ως εξής:

Όγκος Πωλήσεων (κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος σε Μετρικούς Τόνους)	Ελάχιστη Διαθεσιμότητα Αποθηκευτικών Χώρων (σε κυβικά μέτρα)
Έως και 100.000 Μ.Τ.	1.500 κ.μ.
Από 100.000 Μ.Τ. έως και 300.000 Μ.Τ.	4.000 κ.μ.
Από 300.000 Μ.Τ. έως και 600.000 Μ.Τ.	7.000 κ.μ.
Άνω των 600.000 Μ.Τ.	13.000 κ.μ.

Ο ελάχιστος όγκος αποθηκευτικών χώρων για τις υπόλοιπες κατηγορίες Άδειας Εμπορίας καθορίζεται ως εξής:

Για την Άδεια κατηγορίας Β1: 5.000 κυβικά μέτρα.
Για την Άδεια κατηγορίας Β2: 5.000 κυβικά μέτρα.
Για την Άδεια κατηγορίας Γ: 500 κυβικά μέτρα.
Για την Άδεια κατηγορίας Ε: 1.000 κυβικά μέτρα.

Σε κάθε περίπτωση, ο ελάχιστος όγκος αποθηκευτικών χώρων δεν πρέπει να υπολείπεται του αναγκαίου για την τήρηση των προβλεπόμενων, στην παράγραφο 6 περίπτωση Β' του παρόντος άρθρου, εμπορικών αποθεμάτων.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι προδιαγραφές ασφαλούς σχεδίασης, κατασκευής και λειτουργίας των εγκαταστάσεων αποθήκευσης πετρελαιοειδών προϊόντων των εταιρειών Διύλισης, Εμπορίας, Διάθεσης Βιοκαυσίμων, Λιανικής Εμπορίας και Μεγάλων Τελικών Καταναλωτών.»

7. Η περίπτωση δ' της παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«δ. Ειδικά για την Άδεια Εμπορίας υγραερίων: Ο κάτοχος της Άδειας αυτής, εφόσον εμπορεύεται και διακινεί υγραέριο σε φιάλες, οφείλει να έχει στην αποκλειστική κυριότητά του τουλάχιστον 30.000 κατάλληλες επαναπληρούμενες φιάλες υγραερίου οι οποίες φέρουν, με ανεξίτηλο τρόπο, ανεπίδεκτο επέμβασης την επωνυμία και το σήμα του. Ειδικά για την περίπτωση αρχικής χορήγησης Άδειας Εμπορίας κατηγορίας Γ' και μέχρι την πρώτη ανανέωση αυτής, ο παραπάνω ελάχιστος αριθμός φιαλών μειώνεται στις 20.000.»

8. Στην περίπτωση Β' της παρ. 6 του άρθρου 6 του ν. 3054/200, όπως ισχύει, ο όρος «λειτουργικά αποθέματα» αντικαθίσταται από τον όρο «εμπορικά αποθέματα».

9. Η περίπτωση Γ' της παρ. 6 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002, όπως ισχύει, καταργείται.

10. Η παρ. 5 του άρθρου 15Α του ν. 3054/2002, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμετοχή στην κατανομή είναι η κατοχή Άδειας Διάθεσης Βιοκαυσίμων.

Καταργείται η υποχρέωση υποβολής των δικαιολογητικών των παρ. 1.Α.στ και 1.Β.στ του άρθρου 3 της κ.υ.α. Δ1/Α/οικ.2497/8.2.2013 «Καθορισμός κριτηρίων, μεθοδολογίας κατανομής αυτούσιου βιοντίζελ και ρύθμιση κάθε σχετικού θέματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15Α του ν. 3054/2002, όπως ισχύει» (Β' 253) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ως προϋπόθεση συμμετοχής στη διαδικασία αξιολόγησης και κατανομής.»

11. Η παρ. 4 του άρθρου 23 του ν. 3054/2002, όπως ισχύει καταργείται.

Οι Άδειες Εμπορίας που έχουν ανανεωθεί κατ' εφαρμογή της καταργούμενης παρ. 4 του άρθρου 23 του ν. 3054/2002 όπως ισχύει, διατηρούνται σε ισχύ έως την ημερομηνία λήξης τους.

Άρθρο 24

1. Στο άρθρο 65 του ν. 4445/2016 (Α' 236) προστίθεται νέα παράγραφος 2 και η υφιστάμενη παράγραφος 2 αναριθμείται σε 3, ως εξής:

«2. Η εφάπαξ οικονομική ενίσχυση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου είναι αφορολόγητη, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, δεν κατάσχεται ούτε συμψηφίζεται με ήδη βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο ή πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιουδήποτε επιδόματος ή παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.»

2. Η προηγούμενη παράγραφος ισχύει από την έναρξη ισχύος του ν. 4445/2016.

Άρθρο 25

Το τελευταίο εδάφιο της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 38 του ν. 3762/2009 (Α' 75) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η διάρκεια του ειδικού προγράμματος παρατείνεται από 1.1.2017 για δύο (2) έτη.

Μετά την τακτοποίηση και πιστοποίηση από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος των χρεωστικών και πιστωτικών υπολοίπων για την υλοποίησή του από 10.9.2009 μέχρι 31.12.2016, το έργο περατώνεται λογιστικά για την ανωτέρω χρονική περίοδο και οι κατατεθείσες εγγυήσεις επιστρέφονται στο όργανο που τις εξέδωσε.

Οικονομικές ή άλλες λογιστικές εκκρεμότητες που ενδεχομένως προκύψουν στη συνέχεια για το ανωτέρω χρονικό διάστημα δεν θεωρούνται επιλέξιμες δαπάνες του προγράμματος και δεν βαρύνουν το Ελληνικό Δημόσιο.»

Άρθρο 26

Στο άρθρο 2 του ν. 3028/2002 (Α' 153) προστίθενται περιπτώσεις η', θ', ι', ια', ιβ' και ιγ' ως εξής:

«η) Ως μήτρα νοείται το προϊόν της διαδικασίας παραγωγής εκμαγείων που μπορεί να παραχθεί μόνον από το πρωτότυπο είτε με τα χέρια είτε με ηλεκτρονικό τρόπο από ειδικό τεχνίτη.

θ) Ως μοντέλο νοείται το πρώτο αντίτυπο που παράγεται από την αρχική μήτρα.

ι) Ως εκμαγείο ή μήτρα παραγωγής νοείται το εκμαγείο που παράγεται από το μοντέλο.

Η μήτρα και το μοντέλο φυλάσσονται στο Τ.Α.Π. απαγορευμένης της κυκλοφορίας τους στην αγορά.

ια) Ως ακριβές αντίγραφο νοείται το προϊόν που αναπαράγεται από εκμαγεία που παράγονται από το μοντέλο, έχει τις ίδιες διαστάσεις, την ίδια πατίνα και αποτυπώνει με ακρίβεια όλες τις φθορές του πρωτοτύπου, φέρει δε πάντα τη σφραγίδα του Τ.Α.Π. ενσωματωμένη στο ίδιο το αντικείμενο κατά την παραγωγή του.

ιβ) Ως αντίγραφο νοείται οποιαδήποτε άλλη αναπαράσταση του πρωτοτύπου εκτός από τα ακριβή αντίγραφα. Το αντίγραφο αυτό απαγορεύεται να φέρει τη σφραγίδα του Τ.Α.Π., πρέπει να έχει διαφορετικές από το πρωτότυπο διαστάσεις ή χρώμα, να μην αποδίδει αυστηρά τις λεπτομέρειες ούτε τις φθορές ή να φέρει ακόμα και συμπληρώσεις.

ιγ) Ως εμπνευσμένες εφαρμογές νοούνται τα πάσης φύσεως χρηστικά ή διακοσμητικά αντικείμενα από τη θεματολογία των αρχαιολογικών χώρων, των μουσείων και των περιοδικών εκθέσεων, τα οποία κατασκευάζονται με προορισμό να πωλούνται στα πωλητήρια των μουσείων.»

Άρθρο 27

Το άρθρο 46 του ν. 3028/2002 (Α' 153) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του αρμόδιου κατά περίπτωση Συμβουλίου, καθορίζονται, για το σύνολο ή κατηγορία οργανωμένων αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων, ακινήτων μνημείων, μουσείων ή μεμονωμένα για σημαντικούς χώρους, ακίνητα μνημεία ή μουσεία: α) οι όροι και οι προϋποθέσεις επίσκεψης του κοινού σε αυτούς, β) οι πολιτιστικές ή άλλες εκδηλώσεις που μπορεί να πραγματοποιούνται σε αυτούς, συμβατές με το χαρακτήρα τους ως μνημείων, προστατευόμενων χώρων ή μουσείων και γ) οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και το όργανο χορήγησης άδειας για την πραγματοποίηση εκδήλωσης ή για την παραχώρηση της χρήσης ενός ή περισσότερων αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων, ακινήτων μνημείων ή μουσείων για την πραγματοποίηση πολιτιστικών ή άλλων εκδηλώσεων. Ως οργανωμένος αρχαιολογικός χώρος, ο οποίος μπορεί να είναι και ανασκαφικός χώρος, ορίζεται αυτός που ανήκει στην κυριότητα του Δημοσίου και αποτελεί αντικείμενο ιδιαίτερης μέριμνας για την ανάδειξη και προβολή του. Ένας αρχαιολογικός χώρος χαρακτηρίζεται ως οργανωμένος με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του αρμόδιου κατά περίπτωση Συμβουλίου.

2.α. Η άδεια για την πραγματοποίηση πολιτιστικών ή άλλων εκδηλώσεων ή για την παραχώρηση της χρήσης μουσείων που ανήκουν στο Δημόσιο, ακινήτων μνημείων, οργανωμένων αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών τόπων προκειμένου να πραγματοποιηθούν πολιτιστικές ή άλλες εκδηλώσεις χορηγείται έναντι τέλους που καταβάλλεται στο Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων (Τ.Α.Π.). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού και Αθλητισμού καθορίζεται το ύψος

του τέλους, καθώς και οι όροι και η διαδικασία απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής του για εκδηλώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

2.β. Με άδεια της αρμόδιας κατά περίπτωση Υπηρεσίας επιτρέπεται η πρόσβαση ειδικών επιστημόνων σε κινητά μνημεία που βρίσκονται σε δημόσια μουσεία και αποθηκευτικούς χώρους υπό την εποπτεία της, με σκοπό τη φωτογράφιση ή την κινηματογράφηση, τη μελέτη ή τη δημοσίευσή τους, εφόσον δεν υπάρχει κίνδυνος να υποστούν φθορά τα μνημεία και με την επιφύλαξη του άρθρου 39 ως προς τα δικαιώματα δημοσίευσης.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού και Αθλητισμού καθορίζεται το ύψος του αντιτίμου που καταβάλλεται από το κοινό για την επίσκεψη ιστορικών τόπων, οργανωμένων αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και μουσείων που ανήκουν στο Δημόσιο. Με όμοια απόφαση ορίζονται οι γενικοί όροι και η διαδικασία απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής του ως άνω αντιτίμου.

4. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του αρμόδιου κατά περίπτωση Συμβουλίου, καθορίζονται για φορείς ή πρόσωπα, πλην των υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και του Τ.Α.Π., οι όροι, οι προϋποθέσεις, το όργανο και η διαδικασία χορήγησης άδειας παραγωγής, αναπαραγωγής και διάδοσης στο κοινό, με οποιονδήποτε τρόπο και μέσο, στα οποία συμπεριλαμβάνονται οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας, αντιγράφων και απεικονίσεων (φωτογραφίες, video) μνημείων που ανήκουν στο Δημόσιο ακινήτων που βρίσκονται σε αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικούς τόπους ή είναι μεμονωμένα, καθώς και κινητών που βρίσκονται σε μουσεία ή συλλογές του Δημοσίου. Η σχετική άδεια χορηγείται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα έναντι τέλους που καταβάλλεται στο Τ.Α.Π.. Τα αντίγραφα αυτά που διατίθενται στο κοινό, απαγορεύεται να φέρουν τη σφραγίδα του Τ.Α.Π.. Η παραγωγή, αναπαραγωγή και διάδοση στο κοινό, για άμεσο ή έμμεσο οικονομικό ή εμπορικό σκοπό, αντιγράφων ή απεικονίσεων χωρίς άδεια τιμωρείται με την ποινή της παραγράφου 1 του άρθρου 66.

Η παραγωγή εκμαγείων και ακριβών αντιγράφων κινητών μνημείων που βρίσκονται σε μουσεία ή συλλογές του Δημοσίου πραγματοποιείται μόνον από το Τ.Α.Π.. Το Τ.Α.Π. υποχρεούται να προμηθεύει απρόσκοπτα τα δημόσια μουσεία με ακριβή αντίγραφα, προκειμένου να εξυπηρετηθούν αποκλειστικά ερευνητικοί και επιστημονικοί σκοποί. Η παραγωγή εκμαγείων ή ακριβών αντιγράφων κινητών μνημείων συλλογών ή Μουσείων του Δημοσίου από άλλο πρόσωπο τιμωρείται με την ποινή της παραγράφου 1 του άρθρου 66 και τα ανωτέρω αντικείμενα κατάσχονται.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού και Αθλητισμού καθορίζεται το ύψος του τέλους της προηγούμενης παραγράφου, οι διαδικασίες και ο τρόπος είσπραξής του, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση ορίζονται οι γενικοί όροι και η διαδικασία απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής του τέλους, όταν η άδεια χορηγείται για μη κερδοσκοπικούς σκοπούς.

Άρθρο 28
Ρυθμίσεις για σύναψη Συμβάσεων Λειτουργικής Ενίσχυσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και θέματα Αδειών Παραγωγής σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.

1. Οι Κάτοχοι αδειών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων της απόφασης της Ρ.Α.Ε. υπ' αριθμ. 904/2011, όπως έχει τροποποιηθεί με τις αποφάσεις της Ρ.Α.Ε. υπ' αριθμ. 155/2012 (Β' 908) και 452/2015 (Β' 2859), και ισχύει, και κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 3175/2003 (Α' 207), καθώς και οι κάτοχοι αδειών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που έχουν λάβει άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας η οποία προβλέπει στους Ειδικούς της Όρους ότι ο κάτοχος της άδειας αυτής θα συμπεριληφθεί στον Πίνακα 3 των Νέων Χρηστών των παραπάνω αποφάσεων της Ρ.Α.Ε., μπορούν, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης ισχύουσας διάταξης και των υποχρεώσεων κατοχής αδειών και εγκρίσεων που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129) και του άρθρου 9 της υ.α. 13310/2007, να συνάψουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 και 10 του ν. 4414/2016 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2016. Προϋπόθεση για τη σύναψη της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης είναι οι κάτοχοι αδειών των σταθμών αυτών να υποβάλουν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2016 στην Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. δήλωση με την οποία δεσμεύονται ότι θα καταβάλουν το συνολικό κόστος σύνδεσης, όπως αυτό έχει προϋπολογιστεί με τις παραπάνω αποφάσεις της Ρ.Α.Ε., σε δόσεις ως ακολούθως:

α) 1η δόση, ποσό που ισούται τουλάχιστον με το είκοσι τοις εκατό (20%) του προϋπολογισθέντος συνολικού κόστους σύνδεσης, με την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης,

β) 2η δόση, ποσό που ισούται τουλάχιστον με το σαράντα τοις εκατό (40%) του προϋπολογισθέντος συνολικού κόστους σύνδεσης, μέχρι την 30ή Ιουνίου 2017 και

γ) 3η δόση, το υπολειπόμενο ποσό του προϋπολογισθέντος συνολικού κόστους σύνδεσης, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2017,

και σε περίπτωση σύναψης της Σύμβασης Σύνδεσης σε ημερομηνία μεταγενέστερη της 30ής Ιουνίου, θα καταβάλουν το 60% του προϋπολογισθέντος συνολικού κόστους σύνδεσης, με την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης και το υπολειπόμενο ποσό του προϋπολογισθέντος συνολικού κόστους σύνδεσης, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2017.

Σε περίπτωση μη καταβολής των ανωτέρω δόσεων εντός των ανωτέρω προθεσμιών η Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης λύεται αυτοδίκαια.

Σε περίπτωση μη καταβολής του συνολικού κόστους σύνδεσης μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2017, η Ρ.Α.Ε., λαμβάνοντας υπόψη την υπ' αριθμ. 904/2011 απόφασή της, όπως έχει τροποποιηθεί με τις υπ' αριθμ. 155/2012 (Β' 908) και 452/2015 (Β' 2859) αποφάσεις της και ισχύει, και τα οριζόμενα στις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 3175/2003 (Α' 207), εφαρμόζει τις διατάξεις του άρθρου 42 του Κανονισμού Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας με χρήση Α.Π.Ε. και μέσω Σ.Η.Θ.Υ.Α. (Β' 2373), αξιολογώντας αν συντρέχουν ή όχι προϋποθέσεις ανάκλησης των αδειών παραγωγής λόγω αδυναμίας υλοποίησης εκάστου έργου.

2. Από την 1η Ιανουαρίου 2017 και μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) αναστέλλεται η υπογραφή Συμβάσεων Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 και 10 του ν. 4414/2016 για:

α) σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., πλην αιολικών σταθμών, εγκατεστημένης ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης ή ίσης του 1MW και

β) αιολικούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 6 MW.

Η αναστολή δεν ισχύει για τις φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις που θα επιλεγούν μέσω της πιλοτικής ανταγωνιστικής διαδικασίας του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149).

3. Δεν επιτρέπεται η τροποποίηση άδειας παραγωγής σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για το διαχωρισμό της αδειοδοτηθείσας ισχύος, σε δύο ή περισσότερες άδειες παραγωγής. Εξαιρέσεις από τα αναφερόμενα στο πρώτο εδάφιο της παρούσας δύναται να αποτυπώνονται στον οικείο Κανονισμό Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας με χρήση Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

4. Η παρ. 11 του άρθρου 27 του ν. 4342/2015 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«11. Ειδικά και μόνο για τα ημερολογιακά έτη 2015 και 2016 το ετήσιο τέλος που προβλέπεται στην περίπτωση 1 μπορεί να καταβληθεί για το έτος 2015 έως τις 31.12.2016 και για το έτος 2016 έως τις 31.3.2017. Οι κάτοχοι άδειας παραγωγής σταθμών Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε Νοσοκομεία απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής του ετήσιου τέλους για τα έτη 2015 και 2016.»

Άρθρο 29

1. Δαπάνες μισθωμάτων ή αποζημιώσεων χρήσεως ακινήτων, όπου στεγάζονται κεντρικές και περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, ετών 2014, 2015 και 2016, για τις οποίες δεν έχουν τηρηθεί οι περί αναλήψεως υποχρεώσεως διατάξεις του π.δ. 113/2010 (Α'194), μπορεί να πλη-

ρωθούν σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού του τρέχοντος ή του επόμενου έτους.

2. Ειδικότερα, από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (Τομέας Πολιτισμού), καταβάλλονται οι δαπάνες μισθωμάτων ή αποζημιώσεων χρήσεως ακινήτων που εξυπηρέτησαν από 1.1.2014 ή θα εξυπηρετήσουν και για τα επόμενα χρόνια του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής, στεγαστικές ανάγκες των υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και οι οποίες βάρυναν τις πιστώσεις είτε του καταργηθέντος με το άρθρο 2 του ν. 3697/2008 (Α' 194) Ειδικού Λογαριασμού, ο οποίος συστάθηκε με την κ.υ.α. 28055/31.5.2001 (Β' 709), είτε τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.

3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και εφεξής εφαρμόζονται οι διατάξεις περί πολυετών δεσμεύσεων του άρθρου 67 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

Άρθρο 30

1. Θεωρείται νόμιμη η καταβολή των μισθωμάτων για τα ακίνητα που χρησιμοποιούν οι Περιφέρειες για στέγαση των υπηρεσιών τους ή κάλυψη λειτουργικών τους αναγκών, για τα οποία, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, δεν έχει παραταθεί η σύμβαση μίσθωσης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 21 του π.δ. 242/1996 (Α' 179). Η πληρωμή των μισθωμάτων αυτών, από την ημερομηνία λήξης της σύμβασης, γίνεται ύστερα από βεβαίωση του Περιφερειάρχη περί συνέχισης της χρήσης του ακινήτου από την Περιφέρεια. Για τη χρήση αυτή καταβάλλεται μίσθωμα, το οποίο προκύπτει μετά από διαπραγμάτευση μεταξύ της Οικονομικής Επιτροπής της οικείας Περιφέρειας και των εκμισθωτών, και το οποίο δεν μπορεί να είναι υψηλότερο από το τελευταίο καταβληθέν μίσθωμα της σύμβασης που έληξε.

2. Οι Περιφέρειες υποχρεούνται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου να ξεκινήσουν τις διαγωνιστικές διαδικασίες μίσθωσης κτιρίων για όσα ακίνητα έχει λήξει η σύμβαση μίσθωσης και δεν έχει ξεκινήσει διαγωνιστική διαδικασία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο π.δ. 242/1996.

3. Μέχρι την έναρξη ισχύος των νέων μισθωτηρίων συμβολαίων που θα προκύψουν, σύμφωνα με την παράγραφο 2, η καταβολή των μισθωμάτων για τα ακίνητα που ήδη χρησιμοποιούνται από τις Περιφέρειες γίνεται με τη διαδικασία που προβλέπει η παράγραφος 1.

4. Οι ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και για τα ακίνητα που μισθώνουν οι Περιφέρειες για τη στέγαση υπηρεσιών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Άρθρο 31
Αναδρομική ισχύς από 1.1.2016 των αποφάσεων περί αποζημιώσεως της εργασίας καθ' υπέρβαση του ωραρίου για το προσωπικό των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των νομικών προσώπων αυτών

Στο τέλος του δέκατου εδαφίου της παρ. Α.1 του άρθρου 20 του ν. 4354/2015 (Α' 176), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 52 του ν. 4384/2016 (Α' 78), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Συγκεκριμένα για το έτος 2016 οι σχετικές αποφάσεις των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, καθώς και των νομικών προσώπων αυτών, οι οποίες έχουν δημοσιευθεί ή πρόκειται να δημοσιευθούν μέχρι 31.12.2016, ισχύουν αναδρομικά από 1.1.2016.»

Άρθρο 32

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 145 του ν. 4389/2016 (Α'94) αντικαθίσταται ως εξής:

«Το τίμημα απόκτησης ανά μετοχή θα προσδιοριστεί κατόπιν διενέργειας αποτίμησης του 25% του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. ως αυτοτελούς συνόλου, που θα διενεργηθεί από ανεξάρτητο εκτιμητή, ο οποίος θα επιλεγεί από κοινού από τη Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. και τη Δ.Ε.Η. Α.Ε..»

Άρθρο 33

Μετά την παρ. 2 του άρθρου 167 του ν. 4099/2012 προστίθεται παράγραφος 2.Α ως ακολούθως:

«2.Α. Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και για την πρόσληψη προσωπικού ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ειδικοτήτων καθαριότητας, για τις οποίες οι φορείς έχουν προβεί μέχρι τη δημοσίευση του ν. 4429/2016 (Α' 199) στις προβλεπόμενες στην παρ. 9 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994 (Α' 28), όπως ισχύει, ενέργειες ανάρτησης ή δημοσίευσης των σχετικών ανακοινώσεων. Σε περίπτωση που οι φορείς έχουν προβεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην έκδοση πινάκων κατάταξης των υποψηφίων και εφόσον οι παραταθείσες έως 31 Δεκεμβρίου 2017 συμβάσεις δεν καλύπτουν τις οργανικές θέσεις τους, δύνανται να προσλάβουν το προσωπικό που αντιστοιχεί σε αυτές εντός των δυνατοτήτων του προϋπολογισμού τους. Η πρόσληψη των λοιπών περιλαμβανομένων στους πίνακες κατάταξης πραγματοποιείται μετά την 31η Δεκεμβρίου 2017. Στις περιπτώσεις εκείνες που οι φορείς δεν έχουν προβεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στις προβλεπόμενες στην παρ.9 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει, ενέργειες ανάρτησης ή δημοσίευσης των σχετικών ανακοινώσεων, αυτές αναστέλλονται εφόσον οι παραταθείσες συμβάσεις καλύπτουν τις οργανικές θέσεις τους.»

Άρθρο 34

1.α. Η παρ. 1 του άρθρου 100 του ν. 4172/2013 (Α'167) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η εξαμηνιαία δαπάνη του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.):

α) για παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας από συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους, όπως για διαγνωστικές εξετάσεις, νοσηλεία, φυσικοθεραπείες, ειδική αγωγή και λοιπές υπηρεσίες υγείας και

β) για παροχή ιατροτεχνολογικών προϊόντων και συμπληρωμάτων ειδικής διατροφής από συμβεβλημένους με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επιτρεπόμενα όρια δαπανών, όπως αυτά καθορίζονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου. Το υπερβάλλον ποσό αναζητείται εκ μέρους του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για την μεν περίπτωση α' από τους συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας για δε την περίπτωση β' είτε από τους κατασκευαστές σε περίπτωση που το προϊόν παράγεται στην Ελλάδα είτε από τους εισαγωγείς, διανομείς/προμηθευτές στην περίπτωση που το προϊόν εισάγεται. Το ανωτέρω ποσό υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση, στη βάση της διαφοράς ανάμεσα στο ανώτατο επιτρεπόμενο όριο και την πραγματική δαπάνη, μετά την αφαίρεση τυχόν εκπτώσεων (rebates) και μη αποδεκτών δαπανών όπως αυτές προκύπτουν κατά τη διαδικασία ελέγχου και εκκαθάρισης και καταβάλλεται ή συμψηφίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του παρόντος. Σε περίπτωση που κατά τον χρόνο υπολογισμού της αυτόματης επιστροφής, για τον οποιονδήποτε λόγο δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία της εκκαθάρισης για το σύνολο των παρόχων, το ποσό της αυτόματης επιστροφής υπολογίζεται για τις συγκεκριμένες μη εκκαθαρισθείσες δαπάνες επί του αιτούμενου ποσού μετά την αφαίρεση τυχόν εκπτώσεων (rebates) και καταβάλλεται από τους ως άνω συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας, εντός μηνός από την πιστοποίησή του σε λογαριασμό τραπέζης που θα υποδείξει ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ.. Σε περίπτωση απράκτου παρελεύσεώς της, στο προηγούμενο εδάφιο, προθεσμίας, το Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. διακόπτει τη σύμβαση του συμβεβλημένου παρόχου με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., για το χρονικό διάστημα, μέχρι την καταβολή του οφειλόμενου από αυτόν (πάροχο) ποσού ή την είσπραξή του κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε..».

β. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 100 του ν. 4172/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«Το ποσό της αυτόματης επιστροφής για κάθε συμβεβλημένο πάροχο για την περίπτωση α' και κατασκευαστή/προμηθευτή για

την περίπτωση β' υπολογίζεται με βάση την προκαλούμενη δαπάνη προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. έναντι των παρεχόμενων για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα υπηρεσιών υγείας.»

γ. Η παρ. 4 του άρθρου 100 του ν. 4172/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας προσδιορίζονται τα εξαμηνιαία επιτρεπόμενα όρια δαπανών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για τις προς αυτόν παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας από τους συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους του εδαφίου α' της παραγράφου 1 του παρόντος, ο ακριβής τρόπος υπολογισμού των ποσών επιστροφής, η διαδικασία καταβολής ή τυχόν συμψηφισμού οφειλών, η επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παράβασης της παρούσας διάταξης, τα κριτήρια διακοπής των συμβάσεων των παρόχων, καθώς και κάθε άλλη σχετική με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου λεπτομέρεια.

Το αναλογούν ποσό αυτόματης επιστροφής υπολογίζεται σε επίπεδο υποκατηγορίας. Ειδικώς, για το έτος 2017 τα όρια των υποκατηγοριών δύνανται να προσδιορίζονται σε τριμηνιαία βάση, διατηρώντας σταθερό το σύνολο της μείζονος κατηγορίας, με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.. Σε περίπτωση που σε οποιαδήποτε υποκατηγορία δεν υφίσταται ποσό αυτόματης επιστροφής, το εναπομείναν ποσό δύναται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. να μεταφερθεί σε άλλες υποκατηγορίες του προϋπολογισμού του Οργανισμού. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., ο Οργανισμός εφαρμόζει περαιτέρω κατανομή με βάση πληθυσμιακά κριτήρια.»

δ. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 100 του ν. 4172/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Καθιερώνεται μηνιαίο κλιμακωτό ποσοστό εκπτώσεων (rebates) επί των μηνιαίων μη εκκαθαρισμένων υποβαλλόμενων δαπανών των οριζόμενων στην παρ. 1 του άρθρου 100 του ν. 4172/2013. Το ποσό της έκπτωσης (rebate) υπολογίζεται και αφαιρείται κατά τη μηνιαία υποβολή δαπάνης του παρόχου, ο οποίος εκδίδει το νόμιμο φορολογικό παραστατικό. Οι διατάξεις του παρόντος τυγχάνουν εφαρμογής και επί των ισχυουσών συμβάσεων που έχουν συναφθεί μεταξύ του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και των ιδιωτών παρόχων υπηρεσιών υγείας. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., ο Οργανισμός εφαρμόζει περαιτέρω κατανομή με βάση πληθυσμιακά κριτήρια.»

ε. Το τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 100 του ν. 4172/2013 αντικαθίστανται ως εξής:

«Οι διατάξεις του παρόντος τυγχάνουν εφαρμογής και επί των ισχυουσών συμβάσεων που έχουν συναφθεί μεταξύ του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και των ιδιωτών παρόχων υπηρεσιών υγείας. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., ο Οργανισμός εφαρμόζει περαιτέρω κατανομή με βάση πληθυσμιακά κριτήρια.»

στ. Το εδάφιο γ' της παρ. 7 του άρθρου 100 του ν. 4172/2013, όπως τροποποιήθηκε με την παρ.3 της υποπαραγράφου ΣΤ'του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, (Α' 94), αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. Τα όρια δαπανών υγείας για το έτος 2016 είναι 1.402.000.000,00 ευρώ και για το έτος 2017 1.525.000.000,00 ευρώ. Για τα έτη 2018 και 2019 τα όρια δαπανών είναι 1.462.500.000,00 ευρώ και 1.402.000.000,00 ευρώ αντίστοιχα, δυνάμενα να ανέλθουν στο όριο των 1.525.000.000,00 ευρώ, εφόσον το κατ' έτος ποσό των 62.500.000,00 ευρώ και 123.000.000,00 ευρώ αντίστοιχα καλύπτεται από ίδιους πόρους του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., οι οποίοι προηγουμένως οφείλεται να έχουν βεβαιωθεί, πλην των προβλεπομένων από τα εδάφια α' έως γ' της παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 3918/2011 (Α' 31).»

ζ. Στο άρθρο 100 του ν. 4172/2013 προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Οι δαπάνες υγειονομικής περίθαλψης που καταβάλλονται για παροχές ασθένειας σε είδος που χορηγήθηκαν σε ασφαλισμένους κρατών - μελών της Ε.Ε., χωρών ΕΟΧ και Ελβετίας ως προσωρινά ή μόνιμα διαμένοντες στην Ελλάδα βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 και του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, οι οποίες εν συνεχεία αποδίδονται από τους οικείους ευρωπαϊκούς ασφαλιστικούς φορείς στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ως Οργανισμό Σύνδεσης για την αποζημίωση των εν λόγω δαπανών, παρακολουθούνται διακριτά και δεν συνυπολογίζονται στο ανώτατο όριο δαπάνης, όπως αυτό προβλέπεται στην παρ. ΣΤ' παρ. 3 του ν. 4336/2015 (Α' 94) και δεν υπάγεται από τις διατάξεις των άρθρων 100 παρ.1 του ν. 4172/2013 και 11 του ν. 4052/2012 (Α' 41). Τα ανωτέρω ισχύουν από 1.1.2017.»

2. Στο τέλος της περίπτωσης δ' της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4238/2014 (Α' 38) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Μετά το πέρας της διαπραγμάτευσης, σε περίπτωση επίτευξης συμφωνίας ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. συνάπτει συμβάσεις με τους παρόχους υπηρεσιών, ιατροτεχνολογικών προϊόντων, υλικών και διαιτητικών τροφίμων για ειδικούς ιατρικούς σκοπούς, που προβλέπονται από τον Ενιαίο Κανονισμό Παροχών, όπως ισχύει κάθε φορά. Προϋπόθεση σύναψης σύμβασης είναι η καταχώρηση κάθε παρόχου σε μητρώο που τηρείται από τον Οργανισμό. Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. δεν απαιτείται να δημιουργήσει νέα βάση αλλά δύναται να χρησιμοποιεί και να επεξεργάζεται από κοινού με την Ε.Κ.Α.Π.Τ.Υ. Α.Ε. το ήδη υπάρχον σε αυτή Μητρώο Ιατροτεχνολογικών Προϊόντων, το οποίο μπορεί να διατηρεί στον Οργανισμό, να το χρηματοδοτεί, καθώς και να το επεξεργάζεται βάσει των αναγκών του, σε κάθε περίπτωση όμως η αρχική έγκριση των προϊόντων παραμένει στην Ε.Κ.Α.Π.Τ.Υ. Α.Ε.. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. καθορίζεται, κάθε διαδικαστική λεπτομέρεια για την εγγραφή στο μητρώο του προηγούμενου εδαφίου. Με την πλήρωση των προϋποθέσεων του προηγούμενου εδαφίου οι πάροχοι συνάπτουν συμβάσεις με τον Οργανισμό αποδεχόμενοι τους όρους και αποστέλλοντας τα οριζόμενα δικαιολογητικά. Σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. μη προσκόμιση ή ελλιπής προσκόμιση των αναγκαίων δικαιολογητικών οι συμβάσεις θεωρούνται ανυπόστατες, δεν παράγουν έννομα αποτελέσματα και δεν αποζημιώνονται αναδρομικά από τη σύναψή τους, ανεξαρτήτως του αποτελέσματος της διαπραγμάτευσης.»

3. Στην παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4238/2014 (Α' 38) προστίθεται εδάφιο στ' ως εξής:

«στ. Στα πλαίσια της ορθολογικής αξιοποίησης των διατιθέμενων πόρων, αναπτύσσονται και τηρούνται στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ηλεκτρονικά συστήματα παρακολούθησης συμφωνιών για τις παρεχόμενες υπηρεσίες από συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους, για την παροχή ιατροτεχνολογικών προϊόντων και προϊόντων ειδικής διατροφής και φαρμάκων με βάση την έκβαση θεραπείας του ασθενούς, με δυνατότητα παρακολούθησης δεικτών απόδοσης, στα οποία ενσωματώνεται η προτεινόμενη ιατρική θεραπεία. Η ενσωμάτωση πραγματοποιείται από ειδικώς εντεταλμένο υπάλληλο, ο οποίος υπόκειται σε καθήκον εχεμύθειας και η ανωτέρω επεξεργασία υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής της περίπτωσης δδ' του εδαφίου ε' της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 2472/1997, ως ισχύει (Α' 50).»

4. α. Η παρ. 1 του άρθρου 52 του ν. 4430/2016 (Α' 205) αντικαθίσταται ως εξής:

«1α) Ο Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) θα χρηματοδοτηθεί από τον Κρατικό Προϋπολογισμό τα οικονομικά έτη 2016 και 2017 για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών του Οργανισμού, όπως αυτές είχαν διαμορφωθεί στις 30.4.2016 προς τα Φαρμακεία, λοιπούς συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας (ιατρούς, κλινικές, διαγνωστικά κέντρα, εργαστήρια κ.λπ.), φαρμακευτικές εταιρείες, προμηθευτές υγειονομικού και λοιπού υλικού κ.λπ. β) Ως ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. νοούνται εκείνες που αφορούν τα πριν τις 31.12.2012 έτη και για τις οποίες έχουν εκδοθεί τα προβλεπόμενα κατά περίπτωση, κατά το χρόνο υποβολής, παραστατικά στοιχεία και οι οποίες δεν έχουν εξοφληθεί.»

β. Η περίπτωση α' της παρ. 7 του άρθρου 52 του ν. 4430/2016 (Α' 205) αντικαθίσταται ως εξής:

«7α) Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. θα χρηματοδοτηθεί από τον Κρατικό Προϋπολογισμό τα οικονομικά έτη 2016 και 2017 για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων ιδίων υποχρεώσεών του με τους συμβεβλημένους και λοιπούς ιδιώτες παρόχους, όπως αυτοί αναφέρονται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου. Ως ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις νοούνται εκείνες που αφορούν το χρονικό διάστημα από 1.1.2012 έως τις 31.1.2016 για τις οποίες έχουν εκδοθεί τα προβλεπόμενα κατά περίπτωση, ανάλογα με το χρόνο υποβολής, παραστατικά από την 1.1.2012 έως τις 31.1.2016, και οι οποίες δεν έχουν εξοφληθεί, εφόσον οι δικαιούχοι παραιτηθούν από οποιαδήποτε άλλη αξίωση, περιλαμβανομένων των τόκων υπερημερίας, και από κάθε ένδικο μέσο για αυτήν. Για την αποπληρωμή των υποχρεώσεων της παρούσας παραγράφου ακολουθείται η διαδικασία της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, χωρίς την εφαρμογή των προβλεπόμενων εκπτώσεων της παραγράφου 2 του παρόντος, η οποία πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι τις 30.6.2017.»

5. Το τέταρτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 90 του ν. 4368/2016 (Α'21) αντικαθίσταται ως εξής:

«Συγκεκριμένα, σε ετήσια βάση: α) ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) του ποσού, το οποίο σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000) ευρώ, διανέμεται στο προσωπικό του Οργανισμού, ανάλογα με τη θέση, το βαθμό του, καθώς και το βαθμό συμμετοχής του τόσο κατά το στάδιο του σχεδιασμού των νέων μεθοδολογιών ελέγχου όσο και κατά το στάδιο διενέργειας των ανωτέρω ελέγχων, β) ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%), το οποίο σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, αξιοποιείται νια την προαγωγή προγραμμάτων ενημέρωσης προς τους ασφαλισμένους του Οργανισμού, αναφορικά με τους σκοπούς και τους στόχους του σε δεδομένη χρονική περίοδο, γ) ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%), το οποίο σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα εκατομμύρια ευρώ, χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη των υποδομών του Οργανισμού τόσο σε νέες τεχνολογίες, που σχετίζονται με τον έλεγχο και τον εξορθολογισμό των δαπανών, καθώς και με την ανάπτυξη συστημάτων δημιουργίας νέων πηγών εσόδων, όσο και σε κτηριακές εγκαταστάσεις, δ) ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) καλύπτει υποχρεώσεις του Οργανισμού προς την Π.Φ.Υ. των Δ.Υ.Πε. και ε) ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) καλύπτει λοιπές υποχρεώσεις του Οργανισμού.»

6. Ο έλεγχος και η έγκριση παροχών υγείας ασφαλισμένων του ΕΟΠΥΥ δύναται να ενεργείται από τον αρμόδιο ελεγκτή ιατρό, όπου τούτο προβλέπεται, σύμφωνα με τον ΕΚΠΥ, όπως ισχύει κάθε φορά, ηλεκτρονικά, με έγγραφα και αρχεία που υποβάλλονται και τηρούνται ηλεκτρονικά στον Οργανισμό, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3779/2009 (Α' 132) και του π.δ. 25/2014 (Α' 39), με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, του ν. 3448/2006 (Α' 57) και του ν. 2472/1997 (Α' 50) και τηρουμένων των προϋποθέσεων των άρθρων 21 και 22 του ν. 3779/2009 (Α' 132).

7. Ο ΕΟΠΥΥ, προσωρινά και μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας ενώπιον της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης δύναται με αποφάσεις του Διοικητικού του Συμβουλίου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να καθορίζει ανώτατες τιμές υπηρεσιών υγείας, υλικών επεμβάσεων, οστικών και ενδοαυλικών μοσχευμάτων, θεραπευτικών μέσων και προθέσεων, αναλώσιμων υγειονομικών υλικών, υγειονομικών υλικών, καθώς και σκευασμάτων ειδικής διατροφής.

8. α. Από 1.7.2017, τα συμβαλλόμενα με τον ΕΟΠΥΥ φαρμακεία αποστέλλουν τις μηνιαίες υποβολές λογαριασμών τους στο Τμήμα Ελέγχου και Επεξεργασίας Συνταγών (ΚΜΕΣ) της Διεύθυνσης Φαρμάκου του ΕΟΠΥΥ. Στην περίπτωση διανεμητικού λογαριασμού την ευθύνη της αποστολής την έχει ο αρμόδιος κατά τόπο φαρμακευτικός σύλλογος του διανεμητικού λογαριασμού. Οι υποβολές των φαρμακείων θα ακολουθούν τη διαδικασία που περιγράφεται στα εδάφια α' και β' της παρ. 7 του άρθρου 90 του ν. 4368/2016 (Α' 21). Το Τμήμα Ελέγχου και Επεξεργασίας συνταγών της Διεύθυνσης Φαρμάκου του είναι αρμόδιο για τον έλεγχο των συνταγών. Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου, τα αποτελέσματα αυτού διαβιβάζονται από την ΚΜΕΣ στις Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΟΠΥΥ για την έκδοση πράξης εκκαθάρισης.

Έως τις 30.6.2017, στην περίπτωση που δεν υφίσταται διανεμητικός λογαριασμός τα τμήματα φαρμακευτικής των Περιφερειακών Διευθύνσεων του ΕΟΠΥΥ παραλαμβάνουν και ελέγχουν λογαριασμούς συμβεβλημένων φαρμακείων και εν συνεχεία τους διαβιβάζουν στην Διεύθυνση Φαρμάκου - Τμήμα Ελέγχου και Επεξεργασίας συνταγών (ΚΜΕΣ). Στην περίπτωση που υφίσταται διανεμητικός λογαριασμός, οι λογαριασμοί φαρμακείων αποστέλλονται απευθείας από τους οικείους Φαρμακευτικούς Συλλόγους στη Διεύθυνση Φαρμάκου - Τμήμα Ελέγχου και Επεξεργασίας συνταγών (ΚΜΕΣ), η οποία και διενεργεί στο σύνολο των λογαριασμών των εδαφίων α' και β' της παρούσας παραγράφου, τον πρόχειρο λογιστικό έλεγχο σύμφωνα με το άρθρο 52 παρ. 3 του ν. 4430/ 2016 (Α' 205) και φαρμακευτικό έλεγχο. Οι Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΟΠΥΥ παραλαμβάνουν το σύνολο των λογαριασμών για τους οποίους εκκρεμούν: 1) οφειλές από κατασχέσεις υπέρ τρίτων, 2) οφειλές από συμβάσεις εκχώρησης υπέρ τρίτων και 3) οφειλές υπέρ ΔΟΥ και Ασφαλιστικών Ταμείων και διενεργούν πρόχειρο λογιστικό έλεγχο για τις ανωτέρω περιπτώσεις οφειλών και εν συνεχεία αποστέλλουν αυτούς στην ΚΜΕΣ για τη διενέργεια φαρμακευτικού ελέγχου. Στην περίπτωση λογαριασμών για τους οποίους, μετά την παραλαβή τους από τη Διεύθυνση Φαρμάκου - Τμήμα Ελέγχου και Επεξεργασίας συνταγών (ΚΜΕΣ) προκύπτει οφειλή του προηγουμένου εδαφίου, ο πρόχειρος λογιστικός και φαρμακευτικός έλεγχο διενεργείται από τη Διεύθυνση Φαρμάκου - Τμήμα Ελέγχου και Επεξεργασίας συνταγών (ΚΜΕΣ). Η παρούσα διάταξη έχει αναδρομική ισχύ από 9.9.2013.

β. Στην περίπτωση α' της παρ. 7 του άρθρου 90 του ν. 4368/2016 (Α' 21) διαγράφονται οι λέξεις «πλην φαρμακοποιών». Η διάταξη έχει αναδρομική ισχύ από 1.7.2017.

γ. Στην περίπτωση β' της παρ. 7 του άρθρου 90 του ν. 4368/2016 (Α' 21) η φράση «πλην φαρμακοποιών και νοσοκομείων Ε.Σ.Υ.» αντικαθίσταται με τη φράση «πλην νοσοκομείων Ε.Σ.Υ.». Η διάταξη έχει αναδρομική ισχύ από 1.7.2017.

δ. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παρ. 7 του άρθρου 90 του ν. 4368/2016 (Α' 21) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Έως 30.6.2017 τα Νοσοκομεία του ΕΣΥ, τα στρατιωτικά Νοσοκομεία, τα Νοσοκομεία ειδικού καθεστώτος, τα λοιπά Ν.Π.Δ.Δ. και οι λοιπές δημόσιες δομές παροχής υπηρεσιών υγείας εξαιρούνται της διαδικασίας εκκαθάρισης και εντάσσονται σε αυτή από 1.7.2017.»

9. Για τους Διοικητικούς Υπάλληλους που επανέρχονται μετά τη λήξη της απόσπασής τους ή τοποθετούνται στον ΕΟΠΥΥ προερχόμενοι από Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης που εποπτεύονται από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, δυνάμει των διατάξεων του ν. 3918/2011 (Α'31), μεταφέρεται αυτοδικαίως και το τμήμα των οικείων πιστώσεων που έχει προβλεφθεί στον προϋπολογισμό των οικείων φορέων και αντιστοιχεί στην καταβλητέα μισθοδοσία τους. Η μεταφορά των πιστώσεων του προηγούμενου εδαφίου συντελείται με την δημοσίευση της προβλεπόμενης από το νόμο διοικητικής πράξης.

10. Η παρ. 1 της περίπτωσης στ' του άρθρου 11 του ν. 4052/2012 (Α' 41), όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 15 του ν. 4346/2015 (Α'152) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 41 του ν. 4354/2015 (Α'176), αντικαθίσταται από την έναρξη ισχύος του ν. 4354/2015 ως εξής:

«στ. Καθιερώνεται μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback) για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη. Το όριο δαπανών των νοσοκομείων του ΕΣΥ, του ΓΝΘ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ» και των φαρμακείων του ΕΟΠΥΥ για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη πέραν του οποίου εφασμόζεται ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback), ορίζεται σε πεντακόσια ενενήντα εκατομμύρια (590.000.000,00) ευρώ για το έτος 2016, από τα οποία τα πεντακόσια δέκα εκατομμύρια (510.000.000,00) ευρώ στα νοσοκομεία του ΕΣΥ, τα δεκατρία εκατομμύρια (13.000.000,00) ευρώ στο ΓΝΘ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ» και τα εξήντα επτά εκατομμύρια (67.000.000,00) ευρώ στα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Για το έτος 2017, το όριο

δαπανών των δημόσιων νοσοκομείων και των φαρμακείων του ΕΟΠΥΥ για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη, πέραν του οποίου εφαρμόζεται ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (claw-back), ορίζεται σε πεντακόσια πενήντα εκατομμύρια (550.000.000.00) ευρώ, από τα οποία τετρακόσια ενενήντα δύο εκατομμύρια και εκατό χιλιάδες (492.100.000,00) ευρώ στα δημόσια νοσοκομεία και πενήντα εφτά εκατομμύρια εννιακόσιες χιλιάδες (57.900.000,00) ευρώ στα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, για δε το έτος 2018 ορίζεται σε πεντακόσια τριάντα εκατομμύρια (530.000.000,00) ευρώ από τα οποία τετρακόσια εβδομήντα τέσσερα εκατομμύρια διακόσιες χιλιάδες (474.200.000,00) ευρώ στα δημόσια νοσοκομεία και πενήντα πέντε εκατομμύρια οκτακόσιες χιλιάδες (55.800.000.00) ευρώ στα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

Ο υπολογισμός και η επιβολή του ποσού επιστροφής για τη φαρμακευτική δαπάνη των νοσοκομείων του ΕΣΥ και του ΓΝΘ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ», ανά φαρμακευτική εταιρεία ή ΚΑΚ, γίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας. Ο υπολογισμός και η επιβολή του ποσού επιστροφής για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη του ΕΟΠΥΥ ανά φαρμακευτική εταιρεία ή ΚΑΚ, γίνεται από τον ΕΟΠΥΥ. Ο υπολογισμός και η επιβολή του ποσού επιστροφής για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη γίνεται σε εξαμηνιαία βάση. Για το ΓΝΘ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ», στην πρώτη εφαρμογή του παρόντος, κατά το έτος 2016, δύναται να γίνει σε ετήσια βάση. Δεν αναζητείται τυχόν υπολογιζόμενο ποσό επιστροφής από φορείς που ανήκουν στο δημόσιο τομέα.

Η φαρμακευτική δαπάνη που υπερβαίνει τα παραπάνω καθορισμένα όρια, επιστρέφεται από τις φαρμακευτικές εταιρείες ή τους κατόχους άδειας κυκλοφορίας και συνιστά έσοδο των νοσοκομείων και του ΕΟΠΥΥ, καταβάλλεται σε τραπεζικό λογαριασμό που ορίζεται από τα νοσοκομεία και τον ΕΟΠΥΥ ή συμψηφίζεται με οφειλές για την προμήθεια φαρμακευτικών προϊόντων. Στην περίπτωση του συμψηφισμού για το εν λόγω έσοδο εκδίδεται από τις φαρμακευτικές εταιρείες ή τους κατόχους άδειας κυκλοφορίας ειδικό παραστατικό συμψηφισμού με τη μορφή ισόποσου πιστωτικού τιμολογίου για το σύνολο των τιμολογίων που αναφέρονται σε αγορές πέραν του ορίου της φαρμακευτικής δαπάνης για τη συγκεκριμένη περίοδο εφαρμογής του μηχανισμού αυτόματης επιστροφής. Το εν λόγω ειδικό παραστατικό δεν τροποποιεί την συνολική αξία αγορών φαρμακευτικού υλικού δεδομένου ότι αποτελεί ποσό επιστροφής (clawback).

Τυχόν αποκλίσεις στα στοιχεία της νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης βάσει των οποίων υπολογίζεται για κάθε νοσοκομείο το ποσό επιστροφής, καθώς και διαφορές επί των επιβαλλόμενων ποσών επιστροφής, συνυπολογίζονται και συμψηφίζονται σε επόμενη εφαρμογή του μηχανισμού αυτόματης επιστροφής νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης (clawback) ή σε μελλοντικές συναλλαγές.»

11. Στο άρθρο 29 του ν. 3918/2011 (Α' 31) προστίθεται παράγραφος 7 ως ακολούθως:

«7. Αποφάσεις καταλογισμού αχρεωστήτως καταβληθεισών παροχών υγείας σε είδος, οι οποίες εκδόθηκαν, από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, έως τη δημοσίευση του παρόντος και αφορούν παροχές που χορηγήθηκαν μετά τη θέση σε ισχύ του Ενιαίου Κανονισμού Παροχών Υγείας του ΕΟΠΥΥ, διατηρούνται σε ισχύ.

Από 1.1.2017 παροχές υγείας σε είδος που χορηγήθηκαν αχρεώστητα αναζητούνται αποκλειστικά από τον ΕΟΠΥΥ, ανεξαρτήτως χρονικής περιόδου χορήγησης των παροχών αυτών. Αξιώσεις του ΕΟΠΥΥ που αφορούν την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθεισών παροχών παραγράφονται μετά εικοσαετία από την τελευταία καταβολή. Το αυτό ισχύει και για αξιώσεις του προηγούμενου εδαφίου, οι οποίες περιήλθαν οτον φορέα σύμφωνα με τις διατάξεις περί καθολικής διαδοχής.»

12. Η διάρκεια των μεταβατικών περιόδων της περίπτωσης γ' της παρ. 6 του άρθρου 54 του ν. 4178/2013 (Α' 174) παρατείνεται αναδρομικά από τη λήξη της, μέχρι τις 31.12.2017. Το ίδιο χρονικό διάστημα, η διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 54 του ν. 4178/2013 ισχύει παράλληλα.

Άρθρο 35

Η παρ. 2 του άρθρου 77 του ν. 4257/2014 (Α' 93) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η έναρξη εφαρμογής του ειδικού τέλους ταφής που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 43 του ν. 4042/2012 (Α' 24) αναστέλλεται μέχρι 31.12.2017.»

Άρθρο 36

Η παρ. 7 του άρθρου 10 του ν. 4315/2014 επαναδιατυπώνεται και συμπληρώνεται ως ακολούθως:

«7. Εντός οικισμών προ του 1923 και εντός οικισμών μέχρι 2.000 κατοίκους, επιτρέπεται:

α. για την ανέγερση νέων ιερών ναών του ν. 590/1977, η καθ' ύψος υπέρβαση αυτών με ανώτατο όριο τα 15 μέτρα, κατά παρέκκλιση των οριζομένων όρων και περιορισμών δόμησης της περιοχής,

β. για την επισκευή και την προσθήκη κωδωνοστασίων επί υφιστάμενων ιερών ναών του ν. 590/1977, η καθ' ύψος υπέρβαση αυτών με ανώτατο όριο εκείνο των ήδη υπαρχόντων κωδωνοστασίων επί του υφιστάμενου ιερού ναού, κατά παρέκκλιση των οριζομένων όρων και περιορισμών δόμησης της περιοχής.

Η παρέκκλιση των περιπτώσεων α' ή β' εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έπειτα από γνώμη του αρμόδιου οργάνου.»

Άρθρο 37

Στην παρ. 3 του άρθρου 47Β του ν. 998/1979, ως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αναστέλλεται η λήψη και εφαρμογή διοικητικών πράξεων και πρωτοκόλλων για την προστασία των εκτάσεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου από την ημερομηνία κατάθεσης αίτησης υπαγωγής στο παρόν άρθρο και έως την οριστική γνωμοδότηση των αρμοδίων υπηρεσιών. Αναστέλλεται επίσης η κήρυξη των αιτούμενων εκτάσεων ως αναδασωτέων έως το ως ανωτέρω αναφερόμενο χρονικό διάστημα. Η εφαρμογή της παρούσας διάταξης έχει εφαρμογή και για όσες αιτήσεις έχουν ήδη κατατεθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.»

Άρθρο 38

Αποφάσεις Νομαρχών, για μεταβιβάσεις κοινόχρηστων γαιών, που υφίστανται στα αρχεία των δημόσιων υπηρεσιών και έχουν μεταγραφεί στο αρμόδιο Υποθηκοφυλάκειο και για οποιονδήποτε λόγο δεν δημοσιεύθηκαν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, υποχρεωτικά δημοσιεύονται, με απόφαση του αρμοδίου Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, συνοδευόμενες με τις σχετικές αποφάσεις που εκδόθηκαν από τον αρμόδιο Νομάρχη.

Άρθρο 39

Στο τέλος της παρ. 7 του άρθρου 11 του ν. 4342/2015 (άρθρο 9 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) προστίθεται παράγραφος 8 ως ακολούθως:

«8. Για την τοποθέτηση μετρητικών ή ρυθμιστικών διατάξεων ενέργειας ή ανεξάρτητων μονάδων θέρμανσης σε μεμονωμένες ιδιοκτησίες καταναλωτών σε υφιστάμενα πριν από την έναρξη εφαρμογής του παρόντος νόμου κτίρια, καθώς και σε όσα κτίρια ανεγερθούν μετά την έναρξη εφαρμογής αυτού, δεν απαιτείται προηγούμενη έγκριση ή απόφαση οργάνου ή ενημέρωση ή άδεια άλλης αρχής ή φορέα, πέραν των πιστοποιημένων φορέων παροχής ή εγκατάστασης όπου αυτό απαιτείται.»

Άρθρο 40

Η διάρκεια του προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ», η οποία παρατάθηκε ως 31.12.2016 με το άρθρο 9 της από 31.12.2015 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου με τίτλο «Ρύθμιση κατεπειγόντων θε-

μάτων των Υπουργείων Οικονομικών, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εθνικής Άμυνας, Υγείας και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και της ΕΡΤ Α.Ε.», όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο δεύτερο του ν. 4366/2016 (Α' 18), παρατείνεται έως 30.6.2017.

Άρθρο 41

Στην παρ. 4β' του άρθρου 51 του ν. 4407/2016 (Α' 134) προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει δυνατότητα αναδρομικής ισχύος στις αποφάσεις ένταξης των σχετικών Πράξεων τότε η εν λόγω χρηματοδότηση καλύπτεται από πόρους του άρθρου 259 του ν. 3852/2010 (Α' 87).»

Άρθρο 42

Διαγράφονται από χρηματικούς καταλόγους βεβαιώσεις που αφορούν πρόστιμα που αναφέρονται στη δημοσιοποίηση των στοιχείων στην Κεντρική Βάση Δεδομένων των άρθρων 9, 10 και 11 του ν. 3870/2010, συνυπολογιζομένων των προϋποθέσεων του άρθρου 22 του ν. 4147/2013, όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί με το άρθρο 72 του ν. 4257/2014.

Άρθρο 43

Το άρθρο 23 του ν. 4178/2013 τροποποιείται ως εξής:

Στην παρ. 1 περίπτωση α' όπου αναφέρεται η προθεσμία των τριών (3) ετών, τροποποιείται σε προθεσμία τεσσάρων (4) ετών.

Στην παρ.1 περίπτωση β' όπου αναφέρεται η προθεσμία των τριών (3) ετών, παρατείνεται σε προθεσμία τεσσάρων (4) ετών.

Άρθρο 44

1. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 161 του ν. 3584/2007 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο Γενικός Γραμματέας πρέπει να κατέχει πτυχίο ή δίπλωμα σχολής Πανεπιστημιακής ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΠΕ ή ΤΕ), όπως προβλέπεται στο άρθρο 82.»

2. Η περίπτωση β' της παρ. 3 του άρθρου 163 του ν. 3584/2007 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«β. πτυχίο ή δίπλωμα σχολής Πανεπιστημιακής ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΠΕ ή ΤΕ), όπως προβλέπεται στο άρθρο 82.»

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 ισχύουν από 29.12.2010.

Άρθρο 45

Το προσωπικό που υπήχθη στην παρ. 2 στοιχείο δ' του άρθρου 92 του ν. 4182/2013 και εν συνεχεία, αφού πρώτα ετέθη σε διαθεσιμότητα κατ' επιταγή του ν. 4172/ 2013, επανήλθε στην οργανική του θέση με τις διατάξεις του ν. 4325/2015, αποσπάται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών για διάστημα τεσσάρων ετών, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, προς στελέχωση του Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων, χωρίς γνώμη υπηρεσιακών συμβουλίων ή άλλων κατά περίπτωση αρμοδίων οργάνων και κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων. Η περίοδος αυτή μπορεί να παρατείνεται, μετά από πρόταση της ΕΕΕΠ, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Με όμοια απόφαση μπορεί να διακόπτεται η απόσπαση πριν τη λήξη της. Με τη λήξη του χρονικού διαστήματος οι αποσπασθέντες επιστρέφουν στις οργανικές τους θέσεις.

Άρθρο 46

1. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 49 του ν. 4412/2016 (Α' 147) και το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 4413/2016 (Α' 148) αντικαθίσταται ως εξής:

«Προϋπόθεση για την εκκίνηση της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης έργου ή σύμβασης παραχώρησης έργου αποτελεί να έχει συζητηθεί ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου η αίτηση προσωρινού ή οριστικού καθορισμού αποζημίωσης ή η αίτηση παροχής άδειας πραγματοποίησης εργασιών κατά τις διατάξεις του άρθρου 7Α του ν. 2882/2001 (Α' 17), όπως ισχύει ή να έχει εκδοθεί η απόφαση επίταξης και να έχει εγκριθεί το οικείο πρακτικό ζημιών των απαλλοτριούμενων ακινήτων. Πλην, των έργων που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 7Α του ν. 2882/2001 (Α' 17), όπως ισχύει, σε κάθε άλλη περίπτωση η απόφαση κατακύρωσης της περίπτωση γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 105 του παρόντος δεν κοινοποιείται στον προσωρινό ανάδοχο, αν δεν εξασφαλίζονται επαρκή μέτωπα εργασίας για την εκκίνηση της εκτέλεσης του έργου. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο μη κοινοποίηση στον ανάδοχο της απόφασης κατακύρωσης δεν μπορεί να υπερβεί τους έξι (6) μήνες.»

2. Οι υποπεριπτώσεις γγ' και δδ' της περίπτωσης β' του άρθρου 93 του ν. 4412/2016 (Α' 147) καταργούνται.

3. Στο τέλος της παρ. 12 του άρθρου 376 του ν. 4412/2016 (Α' 147) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά για τις συμβάσεις άνω των 60.000 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., το, κατά το άρθρο 127 του παρόντος, ύψος του παραβόλου υπέρ του Δημοσίου δεν υπερβαίνει τα 600 ευρώ.»

4. Στην περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 187 του ν. 4412/2016 (Α'147) η φράση «άτοκη προκαταβολή» αντικαθίσταται από τη φράση «έντοκη προκαταβολή».

Άρθρο 47

Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 15 του π.δ. 112/2014 (Α' 179) προστίθεται στοιχείο γ' ως εξής:

«γ) Την υποστήριξη του Τεχνικού Συμβουλίου, το οποίο συνεστήθη στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού με το π.δ. 100/2016 σε θέματα δημοσίων έργων του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού προκειμένου να γνωμοδοτεί για θέματα που ορίζει η οικεία νομοθεσία για τα δημόσια έργα όταν κύριος και φορέας κατασκευής του έργου είναι το Υπουργείο Τουρισμού.»

Άρθρο 48

Στην παρ. 9 του άρθρου 15 του ν. 4404/2016 (Α' 126) όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 75 του ν. 4413/2016 (Α' 148), η φράση «μέχρι 31.12.2016» αντικαθίσταται με τη φράση «μέχρι 30.6.2017».

Άρθρο 49

Στο τέλος του άρθρου 38 του ν. 4315/2014 προστίθεται το εδάφιο:

«Οι δικαιούχοι στεγαστικής συνδρομής, για την αποκατάσταση κτηρίων πληγέντων από φυσικές καταστροφές (σεισμούς, πυρκαγιές, πλημμύρες κ.λπ.), καθώς και οι δικαιούχοι επιδότησης ενοικίου ή φιλοξενίας για την προσωρινή τους στέγαση απαλλάσσονται από την υποχρέωση προσκόμισης φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, κατά τη διαδικασία υποβολής δικαιολογητικών για τη χορήγηση στεγαστικής συνδρομής και επιδότησης ενοικίου ή φιλοξενίας, ενώ οι σχετικές οικονομικές ενισχύσεις δεν κατάσχονται ούτε συμψηφίζονται με οφειλές των δικαιούχων προς το Δημόσιο, τα Ασφαλιστικά Ταμεία, Πιστωτικά Ιδρύματα ή άλλους Φορείς, καταβάλλονται δε εξ ολοκλήρου, χωρίς καμία κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων και δεν υπόκεινται σε φορολογία. Τυχόν συμψηφισθέντα ή κατασχεθέντα ποσά, δεν αναζητούνται, αλλά αποδίδονται στους δικαιούχους.»

Άρθρο 50

Στο άρθρο 19 της παρ. 1 του ν. 4440/2016 (Α'224) προστίθεται νέα περίπτωση ιβ' ως εξής:

«ιβ. Στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (άρθρο 78 του ν. 4389/2016, Α' 94).»

Άρθρο 51

Τα Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία: α) Σύλλογος Κρητών Ελληνικού «Ο Ψηλορείτης», β) Πολιτιστικού Κέντρου Εργαζομένων Ολυμπιακής Αεροπορίας και γ) Ναυτικός Αθλητικός Όμιλος Ελληνικού «Ο Ιππόκαμπος», απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής οποιοσδήποτε οφειλής, κεφαλαίου και προσαυξήσεων που βεβαιώθηκαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες, από το έτος 2008 και αφορούν σε αποζημίωση για αυθαίρετη χρήση δημόσιου κτίσματος ή χώρου εντός της πρώην Αμερικανικής βάσης Ελληνικού, του πρώην αεροδρομίου Ελληνικού και των αθλητικών εγκαταστάσεων του Αγίου Κοσμά (ΕΑΚΝ).

Άρθρο 52

1. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 4129/2013 (Α'52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως: «Από την 1η Ιανουαρίου 2015, οι Ιερές Μονές του Αγίου Όρους εξαιρούνται από την υποχρέωση της παρούσας παραγράφου.»

2. Μετά το β' εδάφιο του άρθρου 2 του ν. 1166/1981 (Α' 161) «Περί συστάσεως ετησίας οικονομικής χορηγίας του Δημοσίου προς τας Ιεράς Μονάς του Αγίου Όρους», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

«Από την 1η Ιανουαρίου 2016, το ποσόν της ετησίας αυτής χορηγίας είναι ακατάσχετο.»

3. Η παρ. 4 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 (Α' 312) «Φόρος προστιθέμενης αξίας στις νέες οικοδομές, μεταβολές στη φορολογία κεφαλαίου και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει, έχει εφαρμογή και όσον αφορά στην υποχρέωση υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων (Ε9) προγενέστερων ετών, ως προς τα πρόσωπα της υποπερίπτωσης β' της περίπτωσης στ' της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4223/2013 (Α' 287).

Άρθρο 53

1. Οι μισθώσεις των χειμερινών και θερινών κινηματογράφων και θεάτρων, διατηρητέων και μη, που λήγουν σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 11 του ν. 4013/2011 (Α'204), στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ή θα λήξουν για οποιονδήποτε λόγο μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2016, παρατείνονται αυτοδικαίως έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις δεν επιτρέπεται αύξηση του καταβαλλόμενου, κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος, μισθώματος έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021.

2. Τροποποιείται η παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. 4013/2011 (Α' 204), η οποία έχει ως εξής:

«11. Οι μισθώσεις των χειμερινών και θερινών κινηματογράφων και θεάτρων, διατηρητέων και μη, που λήγουν, σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ.1 του ν. 3728/2008 (Α'258), την 31η Δεκεμβρίου 2011, παρατείνονται αυτοδικαίως μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2016. Επίσης, παρατείνονται αυτοδικαίως, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2016, όσες μισθώσεις κινηματογράφων και θεάτρων λήγουν, για οποιονδήποτε λόγο, μετά την 31η Δεκεμβρίου 2011. Στις παραπάνω περιπτώσεις δεν επιτρέπεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2016 αύξηση του καταβαλλόμενου κατά το χρόνο δημοσίευσης του παρόντος μισθώματος.»

Άρθρο 54

1. Η περίπτωση ιγ' της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 3852/2010 (Α' 87) αντικαθίσταται ως εξής:

«ιγ) αποφασίζει για την άσκηση ή μη όλων των ένδικων βοηθημάτων και των ένδικων μέσων, καθώς και για την παραίτηση από αυτά».

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 72 του ν. 3852/2010 καταργείται.

3. Η περίπτωση ι' της παρ. 1 του άρθρου 176 του ν. 3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«ι) Την απόφαση για την άσκηση ή μη όλων των ενδίκων βοηθημάτων και των ενδίκων μέσων, καθώς και για την παραίτηση από αυτά».

4. Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης ιβ' της παρ. 1 του άρθρου 176 του ν. 3852/2010 καταργείται.

5. Αποφάσεις αρμοδίων οργάνων Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού περί μη άσκησης ή περί παραίτησης από ένδικο μέσο, οι οποίες εκδόθηκαν ως την έναρξη ισχύος του παρόντος, θεωρούνται, ως προς όλες τις συνέπειες τους, νόμιμες.

Άρθρο 55

Η εφαρμογή της υποπαραγράφου 2 της παρ. 13 του άρθρου 85 του ν. 3842/2010 αναστέλλεται για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών, ήτοι μέχρι τις 30.6.2017.

Άρθρο 56
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Αθήνα,.....2016

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

3. ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

4. ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

5. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

6. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

7. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

8. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

9. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

10. ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

11. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

12. Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

13. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

14. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

15. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

16. Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ».

17. Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Συνεπώς το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Στο σημείο αυτό διακόπτουμε τη συνεδρίασή μας για τις

19.00', οπότε θα διεξαχθεί η ονομαστική ψηφοφορία επί της υπ' αριθμόν 837/71 τροπολογίας του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη-Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν.4270/2014 και λοιπές διατάξεις».

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζεται η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη - Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις»

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει υποβληθεί αίτηση ονομαστικής ψηφοφορίας Βουλευτών της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ, του Βουλευτή Αχμέτ Ιλχάν από το Ποτάκι και Ανεξάρτητων Βουλευτών επί της υπ' αριθμόν 837/71 τροπολογίας, της οποίας το κείμενο έχει ως εξής:

ΑΙΤΗΣΗ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

Αθήνα, 19.12.2016

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ
ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
κ. ΝΙΚΟΛΑΟ ΒΟΥΤΣΗ

Οι παρακάτω Βουλευτές υποβάλλουμε **αίτηση Ονομαστικής Ψηφοφορίας επί της τροπολογίας 837/71 19.12.2016** του νομοσχεδίου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη - Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη αδήλωτων εισοδημάτων, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις»

ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ ΦΩΦΗ

ΛΟΒΕΡΔΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΜΑΝΙΑΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ ΚΩΣΤΑΣ

ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ ΒΑΣΙΛΗΣ

ΤΖΕΛΕΠΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ

ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ ΧΑΡΑ

ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΗ

ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΚΑΡΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ-ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΟΔΥΣΣΕΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Θα αναγνώσω τον κατάλογο των υπογραφόντων την αίτηση της ονομαστικής ψηφοφορίας, για να διαπιστωθεί αν υπάρχει ο απαιτούμενος από τον Κανονισμό αριθμός για την υποβολή της.

Η κ. Γεννηματά Φώφη. Παρούσα.

Ο κ. Αρβανιτίδης Γεώργιος. Παρών.

Ο κ. Θεοχαρόπουλος Αθανάσιος. Παρών.

Ο κ. Κεγκέρογλου Βασίλειος. Παρών.

Η κ. Κεφαλίδου Χαρά. Παρούσα.

Ο κ. Κουτσούκος Ιωάννης. Παρών.

Ο κ. Κρεμαστινός Δημήτριος. Παρών.

Ο κ. Κωνσταντινόπουλος Οδυσσέας. Παρών.

Ο κ. Κωνσταντόπουλος Δημήτριος. Παρών.

Ο κ. Λοβέρδος Ανδρέας. Παρών.

Ο κ. Μανιάτης Ιωάννης. Παρών.

Ο κ. Σκανδαλίδης Κώστας. Παρών.

Ο κ. Τζελέπης Μιχαήλ. Παρών.

Η κ. Χριστοφιλοπούλου Εύη. Παρούσα.

Ο κ. Καρράς Γεώργιος - Δημήτριος. Παρών.

Ο κ. Ιλχάν Αχμέτ. Παρών.

Ο κ. Γρηγοράκος Λεωνίδας. Παρών.

Ο κ. Παναγούλης Στάθης. Παρών.

Ο κ. Παπαθεοδώρου Θεόδωρος. Παρών.

Ο κ. Βενιζέλος Ευάγγελος. Παρών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει ο απαιτούμενος από τον Κανονισμό αριθμός υπογραφόντων την αίτηση ονομαστικής ψηφοφορίας Βουλευτών.

Συνεπώς διακόπτουμε τη συνεδρίαση για δέκα (10') λεπτά, σύμφωνα με τον Κανονισμό.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζεται η συνεδρίαση.

Θα γίνει ονομαστική ψηφοφορία επί της υπ' αριθμόν 837/71 τροπολογίας του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη-Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν.4270/2014 και λοιπές διατάξεις».

Οι αποδεχόμενοι την τροπολογία λέγουν «ΝΑΙ».

Οι μη αποδεχόμενοι την τροπολογία λέγουν «ΟΧΙ».

Οι αρνούμενοι ψήφο λέγουν «ΠΑΡΩΝ».

Καλούνται επί του καταλόγου: η κ. Αναστασία Γκαρά από τον ΣΥΡΙΖΑ και ο κ. Βασίλειος Γιόγιακας από τη Νέα Δημοκρατία.

Να κάνω μια ανακοίνωση, πριν ξεκινήσει η ψηφοφορία:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, σαράντα πέντε μαθητές και μαθήτριες και τέσσερεις εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 1ο Γενικό Λύκειο Άργους.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Παρακαλώ να αρχίσει η ανάγνωση του καταλόγου.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

(ΜΕΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ)

(Κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΡΕΜΕΝΟΣ**)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Υπάρχει συνάδελφος, ο οποίος δεν άκουσε το όνομά του; Κανείς.

Κηρύσσεται περαιωμένη η ψηφοφορία και παρακαλώ τους κυρίους ψηφολέκτες να προβούν στην καταμέτρηση των ψήφων και την εξαγωγή του αποτελέσματος.

(ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

Εν τω μεταξύ θα κάνω δύο ανακοινώσεις:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, πενήντα μαθητές και μαθήτριες και τρεις εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 1ο Γενικό Λύκειο Άργους.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι οι συνάδελφοι κ. Μουσταφά Μουσταφά και κ. Θεόδωρος Φορτσάκης αιτούνται άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό. Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τις ζητηθείσες άδειες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας ενημερώνω ότι έχουν έρθει στο Προεδρείο επιστολές των συναδέλφων κ. Πάνου Καμμένου, κ. Κωνσταντίνου Ζουράρι, κ. Αριστείδη Χ. Φωκά, κ. Κατερίνας Μάρκου, κ. Αναστάσιου Μεγαλομύστακα, κ. Ανδρέα Μιχαηλίδη, κ. Σωκράτη Βαρδάκη, κ. Νικόλαου Ηγουμενίδη, κ. Αριστείδη-Νικόλαου-Δημήτριου Μπαλτά, κ. Εμμανουήλ Θραψανιώτη, κ. Αντώνιου Μπαλωμενάκη, κ. Ιωάννη Μιχελογιαννάκη, κ. Χρήστου Παππά, κ. Ηλία Παναγιώταρου, κ. Σπυρίδωνα Λυκούδη, κ. Έλενας Κουντουρά, κ. Κωνσταντίνου Χατζηδάκη, κ. Κωνσταντίνου Αλ. Καραμανλή, κ. Έλενας Ράπτη, οι οποίοι μας γνωρίζουν ότι απουσιάζουν από την ψηφοφορία και ότι αν ήταν παρόντες θα ψήφιζαν «ΝΑΙ».

Οι επιστολές αυτές, οι οποίες εκφράζουν πρόθεση ψήφου, θα καταχωρισθούν στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης, αλλά δεν συνυπολογίζονται στην καταμέτρηση των ψήφων.

(Οι προαναφερθείσες επιστολές καταχωρίζονται στα Πρακτικά και έχουν ως εξής:

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Κ.Ο. «ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ»

ΠΑΝΟΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κ.Ο. «ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ»

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ
Αριθμ. Πρωτ.: 5109
Ημερομ. 21/12/2016

21 Δεκεμβρίου 2016

Προς τον
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
κ. Νικόλαο Βούτση

Κύριε Πρόεδρε,

Σας ενημερώνω ότι ευρίσκομαι εκτός Αθηνών και αδυνατώ να παρευρεθώ στη σημερινή συνεδρίαση, κατά την οποία ψηφίζεται αίτημα ονομαστικής ψηφοφορίας επί της τροπολογίας: 837/71 19.12.2016 του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη - Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη αδήλωτων εισοδημάτων, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις ».

Είναι προφανές ότι η ψήφος μου επί της τροπολογίας 837/71 του εν λόγω νομοσχεδίου είναι θετική.

Με εκτίμηση,

ΠΑΝΟΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ

[1]

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ

Ταχ. Δ/νση: Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 151 80 Μαρούσι

Τηλέφωνο: 210 3443560-1
e-mail: kvarela@minedu.gov.gr

Μαρούσι, 21/12/2016

Προς: Πρόεδρο της
Βουλής των Ελλήνων
κ. Νικόλαο Βούτση

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ
Αριθμ. Πρωτ.: 5110
Ημερομ. 21/12/2016

ΘΕΜΑ : ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ

Κύριε Πρόεδρε,

Ευρισκόμενος σε αποστολή της Κυβέρνησης στο εξωτερικό και σύμφωνα με το άρθρο 70Α του Κανονισμού της Βουλής, σας γνωστοποιώ ότι στην ονομαστική ψηφοφορία που θα διεξαχθεί σήμερα, επί της τροπολογίας: 837/71 19.12.2016 του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη -Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη αδήλωτων εισοδημάτων, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις » ψηφίζω με επιστολική ψήφο **ΥΠΕΡ.**

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΟΥΡΑΡΙΣ

ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ
Αριθμ. Πρωτ.: 5095
Ημερομ. 21/12/2016

Προς: Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων κ. Νικόλαο Βούτση

Θέμα: Πρόθεση ψήφου

Θεσσαλονίκη, 21 Δεκεμβρίου 2016

Κύριε Πρόεδρε,

σας γνωρίζω πως για λόγους ανωτέρας βίας κατά τη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία θα απουσιάζω εκτός Αθηνών.

Παρακαλώ να ενημερώσετε το Σώμα ότι στην ψήφιση επί τροπολογίας και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη-Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις» ταυτίζομαι με τη θέση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ένωσης Κεντρώων και ψηφίζω ΝΑΙ στην τροπολογία με γενικό αριθμό 837 και ειδικό αριθμό 71 «Τροποποίηση άρθρου 21 Κώδικα ΦΠΑ για την κατάργηση των μειωμένων συντελεστών στα νησιά».

Με τιμή,

Αριστείδης Χ. Φωκάς

Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης

Ένωση Κεντρώων

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΑΡΚΟΥ

Βουλευτής Β' Περ. Θεσσαλονίκης

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ
Αριθμ. Πρωτ.: 5096
Ημερομ. 21/12/2016

21 Δεκεμβρίου 2016

ΠΡΟΣ: Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

κ. Νικόλαο Βούτση

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Με την παρούσα επιστολή, θα ήθελα να σας γνωστοποιήσω ότι αδυνατώ να παρευρεθώ στη σημερινή συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής και ότι, στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία επί της τροπολογίας με αριθμό **837/71/19.12.2016** στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων *«Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη - Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη αδήλωτων εισοδημάτων, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις»*, αν ήμουν παρούσα, θα ψήφιζα ΝΑΙ.

Με εκτίμηση,

Κατερίνα Μάρκου

Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης

ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ
Αριθμ. Πρωτ.: 5097
Ημερομ. 21/12/2016

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 21.12.2016

Προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

Αξιότιμε κ Πρόεδρε, με την παρούσα Σας ενημερώνω πως καθόσον είμαι ασθενής, δεν θα μπορέσω να παραβρεθώ κατά την ονομαστική ψηφοφορία της τροπολογίας που αφορά την κατάργηση του ΦΠΑ σε ορισμένα νησιά της χώρας μας. Εντούτοις, καίτοι γνωρίζω πως δεν θα υπολογιστεί ως επιστολική η ψήφος μου αυτή, δηλώνω πως σε περίπτωση που ήμουν παρών στην εν λόγω ψηφοφορία θα τοποθετούμην υπέρ αυτής και θα ψήφιζα ΝΑΙ όπως και η υπόλοιπη Κοινοβουλευτική Ομάδα του κόμματός μου.

Μετά τιμής,

Αναστάσιος Μεγαλομύστακας
Βουλευτής Σερρών

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

21 Δεκεμβρίου 2016

Προς τον Αξιότιμο
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
κ. Βούτση Νικόλαο

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ
Αριθμ. Πρωτ.: 5098
Ημερομ. 21/12/2016

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Σας γνωρίζω ότι αδυνατώ να παρευρεθώ στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία.

Επιθυμώ δια της παρούσης να δηλώσω ότι, αν ήμουν σε θέση να ψηφίσω στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία **επί της τροπολογίας 837/71 19.12.2016** του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη - Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη αδήλωτων εισοδημάτων, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις» του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων θα ψήφιζα **ΝΑΙ.**

Με τιμή

Μιχαηλίδης Ανδρέας
Βουλευτής Χίου

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

21 Δεκεμβρίου 2016

Προς τον Αξιότιμο
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
κ. Βούτση Νικόλαο

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ
Αριθμ. Πρωτ.: 5099
Ημερομ. 21/12/2016

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Σας γνωρίζω ότι αδυνατώ να παρευρεθώ στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία.

Επιθυμώ δια της παρούσης να δηλώσω ότι, αν ήμουν σε θέση να ψηφίσω στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία **επί της τροπολογίας 837/71 19.12.2016** του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη - Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη αδήλωτων εισοδημάτων, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις» του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων θα ψήφιζα **ΝΑΙ.**

Με τιμή

Βαρδάκης Σωκράτης
Βουλευτής Ηρακλείου

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

21 Δεκεμβρίου 2016

Προς τον Αξιότιμο
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
κ. Βούτση Νικόλαο

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ
Αριθμ. Πρωτ.: 5100
Ημερομ. 21/12/2016

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Σας γνωρίζω ότι αδυνατώ να παρευρεθώ στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία.

Επιθυμώ δια της παρούσης να δηλώσω ότι, αν ήμουν σε θέση να ψηφίσω στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία **επί της τροπολογίας 837/71 19.12.2016** του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη - Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη αδήλωτων εισοδημάτων, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις» του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων θα ψήφιζα **ΝΑΙ.**

Με τιμή

Ηγουμενίδης Νικόλαος
Βουλευτής Ηρακλείου

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

21 Δεκεμβρίου 2016

Προς τον Αξιότιμο
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
κ. Βούτση Νικόλαο

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ
Αριθμ. Πρωτ.: 5101
Ημερομ. 21/12/2016

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Σας γνωρίζω ότι αδυνατώ να παρευρεθώ στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία.

Επιθυμώ δια της παρούσης να δηλώσω ότι, αν ήμουν σε θέση να ψηφίσω στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία **επί της τροπολογίας 837/71 19.12.2016** του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη - Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη αδήλωτων εισοδημάτων, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις» του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων θα ψήφιζα **ΝΑΙ.**

Με τιμή

Μπαλτάς Αριστείδης – Νικόλαος – Δημήτριος
Βουλευτής Αττικής

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

21 Δεκεμβρίου 2016

Προς τον Αξιότιμο
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
κ. Βούτση Νικόλαο

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ
Αριθμ. Πρωτ.: 5102
Ημερομ. 21/12/2016

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Σας γνωρίζω ότι αδυνατώ να παρευρεθώ στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία.

Επιθυμώ δια της παρούσης να δηλώσω ότι, αν ήμουν σε θέση να ψηφίσω στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία **επί της τροπολογίας 837/71 19.12.2016** του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη - Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη αδήλωτων εισοδημάτων, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις» του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων θα ψήφιζα **ΝΑΙ.**

Με τιμή

Θραψανιώτης Εμμανουήλ
Βουλευτής Λασιθίου

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

21 Δεκεμβρίου 2016

Προς τον Αξιότιμο
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
κ. Βούτση Νικόλαο

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ
Αριθμ. Πρωτ.: 5103
Ημερομ. 21/12/2016

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Σας γνωρίζω ότι αδυνατώ να παρευρεθώ στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία.

Επιθυμώ δια της παρούσης να δηλώσω ότι, αν ήμουν σε θέση να ψηφίσω στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία **επί της τροπολογίας 837/71 19.12.2016** του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη - Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη αδήλωτων εισοδημάτων, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις» του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων θα ψήφιζα **ΝΑΙ.**

Με τιμή

Μπαλωμενάκης Αντώνιος
Βουλευτής Χανίων

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

21 Δεκεμβρίου 2016

Προς τον Αξιότιμο
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
κ. Βούτση Νικόλαο

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ
Αριθμ. Πρωτ.: 5104
Ημερομ. 21/12/2016

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Σας γνωρίζω ότι αδυνατώ να παρευρεθώ στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία.

Επιθυμώ δια της παρούσης να δηλώσω ότι, αν ήμουν σε θέση να ψηφίσω στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία **επί της τροπολογίας 837/71 19.12.2016** του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη - Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη αδήλωτων εισοδημάτων, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις» του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων θα ψήφιζα **ΝΑΙ.**

Με τιμή

Μιχελογιαννάκης Ιωάννης
Βουλευτής Ηρακλείου

ΛΑΪΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ – **ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ**
Βουλή των Ελλήνων | Τηλ. Επικοινωνίας: **210 3707963 - 60**

Προς τον
Κύριο Νικόλαο Βούτση
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ
Αριθμ. Πρωτ.: 5106
Ημερομ. 21/12/2016

Αθήνα, 21 Δεκεμβρίου 2016

Κύριε Πρόεδρε,

Δια της παρούσης σας γνωστοποιώ πως αδυνατώ να παρευρεθώ στην ονομαστική ψηφοφορία που θα διεξαχθεί την 21η Δεκεμβρίου 2016, στην συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής για την ψήφιση του Σ/Ν «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη - Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη αδήλωτων εισοδημάτων, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις». **Επί της τροπολογίας 837/71** θα ψήφιζα **ΝΑΙ**.

Μετά τιμής,

Χρήστος Παππάς
Βουλευτής Επικρατείας

ΛΑΪΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ – **ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ**
Βουλή των Ελλήνων | Τηλ. Επικοινωνίας: **210 3707963 - 60**

Προς τον
Κύριο Νικόλαο Βούτση
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ
Αριθμ. Πρωτ.: 5107
Ημερομ. 21/12/2016

Αθήνα, 21 Δεκεμβρίου 2016

Κύριε Πρόεδρε,

Δια της παρούσης σας γνωστοποιώ πως αδυνατώ να παρευρεθώ στην ονομαστική ψηφοφορία που θα διεξαχθεί την 15η Δεκεμβρίου 2016, στην συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής για την ψήφιση του Σ/Ν «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη - Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη αδήλωτων εισοδημάτων, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις». **Επί του άρθρου 837/71** θα ψήφιζα **ΝΑΙ**.

Μετά τιμής,

Ηλίας Παναγιώταρος
Βουλευτής Β' Αθηνών

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΛΥΚΟΥΔΗΣ
Ζ' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
Βουλευτής Α' Αθήνας – «ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ»

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ
Αριθμ. Πρωτ.: 5112
Ημερομ. 21/12/2016

21/12/2016

Προς τον Πρόεδρο της Βουλής

Θέμα: «Ψηφοφορία της τροπολογίας 837/71 19.12.2016 που αφορά στην "Τροποποίηση άρθρου 21 Κώδικα ΦΠΑ για την κατάργηση των μειωμένων συντελεστών στα νησιά »

Με την παρούσα επιστολή θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι, ενώ απουσιάζω με την άδεια της Βουλής στο εξωτερικό, κατά την σημερινή ονομαστική ψηφοφορία για την τροπολογία 837/71 19.12.2016 που αφορά στην "Τροποποίηση άρθρου 21 Κώδικα ΦΠΑ για την κατάργηση των μειωμένων συντελεστών στα νησιά" θα ψήφιζα ΝΑΙ.

Με εκτίμηση

Σπυρίδων Λυκούδης

Βουλευτής Α' Αθήνας με Το Ποτάμι
Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ
Αριθμ. Πρωτ.: 5113
Ημερομ. 21.12.2016

Αθήνα, 21 Δεκεμβρίου 2016

Προς τον

Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

κ. Νικόλαο Βούτση

Κύριε Πρόεδρε,

Σας ενημερώνω ότι ευρίσκομαι εκτός Αθηνών και αδυνατώ να παρευρεθώ στη σημερινή συνεδρίαση, κατά την οποία ψηφίζεται αίτημα ονομαστικής ψηφοφορίας επί της τροπολογίας: 837/71 19.12.2016 του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη - Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη αδήλωτων εισοδημάτων, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις ».

Είναι προφανές ότι η ψήφος μου επί της τροπολογίας 837/71 του εν λόγω νομοσχεδίου είναι θετική.

Με εκτίμηση,

Έλενα Κουντουρά

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ
Αριθμ. Πρωτ.: 5118
Ημερομ. 21.12.16

ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β` ΑΘΗΝΩΝ

ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αθήνα, 21 Δεκεμβρίου 2016

Κύριο

Νικόλαο Βούτση

Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

Ενταύθα

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Δια της παρούσης σας γνωστοποιώ πως αδυνατώ να παρευρεθώ στην ονομαστική ψηφοφορία που θα διεξαχθεί στις 21 Δεκεμβρίου 2016, συνεδρίαση της Βουλής, στο Σ/Ν «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη – Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη, φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις» και επί της τροπολογίας με αριθμό 837/71

Θα ψήφιζα ΝΑΙ.

Με εκτίμηση

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ
Αριθμ. Πρωτ.: 5119
Ημερομ. 21.12.16

ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ ΑΛ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α` ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αθήνα, 21 Δεκεμβρίου 2016

Κύριο

Νικόλαο Βούτση

Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

Ενταύθα

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Δια της παρούσης σας γνωστοποιώ πως αδυνατώ να παρευρεθώ στην ονομαστική ψηφοφορία που θα διεξαχθεί στις 21 Δεκεμβρίου 2016, συνεδρίαση της Βουλής, στο Σ/Ν «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη – Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη, φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις» και επί της τροπολογίας με αριθμό 837/71

Θα ψήφιζα ΝΑΙ.

Με εκτίμηση

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΛ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ
Αριθμ. Πρωτ.: 5120
Ημερομ. 21.12.16

ΕΛΕΝΑ ΡΑΠΤΗ

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α` ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αθήνα, 21 Δεκεμβρίου 2016

Κύριο

Νικόλαο Βούτση

Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

Ενταύθα

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Δια της παρούσης σας γνωστοποιώ πως αδυνατώ να παρευρεθώ στην ονομαστική ψηφοφορία που θα διεξαχθεί στις 21 Δεκεμβρίου 2016, συνεδρίαση της Βουλής, στο Σ/Ν «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη – Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη, φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις» και επί της τροπολογίας με αριθμό 837/71

Θα ψήφιζα ΝΑΙ.

Με εκτίμηση

ΕΛΕΝΑ ΡΑΠΤΗ

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω το αποτέλεσμα της διεξαχθείσης ονομαστικής ψηφοφορίας.

Ψήφισαν συνολικά 259 Βουλευτές.

Υπέρ της τροπολογίας με γενικό αριθμό 837 και ειδικό 71, δηλαδή «ΝΑΙ», ψήφισαν 259 Βουλευτές.

Ουδείς Βουλευτής ψήφισε κατά της τροπολογίας με γενικό αριθμό 837 και ειδικό 71.

Ουδείς Βουλευτής ψήφισε «ΠΑΡΩΝ».

Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 837 και ειδικό 71 έγινε δεκτή ομόφωνα και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιον άρθρο, σύμφωνα με το παρακάτω πρωτόκολλο ονομαστικής ψηφοφορίας:

(Το πρωτόκολλο της διεξαχθείσης ονομαστικής ψηφοφορίας καταχωρίζεται στα Πρακτικά και έχει ως εξής:

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΙΖ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Επανεκτύπωση 3/10/2016

Ονομαστική Ψηφοφορία επί της Τροπολογίας 837/71

ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄
ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ
(ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ)
ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ ΝΒ΄/21.12.16

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
(Έδρες 12)

	Ν	Ο
1. Δραγασάκης Ιωάννης	✓	
2. Φωτίου Θεανώ	✓	
3. Κοτζιάς Νικόλαος	✓	
4. Χριστοδουλοπούλου Αναστασία	✓	
5. Γαβρόγλου Κωνσταντίνος	✓	
6. Φορτσάκης Θεόδωρος	✓	
7. Σταμάτης Δημήτριος	✓	
8. Κεραμέως Νίκη	✓	
9. Οικονόμου Βασίλειος	✓	
10. Παππάς Χρήστος	—	
11. Θεοχαρόπουλος Αθανάσιος	✓	
12. Παπαρήγα Αλεξάνδρα	—	

Α΄ ΑΘΗΝΩΝ
(Δήμος Αθηναίων)
(Έδρες 14)

	Ν	Ο
1. Φλαμπουράρης Αλέξανδρος	✓	
2. Βούτσης Νικόλαος	✓	
3. Φίλης Νικόλαος	✓	
4. Βερναρδάκης Χριστόφορος	✓	
5. Κεφαλογιάννη Όλγα	✓	
6. Κικίλιας Βασίλειος	✓	
7. Μπακογιάννη Θεοδώρα (Ντόρα)	✓	
8. Κακλαμάνης Νικήτας	✓	
9. Μιχαλολιάκος Νικόλαος	—	
10. Σκανδαλίδης Κωνσταντίνος	✓	
11. Κανέλλη Γαρυφαλλιά (Λιάνα)	—	
12. Λυκούδης Σπυρίδων	—	
13. Κουντουρά Έλενα	—	
14. Γεωργιάδης Μάριος	✓	

Β΄ ΑΘΗΝΩΝ
(Υπόλοιπο πρώην Δήμου Αθηναίων)
(Έδρες 44)

	Ν	Ο
1. Τσακαλώτος Ευκλείδης	✓	
2. Κουρουμπλής Παναγιώτης	✓	
3. Παππάς Νικόλαος	✓	
4. Μπαλάφας Ιωάννης	✓	
5. Σκουρλέτης Παναγιώτης (Πάνος)	✓	
6. Ξυδάκης Νικόλαος	✓	
7. Τόσκας Νικόλαος	✓	
8. Παπαδόπουλος Χριστόφορος	✓	
9. Δημαράς Γεώργιος	✓	
10. Θεωνάς Ιωάννης	✓	
11. Σπίρτζης Χρήστος	✓	
12. Καφαντάρη Χαρούλα	✓	
13. Τσιρώνης Ιωάννης	✓	
14. Αυλωνίτου Ελένη	✓	
15. Καββαδία Ιωαννέτα (Αννέτα)	✓	
16. Παναγούλης Ευστάθιος (Στάθης)	✓	
17. Κυρίτσης Γεώργιος	✓	
18. Μεϊμαράκης Ευάγγελος - Βασίλειος	✓	
19. Δένδιας Νικόλαος - Γεώργιος	✓	
20. Μητσοτάκης Κυριάκος	✓	
21. Γεωργιάδης Σπυρίδων - Άδωνις	✓	
22. Χατζηδάκης Κωνσταντίνος (Κωστής)	—	
23. Βαρβιτσιώτης Μιλτιάδης	✓	
24. Κουμουτσάκος Γεώργιος	✓	
25. Καραμανλή Άννα	✓	
26. Βούλτεψη Σοφία	✓	
27. Ασημακοπούλου Άννα - Μισέλ	✓	
28. Γιακουμάτος Γεράσιμος	✓	
29. Παπακώστα-Σιδηροπούλου Αικατερίνη	✓	
30. Γερμενής Γεώργιος	✓	
31. Παναγιώταρος Ηλίας	—	
32. Ζαρούλια Ελένη	—	
33. Γεννηματά Φωτεινή (Φώφη)	✓	
34. Λοβέρδος Ανδρέας	✓	
35. Κουτσούμπας Δημήτριος	—	
36. Παφίλης Αθανάσιος	—	
37. Κατσώτης Χρήστος	✓	
38. Ψαριανός Γρηγόριος	—	
39. Θεοχάρης Θεοχάρης (Χάρης)	✓	
40. Αμυράς Γεώργιος	✓	
41. Καμμένος Παναγιώτης (Πάνος)	—	
42. Παπαχριστόπουλος Αθανάσιος	✓	
43. Λεβέντης Βασίλης	✓	
44. Καρράς Γεώργιος-Δημήτριος	✓	

ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ
(Έδρες 7)

	Ν	Ο
1. Βαρεμένος Γεώργιος	✓	
2. Τριανταφύλλου Μαρία	✓	
3. Σαλμάς Μάριος	✓	
4. Καραγκούνης Κωνσταντίνος	✓	
5. Μπαρμπαρούσης Κωνσταντίνος	✓	
6. Κωνσταντόπουλος Δημήτριος	✓	
7. Μωραΐτης Νικόλαος	—	

ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ
(Έδρες 3)

	Ν	Ο
1. Γκιόλας Ιωάννης	✓	
2. Ανδριανός Ιωάννης	✓	
3. Μανιάτης Ιωάννης	✓	

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ
(Έδρες 3)

	Ν	Ο
1. Παπαηλιού Γεώργιος	✓	
2. Βλάσης Κωνσταντίνος	✓	
3. Κωνσταντινόπουλος Οδυσσέας	✓	

ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ
(Έδρες 3)

	Ν	Ο
1. Γεροβασίλη Όλγα	✓	
2. Τσίρκας Βασίλειος	✓	
3. Στύλιος Γεώργιος	✓	

ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
(Πρώην υπόλοιπο Αττικής)
(Έδρες 15)

	Ν	Ο
1. Μπαλτάς Αριστείδης-Νικόλαος-Δημήτριος	—	
2. Αθανασίου Αθανάσιος (Νάσος)	✓	
3. Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)	✓	

Σύνολο .....

Σύνολο .....

3. ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΨΗΦΟΦΟΡΩΝ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ)

ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
(Έδρες 5)

	Ν	Ο
1. Μαντάς Χρήστος		
2. Στέφος Ιωάννης		
3. Τζούφη Μερόπη		
4. Καραγιάννης Ιωάννης		
5. Τασούλας Κωνσταντίνος		

ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ
(Έδρες 4)

1. Εμμανουηλίδης Δημήτριος		
2. Μορφίδης Κωνσταντίνος		
3. Παπαφιλίππου Γέωργιος		
4. Παναγιωτόπουλος Νικόλαος		

ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ
(Έδρες 4)

1. Λάππας Σπυρίδωνας		
2. Κατσαβριά-Σιωροπούλου Χρυσούλα		
3. Βράντζα Παναγιώτα		
4. Τσιάρας Κωνσταντίνος		

ΝΟΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ
(Έδρες 2)

1. Τελιγιορίδου Ολυμπία		
2. Αντωνίου Μαρία		

ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ
(Έδρες 3)

1.. Βάκη Φωτεινή		
2. Παυλίδης Κωνσταντίνος		
3. Αϊβατίδης Ιωάννης		

ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ
(Έδρα 1)

1. Θεοπεφτάτου Αφροδίτη		

ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ
(Έδρες 3)

1. Παραστατίδης Θεόδωρος		
2. Γεωργαντάς Γεώργιος		
3. Χατζησάββας Χρήστος		

ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ
(Έδρες 5)

1. Δημητριάδης Δημήτριος		
2. Μουμουλίδης Θεμιστοκλής		
3. Θεοφύλακτος Ιωάννης		
4. Ντζιμάνης Γεώργιος		
5. Κασαπίδης Γεώργιος		

ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ
(Έδρες 4)

1. Θελερίτη Μαρία		
2. Ψυχογιός Γεώργιος		
3. Τσόγκας Γεώργιος		
4. Δήμας Χρίστος		

ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ
(Έδρες 4)

1. Συρμαλένιος Νικόλαος		
2. Συρίγος Αντώνιος		
3. Μανιός Νικόλαος		
4. Βρούτσης Ιωάννης		

Σύνολο .....

ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ
(Έδρες 3)

	Ν	Ο
1. Αραχωβίτης Σταύρος		
2. Δαβάκης Αθανάσιος		
3. Γρηγοράκος Λεωνίδας		

ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ
(Έδρες 8)

1. Βαγενά Άννα		
2. Παπαδόπουλος Νικόλαος		
3. Χαρακόπουλος Μάξιμος		
4. Κέλλας Χρήστος		
5. Λαμπρούλης Γεώργιος		
6. Μπαργιώτας Κωνσταντίνος		
7. Κόκκαλης Βασίλειος		
8. Κατσιαντώνης Γεώργιος		

ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ
(Έδρες 2)

1. Φραψανιώτης Εμμανουήλ		
2. Πλακιωτάκης Ιωάννης		

ΝΟΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ
(Έδρες 3)

1. Πάλλης Γεώργιος		
2. Αθανασίου Χαράλαμπος		
3. Τάσσος Σταύρος		

ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ
(Έδρα 1)

1. Καββαδάς Αθανάσιος		

ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
(Έδρες 6)

1. Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος		
2. Παπανάτσιου Αικατερίνη		
3. Μπαλλής Συμεών (Μάκης)		
4. Μπουκώρος Χρήστος		
5. Ηλιόπουλος Παναγιώτης		
6. Στεργίου Κωνσταντίνος		

ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
(Έδρες 5)

1. Κατρούγκαλος Γεώργιος		
2. Κοζομπόλη - Αμανατίδη Παναγιώτα		
3. Κωνσταντινέας Πέτρος		
4. Σαμαράς Αντώνιος		
5. Κουκούτσης Δημήτριος		

ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ
(Έδρες 3)

1. Ζεϊμπέκ Χουσεΐν		
2. Γιαννακίδης Ευστάθιος		
3. Στογιαννίδης Γρηγόριος		

Α΄ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
(Δήμος Πειραιώς, μετά των Δήμων Αιγίνης, Κυθήρων, Μεθάνων, Πόρου, Σπετσών, Τροιζήνος, Ύδρας και των Κοινοτήτων Αγκιστρίου και Αντικυθήρων)
(Έδρες 6)

1. Δρίτσας Θεόδωρος		
2. Σταματάκη Ελένη		
3. Δουζίνας Κωνσταντίνος		
4. Γεννιά Γεωργία		
5. Κατσαφάδος Κωνσταντίνος		
6. Κούζηλος Νικόλαος		

Σύνολο .....

2. ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ)

	Ν	Ο
4. Πάντζας Γεώργιος	✓	
5. Δέδες Ιωάννης	✓	
6. Βορίδης Μαυρουδής (Μάκης)	✓	
7. Μαρτίνου Γεωργία	✓	
8. Βλάχος Γεώργιος	✓	
9. Μπούρας Αθανάσιος	✓	
10. Κασιδιάρης Ηλίας	✓	
11. Χριστοφιλοπούλου Παρασκευή (Εύη)	✓	
12. Γκιόκας Ιωάννης	—	
13. Μαυρωτάς Γεώργιος	—	
14. Κατσίκης Κωνσταντίνος	✓	
15. Καβαδέλλας Δημήτριος	✓	

ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ
(Έδρες 8)

1. Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)	✓	
2. Σπαρτινός Κωνσταντίνος	✓	
3. Ριζούλης Ανδρέας	✓	
4. Κατσανιώτης Ανδρέας	—	
5. Παπαθεοδώρου Θεόδωρος	✓	
6. Καραθανασόπουλος Νικόλαος	—	
7. Φωτήλας Ιάσωνας	✓	
8. Νικολόπουλος Νικόλαος		

ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ
(Έδρες 3)

1. Θηβαίος Νικόλαος	✓	
2. Μπασιάκος Ευάγγελος	✓	
3. Καρακώστας Ευάγγελος	✓	

ΝΟΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ
(Έδρα 1)

1. Μπγιάλας Χρήστος	✓	

ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ
(Έδρες 3)

1. Καραγιαννίδης Χρήστος	✓	
2. Κυριαζίδης Δημήτριος	—	
3. Κεφαλίδου Χαρούλα (Χαρά)	✓	

ΝΟΜΟΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ
(Έδρες 5)

1. Σαντορινιός Νεκτάριος	✓	
2. Γάκης Δημήτριος	✓	
3. Καματερός Ηλίας	✓	
4. Κόνσολας Εμμανουήλ (Μάνος)	✓	
5. Κρεμαστινός Δημήτριος	✓	

ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ
(Έδρες 4)

1. Καΐσας Γεώργιος	✓	
2. Γκαρά Αναστασία	✓	
3. Ρίζος Δημήτριος	✓	
4. Δημοσχάκης Αναστάσιος (Τάσος)	✓	

ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ
(Έδρες 6)

1. Αποστόλου Ευάγγελος	✓	
2. Ακριώτης Γεώργιος	✓	
3. Πρατσόλης Αναστάσιος (Τάσος)	✓	
4. Λιβανίου Ζωή	✓	
5. Κεδίκογλου Συμεών (Σίμος)	✓	
6. Μίχος Νικόλαος	✓	

ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
(Έδρα 1)

1. Κοντογεώργος Κωνσταντίνος	✓	

ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ
(Έδρα 1)

	Ν	Ο
1. Κοντονής Χαράλαμπος - Σταύρος	✓	

ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ
(Έδρες 5)

1. Γεωργοπούλου - Σαλτάρη Ευσταθία (Έφη)	✓	
2. Μπαξεβανάκης Δημήτριος	✓	
3. Μπαλαούρας Γεράσιμος (Μάκης)	✓	
4. Τζαβάρας Κωνσταντίνος	✓	
5. Κουτσούκος Γιάννης	✓	

ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ
(Έδρες 4)

1. Καρασαρλίδου Ευφροσύνη (Φρόσω)	✓	
2. Ουρσουζίδης Γεώργιος	✓	
3. Αντωνίου Χρήστος	✓	
4. Βεσυρόπουλος Απόστολος	✓	

ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
(Έδρες 8)

1. Τσίπρας Αλέξιος	✓	
2. Μιχελογιαννάκης Ιωάννης	—	
3. Βαρδάκης Σωκράτης	—	
4. Ηγουμενίδης Νικόλαος	✓	
5. Αυγενάκης Ελευθέριος	✓	
6. Κεγκέρογλου Βασίλειος	✓	
7. Συντυχάκης Εμμανουήλ	✓	
8. Δανέλλης Σπυρίδων	✓	

ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ
(Έδρες 2)

1. Κάτσης Μάριος	✓	
2. Γιόγιακας Βασίλειος	✓	

Α΄ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
(Πρώην Δήμος Θεσσαλονίκης)
(Έδρες 16)

1. Παρασκευόπουλος Νικόλαος	✓	
2. Αμανατίδης Ιωάννης	✓	
3. Κουράκης Αναστάσιος (Τάσος)	✓	
4. Μπόλαρης Μάρκος	✓	
5. Μηταφίδης Τριαντάφυλλος	✓	
6. Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος	✓	
7. Καραμανλής Κωνσταντίνος	—	
8. Γκιουλέκας Κωνσταντίνος	✓	
9. Καλαφάτης Σταύρος	✓	
10. Ράπτη Ελένη	—	
11. Γρέγος Αντώνιος	✓	
12. Βενιζέλος Ευάγγελος	✓	
13. Δελής Ιωάννης	—	
14. Θεοδωράκης Σταύρος	—	
15. Ζουράρης Κωνσταντίνος	✓	
16. Σαρίδης Ιωάννης	✓	

Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
(Υπόλοιπο Ν. Θεσσαλονίκης)
(Έδρες 9)

1. Φάμελλος Σωκράτης	✓	
2. Μάρδας Δημήτριος	✓	
3. Καράογλου Θεόδωρος	—	
4. Αναστασιάδης Σάββας	✓	
5. Αρβανιτίδης Γεώργιος	✓	
6. Βαρδαλής Αθανάσιος	—	
7. Μάρκου Αικατερίνη	✓	
8. Λαζαρίδης Γεώργιος	✓	
9. Φωκάς Αριστείδης	—	

4. ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ)

Β΄ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
(Υπόλοιπο πρώην Δήμου Πειραιώς μετά της νήσου Σαλαμίνος)
(Έδρες 8)

	Ν	Ο
1. Βίτσας Δημήτριος	✓	
2. Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)	✓	
3. Καρακώστα Ευαγγελία (Εύη)	✓	
4. Τραγάκης Ιωάννης	✓	
5. Λαγός Ιωάννης	—	
6. Μανωλάκου Διαμάντω	✓	
7. Καμμένος Δημήτριος	✓	
8. Μεγαλοοικονόμου Θεοδώρα	✓	

ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΗΣ
(Έδρες 4)

1. Τζάκρη Θεοδώρα	✓	
2. Σηφάκης Ιωάννης	✓	
3. Καρασμάνης Γεώργιος	✓	
4. Σαχινίδης Ιωάννης	✓	

ΝΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ
(Έδρες 4)

1. Σκούφα Ελισσάβετ	✓	
2. Τζαμακλής Χαρίλαος	✓	
3. Καστόρης Αστέριος	✓	
4. Κουκοδήμος Κωνσταντίνος	✓	

ΝΟΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ
(Έδρες 2)

1. Μπάρκας Κωνσταντίνος	✓	
2. Γιαννάκης Στέργιος	✓	

ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ
(Έδρες 2)

1. Ξανθός Ανδρέας	✓	
2. Κεφαλογιάννης Ιωάννης	✓	

ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ
(Έδρες 3)

1. Μουσταφά Μουσταφά	✓	
2. Καρά Γιουσούφ Αϊχάν	✓	
3. Αχμέτ Ιλχάν	✓	

ΝΟΜΟΣ ΣΑΜΟΥ
(Έδρα 1)

1. Σεβαστάκης Δημήτριος	✓	

Σύνολο .....

ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ
(Έδρες 6)

	Ν	Ο
1. Σταμπουλή Αφροδίτη	✓	
2. Καραμανλής Κωνσταντίνος	✓	
3. Αραμπατζή Φωτεινή	✓	
4. Τζελέπης Μιχαήλ	✓	
5. Κόλλια-Τσαρουχά Μαρία	✓	
6. Μεγαλομύστακας Αναστάσιος	—	

ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ
(Έδρες 4)

1. Παπαδόπουλος Αθανάσιος	✓	
2. Δριτσέλη Παναγιώτα	✓	
3. Σιμορέλης Χρήστος	✓	
4. Σκρέκας Κωνσταντίνος	✓	

ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ
(Έδρες 5)

1. Καραναστάσης Απόστολος	✓	
2. Βέττας Δημήτριος	✓	
3. Μιχελής Αθανάσιος	✓	
4. Σαρακιώτης Ιωάννης	✓	
5. Σταϊκούρας Χρήστος	✓	

ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ
(Έδρες 2)

1. Σέλτσας Κωνσταντίνος	✓	
2. Αντωνιάδης Ιωάννης	✓	

ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΟΣ
(Έδρα 1)

1. Κωστοπαναγιώτου Ηλίας	✓	

ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ
(Έδρες 3)

1. Ιγγλέζη Αικατερίνη	✓	
2. Βαγιωνάς Γεώργιος	✓	
3. Βλάχου Σωτηρία	✓	

ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ
(Έδρες 4)

1. Σταθάκης Γεώργιος	✓	
2. Πολάκης Παύλος	✓	
3. Βαγιωνάκη Ευαγγελία (Βάλια)	✓	
4. Μπαλωμενάκης Αντώνης	—	

ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ
(Έδρες 2)

1. Μιχαηλίδης Ανδρέας	—	
2. Μηταράκης Παναγιώτης (Νότης)	✓	

Σύνολο .....

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ .....ΝΑΙ...259
» » .....ΟΧΙ.....—
» » .....Λευκών.....—
» » Παρόντων...259
ΣΥΝΟΛΟ ΨΗΦΙΣΑΝΤΩΝ .....

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

Γιωρκά Αναστασία

Γιαγκάκης Βασίλης

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Εισερχόμαστε στην ψήφιση του ακροτελεύτιου άρθρου.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το ακροτελεύτιο άρθρο;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΡΚΑΣ: Ναι.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ναι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Ναι.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΒΑΔΕΛΛΑΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Το ακροτελεύτιο άρθρο έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη-Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν.4270/2014 και λοιπές διατάξεις» έγινε δεκτό επί της αρχής και επί των άρθρων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε στην ψήφιση του σχεδίου νόμου και στο σύνολο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο και στο σύνολο;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΡΚΑΣ: Ναι.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ναι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Όχι.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Ναι.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΒΑΔΕΛΛΑΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Το νομοσχέδιο έγινε δεκτό και στο σύνολο κατά πλειοψηφία.

Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη-Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν.4270/2014 και λοιπές διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου, και έχει ως εξής:

«Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη-Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν.4270/2014 και λοιπές διατάξεις

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ
(Ν. 3588/2007, Α' 153)

Άρθρο 1
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΠΡΩΤΟΥ
(«Κήρυξη της πτώχευσης»)

1. Στο άρθρο 3 προστίθενται παράγραφοι 3 και 4 ως ακολούθως:

«3. Η πιθανότητα αφερεγγυότητας αποτελεί λόγο κήρυξης της πτώχευσης, όταν την κήρυξή της ζητεί ο οφειλέτης και εφόσον συνυποβάλει πρόταση σχεδίου αναδιοργάνωσης κατά τα άρθρα 107 και επόμενα συγχρόνως με την αίτηση της πτώχευσης.

4. Η πτώχευση κηρύσσεται εφόσον με βάση τα οικονομικά στοιχεία που τίθενται υπόψη του δικαστηρίου πιθανολογείται ότι η περιουσία του οφειλέτη επαρκεί για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας. Άλλως, το δικαστήριο διατάσσει την καταχώριση του ονόματος ή της επωνυμίας, κατά περίπτωση, του οφειλέτη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο, καθώς και στα Μητρώα Πτωχεύσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 8. Η καταχώριση διαγράφεται μετά την πάροδο τριετίας.»

2. Αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 4 ως εξής:

«2. Κέντρο των κύριων συμφερόντων είναι ο τόπος, όπου ο οφειλέτης ασκεί συνήθως τη διοίκηση των συμφερόντων του και, συνεπώς, είναι αναγνωρίσιμος από τους τρίτους. Για τα νομικά πρόσωπα τεκμαίρεται, μέχρι να αποδειχθεί το αντίθετο, ότι κέντρο των κύριων συμφερόντων είναι ο τόπος της καταστατικής έδρας.»

3. Προστίθεται νέα παράγραφος 4 στο άρθρο 5 ως εξής:

«4. Με την αίτηση ο οφειλέτης υποχρεούται να καταθέσει, με ποινή απαραδέκτου, τις οικονομικές του καταστάσεις, εφόσον υπάρχουν, για την τελευταία χρήση για την οποία είναι διαθέσιμες και βεβαίωση της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας για τα χρέη του οφειλέτη προς το Δημόσιο. Η αίτηση μπορεί να συνοδεύεται και από άλλα έγγραφα που στηρίζουν τα παρεχόμενα από τον οφειλέτη στοιχεία, βεβαιωμένα ως προς την ακρίβεια του περιεχομένου τους από τον υπεύθυνο για τη διεύθυνση του λογιστηρίου, όπου υπάρχει, και από τον νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης. Στην περίπτωση των κεφαλαιουχικών εταιριών, οι ως άνω οικονομικές καταστάσεις πρέπει να είναι δημοσιευμένες και εγκεκριμένες από τη γενική συνέλευση. Στην περίπτωση των λοιπών επιχειρήσεων, αλλά και όταν πρόκειται για ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις, εφόσον υπάρχουν, αυτές πρέπει να είναι δημοσιευμένες σε μία οικονομική εφημερίδα και ελεγμένες.»

4. Η υπάρχουσα παράγραφος 4 του άρθρου 5 αναριθμείται σε παράγραφο 5.

5. Καταργείται η παράγραφος 2 του άρθρου 6 και οι υπάρχουσες παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 6 αναριθμούνται σε 2 και 3, αντίστοιχα.

6. Αντικαθίσταται η παράγραφος 3 (μετά την αναρίθμηση) του άρθρου 6 ως εξής:

«3. Στην περίπτωση που συντρέχουν οι όροι της παραγράφου 2, το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί, μετά από αίτηση όποιου από τους διαδίκους έχει έννομο συμφέρον, να επιδικάσει αποζημίωση κατ' εκείνου που υπέβαλε την αίτηση.»

7. Αντικαθίστανται οι παράγραφοι 1 έως 3 του άρθρου 7 ως εξής:

α. «1. Με την απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση το πτωχευτικό δικαστήριο διορίζει εισηγητή δικαστή και σύνδικο της πτώχευσης και διατάσσει τη σφράγιση της πτωχευτικής περιουσίας. Με την ίδια απόφαση το πτωχευτικό δικαστήριο ορίζει ημερομηνία σύγκλησης της συνέλευσης των πιστωτών για να αποφασίσει με βάση την έκθεση του συνδίκου κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 70. Η ημερομηνία αυτή δεν πρέπει να απέχει περισσότερο από τέσσερις (4) μήνες από την κήρυξη της πτώχευσης. Στην απόφαση αναφέρονται επίσης και τα στοιχεία του οφειλέτη, κατά το άρθρο 5 παράγραφος 3.»

β. «2. Στην απόφαση προσδιορίζεται και η ημέρα παύσης των πληρωμών, η οποία δεν μπορεί να απέχει πέραν της διετίας από την ημερομηνία κήρυξης της πτώχευσης ή, σε περίπτωση θανάτου του οφειλέτη, πέραν του έτους πριν το θάνατο. Σε περίπτωση κήρυξης της πτώχευσης, κατά το άρθρο 3 παράγραφος 2 και 3, ημέρα παύσης πληρωμών λογίζεται η ημέρα δημοσίευσης της απόφασης που κηρύσσει την πτώχευση.»

γ. «3. Το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί, με μεταγενέστερη απόφασή του, μετά από αίτηση του συνδίκου, πιστωτή και οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον να μεταβάλει το χρόνο παύσης των πληρωμών. Η αίτηση μεταβολής του χρόνου παύσης των πληρωμών είναι απαράδεκτη μετά από την περάτωση της επαλήθευσης των πιστώσεων, κατά το άρθρο 93 και σε κάθε περίπτωση μετά πάροδο έτους από την κήρυξη της πτώχευσης.»

8. Αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 8 ως εξής:

«2. Οι αποφάσεις που κηρύσσουν ή ανακαλούν την πτώχευση ή μεταβάλλουν το χρόνο παύσης των πληρωμών, επικυρώνουν τη συμφωνία εξυγίανσης ή την ακυρώνουν, επικυρώνουν ή απορρίπτουν το σχέδιο αναδιοργάνωσης, ακυρώνουν τούτο ή διατάσσουν την ατομική ανατροπή του ή παύουν τις εργασίες της πτωχεύσεως, καθώς και σε όσες άλλες περιπτώσεις ορίζεται στον παρόντα κώδικα, καταχωρούνται στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο με επιμέλεια του συνδίκου, του οφειλέτη ή οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον και δημοσιεύονται στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων – Τομέας Ασφάλισης Νομικών (ΕΤΑΑ – ΤΑΝ). Το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί, κατά την κρίση του, να διατάξει και πρόσθετες δημοσιεύσεις.»

9. Αντικαθίσταται το άρθρο 12 ως εξής:

«Άρθρο 12
Αντίκλητοι, κοινοποιήσεις

1. Ο οφειλέτης που κηρύχθηκε σε πτώχευση οφείλει με δήλωσή του προς τον γραμματέα των πτωχεύσεων να ορίσει ως αντίκλητό του πρόσωπο που κατοικεί στην έδρα του πτωχευτικού δικαστηρίου.

2. Όπου προβλέπονται επιδόσεις, κοινοποιήσεις, γνωστοποιήσεις ή ειδοποιήσεις προς τον οφειλέτη, αυτές γίνονται μόνο προς τον αντίκλητο που έχει νομίμως διορισθεί και πάντοτε εγγράφως. Αν δεν έχει διορισθεί αντίκλητος, η ειδοποίηση των εν λόγω γίνεται με κάθε πρόσφορο μέσο, ακόμη και τηλεφωνικώς από τον γραμματέα των πτωχεύσεων, ο οποίος βεβαιώνει τούτο ενυπογράφως πάνω στο φάκελο της πτώχευσης.

3. Οι κατά τα ανωτέρω επιδόσεις, κοινοποιήσεις, γνωστοποιήσεις ή ειδοποιήσεις προς τον οφειλέτη μπορούν να παραλείπονται, όταν, παρά τις προσπάθειες, διαπιστώνεται ότι είναι αδύνατες, ιδίως λόγω μη ύπαρξης αντικλήτου ή λόγω μη ύπαρξης νόμιμης εκπροσώπησης οφειλετών νομικών προσώπων.»

Άρθρο 2
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ
(«Συνέπειες της πτώχευσης»)

1. Προστίθεται τρίτο εδάφιο στην παράγραφο 1 του άρθρου 17 ως εξής:

«Η πτώχευση θεωρείται ότι έχει κηρυχθεί από την έναρξη της ημέρας κατά την οποία δημοσιεύεται η απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση στο ακροατήριο.»

2. Καταργείται η παράγραφος 2 του άρθρου 17 και οι υπάρχουσες παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου αυτού αναριθμούνται σε 2 και 3 αντίστοιχα.

3. Αντικαθίστανται οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 18 ως εξής:

α. «1. Το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί, μετά από αίτηση του οφειλέτη, να του αναθέσει τη διοίκηση και ιδίως τη διαχείριση και διάθεση της πτωχευτικής περιουσίας, με ή χωρίς περιοριστικούς όρους, πάντοτε με τη σύμπραξη του συνδίκου, αν η ανάθεση αυτή είναι προς το συμφέρον των πιστωτών. Η σύμπραξη του συνδίκου μπορεί να συνίσταται σε γενικές άδειες διενέργειας πράξεων ή κατηγοριών πράξεων. Η ως άνω ανάθεση παύει αυτοδικαίως όταν η διαδικασία εισέρχεται στο στάδιο της ένωσης των πιστωτών.»

β. «2. Το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί, μετά από αίτηση του συνδίκου, να αφαιρέσει από τον οφειλέτη τη διοίκηση της πτωχευτικής περιουσίας, αν τούτο επιβάλλει το συμφέρον των πιστωτών. Στην περίπτωση αυτή το δικαίωμα διοίκησης περιέρχεται στον σύνδικο.»

4. Αντικαθίσταται το άρθρο 19 ως εξής:

«Άρθρο 19
Περιορισμός προς διατήρηση του ενεργητικού

1. Μέχρι την επικύρωση του σχεδίου αναδιοργάνωσης, άλλως μέχρι την ένωση των πιστωτών, απαγορεύεται η διάθεση στοιχείων του ενεργητικού της επιχείρησης χωρίς την άδεια του εισηγητή, που χορηγείται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ύστερα από αίτηση του συνδίκου.

2. Αν συντρέχουν όλως εξαιρετικές περιστάσεις, όπως προφανής κίνδυνος ουσιώδους μείωσης της αξίας της επιχείρησης του οφειλέτη ή ύπαρξη ιδιαίτερα ευνοϊκής προσφοράς, το πτωχευτικό δικαστήριο, μετά από αίτηση του συνδίκου και αφού ακουσθεί ο εισηγητής, μπορεί να αποφασίσει την εκποίηση της επιχείρησης ως συνόλου ή επιμέρους λειτουργικών συνόλων (κλάδων) αυτής, με ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας και των διακρίσεων του άρθρου 135.»

5. Αντικαθίσταται η περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 21 ως εξής:

«δ. η απαίτηση ικανοποιείται από την πτωχευτική περιουσία μετά από την ικανοποίηση των ανέγγυων πιστωτών (πιστωτές τελευταίας σειράς).»

6. Αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 34 ως εξής:

«3. Σε περίπτωση που η κατά το άρθρο 70 έκθεση του συνδίκου προβλέπει βιωσιμότητα της επιχείρησης, ο σύνδικος και ο οφειλέτης μπορούν χωριστά ο καθένας ή από κοινού να ζητήσουν από τον εισηγητή τη διατήρηση των αναγκαίων θέσεων εργασίας μέχρι την έγκριση ή απόρριψη από το πτωχευτικό δικαστήριο του κατά τα άρθρα 107 επ. σχεδίου αναδιοργάνωσης.»

7. Εισάγεται τρίτο εδάφιο στην παράγραφο 2 του άρθρου 43 ως εξής:

«Αν ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο, η γνώση του αντισυμβαλλομένου τεκμαίρεται για τα πρόσωπα που συνδέονται με τον οφειλέτη σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 4308/2014.»

Άρθρο 3
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΡΙΤΟΥ
(«Όργανα της πτώχευσης»)

1. Τα άρθρα 52 και 55 αντικαθίστανται ως εξής:

α. «Άρθρο 52
Τα όργανα της πτώχευσης

Τα όργανα της πτώχευσης είναι: το πτωχευτικό δικαστήριο, ο εισηγητής, ο σύνδικος και η συνέλευση των πιστωτών.»

β. «Άρθρο 55
Ανακοπή, έφεση και αναίρεση

Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα κώδικα, οι αποφάσεις του πτωχευτικού δικαστηρίου υπόκεινται σε ανακοπή ερημοδικίας, έφεση και αναίρεση μόνο για τους λόγους του άρθρου 559 αριθ. 1, 4, 14, 16, 17 και 19 του ΚΠολΔ.. Δεν υπόκεινται σε ανακοπή ερημοδικίας ή έφεση ή αναίρεση οι αποφάσεις του δικαστηρίου περί διορισμού ή αντικατάστασης του εισηγητή ή του συνδίκου και περί χορήγησης βοηθημάτων προς τον οφειλέτη ή την οικογένειά του.»

2. Αντικαθίσταται η παρ. 1 του άρθρου 58 ως εξής:

«1. Εισηγητής στην πτώχευση ορίζεται πρωτοδίκης που υπηρετεί στο πρωτοδικείο. Στα πρωτοδικεία Αθηνών, Πειραιά και Θεσσαλονίκης, εισηγητές των πτωχεύσεων ορίζονται για δύο (2) δικαστικά έτη, με απόφαση της ολομέλειάς τους, έως τρεις από τους προέδρους πρωτοδικών που υπηρετούν σε αυτά, κατ' αποκλειστική απασχόληση. Για τον ορισμό των εισηγητών των πτωχεύσεων βαρύνουσα σημασία έχει ιδίως η δυνατότητα άσκησης των καθηκόντων τους για όσο το δυνατόν περισσότερο χρόνο, στο πλαίσιο και της ανανέωσης της θητείας τους ως εισηγητών. Στα λοιπά πρωτοδικεία, ο εισηγητής ορίζεται με την απόφαση του πτωχευτικού δικαστηρίου. Με τον ίδιο τρόπο αντικαθίσταται ο εισηγητής.»

3. Αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 59 ως εξής:

«2. Επιβλέπει το έργο του συνδίκου και, αν συντρέχει σχετική περίπτωση, μπορεί να ζητήσει την αντικατάστασή του. Παρέχει στο σύνδικο την άδεια εμπορίας ή εκποίησης εμπορευμάτων και εν γένει κινητών και ακινήτων της πτώχευσης, όπου προβλέπεται στον παρόντα κώδικα.»

4. Αντικαθίστανται οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 60 ως εξής:

α. «1. Ο εισηγητής με αιτιολογημένη διάταξή του αποφαίνεται επί των ζητημάτων που αναφέρονται στον παρόντα κώδικα και παρέχει τις προβλεπόμενες άδειες. Επίσης, αποφασίζει, εντός τριών (3) ημερών, επί όλων των διενέξεων του συνδίκου με τους πιστωτές και τους λοιπούς εμπλεκόμενους στη διαδικασία της πτώχευσης και σε κάθε άλλη περίπτωση που έχει αρμοδιότητα κατά τον παρόντα κώδικα. Πριν από την έκδοση των ως άνω διατάξεων επιτρέπεται σε καθένα που έχει έννομο συμφέρον να καταθέσει στον εισηγητή έγγραφο υπόμνημα και να επικαλεστεί και να προσκομίσει σχετικά έγγραφα.»

β. «2. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα κώδικα,

όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου κατά των διατάξεων του εισηγητή της προηγούμενης παραγράφου, καθώς και κατά των αποφάσεων επί των διενέξεων του ίδιου με τον σύνδικο ή τον πιστωτή ή με άλλους εμπλεκόμενους στην πτώχευση. Η προσφυγή, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα κώδικα, ασκείται εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοση της διάταξης και εκδικάζεται εντός οκτώ (8) ημερών, το δε πτωχευτικό δικαστήριο αποφαίνεται επ' αυτής αμετακλήτως, εντός δέκα (10) ημερών από τη συζήτηση. Η προσφυγή στο πτωχευτικό δικαστήριο δεν αναστέλλει την εκτέλεση των διατάξεων του εισηγητή, μπορεί όμως ο πρόεδρος του πτωχευτικού δικαστηρίου, μετά από αίτηση του προσφεύγοντος, να διατάξει την αναστολή εκτελέσεως, κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (άρθρα 682 επ. ΚΠολΔ).»

5. Προστίθεται τρίτο εδάφιο στο άρθρο 61 ως εξής:

«Ειδικότερα, ο εισηγητής μπορεί να αναθέτει σε ειδικούς ανακριτικούς υπαλλήλους του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ) ή σε άλλα ελεγκτικά όργανα της Διοίκησης τη διενέργεια συγκεκριμένων ανακριτικών πράξεων, όπως έλεγχο και σύνταξη σχετικής έκθεσης ή λήψη αντιγράφων από τα φορολογικά και λοιπά βιβλία και στοιχεία του οφειλέτη, ο οποίος έχει κηρυχθεί σε κατάσταση πτωχεύσεως, με σκοπό τη διαπίστωση της πραγματικής οικονομικής κατάστασης και της περιουσίας του τελευταίου.»

6. Αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 62 ως εξής:

«1. Αν ο οφειλέτης αρνείται να εμφανιστεί ενώπιον του συνδίκου ή του εισηγητή και εφόσον είχε νομίμως ειδοποιηθεί τουλάχιστον δύο (2) ημέρες πριν από την ημέρα εμφάνισης, ο εισηγητής επιβάλλει σε αυτόν ποινή τάξεως από πεντακόσια (500) έως δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ υπέρ του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων – Τομέας Ασφάλισης Νομικών (ΕΤΑΑ – ΤΑΝ) που εισπράττεται κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ. Μετά τη δεύτερη, χωρίς αποτέλεσμα, ειδοποίηση εμφάνισης του οφειλέτη, ο εισηγητής μπορεί να προβεί στην αποστολή έκθεσης κατ' αυτού για απείθεια κατά τη διάταξη του άρθρου 169 του Ποινικού Κώδικα στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών.»

7. Αντικαθίστανται τα άρθρα 63, 64 και 65 ως εξής:

α. «Άρθρο 63
Ποιος διορίζεται σύνδικος

1. Το πτωχευτικό δικαστήριο, με την απόφαση του άρθρου 7, ορίζει ως σύνδικο πρόσωπο το οποίο διαθέτει άδεια διαχειριστή αφερεγγυότητας, σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα για τη ρύθμιση του επαγγέλματος του διαχειριστή αφερεγγυότητας, το οποίο θα εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 22 της υποπαραγράφου Γ3 της παρ. Γ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), όπως τελικώς η ανωτέρω παρ. 22 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 51 του ν. 4423/2016 (Α' 182). Η επιλογή του συνδίκου από το πτωχευτικό δικαστήριο γίνεται κατά την κρίση του, αφού λάβει υπόψη του τις διατάξεις που ισχύουν για το διαχειριστή αφερεγγυότητας.

2. Ως σύνδικος δεν μπορεί να διοριστεί πρόσωπο το οποίο:

α) συνδέεται με τον οφειλέτη, και επί νομικών προσώπων με κάποιο από τα φυσικά πρόσωπα που μετέχουν στη διοίκησή τους ή ασκούν έλεγχο επ' αυτών, με συγγένεια εξ αίματος ή αγχιστείας σε ευθεία γραμμή απεριόριστα ή υιοθεσία και εκ πλαγίου μέχρι τέταρτου βαθμού ή είναι σύζυγος αυτών,

β) συνδέεται με τον οφειλέτη ή πρόσωπο που ελέγχει ή ελέγχεται από τον οφειλέτη με συμβατική σχέση,

γ) την πενταετία πριν την υποβολή της αίτησης πτώχευσης:

(αα) συμμετείχε στη διαχείριση ή εκπροσώπηση της επιχείρησης του οφειλέτη ή

(ββ) είχε την ιδιότητα του νόμιμου ελεγκτή της επιχείρησης του οφειλέτη ή

δ) την τριετία πριν την υποβολή της αίτησης πτώχευσης είχε λάβει άμεσα ή έμμεσα αμοιβή ή είχε πληρωθεί απαίτησή του από τον οφειλέτη ή πρόσωπο που ελέγχει ή ελέγχεται από τον οφειλέτη στο πλαίσιο σύμβασης παροχής εξαρτημένων ή ανεξάρτητων υπηρεσιών ή σύμβασης έργου.

3. Ο σύνδικος ελέγχει τη μη συνδρομή των κωλυμάτων της παραγράφου 2 ως προς τα πρόσωπα που προσλαμβάνει με οποιαδήποτε συμβατική σχέση (εργασίας, έργου κλπ.) για την υποβοήθηση του έργου του, σύμφωνα με το άρθρο 75.

4. Ο σύνδικος ειδοποιείται αμέσως για το διορισμό του με κάθε μέσο, ακόμη και τηλεφωνικά, από τον γραμματέα των πτωχεύσεων. Ο γραμματέας σημειώνει ενυπόγραφα την ειδοποίηση πάνω στο φάκελο της πτώχευσης. Εντός πέντε (5) ημερών από την ειδοποίηση για το διορισμό του, ο σύνδικος υποχρεούται να υποβάλει εγγράφως προς τον εισηγητή δήλωση περί υπάρξεως κωλύματος.

5. Ο σύνδικος ασκεί τα καθήκοντα που του ανατίθενται με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα και οφείλει να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την κείμενη νομοθεσία στο διαχειριστή αφερεγγυότητας.»

β. «Άρθρο 64
Αντικατάσταση συνδίκου

Το πτωχευτικό δικαστήριο αντικαθιστά το σύνδικο στις εξής περιπτώσεις:

α) Ύστερα από έγγραφη δήλωση του συνδίκου προς τον εισηγητή, σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 4 ή ύστερα από έγγραφη δήλωση παραίτησής του για σπουδαίο λόγο η οποία επίσης υποβάλλεται στον εισηγητή. Ο εισηγητής απευθύνεται αμέσως προς το πτωχευτικό δικαστήριο, το οποίο, με την απόφαση διορισμού νέου συνδίκου, αποφαίνεται συγχρόνως για το εάν η παραίτηση οφείλεται σε κώλυμα του άρθρου 63 παράγραφος 2 ή εάν συντρέχει σπουδαίος λόγος. Εάν δεν συντρέχει κάποια εκ των ανωτέρω δύο περιπτώσεων, ο σύνδικος που παραιτήθηκε δεν μπορεί να διοριστεί εκ νέου σύνδικος για τα επόμενα δύο (2) έτη και το γεγονός αυτό γνωστοποιείται με επιμέλεια της γραμματείας του πτωχευτικού δικαστηρίου στην Επιτροπή Διαχείρισης Αφερεγγυότητας της παρ. 22 της υποπαραγράφου Γ3 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, όπως ισχύει, προκειμένου να καταχωρισθεί στο μητρώο διαχειριστών αφερεγγυότητας που προβλέπεται στην ως άνω διάταξη.

β) Ύστερα από απόφαση της συνέλευσης των πιστωτών που συγκαλείται για να αποφασίσει με βάση την έκθεση του συνδίκου κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 70. Η σχετική αίτηση υποβάλλεται στο πτωχευτικό δικαστήριο, η απόφαση του οποίου υπόκειται μόνο σε έφεση.

γ) Ύστερα από αίτηση του οφειλέτη ή πιστωτή για σπουδαίο λόγο που συνίσταται, ιδίως, σε σοβαρή παράβαση του συνδίκου κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του ή μη εκπλήρωση αυτών. Η αίτηση υποβάλλεται στο πτωχευτικό δικαστήριο, η απόφαση του οποίου υπόκειται μόνον σε έφεση.»

γ. «Άρθρο 65
Δημοσιεύσεις πρόσκλησης προς τους πιστωτές

Ο σύνδικος έχει υποχρέωση να επιμεληθεί για τη δημοσίευση, σύμφωνα με το άρθρο 8, περίληψης της απόφασης που κηρύσσει την πτώχευση, με πρόσκληση των πιστωτών να συνέλθουν ενώπιον του εισηγητή στον οριζόμενο στην απόφαση τόπο και χρόνο, ενόψει της συνέλευσης του άρθρου 84. Αν ο σύνδικος βραδύνει, η δημοσίευση γίνεται με επιμέλεια του εισηγητή. Αν ματαιωθεί η συνέλευση, για οποιονδήποτε λόγο, η ημερομηνία σύγκλησης της επόμενης συνέλευσης ορίζεται με απλή πράξη του εισηγητή, η οποία δημοσιεύεται κατά τον ίδιο τρόπο.»

8. Αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 67 ως εξής:

«1. Ο σύνδικος μπορεί να ζητήσει από τον εισηγητή να επιτρέψει να εξαιρεθούν από τη σφράγιση και να παραδοθούν σε αυτόν, όσα πράγματα υπόκεινται σε άμεση φθορά ή υποτίμηση της αξίας τους ή η διατήρησή τους είναι δαπανηρή. Τα πράγματα αυτά απογράφονται και εκτιμώνται αμέσως από τον σύνδικο, ο οποίος υπογράφει την έκθεση.»

9. Αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 70 ως εξής:

«2. Η έκθεση του συνδίκου γνωστοποιείται υποχρεωτικά, τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν τη συνέλευση των πιστωτών στον εισηγητή, στον οφειλέτη, και σε εκπρόσωπο των εργαζομένων,

προκειμένου να τοποθετηθούν επ' αυτής. Περίληψη της έκθεσης δημοσιεύεται στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων – Τομέας Ασφάλισης Νομικών (ΕΤΑΑ – ΤΑΝ).»

10. Αντικαθίσταται το άρθρο 71 ως εξής:

«Άρθρο 71
Διατροφή του οφειλέτη και της οικογένειάς του

Ο εισηγητής μπορεί, με αιτιολογημένη διάταξή του, μετά από πρόταση του συνδίκου, να επιτρέπει την καταβολή του αναγκαίου χρηματικού ποσού προς τον οφειλέτη για τη στοιχειώδη διατροφή αυτού και της οικογένειάς του που περιλαμβάνει τα απολύτως αναγκαία για τη συντήρησή τους. Πριν από την έκδοση της εν λόγω διάταξης ο εισηγητής καλεί τον οφειλέτη για να εκθέσει τις απόψεις του ή και να καταθέσει σημείωμα με συνημμένα σχετικά έγγραφα. Κατά της διάταξης του εισηγητή που απορρίπτει εν όλω ή εν μέρει την πρόταση του συνδίκου για καταβολή του πιο πάνω χρηματικού ποσού προς τον οφειλέτη επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου, ενώ τέτοια προσφυγή δεν επιτρέπεται κατά της διάταξης του εισηγητή που δέχεται εν όλω τη σχετική πρόταση του συνδίκου.»

11. Αντικαθίστανται οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 74 ως εξής:

α. «2. Ο οφειλέτης προσκαλείται να λάβει γνώση της συμφωνίας της παραγράφου 1 και δικαιούται να προβάλλει τις τυχόν αντιρρήσεις του ενώπιον του εισηγητή εντός τριών (3) ημερών.»

β. «3. Αν η αξία του αντικειμένου του συμβιβασμού δεν υπερβαίνει το ποσό της αρμοδιότητας του μονομελούς πρωτοδικείου, ο εισηγητής τον επικυρώνει ο ίδιος ή αρνείται την επικύρωσή του. Κατά της απόφασης του εισηγητή επιτρέπεται στο σύνδικο, στον αντισυμβαλλόμενο, στον οφειλέτη ή σε οποιονδήποτε πιστωτή, προσφυγή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου. Η απόφαση του πτωχευτικού δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα.»

12. Αντικαθίσταται το άρθρο 75 ως εξής:

«Άρθρο 75
Πρόσληψη προσώπων με ειδικές γνώσεις

Ο σύνδικος, σε περίπτωση που για την προώθηση των εργασιών της πτώχευσης απαιτούνται ειδικές γνώσεις τεχνικής, οικονομικής, λογιστικής ή άλλης φύσεως, τις οποίες δεν διαθέτει ο ίδιος, μπορεί, μετά από σύμφωνη γνώμη του εισηγητή, να προσλάβει, με οποιαδήποτε συμβατική σχέση (εργασίας, έργου κ.λπ.), τα απαιτούμενα προς υποβοήθηση του έργου του τρίτα πρόσωπα ή τον οφειλέτη, των οποίων η αμοιβή θα καθοριστεί, κατ' εύλογη κρίση, από τον εισηγητή με αιτιολογημένη διάταξή του, κατά της οποίας δεν επιτρέπεται προσφυγή στο πτωχευτικό δικαστήριο.»

13. Αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 77 ως εξής:

«2. Ο οφειλέτης ειδοποιείται πάντοτε για το αίτημα αυτό του συνδίκου και δικαιούται να προβάλλει τις τυχόν αντιρρήσεις του ενώπιον του εισηγητή εντός των τριών (3) επόμενων ημερών από την ειδοποίησή του.»

14. Καταργείται το άρθρο 79.

15. Αντικαθίσταται το άρθρο 80 ως εξής:

«Άρθρο 80
Ευθύνη του συνδίκου

1. Έναντι των πιστωτών και του οφειλέτη ο σύνδικος, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, ευθύνεται για κάθε πταίσμα. Κατά την άσκηση των καθηκόντων του οφείλει να επιδεικνύει την επιμέλεια του συνετού συνδίκου. Στο ίδιο μέτρο ο σύνδικος ευθύνεται έναντι των ανωτέρω προσώπων και για τις πράξεις τρίτου, στον οποίο χωρίς δικαίωμα ανέθεσε τη διεξαγωγή υπόθεσης της πτωχευτικής διαδικασίας, ενώ, αν είχε το δικαίωμα ανάθεσης, ευθύνεται μόνο για πταίσμα ως προς την επιλογή του τρίτου και ως προς τις οδηγίες που του έδωσε.

2. Έναντι των τρίτων που ζημιώθηκαν από τη δράση του, ο σύνδικος ευθύνεται προσωπικώς μόνο για δόλο ή βαριά αμέλεια.

3. Αν από τη δράση του συνδίκου δημιουργήθηκε ομαδικό χρέος το οποίο δεν είναι δυνατόν να εκπληρωθεί από την πτωχευτική περιουσία, αυτός υποχρεούται να αποζημιώσει τον ομαδικό πιστωτή αν από βαριά αμέλεια δεν διέγνωσε ότι η περιουσία δεν προβλέπεται να επαρκέσει για την εκπλήρωση του ομαδικού χρέους τούτου ή το διέγνωσε αλλά αδιαφόρησε. Σε κάθε περίπτωση που ανακύπτει ευθύνη του συνδίκου έναντι τρίτων, εις ολόκληρον με αυτόν ευθύνεται και η ομάδα των πιστωτών, η οποία δικαιούται να αναζητήσει από το σύνδικο κάθε ποσό που υποχρεώθηκε να καταβάλει για την αιτία αυτή.

4. Η ευθύνη του συνδίκου κατά τις διατάξεις περί αδικοπραξιών δεν αποκλείεται.

5. Κάθε αξίωση κατά του συνδίκου παραγράφεται μετά πάροδο τριών (3) ετών από τότε που ο ζημιωθείς έλαβε γνώση της ζημίας και του ζημιογόνου γεγονότος. Σε κάθε περίπτωση η αξίωση κατά του συνδίκου παραγράφεται μετά πάροδο τριετίας από τη λήξη των καθηκόντων του.»

16. Αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 81 ως εξής:

«3. Για την αμοιβή του συνδίκου ισχύουν συμπληρωματικά οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας σχετικά με την αμοιβή του διαχειριστή αφερεγγυότητας.»

17. Αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 82 ως εξής:

«2. Συγκαλείται αρχικά με την απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση κατά το άρθρο 7. Η σύγκλησή της διατάσσεται επίσης από τον εισηγητή, όπου προβλέπεται ειδικά στον παρόντα κώδικα. Περίληψη της διάταξης του εισηγητή για τη σύγκληση της συνέλευσης, που περιλαμβάνει τον τόπο και χρόνο, καθώς και τα θέματα που θα συζητηθούν, δημοσιεύεται στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ταμείου Νομικών πέντε (5) ημέρες πριν την ημέρα της σύγκλησης και τοιχοκολλάται στα γραφεία του εισηγητή.»

18. Αντικαθίστανται οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 83 ως εξής:

α. «1. Μετά την επαλήθευση των πιστώσεων, στη συνέλευση μετέχουν οι πιστωτές των οποίων έγιναν δεκτές, έστω και προσωρινά, κατά το άρθρο 94, οι απαιτήσεις τους.»

β. «2. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα Κώδικα, απαρτία υπάρχει, αν μετέχουν στη συνέλευση πιστωτές που εκπροσωπούν τουλάχιστον το 50% των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη. Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί απαρτία, η συνέλευση επαναλαμβάνεται με όσους, ανεξάρτητα από ύψος των απαιτήσεών τους, ευρεθούν παρόντες, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα Κώδικα.»

γ. «3. Οι αποφάσεις της συνέλευσης λαμβάνονται κατά πλειοψηφία των απαιτήσεων που εκπροσωπούνται σε αυτή.»

19. Αντικαθίστανται οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 84 ως εξής:

α. «1. Μετά το πέρας των επαληθεύσεων, ο εισηγητής, εντός δέκα (10) ημερών, υποχρεούται να συγκαλέσει τη συνέλευση των πιστωτών που αποφασίζει, αν πρέπει να συνεχιστεί από τον σύνδικο η άσκηση της εμπορικής δραστηριότητας της επιχείρησης του οφειλέτη ή ορισμένων κλάδων της για ορισμένο χρονικό διάστημα, αν πρέπει να εκμισθωθεί σε τρίτον η επιχείρηση ως σύνολο ή αν πρέπει να εκποιηθεί η επιχείρηση ως σύνολο ή κατά επιμέρους λειτουργικά σύνολα (κλάδους) αυτής ή να γίνει ρευστοποίηση των κατ' ιδίαν στοιχείων της χωριστά. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται με πλειοψηφία επί του συνόλου των απαιτήσεων, ανεξαρτήτως πόσοι πιστωτές είναι παρόντες.»

β. «2. Ο οφειλέτης και ο σύνδικος ειδοποιούνται πριν τρεις (3) ημέρες, περί του θέματος αυτού που θα συζητηθεί στη συνέλευση των πιστωτών, και δικαιούνται να προβάλλουν τις τυχόν αντιρρήσεις τους.»

20. Προστίθεται νέα παράγραφος 5 στο άρθρο 84 ως εξής:

«5. Αν ληφθεί απόφαση από την ανωτέρω πλειοψηφία για ρευστοποίηση των κατ' ιδίαν στοιχείων της πτωχευτικής περιουσίας χωριστά, είναι δυνατόν, με αίτημα του συνδίκου ή πιστωτών που εκπροσωπούν το 20% του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη, να ζητηθεί από το δικαστήριο η άδεια για εκ νέου σύγκληση της συνέλευσης των πιστωτών με αντικείμενο την τροποποίηση της προηγουμένως ληφθείσας απόφασης κατά την

παράγραφο 1. Η αίτηση δύναται να υποβληθεί άπαξ, συνοδεύεται δε επί ποινή απαραδέκτου από βεβαίωση πιστωτικού ιδρύματος ή ΕΠΕΥ, εγκατεστημένων στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος-μέλος, για την ύπαρξη αξιόχρεου επενδυτή ενδιαφερόμενου για την αγορά του ενεργητικού της επιχείρησης ως συνόλου ή λειτουργικών συνόλων (κλάδων) αυτής. Το δικαστήριο μπορεί να απορρίψει την αίτηση, εφόσον κρίνει ότι η ρευστοποίηση των κατ' ιδίαν στοιχείων της πτωχευτικής περιουσίας έχει ήδη προχωρήσει σε τέτοιο βαθμό, ώστε δεν είναι πλέον συμφέρουσα η εκποίηση της επιχείρησης ως συνόλου.»

Άρθρο 4
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ
(«Εξέλεγξη των πιστώσεων»)

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 92 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η ανακοπή στρέφεται κατά του συνδίκου. Η ανακοπή μπορεί να ασκηθεί μέχρι και την τελευταία διανομή, σε καμία δε περίπτωση πέραν των έξι (6) μηνών από το πέρας της προθεσμίας αναγγελίας. Η άσκηση της ανακοπής δεν αναστέλλει τις διανομές που έχουν ήδη διαταχθεί από τον εισηγητή. Εάν διαταχθούν νέες διανομές πριν την έκδοση της οριστικής απόφασης του δικαστηρίου, ο ανακόπτων μετέχει σε αυτές για ορισμένο ποσό που προσδιορίζεται προσωρινά από τον πρόεδρο του πτωχευτικού δικαστηρίου που δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Το ποσό αυτό δεν καταβάλλεται στον ανακόπτοντα, αλλά φυλάσσεται μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης επί της ανακοπής. Μετά την αναγνώριση της απαίτησης, ο ανακόπτων δικαιούται να ζητήσει από τον εισηγητή, να προαφαιρέσει από τα ποσά που δεν έχουν ακόμη διανεμηθεί τα μερίσματα που του αναλογούν από τις προηγηθείσες διανομές.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 95 αντικαθίσταται ως εξής :

«2. Οι αντιρρήσεις εισάγονται από κοινού στο σύνολό τους, εντός δέκα (10) ημερών από την ολοκλήρωση των επαληθεύσεων, ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου που δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, με έκθεση του εισηγητή, εντός είκοσι (20) ημερών από την εισαγωγή των αντιρρήσεων. Στη συζήτηση κλητεύονται ο οφειλέτης και οι πιστωτές των οποίων αμφισβητήθηκαν οι απαιτήσεις, καθώς και αυτοί που υπέβαλαν τις αντιρρήσεις, με επιμέλεια του συνδίκου. Στη διαδικασία μπορεί να παρέμβει όποιος έχει έννομο συμφέρον. Κατά της απόφασης του δικαστηρίου επιτρέπεται μόνο έφεση.»

3. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 90 εισάγεται δεύτερο εδάφιο, ως εξής:

«Η ως άνω προθεσμία αναστέλλεται για το χρονικό διάστημα από 1η ως 31η Αυγούστου.»

Άρθρο 5
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ
(«Ειδικές διατάξεις επί νομικών προσώπων»)

Το άρθρο 98 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 98
Αστική ευθύνη διοικητών κεφαλαιουχικών εταιριών

1. Αν δεν υποβληθεί εγκαίρως η αίτηση πτώχευσης ανώνυμης εταιρείας σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 5 του παρόντος, τα υπαίτια για την καθυστέρηση μέλη του διοικητικού της συμβουλίου ευθύνονται εις ολόκληρον για την αποκατάσταση της ζημίας των εταιρικών πιστωτών από τη μείωση του πτωχευτικού μερίσματος που επήλθε λόγω της καθυστέρησης. Την ίδια ευθύνη υπέχει και αυτός που άσκησε την επιρροή του στο μέλος ή τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, με αποτέλεσμα να μην υποβάλουν εγκαίρως την αίτηση. Οι σχετικές απαιτήσεις των εταιρικών δανειστών ασκούνται μόνον από τον σύνδικο.

2. Αν η παύση πληρωμών της ανώνυμης εταιρείας προκλήθηκε από δόλο ή βαρεία αμέλεια των μελών του διοικητικού της συμβουλίου, τα υπαίτια μέλη ευθύνονται εις ολόκληρον σε αποζημίωση έναντι των εταιρικών πιστωτών για τη ζημία που τους προκλήθηκε. Την ίδια ευθύνη υπέχει και αυτός που άσκησε την επιρροή του στο μέλος ή τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, ώστε να προβούν σε πράξεις ή παραλείψεις που είχαν ως αποτέλεσμα την περιέλευση της εταιρείας σε παύση πληρωμών. Οι σχετικές αξιώσεις υπόκεινται σε τριετή παραγραφή από τότε που γεννήθηκε η αξίωση και είναι δυνατή η δικαστική της επιδίωξη, εφόσον δε πρόκειται περί ζημίας εκ δόλου, σε δεκαετή.

3. Οι διατάξεις των προηγουμένων παραγράφων εφαρμόζονται αναλόγως και στην εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, καθώς και στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία.»

Άρθρο 6
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΕΚΤΟΥ
(«Προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης»)

1. Αντικαθίσταται το άρθρο 99 ως εξής:

«Άρθρο 99
Διαδικασία εξυγίανσης

1. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1, το οποίο έχει το κέντρο των κυρίων συμφερόντων του στην Ελλάδα και βρίσκεται σε παρούσα ή επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων χρηματικών υποχρεώσεών του κατά τρόπο γενικό, δύναται να αιτείται την επικύρωση της συνυποβαλλόμενης συμφωνίας εξυγίανσης που προβλέπεται στο άρθρο 100. Το πρόσωπο του προηγούμενου εδαφίου δύναται να υποβάλει την ως άνω αίτηση και όταν δεν συντρέχει παρούσα ή επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης, αν κατά την κρίση του δικαστηρίου υφίσταται απλώς πιθανότητα αφερεγγυότητάς του, η οποία δύναται να αρθεί με τη διαδικασία αυτή.

2. Η διαδικασία εξυγίανσης αποτελεί συλλογική προπτωχευτική διαδικασία, που αποσκοπεί στη διατήρηση, αξιοποίηση, αναδιάρθρωση και ανόρθωση της επιχείρησης με την επικύρωση της συμφωνίας που προβλέπεται στο παρόν κεφάλαιο, χωρίς να παραβλάπτεται η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών. Η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών παραβλάπτεται, αν προβλέπεται ότι οι μη συμβαλλόμενοι στη συμφωνία πιστωτές θα βρεθούν σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτή στην οποία θα βρίσκονταν με βάση το όγδοο κεφάλαιο του παρόντος Κώδικα. Για την εκτίμηση της οικονομικής θέσης των πιστωτών λαμβάνονται υπόψη τα ποσά και τυχόν άλλα ανταλλάγματα που θα λάβουν και οι όροι αποπληρωμής των ποσών αυτών.

3. Αν ο οφειλέτης έχει περιέλθει σε παύση πληρωμών, με την αίτηση για επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης του παρόντος κεφαλαίου πρέπει να συνυποβάλλεται με το ίδιο δικόγραφο αίτηση για την κήρυξη πτώχευσης κατά το άρθρο 5 παράγραφος 2. Παράλειψη συνυποβολής αίτησης πτώχευσης δεν καθιστά απαράδεκτη την αίτηση επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης του παρόντος κεφαλαίου, είναι όμως δυνατή η υποβολή αίτησης πτώχευσης από τους πιστωτές ή τον εισαγγελέα πρωτοδικών, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του παρόντος Κώδικα. Το άρθρο 98 εφαρμόζεται και στην παρούσα περίπτωση. Αν το πτωχευτικό δικαστήριο δεχθεί την αίτηση επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης, απορρίπτει την αίτηση κήρυξης πτώχευσης με την απόφαση με την οποία επικυρώνει τη συμφωνία. Αν το πτωχευτικό δικαστήριο απορρίψει την αίτηση επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης, προχωρεί στην εξέταση της αίτησης πτώχευσης.

4. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως σε αιτήσεις του οφειλέτη, πιστωτών ή του εισαγγελέα πρωτοδικών για την κήρυξη πτώχευσης, οι οποίες εκκρεμούν κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης του παρόντος κεφαλαίου και σε αιτήσεις του οφειλέτη, πιστωτών ή του εισαγγελέα πρωτοδικών οι οποίες κατατίθενται στο χρονικό διάστημα μετά από την υποβολή της αίτησης αυτής. Στην περίπτωση αυτή και μετά από αίτημα του οφειλέτη ή πιστωτή, η αίτηση κήρυξης της πτώχευσης είτε συνεκδικάζεται είτε αναβάλλεται για συνεκδίκαση με την αίτηση επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης.

5. Αν ο οφειλέτης περιέλθει σε κατάσταση παύσης πληρωμών

μετά την υποβολή αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης, οφείλει να υποβάλει αίτηση πτώχευσης σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 και δύναται να ζητήσει την αναστολή της εξέτασης της αίτησης πτώχευσης μέχρι την έκδοση απόφασης επί της αιτήσεως επικυρώσεως.

6. Αν ο οφειλέτης είναι ανώνυμη εταιρεία και συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 48 παράγραφος 1 στοιχείο γ' του κ.ν. 2190/1920, αναστέλλεται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξυγίανσης, ήτοι από την υποβολή της αίτησης επικύρωσης του άρθρου 104 του παρόντος μέχρι να εκδοθεί απόφαση για αυτή, η έκδοση απόφασης για τη λύση της εταιρείας και η τυχόν προθεσμία που έχει χορηγηθεί σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ιδίου άρθρου παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι τη λήξη της διαδικασίας εξυγίανσης. Αν ο οφειλέτης είναι εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 45 παράγραφος 2 του ν. 3190/1955, αναστέλλεται κατά την ως άνω διάρκεια της διαδικασίας εξυγίανσης η έκδοση απόφασης για τη λύση της εταιρείας.

7. Αρμόδιο δικαστήριο για τις διαδικασίες του παρόντος κεφαλαίου είναι το κατά το άρθρο 4 αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο που, με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων, δικάζει με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Οι αποφάσεις του δεν υπόκεινται σε τακτικά ή έκτακτα ένδικα μέσα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.

8. Οι διατάξεις των άλλων κεφαλαίων του παρόντος Κώδικα εφαρμόζονται στις διαδικασίες του παρόντος κεφαλαίου μόνο στο μέτρο που γίνεται παραπομπή σε αυτές.»

2. Αντικαθίσταται το άρθρο 100 ως εξής:

«Άρθρο 100
Απαιτούμενη πλειοψηφία πιστωτών

1. Προκειμένου να επικυρωθεί συμφωνία εξυγίανσης, σύμφωνα με το άρθρο 106β, θα πρέπει να έχει συναφθεί από τον οφειλέτη και από πιστωτές του που εκπροσωπούν το εξήντα τοις εκατό (60%) του συνόλου των απαιτήσεων στο οποίο περιλαμβάνεται το σαράντα τοις εκατό (40%) των τυχόν εμπραγμάτως ή με προσημείωση υποθήκης εξασφαλισμένων απαιτήσεων. Η επικύρωση συμφωνίας, η οποία έχει συναφθεί μόνον από πιστωτές, που συγκεντρώνουν το ποσοστό του παραπάνω εδαφίου, χωρίς τη σύμπραξη του οφειλέτη, είναι δυνατή εφόσον ο οφειλέτης βρίσκεται, κατά το χρόνο σύναψης της συμφωνίας, σε παύση πληρωμών. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζονται οι παράγραφοι 3 έως 5 του άρθρου 99.

2. Τα ποσοστά της παραγράφου 1 υπολογίζονται με βάση κατάσταση πιστωτών που επισυνάπτεται στη συμφωνία εξυγίανσης. Η ημερομηνία που φέρει η κατάσταση αυτή δεν μπορεί να είναι προγενέστερη των τριών (3) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της συμφωνίας στο δικαστήριο. Στην κατάσταση των πιστωτών πρέπει να συμπεριλαμβάνονται όλοι οι πιστωτές, ανεξαρτήτως γενικών ή ειδικών προνομίων, οι απαιτήσεις των οποίων υπήρχαν κατά την ημερομηνία του προηγούμενου εδαφίου, έστω και αν δεν είναι ληξιπρόθεσμες. Πιστωτές θεωρούνται επίσης και όσοι έχουν απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις που οφείλονται συμβατικά από την ημερομηνία του πρώτου εδαφίου μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης των συμβάσεων. Δεν λαμβάνονται υπόψη πιστωτές που δεν θίγονται από τη συμφωνία εξυγίανσης κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 116 παράγραφος 3.

3. Στην περίπτωση της συμφωνίας του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, οι απαιτήσεις των πιστωτών που περιλαμβάνονται στην κατάσταση της παραγράφου 2 θα πρέπει να προκύπτουν από τα βιβλία του οφειλέτη ή να έχουν αναγνωριστεί ή να έχουν πιθανολογηθεί με απόφαση δικαστηρίου οποιουδήποτε βαθμού δικαιοδοσίας, ακόμη και με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Στην περίπτωση της συμφωνίας του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 1, η κατάσταση των πιστωτών της παραγράφου 2 συντάσσεται με βάση τις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις του οφειλέτη, εφόσον υπάρχουν ή τα βιβλία και στοιχεία του οφειλέτη ή τα βιβλία και στοιχεία των συμβαλλόμενων πιστωτών ή αποφάσεις δικαστηρίων οποιουδήποτε βαθμού δικαιοδοσίας, συμπεριλαμβανομένων αποφάσεων που εκδίδονται με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.»

3. Αντικαθίσταται το άρθρο 101 ως εξής:

«Άρθρο 101
Σύμπραξη συνέλευσης μετόχων ή εταίρων -
Σύμπραξη τρίτων

1. Αν ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο και κατά τις οικείες διατάξεις απαιτείται για την εκπλήρωση ορισμένων όρων της συμφωνίας εξυγίανσης απόφαση της συνέλευσης των μετόχων ή των εταίρων, η απόφαση αυτή δύναται είτε να λαμβάνεται μετά την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης είτε να τίθεται στη συμφωνία εξυγίανσης ως αναβλητική αίρεση για τη θέση της σε ισχύ.

2. Όταν ο οφειλέτης βρίσκεται σε παύση πληρωμών, το πτωχευτικό δικαστήριο με την απόφασή του που επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης κατά το άρθρο 106β δύναται να διορίσει ειδικό εντολοδόχο, κατά την παράγραφο 5 του άρθρου 106β, με την εξουσία να ασκήσει το δικαίωμα παράστασης και ψήφου εκείνων των μετόχων ή εταίρων του οφειλέτη που δεν συμπράττουν στη λήψη της απόφασης της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, και υπό τον όρο της μη σύμπραξής τους, εφόσον, επιπλέον των οριζομένων στο άρθρο 106β, πιθανολογεί ότι σε περίπτωση εκκαθάρισης του οφειλέτη κατά το κεφάλαιο όγδοο οι μέτοχοι ή οι εταίροι δεν θα λάβουν μέρος στο προϊόν της εκκαθάρισης. Σε αυτή την περίπτωση, στην έκθεση του εμπειρογνώμονα του άρθρου 104 εκτίθεται η γνώμη του σε σχέση με τη συνδρομή των ως άνω προϋποθέσεων. Η κοινοποίηση της απόφασης του δικαστηρίου στην εταιρία υποκαθιστά την κατά το νόμο διαδικασία νομιμοποίησης του ειδικού εντολοδόχου για τη συμμετοχή του στη συνέλευση. Στο πλαίσιο της συνέλευσης που συγκαλείται για τη λήψη της απόφασης της παραγράφου 1, πρώτα δίδεται ο λόγος στους μετόχους ή εταίρους οι οποίοι δηλώνουν την πρόθεσή τους να υπερψηφίσουν ή καταψηφίσουν την προβλεπόμενη στη συμφωνία εξυγίανσης απόφαση ή να απέχουν από την σχετική ψηφοφορία. Εφόσον από την καταμέτρηση των ψήφων δεν συγκεντρώνεται η απαραίτητη απαρτία ή πλειοψηφία για την έγκριση της ως άνω απόφασης, τότε ο ειδικός εντολοδόχος ασκεί το δικαίωμα ψήφου στην έκταση που αυτό απαιτείται για την έγκρισή της. Οι μη συμπράττοντες μέτοχοι ή εταίροι διατηρούν δικαίωμα αποζημίωσης έναντι της εταιρίας και των πιστωτών, σε περίπτωση που στο πλαίσιο διαγνωστικής δίκης αποδειχθεί ότι μετά την εκκαθάριση θα απέμενε σχετικό προϊόν.

3. Σε κάθε άλλη περίπτωση, αν ένας ή περισσότεροι μέτοχοι ή εταίροι Ε.Π.Ε. δηλώνουν ότι δεν θα παραστούν στη σχετική συνέλευση ή δεν θα υπερψηφίσουν την αντίστοιχη απόφαση, καθώς και όταν δεν παραστούν ή δεν υπερψηφίσουν την απόφαση σε συνέλευση που έχει λάβει χώρα και έχει συγκληθεί ή πρόκειται να συγκληθεί νέα συνέλευση με τα ίδια θέματα, το πτωχευτικό δικαστήριο δύναται, αν κρίνει ότι η άρνηση είναι καταχρηστική, δικάζοντας με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, μετά από αίτηση του οφειλέτη ή πιστωτή, να διορίσει ειδικό εντολοδόχο, που θα δύναται να συγκαλέσει γενική συνέλευση και να ασκήσει το δικαίωμα παράστασης και ψήφου αντί των μετόχων ή των εταίρων αυτών. Θεωρείται ότι αρνούνται καταχρηστικά οι μέτοχοι ή οι εταίροι ιδίως αν το δικαστήριο κρίνει ότι χωρίς την επίτευξη συμφωνίας εξυγίανσης ο οφειλέτης αναμένεται να πτωχεύσει και ότι σε περίπτωση εκκαθάρισης του οφειλέτη κατά το κεφάλαιο όγδοο οι μέτοχοι ή οι εταίροι δεν θα λάβουν μέρος στο προϊόν της εκκαθάρισης. Η κοινοποίηση της απόφασης του δικαστηρίου στην εταιρία υποκαθιστά την κατά το νόμο διαδικασία νομιμοποίησης του ειδικού εντολοδόχου για τη συμμετοχή του στη συνέλευση, καθ' όλα τα στάδια αυτής.

4. Στην περίπτωση που για την εκπλήρωση ορισμένων όρων της συμφωνίας απαιτείται η σύμπραξη τρίτων προσώπων που δεν συμβάλλονται, αυτή είτε παρέχεται με σχετική δήλωση τούτων σε έγγραφο που φέρει βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής και συνοδεύει τη συμφωνία είτε τίθεται ως αναβλητική αίρεση στη συμφωνία για τη θέση της σε ισχύ.»

4. Αντικαθίσταται το άρθρο 102 ως εξής:

«Άρθρο 102
Συμμετοχή Δημοσίου και δημοσίων φορέων

Το Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, δημόσιες επιχειρήσεις του δημόσιου τομέα, φορείς κοινωνικής πρόνοιας και ασφάλισης, δύνανται να συναινούν στη σύναψη συμφωνίας εξυγίανσης υπογράφοντας τη συμφωνία με τους ίδιους όρους που θα συναινούσε υπό τις αυτές συνθήκες ιδιώτης πιστωτής ακόμη και όταν με τη συμφωνία το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι δημόσιες επιχειρήσεις του δημόσιου τομέα και οι φορείς κοινωνικής πρόνοιας και ασφάλισης παραιτούνται από προνόμια και εξασφαλίσεις ενοχικής ή εμπράγματης φύσεως.»

5. Αντικαθίσταται το άρθρο 103 ως εξής:

«Άρθρο 103
Περιεχόμενο της συμφωνίας εξυγίανσης

1. Η συμφωνία εξυγίανσης δύναται να έχει ως αντικείμενο οποιαδήποτε ρύθμιση του ενεργητικού και του παθητικού του οφειλέτη και ιδίως:

α. Τη μεταβολή των όρων των υποχρεώσεων του οφειλέτη. Η μεταβολή αυτή δύναται ενδεικτικά να συνίσταται στη μεταβολή του χρόνου εκπλήρωσης των απαιτήσεων, περιλαμβανομένης της τροποποίησης των όρων υπό τους οποίους δύναται να ζητηθεί η πρόωρη αποπληρωμή τους, στη μεταβολή του επιτοκίου, στην αντικατάσταση της υποχρέωσης καταβολής επιτοκίου με την υποχρέωση καταβολής μέρους των κερδών, στην αντικατάσταση απαιτήσεων με μετατρέψιμες ή μη ομολογίες έκδοσης του οφειλέτη ή στην υποχρέωση των εμπραγμάτως ασφαλισμένων πιστωτών να δεχθούν την εναλλαγή υποθηκικής ή ενεχυρικής τάξης υπέρ νέων πιστωτών του οφειλέτη. Δεν θίγονται οι πιστώσεις που είναι εξασφαλισμένες με συμφωνία χρηματοοικονομικής ασφάλειας κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 3301/2004 στο μέτρο που ικανοποιούνται από την ασφάλεια αυτή, εκτός αν συμφωνήσει διαφορετικά ο ασφαλειολήπτης.

β. Την κεφαλαιοποίηση υποχρεώσεων του οφειλέτη με την έκδοση μετοχών κάθε είδους ή κατά περίπτωση εταιρικών μεριδίων. Πριν από την κεφαλαιοποίηση δύναται να λαμβάνει χώρα μείωση του μετοχικού κεφαλαίου για την απόσβεση ζημιών σε κάθε περίπτωση ή αν οι μετοχές του οφειλέτη είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά ή πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης, για το σχηματισμό αποθεματικού. Στην τελευταία περίπτωση δεν απαιτείται να πληρούται η προϋπόθεση του άρθρου 4 παράγραφος 4α του κ.ν. 2190/1920 περί σχέσης της χρηματιστηριακής προς την ονομαστική αξία.

γ. Τη ρύθμιση των σχέσεων των πιστωτών μεταξύ τους μετά από την επικύρωση της συμφωνίας είτε υπό την ιδιότητά τους ως πιστωτών είτε σε περίπτωση κεφαλαιοποίησης, υπό την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων. Ενδεικτικά η συμφωνία εξυγίανσης δύναται να προβλέπει ότι μία κατηγορία πιστωτών δεν δύναται να ζητήσει την αποπληρωμή των απαιτήσεων προς αυτή πριν από την πλήρη ικανοποίηση μιας άλλης, να ρυθμίζει θέματα διοίκησης της επιχείρησης του οφειλέτη μετά την κεφαλαιοποίηση απαιτήσεων των πιστωτών, να ρυθμίζει θέματα σε σχέση με τη μεταβίβαση των μετοχών ή εταιρικών μεριδίων που θα προκύψουν από την κεφαλαιοποίηση, όπως ενδεικτικά δικαίωμα ή υποχρέωση των μετόχων μειοψηφίας σε περίπτωση πώλησης της πλειοψηφίας των μετοχών να πωλήσουν τις μετοχές τους με τους ίδιους όρους με τους οποίους γίνεται η πώληση της πλειοψηφίας.

δ. Τη μείωση των απαιτήσεων έναντι του οφειλέτη.

ε. Την εκποίηση επί μέρους περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη.

στ. Την ανάθεση της διαχείρισης της επιχείρησης του οφειλέτη σε τρίτο με βάση οποιαδήποτε έννομη σχέση περιλαμβανομένης ενδεικτικά της εκμίσθωσης ή της σύμβασης διαχείρισης.

ζ. Τη μεταβίβαση του συνόλου ή μέρους της επιχείρησης του οφειλέτη σε τρίτο ή σε εταιρεία των πιστωτών κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 106δ.

η. Την αναστολή των ατομικών και συλλογικών διώξεων των πιστωτών για κάποιο διάστημα μετά την επικύρωση της συμφωνίας. Η αναστολή αυτή δεν θα δεσμεύει τους μη συμβαλλόμενους πιστωτές για διάστημα που υπερβαίνει τους τρείς (3) μήνες από την επικύρωση της συμφωνίας.

θ. Το διορισμό προσώπου που θα επιβλέπει την εκτέλεση των όρων της συμφωνίας εξυγίανσης ασκώντας τις εξουσίες που του δίνονται κατά τους όρους της συμφωνίας εξυγίανσης.

ι. Την καταβολή συμπληρωματικών ποσών προς εξόφληση απαιτήσεων σε περίπτωση βελτίωσης της οικονομικής θέσης του οφειλέτη. Η συμφωνία θα πρέπει να ορίζει με ακρίβεια τις προϋποθέσεις καταβολής των ποσών αυτών.

2. Οι εγγυήσεις, οι ασφαλίσεις πιστώσεων και άλλες συμβάσεις με αντίστοιχο αποτέλεσμα υπέρ απαιτήσεων που κεφαλαιοποιούνται τρέπονται, αν δεν ορίζεται διαφορετικά, σε δικαίωμα προαίρεσης του πιστωτή να πωλήσει στον εγγυητή ή ασφαλιστή τις μετοχές ή τα εταιρικά μερίδια που προκύπτουν από την κεφαλαιοποίηση του χρέους κατά το χρόνο στον οποίο θα καθίστατο κατά τους όρους του ληξιπρόθεσμο το χρέος και για ποσό ίσο με το άθροισμα του κεφαλαίου και των τυχόν τόκων που καλύπτονται από την εγγύηση. Το δικαίωμα προαίρεσης δύναται να ασκηθεί εντός δύο (2) μηνών από το χρόνο κατά τον οποίο θα καθίστατο ληξιπρόθεσμη η υποχρέωση που κεφαλαιοποιήθηκε και, αν είναι ήδη ληξιπρόθεσμη κατά την κεφαλαιοποίηση, εντός δύο (2) μηνών από την τελευταία.

3. Η μη τήρηση της συμφωνίας εξυγίανσης από τον οφειλέτη δύναται να τίθεται ως διαλυτική αίρεση της συμφωνίας εξυγίανσης ή ως λόγος καταγγελίας της.

4. Η συμφωνία εξυγίανσης δύναται να τελεί και υπό άλλες αιρέσεις αναβλητικές ή διαλυτικές, όπως ενδεικτικά την τροποποίηση ή καταγγελία εκκρεμών αμφοτεροβαρών συμβάσεων, οι όροι των οποίων είναι επαχθείς για την επιχείρηση του οφειλέτη. Σε περίπτωση αναβλητικής αίρεσης θα πρέπει να προβλέπεται ο χρόνος εντός του οποίου θα πρέπει να πληρωθεί η αίρεση, μη δυνάμενος να υπερβεί τους εννέα (9) μήνες από την επικύρωση, και να ρυθμίζονται προσωρινά οι υποχρεώσεις του οφειλέτη στο μέτρο που κρίνεται αναγκαίο για την αποφυγή της παύσης πληρωμών του οφειλέτη όσο εκκρεμεί η αίρεση.

5. Η ισχύς της συμφωνίας εξυγίανσης τελεί υπό την προϋπόθεση της επικύρωσής της από το πτωχευτικό δικαστήριο, εκτός αν κατά τη βούληση των συμβαλλομένων το σύνολο ή μέρος των όρων της ισχύουν μεταξύ τους και χωρίς την επικύρωση κατά τις διατάξεις του κοινού δικαίου.

6. Η συμφωνία εξυγίανσης συνάπτεται με ιδιωτικό έγγραφο, εκτός αν οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται με αυτή απαιτούν τη σύνταξη δημοσίου εγγράφου. Στην τελευταία περίπτωση το συμβολαιογραφικό έγγραφο μπορεί να αναπληρωθεί με δηλώσεις ενώπιον του δικαστηρίου.

7. Η συμφωνία εξυγίανσης συνοδεύεται υποχρεωτικά από επιχειρηματικό σχέδιο με χρονική διάρκεια ίση με αυτή της συμφωνίας, το οποίο εγκρίνεται από τους συμβαλλόμενους κατ' άρθρο 100.»

6. Αντικαθίσταται το άρθρο 104 ως εξής:

«Άρθρο 104
Αίτηση επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης

1. Στην περίπτωση συμφωνίας εξυγίανσης που συνάπτεται από τον οφειλέτη και τους πιστωτές του, η αίτηση επικύρωσής της από το πτωχευτικό δικαστήριο υποβάλλεται από τον οφειλέτη ή συμβαλλόμενο πιστωτή. Στην περίπτωση της συμφωνίας εξυγίανσης που συνάπτεται μόνον από τους πιστωτές του οφειλέτη, η αίτηση επικύρωσης υποβάλλεται από οιονδήποτε από τους συμβαλλόμενους πιστωτές.

2. Στην αίτηση προς το πτωχευτικό δικαστήριο πρέπει να περιγράφονται η επιχείρηση του οφειλέτη, η οικονομική του κατάσταση με παράθεση των πιο πρόσφατων οικονομικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν οφειλών του προς το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία, τα αίτια της οικονομικής του αδυναμίας και τα μέτρα που συμφωνήθηκαν για την αντιμετώπιση της οικονομικής του αδυναμίας. Ιδιαίτερα γίνεται περιγραφή του μεγέθους της επιχείρησης, του προσωπικού που απασχολεί, καθώς και της κατάστασης και των προοπτικών της αγοράς, στην οποία

ο οφειλέτης δραστηριοποιείται.

3. Στην περίπτωση συμφωνίας εξυγίανσης που συνάπτεται από τον οφειλέτη και τους πιστωτές του η αίτηση επικύρωσης πρέπει να συνοδεύεται, με ποινή απαραδέκτου, από τα ακόλουθα έγγραφα: α) Την υπογεγραμμένη συμφωνία εξυγίανσης. β) Τις οικονομικές καταστάσεις του οφειλέτη, εφόσον υπάρχουν, για την τελευταία χρήση, για την οποία είναι διαθέσιμες. Στην περίπτωση των κεφαλαιουχικών εταιριών, οι ως άνω οικονομικές καταστάσεις πρέπει να είναι δημοσιευμένες και εγκεκριμένες από γενική συνέλευση. Στην περίπτωση των λοιπών επιχειρήσεων, αλλά και όταν πρόκειται για ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις, εφόσον υπάρχουν, αυτές πρέπει να είναι δημοσιευμένες σε μία οικονομική εφημερίδα και ελεγμένες. γ) Βεβαίωση της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας για τα χρέη του οφειλέτη προς το Δημόσιο. δ) Έκθεση εμπειρογνώμονα, η οποία συντάσσεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο. Η αίτηση μπορεί να συνοδεύεται και από άλλα έγγραφα που στηρίζουν τα παρεχόμενα στοιχεία, βεβαιωμένα ως προς την ακρίβεια του περιεχομένου τους από τον υπεύθυνο για τη διεύθυνση του λογιστηρίου, όπου υπάρχει, και από το νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης του οφειλέτη. Τα έγγραφα του προηγούμενου εδαφίου μπορούν να προσκομισθούν και με τις προτάσεις κατά τη συζήτηση της αίτησης επικύρωσης.

4. Στην περίπτωση της συμφωνίας εξυγίανσης που συνάπτεται μόνον από τους πιστωτές του οφειλέτη, συνυποβάλλεται επί ποινή απαραδέκτου αίτηση για την κήρυξη του οφειλέτη σε κατάσταση πτώχευσης, καθώς και έκθεση εμπειρογνώμονα που συντάσσεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο. Τα υπόλοιπα έγγραφα της παραγράφου 3 συνυποβάλλονται με την αίτηση, εφόσον έχουν παρασχεθεί από τον οφειλέτη στους πιστωτές ή τον ορισθέντα εμπειρογνώμονα. Σε περίπτωση ελλείψεων, το πτωχευτικό δικαστήριο δύναται να αναβάλει την έκδοση οριστικής απόφασης και να διατάξει να χορηγηθούν από τον οφειλέτη στον ορισθέντα εμπειρογνώμονα όλα τα απαιτούμενα στοιχεία για την πληρότητα της αίτησης εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την έκδοση της μη οριστικής του απόφασης. Με τη συμπλήρωση της προθεσμίας αυτής ο αιτών ή οι αιτούντες πιστωτές επαναφέρουν με κλήση τη συζήτηση της αίτησης επικύρωσης, η οποία προσδιορίζεται εντός διμήνου από την υποβολή της. Η μη παροχή συνδρομής και των απαιτουμένων στοιχείων από τον οφειλέτη προς τον εμπειρογνώμονα συνιστά το έγκλημα της μη συμμόρφωσης σε διάταξη δικαστικής απόφασης (άρθρο 232Α του Ποινικού Κώδικα), που διώκεται και τιμωρείται κατά τις διατάξεις του εν λόγω Κώδικα, καθώς και του Κ.Ποιν.Δ.. Αν το πτωχευτικό δικαστήριο δεχθεί την αίτηση επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης, απορρίπτει την αίτηση κήρυξης πτώχευσης με την απόφαση με την οποία επικυρώνει τη συμφωνία. Αν το πτωχευτικό δικαστήριο απορρίψει την αίτηση επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης, προχωρεί στην εξέταση της αίτησης πτώχευσης.

5. Στην έκθεση του εμπειρογνώμονα των παραγράφων 3 και 4 πρέπει να εκτίθεται η γνώμη του σε σχέση με τα οικονομικά στοιχεία του οφειλέτη, την κατάσταση της αγοράς και τη συνδρομή των προϋποθέσεων επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης σύμφωνα με το άρθρο 106β. Στην έκθεση του προηγούμενου εδαφίου περιλαμβάνεται επίσης βεβαίωση του εμπειρογνώμονα για την ακρίβεια και εγκυρότητα της κατάστασης των πιστωτών που συνοδεύει τη συμφωνία εξυγίανσης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 100 με ειδική μνεία των ενέγγυων πιστωτών και επισυνάπτεται κατάλογος των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη. Σε περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 2α του άρθρου 106β, δεν απαιτείται να εκτίθεται η γνώμη του εμπειρογνώμονα σε σχέση με τη συνδρομή της προϋπόθεσης του στοιχείου α' της παραγράφου 2 του ιδίου άρθρου.

6. Ο εμπειρογνώμονας επιλέγεται από τον οφειλέτη και τους συμβαλλόμενους πιστωτές του από κοινού στην περίπτωση της αίτησης του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 και από τους συμβαλλόμενους πιστωτές στην περίπτωση της αίτησης του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1. Ο εμπειρογνώμονας είναι πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει νόμιμα υπηρεσίες στην Ελλάδα ή νόμιμος ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο, όπως ορίζονται στο ν. 3693/2008 (Α'174). Αν ο οφειλέτης είναι φυσικό πρόσωπο, ως εμπειρογνώμονας δύναται να ορίζεται και ελεγκτής πτυχιούχος ανώτατης σχολής, που είναι μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Ο.Ε.Ε.) και κάτοχος άδειας Λογιστή Φοροτεχνικού Α' τάξεως του ν. 2515/1997 (Α'154).»

7. Αντικαθίσταται το άρθρο 105 ως εξής:

«Άρθρο 105
Δικάσιμος - Κλητεύσεις

1. Για τη συζήτηση της αίτησης επικύρωσης ορίζεται δικάσιμος εντός διμήνου από την υποβολή της.

2. Στη συζήτηση της αίτησης κλητεύεται ο οφειλέτης, εφόσον δεν περιλαμβάνεται στους αιτούντες κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 104, άλλως η συζήτηση είναι απαράδεκτη. Η κλήτευση του οφειλέτη γίνεται τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν από την ημερομηνία συζήτησης, με επίδοση αντιγράφου της αίτησης στο οποίο σημειώνεται ο προσδιορισμός της δικασίμου. Με επιμέλεια του αιτούντος ή των αιτούντων, η αίτηση δημοσιεύεται εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων – Τομέας Ασφάλισης Νομικών (ΕΤΑΑ – ΤΑΝ) και στο Γ.Ε.ΜΗ..

3. Στη συζήτηση δύναται να παραστεί και να ακουσθεί και εκπρόσωπος των εργαζομένων. Κάθε άλλο πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον δικαιούται να παρέμβει προφορικά.

4. Ο αρμόδιος δικαστής δύναται κατά το άρθρο 748 παράγραφος 3 Κ.Πολ.Δ. να διατάξει την κλήτευση ενός ή περισσότερων πιστωτών του οφειλέτη, ορίζοντας ταυτόχρονα και την προθεσμία της κλήτευσης. Εφόσον υπάρχουν χρέη του οφειλέτη προς το δημόσιο ή προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, διατάσσεται υποχρεωτικά η κλήτευση τούτων.»

8. Αντικαθίσταται το άρθρο 106 ως εξής:

«Άρθρο 106
Αυτοδίκαιη αναστολή

1. Από την κατάθεση της συμφωνίας εξυγίανσης προς επικύρωση και μέχρι την έκδοση απόφασης από το πτωχευτικό δικαστήριο για την επικύρωση ή μη της συμφωνίας εξυγίανσης, αναστέλλονται αυτόματα τα μέτρα, εκκρεμή ή μη, ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη για την ικανοποίηση απαιτήσεων που έχουν γεννηθεί πριν την υποβολή της αίτησης επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης. Η ανωτέρω αναστολή δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες. Για την ως άνω διάρκεια αναστέλλεται η λήψη οποιουδήποτε ασφαλιστικού μέτρου κατά του οφειλέτη, συμπεριλαμβανομένης της συντηρητικής κατάσχεσης και της εγγραφής προσημείωσης υποθήκης, συναινετικής ή κατ' αντιδικία, εκτός εάν με αυτό επιδιώκεται η αποτροπή της απομάκρυνσης ή αφαίρεσης ή μετακίνησης κινητών πραγμάτων της επιχείρησης, τεχνολογικού ή εν γένει εξοπλισμού της που δεν έχει συμφωνηθεί και ενέχει τον κίνδυνο απαξίωσης της επιχείρησης του οφειλέτη. Για την ως άνω διάρκεια αναστέλλονται οι αποκλειστικές προθεσμίες άσκησης αξιώσεων και παραγραφής, υπό τις οποίες τελούν οι απαιτήσεις των πιστωτών και τα δικαιώματα των υπέρ του οφειλέτη εγγυητών και συνοφειλετών του εις ολόκληρον, καθώς και οι προθεσμίες και η άσκηση διαδικαστικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιών των ενδίκων μέσων. Η ως άνω αυτόματη αναστολή διώξεων μπορεί να εφαρμοστεί μόνον μία (1) φορά ανά οφειλέτη. Στο Μητρώο Πτωχεύσεων του άρθρου 8 παράγραφος 3 σημειώνεται η έναρξη ισχύος της αυτόματης αναστολής διώξεων κατά την πρώτη υποβολή αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης κατά το άρθρο 104.

2. Η αναστολή της προηγούμενης παραγράφου επάγεται αυτοδικαίως την απαγόρευση της διάθεσης των ακινήτων και του εξοπλισμού της επιχείρησης του οφειλέτη.

3. Μετά την πάροδο της περιόδου των τεσσάρων (4) μηνών που αναφέρεται στην παράγραφο 1, δύναται να διαταχθεί η αναστολή λήψης μέτρων, εκκρεμών ή μη, ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη, καθώς και η λήψη κάθε άλλου προληπτικού μέτρου, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 106α. Η παράγραφος 2 ισχύει και στην περίπτωση αυτή.»

9. Αντικαθίσταται το άρθρο 106α ως εξής:

«Άρθρο 106α
Προληπτικά μέτρα

1. Το πτωχευτικό δικαστήριο ή κατά περίπτωση ο πρόεδρός του, με απόφαση που λαμβάνεται κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον και δικάζεται με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, δύναται, μετά την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης, να διατάξει και οποιοδήποτε άλλο από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 προληπτικά μέτρα. Τα μέτρα αυτά καταλαμβάνουν τις απαιτήσεις που έχουν γεννηθεί πριν από την υποβολή της αίτησης επικύρωσης και μπορούν να ισχύουν μέχρι την έκδοση απόφασης επί της αίτησης επικύρωσης.

2. Εφόσον συντρέχει σπουδαίος επιχειρηματικός ή κοινωνικός λόγος, τα παραπάνω προληπτικά μέτρα μπορεί να επεκτείνονται και υπέρ εγγυητών ή λοιπών συνοφειλετών του οφειλέτη.

3. Τα προληπτικά μέτρα της παραγράφου 1 δεν μπορούν να θίγουν τα δικαιώματα από συμφωνία παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 3301/2004 (Α' 263) ή από ρήτρα εκκαθαριστικού συμψηφισμού κατά την έννοια της ίδιας διάταξης και ανεξάρτητα από το αν η ρήτρα εκκαθαριστικού συμψηφισμού περιέχεται σε συμφωνία παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας ή σε συμφωνία της οποίας αποτελεί μέρος η συμφωνία παροχής ασφάλειας. Επίσης, δεν θίγεται το δικαίωμα καταγγελίας και απόδοσης του μισθίου σε περίπτωση σύμβασης μίσθωσης, εφόσον ο οφειλέτης είναι υπερήμερος ως προς την καταβολή έξι (6) ή περισσότερων μηνιαίων μισθωμάτων. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη διατήρηση των αναγκαίων θέσεων εργασίας μέχρι την επικύρωση ή την απόρριψη της συμφωνίας εξυγίανσης

4. Κατά τη συζήτηση της αίτησης για τη λήψη προληπτικών μέτρων το δικαστήριο δύναται να διατάξει την κλήτευση ενός ή περισσότερων πιστωτών του οφειλέτη ή τον οφειλέτη στην περίπτωση που δεν έχει συμμετάσχει στη σύναψη της συμφωνίας κατά τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 1 και 4 του άρθρου 104. Η κλήτευση μπορεί να γίνεται με τα μέσα που προβλέπονται στο άρθρο 686 παράγραφος 4 Κ.Πολ.Δ..

5. Στα προληπτικά μέτρα των προηγούμενων παραγράφων δύνανται να τίθενται εξαιρέσεις, αν συντρέχει σπουδαίος κοινωνικός λόγος, όπως, ενδεικτικά, προκειμένου να καταβληθούν σε πιστωτή ποσά που είναι αναγκαία για τη διατροφή τούτου ή της οικογένειάς του ή για την ικανοποίηση απαιτήσεων διατροφής άλλων προσώπων. Απαιτήσεις εργαζομένων για μισθούς δεν καταλαμβάνονται από τα προληπτικά μέτρα, εκτός αν το δικαστήριο επεκτείνει αυτά και στις απαιτήσεις αυτές για σπουδαίο λόγο και για ορισμένο χρόνο ειδικά αναφερόμενους στην απόφαση.

6. Τα προληπτικά μέτρα του προηγούμενου άρθρου και της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, δύνανται να διαταχθούν και πριν από την κατάθεση αίτησης επικύρωσης συμφωνίας, άπαξ, μετά από αίτηση του οφειλέτη ή πιστωτή, η οποία θα δημοσιεύεται στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων – Τομέας Ασφάλισης Νομικών (ΕΤΑΑ – ΤΑΝ), εφόσον προσκομίζεται από τον αιτούντα έγγραφη δήλωση πιστωτών που εκπροσωπούν ποσοστό τουλάχιστον 20% του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη και συντρέχουν και οι προϋποθέσεις της επείγουσας περίπτωσης ή του επικειμένου κινδύνου κατά τις διατάξεις των άρθρων 682 επ. Κ.Πολ.Δ.. Τα προληπτικά μέτρα που διατάσσονται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο ή τυχόν προσωρινή διαταγή που εκδόθηκε ισχύουν έως την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης και σε κάθε περίπτωση κατ' ανώτατο όριο έως τέσσερις (4) μήνες συνολικά από την έκδοση της απόφασης ή τη χορήγηση της προσωρινής διαταγής, οπότε παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν, απαγορευομένης της παράτασης ισχύος τους.

7. Το πτωχευτικό δικαστήριο ή κατά περίπτωση ο πρόεδρός του δύναται οποτεδήποτε, ύστερα από αίτηση του έχοντος έννομο συμφέρον ή αυτεπαγγέλτως, να ανακαλεί ή να μεταρρυθμίζει κατά περίπτωση τα κατά τις προηγούμενες παραγράφους προληπτικά μέτρα.»

10. Αντικαθίσταται το άρθρο 106β ως εξής:

«Άρθρο 106β
Επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης

1. Το πτωχευτικό δικαστήριο επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης, εφόσον έχει υπογραφεί από τον οφειλέτη και από την απαιτούμενη κατά την παρ. 1 του άρθρου 100 πλειοψηφία του συνόλου των πιστωτών, ή μόνον από πιστωτές του που συγκεντρώνουν την ανωτέρω πλειοψηφία.

2. Το πτωχευτικό δικαστήριο επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης όταν, επιπλέον των προϋποθέσεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, πληρούνται σωρευτικά και τα ακόλουθα:

α. Πιθανολογείται ότι κατόπιν της επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης η επιχείρηση του οφειλέτη θα καταστεί βιώσιμη.

β. Πιθανολογείται ότι η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών δεν παραβλάπτεται κατά την έννοια του άρθρου 99 παράγραφος 2.

γ. Η συμφωνία εξυγίανσης δεν είναι αποτέλεσμα δόλου ή άλλης αθέμιτης πράξης ή κακόπιστης συμπεριφοράς του οφειλέτη, πιστωτή ή τρίτου, και δεν παραβιάζει διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, ιδίως του δικαίου του ανταγωνισμού.

δ. Η συμφωνία εξυγίανσης αντιμετωπίζει με βάση την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης τους πιστωτές, που βρίσκονται στην ίδια θέση. Αποκλίσεις από την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης μεταξύ των πιστωτών επιτρέπονται για σπουδαίο επιχειρηματικό ή κοινωνικό λόγο που εκτίθεται ειδικά στην απόφαση του πτωχευτικού δικαστηρίου ή αν ο θιγόμενος πιστωτής συναινεί στην απόκλιση. Ενδεικτικά, δύνανται να τύχουν ευνοϊκής μεταχείρισης απαιτήσεις πελατών της επιχείρησης του οφειλέτη, η μη ικανοποίηση των οποίων βλάπτει ουσιωδώς τη φήμη της ή τη συνέχιση της επιχείρησης, απαιτήσεις, η εξόφληση των οποίων είναι αναγκαία για τη διατροφή του πιστωτή και της οικογένειάς του, καθώς και εργατικές απαιτήσεις.

ε. Συναινεί ο οφειλέτης, στην περίπτωση της αίτησης του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 104. Η συναίνεση του οφειλέτη θεωρείται ότι έχει δοθεί, εάν, έως και τη συζήτηση της αίτησης επικύρωσης, δεν ασκήσει παρέμβαση κατά της αποδοχής της. Με την εξαίρεση της περίπτωσης του άρθρου 106δ, η παρέμβαση του οφειλέτη κατά της αποδοχής της αίτησης επικύρωσης της συμφωνίας δεν εμποδίζει την επικύρωση της συμφωνίας από το πτωχευτικό δικαστήριο, εάν από την αίτηση και ιδίως από την έκθεση του εμπειρογνώμονα της παραγράφου 5 του άρθρου 104 προκύπτει ότι η συμφωνία εξυγίανσης δεν θα καταστήσει τη νομική και οικονομική κατάσταση του οφειλέτη χειρότερη από εκείνη στην οποία θα βρισκόταν χωρίς τη συμφωνία.

3. Το πτωχευτικό δικαστήριο επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης χωρίς να ελέγχει τη συνδρομή της προϋπόθεσης υπό στοιχείο α' της προηγούμενης παραγράφου εφόσον πληρούνται όλες οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Η συμφωνία περιλαμβάνει ρητή δήλωση των συμβαλλόμενων πιστωτών ότι συμφωνούν με το περιεχόμενο του επιχειρηματικού σχεδίου της παραγράφου 7 του άρθρου 103.

β. Η συμφωνία περιλαμβάνει: (αα) λεπτομερή καταγραφή της ταυτότητας των συμβαλλομένων και μη πιστωτών και των απαιτήσεών τους και (ββ) σαφή αναφορά των πιστωτών, συμβαλλομένων και μη, οι απαιτήσεις των οποίων αναμένεται να επηρεαστούν από την υλοποίηση της συμφωνίας και ο τρόπος επηρεασμού τους.

γ. Η συμφωνία μαζί με το επιχειρηματικό σχέδιο έχουν κοινοποιηθεί με νόμιμη επίδοση δικαστικού επιμελητή σε όλους τους μη συμβαλλόμενους πιστωτές, οι απαιτήσεις των οποίων επηρεάζονται από τη συμφωνία, και το ύψος της απαίτησής τους ανέρχεται σε ποσοστό 10% και άνω του συνολικού ύψους των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη, ενώ σε εκείνους που το ύψος της απαίτησής τους είναι μικρότερο του 10% του συνολικού ύψους των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη, αρκεί κοινοποίηση της συμφωνίας με κάθε πρόσφορο μέσο, όπως ηλεκτρονική ή συστημένη ταχυδρομική επιστολή, τηλεομοιοτυπικό μήνυμα ή καταχώριση περίληψής της στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 105.

4. Αν με την επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης δεν αίρεται

η παύση πληρωμών που τυχόν υφίσταται, το πτωχευτικό δικαστήριο δεν επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης και, αν εκκρεμεί αίτηση πτώχευσης, κηρύσσει την πτώχευση του οφειλέτη. Αν δεν εκκρεμεί αίτηση πτώχευσης, αλλά το δικαστήριο διαπιστώσει την παύση των πληρωμών, η απόφαση απόρριψης της επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης κοινοποιείται με μέριμνα της γραμματείας του δικαστηρίου στον εισαγγελέα πρωτοδικών για να κρίνει κατά πόσο θα υποβάλει αίτηση πτώχευσης κατά το άρθρο 5 παράγραφος 1.

5. Το πτωχευτικό δικαστήριο δύναται σε περίπτωση που δεν του έχουν προσκομιστεί όλα τα στοιχεία που τεκμηριώνουν το βάσιμο της αίτησης ή που διαπιστώνει ότι η συμφωνία εξυγίανσης δεν πρέπει να επικυρωθεί, αντί της απόρριψης της αίτησης να τάξει προθεσμία για την προσκόμιση εγγράφων, την παροχή διευκρινίσεων ή την τροποποίηση της συμφωνίας εξυγίανσης. Τα έγγραφα, οι διευκρινίσεις ή η τροποποίηση πρέπει να υποβληθούν εντός της προθεσμίας που τάσσει το δικαστήριο και δεν δύναται να υπερβαίνει το δεκαήμερο.

6. Με την απόφαση επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης ή και με μεταγενέστερη απόφαση, το δικαστήριο, μετά από αίτηση του οφειλέτη ή πιστωτή του, δύναται να ορίσει πρόσωπο από το Μητρώο διαχειριστών αφερεγγυότητας, που θα καταρτιστεί κατά τις διατάξεις του πιο πάνω προεδρικού διατάγματος, ως ειδικό εντολοδόχο, για τη διενέργεια ειδικών πράξεων, τις οποίες ορίζει το δικαστήριο, ιδίως για τη διαφύλαξη της περιουσίας του οφειλέτη, τη διενέργεια ειδικών διαχειριστικών πράξεων, τη διενέργεια των πράξεων των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 101 ή την επίβλεψη της εκτέλεσης της συμφωνίας εξυγίανσης. Η απόφαση ορίζει τις πράξεις στις οποίες δύναται να προβαίνει ο ειδικός εντολοδόχος και τη διάρκεια της εντολής, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τη διάρκεια της συμφωνίας εξυγίανσης.

7. Η απόφαση που επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης ή που απορρίπτει την αίτηση επικύρωσής της δημοσιεύεται αμελλητί σε περίληψη στο Γ.Ε.ΜΗ. και στο Δελτίο της παραγράφου 2 του άρθρου 105 με επιμέλεια του οφειλέτη ή πιστωτών.

8. Τριτανακοπή κατά της επικυρωτικής απόφασης δύναται να ασκηθεί ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου από πρόσωπο που δεν παρέστη στη συζήτηση και δεν είχε κλητευθεί νομίμως σύμφωνα με το άρθρο 105 εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση κατά την προηγούμενη παράγραφο.

9. Στην περίπτωση της παραγράφου 7 το δικαστήριο ακυρώνει τη συμφωνία μόνο αν δεν είναι εφικτή η διατήρησή της με επανυπολογισμό των ποσών που δικαιούται να λάβει το πρόσωπο που άσκησε την ανακοπή ή την τριτανακοπή. Στον επανυπολογισμό αυτόν προβαίνει το ίδιο το δικαστήριο.

10. Κατά της απόφασης που απορρίπτει την αίτηση επικύρωσης επιτρέπεται έφεση κατά τις κοινές διατάξεις.

11. Η επικυρωθείσα συμφωνία εξυγίανσης δύναται να τροποποιείται άπαξ με μεταγενέστερη συμφωνία όλων των συμβαλλόμενων μερών, η οποία κατατίθεται προς επικύρωση ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου, με επιμέλεια του οφειλέτη ή οποιουδήποτε εκ των συμβαλλόμενων πιστωτών. Το δικαστήριο επικυρώνει την τροποποιητική συμφωνία, εφόσον συντρέχουν περιοριστικά και σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Η τροποποίηση αφορά το χρόνο και τον τρόπο αποπληρωμής των απαιτήσεων ή το είδος των εκατέρωθεν παροχών.

β) Οι μεταβολές που επέρχονται στην αρχική συμφωνία δεν επηρεάζουν τους όρους αποπληρωμής των μη συμβαλλόμενων πιστωτών και δεν επιβαρύνουν τη θέση τους, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί με την επικυρωθείσα συμφωνία εξυγίανσης.

γ) Η τροποποιητική συμφωνία δεν θίγει τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της συλλογικής ικανοποίησης των πιστωτών, συμβαλλόμενων και μη.

Στη σχετική δίκη δύναται να ασκηθεί μόνο κύρια παρέμβαση, χωρίς προδικασία, από οποιονδήποτε έχοντα έννομο συμφέρον, ο οποίος επικαλείται τη μη τήρηση των ανωτέρω προϋποθέσεων και αποδεικνύει βλάβη στα συμφέροντά του, προερχόμενη από τη μη τήρησή τους. Κατά της απόφασης του δικαστηρίου που απορρίπτει την αίτηση τροποποίησης επιτρέπεται μόνον έφεση κατά τις κοινές διατάξεις, αποκλειόμενου οποιουδήποτε άλλου ένδικου μέσου ή βοηθήματος, συμπεριλαμβανομένης της τριτανακοπής.»

10Α. Αντικαθίσταται το άρθρο 106γ του Πτωχευτικού Κώδικα, ως εξής:

«Άρθρο 106γ
Αποτελέσματα της επικύρωσης

1. Από την επικύρωσή της, η συμφωνία εξυγίανσης δεσμεύει το σύνολο των πιστωτών, οι απαιτήσεις των οποίων ρυθμίζονται από αυτή, ακόμη και αν δεν είναι συμβαλλόμενοι ή δεν ψήφισαν υπέρ της συμφωνίας εξυγίανσης. Δεν δεσμεύονται πιστωτές οι απαιτήσεις των οποίων γεννήθηκαν μετά την έκδοση της απόφασης που επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης.

2. Τα δικαιώματα των πιστωτών κατά των εγγυητών και συνοφειλετών εις ολόκληρον του οφειλέτη, καθώς και τα υφιστάμενα δικαιώματά τους σε περιουσιακά αντικείμενα τρίτων, περιορίζονται στο ίδιο ποσό με την απαίτηση κατά του οφειλέτη, εκτός αν δεν συναινεί ο πιστωτής.

Κατ' εξαίρεση, όταν ο εξασφαλιζόμενος πιστωτής δεν συναινεί, η ευθύνη του εγγυητή περιορίζεται όταν ο εγγυητής είναι φυσικό πρόσωπο συνδεδεμένο με τον οφειλέτη, υπό την έννοια ότι είναι σύζυγοι, συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι δεύτερου βαθμού.

Σε περίπτωση ικανοποίησης πιστωτή από εγγυητή ή συνοφειλέτη εις ολόκληρον, ο οφειλέτης ευθύνεται έναντι των τελευταίων, εάν συντρέχει δικαίωμα αναγωγής, με τον ίδιο τρόπο που ευθύνεται κατά τη συμφωνία έναντι του πιστωτή που ικανοποιήθηκε από αυτούς.

Οι εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου υπέρ πιστωτικών ιδρυμάτων διατηρούν την ισχύ τους και περιορίζονται, εφόσον συναινεί ο πιστωτής, στο ύψος των απαιτήσεων υπέρ των οποίων χορηγήθηκαν, όπως αυτές ρυθμίζονται με τη συμφωνία. Η παραγραφή των δικαιωμάτων των πιστωτών κατά του Ελληνικού Δημοσίου, ως εγγυητή, καθώς και η τυχόν οριζόμενη στις οικείες υπουργικές αποφάσεις προθεσμία υποβολής αιτημάτων κατάπτωσης, αναστέλλονται από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης επικύρωσης και για όσο χρονικό διάστημα η συμφωνία είναι σε ισχύ, τα δε εκκρεμή αιτήματα κατάπτωσης θεωρούνται ως μηδέποτε υποβληθέντα. Αν δεν τηρηθεί η συμφωνία εξυγίανσης από τον οφειλέτη, το Ελληνικό Δημόσιο ευθύνεται μόνο για την καταβολή του αντίστοιχου εγγυημένου ποσοστού του ανεξόφλητου κεφαλαίου.

3. Με την επικύρωση της συμφωνίας:

α) Αίρεται αυτοδικαίως η απαγόρευση ή το κώλυμα έκδοσης επιταγών που είχε επιβληθεί στον οφειλέτη πριν από την έναρξη της διαδικασίας εξυγίανσης.

β) Αναστέλλεται η ποινική δίωξη των πλημμελημάτων της έκδοσης ακάλυπτης επιταγής και εκείνων που προβλέπονται στο άρθρο 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43), καθώς και της καθυστέρησης καταβολής οφειλών προς τα ασφαλιστικά ταμεία, εφόσον οι παραπάνω πράξεις έχουν τελεσθεί πριν από την υποβολή της αίτησης κατά το άρθρο 106β. Η αναστολή δεν υπόκειται στο χρονικό περιορισμό της παραγράφου 3 του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα και ισχύει για όσο χρονικό διάστημα προβλέπεται να διαρκέσει η εκπλήρωση των υποχρεώσεων του οφειλέτη που απορρέουν από τη συμφωνία εξυγίανσης και υπό τον όρο της εμπρόθεσμης εκπλήρωσης των συμφωνηθέντων.

γ) Οι ρυθμιζόμενες με τη συμφωνία εξυγίανσης οφειλές προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης καθίστανται ενήμερες υπό τον όρο τήρησης της συμφωνίας εξυγίανσης και οι αρμόδιες αρχές οφείλουν να χορηγούν τις αντίστοιχες βεβαιώσεις ενημερότητας, σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στη συμφωνία εξυγίανσης.

4. Σε περίπτωση πλήρους και εμπρόθεσμης εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του οφειλέτη που απορρέουν από τη συμφωνία εξυγίανσης εξαλείφεται το αξιόποινο των πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος.

5. Η απόφαση που επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης αποτελεί τίτλο εκτελεστό για τις αναλαμβανόμενες με αυτήν υποχρεώσεις, εφόσον από τη συμφωνία προκύπτει η ποσότητα και η ποιότητα της παροχής.»

11. Αντικαθίσταται το άρθρο 106δ ως εξής:

«Άρθρο 106δ
Μεταβίβαση της επιχείρησης του οφειλέτη

1. Όταν κατά τη συμφωνία εξυγίανσης ή με σύμβαση που καταρτίζεται σε εκτέλεση της τελευταίας μεταβιβάζεται το σύνολο ή μέρος της επιχείρησης του οφειλέτη, μεταβιβάζονται στον αποκτώντα το ενεργητικό της επιχείρησης ή του μέρους της και ενδεχομένως, στο μέτρο που προβλέπεται στη συμφωνία, μέρος των υποχρεώσεων, ενώ οι λοιπές υποχρεώσεις κατά περίπτωση εξοφλούνται από το τίμημα της πώλησης της επιχείρησης ή του μέρους της, διαγράφονται, ή στην περίπτωση μεταβίβασης μέρους της επιχείρησης παραμένουν ως υποχρεώσεις του οφειλέτη ή κεφαλαιοποιούνται. Ως προς τη μεταβίβαση των εκκρεμών συμβατικών σχέσεων εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 33. Ως προς τη μεταβίβαση διοικητικών αδειών εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 141 παράγραφος 3. Για τη σύμβαση μεταβίβασης εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 133 και 134.

2. Η μεταβίβαση της επιχείρησης ή μέρους της, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, μπορεί να γίνει είτε σε τρίτο είτε σε εταιρεία που συνιστάται από τους πιστωτές, σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο είτε σε άλλη εταιρεία, υφιστάμενη ή νεοϊδρυόμενη, υπό τη μορφή εισφοράς εις είδος, τηρουμένων των προϋποθέσεων των άρθρων 9 και 9α του κ.ν. 2190/1920.

3. Είναι δυνατόν κατά τους όρους της συμφωνίας εξυγίανσης να συστήνεται ανώνυμη εταιρεία με εισφορά σε είδος μέρους ή του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη, τηρουμένων των προϋποθέσεων των άρθρων 9 και 9α του κ.ν. 2190/1920. Η εταιρεία αυτή αποκτά το σύνολο ή μέρος της επιχείρησης του οφειλέτη έναντι εξόφλησης των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη που έχουν εισφερθεί σε αυτή. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 103 παράγραφος 1 περίπτωση γ;.

4. Στην περίπτωση του παρόντος άρθρου, και με την επιφύλαξη των παραγράφων 10 επ. του άρθρου 106β, τα συμβαλλόμενα στη συμφωνία εξυγίανσης μέρη έχουν τη δυνατότητα να τροποποιήσουν τη συμφωνία εξυγίανσης κατά το μέρος που αφορά στους όρους μεταβίβασης της επιχείρησης ή μέρους της, εφόσον έως την ημερομηνία συζήτησης της αίτησης επικύρωσης έχουν μεταβληθεί τα στοιχεία του μεταβιβαζόμενου ενεργητικού και προσκομίζεται με τις προτάσεις συμπληρωματική έκθεση του ορισθέντος εμπειρογνώμονα επί των τροποποιούμενων όρων.

5. Στην περίπτωση του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται το άρθρο 178.»

12. Αντικαθίσταται το άρθρο 106ε ως εξής:

«Άρθρο 106ε
Ακύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης
μετά την επικύρωση

1. Η συμφωνία εξυγίανσης μπορεί να ακυρωθεί με απόφαση του δικαστηρίου μετά από αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Εάν μετά από την επικύρωση αποκαλύφθηκε ότι η συμφωνία αποτέλεσε προϊόν δόλου του οφειλέτη ή συμπαιγνίας του με πιστωτή ή τρίτο, ιδίως λόγω απόκρυψης του ενεργητικού ή διόγκωσης του παθητικού του.

β) Εάν η μη εκπλήρωση των όρων της συμφωνίας από τον οφειλέτη είναι τόσο ουσιώδης, ώστε με βεβαιότητα να προβλέπεται η αδυναμία εξυγίανσης της επιχείρησής του.

2. Η ακύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης επιφέρει αυτοδικαίως την αποδέσμευση των πιστωτών από τους όρους της συμφωνίας εξυγίανσης και την επαναφορά τους στην πριν από την επικύρωση της συμφωνίας νομική θέση τους ως προς το ύψος, το είδος, την εξασφάλιση και τα προνόμια των απαιτήσεών τους κατά του οφειλέτη, εφόσον είχαν διαμορφωθεί διαφορετικά στη συμφωνία εξυγίανσης, μετά από αφαίρεση των ποσών που τυχόν είχαν λάβει κατά τη συμφωνία. Η απόφαση που ακυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης ή που απορρίπτει την αίτηση ακύρωσής της δημοσιεύεται αμελλητί σε περίληψη στο Γ.Ε.ΜΗ. και στο Δελτίο της παραγράφου 2 του άρθρου 105 με επιμέλεια του οφειλέτη ή πιστωτών.

3. Η κήρυξη πτώχευσης του οφειλέτη, μετά την επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης, επιφέρει τη ματαίωση υλοποίησης της συμφωνίας. Στην περίπτωση αυτή:

α) οι απαιτήσεις των πιστωτών που δεν έχουν ικανοποιηθεί πλήρως κατά τη συμφωνία, επανέρχονται, ως προς το ύψος και το χρόνο λήξης τους, όπως είχαν πριν την επικύρωση της συμφωνίας, μετά την αφαίρεση των τυχόν ληφθέντων,

β) εμπράγματες εξασφαλίσεις, οι οποίες, κατά τη συμφωνία είχαν εξαλειφθεί ή άλλως αρθεί, δεν αναβιώνουν, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στη συμφωνία και τούτο έχει σημειωθεί στα οικεία δημόσια βιβλία,

γ) εμπράγματες εξασφαλίσεις, οι οποίες είχαν συσταθεί σύμφωνα με τη συμφωνία για να εξασφαλίσουν την ικανοποίηση απαιτήσεων, εξακολουθούν να ισχύουν μόνον κατά το ποσό και για το χρόνο που έχει συμφωνηθεί στη συμφωνία, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά σε αυτή.

4. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα δικαιώματα που έχει κάθε πιστωτής κατά το κοινό δίκαιο για τις περιπτώσεις μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του οφειλέτη που αναλαμβάνονται ή διαμορφώνονται με τη συμφωνία, καθώς και καθυστερημένης ή πλημμελούς εκπλήρωσης, περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων καταγγελίας ή υπαναχώρησης.»

13. Αντικαθίσταται το άρθρο 106στ ως εξής:

«Άρθρο 106στ
Καθήκοντα και αμοιβές των οργάνων της διαδικασίας

1. Οι εμπειρογνώμονες πρέπει να είναι ανεξάρτητοι από τον οφειλέτη κατά την έννοια των όρων του διατάγματος το οποίο θα εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 22 της υποπαραγράφου Γ3 της παρ. Γ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), όπως τελικώς η ανωτέρω παρ. 22 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 51 του ν. 4423/2016 (Α'182). Δεν επιτρέπεται ο ορισμός δημοσίων υπαλλήλων που υπηρετούν σε οικονομικές υπηρεσίες ως εμπειρογνωμόνων.

2. Ο εμπειρογνώμονας υποχρεούται να εκτελεί τα καθήκοντα του με ευσυνειδησία, αντικειμενικότητα και αμεροληψία. Έναντι των πιστωτών και του οφειλέτη ο εμπειρογνώμονας ευθύνεται για δόλο και βαριά αμέλεια.

3. Η αμοιβή των εμπειρογνωμόνων κατά το παρόν κεφάλαιο συμφωνείται με τον οφειλέτη και τους πιστωτές ή μόνον με τους πιστωτές στην περίπτωση που κατατίθεται αίτηση για επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 104 .

4. Οι εμπειρογνώμονες έχουν υποχρέωση να μην γνωστοποιούν πληροφορίες που περιέρχονται σε αυτούς κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, εφόσον αυτό δεν είναι αναγκαίο για τη σύναψη της συμφωνίας.»

14. Καταργούνται τα άρθρα 106ζ, 106η, 106θ, 106ι και 106ια.

Άρθρο 7
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΕΒΔΟΜΟΥ
(«Σχέδιο αναδιοργάνωσης»)

1. Αντικαθίσταται το άρθρο 108 ως εξής:

«Άρθρο 108
Πρόταση σχεδίου αναδιοργάνωσης

1. Σχέδιο δικαιούται να υποβάλει στο πτωχευτικό δικαστήριο ο οφειλέτης ή πιστωτές, σύμφωνα με τις ακόλουθες ρυθμίσεις.

2. Ο οφειλέτης δικαιούται να υποβάλει σχέδιο αναδιοργάνωσης συγχρόνως με την αίτησή του, με την οποία ζητεί να κηρυχθεί σε πτώχευση κατά το άρθρο 3 παράγραφοι 2 και 3, καθώς και το άρθρο 5 παράγραφος 2 ή μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την κήρυξή του σε πτώχευση. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί από τον εισηγητή μία φορά και για σύντομο χρόνο, όχι πέραν του μηνός, εφόσον αποδεικνύεται ότι η καθυστέρηση δεν είναι επιζήμια για τους πιστωτές και ότι υπάρχουν

βάσιμες ελπίδες αποδοχής του σχεδίου από τους πιστωτές.

3. Πιστωτές που εκπροσωπούν τουλάχιστον το εξήντα τοις εκατό (60%) του συνόλου των απαιτήσεων, στο οποίο πρέπει να περιλαμβάνεται και ποσοστό τουλάχιστον σαράντα τοις εκατό (40%) των τυχόν εμπραγμάτως ή με ειδικό προνόμιο ή με προσημείωση υποθήκης εξασφαλιζόμενων απαιτήσεων δύνανται να συνυποβάλουν με την αίτηση πτώχευσης κατά του οφειλέτη πρόταση σχεδίου αναδιοργάνωσης. Ο υπολογισμός των ως άνω ποσοστών γίνεται με βάση κατάσταση πιστωτών που συντάσσεται από κάτοχο άδειας Λογιστή Φοροτεχνικού Α' ή Β' Τάξεως του ν. 2515/1997 ή ορκωτό ελεγκτή, βασίζεται στις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις ή/και τα βιβλία και στοιχεία του οφειλέτη ή/και των αιτούντων πιστωτών και αποτυπώνεται σε βεβαίωση του συντάκτη ότι συντρέχει η προϋπόθεση της ως άνω πλειοψηφίας. Η βεβαίωση αυτή επισυνάπτεται στην αίτηση με ποινή απαράδεκτου. Κοινοπρακτούντες και ομολογιούχοι πιστωτές συμμετέχουν στο σχηματισμό των ως άνω ποσοστών σύμφωνα με τους όρους της μεταξύ τους συμφωνίας. Αν δεν συμπληρώνονται τα ως άνω ποσοστά, το πτωχευτικό δικαστήριο κηρύσσει την πτώχευση του οφειλέτη, η δε πρόταση σχεδίου αναδιοργάνωσης θεωρείται ως μη υποβληθείσα.»

2. α) Αντικαθίσταται η περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 109 ως εξής:

«γ) διαμόρφωση, των δικαιωμάτων και γενικά της νομικής θέσης που έχει κάθε πιστωτής, ανάλογα με την κατηγορία πτωχευτικών πιστωτών στην οποία ανήκει, ή άλλος που συμμετέχει στο σχέδιο χωρίς να είναι πιστωτής, όπως άφεση, μείωση ή καταβολή σε δόσεις των απαιτήσεων, παραίτηση ή περιορισμός εμπράγματης ασφάλειας ή προνομίου, μεταβίβαση της επιχείρησης ως συνόλου ή επιμέρους λειτουργικών συνόλων (κλάδων) αυτής, καθώς και τη θέση του οφειλέτη κατά την εκπλήρωση του σχεδίου και τη συνέχιση ευθύνης του ή την πλήρη ή μερική απαλλαγή του.»

β) Αντικαθίσταται η παράγραφος 4 του άρθρου 109 ως εξής:

«4. Το σχέδιο πρέπει να συνοδεύεται από έκθεση ορκωτού ελεγκτή, η αμοιβή του οποίου καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 106στ παράγραφος 3.»

3. Αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 111 ως εξής:

«1. Όταν συντρέχουν πιστωτές με απαιτήσεις διαφορετικής νομικής θέσης, ο καθορισμός των δικαιωμάτων εκείνων που συμμετέχουν στο σχέδιο γίνεται υποχρεωτικά ανά ομάδες, ως εξής:

α) πιστωτές με ενέγγυες απαιτήσεις, εφόσον τα δικαιώματα τους θίγονται με το σχέδιο,

β) πιστωτές με απαιτήσεις που έχουν γενικό προνόμιο,

γ) πιστωτές με ανέγγυες απαιτήσεις και

δ) πιστωτές με απαιτήσεις τελευταίας σειράς, μόνον εάν το σχέδιο προβλέπει περί των τελευταίων.»

4. Καταργείται το άρθρο 114.

5.α. Αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 115 ως εξής:

«1. Το πτωχευτικό δικαστήριο καθορίζει με την απόφασή του αμέσως προθεσμία, όχι μεγαλύτερη των δύο (2) μηνών, για την αποδοχή ή μη του σχεδίου από τους πιστωτές, καθώς και ημερομηνία σύγκλησης ειδικής συνέλευσης των πιστωτών για συζήτηση και ψηφοφορία επί του σχεδίου. Η προθεσμία αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 8. Εάν το σχέδιο αναδιοργάνωσης υποβάλλεται από τον οφειλέτη μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την κήρυξή του σε πτώχευση, κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 108, ο εισηγητής με διάταξή του καθορίζει την προθεσμία και την ημερομηνία του πρώτου εδαφίου.»

β. Αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 115 ως εξής:

«3. Η απόφαση του δικαστηρίου ή η διάταξη του εισηγητή που καθορίζει ημερομηνία σύγκλησης της ειδικής συνέλευσης δημοσιεύεται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση κατά το άρθρο 8 παράγραφος 1.»

6. Αντικαθίσταται το άρθρο 118 ως εξής:

«Άρθρο 118
Τροποποιήσεις του σχεδίου

Εκείνος που υπέβαλε το σχέδιο δικαιούται να επιφέρει τροποποιήσεις σε επί μέρους προτάσεις του σχεδίου που προκύπτουν κατά τη συζήτησή του και τις θεωρεί αναγκαίες για την αποδοχή του.»

7.α. Αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 120 ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των ορισμών της παραγράφου 2 προϋπόθεση για την έναρξη της ψηφοφορίας επί του σχεδίου, όταν το σχέδιο έχει υποβληθεί από πιστωτές, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 108, είναι η προηγούμενη συναίνεση του οφειλέτη.»

β. Αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 120 ως εξής:

«3. Οι κατά την παράγραφο 2 αντιρρήσεις του οφειλέτη δεν εμποδίζουν την επικύρωση του σχεδίου από το πτωχευτικό δικαστήριο, εάν προβλέπεται ότι το σχέδιο δεν θα καταστήσει τη νομική κατάσταση του οφειλέτη χειρότερη από εκείνη στην οποία θα βρισκόταν χωρίς το σχέδιο.»

8. Εισάγεται νέο άρθρο 120α ως εξής :

«Άρθρο 120α
Σύμπραξη συνέλευσης μετόχων ή εταίρων

Αν ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο και κατά τις οικείες διατάξεις απαιτείται για την εκπλήρωση ορισμένων όρων της πρότασης σχεδίου αναδιοργάνωσης η σύμπραξη της συνέλευσης των μετόχων ή των εταίρων, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 101 παράγραφοι 1, 2 και 3.»

9. Αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 122 ως εξής:

«3. Στη συζήτηση καλούνται, τουλάχιστον πριν τρεις (3) ημέρες, να εκφέρουν τις απόψεις τους, ο οφειλέτης και ο σύνδικος. Όποιος έχει έννομο συμφέρον έχει δικαίωμα παρέμβασης χωρίς τήρηση προδικασίας.»

10. Αντικαθίσταται η περίπτωση α' του άρθρου 124 ως εξής:

«α) εάν δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις του παρόντος κώδικα ως προς το περιεχόμενο του σχεδίου, την ίση μεταχείριση των πιστωτών που συμμετέχουν στην ίδια ομάδα ή υποομάδα, τη διαδικασία συζήτησης και ψηφοφορίας, τις αναγκαίες πλειοψηφίες των πιστωτών και τη συναίνεση του οφειλέτη και εφόσον η σχετική παράβαση θα μπορούσε ουσιωδώς να είχε επηρεάσει την αποδοχή του σχεδίου από τους πιστωτές.»

11. Αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 128 ως εξής:

«1. Η ακύρωση του σχεδίου επιφέρει αυτοδικαίως:

α) τη λήξη της διαδικασίας αναδιοργάνωσης και της εποπτείας εκπλήρωσης των όρων του σχεδίου,

β) την αποδέσμευση των πιστωτών από τους όρους του σχεδίου και την επαναφορά τους στην κατά την κήρυξη της πτώχευσης νομική θέση τους ως προς το ύψος, το είδος, την εξασφάλιση και τα προνόμια των απαιτήσεών τους κατά του οφειλέτη, εφόσον είχαν διαμορφωθεί διαφορετικά στο σχέδιο, μετά από αφαίρεση των ποσών που τυχόν είχαν λάβει σύμφωνα με το σχέδιο και

γ) την εισέλευση της διαδικασίας στο στάδιο της ένωσης των πιστωτών.»

12. Αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 131 ως εξής:

«2. Ο σύνδικος πληροφορεί ανά έξι (6) μήνες με έκθεσή του τον εκπρόσωπο των πιστωτών που έχει προς τούτο οριστεί στο σχέδιο, για την πορεία του σχεδίου και τις προβλέψεις για την εκπλήρωσή του.»

Άρθρο 8
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΟΓΔΟΟΥ
(«Η εκκαθάριση της περιουσίας του οφειλέτη και η διανομή»)

1. Αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 135 ως εξής:

«1. Αν αποφασισθεί, μετά το πέρας των επαληθεύσεων από τη συνέλευση των πιστωτών σύμφωνα με το άρθρο 84, ότι η επιχείρηση του οφειλέτη πρέπει να εκποιηθεί ως σύνολο επιχείρησης ή κατά τα επιμέρους λειτουργικά σύνολα (κλάδους) αυτής, η εκποίηση πραγματοποιείται σύμφωνα με τις επόμενες διατάξεις.»

2. Αντικαθίσταται το άρθρο 136 ως εξής:

«Άρθρο 136
Εκτίμηση της αξίας του ενεργητικού

Αν η απόφαση της συνέλευσης των πιστωτών του άρθρου 84, περί εκποίησης της επιχείρησης του οφειλέτη ως συνόλου, επι-

κυρωθεί από τον εισηγητή και δεν ασκηθεί κατ' αυτής εμπρόθεσμη προσφυγή ή η ασκηθείσα εμπροθέσμως προσφυγή απορριφθεί από το πτωχευτικό δικαστήριο κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 84, ο σύνδικος ζητεί από τον εισηγητή να του επιτραπεί η πρόσληψη πιστοποιημένου εκτιμητή, φυσικού ή νομικού προσώπου, το οποίο περιλαμβάνεται στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών που τηρείται στη Διεύθυνση Οικονομικού Συντονισμού και Μακροοικονομικών Προβλέψεων της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών και είναι δημοσιευμένο στην ιστοσελίδα του ίδιου Υπουργείου. Ο τελευταίος προβαίνει στην εκτίμηση της αξίας της επιχείρησης ως συνόλου, εν όψει της δυνατότητας συνέχισης της επιχείρησης, καθώς και στην ταυτόχρονη εκτίμηση της αξίας και των κατ' ιδίαν υλικών και άυλων στοιχείων του ενεργητικού της. Εφόσον στην περιουσία της επιχείρησης του οφειλέτη περιλαμβάνεται ακίνητο, για την εκτίμηση της αξίας αυτού λαμβάνεται υπόψη η εμπορική του αξία.»

3. Αντικαθίσταται το άρθρο 137 ως εξής:

«Άρθρο 137
Διάταξη του εισηγητή

1. Ο σύνδικος, με βάση την απογραφή του ενεργητικού του οφειλέτη (άρθρο 68 παράγραφος 2) και τον ισολογισμό ή τη λογιστική κατάσταση που έχει συντάξει (άρθρο 76 παράγραφοι 1 και 2) και κάθε άλλο στοιχείο που έχει στη διάθεσή του, καθώς και την έκθεσή του κατά το προηγούμενο άρθρο εκτιμητή, συντάσσει, εντός είκοσι (20) ημερών, λεπτομερή έκθεση προς τον εισηγητή, στην οποία αναφέρονται όλα τα επί μέρους στοιχεία που απαρτίζουν το ενεργητικό και τα οποία περιέρχονται στον αγοραστή που αναδεικνύεται πλειοδότης, τους τυχόν προτεινόμενους όρους της πώλησης και γενικά κάθε χρήσιμη πληροφορία.

2. Με την έκθεση της προηγούμενης παραγράφου ο σύνδικος ζητεί από τον εισηγητή να του επιτραπεί η εκποίηση με δημόσιο πλειοδοτικό διαγωνισμό της επιχείρησης ως συνόλου, αντί του συνολικού τιμήματος που εκτιμά αυτός και αντί των όρων που τυχόν αυτός θεωρεί ότι προσήκουν στην περίπτωση.

3. Ο εισηγητής με αιτιολογημένη διάταξή του, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων – Τομέας Ασφάλισης Νομικών (ΕΤΑΑ – ΤΑΝ) και η οποία δεν υπόκειται σε προσφυγή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου, αποφαίνεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών, καθορίζοντας την αξία της επιχείρησης, την τιμή πρώτης προσφοράς και τους όρους υπό τους οποίους πρέπει να γίνει η εκποίηση. Σε αυτή την περίπτωση η ανακοπή του άρθρου 152 ασκείται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση στο ως άνω Δελτίο.»

4.α. Αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 138 ως εξής:

«1. Ο σύνδικος, εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοση της κατά το προηγούμενο άρθρο διάταξης του εισηγητή, δημοσιεύει διακήρυξη περί διενέργειας δημόσιου πλειοδοτικού διαγωνισμού. Η διακήρυξη περιέχει:

α) την επωνυμία, την έδρα, τη δραστηριότητα και συνοπτική περιγραφή της επιχείρησης του οφειλέτη, το ενεργητικό της οποίας πωλείται ως σύνολο, χωρίς να απαιτείται λεπτομερής περιγραφή των επιμέρους στοιχείων, τα οποία αναγράφονται στην έκθεση του συνδίκου του προηγούμενου άρθρου, αντίγραφο της οποίας μπορεί να λάβει ατελώς κάθε ενδιαφερόμενος,

β) πρόσκληση προς κάθε ενδιαφερόμενο να παραλάβει από τον σύνδικο αντίγραφο της κατά το άρθρο 137 έκθεσής του και να υποβάλει την προσφορά του, η οποία συνοδεύεται από εγγυητική επιστολή τράπεζας που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα, για ποσό και με όρους που προσδιορίζονται επίσης στη διακήρυξη,

γ) την προθεσμία υποβολής των προσφορών, στον εισηγητή, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των είκοσι (20) ημερών από την τελευταία δημοσίευση της διακήρυξης στον τύπο, σύμφωνα με τις διατάξεις της επόμενης παραγράφου, καθώς και την ημέρα και ώρα αποσφράγισης των προσφορών από τον εισηγητή και

δ) το ονοματεπώνυμο του συμβολαιογράφου της έδρας της επιχείρησης του οφειλέτη, ενώπιον του οποίου, μετά από την έγκριση του εισηγητή, συνάπτεται η σύμβαση της μεταβίβασης της επιχείρησης.»

β. Προστίθεται παράγραφος 3 στο άρθρο 138 ως εξής:

«3. Επιπλέον των ανωτέρω η διακήρυξη αυτή δημοσιεύεται με επιμέλεια του συνδίκου στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Τομέα Ασφάλισης Νομικών του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων.»

5. Αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 139 ως εξής:

«2. Κατά την καθορισθείσα στη διακήρυξη ημέρα και ώρα, ο εισηγητής αποσφραγίζει τις προσφορές, παρουσία του συνδίκου και εκείνων που υπέβαλαν τις προσφορές. Ο εισηγητής συντάσσει έκθεση περί της αποσφράγισης, στην οποία προσαρτώνται όλες οι προσφορές και την οποία υπογράφει ο ίδιος, ο γραμματέας, ο σύνδικος και οι λοιποί παρόντες. Αντίγραφο της έκθεσης και των προσφορών παραδίνεται στον σύνδικο αυθημερόν, καθώς και σε κάθε ενδιαφερόμενο που δικαιολογεί έννομο συμφέρον.»

6. Αντικαθίσταται το άρθρο 140 ως εξής:

«Άρθρο 140
Κατακύρωση

1. Ο σύνδικος, εντός πέντε (5) ημερών από την αποσφράγιση των προσφορών, συντάσσει συνοπτική έκθεση αξιολόγησής τους και προτείνει την κατακύρωση ή μη της επιχείρησης στον πλειοδότη, δηλαδή σε αυτόν του οποίου την προσφορά κρίνει ως πλέον συμφέρουσα για τους πιστωτές. Η έκθεση υποβάλλεται στον εισηγητή, αντίγραφο δε αυτής χορηγείται αδαπάνως και σε κάθε ενδιαφερόμενο που δικαιολογεί έννομο συμφέρον.

2. Ο εισηγητής, με αιτιολογημένη διάταξή του, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων - Τομέας Ασφάλισης Νομικών (ΕΤΑΑ – ΤΑΝ) και η οποία δεν υπόκειται σε προσφυγή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου, εγκρίνει ή απορρίπτει την κατακύρωση. Σε αυτή την περίπτωση η ανακοπή του άρθρου 152 ασκείται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση στο ως άνω Δελτίο. Πριν από την έκδοση της ως άνω διάταξης καλούνται ο σύνδικος, ο οφειλέτης και αυτοί που μετείχαν στο δημόσιο πλειστηριασμό να καταθέσουν στον εισηγητή έγγραφο υπόμνημα και να επικαλεστούν και να προσκομίσουν σχετικά έγγραφα. Ο εισηγητής, αφού λάβει υπόψη τα παραπάνω, εφόσον κρίνει την προσφορά του πλειοδότη συμφέρουσα για τους πιστωτές, εγκρίνει τη σύναψη της σύμβασης μεταβίβασης της επιχείρησης. Άλλως, ο δημόσιος πλειστηριασμός επαναλαμβάνεται, σύμφωνα με το άρθρο 144.»

7. Αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 141 ως εξής:

«1. Μετά την κατά το προηγούμενο άρθρο έγκριση από τον εισηγητή, ο σύνδικος συνάπτει ενώπιον του συμβολαιογράφου ο οποίος ορίζεται στη διακήρυξη τη σύμβαση μεταβίβασης του ενεργητικού της επιχείρησης, με βάση τους όρους της προσφοράς του και τους τυχόν άλλους ευνοϊκότερους όρους που υποδείχθηκαν στον πλειοδότη και αυτός τους αποδέχθηκε με δήλωσή του προς τον σύνδικο και τον εισηγητή.»

8. Αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 144 ως εξής:

«2. Ο σύνδικος, στην περίπτωση μη έγκρισης της κατακύρωσης από τον εισηγητή, επαναλαμβάνει εντός δεκαπέντε (15) ημερών τις δημοσιεύσεις του άρθρου 138, ορίζοντας νέες ημερομηνίες υποβολής προσφορών. Ο σύνδικος μπορεί να ζητήσει από τον εισηγητή να ορίσει, με αιτιολογημένη διάταξή του, κατά της οποίας δεν επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου, νέα τιμή πρώτης προσφοράς. Ο νέος δημόσιος πλειστηριασμός διεξάγεται με τις ίδιες διατυπώσεις και έχει τα ίδια αποτελέσματα που ορίζονται στις ανωτέρω διατάξεις.»

9. Αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 147 ως εξής:

«2. Σε περίπτωση που άρχισε εκτέλεση από τους ενέγγυους πιστωτές κατά την προηγούμενη παράγραφο, αν και μετά την ένωση αυτή καθυστερεί κατά τρόπο αδικαιολόγητο που επιφέρει συγκεκριμένη βλάβη των πιστωτών, ο εισηγητής, με αιτιολογη-

μένη διάταξή του, κατά της οποίας δεν επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου, μετά από αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον, μπορεί να δώσει την άδεια στον σύνδικο να εκποιήσει το ακίνητο κατά τις διατάξεις των επόμενων άρθρων.»

10. Αντικαθίσταται το άρθρο 148 ως εξής:

«Άρθρο 148
Διαδικασία διακήρυξης

1. Η εκποίηση των ακινήτων του οφειλέτη γίνεται ύστερα από άδεια του εισηγητή που παρέχεται μετά από αίτηση του συνδίκου, με αιτιολογημένη διάταξή του, κατά της οποίας δεν επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου. Στη διάταξη του εισηγητή ορίζεται η αξία του ακινήτου, η τιμή πρώτης προσφοράς και οι όροι της εκποίησης. Αν έχει προηγηθεί η διαδικασία των άρθρων 135 επ., ως αξία του ακινήτου θεωρείται η εκτίμησή του σύμφωνα με το άρθρο 136.

2. Μετά από την έκδοση της διάταξης της παραγράφου 1 ο εισηγητής συντάσσει έκθεση στην οποία αναφέρεται το ακίνητο που εκποιείται, η τιμή πρώτης προσφοράς και οι όροι που τυχόν όρισε, ο τόπος και χρόνος του πλειστηριασμού, ο τόπος και χρόνος των επαναλήψεών του, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία.

3. Ο σύνδικος, εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοση της διάταξης του εισηγητή, εκδίδει διακήρυξη περί διενέργειας δημόσιου πλειοδοτικού διαγωνισμού. Η διακήρυξη περιέχει σύντομη περιγραφή του ακινήτου, την τιμή πρώτης προσφοράς και τους όρους που όρισε ο εισηγητής, τον τόπο και χρόνο του πλειστηριασμού και τις επαναλήψεις του, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία.

4. Αντίγραφο της διακήρυξης τοιχοκολλάται στο γραφείο του εισηγητή και κοινοποιείται στους ενυπόθηκους πιστωτές και στο Δημόσιο δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν τον πλειστηριασμό. Περίληψη της διακήρυξης, που αναφέρει τα ανωτέρω στοιχεία, δημοσιεύεται στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ταμείου Νομικών πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν τον πλειστηριασμό και τις τυχόν επαναλήψεις του. Ο εισηγητής μπορεί να διατάξει πρόσθετες δημοσιεύσεις σε πολιτικές ή οικονομικές αθηναϊκές εφημερίδες, καθώς και σε εφημερίδα του τόπου όπου βρίσκεται το ακίνητο, τις οποίες ορίζει ο ίδιος. Στις δημοσιεύσεις αυτές πρέπει να αναφέρεται η ημέρα και ώρα του πλειστηριασμού και οι τυχόν επαναλήψεις. Οι πρόσθετες δημοσιεύσεις λαμβάνουν χώρα, εφόσον διαταχθούν, πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν τον πλειστηριασμό.

5. Επιπλέον των ανωτέρω η διακήρυξη αυτή δημοσιεύεται με επιμέλεια του συνδίκου στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Τομέα Ασφάλισης Νομικών του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων.»

11. Αντικαθίσταται το άρθρο 150 ως εξής:

«Άρθρο 150
Επανάληψη πλειστηριασμού

1. Εάν ο πλειστηριασμός επαναληφθεί τρεις (3) συνεχείς ανά εβδομάδα φορές, χωρίς να εμφανιστεί πλειοδότης, αναβάλλεται για μία ακόμη φορά από τον εισηγητή χωρίς άλλες διατυπώσεις, σε ημερομηνία απέχουσα τέσσερις (4) εβδομάδες από την τελευταία επανάληψη. Αν η διαδικασία αποβεί άκαρπη, κατόπιν αίτησης του συνδίκου, ο εισηγητής με αιτιολογημένη διάταξή του, κατά της οποίας δεν επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου, υποχρεούται να μεταρρυθμίσει την κατά το άρθρο 148 διάταξή του και να ορίσει μικρότερη τιμή πρώτης προσφοράς ή να θέσει όρους για τη διευκόλυνση της εκποίησης του ακινήτου περιλαμβανομένης της ελεύθερης εκποίησης. Πριν από την έκδοση της ως άνω διάταξης όποιος δικαιολογεί έννομο συμφέρον μπορεί να καταθέσει στον εισηγητή έγγραφο υπόμνημα και να επικαλεστεί και να προσκομίσει σχετικά έγγραφα.

2. Ο εισηγητής αποφαίνεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της αίτησης του συνδίκου και μεταρρυθμίζει τη διάταξη. Αμέσως μετά την έκδοση της διάταξης, ο εισηγητής συντάσσει νέα έκθεση, κατά το άρθρο 148 παράγραφος 2 και ο σύνδικος συντάσσει νέα διακήρυξη, την οποία προσαρμόζει στη διάταξη, τηρώντας τις διατυπώσεις της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου. Η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται και για κάθε περαιτέρω μείωση της τιμής πρώτης προσφοράς.»

12. Αντικαθίστανται οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 152 ως εξής:

«3. Η άσκηση της ανακοπής και η προθεσμία αυτής δεν αναστέλλουν την περαιτέρω διαδικασία της εκκαθάρισης, εκτός αν διατάξει τούτο ο εισηγητής, μετά από αίτηση κάθε ενδιαφερομένου που δικαιολογεί έννομο συμφέρον και αφού ακουσθεί ο σύνδικος, που προσκαλείται να εκθέσει τις απόψεις του εγγράφως προ τριών (3) ημερών.

4. Η συζήτηση της ανακοπής προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεσή της και το δικαστήριο αποφαίνεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών. Η απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ανακοπή ερημοδικίας, έφεση ή αναίρεση. Το πτωχευτικό δικαστήριο με την απόφασή του που απαγγέλλει την ακύρωση, ορίζει ποιες από τις πράξεις πρέπει να επαναληφθούν.»

13. Αντικαθίσταται η περίπτωση α' του άρθρου 154 ως εξής:

«(α) Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτήσεις οποιασδήποτε φύσεως προς την επιχείρηση του οφειλέτη, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνέχιση της δραστηριότητας και των πληρωμών της, η διάσωσή της και η διατήρηση ή επαύξηση της περιουσίας της, με βάση τη συμφωνία εξυγίανσης ή το σχέδιο αναδιοργάνωσης. Το ίδιο προνόμιο έχουν και απαιτήσεις προσώπων που, με βάση τη συμφωνία εξυγίανσης, συνεισέφεραν αγαθά ή υπηρεσίες προς το σκοπό συνέχισης της δραστηριότητας της επιχείρησης και των πληρωμών, για την αξία των αγαθών ή των υπηρεσιών που συνεισέφεραν. Επίσης, το ίδιο προνόμιο έχουν και απαιτήσεις από χρηματοδότηση κάθε φύσης και παροχή αγαθών και υπηρεσιών προς την επιχείρηση του οφειλέτη που δίδονται για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου και γεννώνται κατά το χρονικό διάστημα των διαπραγματεύσεων για την επίτευξη συμφωνίας εξυγίανσης, το οποίο δύναται να απέχει έως έξι (6) μήνες, κατ' ανώτατο όριο, από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης επικύρωσης. Το προνόμιο του προηγούμενου εδαφίου υφίσταται ανεξάρτητα από την επικύρωση ή μη της συμφωνίας εξυγίανσης, εφόσον οι σκοποί των χρηματοδοτήσεων ή των παροχών και η ύπαρξη του προνομίου προβλέπονται ρητά στη συμφωνία εξυγίανσης ή σε συμβάσεις που καταρτίζονται κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα. Το προνόμιο των προηγούμενων εδαφίων δεν αφορά σε μετόχους ή εταίρους για τις εισφορές τους σε μετρητά ή σε είδος στα πλαίσια αύξησης του κεφαλαίου του οφειλέτη.»

14. Αντικαθίσταται το άρθρο 156 ως εξής:

«Άρθρο 156
Συρροή προνομίων

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, αν εκτός από τις απαιτήσεις του άρθρου 154 υπάρχουν και οι απαιτήσεις του άρθρου 155 αριθμ. 1(γ), προτιμώνται οι πρώτες. Αν υπάρχουν και απαιτήσεις του άρθρου 155 αριθμ. 1α) και 1β), τότε οι απαιτήσεις του άρθρου 154 ικανοποιούνται έως το ένα τρίτο του προϊόντος της πτωχευτικής εκποίησης που πρέπει να διανεμηθεί στους πιστωτές και τα δύο τρίτα διατίθενται για να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του άρθρου 155 αριθ. 1α) και 1β). Από τα υπόλοιπα που απομένουν από το ένα τρίτο ή τα δύο τρίτα, μετά την ικανοποίηση των απαιτήσεων των άρθρων 154 και 155 αριθ. 1α) και 1β), κατά το προηγούμενο εδάφιο, κατατάσσονται, ώσπου να καλυφθούν, οι απαιτήσεις της άλλης από τις προαναφερόμενες δύο κατηγορίες, που δεν έχουν ικανοποιηθεί.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, αν υπάρχουν περισσότερες απαιτήσεις από αυτές που αναφέρονται στα άρθρα 154 ή 155, η απαίτηση της προηγούμενης τάξης προτιμάται από την απαίτηση της επόμενης τάξης και αν είναι της ίδιας τάξης ικανοποιούνται συμμέτρως. Αν συντρέχουν περισσότερες απαιτήσεις από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 155 αριθ. 1β), ακολουθείται η κατά το ουσιαστικό δίκαιο σειρά.

3. Αν εκτός από τις απαιτήσεις του άρθρου 154 υπάρχουν και

απαιτήσεις του άρθρου 155, καθώς και μη προνομιούχες απαιτήσεις, τότε, μετά την ολοσχερή ικανοποίηση των απαιτήσεων του άρθρου 154α, οι απαιτήσεις του άρθρου 155 ικανοποιούνται έως το εξήντα πέντε τοις εκατό (65%), οι λοιπές απαιτήσεις του άρθρου 154 έως το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) και οι μη προνομιούχες απαιτήσεις έως το δέκα τοις εκατό (10%) του ποσού του προϊόντος της πτωχευτικής εκποίησης που πρέπει να διανεμηθεί στους πιστωτές συμμέτρως. Από τα υπόλοιπα που απομένουν από το εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) ή από το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) κατατάσσονται, ώσπου να καλυφθούν οι απαιτήσεις της εκάστοτε άλλης από τις δύο προαναφερόμενες κατηγορίες, που δεν έχουν ικανοποιηθεί. Από τα υπόλοιπα που απομένουν από την ικανοποίηση των εγχειρόγραφων δανειστών ικανοποιούνται οι απαιτήσεις του άρθρου 155 και του άρθρου 154 κατηγορίες β-ζ κατά τα οριζόμενα στο εδάφιο 2 της παραγράφου 1. Αν υπάρχουν απαιτήσεις του άρθρου 155 και μη προνομιούχες απαιτήσεις, οι πρώτες ικανοποιούνται έως το ενενήντα τοις εκατό (90%) και οι δεύτερες έως το δέκα τοις εκατό (10%) του ποσού του προϊόντος της πτωχευτικής εκποίησης, που πρέπει να διανεμηθεί στους πιστωτές συμμέτρως. Αν υπάρχουν απαιτήσεις του άρθρου 154 και μη προνομιούχες απαιτήσεις, τότε, μετά την ολοσχερή ικανοποίηση των απαιτήσεων του άρθρου 154α, οι λοιπές απαιτήσεις του άρθρου 154 ικανοποιούνται σε ποσοστό έως το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του προϊόντος της πτωχευτικής εκποίησης που πρέπει να διανεμηθεί στους πιστωτές, ενώ οι μη προνομιούχοι ικανοποιούνται στο υπόλοιπο ποσοστό συμμέτρως.»

15.α. Αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 161 ως εξής:

«1. Εντός δέκα (10) ημερών από την επομένη της τελευταίας χρονολογικά δημοσίευσης του άρθρου 153 παράγραφος 2, οποιοσδήποτε δικαιολογεί έννομο συμφέρον, μπορεί να ασκήσει κατά του πίνακα διανομής ανακοπή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου για λόγους που αναφέρονται στην κατάταξη των πιστωτών. Η ανακοπή απευθύνεται κατά του συνδίκου και κατά των πιστωτών των οποίων προσβάλλεται η κατάταξη. Η απόφαση του δικαστηρίου υπόκειται σε όλα τα ένδικα μέσα, πλην της ανακοπής ερημοδικίας.»

β. Αναριθμείται η υπάρχουσα παράγραφος 2 του άρθρου 161 σε 3 και προστίθεται παράγραφος 2 ως εξής:

«2. Η συζήτηση της ανακοπής προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεσή της και η απόφαση επ' αυτής εκδίδεται μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από τη συζήτησή της.»

Άρθρο 9
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΕΝΑΤΟΥ
(«Απλοποιημένη διαδικασία επί πτωχεύσεων μικρού αντικειμένου»)

Αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 162 ως εξής:

«Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των λοιπών Κεφαλαίων του παρόντος Κώδικα, εκτός αν το πτωχευτικό δικαστήριο κατά την κρίση του αποφασίσει τον τρόπο και τους τύπους, σύμφωνα με τους οποίους θα διεξαχθεί η πτωχευτική διαδικασία, ακόμη και κατά παρέκκλιση των διατάξεών του.»

Άρθρο 10
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΔΕΚΑΤΟΥ
(«Η περάτωση της πτώχευσης»)

1. Αντικαθίσταται το άρθρο 164 ως εξής:

«Άρθρο 164
Γενικά

1. Η πτώχευση περατώνεται με την επικύρωση του σχεδίου αναδιοργάνωσης (άρθρο 125 παράγραφος 2), με την εκποίηση όλων των στοιχείων του ενεργητικού της, καθώς και με την παύση των εργασιών της λόγω της έλλειψης ενεργητικού, λόγω της παρόδου του χρόνου που ορίζεται στο άρθρο 166 παράγραφος 3 ή λόγω της εξόφλησης όλων των πτωχευτικών πιστωτών κατά το κεφάλαιο και τόκους μέχρι την κήρυξη της πτώχευσης.

2. Η τελεσίδικη επικύρωση του σχεδίου αναδιοργάνωσης και η περάτωση της πτώχευσης λόγω εξόφλησης όλων των πτωχευτικών πιστωτών συνιστούν λόγους αναβίωσης του νομικού προσώπου τηρουμένων των διατάξεων του εταιρικού δικαίου».

2. Αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 165 ως εξής:

«2. Ο εισηγητής συγκαλεί εντός μηνός τη συνέλευση των πιστωτών, ενώπιον των οποίων ο σύνδικος λογοδοτεί για τη διαχείρισή του. Στη συνέλευση αυτή καλείται και δικαιούται να παραστεί και ο οφειλέτης. Οι πιστωτές γνωμοδοτούν περί της διαχείρισης του συνδίκου. Συντάσσεται περί αυτού έκθεση από τον εισηγητή, στην οποία καταχωρούνται και οι παρατηρήσεις του οφειλέτη και των πιστωτών. Αν η σύγκληση της συνέλευσης των πιστωτών δεν καταστεί δυνατό να πραγματοποιηθεί, μετά από δεύτερη ατελέσφορη προσπάθεια, ο σύνδικος λογοδοτεί ενώπιον μόνου του εισηγητή.»

3. Αντικαθίστανται οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 166 ως εξής:

«1. Αν οι εργασίες της πτώχευσης δεν μπορούν να εξακολουθήσουν, λόγω έλλειψης των αναγκαίων χρημάτων ή ευχερώς ρευστοποιήσιμης περιουσίας, το πτωχευτικό δικαστήριο, μετά από έκθεση του εισηγητή και αφού ακούσει τον σύνδικο, μπορεί, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη, πιστωτή ή του συνδίκου ή και αυτεπαγγέλτως, να κηρύξει την παύση των εργασιών της πτώχευσης.

2. Στην περίπτωση της παραγράφου 1 περατώνεται η πτώχευση, αίρεται η πτωχευτική απαλλοτρίωση και ο οφειλέτης αναλαμβάνει τη διοίκηση της περιουσίας του. Οι πιστωτές αναλαμβάνουν τα ατομικά καταδιωκτικά μέτρα, εκτός αν ο οφειλέτης έχει απαλλαγεί σύμφωνα με το άρθρο 169, παύει δε το λειτούργημα του συνδίκου και του εισηγητή. Τα αποτελέσματα αυτά επέρχονται μετά πάροδο μηνός από τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 1.»

4. Καταργείται το άρθρο 167.

Άρθρο 11
ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΕΝΔΕΚΑΤΟΥ
(«Η αποκατάσταση του οφειλέτη»)

Αντικαθίσταται το Κεφάλαιο ενδέκατο του Πτωχευτικού Κώδικα (άρθρα 168 έως 170α) εξ ολοκλήρου, ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ
Η ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Άρθρο 167
Κήρυξη του οφειλέτη συγγνωστού

1. Το πτωχευτικό δικαστήριο, εκτιμώντας τα αίτια και τις συνθήκες της πτώχευσης, ύστερα από σχετική έκθεση του εισηγητή, στην οποία καταχωρούνται και οι τυχόν παρατηρήσεις του οφειλέτη και των πιστωτών, και αφού ακούσει τον σύνδικο, αποφαίνεται ότι ο οφειλέτης είναι συγγνωστός, αν αυτός επιδεικνύει καλή πίστη τόσο κατά την κήρυξη της πτώχευσης όσο και κατά τη διάρκειά της, είναι συνεργάσιμος με τα όργανα της πτώχευσης και η πτώχευση δεν οφείλεται σε δόλιες ενέργειές του. Δεν μπορούν να κηρυχθούν συγγνωστοί αυτοί που καταδικάστηκαν για κάποια από τις πράξεις των άρθρων 171 και 172 του παρόντος ή για κάποια από τις κακουργηματικές πράξεις της κλοπής, απάτης, υπεξαίρεσης ή πλαστογραφίας του Ποινικού Κώδικα. Αν υπάρχει εκκρεμής ποινική δίωξη για κάποια από αυτές τις πράξεις, το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί να αναβάλει την απόφασή του μέχρι την αμετάκλητη περάτωση της ποινικής διαδικασίας. Η απόφαση ανακαλείται αν επέλθει μεταβολή πραγμάτων που να δικαιολογεί την ανάκληση.

2. Αν η πτώχευση περατώθηκε με απόφαση που κηρύσσει την παύση των εργασιών της, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 166, με την ίδια απόφαση το πτωχευτικό δικαστήριο, εκτιμώντας τα αίτια και τις συνθήκες της πτώχευσης και αφού ακούσει τον σύνδικο, αποφαίνεται ύστερα και από σχετική έκθεση του εισηγητή ότι ο οφειλέτης είναι συγγνωστός.

3. Αν η πτώχευση περατώθηκε με απόφαση που διατάσσει την εκποίηση της επιχείρησης ως συνόλου υπό τις περιστάσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 19 του παρόντος, το πτωχευτικό δικαστήριο ύστερα από αίτηση του οφειλέτη, εκτιμώντας τα αίτια και τις συνθήκες της πτώχευσης και αφού ακούσει τον σύνδικο, αποφαίνεται ύστερα και από σχετική έκθεση του εισηγητή, ότι ο οφειλέτης είναι συγγνωστός.

4. Αν ο οφειλέτης κηρυχθεί συγγνωστός, δεν προσωποκρατείται από τους πιστωτές της πτώχευσης, εκτός αν ειδικοί νόμοι ορίζουν διαφορετικά, παύουν δε οι στερήσεις δικαιωμάτων οι οποίες συνέπειες της πτώχευσης σύμφωνα με το άρθρο 15 του παρόντος. Η διάταξη της απόφασης περί κηρύξεως του οφειλέτη συγγνωστού σημειώνεται στο Μητρώο Πτωχεύσεων, καθώς και στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο.

Άρθρο 168
Αίτηση περί απαλλαγής

Ο οφειλέτης υποβάλει μετά την παρέλευση δύο ετών από την κήρυξη της πτώχευσης, άλλως μέχρι την περάτωσή της, αν αυτή επέρχεται ενωρίτερα, αίτηση περί της απαλλαγής του.

Άρθρο 169
Απόφαση περί απαλλαγής

1. Το πτωχευτικό δικαστήριο αποφασίζει επί της υποβληθείσας σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο, αίτησης του οφειλέτη και, εφόσον τον κρίνει συγγνωστό σύμφωνα με το άρθρο 167, τον απαλλάσσει πλήρως από το υπόλοιπο των απαιτήσεων των πιστωτών που δεν ικανοποιείται από την πτωχευτική περιουσία. Η απόφαση επί της αίτησης εκδίδεται υποχρεωτικά μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από τη συζήτησή της.

2. Ο οφειλέτης δεν απαλλάσσεται από οφειλές που δημιουργήθηκαν από αδίκημα που τελέσθηκε με δόλο ή βαρεία αμέλεια.

3. Αν η πτώχευση περατώνεται με την επικύρωση του σχεδίου αναδιοργάνωσης, ο οφειλέτης απαλλάσσεται άνευ ετέρου, εκτός εάν το σχέδιο ορίζει διαφορετικά.

4. Απαλλαγή του οφειλέτη σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου επιτρέπεται μόνο μία φορά, εκτός εάν πρόκειται για νεότερη απαλλαγή με βάση σχέδιο αναδιοργάνωσης.»

Άρθρο 12
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ
(«Ποινικές διατάξεις»)

Αντικαθίσταται η παράγραφος 4 του άρθρου 171 ως εξής:

«4. Οι πράξεις του παρόντος άρθρου είναι αξιόποινες μόνο σε περίπτωση που κηρυχθεί η πτώχευση ή η αίτηση απορριφθεί για το λόγο ότι προβλέπεται πως η περιουσία του οφειλέτη δεν θα επαρκέσει για τη κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου.»

Άρθρο 13

1. Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων του Μέρους Πρώτου του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός από τα άρθρα 63, 64, 80 και την παράγραφο 3 του άρθρου 81 του Πτωχευτικού Κώδικα, η ισχύς των οποίων αρχίζει από την ενεργοποίηση του Μητρώου διαχειριστών αφερεγγυότητας, που θα καταρτιστεί κατά τις διατάξεις του προεδρικού διατάγματος για τη ρύθμιση του επαγγέλματος του διαχειριστή αφερεγγυότητας, το οποίο θα εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 22 της υποπαραγράφου Γ3 της παρ. Γ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), όπως τελικώς η ανωτέρω παράγραφος 22 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 51 του ν. 4423/2016 (Α' 182).

2. Μεταβατικές διατάξεις

α. Η παράγραφος 5 του άρθρου 84, η παράγραφος 11 του άρθρου 106β, η περίπτωση γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 106γ και τα άρθρα 167, 168 και 169 του Πτωχευτικού Κώδικα, όπως αυτά τίθενται με τον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται και επί εκκρεμών κατά τη θέση σε ισχύ του παρόντος διαδικασιών.

β. Κατά τα λοιπά οι διατάξεις του παρόντος, με την επιφύλαξη των οριζομένων στο προηγούμενο άρθρο, εφαρμόζονται επί των διαδικασιών που αρχίζουν μετά την έναρξη ισχύος του. Ως έναρξη διαδικασιών νοείται ότι η κατάθεση αίτησης πτώχευσης ή αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης.

γ. Η διάταξη του άρθρου 156 του Πτωχευτικού Κώδικα, όπως αντικαθίσταται με το παρόν, εφαρμόζεται και επί αιτήσεων που έχουν κατατεθεί από 19 Αυγούστου 2016.

δ. Οι προϊσχύσασες διατάξεις εξακολουθούν να ισχύουν και να εφαρμόζονται επί των εκκρεμών διαδικασιών.

ε. Μέχρι την ενεργοποίηση του Μητρώου διαχειριστών αφερεγγυότητας, που προβλέπεται στο προηγούμενο άρθρο, θα εφαρμόζονται οι προϊσχύσασες των άρθρων 63, 64, 79, 80 και 81 διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα. Μετά την ενεργοποίηση του ως άνω Μητρώου και την έναρξη ισχύος των νέων διατάξεων των άρθρων 63, 64, 80 και 81 παράγραφος 3 του Πτωχευτικού Κώδικα, αυτά θα εφαρμόζονται επί των διαδικασιών που θα αρχίζουν μετά την έναρξη ισχύος τους. Οι προϊσχύσασες αντίστοιχες διατάξεις θα εξακολουθούν να ισχύουν και να εφαρμόζονται επί των εκκρεμών διαδικασιών κατά τον ως άνω χρόνο.

6. Οι διατάξεις άλλων νόμων που παραπέμπουν σε άρθρα των καταργούμενων ή αντικαθιστώμενων διατάξεων του ν. 3588/2007, από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου θεωρούνται ότι παραπέμπουν σε αντίστοιχες διατάξεις του.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Άρθρο 14
Τροποποίηση γενικών δικονομικών κανόνων

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 17 του π.δ. 18/1989 (Α' 8) αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα δικόγραφα της αίτησης ακυρώσεως, της προσφυγής και της αίτησης αναιρέσεως, που ασκούνται από ιδιώτη, υπογράφονται μόνο από δικηγόρο.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 17 καταργείται.

3. Στην τρίτη υποπαράγραφο της παρ. 2 του άρθρου 19 του π.δ. 18/1989, όπως ισχύει μετά τις προσθήκες που έγιναν με το άρθρο 41 του ν. 4055/2012 (Α' 51), προστίθενται μετά το προτελευταίο εδάφιο τα εξής:

«Η αυξημένη δικαστική δαπάνη του προηγούμενου εδαφίου επιβάλλεται επίσης στον διάδικο που ηττήθηκε, εάν, κατά την κρίση του δικαστηρίου, το δικόγραφό του υπερβαίνει σε έκταση το αναγκαίο μέτρο εν όψει των τιθέμενων με το ένδικο βοήθημα ή μέσο ζητημάτων.»

4. Η περίπτωση α' της παραγράφου 3 του άρθρου 21 του π.δ. 18/1989 αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Σε περίπτωση προσφυγής που ασκείται από υπάλληλο η κοινοποίηση προς την αρμόδια αρχή γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.»

Άρθρο 15
Τροποποίηση διατάξεων περί ενδίκων βοηθημάτων και μέσων

1. Η παρ. 1 του άρθρου 41 του π.δ. 18/1989 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι κατά το άρθρο 103 του Συντάγματος προσφυγές υπαλλήλων ασκούνται μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κοινοποίηση ή την αποδεδειγμένη πλήρη γνώση από αυτούς της προσβαλλόμενης απόφασης.»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 53 του π.δ. 18/1989, όπως ισχύει μετά

την αντικατάστασή της από την παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 3900/2010 (Α' 213), αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η αίτηση αναιρέσεως επιτρέπεται μόνον όταν προβάλλεται από τον διάδικο, με συγκεκριμένους ισχυρισμούς, που περιέχονται στο εισαγωγικό δικόγραφο, ότι δεν υπάρχει νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή ότι υπάρχει αντίθεση της προσβαλλομένης αποφάσεως προς τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου ανωτάτου δικαστηρίου είτε προς ανέκκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου. Το απαράδεκτο του προηγούμενου εδαφίου καλύπτεται, εάν μέχρι την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης περιέλθει εγγράφως σε γνώση του δικαστηρίου με πρωτοβουλία του διαδίκου, ακόμη και αν δεν γίνεται επίκλησή της στο εισαγωγικό δικόγραφο, απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου ανωτάτου δικαστηρίου είτε ανέκκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου, που είναι αντίθετη προς την προσβαλλόμενη απόφαση.»

3. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 58 του π.δ.18/1989, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του από την παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3900/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«Η έφεση επιτρέπεται μόνον όταν προβάλλεται από τον διάδικο, με συγκεκριμένους ισχυρισμούς, που περιέχονται στο σχετικό δικόγραφο, ότι δεν υπάρχει νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή ότι υπάρχει αντίθεση της προσβαλλομένης αποφάσεως προς τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου ανωτάτου δικαστηρίου είτε προς ανέκκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου. Το απαράδεκτο του προηγούμενου εδαφίου καλύπτεται, εάν μέχρι την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης περιέλθει εγγράφως σε γνώση του δικαστηρίου με πρωτοβουλία του διαδίκου, ακόμη και αν δεν γίνεται επίκλησή της στο εισαγωγικό δικόγραφο, απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου ανωτάτου δικαστηρίου είτε ανέκκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου, που είναι αντίθετη προς την προσβαλλόμενη απόφαση.»

4. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3900/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα αιτήματα των διαδίκων υπογράφονται επί ποινή απαραδέκτου από δικηγόρο και συνοδεύονται από παράβολο τριακοσίων (300) ευρώ, το οποίο καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου σε περίπτωση απόρριψης του αιτήματος.»

Άρθρο 16
Αίτηση επανάληψης της διαδικασίας

Στο Μέρος Τρίτο του π.δ. 18/1989 προστίθεται μετά το άρθρο 69 Κεφάλαιο Έβδομο και νέο άρθρο 69Α, ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ
ΑΙΤΗΣΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Άρθρο 69Α

1. Δικαστική απόφαση, για την οποία κρίθηκε με απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ότι εκδόθηκε κατά παραβίαση δικαιώματος που αφορά το δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας που τηρήθηκε ή διάταξης ουσιαστικού δικαίου της Σύμβασης, υπόκειται σε αίτηση επανάληψης της διαδικασίας ενώπιον του δικαστικού σχηματισμού του Συμβουλίου της Επικρατείας που την εξέδωσε.

2. Δικαίωμα να ασκήσουν την κατά την προηγούμενη παράγραφο αίτηση έχουν όσοι διατέλεσαν διάδικοι στη δίκη ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ή οι καθολικοί ή ειδικοί διάδοχοί τους, εφόσον έχουν έννομο συμφέρον.

3. Η αίτηση ασκείται μέσα σε προθεσμία ενενήντα (90) ημερών, που αρχίζει από τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, σύμφωνα με τις διακρίσεις του άρθρου 44 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, τηρουμένης κατά τα λοιπά της ισχύουσας διαδικασίας. Αν κατά τη διάρκεια της παραπάνω προθεσμίας υπάρξει διαδοχή του ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου διαδίκου, η προθεσμία για τον διάδοχο αρχίζει από τότε που επήλθε η διαδοχή. Ειδικώς στην περίπτωση κληρονομικής διαδοχής, η προθεσμία για τον κληρονόμο αρχίζει από τη λήξη της προθεσμίας για την αποποίηση της κληρονομίας.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 17
Σχέση της διοικητικής με την πολιτική και την ποινική δίκη

Η παράγραφος 2 του άρθρου 5 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Τα δικαστήρια δεσμεύονται από τις αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων, οι οποίες, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ισχύουν έναντι όλων. Δεσμεύονται, επίσης, από τις αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις των ποινικών δικαστηρίων ως προς την ενοχή του δράστη, από τις αμετάκλητες αθωωτικές αποφάσεις, καθώς και από τα αμετάκλητα αποφαινόμενα να μην γίνει η κατηγορία βουλεύματα, εκτός εάν η απαλλαγή στηρίχθηκε στην έλλειψη αντικειμενικών ή υποκειμενικών στοιχείων που δεν αποτελούν προϋπόθεση της διοικητικής παράβασης.»

Άρθρο 18
Τροποποίηση του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και συναφών διατάξεων

1. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας απαλείφεται η φράση «Κατ' εξαίρεση.»

2. Η περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«β) των φορολογικών και τελωνειακών εν γένει διαφορών, των οποίων το αντικείμενο δεν υπερβαίνει τις εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, ανήκει σε πρώτο βαθμό στο μονομελές πρωτοδικείο. Εάν το αντικείμενο υπερβαίνει το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ και μέχρι του ποσού των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ, ανήκει σε πρώτο βαθμό στο τριμελές πρωτοδικείο. Εάν το αντικείμενο υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ, ανήκει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό στο τριμελές εφετείο.»

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται στις εκκρεμείς υποθέσεις για τις οποίες δεν έχει ορισθεί δικάσιμος.

4. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«των διαφορών που προκύπτουν από την εφαρμογή των άρθρων 13 και 14 του ν. 2523/1997 (Α' 179), των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 46 του ν. 4174/2013 (Α' 170), του άρθρου 153 του ν. 2960/2001 (Α' 265) και των περιπτώσεων γ', δ' και ε' της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 1406/1983 (Α' 182), η οποία προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 51 του ν. 3659/2008 (Α' 77), ανήκει στον πρόεδρο πρωτοδικών του διοικητικού πρωτοδικείου, ο οποίος αποφαίνεται ανεκκλήτως.»

5. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 προστίθεται τελευταίο εδάφιο, ως ακολούθως:

«Η υποχρέωση άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής δεν ισχύει στις περιπτώσεις των διαφορών που υπάγονται στην αρμοδιότητα του προέδρου πρωτοδικών του διοικητικού πρωτοδικείου, σύμφωνα με την περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, όπως εκάστοτε ισχύει.»

Άρθρο 19
Τροποποίηση διατάξεων για την εξαίρεση δικαστών

1. Το άρθρο 17 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι διάδικοι μπορούν να ζητήσουν την εξαίρεση του δικαστή

για τον οποίο συντρέχει λόγος αποκλεισμού ή στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν συγκεκριμένοι πραγματικοί λόγοι που δικαιολογούν τη δημιουργία αμφιβολίας ως προς την αντικειμενική άσκηση των καθηκόντων του, με έγγραφη αίτηση, που υποβάλλεται στη γραμματεία του δικαστηρίου ή στο ακροατήριο κατά τις διακρίσεις της επόμενης παραγράφου.

2. Η εξαίρεση προτείνεται από τον διάδικο πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση στο ακροατήριο. Αργότερα, και έως το πέρας της συζήτησης στο ακροατήριο, αίτηση εξαίρεσης μπορεί να υποβληθεί, μόνο εάν πιθανολογείται ότι η περίπτωση ή οι λόγοι της εξαίρεσης προέκυψαν ή έγιναν γνωστοί στον διάδικο μετά την πάροδο της πενθήμερης προθεσμίας.

3. Οι διάδικοι με την ίδια αίτηση μπορούν επίσης να ζητήσουν να κριθεί η νομιμότητα διαδικαστικών πράξεων που έχει ενεργήσει ο δικαστής του οποίου ζητείται η εξαίρεση ή που έχουν ενεργηθεί με τη σύμπραξή του πριν από την υποβολή της αίτησης.

4. Η αίτηση υποβάλλεται είτε από τον διάδικο αυτοπροσώπως είτε από πληρεξούσιο με ειδική πληρεξουσιότητα, πρέπει δε να περιέχει, κατά τρόπο σαφή και ορισμένο, τους λόγους εξαίρεσης και τα στοιχεία από τα οποία αυτοί αποδεικνύονται, διαφορετικά είναι απαράδεκτη.

5. Είναι απαράδεκτη η αίτηση για την εξαίρεση όλων των δικαστών των διοικητικών δικαστηρίων του Κράτους.

6. Δεν επιτρέπεται αίτηση εξαίρεσης: α) όλων των μελών του δικαστηρίου, στο οποίο υπηρετούν πραγματικά περισσότεροι από πέντε (5) δικαστές, β) μελών του δικαστηρίου το οποίο αποφασίζει για την αίτηση εξαίρεσης κατά το άρθρο 18, γ) περισσοτέρων των οκτώ (8) δικαστών για κάθε δικαστήριο στο οποίο υπηρετούν πραγματικά τουλάχιστον δώδεκα (12) δικαστές, δ) περισσοτέρων των τεσσάρων (4) δικαστών για κάθε δικαστήριο στο οποίο υπηρετούν πραγματικά επτά (7) δικαστές και περισσοτέρων των δύο (2) όταν υπηρετούν πραγματικά λιγότεροι από επτά (7) δικαστές, ε) μελών του δικαστηρίου το οποίο αποφασίζει για την παραπομπή της αίτησης εξαίρεσης από δικαστήριο σε δικαστήριο κατά τα άρθρα 11 και 21.

7. Είναι απαράδεκτη η άσκηση δεύτερης αίτησης εξαίρεσης από τον διάδικο κατά των ίδιων δικαστών, στο πλαίσιο της ίδιας δίκης.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 19 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την απορριπτική απόφαση το δικαστήριο, εάν κρίνει ότι οι λόγοι εξαίρεσης είναι απαράδεκτοι ή προδήλως αβάσιμοι, επιβάλλει σε εκείνον που υπέβαλε την αίτηση και τις κυρώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 42.»

Άρθρο 20
Τροποποίηση του άρθρου 27 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Η περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 27 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«α) κατά την εκδίκαση χρηματικών διαφορών, όταν το αντικείμενό τους δεν υπερβαίνει το ποσό των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, αν πρόκειται δε για φορολογική εν γένει διαφορά που αφορά κύριο και πρόσθετο φόρο, όταν ο κύριος φόρος δεν υπερβαίνει το ποσό αυτό.»

Άρθρο 21
Τροποποίηση των άρθρων 126 και 128 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

1. Το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 126 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας καταργούνται. Η ρύθμιση καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς δίκες.

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 128 αντικαθίσταται ως εξής:

«Αντίγραφο του δικογράφου που κατατέθηκε, με μνεία της χρονολογίας κατάθεσής του, επιδίδεται, με τη φροντίδα της γραμματείας, στους καθ' ων τούτο στρέφεται, εξήντα (60) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο.»

Άρθρο 22
Τροποποίηση του άρθρου 126Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

1. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 126Α προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Την κατά τα ανωτέρω εκδίκαση ενδίκου βοηθήματος ή μέσου μπορεί να προτείνει στον πρόεδρο και ο ορισθείς κατά το άρθρο 127 ως εισηγητής.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 126Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι κατά τις παραγράφους 1 και 2 αποφάσεις λαμβάνονται μόνον ομοφώνως και μετά την αποστολή του φακέλου από τη διοίκηση, όταν τούτο κρίνεται απαραίτητο.»

3. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 126Α αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο τελευταίος μπορεί, με αίτησή του, που κατατίθεται εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίηση, και πάντως όχι μετά την πάροδο δεκαοκτώ (18) μηνών από την έκδοση της απόφασης, να ζητήσει τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, καταβάλλοντας τριπλάσιο του κατά το άρθρο 277 οριζόμενου παραβόλου ή, όταν η υπόθεση έχει εισαχθεί με το ένδικο βοήθημα της αγωγής, τριπλάσιο του οριζόμενου στην περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 277 παραβόλου για την προσφυγή.»

4. Στο άρθρο 126Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 10 ως εξής:

«10. Υποθέσεις που έχουν εισαχθεί αναρμοδίως μπορούν να παραπέμπονται στο αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο είτε με πράξη του προέδρου του συμβουλίου διεύθυνσης ή του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο είτε με τη διαδικασία της παραγράφου 1. Με τον ίδιο τρόπο παραπέμπεται και η τυχόν εκκρεμής αίτηση αναστολής.»

Άρθρο 23
Εισαγωγή της ενδοδικαστικής συμβιβαστικής επίλυσης διαφορών

1. Μετά το άρθρο 126Α στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται νέο άρθρο 126Β ως εξής:

«Άρθρο 126Β
Ενδοδικαστική συμβιβαστική επίλυση σε συμβούλιο των διαφορών από αγωγές για απαιτήσεις από διοικητικές συμβάσεις

1. Οι διαφορές από αγωγές για απαιτήσεις από την εκτέλεση διοικητικών συμβάσεων αρμοδιότητας των διοικητικών εφετείων υπόκεινται στη διαδικασία ενδοδικαστικής συμβιβαστικής επίλυσης σε συμβούλιο, σύμφωνα με τους όρους των επόμενων παραγράφων.

2. Ο πρόεδρος του συμβουλίου διεύθυνσης ή ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο ή ο οριζόμενος από αυτόν δικαστής, αμέσως μετά την κατάθεση του εισαγωγικού της δίκης δικογράφου, ορίζει με πράξη του επ' αυτού το αρμόδιο τμήμα για την ενδοδικαστική επίλυση της διαφοράς. Ο πρόεδρος του οικείου τμήματος ορίζει εισηγητή δικαστή με πράξη του, η οποία κοινοποιείται στους διαδίκους. Εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση, οι διάδικοι είναι υποχρεωμένοι να προσκομίσουν στη γραμματεία του δικαστηρίου όλα τα αναγκαία στοιχεία για την επίλυση της διαφοράς. Ο εισηγητής επιμελείται τη συγκέντρωση των αναγκαίων στοιχείων από τους διαδίκους, από τους οποίους μπορεί να ζητά, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, την προσκόμιση πρόσθετων στοιχείων, και οργανώνει την επικοινωνία με αυτούς προς το σκοπό επίλυσης της διαφοράς. Προς τούτο οι διάδικοι καλούνται σε κοινή συνάντηση από τον εισηγητή σε ημερομηνία που ορίζεται από τον ίδιο. Μετά την ολοκλήρωση της ως άνω διαδικασίας, η υπόθεση εισάγεται στο συμβούλιο και συντάσσεται πρακτικό, το οποίο περιέχει τις δηλώσεις των διαδίκων και την απόφαση του συμβουλίου, με την οποία επιλύεται η διαφορά ή διαπιστώνεται η μη επίτευξη της ενδοδικαστικής επίλυσής της.

3. Η απόφαση ενδοδικαστικής επίλυσης, η οποία περιέχει το ύψος της απαίτησης χωρίς παράθεση του πραγματικού, το χρόνο έναρξης της τοκοφορίας και τον προσδιορισμό του επιτοκίου, έχει τα αποτελέσματα αμετάκλητης δικαστικής απόφασης και συνιστά εκτελεστό τίτλο κατά την έννοια του άρθρου 199 του παρόντος Κώδικα.

4. Η διαδικασία ενδοδικαστικής επίλυσης διεξάγεται κατά τρόπο που να διασφαλίζεται το απόρρητο αυτής.

5. Οι διάδικοι, πλην του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, για τους οποίους έχει εφαρμογή η παράγραφος 1 του άρθρου 29 του παρόντος Κώδικα, εκπροσωπούνται στη διαδικασία του παρόντος άρθρου από δικηγόρους, σύμφωνα με τον Κώδικα Δικηγόρων, εφαρμοζόμενης και της διάταξης της περίπτωσης Α' της παραγράφου 2 του άρθρου 27 του παρόντος Κώδικα. Για την ενδοδικαστική επίλυση της διαφοράς απαιτείται ειδική πληρεξουσιότητα.»

2. Οι διατάξεις του νέου άρθρου 126Β του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που τίθενται με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, καταλαμβάνουν και τις εκκρεμείς υποθέσεις.

Άρθρο 24
Εισαγωγή του θεσμού του εισηγητή δικαστή σε διαφορές ουσίας

1. Στο άρθρο 127 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Ο πρόεδρος του συμβουλίου διεύθυνσης ή ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο ή ο πρόεδρος του τμήματος, αμέσως μετά την κατάθεση του ενδίκου βοηθήματος ή μέσου, με πράξη του επ' αυτού, ορίζει εισηγητή τόσο για τις υποθέσεις τριμελούς όσο και μονομελούς σύνθεσης και δίνει εντολή να ανακοινωθεί η δικογραφία σε αυτόν. Ο πρόεδρος του συμβουλίου διεύθυνσης ή ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο ή ο πρόεδρος του τμήματος μπορεί οποτεδήποτε, ακόμη και προφορικώς, να αντικαταστήσει τον εισηγητή σε περίπτωση κωλύματος. Εισηγητής δεν ορίζεται για το ένδικο βοήθημα της αγωγής ή για ένδικο μέσο κατά απόφασης που εκδίδεται επί αγωγής. Σε περίπτωση σώρευσης περισσότερων ενδίκων βοηθημάτων ή μέσων κατά το άρθρο 124, εισηγητής ορίζεται, εφόσον τούτο απαιτείται, για ένα από τα ένδικα βοηθήματα ή μέσα που σωρεύονται στο ίδιο δικόγραφο.»

2. Μετά το άρθρο 128 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 128Α με τίτλο «Καθήκοντα εισηγητή», ως εξής:

«1. Ο εισηγητής, σε συνεργασία, εφόσον τούτο κρίνεται απαραίτητο, με τον πρόεδρο του συμβουλίου διεύθυνσης ή τον δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο ή τον πρόεδρο του τμήματος, φροντίζει για τη συγκέντρωση κάθε στοιχείου χρήσιμου για τη διερεύνηση της υπόθεσης και για τη διενέργεια των επιδόσεων εκ μέρους της γραμματείας.

2. Ο εισηγητής μπορεί να ανακοινώνει τη δίκη στους δικαιούμενους σε παρέμβαση, να επικοινωνεί με τους διαδίκους, να τους ενημερώνει για τυχόν τυπικές παραλείψεις και να ζητά από αυτούς να προσκομίσουν στοιχεία που λείπουν ή είναι οπωσδήποτε χρήσιμα.

3. Οι αρχές, προς τις οποίες απευθύνεται ο εισηγητής για τη συγκέντρωση στοιχείων και πληροφοριών για τη διερεύνηση της υπόθεσης, έχουν την υποχρέωση να αποστέλλουν τα ζητούμενα στοιχεία και να παρέχουν τις αναγκαίες πληροφορίες.

4. Όταν ανακύπτουν ζητήματα που ερευνώνται αυτεπαγγέλτως, ο εισηγητής συντάσσει συνοπτική έκθεση, η οποία αναφέρεται αποκλειστικά στα ζητήματα αυτά. Στην περίπτωση αυτή, η έκθεση επισυνάπτεται στο φάκελο το αργότερο τρεις (3) ημέρες πριν από τη συζήτηση, προκειμένου να λάβουν γνώση οι διάδικοι. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης κατάθεσης της έκθεσης από τον εισηγητή, ο διάδικος δύναται να ζητήσει αναβολή της εκδίκασης της υπόθεσης.»

3. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 129 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Η έκθεση με τον κατά την προηγούμενη παράγραφο διοικητικό φάκελο διαβιβάζονται στο δικαστήριο τριάντα (30) ημέρες τουλάχιστον πριν από τη δικάσιμο.»

4. Η παράγραφος 2 του άρθρου 133 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η συνεδρίαση αρχίζει με την προεκφώνηση των υποθέσεων από το πινάκιο, κατά τη σειρά της εγγραφής τους σε αυτό. Την προεκφώνηση ακολουθεί η εκφώνηση και η συζήτηση των υποθέσεων. Σε περίπτωση που έχει συνταχθεί έκθεση κατά το άρθρο 128Α, η συζήτηση αρχίζει με την ανάγνωσή της από τον εισηγητή. Σε ειδική στήλη του πινακίου, ο δικαστής που προεδρεύει κατά τη συνεδρίαση σημειώνει, για κάθε περίπτωση, κατά μεν την προεκφώνηση, αν τυχόν η υπόθεση αναβάλλεται ή διαγράφεται, μετά δε την εκφώνηση και τη συζήτηση, αν οι διάδικοι παραστάθηκαν και πως κατ' αυτήν, καθώς και ότι η υπόθεση συζητήθηκε. Οι διάδικοι μπορούν να συμφωνήσουν ότι δεν θα εμφανισθούν στο ακροατήριο, αλλά θα παραστούν με κοινή δήλωση που υπογράφεται από τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους. Τέτοια δήλωση μπορεί να γίνει και από έναν ή ορισμένους μόνο πληρεξουσίους. Η δήλωση που έχει γίνει από πληρεξούσιο του Δημοσίου, Ο.Τ.Α. ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου δεν έχει καμία δικονομική συνέπεια, αν δεν διαβιβαστεί εμπρόθεσμα στο δικαστήριο ο διοικητικός φάκελος. Η δήλωση αυτή παραδίδεται από τον πληρεξούσιο δικηγόρο ή, σε περίπτωση κοινής δήλωσης, από έναν τουλάχιστον πληρεξούσιο δικηγόρο στον αρμόδιο γραμματέα το αργότερο την παραμονή της δικασίμου και σημειώνεται αμέσως στο πινάκιο. Σε περίπτωση αναβολής της συζήτησης ύστερα από αίτηση διαδίκου, δεν κλητεύεται κατά τη νέα δικάσιμο ο διάδικος που υπέβαλε δήλωση.»

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς υποθέσεις για τις οποίες δεν έχει ορισθεί δικάσιμος.

Άρθρο 25
Τροποποίηση του άρθρου 142 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Η παράγραφος 2 του άρθρου 142 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η κατάργηση διαπιστώνεται με απόφαση του δικαστηρίου, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στην παράγραφο 7 του άρθρου 143, τα οποία, εφόσον δεν έχει ορισθεί δικάσιμος, εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις α', δ' και ε' της προηγούμενης παραγράφου.»

Άρθρο 26
Τροποποίηση του άρθρου 194 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 194 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, το οποίο προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 81 του ν. 3659/2008 (Α' 77), αντικαθίσταται ως εξής:

«Μόλις συμπληρωθεί το οκτάμηνο, ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων επιλαμβάνεται και ερευνά αν είναι δικαιολογημένη ή μη η καθυστέρηση.»

Άρθρο 27
Τροποποίηση του άρθρου 202 και κατάργηση του άρθρου 209Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 202 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 34 του ν. 3900/2010 (Α' 213), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ειδικώς επί φορολογικών, τελωνειακών και διαφορών με χρηματικό αντικείμενο, το δικαστήριο μπορεί, με την απόφασή του, να ορίσει ότι το ανασταλτικό αποτέλεσμα δεν καταλαμβάνει τη λήψη ενός ή περισσότερων αναγκαστικών μέτρων είσπραξης ή διοικητικών μέτρων, για τον εξαναγκασμό ή τη διασφάλιση της είσπραξης της οφειλής, επί συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων του αιτούντος, τα οποία αναφέρονται στην απόφαση.»

2. Στο άρθρο 202 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 6, ως εξής:

«6. Σε κάθε περίπτωση χορήγησης αναστολής, μερικής ή ολικής, η υπόθεση προσδιορίζεται κατά προτεραιότητα, εντός έτους από την έκδοση της απόφασης επί της αίτησης αναστολής και, στις φορολογικές και τελωνειακές διαφορές, εντός έξι (6) μηνών από την έκδοση της απόφασης.»

3. Το άρθρο 209Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, όπως προστέθηκε με το άρθρο 38 του ν. 3900/2010, καταργείται.

Άρθρο 28
Τροποποίηση του άρθρου 276 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 276 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«4. Η απαλλαγή χορηγείται ύστερα από αίτηση του διαδίκου. Η υποβολή της αίτησης διακόπτει την προθεσμία για την άσκηση του οικείου ενδίκου βοηθήματος ή μέσου, η οποία αρχίζει από την επομένη της κοινοποίησης της επ' αυτής απόφασης στον αιτούντα. Σε περίπτωση ήδη εκκρεμούς ενδίκου βοηθήματος ή μέσου, η αίτηση υποβάλλεται είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης. Η αίτηση πρέπει σε κάθε περίπτωση να συνοδεύεται από τα σχετικά έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία.

5. Για την αποδοχή ή την απόρριψη της κατά την προηγούμενη παράγραφο αίτησης, αποφαίνεται ο πρόεδρος του συμβουλίου διεύθυνσης του δικαστηρίου ή ο αναπληρωτής του ή ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο ή ο οριζόμενος από αυτούς πρόεδρος του δικαστηρίου, στο οποίο πρόκειται να εισαχθεί ή εκκρεμεί η υπόθεση, με πράξη του, η οποία επιδίδεται στον αιτούντα δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από την πρώτη συζήτηση του ενδίκου βοηθήματος ή μέσου. Η διαδικασία διεξάγεται ατελώς και δεν είναι υποχρεωτική η παράσταση με δικηγόρο. Προϋπόθεση για την αποδοχή της αίτησης είναι το οικείο ένδικο βοήθημα ή μέσο να μην κρίνεται προδήλως απαράδεκτο ή προδήλως αβάσιμο. Για την ένδεια αρκεί η πιθανολόγηση. Η αποδοχή ή η απόρριψη της αίτησης πρέπει να είναι αιτιολογημένη. Νέα αίτηση μπορεί να υποβληθεί μόνο μία φορά, σε περίπτωση μεταβολής των πραγματικών περιστατικών.»

Άρθρο 29
Τροποποίηση του άρθρου 277 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 277 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, το οποίο προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 65 του ν. 3994/2011 (Α' 165), αντικαθίσταται ως εξής:

«Ως αντικείμενο της διαφοράς θεωρείται η διαφορά του κύριου φόρου, δασμού, τέλους, εισφοράς ή προστίμου και, επί προσβολής πλειόνων συναφών πράξεων με κοινή προσφυγή, το άθροισμα του αντικειμένου αυτών.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΗΣ

Άρθρο 30
Αρμοδιότητα για υποθέσεις προ του 2013

Εκκρεμή ένδικα βοηθήματα επί υποθέσεων των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, αρμοδιότητας μονομελούς διοικητικού πρωτοδικείου, τα οποία ασκήθηκαν μέχρι 31.12.2012, χωρίς να έχει ορισθεί δικάσιμος, εκδικάζονται σε πρώτο βαθμό από πρόεδρο πρωτοδικών, εξαιρουμένων των προέδρων τριμελών συμβουλίων διεύθυνσης διοικητικών πρωτοδικείων, και σε δεύτερο βαθμό από εφέτη μονομελούς διοικητικού εφετείου. Οι διατάξεις του άρθρου 126Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας εφαρμόζονται και για την εκδίκαση των υποθέσεων του προηγούμενου εδαφίου.

Άρθρο 31
Μετατροπή θέσεων Κλάδου ΔΕ Δακτυλογράφων – Χειριστών Η/Υ

Ο αριθμός των οργανικών θέσεων του Κλάδου ΔΕ Δακτυλογράφων (ήδη Κλάδου ΔΕ Δακτυλογράφων - Χειριστών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών) του Τομέα υπαλλήλων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, ορίζεται σε εβδομήντα δύο (72). Πενήντα δύο (52) κενές οργανικές θέσεις του ίδιου Κλάδου ΔΕ Δακτυλογράφων, του ίδιου Τομέα, μετατρέπονται σε: α) τριάντα πέντε (35) θέσεις Κλάδου ΠΕ Γραμματέων, β) οκτώ (8) θέσεις Κλάδου ΠΕ Οικονομολόγων - Λογιστών, γ) τρεις (3) θέσεις Κλάδου ΠΕ Μεταφραστών - Διερμηνέων και δ) έξι (6) θέσεις Κλάδου ΥΕ Φυλάκων.

Άρθρο 32
Έναρξη ισχύος

Οι διατάξεις του Μέρους Δεύτερου του παρόντος νόμου ισχύουν από την ημερομηνία δημοσίευσής του, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΠΑΡΑΒΟΛΑ ΚΑΙ ΤΕΛΗ ΕΝΔΙΚΩΝ ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ, ΕΝΔΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΒΟΛΩΝ, ΤΕΛΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

Α. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ
ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Άρθρο 33
Κατάργηση δικαστικού ενσήμου στις αναγνωριστικές αγωγές

1. Η παρ. 3 του άρθρου 7 του ν.δ. 1544/1942 (Α' 189), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 70 του ν. 3994/2011 (Α' 165) και το άρθρο 21 του ν. 4055/2012 (Α'51), αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Στο τέλος, που επιβάλλεται κατά το άρθρο 2 του ν. ΓΠΟΗ/1912, δεν υπόκεινται οι αναγνωριστικές αγωγές, καθώς και οι αγωγές για την εξάλειψη υποθήκης και προσημείωσης και εκείνες που αφορούν την ακύρωση πλειστηριασμού.»

2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζεται στις εκκρεμείς αναγνωριστικές αγωγές, καθώς και στις αγωγές που ασκήθηκαν ως καταψηφιστικές πριν από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, εφόσον μετατραπούν σε αναγνωριστικές μετά τη δημοσίευσή του.

Άρθρο 34
Μεταρρύθμιση δικαστικού ενσήμου στις καταψηφιστικές αγωγές των εργατικών διαφορών

Στο άρθρο 71 του Εισαγωγικού Νόμου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται δεύτερο εδάφιο, ως εξής:

«Στις περιπτώσεις εργατικών διαφορών, για τις οποίες καταβάλλεται δικαστικό ένσημο, αυτό καθορίζεται σε ποσοστό τέσσερα τοις χιλίοις (4‰) επί της αξίας του αντικειμένου της αγωγής ή άλλου δικογράφου που υποβάλλεται σε οποιοδήποτε δικαστήριο του Κράτους και υπόκειται σε δικαστικό ένσημο κατά τις οικείες διατάξεις.»

Άρθρο 35
Τροποποιήσεις διατάξεων σχετικά με τα παράβολα και τα τέλη στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

1. Στο άρθρο 241 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Προϋπόθεση για τη χορήγηση αναβολής κατόπιν αιτήματος του διαδίκου, πλην των περιπτώσεων αποχής δικηγόρων, είναι η κατάθεση, υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.):

α) ενώπιον Ειρηνοδικείου και Μονομελούς Πρωτοδικείου παραβόλου ποσού είκοσι (20) ευρώ,

β) ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου παραβόλου ποσού τριάντα (30) ευρώ,

γ) ενώπιον του Εφετείου παραβόλου ποσού σαράντα (40) ευρώ.

Στις περιπτώσεις που το αίτημα υποβάλλεται από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. ως διάδικο, το παράβολο του προηγούμενου εδαφίου καταβάλλεται υπέρ του Δημοσίου.

Αν υποβάλλεται κοινό αίτημα από περισσότερους διαδίκους κατατίθεται ένα παράβολο από τους αιτούντες, που επιμερίζεται ισομερώς σε αυτούς.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 495 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως διαμορφώθηκε με το άρθρο τρίτο του άρθρου 1 του ν. 4335/2015 (Α' 87), αντικαθίσταται ως εξής:

«Εκείνος που ασκεί το ένδικο μέσο της έφεσης, της αναίρεσης και της αναψηλάφησης, υποχρεούται να καταθέσει παράβολο, που επισυνάπτεται στην έκθεση που συντάσσει ο γραμματέας, ως εξής:

Α. Για το ένδικο μέσο της έφεσης:

α) κατά απόφασης Ειρηνοδικείου παράβολο ποσού εβδομήντα πέντε (75) ευρώ,

β) κατά απόφασης Μονομελούς Πρωτοδικείου παράβολο ποσού εκατό (100) ευρώ,

γ) κατά απόφασης Πολυμελούς Πρωτοδικείου παράβολο ποσού εκατόν πενήντα (150) ευρώ.

Β. Για το ένδικο μέσο της αναίρεσης:

α) κατά απόφασης Ειρηνοδικείου παράβολο ποσού διακοσίων πενήντα (250) ευρώ,

β) κατά απόφασης Μονομελούς Πρωτοδικείου παράβολο ποσού τριακοσίων (300) ευρώ,

γ) κατά απόφασης Πολυμελούς Πρωτοδικείου παράβολο ποσού τετρακοσίων (400) ευρώ,

δ) κατά απόφασης Εφετείου παράβολο ποσού τετρακοσίων πενήντα (450) ευρώ.

Γ. Για το ένδικο μέσο της αναψηλάφησης:

α) κατά αποφάσεων ειρηνοδικείων, μονομελών και πολυμελών πρωτοδικείων παράβολο ποσού τετρακοσίων (400) ευρώ,

β) κατά αποφάσεων Εφετείου και του Αρείου Πάγου παράβολο ποσού πεντακοσίων (500) ευρώ.»

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 505 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ο ανακόπτων οφείλει να προκαταβάλει στη γραμματεία του δικαστηρίου κατά την κατάθεση της ανακοπής το παράβολο που όρισε η ερήμην απόφαση και ανέρχεται για κάθε ανακόπτοντα:

α) σε ποσό που δεν μπορεί να είναι μικρότερο από εκατόν είκοσι (120) ευρώ και μεγαλύτερο από διακόσια (200) ευρώ, αν αυτή εκδίδεται από το Ειρηνοδικείο,

β) σε ποσό που δεν μπορεί να είναι μικρότερο από εκατόν πενήντα (150) ευρώ και μεγαλύτερο από διακόσια πενήντα (250) ευρώ, αν αυτή εκδίδεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο, ή

γ) σε ποσό που δεν μπορεί να είναι μικρότερο από διακόσια (200) ευρώ και μεγαλύτερο από τριακόσια (300) ευρώ, όταν εκδίδεται από το Πολυμελές Πρωτοδικείο ή το Εφετείο.

Το ύψος του ποσού αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Σε περίπτωση που δεν κατατεθεί το παράβολο, το ένδικο μέσο απορρίπτεται από το δικαστήριο ως απαράδεκτο. Σε περίπτωση ολικής ή μερικής νίκης του καταθέσαντος, το δικαστήριο με την απόφασή του διατάσσει να επιστραφεί το παράβολο σε αυτόν, αλλιώς διατάσσει να εισαχθεί στο δημόσιο ταμείο.»

4. Στο άρθρο 575 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, προστίθενται εδάφια δ' και ε' ως εξής:

«Προϋπόθεση για τη χορήγηση αναβολής κατόπιν αιτήματος του διαδίκου, πλην των περιπτώσεων αποχής δικηγόρων, είναι η κατάθεση υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) παραβόλου ποσού πενήντα (50) ευρώ. Στις περιπτώσεις που το αίτημα υποβάλλεται από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. ως διάδικο, το παράβολο του προηγούμενου εδαφίου καταβάλλεται υπέρ του Δημοσίου. Αν υποβάλλεται κοινό αίτημα από περισσότερους διαδίκους κατατίθεται ένα παράβολο από τους αιτούντες, που επιμερίζεται ισομερώς σε αυτούς.»

Β. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Άρθρο 36
Τροποποιήσεις στο π.δ. 18/1989

1. Στο άρθρο 33 του π.δ. 18/1989 (Α' 8) προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Προϋπόθεση για τη χορήγηση αναβολής κατόπιν αιτήματος του διαδίκου, πλην των περιπτώσεων αποχής δικηγόρων, είναι η κατάθεση, παραβόλου υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων ύψους πενήντα (50) ευρώ. Στις περιπτώσεις που το αίτημα υποβάλλεται από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. ως διάδικο, το παράβολο του προηγούμενου εδαφίου καταβάλλεται υπέρ του Δημοσίου. Αν υποβάλλεται κοινό αίτημα από περισσότερους διαδίκους κατατίθεται ένα παράβολο από τους αιτούντες, που επιμερίζεται ισομερώς σε αυτούς.»

2. Τα εδάφια α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 36 του π.δ. 18/1989 (Α' 8) αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Το ένδικο μέσο που ασκείται στο Συμβούλιο της Επικράτειας απορρίπτεται ως απαράδεκτο, αν μέσα σε ένα μήνα από την κατάθεση του εισαγωγικού δικογράφου της δίκης δεν καταβληθεί παράβολο. Το παράβολο ορίζεται, όταν πρόκειται για αίτηση ακυρώσεως, υπαλληλική προσφυγή, αίτηση αναιρέσεως σε διαφορές κοινωνικής ασφάλισης ή τριτανακοπή σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ, όταν πρόκειται για έφεση σε διακόσια (200) ευρώ, όταν πρόκειται για αναστολή εκτελέσεως, αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, αίτηση ερμηνείας και αίτηση διόρθωσης σε πενήντα (50) ευρώ και όταν πρόκειται για αίτηση αναιρέσεως, πλην εκείνων που αφορούν διαφορές κοινωνικής ασφάλισης, σε τριακόσια πενήντα (350) ευρώ.»

Άρθρο 37
Τροποποιήσεις στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

1. Το εδάφιο α' της παρ. 2 του άρθρου 42 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, όπως ισχύει) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αν ο ιδιώτης διάδικος ή ο νόμιμος αντιπρόσωπος ή ο εκπρόσωπος ή ο δικαστικός πληρεξούσιός του υποπέσει σε παράβαση των κανόνων της προηγούμενης παραγράφου, το δικαστήριο, με την οριστική του απόφαση, επιβάλλει σε αυτόν χρηματική ποινή από εκατόν πενήντα (150) έως χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ.»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 93 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, όπως ισχύει) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Προκειμένου για χρηματικού αντικειμένου φορολογικές και τελωνειακές εν γένει διαφορές, ο εκκαλών οφείλει να καταβάλει μέχρι την ημερομηνία της αρχικής δικασίμου, με ποινή απαραδέκτου της έφεσης, ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) του οφειλόμενου, σύμφωνα με την πρωτόδικη απόφαση, κύριου φόρου, δασμού ή τέλους εν γένει, εκτός αν έχει χορηγηθεί αναστολή σύμφωνα με τα άρθρα 206 επ.. Το καταβλητέο ποσό υπολογίζεται από την αρμόδια φορολογική ή τελωνειακή αρχή, η οποία συντάσσει ατελώς, μετά από αίτηση του εκκαλούντος, ειδικό σημείωμα, με το οποίο βεβαιώνεται και η καταβολή του.»

3. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 135 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται εδάφιο γ' ως εξής:

«γ. Προϋπόθεση για τη χορήγηση αναβολής κατόπιν αιτήματος του διαδίκου, πλην των περιπτώσεων αποχής δικηγόρων, είναι η κατάθεση παραβόλου υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) ως εξής: α) ποσού τριάντα (30) ευρώ, ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου, β) ποσού σαράντα

(40) ευρώ, ενώπιον του τριμελούς πρωτοδικείου και γ) ποσού πενήντα (50) ευρώ, ενώπιον του εφετείου. Στις περιπτώσεις που το αίτημα υποβάλλεται από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. ως διάδικο, το παράβολο του προηγούμενου εδαφίου καταβάλλεται υπέρ του Δημοσίου. Αν υποβάλλεται κοινό αίτημα από περισσότερους διαδίκους κατατίθεται ένα παράβολο από τους αιτούντες, που επιμερίζεται ισομερώς σε αυτούς.»

4. Η παράγραφος 2 του άρθρου 277 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, όπως ισχύει) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το παράβολο ορίζεται:

α) για την ένσταση κατά τα άρθρα 246 και 269, την αντένσταση κατά το άρθρο 256, την προσφυγή και την ανακοπή κατά το άρθρο 217 σε εκατό (100) ευρώ και για τις αιτήσεις παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας και την αίτηση διόρθωσης ή ερμηνείας σε πενήντα (50) ευρώ,

β) για την ανακοπή ερημοδικίας και την τριτανακοπή σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ, για την έφεση και για την αντέφεση σε διακόσια (200) ευρώ και για την αίτηση αναθεώρησης σε τριακόσια (300) ευρώ.

Εξαιρετικά το παράβολο της προσφυγής σε διαφορές από άσκηση προσφυγής ασφαλισμένου σε φορέα κοινωνικής ασφάλισης, ορίζεται σε είκοσι πέντε (25) ευρώ.»

5. Τα εδάφια α' και β' της παραγράφου 3 του άρθρου 277 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, όπως ισχύει) αντικαθίστανται ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση, στις χρηματικού περιεχομένου φορολογικές και τελωνειακές εν γένει διαφορές, το παράβολο για την προσφυγή, την έφεση και την αντέφεση ορίζεται σε ποσοστό ίσο προς το ένα τοις εκατό (1%) του αντικειμένου της διαφοράς και μέχρι του ποσού των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ.

Αν το παράβολο υπερβαίνει το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, καταβάλλεται το ποσό αυτό, το επιπλέον δε τυχόν οφειλόμενο και μέχρι του ορίου των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ, καταλογίζεται, αν συντρέχει περίπτωση, με την οριστική απόφαση του δικαστηρίου επί της προσφυγής ή της έφεσης.»

6. Στο άρθρο 277 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, όπως ισχύει) προστίθεται παράγραφος 12, ως εξής:

«12. Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 9 και 10 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται για το παράβολο που κατατίθεται σύμφωνα με το άρθρο 135 παράγραφος 3 εδάφιο γ', το οποίο εκπίπτει πάντοτε υπέρ εκείνου για τον οποίο έχει εκδοθεί.»

Άρθρο 38
Τροποποιήσεις στο ν. 4129/2013

Η παρ. 3 του άρθρου 73 του ν. 4129/2013 (Α' 52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο» αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Το παράβολο ορίζεται: α) για τις εφέσεις, αιτήσεις αναστολής, αιτήσεις αναθεωρήσεως, αιτήσεις ανακοπής και τριτανακοπής και αιτήσεις διορθώσεως ή ερμηνείας στις συνταξιοδοτικές διαφορές σε είκοσι (20) ευρώ, β) για τις αιτήσεις αναιρέσεως στις συνταξιοδοτικές διαφορές σε εβδομήντα (70) ευρώ, γ) για τις αιτήσεις ανάκλησης κατά των πράξεων των Κλιμακίων του άρθρου 35 του παρόντος ή των Επιτρόπων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και τις αιτήσεις αναθεωρήσεως κατά των αποφάσεων που εκδίδονται επί των αιτήσεων αυτών σε εκατό (100) ευρώ, δ) για τα ένδικα βοηθήματα ή μέσα κατά καταλογιστικών πράξεων ή αποφάσεων και για τις χρηματικού αντικειμένου διαφορές σε ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) του αμφισβητούμενου ποσού, χωρίς τις τυχόν προσαυξήσεις. Το αναλογικό παράβολο δεν μπορεί να είναι κατώτερο των εβδομήντα (70) ευρώ. Αν υπερβαίνει το ποσό των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, καταβάλλεται το ποσό αυτό και το τυχόν επιπλέον οφειλόμενο παράβολο καταλογίζεται με την απόφαση, σε περίπτωση απόρριψης ή εν μέρει αποδοχής του ενδίκου βοηθήματος ή μέσου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα ποσά ή τα ποσοστά των παραβόλων.»

Άρθρο 39
Τροποποίηση στην παρ. 2 του άρθρου 45 του ν. 3959/2011 (Προστασία Ελεύθερου Ανταγωνισμού)

Η παρ. 2 του άρθρου 45 του ν. 3959/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η προσφυγή, η αίτηση αναίρεσης, η ανακοπή, η αίτηση αναθεώρησης και η παρέμβαση, που ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου στα διοικητικά δικαστήρια, καθώς και η αίτηση επανασυζήτησης ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού, συνοδεύονται, με ποινή το απαράδεκτο αυτών, από γραμμάτιο καταβολής παραβόλου επτακοσίων πενήντα (750) ευρώ. Ως προς την απόδοση του παραβόλου εφαρμόζονται οι παράγραφοι 9, 10 και 11 του άρθρου 277 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και της παραγράφου 4 του άρθρου 36 του π.δ. 18/1989. Από την υποχρέωση αυτή απαλλάσσεται το Δημόσιο.»

Γ. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Άρθρο 40
Τροποποιήσεις παραβόλων και τελών στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

1. Η μόνη παράγραφος του άρθρου 18 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αριθμείται σε παράγραφο 1 και προστίθεται παράγραφος 2, ως εξής:

«2. Η αίτηση εξαίρεσης είναι απαράδεκτη αν δεν συνοδεύεται από παράβολο πενήντα (50) ευρώ, το οποίο επιστρέφεται αν γίνει αυτή ολικά ή μερικά δεκτή. Το ύψος του ποσού αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.»

2. Το εδάφιο α' της παραγράφου 4 του άρθρου 42 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο μηνυτής, κατά την υποβολή της μήνυσης ενώπιον κάθε αρμόδιας αρχής, καταθέτει, με ποινή το απαράδεκτο αυτής, παράβολο υπέρ του Δημοσίου ποσού εβδομήντα (70) ευρώ.»

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 46 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ο εγκαλών κατά την υποβολή της έγκλησης, για τα απολύτως κατ' έγκληση διωκόμενα εγκλήματα, ενώπιον κάθε αρμόδιας αρχής καταθέτει παράβολο υπέρ του Δημοσίου ποσού πενήντα (50) ευρώ. Το ύψος του ποσού αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Αν δεν κατατεθεί παράβολο η έγκληση απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Εξαιρούνται από την κατάθεση παραβόλου οι δικαιούχοι νομικής βοήθειας, όπως αυτοί προσδιορίζονται στο άρθρο 1 του ν. 3226/2004. Δεν απαιτείται κατάθεση παραβόλου για τα εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής και τα εγκλήματα κατά της ενδοοικογενειακής βίας και τα εγκλήματα ρατσιστικών διακρίσεων (άρθρα 81Α και 361Β του Ποινικού Κώδικα) και τα εγκλήματα παραβιάσεων της ίσης μεταχείρισης. Για αξιόποινες πράξεις που τελούνται σε βάρος δημοσίων οργάνων και υπαλλήλων κατά την άσκηση των ανατεθειμένων σε αυτούς καθηκόντων, ο παθών υποβάλλει την έγκληση ατελώς και χωρίς την κατάθεση παραβόλου.»

4. Το εδάφιο α' της παραγράφου 2 του άρθρου 48 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο προσφεύγων υποχρεούται να καταθέσει παράβολο υπέρ του Δημοσίου ποσού διακοσίων πενήντα (250) ευρώ, το οποίο επισυνάπτεται στην έκθεση που συντάσσει ο πιο πάνω γραμματέας.»

5. Το εδάφιο β' του άρθρου 63 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Ως τέλος πολιτικής αγωγής, με ποινή το απαράδεκτο αυτής,

ορίζεται το ποσό των σαράντα (40) ευρώ, που καταβάλλεται εφάπαξ με παράβολο υπέρ του Δημοσίου είτε κατά την προδικασία είτε κατά την κύρια διαδικασία και καλύπτει την παράσταση του πολιτικώς ενάγοντα μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης.»

6. Η μόνη παράγραφος του άρθρου 192 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αριθμείται σε παράγραφο 1 και προστίθεται παράγραφος 2, ως εξής:

«2. Η αίτηση εξαίρεσης είναι απαράδεκτη αν δεν συνοδεύεται από παράβολο πενήντα (50) ευρώ, το οποίο επιστρέφεται αν γίνει αυτή ολικά ή μερικά δεκτή. Το ύψος του ποσού αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.»

7. Η παράγραφος 1 του άρθρου 322 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο κατηγορούμενος που κλητεύθηκε απευθείας με κλητήριο θέσπισμα στο ακροατήριο του τριμελούς πλημμελειοδικείου έχει δικαίωμα, αφού ενημερωθεί για την προανάκριση, να προσφύγει στον αρμόδιο εισαγγελέα εφετών μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την επίδοση του κλητήριου θεσπίσματος· η προθεσμία δεν παρεκτείνεται εξαιτίας της απόστασης. Γι' αυτή την προσφυγή συντάσσεται έκθεση ενώπιον του γραμματέα της εισαγγελίας πρωτοδικών ή του γραμματέα του ειρηνοδικείου της διαμονής του, ο οποίος έχει υποχρέωση να το αναφέρει τηλεγραφικά στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών υποβάλλοντας ταυτόχρονα την έκθεση που συντάχθηκε. Ο προσφεύγων, υποχρεούται να καταθέσει παράβολο υπέρ του Δημοσίου ποσού διακοσίων πενήντα (250) ευρώ. Σε περίπτωση που η προσφυγή ασκείται από περισσότερους κατηγορουμένους, κατατίθεται μόνο ένα παράβολο. Το ύψος του ποσού αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Αν δεν κατατεθεί το παράβολο, η προσφυγή απορρίπτεται ως απαράδεκτη από τον εισαγγελέα εφετών. Σε περίπτωση που ο εισαγγελέας εφετών κάνει δεκτή την προσφυγή διατάσσει και την επιστροφή του παραβόλου στον καταθέσαντα αυτό.»

Άρθρο 41
Τροποποιήσεις χρηματικών ποινών και προστίμων στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 21 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αν απορριφθεί η αίτηση, καταδικάζεται ο αιτών στην πληρωμή των εξόδων, αν ταυτόχρονα αποδειχθούν εντελώς ψευδείς οι λόγοι εξαίρεσης που προβλήθηκαν, εκτός από την πληρωμή των εξόδων, καταδικάζεται επίσης και σε χρηματική ποινή πενήντα (50) έως διακόσια πενήντα (250) ευρώ.»

2. Το εδάφιο β' της παραγράφου 1 του άρθρου 163 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν η παράβαση ανακαλυφθεί στο ακροατήριο και ιδίως όταν αυτή προκύπτει από έγγραφο της δικογραφίας, το δικαστήριο που δικάζει την ποινική υπόθεση επιβάλλει υποχρεωτικά στον υπαίτιο την πειθαρχική ποινή επίπληξης ή προστίμου πενήντα (50) έως εκατόν πενήντα (150) ευρώ ή και τις βαρύτερες ποινές που προβλέπουν οι πειθαρχικές διατάξεις από τις οποίες διέπεται, ανάλογα με το βαθμό της υπαιτιότητάς του.»

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 201 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο πραγματογνώμονας που δεν παρέδωσε την έκθεσή του μέσα στην προθεσμία που του ορίστηκε, καθώς και εκείνος που έδειξε αμέλεια κατά τη διεξαγωγή της πραγματογνωμοσύνης, απειλούνται με πρόστιμο τριάντα (30) έως εκατόν πενήντα (150) ευρώ, καθώς και με την πληρωμή των εξόδων και των τυχόν ζημιών.»

4. Το εδάφιο β' του άρθρου 229 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν αυτός είναι εισαγγελέας, ανακριτής, ειρηνοδίκης ή πταισματοδίκης, μπορεί επιπλέον να καταδικάσει το μάρτυρα που δεν εμφανίστηκε από απείθεια την ορισμένη ημέρα σε πρόστιμο είκοσι (20) έως εκατό (100) ευρώ και στην πληρωμή των τελών.»

5. Το εδάφιο α' της παραγράφου 1 του άρθρου 231 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν κάποιος από τους μάρτυρες ή τους πραγματογνώμονες που κλητεύθηκε νόμιμα στο ακροατήριο δεν εμφανιστεί, καταδικάζεται από το δικαστήριο με πρόταση του εισαγγελέα ή του δημόσιου κατήγορου ή και αυτεπαγγέλτως σε πρόστιμο σαράντα (40) έως ογδόντα πέντε (85) ευρώ, εάν κλητεύθηκε σε μονομελές δικαστήριο που δικάζει πλημμελήματα, πενήντα (50) έως εκατόν ογδόντα (180) ευρώ, εάν κλητεύθηκε σε πολυμελές δικαστήριο που δικάζει πλημμελήματα, ογδόντα πέντε (85) έως διακόσια τριάντα (230) ευρώ, εάν κλητεύθηκε σε άλλο δικαστήριο, ως και στην πληρωμή των τελών της αποφάσεως ανεξάρτητα από την αναβολή ή όχι της δίκης.»

Δ. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΟΥ ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.

Άρθρο 42
Διασφάλιση πόρων ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.

1. Η υποπερίπτωση η' της περίπτωσης Α' της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν.δ. 1017/1971 αντικαθίσταται ως εξής:

«η) ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) επί του καταβαλλομένου εκάστοτε ποσού λόγω δικαστικού ενσήμου, αγωγής ή άλλου δικογράφου, υποβαλλομένου ενώπιον πάντων των δικαστηρίων του Κράτους, υποκειμένου δε σε δικαστικό ένσημο κατά τις οικείες διατάξεις. Με κοινή υπουργική απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να τροποποιείται το ποσοστό του προηγουμένου εδαφίου, με σκοπό την αναπροσαρμογή των πόρων του ταμείου για τη διασφάλιση της πραγματοποίησης της αποστολής του ταμείου.»

2. Οι υποπεριπτώσεις α' έως ζ' της περίπτωσης Α' της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν.δ. 1017/1971 (Α'209), όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 7 παρ. 10 του ν. 4043/2012 (Α'25), αντικαθίστανται ως εξής:

«α) ευρώ 4 για κάθε παράσταση δικηγόρου στο Πρωτοδικείο ή οποιαδήποτε Πολιτική ή Δικαστική Αρχή ή Διοικητικό Δικαστήριο, για κάθε υπόθεση πολιτική ή ποινική ή δικαστική και σε κάθε αγωγή, παρέμβαση και σε όλα τα εισαγωγικά της δίκης έγγραφα, προτάσεις ή σημειώματα ή δικόγραφα ενδίκων μέσων, αιτήσεις ή προσφυγές στα ίδια Δικαστήρια και Αρχές,

β) ευρώ 6 για τις ίδιες ανάγκες στο Εφετείο, Κακουργιοδικείο, Διοικητικά Δικαστήρια, όταν δικάζουν κατ' έφεση ή οποιασδήποτε δικαστικής παρ' εφέτες Αρχής,

γ) ευρώ 18 για τις ίδιες πράξεις στο Συμβούλιο της Επικρατείας ή τον Άρειο Πάγο ή το Ελεγκτικό Συνέδριο,

δ) ευρώ 3 για τις ίδιες πράξεις στο Ειρηνοδικείο ή Πταισματοδικείο ή παρ' αυτά δικαστικής Αρχής,

ε) ευρώ 3 σε κάθε μήνυση ή αίτηση που υποβάλλεται στον Εισαγγελέα ή στον Δημόσιο Κατήγορο και σε κάθε ανακριτικό υπάλληλο, καθώς και σε κάθε αίτηση ή υπόμνημα κάθε τύπου, που υποβάλλεται σε οποιαδήποτε Υπηρεσία αρμοδιότητας Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Δικηγορικούς ή Συμβολαιογραφικούς Συλλόγους ή Συλλόγους Δικαστικών Επιμελητών, πλην των αιτήσεων για έκδοση πιστοποιητικών Ποινικού Μητρώου. Οι αιτήσεις και τα υπομνήματα των απόρων κρατουμένων υποβάλλονται ατελώς,

στ) ευρώ 1 για τη σύνταξη συμβολαιογραφικής πράξης για την οποία καταβάλλονται πάγια τέλη, ευρώ 4 σε κάθε φύσεως συμβολαιογραφικές πράξεις για τις οποίες καταβάλλονται αναλογικά τέλη και ευρώ 2 για την έκδοση κάθε αντιγράφου ή αποσπάσματος αυτών,

ζ) ευρώ 2 για κάθε αντίγραφο ή πιστοποιητικό που εκδίδεται από οποιαδήποτε δικαστική Αρχή, νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Δικηγορικούς Συλλόγους, Συμβολαιογραφικούς Συλλόγους και Συλλόγους Δικαστικών Επιμελητών, πλην των πιστοποιητικών Ποινικού Μητρώου.»

3. Μετά την υποπερίπτωση ι' της περίπτωσης Α' της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν.δ. 1017/1971 (Α'209), όπως ισχύει, προστίθεται υποπερίπτωση ια' ως εξής:

«ια) το παράβολο που κατατίθεται από τον διάδικο ενώπιον κάθε δικαστηρίου κατά την υποβολή αιτήματος αναβολής, όπως αυτό υπολογίζεται σύμφωνα με τις αντίστοιχες ειδικές διατάξεις όπου αυτό προβλέπεται.»

4. Οι ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΒΟΛΑ

Άρθρο 43

1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων συστήνεται νομοπαρασκευαστική επιτροπή για την κωδικοποίηση της νομοθεσίας για τα δικαστικά τέλη, τα παράβολα και, εν γένει, τη δικαστική δαπάνη ως προς όλες τις διαδικασίες όλων των δικαιοδοσιών.

2. Στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων διατηρείται ηλεκτρονική εφαρμογή με την οποία δύναται να υπολογιστεί το κόστος των δικαστικών τελών, παραβόλων, μεγαροσήμων και λοιπών δαπανών ανά διαδικασία και είδος ενδίκου βοηθήματος ή μέσου ή διαδικαστικής πράξης. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια σχετικά με τη διαχείριση και τη λειτουργία της ηλεκτρονικής εφαρμογής.

3. Οι Δικηγορικοί Σύλλογοι και οι Δικαστικές Αρχές οφείλουν να τηρούν στην επίσημη ιστοσελίδα τους ενημερωμένους πίνακες των δικαστικών τελών, παραβόλων, μεγαροσήμων και λοιπών δαπανών ανά διαδικασία και είδος ενδίκου βοηθήματος ή μέσου ή διαδικαστικής πράξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 44
Μεταβατικές διατάξεις

Τα δικαστικά τέλη, τα παράβολα και τα άλλα καταβλητέα κατά τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου ποσά, όπως διαμορφώνονται σύμφωνα με τον τελευταίο, καταβάλλονται για τα ένδικα βοηθήματα, τα ένδικα μέσα, τις αιτήσεις και τα άλλα δικόγραφα που υποβάλλονται μετά την έναρξη ισχύος του, εκτός αν σε ειδικότερες διατάξεις του ορίζεται διαφορετικά.

Άρθρο 45
Έναρξη ισχύος Μέρους τρίτου

Χρόνος έναρξης ισχύος του παρόντος Μέρους ορίζεται ένας μήνας μετά τη δημοσίευσή του, εκτός αν σε ειδικότερες διατάξεις του ορίζεται διαφορετικά.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Άρθρο 46
Κατάργηση του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου «Ινστιτούτο Κρητικού Δικαίου»

1.α. Το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ινστιτούτο Κρητικού Δικαίου» (Ι.Κ.Δ.), το οποίο συνεστήθη με τον ν. 1999/1991 (Α' 206), με έδρα τα Χανιά και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καταργείται.

β. Οι σκοποί και τα αντικείμενα έρευνας του Ι.Κ.Δ., όπως προβλέπονται στα άρθρα 2 και 3 του ν. 1999/1991, περιέρχονται στον Δικηγορικό Σύλλογο Χανίων.

2. Το προσωπικό που υπηρετεί στο Ι.Κ.Δ. με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου μεταφέρεται αυτοδικαίως σε προσωποπαγείς θέσεις με την ίδια σχέση εργασίας, με τον βαθμό και το μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχει, στον Δικηγορικό Σύλλογο Χανίων.

3.α. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Χανίων υπεισέρχεται στις απαιτήσεις, υποχρεώσεις και πάσης φύσεως εκκρεμείς υποθέσεις που υφίστανται κατά την κατάργηση του Ι.Κ.Δ.. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Χανίων συνεχίζει και τις εκκρεμείς δίκες, χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή τους και χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε άλλη διατύπωση για τη συνέχισή τους.

β. Η κυριότητα και κάθε άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί της κινητής περιουσίας του Ι.Κ.Δ. περιέρχονται στον Δικηγορικό Σύλλογο Χανίων, με την επιφύλαξη των συνταγματικών διατάξεων περί δωρεών, κληρονομιών και κληροδοσιών, χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου, πράξης ή συμβολαίου και χωρίς αντάλλαγμα. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων συγκροτείται, μέσα σε έναν μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, τριμελής επιτροπή αποτελούμενη από δύο υπαλλήλους της Κεντρικής Υπηρεσίας ή υπηρεσιών αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και έναν υπάλληλο του Δικηγορικού Συλλόγου Χανίων για τη διενέργεια απογραφής της κινητής περιουσίας του Ι.Κ.Δ. που κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου περιέρχεται στην κυριότητα του Δικηγορικού Συλλόγου Χανίων. Η έκθεση απογραφής εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

γ. Ταμειακά υπόλοιπα και υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών του Ι.Κ.Δ. και τυχόν αδιάθετο ποσό της κρατικής επιχορήγησης, μεταφέρονται μέσα σε έναν μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος, με εντολή του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, σε ξεχωριστό λογαριασμό του Δικηγορικού Συλλόγου Χανίων και αποτελούν πόρους του, χρησιμοποιούμενους αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των σκοπών του Ι.Κ.Δ. που περιέρχονται σε αυτόν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

4. Ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Χανίων υποβάλλει κάθε έτος στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων προϋπολογισμό και απολογιστική έκθεση για τις δράσεις του που εντάσσονται στο πλαίσιο των σκοπών και αντικειμένων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περίπτωση β' του παρόντος.

5. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μπορούν να ρυθμίζονται και ειδικότερα και λεπτομερειακά θέματα σχετικά με την κατάργηση του Ι.Κ.Δ. και την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων.

6. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται τα άρθρα 1 και 4 έως 8 του ν. 1999/1991.

Άρθρο 47
Τροποποιήσεις του νόμου για την παροχή νομικής βοήθειας

Η παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 3226/2004 (Α' 24) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αρμόδιο όργανο για τη συλλογή των δικαιολογητικών και των αιτήσεων των δικαιούχων δικηγόρων και άλλων προσώπων για τη διαβίβασή τους στο Ταμείο Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) είναι η διοίκηση του αρμόδιου Δικαστηρίου.»

Άρθρο 48
Τροποποιήσεις του Κώδικα Δικηγόρων

1. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 20 του ν. 4194/2013 «Κώδικας Δικηγόρων» (Α' 208), αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τη διεξαγωγή του διαγωνισμού κάθε περιόδου συγκροτούνται οι ακόλουθες επιτροπές και ομάδες, μαζί με τους αντίστοιχους γραμματείς, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 20 του ν. 4194/2013, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζεται η αποζημίωση των μελών και των γραμματέων της Κεντρικής Επιτροπής Εξετάσεων, των Οργανωτικών Επιτροπών των Εφετείων και των Ομάδων Βαθμολόγησης.»

Άρθρο 49
Τροποποίηση του Κώδικα Συμβολαιογράφων και κατάργηση της παρ. 6 του άρθρου 10 του ν.δ. 3082/1954

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 2830/2000 (Α' 96) «Κώδικας Συμβολαιογράφων» προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Δεν επιτρέπεται μετάθεση συμβολαιογράφου εντός της ίδιας ειρηνοδικειακής περιφέρειας.»

2. Η παρ. 6 του άρθρου 10 του ν.δ. 3082/1954 (Α' 257) καταργείται.

Άρθρο 50
Τροποποιήσεις του ν. 4412/2016 (Α' 147) για τις δημόσιες συμβάσεις

Οι παράγραφοι 7 και 8 του άρθρου 379 του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» αντικαθίστανται ως εξής:

«7. Οι διατάξεις του Βιβλίου IV (άρθρα 345 έως 374), για τη δικαιοδοσία και την καθ' ύλη αρμοδιότητα των δικαστηρίων αρχίζουν να εφαρμόζονται από την 31η Μαρτίου 2017.

8. Οι διατάξεις του Βιβλίου IV (άρθρα 345 έως 374), διέπουν τις διαφορές που αναφύονται από πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες εκδίδονται ή συντελούνται μετά την 31η Μαρτίου 2017.»

Άρθρο 51
Τροποποιήσεις του ν.δ. 1017/1971 (Α' 209) για το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 2 του ν.δ. 1017/1971 «Περί συστάσεως Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων» προστίθεται περίπτωση ιθ' ως εξής:

«ιθ. για τις δαπάνες στέγασης και λειτουργίας του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου «Ινστιτούτο Διεθνούς και Αλλοδαπού Δικαίου» εποπτευομένου από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με το ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ ετησίως.»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 4 του ν.δ. 1017/1971 «Περί συστάσεως Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων» αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου μετέχει ως εισηγητής, άνευ ψήφου, ο Προϊστάμενος του Τμήματος Οικονομικού.»

Άρθρο 52
Συμμετοχή δικηγόρων ως δικαστικών αντιπροσώπων σε αρχαιρεσίες συλλογικών οργάνων

1. Η παρ. 5 του άρθρου 11 του ν. 1264/1982 (Α' 79) καταργείται και οι παράγραφοι 3 και 4 του ιδίου άρθρου αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Δικαστικός αντιπρόσωπος ορίζεται δικηγόρος με επαγγελματική εμπειρία τουλάχιστον τεσσάρων (4) ετών, εφόσον πρόκειται για δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις. Ο δικαστικός αντιπρόσωπος ορίζεται με αίτηση της οργάνωσης από τον Δικηγορικό Σύλλογο της έδρας της.

4. Εφόσον πρόκειται για σωματεία που έχουν την έδρα τους εντός της Περιφέρειας του Δικηγορικού Συλλόγου, δικαστικός αντιπρόσωπος ορίζεται δικηγόρος του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου. Τα εδάφια β' και γ' της παραγράφου 3 εφαρμόζονται ανάλογα.»

2. Η παρ. 1 του άρθρου 8 του π.δ. 351/1983 (Α' 122) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι Εφορευτικές Επιτροπές διορίζονται από το απερχόμενο Διοικητικό Συμβούλιο και απαρτίζονται από δικηγόρους που ορίζονται από τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο και μέλη του ΟΕΕΕ που προτάθηκαν από τους μεμονωμένους και τους συνδυασμούς υποψηφίων κατά τις διατάξεις των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 6 του παρόντος. Εφόσον οι μεμονωμένοι και οι συνδυασμοί υποψηφίων δεν έχουν προτείνει τον απαιτούμενο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 9 και 10 του παρόντος, αριθμό μελών του ΟΕΕΕ για τη συγκρότηση των Εφορευτικών Επιτροπών, οι τελευταίες συμπληρώνονται με μέλη του Επιμελητηρίου που διορίζονται κατά την κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου.»

3. Η παρ. 2 του άρθρου 9 του π.δ. 351/1983 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στην Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή προεδρεύει δικηγόρος με επαγγελματική εμπειρία τουλάχιστον τεσσάρων (4) ετών και συμμετέχουν υποχρεωτικά σε αυτή τα μέλη του ΟΕΕΕ που προτάθηκαν σαν τακτικά μέλη της ΚΕΕ από όλους τους συνδυασμούς που περιλαμβάνουν εξήντα (60) τουλάχιστον υποψηφίους. Για κάθε τακτικό μέλος της ΚΕΕ αυτής της κατηγορίας, διορίζονται και τα αντίστοιχα δύο (2) αναπληρωματικά εφόσον έχουν προταθεί από τον ίδιο συνδυασμό.»

4. Η παρ. 2 του άρθρου 10 του π.δ. 351/1983 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι ΤΕΕ προεδρεύονται από δικηγόρο και συγκροτούνται υποχρεωτικά από τα μέλη του ΟΕΕΕ που προτάθηκαν σαν τακτικά μέλη των ΤΕΕ, από όλους τους συνδυασμούς που περιλαμβάνουν εξήντα (60) τουλάχιστον υποψηφίους ο καθένας. Για κάθε τακτικό μέλος κάθε ΤΕΕ, διορίζεται και αντίστοιχο αναπληρωματικό, που έχει προταθεί από τον ίδιο συνδυασμό.»

5. Η παρ. 7 του άρθρου 5 του ν. 1667/1986 (Α' 196) αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Τις εκλογές για την ανάδειξη των μελών των οργάνων του συνεταιρισμού διενεργεί εφορευτική επιτροπή που εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση των μελών και αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη. Στις εκλογές συνεταιρισμών με πάνω από πεντακόσια (500) μέλη ορίζονται εκλογικά κέντρα, τα οποία μπορούν να βρίσκονται και στις έδρες των περιφερειακών εγκαταστάσεων και σε καθένα από αυτά παρίσταται δικηγόρος ως δικαστικός αντιπρόσωπος, διοριζόμενος από το Δικηγορικό Σύλλογο της έδρας που λειτουργούν τα εκλογικά κέντρα.»

6. Η παρ. 1 του άρθρου 2 του π.δ. 372/1992 (Α' 187) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η εκλογική επιτροπή συγκροτείται έξι (6) τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου του Επιμελητηρίου με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης για τα Επιμελητήρια Αθηνών και Πειραιά και με απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας για τα λοιπά Επιμελητήρια της χώρας και αποτελείται από τους εξής:

α. Ένα δικηγόρο του Δικηγορικού Συλλόγου της έδρας του Επιμελητηρίου με τον αναπληρωτή του, ως πρόεδρο, οι οποίοι διορίζονται από το Δικηγορικό Σύλλογο της έδρας του Επιμελητηρίου.

β. Δύο υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης με τους αναπληρωτές τους ή δύο υπαλλήλους αντίστοιχα της Περιφερειακής Διοίκησης με τους αναπληρωτές τους, ως μέλη και

γ. Δύο εκπροσώπους του Επιμελητηρίου εκ των οποίων ο ένας μέλος και ο άλλος υπάλληλος του Επιμελητηρίου που προτείνονται με τους αναπληρωτές τους από το Διοικητικό Συμβούλιο και τη Διοικητική Επιτροπή του Επιμελητηρίου αντίστοιχα.

Το οριζόμενο στην εκλογική επιτροπή μέλος του Επιμελητηρίου δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιος κατά τις εκλογές για την ανάδειξη εκπροσώπων του Δ.Σ.. Χρέη γραμματέα εκτελεί υπάλληλος του Επιμελητηρίου, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τη Δ.Ε.. Χρέη εισηγητή εκτελεί ο υπεύθυνος του τμήματος μητρώου του Επιμελητηρίου.»

7. Η παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4384/2016 (Α' 78) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι εκλογές για την ανάδειξη των μελών του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου του Αγροτικού Συνεταιρισμού, καθώς και των αντιπροσώπων σε άλλα νομικά πρόσωπα που συμμετέχει ο Αγροτικός Συνεταιρισμός διενεργούνται από εφορευτική επιτροπή της οποίας προεδρεύει δικηγόρος που διορίζεται από το Δικηγορικό Σύλλογο της έδρας του Αγροτικού Συνεταιρισμού. Αν τα μέλη του Αγροτικού Συνεταιρισμού είναι λιγότερα από τριάντα (30), οι εκλογές διενεργούνται χωρίς την παρουσία δικηγόρου, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά από το καταστατικό. Η διαδικασία εκλογής και ο αριθμός των μελών της εφορευτικής επιτροπής καθορίζονται από το καταστατικό. Για τις αρχαιρεσίες τηρείται από την εφορευτική επιτροπή πρακτικό. Το ποσοστό των γυναικών υποψηφίων να εκλεγούν μέλη του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου, αντιστοιχεί κατ' ελάχιστο στο ποσοστό των γυναικών μελών του Αγροτικού Συνεταιρισμού. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραια μονάδα.»

8. Η παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4423/2016 (Α' 182) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι εκλογές στους Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας για την ανάδειξη των μελών του Διοικητικού και του Εποπτικού Συμβουλίου, καθώς και των αντιπροσώπων για την Ε.ΔΑ.Σ.Ε. διενεργούνται ταυτόχρονα από τριμελή εφορευτική επιτροπή, η οποία εκλέγεται από τη γενική συνέλευση. Της εφορευτικής επιτροπής προεδρεύει δικηγόρος, ο οποίος διορίζεται από το Δικηγορικό Σύλλογο της έδρας του συνεταιρισμού.»

Άρθρο 53

Στην παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4320/2015 (Α' 29) προστίθενται περιπτώσεις ε' και στ' ως εξής:

«ε. δέχεται καταγγελίες επί υποθέσεων διαφθοράς στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα και καταγγελίες για υποθέσεις παρατυπιών, υπόνοιας απάτης και απάτης στα συγχρηματοδοτούμενα, διακρατικά και λοιπά προγράμματα, με την ιδιότητά της ως Αρμόδιας Αρχής (AFCOS), σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρούσας.

στ. προτείνει, επεξεργάζεται και σχεδιάζει δράσεις συγχρηματοδοτούμενων, διακρατικών και λοιπών προγραμμάτων, στα οποία συμμετέχει η Γενική Γραμματεία ή οι εποπτευόμενοι από αυτήν φορείς.»

Άρθρο 54

1. Στο τέλος της περίπτωσης α' του πρώτου εδαφίου του άρθρου 9 του ν. 4320/2015, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 του ν. 4325/2015 (Α' 47), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο συντονισμός ερευνών και ελέγχων για την καταπολέμηση οικονομικών παραβάσεων, εγκλημάτων και λοιπών παράνομων οικονομικών δραστηριοτήτων σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ε.Ε. διενεργείται από το παρόν γραφείο.»

2. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 9 του ν. 4320/2015, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 του ν. 4325/2015, αντικαθίσταται ως εξής:

«Η Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς στελεχώνεται: α) με μετατασσόμενους ή αποσπώμενους μόνιμους υπαλλήλους ή υπαλλήλους Ι.Δ.Α.Χ. του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α., Ν.Π.Ι.Δ. και λοιπών φορέων του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, με απόφαση των συναρμόδιων Υπουργών, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη νόμου και β) με τους ειδικούς συμβούλους και τους ειδικούς συνεργάτες που προβλέπονται στο άρθρο 17Α.»

3. Μετά την περίπτωση γ' του έκτου εδαφίου του άρθρου 9 του ν. 4320/2015, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 του ν. 4325/2015, προστίθενται περιπτώσεις δ', ε' και στ' ως εξής:

«δ. Γραφείο καταγγελιών. Το Γραφείο καταγγελιών λαμβάνει καταγγελίες αναφορικά: αα) με υποθέσεις διαφθοράς στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, ββ) με υποθέσεις απάτης στα συγχρηματοδοτούμενα, διακρατικά και λοιπά προγράμματα. Με εγκύκλιο του Γενικού Γραμματέα καθορίζεται η διαδικασία υποδοχής, καταχώρισης, επεξεργασίας, αξιολόγησης και διαβίβασης των καταγγελιών στα αρμόδια ελεγκτικά σώματα, όπως και ο τρόπος παρακολούθησης της πορείας αυτών. Στη Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς αποσπάται, ύστερα από απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών, ένας εισαγγελικός λειτουργός με βαθμό Αντεισαγγελέα Εφετών ή Εισαγγελέα Πρωτοδικών. Με όμοια απόφαση η απόσπαση μπορεί να παραταθεί για μία ακόμα τριετία. Ο εισαγγελικός λειτουργός εκτελεί τα καθήκοντά του με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση, ελέγχει τη νομιμότητα λειτουργίας του Γραφείου Καταγγελιών και εποπτεύει την διαδικασία καταχώρισης, επεξεργασίας, αξιολόγησης και διαβίβασης των καταγγελιών στους αρμόδιους φορείς. Σε περίπτωση προαγωγής, η απόσπαση του εισαγγελικού λειτουργού παραμένει σε ισχύ μέχρι τη λήξη της θητείας του.

ε. Γραφείο Εθνικού Στρατηγικού Σχεδιασμού Καταπολέμησης της Διαφθοράς με αρμοδιότητα την υλοποίηση των αναφερομένων στο άρθρο 10 προγραμμάτων.

στ. Γραφείο Συντονισμού Πολιτικών Καταπολέμησης της Απάτης. Το Γραφείο αναλαμβάνει πρωτοβουλίες, υλοποιεί δράσεις και συντονίζει τους εμπλεκόμενους εθνικούς φορείς και υπηρεσίες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της Ελλάδας σε σχέση με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, το Γραφείο συνεργάζεται και με ευρωπαϊκούς και διεθνείς φορείς και οργανισμούς στο πεδίο της αρμοδιότητάς του.»

Άρθρο 55

1. Από την περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4320/2015 διαγράφεται η φράση «και διωκτικούς».

2. Από το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4320/2015 διαγράφεται η φράση «ή επιμέρους».

Άρθρο 56

1. Το άρθρο 17 του ν. 4320/2015 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 17

Το σύνολο των μετατασσόμενων, αποσπώμενων και διοριζόμενων υπαλλήλων στην αναφερόμενη στον παρόντα νόμο Γενική Γραμματεία ΚΥ.Σ.Οι.Π. δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τριάντα (30), εκ των οποίων ο αριθμός των μετακλητών ειδικών συμβούλων και συνεργατών δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δεκαπέντε (15).»

2. Το άρθρο 17Α του ν. 4320/2015, όπως προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 32 του ν. 4325/2015, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 17Α

Το σύνολο των μετατασσόμενων, αποσπώμενων και προσλαμβανόμενων υπαλλήλων στην αναφερόμενη στον παρόντα νόμο Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς δεν μπορεί να υπερβαίνει τους πενήντα (50), εκ των οποίων ο αριθμός των ειδικών συμβούλων και συνεργατών που προσλαμβάνονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 14 του άρθρου 55 του π.δ. 63/2005, όπως ισχύει, δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δεκαπέντε (15).»

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ
ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΟΙΚΕΙΟΘΕΛΗΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑΣ ΥΛΗΣ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΕΤΩΝ

Άρθρο 57
Ρύθμιση για την υποβολή δηλώσεων

1. Φορολογούμενοι, οι οποίοι δεν έχουν υποβάλει δήλωση ή έχουν υποβάλει ελλιπή ή ανακριβή δήλωση, μπορούν από τη δη-

μοσίευση του παρόντος μέχρι και τις 31.5.2017 να υποβάλουν αρχικές ή τροποποιητικές, χρεωστικές ή μηδενικές, δηλώσεις, ανεξαρτήτως αν προκύπτει φόρος για καταβολή. Η ρύθμιση του ανωτέρω εδαφίου καταλαμβάνει κάθε υποχρέωση από φόρο, τέλος ή εισφορά εκ των αναφερομένων στο άρθρο 2 και στο Παράρτημα του ν. 4174/2013 (Α' 170), καθώς και οποιαδήποτε δήλωση πληροφοριακού χαρακτήρα, υπό την προϋπόθεση ότι η προθεσμία για την υποβολή της αρχικής δήλωσης είχε λήξει μέχρι τις 30.9.2016.

2. Οι δηλώσεις υποβάλλονται, κατά περίπτωση, ηλεκτρονικά ή χειρόγραφα. Μετά την υποβολή της δήλωσης διενεργείται, κατά περίπτωση, άμεσος, διοικητικός ή διορθωτικός προσδιορισμός του οφειλόμενου κύριου φόρου, τέλους ή εισφοράς, καθώς και του πρόσθετου φόρου εκπρόθεσμης υποβολής των άρθρων 1 και 2 του ν. 2523/1997 (Α' 179), ή του προστίμου εκπρόθεσμης υποβολής του άρθρου 54 του ν. 4174/2013, κατά περίπτωση, και υπολογισμός του τόκου του άρθρου 53 του ν. 4174/2013.

Εάν από τις ανωτέρω δηλώσεις δεν προκύπτει φόρος, τέλος ή εισφορά δεν επιβάλλεται το πρόστιμο του άρθρου 4 παρ. 1 του ν. 2523/1997 ή του άρθρου 54 του ν. 4174/2013.

3. Για αρχικές και τροποποιητικές δηλώσεις που υποβάλλονται κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου μέχρι και τις 31.3.2017, ο τυχόν οφειλόμενος πρόσθετος φόρος κατά τα άρθρα 1 και 2 του ν. 2523/1997 (Α' 179) ορίζεται στο οκτώ τοις εκατό (8%) του κυρίου φόρου.

Για αρχικές ή τροποποιητικές δηλώσεις που υποβάλλονται μετά τις 31.3.2017 και μέχρι το πέρας της προθεσμίας της παραγράφου 1, ο τυχόν οφειλόμενος πρόσθετος φόρος ορίζεται στο δέκα τοις εκατό (10%) του κυρίου φόρου.

4. Ο κατά τα ανωτέρω προσδιορισθείς πρόσθετος φόρος αναπροσαρμόζεται περαιτέρω βάσει των συντελεστών αναπροσαρμογής του κατωτέρω πίνακα αναλόγως του έτους εντός του οποίου έληξε η προθεσμία υποβολής της αρχικής δήλωσης, ως ακολούθως:

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ
Έως 2001	25,00%
2002	23,00%
2003	20,00%
2004	16,00%
2005	15,00%
2006	12,00%
2007	10,00%
2008	6,00%
2009	5,00%
2010 και μετά	0,00%

Άρθρο 58
Λοιπές περιπτώσεις υπαγωγής στη ρύθμιση

1. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 18 και της παρ. 3 του άρθρου 19 του ν. 4174/2013, στις διατάξεις του άρθρου 57 μπορούν να υπαχθούν και φορολογούμενοι για τους οποίους έχει εκδοθεί ή θα εκδοθεί εντολή ελέγχου μέχρι το πέρας της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 57, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο παρόν άρθρο.

2. Στην περίπτωση που έχει εκδοθεί ή θα εκδοθεί εντολή ελέγχου μέχρι το πέρας της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 57, ο φορολογούμενος δύναται να υποβάλει τις σχετικές δηλώσεις με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 57, οποτεδήποτε μέχρι την κοινοποίηση της εντολής ή της πρόσκλησης παροχής πληροφοριών του άρθρου 14 του ν. 4174/2013. Μετά την κοινοποίηση της εντολής ελέγχου ή της πρόσκλησης παροχής πληροφοριών εφαρμόζεται η επόμενη παράγραφος.

3.α. Στην περίπτωση που η εντολή ελέγχου ή η πρόσκληση παροχής πληροφοριών του άρθρου 14 του ν. 4174/2013 κοινοποιείται μετά την κατάθεση του παρόντος στη Βουλή και έως το πέρας της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 57, οι φορολογούμενοι μπορούν να υποβάλουν δηλώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 57 για φορολογικά αντικείμενα που αναφέρονται στην εντολή. Οι σχετικές δηλώσεις υποβάλλονται εντός προθεσμίας ενενήντα (90) ημερών από την κοινοποίηση της εντολής ελέγχου ή της πρόσκλησης παροχής πληροφοριών στον φορολογούμενο, εφαρμοζομένων των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 57.

β. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να κοινοποιήσει προσωρινό διορθωτικό προσδιορισμό φόρου ή προστίμων μόνο μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας των ενενήντα (90) ημερών. Ο φορολογούμενος δύναται να υποβάλει δηλώσεις για τα φορολογικά αντικείμενα που αναφέρονται στη σχετική εντολή και μετά την πάροδο των ενενήντα (90) ημερών και μέχρι το πέρας της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 57. Για δηλώσεις υποβαλλόμενες σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, ο πρόσθετος φόρος ορίζεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του κύριου φόρου, εάν πριν την υποβληθείσα δήλωση δεν έχει κοινοποιηθεί στον φορολογούμενο προσωρινός προσδιορισμός φόρου ή προστίμων, και σε τριάντα τοις εκατό (30%) του κύριου φόρου, εάν στο μεταξύ έχει κοινοποιηθεί προσωρινός προσδιορισμός.

4.α. Στην περίπτωση που κατά την κατάθεση του παρόντος στη Βουλή έχει ήδη κοινοποιηθεί εντολή ελέγχου ή πρόσκληση παροχής πληροφοριών του άρθρου 14 του ν. 4174/2013, οι φορολογούμενοι μπορούν να υποβάλουν δηλώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 57, για φορολογικά αντικείμενα που αναφέρονται στην εντολή. Οι σχετικές δηλώσεις υποβάλλονται εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος. Το ποσοστό πρόσθετου φόρου ορίζεται σε δέκα τρία τοις εκατό (13%) του κυρίου φόρου.

β. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να κοινοποιήσει προσωρινό διορθωτικό προσδιορισμό φόρου ή προστίμων μόνο μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών. Ο φορολογούμενος δύναται να υποβάλει δηλώσεις για τα φορολογικά αντικείμενα που αναφέρονται στην εντολή και μετά την πάροδο των εξήντα (60) ημερών και μέχρι το πέρας της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 57. Για δηλώσεις υποβαλλόμενες σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, ο πρόσθετος φόρος ορίζεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του κύριου φόρου, εάν πριν την υποβληθείσα δήλωση δεν έχει κοινοποιηθεί στον φορολογούμενο προσωρινός προσδιορισμός φόρου ή προστίμων και σε τριάντα τοις εκατό (30%) του κύριου φόρου, εάν στο μεταξύ έχει κοινοποιηθεί προσωρινός προσδιορισμός.

5. Στην περίπτωση που κατά την κατάθεση του παρόντος στη Βουλή έχει ήδη κοινοποιηθεί προσωρινός διορθωτικός προσδιορισμός φόρου ή προστίμων, ο φορολογούμενος δύναται να υποβάλει τις δηλώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 57 εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να κοινοποιήσει πράξεις οριστικού διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή επιβολής προστίμων μόνο μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας. Οριστικές πράξεις διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή επιβολής προστίμων που κατά την κατάθεση του παρόντος στη Βουλή δεν έχουν κοινοποιηθεί, κοινοποιούνται μόνο μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών, αφού τροποποιηθούν, με πράξη του οργάνου που τις εξέδωσε, λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο τυχόν υποβληθείσας δήλωσης κατά τον παρόντα νόμο. Το ποσοστό πρόσθετου φόρου ορίζεται σε είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του κυρίου φόρου.

6. Για τις υποβαλλόμενες δηλώσεις σύμφωνα με το παρόν άρθρο ισχύουν τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 57

και οι συντελεστές πρόσθετου φόρου του παρόντος άρθρου αναπροσαρμόζονται περαιτέρω κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 57.

7. Δηλώσεις για φορολογητέα ύλη και αντικείμενα που δεν έχουν περιληφθεί σε εντολή ελέγχου, προσωρινό προσδιορισμό ή οριστικό προσδιορισμό φόρου ή πράξη επιβολής προστίμων, υποβάλλονται οποτεδήποτε μέχρι το πέρας της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 57, με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 57.

Άρθρο 59
Ευεργετήματα από την υπαγωγή στη ρύθμιση

1. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις δεν επιβάλλονται τα πρόστιμα των άρθρων 58, 58Α και 59 του ν. 4174/2013 ή του άρθρου 7 του ν. 4337/2015 (Α'129) ή του άρθρου 6 του ν. 2523/1997 ή άλλων διατάξεων, ούτε άλλες φορολογικές, διοικητικές ή ποινικές κυρώσεις και μέτρα τόσο για τη φορολογητέα ύλη που προκύπτει από τις ως άνω υποβαλλόμενες δηλώσεις όσο και για τις φορολογικές παραβάσεις που αποκαθίστανται με τις δηλώσεις αυτές. Ειδικώς, τυχόν επιβληθέντα διασφαλιστικά μέτρα αίρονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 46 του ν. 4174/2013, και στην περίπτωση που από τα αποτελέσματα του φορολογικού ελέγχου δεν προκύπτει διαφοροποίηση της φορολογικής οφειλής σε σχέση με τις υποβληθείσες κατά τα ανωτέρω δηλώσεις, τα μέτρα αίρονται μετά την καταβολή της οφειλής κατά τα οριζόμενα στις ως άνω διατάξεις.

2. Η υποβολή δηλώσεων κατά τις ανωτέρω διατάξεις δεν συνιστά από μόνη της κριτήριο επιλογής προς έλεγχο σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν. 4174/2013.

Άρθρο 60
Εξαιρέσεις από την υπαγωγή στη ρύθμιση

1. Οι διατάξεις των προηγούμενων άρθρων του κεφαλαίου αυτού δεν έχουν εφαρμογή:

α) Στις περιπτώσεις στις οποίες, μέχρι την ημερομηνία κατάθεσης του παρόντος στη Βουλή έχουν κοινοποιηθεί πράξεις οριστικού διορθωτικού προσδιορισμού φόρων ή επιβολής προστίμων ή αντίστοιχες πράξεις επιβολής φόρων ή προστίμων με βάση τις, προϊσχύσασες του ν. 4174/2013, διατάξεις, ως προς φορολογητέα ύλη που έχει περιληφθεί σε αυτές.

β) Στις φορολογικές δηλώσεις που υποβάλλονται με επιφύλαξη ή σε φορολογικές δηλώσεις από τις οποίες προκύπτει επιστροφή φόρου και κατά το μέρος αυτό.

γ) Στις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος με τις οποίες δηλώνεται ζημία της χρήσης στην οποία αφορά η δήλωση.

δ) Στις περιπτώσεις που δηλώνονται ποσά προερχόμενα από εγκληματικές δραστηριότητες του άρθρου 3 του ν. 3691/2008 (Α'166), εκτός του αδικήματος της υποπερίπτωσης α' της περίπτωσης ιη' του ίδιου άρθρου και νόμου.

2. Στις ανωτέρω ρυθμίσεις δεν δύνανται να υπαχθούν πρόσωπα που διατελούν ή έχουν διατελέσει:

(i) πρωθυπουργοί,

(ii) αρχηγοί πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται ή εκπροσωπούντο στο Εθνικό ή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

(iii) υπουργοί, αναπληρωτές υπουργοί και υφυπουργοί,

(iv) βουλευτές και ευρωβουλευτές,

(v) διαχειριστές των οικονομικών των πολιτικών κομμάτων,

(vi) γενικοί και ειδικοί γραμματείς της Βουλής και της Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και

(vii) οι σύζυγοι ή συγγενείς των προσώπων της παραγράφου αυτής, εξ αίματος ή και εξ αγχιστείας μέχρι και β' βαθμού, σε ευθεία γραμμή και εκ πλαγίου.

Άρθρο 61
Λοιπά ζητήματα

1. Φόροι, τέλη, εισφορές και λοιπά ποσά που καταβάλλονται δυνάμει δηλώσεων που υποβάλλονται κατά τις διατάξεις των προηγούμενων άρθρων δεν επιστρέφονται και οι σχετικές δηλώσεις δεν ανακαλούνται.

2. Η καταβολή της οφειλής γίνεται εφάπαξ, εντός τριάντα (30) ημερών από τον προσδιορισμό του φόρου, του τέλους ή της εισφοράς, ενώ ο οφειλέτης μπορεί να υπαχθεί σε πρόγραμμα ρύθμισης οφειλών κατά τις κείμενες διατάξεις μέχρι την παρέλευση της κατά τα ως άνω νόμιμης προθεσμίας καταβολής. Σε περίπτωση μη καταβολής κατά τα ανωτέρω ή απώλειας της ρύθμισης, ο φορολογούμενος εκπίπτει των ευνοϊκών ρυθμίσεων του παρόντος κεφαλαίου και διενεργείται, κατά περίπτωση, νέος άμεσος, διοικητικός ή διορθωτικός προσδιορισμός, δυνάμει του οποίου επιβάλλονται σε βάρος του η διαφορά πρόσθετου φόρου, καθώς και τα πρόστιμα εκπρόθεσμης δήλωσης, που δεν κατέβαλε λόγω υπαγωγής του στις διατάξεις του παρόντος. Ως προς την επιβολή των προστίμων των άρθρων 58, 58Α και 59 του ν. 4174/2013 ή του άρθρου 7 του ν. 4337/2015 ή του άρθρου 6 του ν. 2523/1997, ή άλλων διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων, η δήλωση θεωρείται ως μηδέποτε υποβληθείσα, εφαρμοζομένων, κατά τα λοιπά, των διατάξεων του ν. 4174/2013. Το δικαίωμα του Δημοσίου να εκδώσει τις πράξεις της παραγράφου αυτής δεν παραγράφεται πριν την πάροδο τριών (3) ετών από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής της οφειλής, ή, σε περίπτωση υπαγωγής σε πρόγραμμα ρύθμισης, από την ημερομηνία απώλειας της ρύθμισης.

3. Τα ποσοστά πρόσθετου φόρου που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 57 και 58 του παρόντος στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα.

4. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων μπορεί να ρυθμίζεται ο τρόπος και η διαδικασία υποβολής δηλώσεων και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή των άρθρων 57 έως 61.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΥΨΗΣ ΕΣΟΔΩΝ

ΤΜΗΜΑ Α'
ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Άρθρο 62
Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος νοούνται ως:

α. «καταναλωτής», κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί για λόγους οι οποίοι δεν εμπίπτουν στην εμπορική, επιχειρηματική, ή επαγγελματική του δραστηριότητα σύμφωνα με την περίπτωση 3 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/751.

β. «πληρωτής», το φυσικό πρόσωπο το οποίο διατηρεί λογαριασμό πληρωμών και επιτρέπει εντολή πληρωμής από αυτόν τον λογαριασμό ή, εάν δεν υπάρχει λογαριασμός πληρωμών, το φυσικό πρόσωπο που δίνει εντολή πληρωμής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 του ν. 3862/2010 (Α' 113).

γ. «δικαιούχος πληρωμής», το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι ο τελικός αποδέκτης των χρηματικών ποσών τα οποία αποτελούν αντικείμενο της πράξης πληρωμής, σύμφωνα με με την περίπτωση 13 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/751.

δ. «πάροχος υπηρεσιών πληρωμών» οι επιχειρήσεις που δύνανται να παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών και οι οποίες διακρίνονται στις ακόλουθες έξι κατηγορίες:

(α) πιστωτικά ιδρύματα,

(β) ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος,

(γ) γραφεία ταχυδρομικών επιταγών,

(δ) ιδρύματα πληρωμών,

(ε) η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές Κεντρικές Τράπεζες, όταν δεν ενεργούν υπό την ιδιότητά τους ως νομισματικές ή άλλες δημόσιες αρχές,

(στ) το Ελληνικό Δημόσιο ή τα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν δεν ενεργούν υπό την ιδιότητά τους ως δημόσιες αρχές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 του ν. 3862/2010.

ε. «σύστημα πληρωμών», το σύστημα μεταφοράς χρηματικών ποσών το οποίο διέπεται από επίσημες τυποποιημένες διαδικασίες και κοινούς κανόνες για την επεξεργασία, το συμψηφισμό ή/και το διακανονισμό πράξεων πληρωμών, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 4 του ν. 3862/2010.

στ. «σύστημα καρτών πληρωμής», ένα ενιαίο σύνολο κανόνων, πρακτικών, προτύπων και/ή κατευθυντήριων γραμμών εφαρμογής για την εκτέλεση πράξεων πληρωμής με κάρτα και το οποίο είναι διαχωρισμένο από κάθε υποδομή ή σύστημα πληρωμής που υποστηρίζει τη λειτουργία του και συμπεριλαμβάνει οποιοδήποτε ειδικό όργανο, οργανισμό ή οντότητα λήψης αποφάσεων που φέρει την ευθύνη λειτουργίας του συστήματος, σύμφωνα με την περίπτωση 16 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/751.

ζ. «τετραμερές σύστημα καρτών πληρωμής», ένα σύστημα καρτών πληρωμής στο οποίο οι πράξεις πληρωμών με κάρτα πραγματοποιούνται από τον λογαριασμό πληρωμών ενός πληρωτή στον λογαριασμό πληρωμών δικαιούχου πληρωμής μέσω της διαμεσολάβησης του συστήματος, ενός εκδότη (από την πλευρά του πληρωτή) και ενός αποδέκτη (από την πλευρά του δικαιούχου πληρωμής) , σύμφωνα με την περίπτωση 17 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/751.

η. «τριμερές σύστημα καρτών πληρωμής», ένα σύστημα καρτών πληρωμής στο οποίο το ίδιο το σύστημα παρέχει υπηρεσίες απόκτησης και έκδοσης και οι πράξεις πληρωμής με κάρτα πραγματοποιούνται από τον λογαριασμό πληρωμής ενός πληρωτή στον λογαριασμό πληρωμής ενός δικαιούχου πληρωμής στο πλαίσιο του συστήματος, σύμφωνα με την περίπτωση 18 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/751.

θ. «χρεωστική κάρτα», μια κατηγορία μέσου πληρωμής που επιτρέπει στον πληρωτή να κινήσει συναλλαγή με χρεωστική κάρτα με εξαίρεση των συναλλαγών με προπληρωμένες κάρτες, σύμφωνα με την περίπτ. 33 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/751.

ι. «πιστωτική κάρτα», μια κατηγορία μέσου πληρωμής που επιτρέπει στον πληρωτή να κινήσει συναλλαγή με πιστωτική κάρτα, σύμφωνα με την περίπτωση 34 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/751.

ια. «προπληρωμένη κάρτα», μια κατηγορία μέσου πληρωμής στην οποία είναι αποθηκευμένο το ηλεκτρονικό χρήμα, όπως ορίζεται στην περίπτωση 6 του άρθρου 10 του ν. 4021/2011 (Α' 218).

ιβ. «εταιρική κάρτα», μια κατηγορία εργαλείου πληρωμής που εκδίδεται σε επιχειρήσεις ή οντότητες του δημόσιου τομέα ή αυτοαπασχολούμενα φυσικά πρόσωπα και έχει περιορισμένη χρήση για επαγγελματικά έξοδα, όταν οι εν λόγω πληρωμές χρεώνονται άμεσα στον λογαριασμό της επιχείρησης ή οντότητας του δημόσιου τομέα ή του αυτοαπασχολούμενου φυσικού προσώπου.

ιγ. «ηλεκτρονικό χρήμα», οποιαδήποτε αποθηκευμένη – σε ηλεκτρονικό και μαγνητικό υπόθεμα – νομισματική αξία αντιπροσωπευόμενη από απαίτηση έναντι του εκδότη ηλεκτρονικού χρήματος, η οποία έχει εκδοθεί κατόπιν παραλαβής χρηματικού ποσού για τον σκοπό της πραγματοποίησης πράξεων πληρωμής και η οποία καθίσταται αποδεκτή από άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, πέραν του εκδότη, σύμφωνα με την περίπτωση 1 του άρθρου 10 του ν. 4021/2011 (Α'218).

ιδ. «μέσο πληρωμών», κάθε εξατομικευμένος μηχανισμός ή/και σειρά διαδικασιών που έχει συμφωνηθεί μεταξύ του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών και του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών και τα οποία χρησιμοποιεί ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών προκειμένου να κινήσει εντολή πληρωμής, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 4 του ν. 3862/2010.

ιε. «μέσο πληρωμής με κάρτα» νοείται οποιοδήποτε μέσο πληρωμής, συμπεριλαμβανομένης της κάρτας (πιστωτικής, χρεωστικής, προπληρωμένης), κινητού τηλεφώνου, ηλεκτρονικού υπολογιστή ή άλλης τεχνολογικής συσκευής που περιλαμβάνει την κατάλληλη εφαρμογή πληρωμής διά της οποίας παρέχεται η δυνατότητα στον πληρωτή να κινήσει πράξη πληρωμής με κάρτα (πιστωτική, χρεωστική, προπληρωμένη), η οποία δεν αποτελεί μεταφορά πίστωσης ή άμεση χρέωση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 260/2012.

ιστ. «εφαρμογή πληρωμών» νοείται λογισμικό ηλεκτρονικού υπολογιστή ή αντίστοιχο, το οποίο χρησιμοποιείται σε μια συσκευή παρέχοντας τη δυνατότητα της κίνησης πράξεων πληρωμής με κάρτα και επιτρέποντας στον πληρωτή να εκδίδει εντολές πληρωμών.

ιζ. «τερματικό αποδοχής καρτών πληρωμών και μέσων πληρωμής με κάρτα» στις οποίες κινείται η πράξη πληρωμής, το οποίο περιλαμβάνει όλες τις διαθέσιμες συσκευές, μεθόδους και Εφαρμογές Πληρωμών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αποδοχή καρτών, τόσο με φυσική παρουσία κάρτας, όσο και χωρίς φυσική παρουσία κάρτας (πωλήσεις εξ' αποστάσεως).

Ειδικά:

(α) στην περίπτωση των πωλήσεων εξ αποστάσεως ή των συμβάσεων εξ αποστάσεως, το τερματικό αποδοχής είναι η διεύθυνση του σταθερού τόπου επιχειρηματικής δραστηριότητας, στον οποίο ο δικαιούχος ασκεί τις εμπορικές δραστηριότητές του ανεξάρτητα από τις τοποθεσίες του ιστοτόπου ή του εξυπηρετητή, μέσω των οποίων πραγματοποιείται η πράξη πληρωμής,

(β) στην περίπτωση που ο δικαιούχος δεν διαθέτει μόνιμη επιχειρηματική εγκατάσταση, το τερματικό αποδοχής είναι η διεύθυνση για την οποία ο δικαιούχος διαθέτει έγκυρη άδεια άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας και μέσω της οποίας πραγματοποιείται η πράξη πληρωμής,

(γ) στην περίπτωση που ο δικαιούχος δεν διαθέτει μόνιμη εγκατάσταση ούτε έγκυρη άδεια άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας, το τερματικό αποδοχής είναι η διεύθυνση για την αλληλογραφία που συνδέεται με την καταβολή των φόρων για την εμπορική δραστηριότητα, μέσω της οποίας πραγματοποιείται η πράξη πληρωμής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/751.

ιη) Ως «Επαγγελματικός Λογαριασμός» ορίζεται ο λογαριασμός που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του ν. 3862/2010, μέσω του οποίου διενεργούνται συναλλαγές που αφορούν αποκλειστικά την επιχειρηματική δραστηριότητα του κατόχου.

Άρθρο 63
Πεδίο εφαρμογής

Οι διατάξεις του Τμήματος Α' εφαρμόζονται σε πράξεις πληρωμής με κάρτα και μέσα πληρωμής με κάρτα που έχουν εκδοθεί από τετραμερές σύστημα πληρωμής, καθώς και στις ηλεκτρονικές πληρωμές εν γένει, όταν ο πληρωτής ενεργεί στο πλαίσιο της συναλλαγής με την ιδιότητα του καταναλωτή.

Άρθρο 64
Εξαιρέσεις

1. Οι διατάξεις του Τμήματος Α' δεν εφαρμόζονται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. συναλλαγές με εταιρικές κάρτες,

β. αναλήψεις μετρητών σε αυτόματες ταμειολογιστικές μηχανές («ΑΤΜ») ή στο ταμείο του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών,

γ. συναλλαγές με κάρτες πληρωμής που έχουν εκδοθεί από τριμερή συστήματα καρτών πληρωμής,

δ. λόγω περιορισμών που αποσκοπούν στη διασφάλιση των συναλλαγών, όπως επιβάλλονται από τα τετραμερή συστήματα καρτών πληρωμής στους φορείς παροχής υπηρεσιών πληρωμών που αποδέχονται μέσα πληρωμής με κάρτες, όπως αυτοί εκάστοτε ισχύουν.

2. Όταν ένα τριμερές σύστημα καρτών πληρωμής αδειοδοτεί άλλους παρόχους υπηρεσιών πληρωμής για την έκδοση μέσων πληρωμής με κάρτα ή την αποδοχή πράξεων πληρωμών με κάρτα ή και για τα δύο ή εκδίδει μέσα πληρωμής με κάρτα με εταίρο του ίδιου εμπορικού σήματος ή μέσω πράκτορα, θεωρείται τετραμερές σύστημα καρτών πληρωμής.

3. Κάθε τριμερές σύστημα καρτών πληρωμής που εμπίπτει στην κατηγορία της προηγούμενης παραγράφου εξαιρείται από τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα Τμήματα Α' και Β' του παρόντος Κεφαλαίου, μέχρι τις 9 Δεκεμβρίου 2018 εφόσον:

α. εφαρμόζεται αποκλειστικά για τις εγχώριες πράξεις πληρωμής και

β. το σύνολο των πράξεων εγχώριων πληρωμών με κάρτα που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του αντίστοιχου συστήματος δεν υπερβαίνει ετησίως το 3 % της αξίας όλων των πράξεων εγχώριων πληρωμών με κάρτα.

Άρθρο 65
Υποχρέωση αποδοχής μέσων πληρωμής με κάρτα

1. Οι δικαιούχοι πληρωμής, στο πλαίσιο των συναλλαγών τους με καταναλωτές, υποχρεούνται, εντός ορισμένης προθεσμίας και ανάλογα με τον κύριο Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητάς τους (ΚΑΔ), να αποδέχονται μέσα πληρωμής με κάρτα για την ολοκλήρωση των πράξεων πληρωμής.

2. Για την αποδοχή μέσων πληρωμής με κάρτα, οι δικαιούχοι πληρωμής συμβάλλονται υποχρεωτικά με νομίμως αδειοδοτημένους Παρόχους Υπηρεσιών Πληρωμών, κατά το οριζόμενα στο ν. 3862/2010 (Α' 113). Για την αποδοχή μέσων πληρωμής με κάρτα και μετρητά, καθώς και την είσπραξη για λογαριασμό τρίτου εν γένει, οι δικαιούχοι πληρωμής απαγορεύεται να συμβάλλονται με οντότητες οι οποίες δεν αποτελούν νομίμως αδειοδοτημένους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών ή Αντιπροσώπους αυτών, εκτός αν άλλως ορίζεται ρητά στην οικεία ισχύουσα νομοθεσία.

3. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Οικονομικών, ορίζονται τα εξής:

α. οι υπόχρεοι συμμόρφωσης βάσει των κύριων ΚΑΔ,

β. η προθεσμία συμμόρφωσης,

γ. Οι διαδικασίες δήλωσης και τροποποίησης των τηρούμενων Επαγγελματικών Λογαριασμών στους Παρόχους Υπηρεσιών Πληρωμών του ν. 3862/2010,

δ. οι διαδικασίες και τα δεδομένα παρακολούθησης καθώς και η σύνταξη αναφορών, που καταγράφουν τη συμμόρφωση με τις προβλέψεις του Νόμου,

ε. οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης των ανωτέρω υπό Α' έως δ' υποχρεώσεων,

στ. η επέκταση της υποχρέωσης της παραγράφου 1 και σε άλλα μέσα πληρωμής, και

ζ. οι αρμόδιες αρχές και τα μέσα προσφυγής και δικαστικής προστασίας κατά την εφαρμογή των διατάξεων του Τμήματος Α'.

Άρθρο 66
Υποχρέωση ενημέρωσης καταναλωτή

1. Οι δικαιούχοι πληρωμής, οι οποίοι αποδέχονται κάρτες πληρωμών ενημερώνουν τους καταναλωτές σχετικά με την αποδοχή καρτών και μέσων πληρωμής του συστήματος καρτών πληρωμής, με σαφή τρόπο που δεν επιδέχεται παρερμηνείας. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να αναγράφονται ευκρινώς στην είσοδο του καταστήματος και στο ταμείο.

2. Στους παραβάτες των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) ευρώ.

3. Οι καταναλωτές και οι ενώσεις καταναλωτών δύνανται να υποβάλλουν καταγγελίες για παραβάσεις της παραγράφου 1, οι οποίες υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

4. Αρμόδια αρχή για τη διενέργεια του ελέγχου και την επιβολή του προστίμου της παραγράφου 2 ορίζεται η Διεύθυνση Θεσμικών Ρυθμίσεων και Εποπτείας Αγοράς Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή και τα Τμήματα Εμπορίου των Διευθύνσεων Ανάπτυξης των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διενέργεια του ελέγχου, τον τρόπο επιβολής των προστίμων που επιβάλλονται από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα κατά τη διαπίστωση της παράβασης, σε εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος.

6. Τα διοικητικά πρόστιμα του παρόντος εισπράττονται, σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε. - ν.δ. 356/1974, Α' 90), και αποδίδονται, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 2946/ 2001 (Α' 224), στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

7. Η απόφαση επιβολής διοικητικού προστίμου του παρόντος υπόκειται σε ενδικοφανή προσφυγή μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της, η οποία ασκείται ενώπιον του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης εφόσον οι διοικητικές κυρώσεις έχουν εκδοθεί από την κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου, και ενώπιον του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στην περιφέρεια του οποίου διαπιστώθηκε η παράβαση, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις. Η απόφαση επί της προσφυγής εκδίδεται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση της προσφυγής.

8. Η απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής υπόκειται σε προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου του τόπου όπου εδρεύει το όργανο που εξέδωσε την απόφαση επιβολής προστίμου, μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 1 του άρθρου 66 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

9. Το ύψος του επιβληθέντος διοικητικού προστίμου μειώνεται στο ήμισυ εάν ο υπόχρεος εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτόν της σχετικής πράξης και σε κάθε περίπτωση πριν την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής της παραγράφου 1, προβεί σε καταβολή του προστίμου. Η καταβολή αυτή συνεπάγεται την αυτοδίκαιη παραίτηση του υπόχρεου από κάθε δικαίωμα προσβολής ή αμφισβήτησης της πράξης επιβολής προστίμου.

10. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν από την 1η Φεβρουαρίου 2017, εκτός από τη διάταξη της παραγράφου 5, η οποία ισχύει από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 67
Υποχρεώσεις παρόχων υπηρεσιών πληρωμών προς τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή σχετικά με τιμολογιακά δεδομένα

1. Κάθε αδειοδοτημένος πάροχος υπηρεσιών πληρωμών που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, ημεδαπός ή αλλοδαπός, υποχρεούται να γνωστοποιεί στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή τιμολογιακά στοιχεία για ορισμένα βασικά προϊόντα και υπηρεσίες που αυτός προσφέρει.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών, ορίζεται:

α. Το ακριβές περιεχόμενο των στοιχείων που γνωστοποιούνται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή.

β. Η διαδικασία και η περιοδικότητα γνωστοποίησης των στοιχείων.

γ. Οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης της υποχρέωσης γνωστοποίησης.

ΤΜΗΜΑ Β'
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 68
Μειώσεις φόρου μέσω ηλεκτρονικών συναλλαγών

1. Στο άρθρο 16 του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται νέα παράγραφος 3, ως εξής:

«3.α) Προκειμένου να διατηρηθεί η μείωση φόρου σύμφωνα με το άρθρο αυτό, ο φορολογούμενος απαιτείται να πραγματοποιήσει δαπάνες απόκτησης αγαθών και λήψης υπηρεσιών στην ημεδαπή ή σε κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ., οι οποίες να έχουν εξοφληθεί με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, όπως, ενδεικτικά αλλά όχι περιοριστικά, κάρτες και μέσα πληρωμής με κάρτες, πληρωμή μέσω λογαριασμού πληρωμών Παρόχων Υπηρεσιών Πληρωμών του ν. 3862/2010, χρήση ηλεκτρονικού πορτοφολιού κ.λπ., το ελάχιστο ποσό των οποίων προσδιορίζεται ως ποσοστό του φορολογητέου εισοδήματός του, σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

Εισόδημα (σε ευρώ)	Ποσοστό ελάχιστης δαπάνης με ηλεκτρονική συναλλαγή και μέσα πληρωμής με κάρτα (Προοδευτική εφαρμογή)
1-10.000	10%
10.000,01-30.000	15%
30.000,01 και άνω	20% και μέχρι 30.000 ευρώ

β) Από την υποχρέωση χρήσης ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής για την πραγματοποίηση των δαπανών της περίπτωσης α' εξαιρούνται φορολογούμενοι εβδομήντα (70) ετών και άνω, άτομα με ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω, όσοι βρίσκονται σε δικαστική συμπαράσταση, οι φορολογικοί κάτοικοι της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ., υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 20 του ν. 4172/2013, που υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης στην Ελλάδα και φορολογούνται με την κλίμακα από μισθωτή εργασία και συντάξεις. Για τους φορολογούμενους του προηγούμενου εδαφίου, απαιτείται η προσκόμιση αποδείξεων ίσης αξίας, σύμφωνα με την κλίμακα της προηγούμενης περίπτωσης.

γ) Αν δεν καλύπτεται το ελάχιστο απαιτούμενο ποσό της παραπάνω κλίμακας, τότε ο φόρος προσαυξάνεται κατά το ποσό που προκύπτει από τη θετική διαφορά μεταξύ του απαιτούμενου και του δηλωθέντος ποσού, πολλαπλασιαζόμενης με συντελεστή είκοσι δύο τοις εκατό (22%).

δ) Εξαιρούνται από την υποχρέωση χρήσης ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής και προσκόμισης αποδείξεων για την πραγματοποίηση δαπανών, οι υπάλληλοι του Υπουργείου Εξωτερικών, οι στρατιωτικοί, εφόσον υπηρετούν στην αλλοδαπή, οι υπηρετούντες στη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσοι διαμένουν σε οίκο ευγηρίας και σε ψυχιατρικό κατάστημα και οι φυλακισμένοι.

ε) Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων καθορίζεται η διαδικασία συγκέντρωσης των απαραίτητων δεδομένων από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών.

στ) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι εξαιρούμενες δαπάνες και άλλες κατηγορίες φορολογουμένων που εξαιρούνται από την υποχρέωση πραγματοποίησης των δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, τα επιπλέον κίνητρα για φορολογούμενους που υπερβαίνουν τα προβλεπόμενα ποσοστά ελάχιστης δαπάνης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.»

2. Η προηγούμενη παράγραφος ισχύει από το φορολογικό έτος 2017 και μετά.

3. Στο άρθρο 18 του ν. 4172/2013 (Α'167) προστίθεται νέα παράγραφος 4, ως εξής:

«4. Οι ως άνω αναφερόμενες ιατρικές δαπάνες συνυπολογίζονται για τον προσδιορισμό του ποσού μείωσης φόρου, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν πραγματοποιηθεί με τη χρήση μέσων πληρωμής με κάρτα ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι εξαιρέσεις και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.»

Άρθρο 69
Διασφάλιση και έλεγχος συναλλαγών

1. Η παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010 (Α' 58) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα υποκείμενα σε φόρο φυσικά και νομικά πρόσωπα των άρθρων 3 και 45 αντίστοιχα του ν. 4172/2013 (Α' 167) υποχρεούνται να διαβιβάζουν ηλεκτρονικά σε βάση δεδομένων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, τα δεδομένα των εκδιδόμενων λογιστικών αρχείων - στοιχείων, ανεξαρτήτως της μεθόδου έκδοσης αυτών.»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Τα φορολογικά στοιχεία συνολικής αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και άνω, που εκδίδονται για πώληση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες, εξοφλούνται από τους λήπτες τους, αγοραστές των αγαθών ή των υπηρεσιών, αποκλειστικώς με τη χρήση μέσων πληρωμής με κάρτα ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής, όπως ενδεικτικά άλλα όχι περιοριστικά τραπεζικό έμβασμα, πληρωμή μέσω λογαριασμού πληρωμών, χρήση ηλεκτρονικού πορτοφολιού. Δεν επιτρέπεται εξόφληση των στοιχείων αυτών με μετρητά.»

3. Η παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται η έκταση εφαρμογής και οι ειδικότερες υποχρεώσεις των φορολογούμενων της παραγράφου 1, οι εξαιρέσεις, η διαδικασία και οι τεχνικές προδιαγραφές για τη διαβίβαση, την ασφάλεια και την επεξεργασία των δεδομένων της παραγράφου 1, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη διαβίβασή τους.»

Άρθρο 70
Πρόγραμμα Δημοσίων Κληρώσεων (Λοταρία)

1. Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται με τη χρήση μέσων πληρωμής με κάρτα ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής, για την αγορά αγαθών ή την λήψη υπηρεσιών, λαμβάνονται υπόψη για τη συμμετοχή σε πρόγραμμα δημοσίων κληρώσεων (Λοταρίες), μέσω του οποίου, οι τυχεροί, επιβραβεύονται με χρηματικά ή και σε είδος έπαθλα. Το συνολικό διανεμόμενο χρηματικό ποσό κατά τις διενεργούμενες κληρώσεις επιβαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό και δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των δώδεκα (12) εκατομμυρίων ευρώ κατ' έτος.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζεται οποιοδήποτε σχετικό θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια αναφορικά με το ως άνω πρόγραμμα κληρώσεων, όπως ενδεικτικά η διάρκεια του προγράμματος, η διαδικασία και η συχνότητα των κληρώσεων, τα κριτήρια και η διαδικασία συμμετοχής, τα μέσα καταχώρισης των συναλλαγών που συμμετέχουν στις κληρώσεις, ο καθορισμός των χρηματικών ή και σε είδος βραβείων, καθώς και κάθε άλλη σχετική με την εφαρμογή της παρούσας διάταξης λεπτομέρεια.

Άρθρο 71
Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών και λοιπές διατάξεις

1. Η παρ. 1 του άρθρου 62 του ν. 4170/2013 αντικαθίσταται ως

εξής:

«1. Συστήνεται «Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών» (Σ.Μ.Τ.Λ. και Λ.Π.) των πιστωτικών ιδρυμάτων, των ιδρυμάτων πληρωμών και των ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος που λειτουργούν στην Ελλάδα, καθώς και των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών που αποδέχονται συναλλαγές καρτών πληρωμών (card acquirers) με έδρα το εξωτερικό και οι οποίοι δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, εξυπηρετώντας επιχειρήσεις στην Ελληνική επικράτεια, με σκοπό τη διευκόλυνση της διαβίβασης των αιτημάτων παροχής πληροφοριών από το σύνολο των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων και του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος του Υπουργείου Οικονομικών, την Οικονομική Αστυνομία, τον Οικονομικό εισαγγελέα, τον Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς, την Αρχή Καταπολέμησης της νομιμοποίησης των εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης. Τα αιτήματα παροχής πληροφοριών αφορούν σε κάθε στοιχείο και πληροφορία για φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που τηρούνται στους ως άνω αναφερόμενους Παρόχους, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για την άρση του τραπεζικού και επαγγελματικού απορρήτου, καθώς και του απορρήτου των στοιχείων έναντι των παραπάνω αρχών και υπηρεσιών του δημοσίου και της αυτοματοποιημένης πρόσβασής τους σε αυτό.

Για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης ορίζονται ως υπόχρεα πρόσωπα τα πιστωτικά ιδρύματα του ν. 4261/2014, συμπεριλαμβανομένων και των υποκαταστημάτων αλλοδαπών πιστωτικών ιδρυμάτων, τα ιδρύματα πληρωμών του ν. 3862/2010 και τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος του ν. 4021/2011, τα οποία δραστηριοποιούνται στην ελληνική επικράτεια, με ή χωρίς φυσική εγκατάσταση, και τηρούνται στο Μητρώο της Τράπεζας της Ελλάδος, καθώς και οι φορείς αποδοχής και εκκαθάρισης συναλλαγών με τη χρήση καρτών πληρωμών (card acquirers) που δραστηριοποιούνται με έδρα το εξωτερικό ή την Ελλάδα και εξυπηρετούν επιχειρήσεις στην Ελληνική επικράτεια. Οι αρχές και υπηρεσίες του Δημοσίου του πρώτου εδαφίου φέρουν την ευθύνη επιβεβαίωσης της νομιμότητας και σκοπιμότητας των διαβιβαζόμενων αιτημάτων παροχής πληροφοριών. Η πρόσβαση των λοιπών αρχών, υπηρεσιών και φορέων του Δημοσίου στο Σ.Μ.Τ.Λ. και Λ.Π. επιτρέπεται μόνο αν προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία η άρση του απορρήτου του πρώτου εδαφίου της παρούσας.

Τα στοιχεία και οι πληροφορίες που διαβιβάζονται από τα υπόχρεα πρόσωπα της παραγράφου 1 μέσω του Σ.Μ.Τ.Λ. και Λ.Π. αφορούν τις υποχρεώσεις των παρόχων αυτών σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3691/2008 κατά την τελευταία δεκαετία από την ημερομηνία υποβολής κάθε αιτήματος παροχής πληροφοριών προς το Σ.Μ.Τ.Λ. και Λ.Π..»

2. Στο άρθρο 62 του ν. 4170/2013, προστίθενται νέες παράγραφοι 7, 8, 9 και 10 ως εξής:

«7. Δημιουργείται στην Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, δημόσιο μητρώο που περιλαμβάνει τα υπόχρεα πρόσωπα της παραγράφου 1 , τα οποία έχουν ενεργοποιήσει την πρόσβασή τους στο Σ.Μ.Τ.Λ. και Λ.Π.. Το μητρώο είναι προσβάσιμο ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος TAXISNET.

8. Τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στην Ελληνική επικράτεια και είναι τελικοί αποδέκτες χρηματικών ποσών, τα οποία αποτελούν αντικείμενο πράξης πληρωμής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2, σημείο 13 του Κανονισμού 2015/751, υποχρεούνται στη δήλωση του συνόλου των υπόχρεων προσώπων της παραγράφου 1 με τα οποία συνεργάζονται, εντός τριάντα (30) ημερών από την δημιουργία του μητρώου της παραγράφου 7 ή την εκκίνηση της όποιας νέας συνεργασίας τους. Η δήλωση των σχετικών στοιχείων γίνεται ηλεκτρονικά μέσω TAXISNET.

9. Για το σκοπό της συνεκτικής και ορθής αποτύπωσης των δεδομένων των συναλλαγών των φυσικών και νομικών προσώπων της παραγράφου 8, με ενιαίο τρόπο, τα υπόχρεα πρόσωπα της παραγράφου 1, που αποκτούν πρόσβαση στο Σ.Μ.Τ.Λ. και Λ.Π. αποκτούν πρόσβαση στα δεδομένα της «Υπηρεσίας Διαδικτύου Πληροφοριών Μητρώου για Φυσικά και Μη Φυσικά Πρόσωπα» όπως εκάστοτε ισχύει, το οποίο τηρείται στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, στο πλαίσιο εφαρμογής του ν. 3979/2011.»

3. Μετά το άρθρο 62 του ν. 4170/2013 προστίθεται νέο άρθρο 62Α που έχει ως εξής:

«Άρθρο 62Α
Αυξημένη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη

1. Στις περιπτώσεις συναλλαγών με χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής, όπως ενδεικτικά μέσω μεταφοράς από λογαριασμό ηλεκτρονικής τραπεζικής (e-banking), μέσω χρήσης κάρτας πληρωμής καθώς και μέσω οποιουδήποτε άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμών, όπως ενδεικτικά αλλά όχι περιοριστικά, ηλεκτρονικό πορτοφόλι, ηλεκτρονικό χρήμα, κουπόνι, voucher, καθίσταται υποχρεωτική η ονομαστικοποίηση του ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής, με ταυτοποίηση του κατόχου του, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3691/2008 για την «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας» όπως ισχύει, και της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η χρήση μη-ονομαστικοποιημένων, μη-ταυτοποιημένων ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής κατά την πραγματοποίηση συναλλαγών με οντότητες του άρθρου 1 του ν. 4308/2014 που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα δεν επιτρέπεται, λαμβανομένης υπόψη της παραγράφου 2 του παρόντος.

Η παράγραφος αυτή εφαρμόζεται στο σύνολο των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα με οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένων των υποκαταστημάτων αλλοδαπών πιστωτικών ιδρυμάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4261/2014 (Α'107), τα ιδρύματα πληρωμών του ν. 3862/2010 (Α' 113), και τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος του ν. 4021/2011 (Α' 218) που είτε έχουν αδειοδοτηθεί και εδρεύουν στην Ελλάδα είτε αποτελούν αλλοδαπά Ιδρύματα κράτους μέλους του ΕΟΧ και παρέχουν υπηρεσίες στην Ελλάδα.

2. Με απόφασή του, ο Υπουργός Οικονομικών δύναται να εξαιρεί από την απαγόρευση χρήσης μη-ταυτοποιημένων και μη-ονομαστικοποιημένων ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής κατά την πραγματοποίηση συναλλαγών, δραστηριότητες δικαιούχων που κατηγοριοποιούνται σε συγκεκριμένους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας, και οι οποίες δεν παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, φοροδιαφυγή και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως οι παράγοντες κινδύνου αυτοί ορίζονται στο Κεφάλαιο ΙΙ, Άρθρο 16, παράγραφος 3, Παραρτήματος ΙΙΙ της «ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Μάϊου 2015.

3. Απαγορεύεται ρητά η διανομή και η καθ' οιονδήποτε τρόπο διάθεση ηλεκτρονικού χρήματος καθώς και η είσπραξη έναντι τρίτου εν γένει, με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής και μετρητά, από παντός είδους οντότητες του ν. 4308/2014, που δεν αποτελούν νομίμως αδειοδοτημένους Παρόχους Υπηρεσιών Πληρωμών ή Αντιπροσώπους ή υποκαταστήματα αυτών, βάσει των οριζόμενων στο ν. 3862/2010 και το ν. 4021/2011. Η Αντιπροσώπευση Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών αφορά μόνο στα Ιδρύματα Πληρωμών και στα Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος, εξαιρουμένων των Πιστωτικών Ιδρυμάτων, όπως προβλέπεται στον ν. 3862/2010 και ν. 4021/2011.

4. Στην περίπτωση ακύρωσης, επιστροφής, αποζημίωσης ή απόδοσης κέρδους που προκύπτει ως αποτέλεσμα μιας συναλλαγής με ηλεκτρονικό μέσο πληρωμής, η πίστωση του πληρωτή διενεργείται από την οντότητα του ν. 4308/2014 υποχρεωτικά στο ίδιο ηλεκτρονικό μέσο πληρωμής και δια μέσου του ιδίου Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών, από το οποίο πραγματοποιήθηκε η αρχική συναλλαγή.

5. Οντότητες του ν. 4308/2014 με υποχρεώσεις αυξημένης δέουσας επιμέλειας των πελατών τους, σύμφωνα με τους ν. 3691/2008 και ν. 3932/2011, κατά την πραγματοποίηση συναλλαγών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, συλλέγουν τα στοιχεία ταυτοποίησης και δέουσας επιμέλειας των πληρωτών ανά συναλλαγή,

υποχρεωτικώς δια μέσου των συνεργαζόμενων Παρόχων Υπηρεσιών Πληρωμών του ν. 3862/2010.»

4. Η ισχύς των παραγράφων 1 ως 3 του άρθρου 62Α του ν. 4170/2013 αρχίζει τρείς (3) μήνες μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 72
Μη εκπίπτουσες επιχειρηματικές δαπάνες

Στο άρθρο 23 του ν. 4172/2013, προστίθεται νέα παράγραφος ιδ', ως εξής:

«ιδ) Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο εργασιακής σχέσης όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4172/2013, εφόσον η τμηματική ή ολική εξόφληση δεν έχει πραγματοποιηθεί με τη χρήση ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής ή μέσω παρόχου υπηρεσιών πληρωμών.»

Άρθρο 73
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4174/2013 (Α' 170)

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 4174/2013 όπως ισχύει, προστίθενται νέες περιπτώσεις ιγ' και ιδ', ως εξής:

«ιγ) δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010 (Α' 58).

ιδ) δεν υποβάλει ή υποβάλλει ανακριβή στοιχεία, αναφορικά με τις κατά την παρ. 8 του άρθρου 62 του ν. 4170/2013 υποχρεώσεις του.»

2. Η περίπτωση ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 54 του ν. 4174/2013, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«ε) δύο χιλιάδες πεντακόσια (2.500) ευρώ, στις περιπτώσεις ε', ι, ζ', η' και ιδ' της παραγράφου 1».

3. Στην περίπτωση Α' της παρ. 2 του άρθρου 54 του ν. 4174/2013, η φράση «και στ' της παραγράφου 1,» αντικαθίσταται με τη φράση «στ' και ιγ' της παραγράφου 1,».

Άρθρο 74
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4308/2014 (Α' 251)

1. Η παρ. 13 του άρθρου 12 του ν. 4308/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«13. Η οντότητα μπορεί να εκδίδει παραστατικά λιανικής πώλησης με χειρόγραφο τρόπο στην περίπτωση διακοπής του συστήματος διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ή διακοπής της λειτουργίας του μέσου έκδοσης παραστατικών, λόγω τεχνικού προβλήματος. Σε περίπτωση μη λειτουργίας του εξοπλισμού έκδοσης παραστατικών λόγω τεχνικού προβλήματος, η οντότητα λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποκατάσταση της λειτουργίας του εξοπλισμού χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και για την αποτροπή επαναλήψεων του προβλήματος. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων της παραγράφου 9 δύναται να ρυθμίζονται θέματα εφαρμογής της παραγράφου αυτής, καθώς και να επιβάλλεται υποχρέωση ενημέρωσης της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων.»

2. Στο άρθρο 12 του ν. 4308/2014 προστίθεται παράγραφος 16, ως εξής:

«16. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των Παρόχων Ηλεκτρονικής Τιμολόγησης, καθώς και οι διαδικασίες ελέγχου των τιμολογίων και των στοιχείων λιανικής πώλησης που εκδίδονται και αυθεντικοποιούνται με την χρήση υπηρεσιών των Παρόχων Ηλεκτρονικής Τιμολόγησης.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΕΛΕΓΧΟΣ ΓΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Άρθρο 75
Έλεγχος δαπανών από τις οικονομικές υπηρεσίες των φορέων

1. Ο έλεγχος των δαπανών του Δημοσίου, που προβλέπεται από τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 91 του ν. 4270/2014 (Α' 143) και ασκείται από τις οικονομικές υπηρεσίες των φορέων σύμφωνα με την παράγραφο β' του άρθρου 69Γ του ίδιου νόμου, συνίσταται στην εξέταση από τις οικονομικές υπηρεσίες των φορέων των νομίμων δικαιολογητικών και αποβλέπει στη διακρίβωση του κατά πόσον η δαπάνη:

α. προβλέπεται από διάταξη νόμου ή εξυπηρετεί λειτουργικές ανάγκες της Υπηρεσίας ή συντελεί στην εκπλήρωση των σκοπών της, όπως αυτοί προσδιορίζονται από τις καταστατικές και οργανωτικές διατάξεις του φορέα και υπάρχει για αυτή διαθέσιμη πίστωση (έλεγχος νομιμότητας),

β. έχει νόμιμα αναληφθεί, η σχετική απαίτηση δεν έχει παραγραφεί και επισυνάπτονται τα νόμιμα δικαιολογητικά (έλεγχος κανονικότητας) και κατά τον ασκούμενο έλεγχο εξετάζονται και τα παρεμπιπτόντως αναφυόμενα ζητήματα επιφυλασσομένων των διατάξεων για το δεδικασμένο και το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (παρεμπίπτων έλεγχος).

2. Ως νόμιμα δικαιολογητικά θεωρούνται τα προβλεπόμενα, κατά περίπτωση, από τις κείμενες διατάξεις, τις εκδιδόμενες κανονιστικές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και τις οδηγίες του Υπουργού Οικονομικών. Τα εν λόγω δικαιολογητικά πρέπει να είναι πρωτότυπα και χωρίς αλλοιώσεις. Ειδικά για τη δικαιολόγηση απορρήτων δαπανών ισχύουν οι προβλεπόμενες, κατά περίπτωση, ειδικές διατάξεις. Κατ' εξαίρεση όταν τα πρωτότυπα υποβάλλονται υποχρεωτικά ή φυλάσσονται σε άλλη δημόσια αρχή, γίνονται δεκτά αντίγραφα επικυρωμένα από την αρχή αυτή.

3. Τα οριζόμενα δικαιολογητικά για κάθε δαπάνη συγκεντρώνονται με ευθύνη των αρμοδίων υπηρεσιών και διαβιβάζονται στην αρμόδια για τον έλεγχο υπηρεσία του φορέα με έγγραφο, στο οποίο αναγράφεται το όνομα του δικαιούχου, ο αριθμός της πράξης ανάληψης υποχρέωσης, ο ειδικός φορέας και ο Κωδικός Αριθμός Εξόδου (ΚΑΕ), το ποσό για το οποίο ζητείται η έκδοση του σχετικού χρηματικού εντάλματος (ΧΕ) και πλήρης κατάλογος με τα συνημμένα δικαιολογητικά. Κατά τη διενέργεια του ελέγχου δύναται η αρμόδια για τον έλεγχο υπηρεσία του φορέα να ζητεί κάθε αναγκαία πληροφορία ή στοιχείο.

4. Εάν κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών διαπιστώνονται θεραπεύσιμες ελλείψεις, καλείται η κατά περίπτωση αρμόδια υπηρεσία που τα απέστειλε να τις συμπληρώσει σε εύλογη προθεσμία.

5. Αν προκύψει διάσταση απόψεων μεταξύ διατάκτη και προϊσταμένου οικονομικών υπηρεσιών ως προς τη συνδρομή εν όλω ή εν μέρει των προϋποθέσεων της παραγράφου 1, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 4270/2014.

6. Αν κατά τον ασκούμενο έλεγχο γεννηθούν βάσιμες αμφιβολίες ως προς το ουσιαστικό μέρος της δαπάνης, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 88 και επόμενα του παρόντος Κεφαλαίου.

Άρθρο 76
Εκκαθάριση δαπανών

1. Αν από τον έλεγχο του προηγούμενου άρθρου δεν διαπιστωθούν ελλείψεις στα δικαιολογητικά ή παρατυπίες ή δοθεί εντολή από την αρμόδια αρχή για εκτέλεση της δαπάνης κατά τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 4270/2014, συντάσσεται επί των δικαιολογητικών πράξη εκκαθάρισης, στην οποία αναγράφεται ολογράφως και αριθμητικώς το εκκαθαριζόμενο υπέρ του πιστωτή του Δημοσίου χρηματικό ποσό. Η πράξη αυτή μονογράφεται από το υπηρεσιακό όργανο που συνέπραξε στον έλεγχο και υπογράφεται από τους κατά περίπτωση αρμόδιους για την εκκαθάριση προϊσταμένους/επικεφαλής γραφείων.

2. Σε περίπτωση διορθώσεων στην πράξη εκκαθάρισης, οι διορθωτέοι αριθμοί διαγράφονται με μία και μόνη ερυθρά γραμμή και η αναγραφή του ορθού αριθμού γίνεται με παραπομπή η παρεγγραφή. Οι διορθώσεις αυτές μονογράφονται από τον υπάλληλο που εκκαθαρίζει τη δαπάνη.

3. Στην περίπτωση ενιαίας εκκαθάρισης για περισσότερες των μια απαιτήσεων, ενός ή περισσοτέρων δικαιούχων, και μόνο για δαπάνες που εξοφλούνται μέσω της Ενιαίας Αρχής Πληρωμής (ΕΑΠ), επισυνάπτεται στα δικαιολογητικά συγκεντρωτική κατάσταση με τα αναλυτικά κατά περίπτωση και στο σύνολο ποσά.

Στην κατάσταση αυτή συντάσσεται η πράξη της εκκαθάρισης.

4. Η εκκαθάριση και εντολή πληρωμής των δαπανών του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ενεργείται σύμφωνα με τη νομοθεσία που το διέπει.

Άρθρο 77
Έκδοση Χρηματικών Ενταλμάτων

1. Μετά τον έλεγχο και την εκκαθάριση των δαπανών εκδίδονται από την αρμόδια οικονομική υπηρεσία του φορέα χρηματικά εντάλματα (ΧΕ) για την πληρωμή τους.

2. Τα ΧΕ εκδίδονται με ηλεκτρονικό τρόπο, μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΟΠΣΔΠ), σε τρία (3) αντίτυπα, το πρώτο (ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ), στο οποίο επισυνάπτονται τα δικαιολογητικά εξόφλησης, το δεύτερο (ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ), στο οποίο επισυνάπτονται τα δικαιολογητικά που υποστηρίζουν τη δαπάνη και το τρίτο (ΣΤΕΛΕΧΟΣ), το οποίο παραμένει στην εκκαθαρίζουσα υπηρεσία συνοδευόμενο από πλήρη φάκελο με αντίγραφα όλων των ανωτέρω δικαιολογητικών της δαπάνης και της εξόφλησης.

3. Στα ΧΕ αναγράφονται:

α. Ο αύξων αριθμός του εντάλματος και ο αριθμός πρωτοκόλλου του διαβιβαστικού της παραγράφου 3 του άρθρου 76 του παρόντος.

β. Το οικονομικό έτος.

γ. Ο τίτλος και ο κωδικός αριθμός του φορέα και του ειδικού φορέα, σε βάρος του προϋπολογισμού του οποίου εκδίδονται και ο κωδικός αριθμός εξόδου στον οποίο καταλογίζεται η δαπάνη.

δ. Η υπηρεσία που εκδίδει το ΧΕ.

ε. Ο αύξων αριθμός της αναληφθείσας υποχρέωσης.

στ. Το πληρωτέο ποσό ολογράφως και αριθμητικώς.

ζ. Το ονοματεπώνυμο του δικαιούχου, η διεύθυνση, το επάγγελμα, ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου αυτού και όταν ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο, η ακριβής επωνυμία και η έδρα του.

η. Πλήρης αιτιολογία της πληρωμής και ο αριθμός του τιμολογίου ή ισοδύναμου εγγράφου.

θ. Ο τόπος και η χρονολογία έκδοσης.

ι. Το καθαρό πληρωτέο ποσό στο δικαιούχο και η ανάλυση των σχετικών κρατήσεων και φόρων.

ια. Ο τίτλος της θέσεως και το ονοματεπώνυμο των αρμόδιων οργάνων που υπογράφουν.

4. Στα Χρηματικά Εντάλματα Προπληρωμής (ΧΕΠ), όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 100 του ν. 4270/2014, αναγράφονται τα στοιχεία της προηγούμενης παραγράφου, πλην της περίπτωσης ι' και η προθεσμία απόδοσης λογαριασμού. Στα προσωρινά Χρηματικά Εντάλματα (ΧΕ) αναγράφονται τα στοιχεία της προηγούμενης παραγράφου, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 105 του ν. 4270/2014, πλην των περιπτώσεων γ', ε' και ι'.

5. Στα ΧΕ δεν επιτρέπονται προσθήκες, αλλοιώσεις, διαγραφές και παρεγγραφές.

6. Επιτρέπεται η έκδοση ενός μόνο ΧΕ για κοινές ομοειδείς απαιτήσεις περισσοτέρων του ενός δικαιούχων, μόνο στην περίπτωση που αυτό εξοφλείται μέσω της ΕΑΠ.

7. Επιτρέπεται η έκδοση ΧΕ βάσει δικαιολογητικών που έχουν επισυναφθεί σε άλλο. Στην περίπτωση αυτή γίνεται σημείωση παραπομπής στο ΧΕ στο οποίο επισυνάφθηκαν τα δικαιολογητικά.

8. Τα ΧΕ εκδίδονται από τα αρμόδια υπηρεσιακά όργανα που διενήργησαν τον έλεγχο και την εκκαθάριση της δαπάνης, μονογράφονται από αυτά και υπογράφονται από τους κατά περίπτωση αρμόδιους προϊσταμένους/επικεφαλής γραφείων. Για την αναπλήρωση των προϊσταμένων των αρμόδιων για την εκκαθάριση και ενταλματοποίηση δαπανών υπηρεσιακών μονάδων της οικονομικής υπηρεσίας, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 87 του ν. 3528/2007 (Α'26), τηρουμένων και των σχετικών κανόνων περί ασυμβίβαστων καθηκόντων. Τα ΧΕ αριθμούνται και καταχωρούνται στα βιβλία της οικονομικής υπηρεσίας.

Άρθρο 78
Αποστολή ΧΕ στο Ελεγκτικό Συνέδριο

1.α. Για τα ΧΕ που δεν εξοφλούνται μέσω της ΕΑΠ απαιτείται, μετά την πληρωμή της δαπάνης, η αποστολή του πρωτοτύπου και των δικαιολογητικών εξόφλησης στην αρμόδια Υπηρεσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου μέσα στο τελευταίο δεκαήμερο του επόμενου από την εξόφληση μήνα, για την άσκηση του κατασταλτικού ελέγχου. Τα ΧΕ συνοδεύονται από κατάσταση στην οποία περιλαμβάνονται ιδίως τα εξής:

αα) Αριθμός χρηματικού εντάλματος.

ββ) Ονοματεπώνυμο δικαιούχου.

γγ) Ποσό χρηματικού εντάλματος.

β. Για τα ΧΕ που εξοφλούνται μέσω της ΕΑΠ, εφαρμόζεται η διαδικασία που προβλέπεται από τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία της Αρχής.

2. Τα αντίγραφα των τακτικών ΧΕ, όπως αυτά ορίζονται στην περίπτωση γ' του άρθρου 92 του ν. 4270/2014, μαζί με τα συνημμένα σ' αυτά δικαιολογητικά αποστέλλονται στην αρμόδια Υπηρεσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου μέσα στο τελευταίο δεκαήμερο του επόμενου από την εξόφλησή τους μήνα και συνοδεύονται από κατάσταση, στην οποία αναγράφονται, κατά φορέα και ειδικό φορέα, ο αριθμός ΧΕ, το ονοματεπώνυμο του δικαιούχου και το ποσό του ΧΕ.

3. Τα πρωτότυπα και αντίγραφα των ΧΕΠ και τα αντίγραφα των Επιτροπικών Ενταλμάτων (ΕΕ), όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 82 του παρόντος, μαζί με τις εγκριτικές αποφάσεις του διατάκτη, αποστέλλονται στην αρμόδια Υπηρεσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου μέσα στην προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου από την εξόφληση των ΧΕΠ και την ολοκλήρωση μεταφοράς της πίστωσης, αντίστοιχα, και συνοδεύονται από κατάσταση, στην οποία αναγράφονται για μεν τα ΧΕΠ τα στοιχεία της προηγούμενης παραγράφου και η προθεσμία απόδοσης λογαριασμού, για δε τα ΕΕ ο αριθμός του επιτροπικού, ο δευτερεύων διατάκτης και το ποσό.

4. Οι καταστάσεις των προηγούμενων παραγράφων συντάσσονται σε δύο (2) αντίτυπα και παραδίδονται στην αρμόδια Υπηρεσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η υπηρεσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου κρατά το ένα (1) αντίτυπο και επιστρέφει το δεύτερο στην αποστέλλουσα υπηρεσία αυθημερόν, με πράξη επί της κατάστασης που βεβαιώνει την παραλαβή των τακτικών ΧΕ, των ΧΕΠ και των ΕΕ.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να ρυθμίζονται επιμέρους θέματα, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 79
Ακύρωση ΧΕ

Τα ΧΕ ακυρώνονται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΔΠ. Τα αντίτυπα των ακυρωθέντων ΧΕ παραμένουν στο αρχείο της υπηρεσίας, με την χειρόγραφη ένδειξη «ΑΚΥΡΟ» και επισημειωματική πράξη του Προϊστάμενου της αρμόδιας για την εκκαθάριση της δαπάνης οργανικής μονάδας. Δεν επιτρέπεται η ακύρωση ΧΕ μετά την αποστολή αιτήματος στη ΔΟΥ για διενέργεια συμψηφισμού απαιτήσεων – οφειλών.

Άρθρο 80
Εξόφληση Χρηματικών Ενταλμάτων

1.α. Μετά την έκδοση του ΧΕ δίνεται από την αρμόδια για την εξόφληση του ΧΕ οργανική/υπηρεσιακή μονάδα της οικείας οικονομικής υπηρεσίας του φορέα, ηλεκτρονική εντολή μεταφοράς και πίστωσης λογαριασμού προς την Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) για την εξόφληση του οικείου ΧΕ, με πίστωση του δηλωθέντος τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου και χρέωση του τηρούμενου στην ΤτΕ λογαριασμού του Δημοσίου «Ελληνικό Δημόσιο, Συγκέντρωση Εισπράξεων - Πληρωμών».

β. Σε περίπτωση οφειλών του δικαιούχου προς το Δημόσιο ή/και προς ασφαλιστικό φορέα διενεργείται αυτοδικαίως συμψηφισμός απαίτησης - οφειλών μέσω ηλεκτρονικών διεπαφών, για μεν τις οφειλές προς το Δημόσιο από την οικεία ΔΟΥ, για δε τις οφειλές προς τον ασφαλιστικό φορέα από την αρμόδια για την εξόφληση υπηρεσία. Αν μετά τον συμψηφισμό απομένει υπόλοιπο της απαίτησης δίνεται εντολή μεταφοράς και πίστωσης λογαριασμού προς την ΤτΕ. Μετά τον προαναφερόμενο συμψηφισμό τα χρηματικά εντάλματα δεν ακυρώνονται.

γ. Σε περίπτωση μη χορήγησης αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας ή βεβαίωσης οφειλής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν.1882/1990 (Α' 43) και της ΠΟΛ 1274/2013 (Β' 3398), όπως ισχύουν, τα χρηματικά εντάλματα δεν εξοφλούνται.

2. α. Σε περίπτωση κατάσχεσης χρηματικής απαίτησης εις χείρας του Δημοσίου ως τρίτου και σε περίπτωση εκχώρησης απαίτησης κατά του Δημοσίου, η πληρωμή του οικείου χρηματικού εντάλματος διενεργείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 με πίστωση του τραπεζικού λογαριασμού του κατάσχοντος ή του υπέρ ου η εκχώρηση (εκδοχέα) κατά περίπτωση, τηρούμενης της παρ. 9 του άρθρου 26 του ν. 1882/1990, όπως ισχύει.

β. Κατασχέσεις και εκχωρήσεις δεν εκτελούνται μετά την αποστολή των στοιχείων του εντάλματος στην οικεία ΔΟΥ για τυχόν συμψηφισμούς.

3. Η απόδοση των κρατήσεων στους δικαιούχους διενεργείται ανά ΧΕ με την ίδια εντολή μεταφοράς και πίστωσης λογαριασμού, με την οποία εξοφλείται το ΧΕ.

4. Η ΤτΕ για την πιστοποίηση της εκτέλεσης της εντολής μεταφοράς και πίστωσης λογαριασμού, αποστέλλει ηλεκτρονικά αρχεία επιβεβαίωσης στο ΟΠΣΔΠ μέσω του οποίου εκτυπώνεται σχετικό αποδεικτικό.

5. Οι δικαιούχοι των χρηματικών ενταλμάτων ενημερώνονται, μέσω ηλεκτρονικής εφαρμογής, για την πίστωση του τραπεζικού λογαριασμού τους και την εξόφληση των οικείων ΧΕ..

Άρθρο 81
Έκδοση και θεώρηση Επιτροπικών Ενταλμάτων

1. Η μεταβίβαση στους δευτερεύοντες διατάκτες, οι οποίοι ορίζονται με απόφαση του κύριου διατάκτη, των αναγκαίων κάθε φορά πιστώσεων, ενεργείται από τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες των Υπουργείων και λοιπών φορέων Κεντρικής Διοίκησης, με Επιτροπικά Εντάλματα (ΕΕ) που εκδίδονται ύστερα από εγκριτική απόφαση του κύριου διατάκτη μέσω ΟΠΣΔΠ και στα οποία αναγράφονται:

α. Ο αύξων αριθμός.

β. Το οικονομικό έτος.

γ. Ο τίτλος και ο κωδικός αριθμός του φορέα σε βάρος του προϋπολογισμού του οποίου εκδίδονται.

δ. Η υπηρεσία που εκδίδει το ΕΕ.

ε. Ο δευτερεύων διατάκτης στον οποίο μεταβιβάζεται η πίστωση.

στ. Ο τίτλος και ο κωδικός αριθμός του ειδικού φορέα, καθώς και ο κωδικός αριθμός εξόδου και η κατονομασία της πίστωσης που μεταβιβάζεται.

ζ. Ο τόπος και η χρονολογία έκδοσης και

η. Ο τίτλος της θέσης και το ονοματεπώνυμο των αρμοδίων οργάνων που υπογράφουν.

2. Τα ΕΕ συντάσσονται σε τέσσερα αντίτυπα ειδικού εντύπου ομοιόμορφου για όλα τα Υπουργεία και μονογράφονται και υπογράφονται από τα υπηρεσιακά όργανα της παραγράφου 8 του άρθρου 78 του παρόντος νόμου.

3. Το πρώτο αντίτυπο, που θεωρείται ως πρωτότυπο, του ΕΕ, αποστέλλεται στον δευτερεύοντα διατάκτη, το δεύτερο και τρίτο αντίτυπο αποστέλλονται στις αρμόδιες Υπηρεσίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου του δευτερεύοντα και κύριου διατάκτη αντίστοιχα, για κατασταλτικό έλεγχο σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 79 του παρόντος και το τέταρτο παραμένει στο αρχείο της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας του φορέα που το εκδίδει. Όταν με την ίδια εντολή κατανέμονται πιστώσεις σε περισσότερους του ενός δευτερεύοντες διατάκτες τα ανωτέρω αντίτυπα συνοδεύονται από αριθμημένο διανεμητικό πίνακα.

Άρθρο 82
ΧΕ δευτερεύοντα διατάκτη – Μηνιαίες καταστάσεις

1. Για την πληρωμή δαπανών του Δημοσίου που διενεργούνται με εντολή του δευτερεύοντα διατάκτη, η αρμόδια οικονομική υπηρεσία εκδίδει ΧΕ σε βάρος των πιστώσεων που μεταβιβάστηκαν στους διατάκτες αυτούς μέσω ΟΠΣΔΠ, μετά από εγκριτική απόφαση του κύριου διατάκτη.

2. Οι πιστώσεις που μεταβιβάζονται διαδοχικά στον δευτερεύοντα διατάκτη για το ίδιο οικονομικό έτος και τον ίδιο φορέα και ΚΑΕ, αθροίζονται και αποτελούν μία και την αυτή πίστωση.

3. Οι οικονομικές υπηρεσίες των Υπουργείων παρακολουθούν μέσω του ΟΠΣΔΠ την πορεία των πιστώσεων, οι οποίες μεταβιβάζονται στους δευτερεύοντες διατάκτες που έχουν έδρα σε νομό.

Μέσα στο πρώτο δεκαήμερο κάθε μήνα η αρμόδια οικονομική υπηρεσία του φορέα στο νομό καταρτίζει και αποστέλλει κατάσταση στην κατά περίπτωση αρμόδια οικονομική υπηρεσία των Υπουργείων και λοιπών φορέων Κεντρικής Διοίκησης, με βάση τις εγγραφές που έγιναν τον προηγούμενο μήνα στα βιβλία του δευτερεύοντα διατάκτη, στην οποία αναγράφονται σε ιδιαίτερες στήλες τα εξής στοιχεία:

α. Οι κατά φορέα και κωδικό αριθμό εξόδου πιστώσεις που μεταβιβάσθηκαν αναλυτικά κατά ΕΕ.

β. Το σύνολο των πιστώσεων που μεταβιβάσθηκαν.

γ. Το σύνολο των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν.

δ. Το υπόλοιπο των πιστώσεων που μεταβιβάσθηκαν.

ε. Τα ποσά για τα οποία εκδόθηκαν εντάλματα μέσα στο μήνα, κατά φορέα και κωδικό αριθμό εξόδου.

στ. Ο αριθμός του ΧΕ του δευτερεύοντα διατάκτη.

ζ. Το σύνολο των ποσών για τα οποία εκδόθηκαν εντάλματα μέσα στο μήνα, κατά φορέα και κωδικό αριθμό εξόδου.

η. Το σύνολο των ποσών για τα οποία εκδόθηκαν εντάλματα μέχρι το τέλος του προηγούμενου μήνα, κατά φορέα και κωδικό αριθμό εξόδου.

θ. Το γενικό σύνολο των ποσών για τα οποία εκδόθηκαν εντάλματα, κατά φορέα και κωδικό αριθμό εξόδου.

ι. Τα ποσά που έχουν ακυρωθεί μέσα στο μήνα κατά φορέα και κωδικό αριθμό εξόδου.

ια. Τα ποσά για τα οποία εκδόθηκαν εντάλματα κατά φορέα και κωδικό αριθμό εξόδου, μετά την αφαίρεση των ποσών που έχουν ακυρωθεί και

ιβ. Το σύνολο των ποσών για τα οποία εκδόθηκαν εντάλματα κατά ειδικό φορέα.

4. Κάθε αριθμητικό λάθος το οποίο διαπιστώνεται στα βιβλία της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας του φορέα στο νομό, μετά την αποστολή της μηνιαίας κατάστασης της προηγούμενης παραγράφου, διορθώνεται με την ανάλογη εγγραφή, την ημέρα που διαπιστώθηκε και ενημερώνεται σχετικά η αρμόδια Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ) του Υπουργείου.

Άρθρο 83
Ανάκληση Επιτροπικών Ενταλμάτων

1. Κάθε πίστωση που μεταβιβάζεται σε δευτερεύοντα διατάκτη, αν δεν ανακληθεί, ισχύει μέχρι 31 Δεκεμβρίου του έτους, στο οποίο αναφέρεται.

2. Μέσα στο πρώτο δεκαήμερο από τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας, η αρμόδια οικονομική υπηρεσία του φορέα στο νομό περιορίζει τις πιστώσεις που έχουν μεταβιβασθεί στον δευτερεύοντα διατάκτη με σχετικές πράξεις της, τις οποίες καταχωρίζει στα βιβλία της, στο ύψος των ποσών για τα οποία εκδόθηκαν και εξοφλήθηκαν εντάλματα. Στη συνέχεια συντάσσει και αποστέλλει στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία του φορέα την ετήσια απολογιστική κατάσταση για ενημέρωση των βιβλίων τους.

3. Αν για οποιαδήποτε αιτία δεν πρόκειται να γίνει χρήση του συνόλου ή μέρους της πίστωσης που μεταβιβάσθηκε, αυτή ανακαλείται πριν τη λήξη του οικονομικού έτους, με έκδοση ανακλητικού ΕΕ, μετά από πρόταση του κύριου ή του δευτερεύοντα διατάκτη.

4. Τα ανακλητικά επιτροπικά εντάλματα συντάσσονται και εκδίδονται με τον ίδιο τρόπο, όπως και τα επιτροπικά. Σε περίπτωση μη ανάκλησης κατά τη διάρκεια του έτους η ανάκληση διενεργείται αυτομάτως στις 31 Δεκεμβρίου χωρίς καμία διατύπωση ή περαιτέρω ενέργεια.

Άρθρο 84
Τηρούμενα βιβλία από τις οικονομικές υπηρεσίες των φορέων

1. Οι οικονομικές υπηρεσίες των φορέων τηρούν υποχρεωτικά τα παρακάτω βιβλία μέσω του ΟΠΣΔΠ:

α. Βιβλίο εγκρίσεων και εντολών πληρωμής, στο οποίο καταχωρίζονται σε ιδιαίτερες στήλες κατά ειδικό φορέα και ΚΑΕ, οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται από τους διατάκτες, τα εκδιδόμενα ΧΕ, τα ΕΕ και οι ενεργούμενες πληρωμές βάσει άλλων τίτλων.

β. Ημερολόγιο, στο οποίο καταχωρίζονται κατ' αύξοντα αριθμό και χρονολογική σειρά τα εκδιδόμενα ΧΕ και ΕΕ και οι ενεργούμενες κατά μήνα πληρωμές.

γ. Βιβλίο λογαριασμού δευτερευόντων διατακτών, στο οποίο καταχωρίζονται κατά διατάκτη και κατά ειδικό φορέα και ΚΑΕ οι μεταβιβαζόμενες σε αυτούς πιστώσεις, τα κατά μήνα εκδιδόμενα ΧΕ και οι εξοφλήσεις τους.

δ. Βιβλίο υπολόγων ΧΕΠ και προσωρινών ΧΕ, στο οποίο καταχωρίζονται κατά υπόλογο τα εκδιδόμενα ΧΕΠ.

ε. Ημερολόγιο εκδιδομένων προσωρινών ΧΕ.

στ. Ημερολόγιο ΧΕ που εκδίδονται σε βάρος λογαριασμών εκτός προϋπολογισμού.

ζ. Βιβλίο προκαταβολών που χορηγούνται από τον Υπουργό Οικονομικών, βάσει των διατάξεων του άρθρου 114 του ν. 4270/2014.

η. Ημερολόγιο Εντολών Μεταφοράς και Πίστωσης λογαριασμού των εξοφλουμένων, μέσω της Τράπεζας της Ελλάδος, χρηματικών ενταλμάτων.

θ. Μητρώο Δικαιούχων.

2. Επιπρόσθετα τηρούνται από τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες χειρόγραφα ή ηλεκτρονικά και τα ακόλουθα:

α. Μητρώο Κατασχέσεων.

β. Μητρώο Εκχωρήσεων.

γ. Μητρώο, που εμφανίζει αριθμητικά το πάσης φύσεως προσωπικό κατά κατηγορία, κλάδο και ιδιότητα.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να ρυθμίζονται επιμέρους θέματα, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 85
Αρμόδια Όργανα και ευθύνη αυτών

1. Αρμόδια όργανα για τον έλεγχο, την εκκαθάριση, την ενταλματοποίηση των δαπανών, καθώς και την τήρηση των βιβλίων είναι κατά περίπτωση:

α. Ο Προϊστάμενος της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας.

β. Ο Προϊστάμενος/Επικεφαλής του αρμόδιου τμήματος/γραφείου.

γ. Οι υπάλληλοι που ασχολούνται με τον έλεγχο, την εκκαθάριση, την έκδοση των σχετικών ενταλμάτων, καθώς και την τήρηση των βιβλίων.

Αν προκύψει διαφωνία μεταξύ των ανωτέρω συναρμόδιων οργάνων ως προς τη νομιμότητα και την κανονικότητα της δαπάνης, αυτή διατυπώνεται εγγράφως σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του ΥΚ, όπως κάθε φορά ισχύει.

2. Αρμόδια όργανα για την εξόφληση και συμψηφισμό των ΧΕ είναι:

α. Ο Προϊστάμενος/Επικεφαλής του αρμόδιου για την εξόφληση των ΧΕ Τμήματος /Γραφείου της οικείας οικονομικής υπηρεσίας, κατά το μέρος που αφορά στην πιστή και ακριβή τήρηση των στοιχείων των πιστωτών του Δημοσίου, των κατασχέσεων και εκχωρήσεων.

β. Ο Προϊστάμενος της οικείας ΔΟΥ και του Τμήματος εσόδων αυτής, κατά το μέρος που αφορά στον έλεγχο φορολογικής ενημερότητας και στη διαδικασία συμψηφισμού της απαιτήσεως του δικαιούχου με οφειλές αυτού προς το ελληνικό δημόσιο, που λαμβάνει χώρα στη ΔΟΥ.

γ. Ο Προϊστάμενος/Επικεφαλής του αρμόδιου για την εξόφληση των ΧΕ Τμήματος/Γραφείου της οικείας οικονομικής υπηρεσίας για τη διενέργεια κατασχέσεων, εκχωρήσεων και συμψηφισμών (αποστολή στοιχείων ΧΕ στη ΔΟΥ για τη διενέργεια του συμψηφισμού) και για την ορθή έκδοση των εντολών μεταφοράς προς την Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και για την τήρηση του Ημερολογίου Εντολών Μεταφοράς και Πίστωσης Λογαριασμού.

δ. Οι υπάλληλοι των οικονομικών υπηρεσιών και των ΔΟΥ που εμπλέκονται στην όλη διαδικασία εξόφλησης και συμψηφισμού του ΧΕ κατά λόγο αρμοδιότητας.

ε. Η Τράπεζα της Ελλάδος για την εκτέλεση των Εντολών Μεταφοράς και Πίστωσης Λογαριασμού και για την πίστωση των τραπεζικών λογαριασμών των δικαιούχων.

3. Τα όργανα της προηγούμενης παραγράφου ευθύνονται ως εξής:

α. Ο Προϊστάμενος της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας και οι συνυπογράφοντες την εκκαθάριση και τα ΧΕ ευθύνονται σε ολόκληρο έναντι του Δημοσίου μαζί με τους αχρεωστήτως λαβόντες για κάθε θετική ζημία που προκαλείται από ενέργεια ή παράλειψή τους κατά τον έλεγχο, την εκκαθάριση και την έκδοση των σχετικών ενταλμάτων, εφόσον αυτή οφείλεται σε δόλο ή βαρεία αμέλεια.

Παράλληλα, υπέχουν ποινική και πειθαρχική ευθύνη σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

β. Ο Προϊστάμενος/Επικεφαλής του αρμόδιου για την εξόφληση των ΧΕ Τμήματος/Γραφείου της οικείας οικονομικής υπηρεσίας, καθώς και οι συμπράττοντες στην όλη διαδικασία εξόφλησης του ΧΕ ευθύνονται εις ολόκληρον έναντι του Δημοσίου μαζί με τους αχρεωστήτως λαβόντες για κάθε θετική ζημία που προκαλείται από ενέργεια ή παράλειψή τους κατά την εξόφληση των σχετικών ενταλμάτων, εφόσον αυτή οφείλεται σε δόλο ή βαρεία αμέλεια. Παράλληλα υπέχουν ποινική και πειθαρχική ευθύνη σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

γ. Ομοίως ευθύνονται και τα αρμόδια όργανα των ΔΟΥ.

δ. Η Τράπεζα της Ελλάδος ευθύνεται αποκλειστικά και μόνο για τη σωστή εκτέλεση των εντολών μεταφοράς και την πίστωση των εντελλόμενων ποσών στους τραπεζικούς λογαριασμούς των δικαιούχων.

Άρθρο 86
Έννοια και αντικείμενο επιτόπου ελέγχου

1. Αν από τον έλεγχο που διενεργούν οι οικονομικές υπηρεσίες των φορέων επί της νομιμότητας και κανονικότητας της δαπάνης, σύμφωνα με τα προηγούμενα άρθρα ή βάσει των ισχυουσών διατάξεων για τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, ανακύψουν σοβαρές αμφιβολίες για το ουσιαστικό μέρος αυτής, δύναται να ζητηθεί η διενέργεια επιτόπου ελέγχου. Ο έλεγχος αυτός συνίσταται σε συλλογή αποδεικτικού υλικού ή οποιουδήποτε άλλου στοιχείου με κάθε πρόσφορο τρόπο και κυρίως με αυτοψία ή και πραγματογνωμοσύνη στο αντικείμενο της δαπάνης.

2. Ο επιτόπου έλεγχος ασκείται σε δαπάνες που αφορούν σε:

α. Δημόσια έργα, για εξακρίβωση ιδίως της κατασκευής τους σύμφωνα με τους τεχνικούς όρους, τη μελέτη και τις προδιαγραφές, την ακρίβεια των πρωτοκόλλων, των επιμετρήσεων, των ανακεφαλαιωτικών πινάκων εργασιών και λοιπών σχετικών στοιχείων, τη συμφωνία των μεγεθών κάθε λογαριασμού, και μάλιστα του τελικού, προς τα αναγραφόμενα στις επιμετρήσεις.

β. Προμήθειες/υπηρεσίες, για διαπίστωση αν αυτές έχουν πράγματι παραληφθεί και εάν είναι σύμφωνες με τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους της σχετικής σύμβασης.

γ. Δαπάνες που αφορούν μετακινήσεις εκτός έδρας, υπερωριακή εργασία κ.λπ., για διαπίστωση της πραγματοποίησης αυτών σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα σχετικά δικαιολογητικά και σε

δ. κάθε άλλη περίπτωση, όταν υπάρχουν σοβαρές αμφιβολίες για την πραγματοποίηση της δαπάνης.

3. Η άσκηση του επιτόπου ελέγχου αναστέλλει την πληρωμή των συγκεκριμένων δαπανών, εκτός αν δοθεί εντολή για την πληρωμή τους από τον αρμόδιο Υπουργό, ή αντιστοίχως από το κατά νόμο αρμόδιο όργανο διοίκησης για τους λοιπούς φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και Γενικής Κυβέρνησης, με αιτιολογημένη απόφασή του. Η αρμοδιότητα αυτή είναι μη μεταβιβάσιμη.

Άρθρο 87
Ανάθεση του επιτόπου ελέγχου – αρμόδια όργανα

1. Η ανάθεση του επιτόπου ελέγχου διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από έκθεση του Προϊσταμένου της οικείας οικονομικής υπηρεσίας προς τη Διεύθυνση Συντονισμού και Ελέγχου Εφαρμογής Δημοσιολογιστικών Διατάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (ΓΛΚ), εφόσον ανακύψουν σοβαρές αμφιβολίες για το ουσιαστικό μέρος των δαπανών κατά τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου. Ελεγκτικά όργανα για την άσκηση του επιτόπου ελέγχου είναι οι υπάλληλοι των Δημοσιονομικών Υπηρεσιών Εποπτείας και Ελέγχου (ΔΥΕΕ) και, σε περίπτωση που δεν επαρκούν, λοιποί υπάλληλοι του ΓΛΚ.

2. Με την απόφαση της παραγράφου 1, που αναρτάται στο Πρόγραμμα «Διαύγεια» και δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται αναλυτικά το αντικείμενο του ελέγχου, ο χρόνος διάρκειας αυτού, τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, το ύψος της αποζημίωσής τους και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Για ζητήματα τεχνικής φύσης δύναται με την ίδια απόφαση να ορίζεται η συμμετοχή εμπειρογνώμονα υπαλλήλου του Δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα της οικείας ειδικότητας ή εμπειρίας, ο οποίος δεν σχετίζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο με τη διαδικασία πραγματοποίησης της δαπάνης.

3. Η ως άνω απόφαση εκδίδεται μέσα σε εύλογη προθεσμία που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία πρωτοκόλλησης της έκθεσης της παρ. 1 στο ΓΛΚ.

Άρθρο 88
Έκθεση ελέγχου

1. Τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του προηγούμενου άρθρου τεκμηριώνουν τις παρατηρήσεις και το πόρισμά τους σε έκθεση ελέγχου που συντάσσουν. Η έκθεση μαζί με το σχετικό φάκελο της υπόθεσης υποβάλλεται στον Υπουργό Οικονομικών και κοινοποιείται στον ελεγχόμενο, στον Προϊστάμενο της οικείας οικονομικής υπηρεσίας και στο οικείο όργανο διοίκησης.

2. Στην έκθεση ελέγχου περιλαμβάνονται οι διαπιστώσεις και προσδιορίζεται η ευθύνη των ελεγχθέντων οργάνων και των φερομένων ως δικαιούχων, αν συντρέχει περίπτωση.

3. Αν κατά την πρόοδο της διαδικασίας του ελέγχου διαπιστωθούν παρατυπίες ή απάτες, τα ελεγκτικά όργανα προβαίνουν σε πρόταση καταλογισμού, το δε πόρισμα του ελέγχου ανακοινώνεται στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή, στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του ΓΛΚ, στον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και στο Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης.

Άρθρο 89
Ειδικές διατάξεις

1. Όταν πρόκειται για τις Αρχές Εξωτερικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών, γίνονται δεκτά και επικυρωμένα από αυτές αντίγραφα δικαιολογητικών δαπανών, εφόσον τα πρωτότυπα δικαιολογητικά έχουν υποβληθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες του Κράτους διαπίστευσης για την επιστροφή του ΦΠΑ και δεν έχουν επιστραφεί από αυτές εντός τριμήνου από της υποβολής τους. Η υποβολή των επικυρωμένων αντιγράφων συνοδεύεται από βεβαίωση του Προϊσταμένου της Αρχής περί καταθέσεως των πρωτοτύπων παραστατικών προς επιστροφή ΦΠΑ, καθώς και βεβαίωση της Γενικής Επιθεώρησης του Υπουργείου Εξωτερικών περί των προϋποθέσεων που ισχύουν στο Κράτος διαπίστευσης για την επιστροφή του ΦΠΑ.

2. α. Οι δαπάνες αποδοχών του προσωπικού όλων των κλάδων, μονίμων και με σύμβαση, του Υπουργείου Εξωτερικών, που υπηρετούν στην αλλοδαπή, ελέγχονται και εκκαθαρίζονται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών, η οποία εκδίδει τα σχετικά Χ.Ε. το προϊόν των οποίων μετατρέπεται σε συνάλλαγμα κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

β. Η πληρωμή των απορρήτων εθνικών δαπανών του Υπουργείου Εξωτερικών, διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 39 και 164 του ν. 3566/2007 «Κύρωση ως Κώδικα του Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών» (Α'117), με την έκδοση από την οικονομική υπηρεσία ΧΕΠ με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων των άρθρων 1 και 2 του π.δ. 136/1998 (Α'107). Ο έλεγχος των δικαιολογητικών πληρωμής των δαπανών αυτών γίνεται σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις. Για την τακτοποίηση των υπολόγων των ΧΕΠ αποστέλλονται στην οικονομική υπηρεσία: α) η απόφαση που προβλέπεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 164 του ν. 3566/2007 και β) πρακτικό τριμελούς επιτροπής ή σε περίπτωση αδυναμίας σύστασης επιτροπής, βεβαίωση του Προϊσταμένου της Υπηρεσίας ή Αρχής που προκάλεσε την απόρρητη δαπάνη, για το ύψος του ποσού που διατέθηκε. Με την αποστολή των εν λόγω δικαιολογητικών ο υπόλογος απαλλάσσεται από κάθε ευθύνη.

3. α. Η υπ' αριθμ. 2/107929/0026/1.12.2013 κ.υ.α. (Β'3172), όπως έχει τροποποιηθεί, με την οποία ρυθμίζονται η διαδικασία και οι τεχνικές λεπτομέρειες για την πληρωμή των δημόσιων δαπανών από τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου (εφεξής ΥΔΕ), εξακολουθεί να ισχύει και μετά την 1.1.17, για την πληρωμή των δημόσιων δαπανών που διενεργείται από τις οικονομικές υπηρεσίες των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης, πλην του άρθρου 7 αυτής το οποίο και καταργείται από την ίδια ημερομηνία.

β. Όπου στην ανωτέρω απόφαση αναφέρονται «Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου», «Τμήμα/Γραφείο Λογιστικού» και «λογιστής», νοούνται «η Οικονομική Υπηρεσία του φορέα», «το αρμόδιο για την εξόφληση Τμήμα/Γραφείο αυτής» και «ο υπάλληλος του αρμόδιου για την εξόφληση Τμήματος/Γραφείου», αντίστοιχα.

γ. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να ρυθμίζονται επιμέρους θέματα για την πληρωμή των δημόσιων δαπανών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

4. Διατάξεις που αφορούν τη διαδικασία πληρωμής δαπανών που διενεργείται από Κεντρικές Υπηρεσίες του ΓΛΚ και του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 90
Μεταβατικές διατάξεις

1. Είναι δυνατή η χειρόγραφη προσθήκη επί των αντιτύπων του ΧΕ ενός επιπλέον τίτλου θέσης και ονοματεπώνυμου αρμόδιου οργάνου, για την υπογραφή αυτών, όπου αυτό προβλέπεται, μέχρι την ολοκλήρωση σχετικής προσαρμογής του ΟΠΣΔΠ.

2. Μέχρι την ολοκλήρωση των σχετικών ηλεκτρονικών διεπαφών του ΟΠΣΔΠ με τα πληροφοριακά συστήματα των ασφαλιστικών φορέων πλην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ η διαδικασία της παρ. 1β του άρθρου 81 του παρόντος εφαρμόζεται μόνο για οφειλές του δικαιούχου προς το Δημόσιο και το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Άρθρο 91
Καταργούμενες διατάξεις

Οι διατάξεις των προεδρικών διαταγμάτων 151/1998 (Α'116) και 155/2013 (Α'245) καταργούνται.

Άρθρο 92
Αναδιοργάνωση Αποκεντρωμένων Διοικήσεων

1. Αντικαθίστανται οι υποπεριπτώσεις α', γ' και δ' της περίπτωσης 2 της παρ. Β' του άρθρου 8 των προεδρικών διαταγμάτων 135/2010 «Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής» (Α' 228), 136/2010 «Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης» (Α' 229), 138/2010 «Οργανισμός της Αποκεντρωμένης

Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας» (Α' 231), 139/2010 «Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου» (Α' 232), 141/2010 «Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας» (Α' 234) και 142/2010 «Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης» (Α' 235), ως εξής:

«α) Τμήμα Προϋπολογισμού, Δημοσιονομικών Αναφορών και Πληρωμών, το οποίο είναι αρμόδιο ιδίως για:

αα) την κατάρτιση του τακτικού προϋπολογισμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, την παρακολούθηση και εποπτεία των οικονομικών μεγεθών από όλες τις πηγές χρηματοδότησης,

ββ) την αποτελεσματική διαχείριση και το συντονισμό των ενεργειών που αφορούν και έχουν επίπτωση στην κατάρτιση, αναθεώρηση και υλοποίηση του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ) που περιλαμβάνει τις ετήσιες και μεσοπρόθεσμες δημοσιονομικές προβλέψεις,

γγ) την παρακολούθηση των οικονομικών εξελίξεων και την τήρηση όλων των οδηγιών του Υπουργείου Οικονομικών και του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους σχετικά με την κατάρτιση και αναθεώρηση του ΜΠΔΣ και του προϋπολογισμού σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή κατά τη διάρκεια του έτους,

δδ) θέματα πληρωμών, όπως την παραγωγή στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΟΠΣΔΠ) ηλεκτρονικών εντολών μεταφοράς και πίστωσης λογαριασμού προς την Τράπεζα της Ελλάδος για την εξόφληση των εκδιδόμενων χρηματικών ενταλμάτων με πίστωση των τραπεζικών λογαριασμών των δικαιούχων και την απόδοση των διενεργούμενων κρατήσεων υπέρ τρίτων σε αυτούς, τη μέριμνα για τη διενέργεια συμψηφισμών και απόδοση στο Δημόσιο και στα οικεία ασφαλιστικά ταμεία των οφειλών των δικαιούχων που αναγράφονται στις σχετικές βεβαιώσεις φορολογικών και ασφαλιστικών οφειλών, την ενημέρωση των δικαιούχων και των φορέων για την έκδοση χρηματικών ενταλμάτων και την πληρωμή των δικαιούχων, την καταχώριση στοιχείων και τήρηση των Μητρώων Κατασχέσεων και Εκχωρήσεων.»

«γ) Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης, το οποίο είναι αρμόδιο ιδίως για:

αα) τη διενέργεια των δημοσιονομικών δεσμεύσεων και την τήρηση του μητρώου δεσμεύσεων,

ββ) τον έλεγχο, εκκαθάριση και έκδοση εντολής πληρωμής των δαπανών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας από το ευρωπαϊκό και εθνικό κανονιστικό πλαίσιο, την καταχώριση των στοιχείων των δικαιούχων δαπανών και την τήρηση του μητρώου αυτών,

γγ) την τακτοποίηση των χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής και την έκδοση εντολών προς τους οικείους εκκαθαριστές αποδοχών για την επίσχεση των αποδοχών δημόσιων υπολόγων που καθυστερούν την απόδοση λογαριασμού, καθώς και την εισήγηση στο Ελεγκτικού Συνέδριο για τον καταλογισμό του υπερήμερου υπολόγου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις,

δδ) την τήρηση των λογιστικών βιβλίων και

εε) τη διασφάλιση της ορθής εκτέλεσης του προϋπολογισμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης την εφαρμογή των κατάλληλων ελέγχων και δικλείδων ασφαλείας σχετικά με τα έσοδα, τις δαπάνες, τις προμήθειες και τα περιουσιακά στοιχεία του φορέα.»

«δ) Τμήμα Προμηθειών, Διαχείρισης Υλικού και Κρατικών Οχημάτων, το οποίο είναι αρμόδιο ιδίως για την κατάρτιση και παρακολούθηση εκτέλεσης του προγράμματος προμηθειών, καθώς και για λοιπά ζητήματα προμηθειών αρμοδιότητας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, την έγκριση για εγκατάσταση τηλεφωνικών συνδέσεων, τη μέριμνα για τη στέγαση και μεταστέγαση των Υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και την εξασφάλιση όλων των απαραίτητων λειτουργικών υποδομών τους, καθώς και για θέματα στέγασης δημοσίων υπηρεσιών, για θέματα που αφορούν στην κυκλοφορία των αυτοκινήτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στην κατ' εξαίρεση έγκριση οδήγησης αυτοκινήτων από υπαλλήλους που έχουν την απαιτούμενη κατά περίπτωση άδεια οδήγησης, θέματα που αφορούν σε τροχαία ατυχήματα προκαλούμενα από μηχανοκίνητα οχήματα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, την τήρηση μητρώου για όλα τα οχήματα και αυτοκινούμενα μηχανήματα των Υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τη μέριμνα για την κίνηση των οχημάτων αυτής.»

2. Αντικαθίστανται οι περιπτώσεις α' έως δ' της παρ. 2 του άρθρου 21 των προεδρικών διαταγμάτων 136/2010 «Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης» (Α' 229), 139/2010 «Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου» (Α' 232) και οι περιπτώσεις α' έως δ' της παρ. 2 του άρθρου 22 των προεδρικών διαταγμάτων 135/2010 «Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής» (Α' 228), 138/2010 «Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας» (Α' 231), 141/2010 «Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας» (Α' 234) και 142/2010 «Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης» (Α' 235), ως εξής:

«2. Προϊστάμενοι Τμημάτων της Διεύθυνσης Οικονομικού:

α. Στο Τμήμα Προϋπολογισμού, Δημοσιονομικών Αναφορών και Πληρωμών προΐσταται υπάλληλος των κλάδων ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, ΠΕ Οικονομικού ή ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού.

β. Στο Τμήμα Εκκαθάρισης Αποδοχών προΐσταται υπάλληλος των κλάδων ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, ΠΕ Οικονομικού ή ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού.

γ. Στο Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης προΐσταται υπάλληλος των κλάδων ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, ΠΕ Οικονομικού ή ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού.

δ. Στο Τμήμα Προμηθειών, Διαχείρισης Υλικού και Κρατικών Οχημάτων προΐσταται υπάλληλος των κλάδων ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, ΠΕ Οικονομικού ή ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού ή ΠΕ Μηχανικών όλων των κλάδων ή ΤΕ Μηχανικών όλων των κλάδων.»

3. Το άρθρο 8 του π.δ 143/2010 «Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου» (Α' 236) τροποποιείται ως εξής:

α) Η υποπερίπτωση δ' των περιπτώσεων 2 και 3 της παρ. Α' καταργείται.

β) Οι οργανικές μονάδες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης είναι αρμόδιες για την ανάρτηση των αποφάσεων που εκδίδουν στο διαδίκτυο («πρόγραμμα Διαύγεια») στο πλαίσιο της ενίσχυσης της διαφάνειας στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Το Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου είναι αρμόδιο για τη μελέτη και παρακολούθηση της εφαρμογής μέτρων για την απλούστευση των διαδικασιών και την ταχεία διεκπεραίωση των διοικητικών ενεργειών στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου και στους φορείς που εποπτεύονται από αυτή. Το Τμήμα Σχεδιασμού και Υποστήριξης Πληροφοριακών Συστημάτων της Διεύθυνσης Εσωτερικών είναι αρμόδιο για να σχεδιάζει, αναπτύσσει και υποστηρίζει νέες ηλεκτρονικές υπηρεσίες που παρέχονται μέσω του διαδικτύου στον πολίτη, οργανώνει και αναπαριστά τα πληροφοριακά δεδομένα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης που είναι αναγκαία ή ζητούνται από άλλους δημόσιους φορείς, παρέχει ηλεκτρονικές υπηρεσίες ή υπηρεσίες μίας στάσης στον πολίτη και τις επιχειρήσεις, μεριμνά σε συνεργασία με τις καθ' ύλην αρμόδιες Διευθύνσεις για τη βέλτιστη αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στο μετασχηματισμό και την απλούστευση διοικητικών διαδικασιών, μέσω των οποίων παρέχονται προβλεπόμενες από το νόμο υπηρεσίες και παροχές προς τον πολίτη και τις επιχειρήσεις. Επίσης, έχει την ευθύνη εκπλήρωσης του έργου των «Κομβικών Σημείων Επαφής» (ΚΟΣΕ) της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου όπως προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις και σε συνεργασία με τις καθ' ύλην αρμόδιες Διευθύνσεις της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

γ) η υποπερίπτωση δ' της περίπτωσης 2 της παρ. Β' καταργείται.

δ) Οι αρμοδιότητες τήρησης μητρώου κληροδοτημάτων, ιδρυμάτων, διαθηκών και σχολαζουσών κληρονομιών, τήρησης του πρωτοκόλλου της Διεύθυνσης Κοινωφελών Περιουσιών, διεκπεραίωσης της αλληλογραφίας της Διεύθυνσης Κοινωφελών Περιουσιών, τήρησης και ενημέρωσης του φυσικού και ηλεκτρονικού αρχείου της Διεύθυνσης Κοινωφελών Περιουσιών και ενημέρωσης των πολιτών για θέματα αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Κοινωφελών Περιουσιών ασκούνται από το Τμήμα Γραμματείας και Πληροφόρησης Πολιτών της Διεύθυνσης Εσωτερικών.

ε) Η περίπτωση 2 της παρ. Α' αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η Διεύθυνση Εσωτερικών έχει έδρα τον Πειραιά και συγκροτείται από τις ακόλουθες οργανικές μονάδες:

α) Τμήμα Προσωπικού

β) Τμήμα Προϋπολογισμού, Δημοσιονομικών Αναφορών και Πληρωμών

γ) Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης

δ) Τμήμα Προμηθειών και Διαχείρισης Υλικού

ε) Τμήμα Σχεδιασμού και Υποστήριξης Πληροφοριακών Συστημάτων

στ) Τμήμα Γραμματείας και Πληροφόρησης Πολιτών.»

στ) Η υποπερίπτωση β' της περίπτωσης 3 της παρ. Α' αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Τμήμα Προϋπολογισμού, Δημοσιονομικών Αναφορών και Πληρωμών, το οποίο είναι αρμόδιο ιδίως για:

αα) την κατάρτιση του τακτικού προϋπολογισμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, την παρακολούθηση και εποπτεία των οικονομικών μεγεθών από όλες τις πηγές χρηματοδότησης,

ββ) την αποτελεσματική διαχείριση και το συντονισμό των ενεργειών που αφορούν και έχουν επίπτωση στην κατάρτιση, αναθεώρηση και υλοποίηση του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ) που περιλαμβάνει τις ετήσιες και μεσοπρόθεσμες δημοσιονομικές προβλέψεις,

γγ) την παρακολούθηση των οικονομικών εξελίξεων και την τήρηση όλων των οδηγιών του Υπουργείου Οικονομικών και του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους σχετικά με την κατάρτιση και αναθεώρηση του ΜΠΔΣ και του προϋπολογισμού σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή κατά τη διάρκεια του έτους,

δδ) Αρμοδιότητες πληρωμών όπως την παραγωγή στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΟΠΣΔΠ) ηλεκτρονικών εντολών μεταφοράς και πίστωσης λογαριασμού προς την Τράπεζα της Ελλάδος για την εξόφληση των εκδιδόμενων χρηματικών ενταλμάτων με πίστωση των τραπεζικών λογαριασμών των δικαιούχων και την απόδοση των διενεργούμενων κρατήσεων υπέρ τρίτων σε αυτούς, τη μέριμνα για τη διενέργεια συμψηφισμών και απόδοση στο Δημόσιο και στα οικεία ασφαλιστικά ταμεία των οφειλών των δικαιούχων που αναγράφονται στις σχετικές βεβαιώσεις φορολογικών και ασφαλιστικών οφειλών, την ενημέρωση των δικαιούχων και των φορέων για την έκδοση χρηματικών ενταλμάτων και την πληρωμή των δικαιούχων, την καταχώρηση στοιχείων και τήρηση των Μητρώων Κατασχέσεων και Εκχωρήσεων.»

ζ) Στην περίπτωση 3 της παρ. Α' προστίθενται υποπεριπτώσεις γ' και δ' ως εξής:

«γ) Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης, το οποίο είναι αρμόδιο ιδίως για:

αα) τη διενέργεια των δημοσιονομικών δεσμεύσεων και την τήρηση του μητρώου δεσμεύσεων,

ββ) τον έλεγχο, εκκαθάριση και έκδοση εντολής πληρωμής των δαπανών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας από το ευρωπαϊκό και εθνικό κανονιστικό πλαίσιο, την καταχώριση των στοιχείων των δικαιούχων δαπανών και την τήρηση του μητρώου αυτών,

γγ) την εκκαθάριση των αποδοχών και κάθε είδους αποζημιώσεων για το τακτικό και έκτακτο προσωπικό της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και την έκδοση σχετικών βεβαιώσεων,

δδ) την τακτοποίηση των χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής και την έκδοση εντολών προς τους οικείους εκκαθαριστές αποδοχών για την επίσχεση των αποδοχών δημόσιων υπολόγων που καθυστερούν την απόδοση λογαριασμού, καθώς και την εισήγηση στο Ελεγκτικού Συνέδριο για τον καταλογισμό του υπερήμερου υπολόγου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις,

εε) την τήρηση των λογιστικών βιβλίων,

στστ) τη διασφάλιση της ορθής εκτέλεσης του προϋπολογισμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, την εφαρμογή των κατάλληλων ελέγχων και δικλείδων ασφαλείας σχετικά με τα έσοδα, τις δαπάνες, τις προμήθειες και τα περιουσιακά στοιχεία του φορέα.

δ) Τμήμα Προμηθειών και Διαχείρισης Υλικού, το οποίο είναι αρμόδιο ιδίως για την κατάρτιση και παρακολούθηση εκτέλεσης του προγράμματος προμηθειών, καθώς και για λοιπά ζητήματα προμηθειών αρμοδιότητας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, την έγκριση για εγκατάσταση τηλεφωνικών συνδέσεων, τη μέριμνα για τη στέγαση και μεταστέγαση των Υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και την εξασφάλιση όλων των απαραίτητων λειτουργικών υποδομών τους, καθώς και για θέματα στέγασης δημοσίων υπηρεσιών.»

η) Οι υποπεριπτώσεις γ' και ε' της περίπτωσης 3 της παραγράφου Α' αναριθμώνται σε ε' και στ'.

4. Η παρ. 1 του άρθρου 22 του π.δ. 143/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Προϊστάμενοι Τμημάτων της Διεύθυνσης Εσωτερικών:

α. Στο Τμήμα Προσωπικού προΐσταται υπάλληλος των κλάδων ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, ΠΕ Διοικητικού ή ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού.

β. Στο Τμήμα Προϋπολογισμού, Δημοσιονομικών Αναφορών και Πληρωμών προΐσταται υπάλληλος των κλάδων ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, ΠΕ Οικονομικού ή ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού.

γ. Στο Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης προΐσταται υπάλληλος των κλάδων ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, ΠΕ Οικονομικού ή ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού.

δ. Στο Τμήμα Προμηθειών και Διαχείρισης Υλικού προΐσταται υπάλληλος των κλάδων ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, ΠΕ Οικονομικού, ΠΕ Διοικητικού ή ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού.

ε. Στο Τμήμα Σχεδιασμού και Υποστήριξης Πληροφοριακών Συστημάτων προΐσταται υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Πληροφορικής ή ΤΕ Πληροφορικής.

στ. Στο Τμήμα Γραμματείας και Πληροφόρησης Πολιτών προΐσταται υπάλληλος των κλάδων ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού, ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων ή ΔΕ Προσωπικού Η/Υ.»

Άρθρο 93
Ανάκληση δέσμευσης πίστωσης και λοιπές τακτοποιητικές ενέργειες οικονομικού έτους 2016

1. Όσον αφορά το κλείσιμο του οικονομικού έτους 2016, οι Δημοσιονομικές Υπηρεσίες Εποπτείας και Ελέγχου (Δ.Υ.Ε.Ε.) σύμφωνα και με το εδάφιο β' υποπερίπτωση αα', περίπτωση α' του άρθρου 31 του ν. 4270/2014, διενεργούν όλες τις απαραίτητες πράξεις και παραλαμβάνουν τα σχετικά δικαιολογητικά για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 79 παρ. 3, περιπτώσεις ε' και ι', 103 παρ. 1, 104 παρ. 1, 2 και 4, 114, 115 και 161 παρ. 1 του ν. 4270/2014, όπως ισχύει, καθώς και του άρθρου 31, παρ. 1 του ν. 4325/2015 (Α'.47).

2. Επιπρόσθετα, η προθεσμία του άρθρου 161 παρ. 1 του ν. 4270/2014, σχετικά με τη διενέργεια τακτοποιητικών λογιστικών εγγραφών για την εμφάνιση εσόδων και εξόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού, που πραγματοποιήθηκαν κατά το οικονομικό έτος 2016, παρατείνεται κατά ένα μήνα.

3. Ειδικά, οι πράξεις ανατροπής ανάληψης υποχρέωσης (ανακλητικές πράξεις) που εκδίδονται με ημερομηνία την 31η Δεκεμβρίου 2016 και οι οποίες ισχύουν από την ημερομηνία αυτή και αναρτώνται στο Πρόγραμμα «Διαύγεια» το αργότερο έως την 31η Ιανουαρίου 2017, διενεργούνται κατά τις διατάξεις του άρθρου 66 παρ. 4 του ν. 4270/2014, όπως ισχύει.

4. Για την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων οι Δ.Υ.Ε.Ε. έχουν την ίδια καθ' ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητα που έχουν οι Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου (Υ.Δ.Ε.) μέχρι 31.12.2016.

5. Οι Δ.Υ.Ε.Ε. εντός του πρώτου δεκαημέρου μηνός Ιανουαρίου 2017 αποστέλλουν στις οικονομικές υπηρεσίες των φορέων, καταστάσεις με τα ανεκτέλεστα υπόλοιπα εκχωρήσεων και κατασχέσεων εις χείρας του Δημοσίου ως τρίτου, καθώς και αντίγραφα των αναγγελιών εκχωρήσεων και κατασχετηρίων.

6. Οι διενεργηθείσες κατά το έτος 2016 κάθε είδους δαπάνες του Υπουργείου Οικονομικών ή δαπάνες που βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και του ειδικού φορέα 23760, θεωρούνται νόμιμες, κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί ανάληψης υποχρεώσεων και κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης και δύνανται να καταβάλλονται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών του τρέχοντος και του επομένου οικονομικού έτους.

7. Δαπάνες για τις οποίες οι σχετικές αποφάσεις ανάκλησης πιστώσεων του προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών,

οικονομικού έτους 2014, δεν κατέστη δυνατόν να εκδοθούν μέχρι 31.12.2014, δύναται να πληρωθούν σε βάρος των πιστώσεων του τρέχοντος ή και του επόμενου οικονομικού έτους κατά την προβλεπόμενη διαδικασία, τηρουμένων των λοιπών προϋποθέσεων νομιμότητας και κανονικότητας των δαπανών αυτών.

Άρθρο 94
Διαδικασία πληρωμής αποδοχών ετών 2016 και 2017

1. Οι Υπηρεσίες των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης με αρμοδιότητα τη μέριμνα για την ανάληψη υποχρεώσεων για εκτέλεση δαπανών τακτικής μισθοδοσίας του προσωπικού που πληρώνεται με τη διαδικασία του άρθρου 10 της υπ' αριθμ. 2/37345/0004/4.6.2010 κ.υ.α. (Β'784) αποκτούν πλήρη πρόσβαση στο ΟΠΣΔΠ εντός μηνός Δεκεμβρίου 2016, προκειμένου να εκτελέσουν τις απαιτούμενες ενέργειες και πράξεις για την πληρωμή των ανωτέρω δαπανών που αφορούν στον προϋπολογισμό του 2017.

2. Για υποχρεώσεις που αφορούν δαπάνες για υπερωριακή εργασία, αμοιβή για εργασία κατά τις εξαιρέσιμες ημέρες και νυχτερινές ώρες, ειδική αποζημίωση για απασχόληση πλέον του πενθημέρου την εβδομάδα, υπερωριακή αποζημίωση εκπαιδευτικών, οι οποίες πραγματοποιούνται εντός του τελευταίου διμήνου του οικονομικού έτους 2016 και για την πληρωμή τους έχουν προβλεφθεί πιστώσεις στον προϋπολογισμό του επομένου οικονομικού έτους, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 3β του άρθρου 58 του ν. 4438/2016 (Α'220), εφόσον η ανωτέρω πρόβλεψη εγγραφής των πιστώσεων στο επόμενο οικονομικό έτος βεβαιώνεται ειδικά από τον οικείο Γενικό Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών ή τον Προϊστάμενο Οικονομικών Υπηρεσιών.

Άρθρο 95
Κύριοι διατάκτες προϋπολογισμού
Υπουργείου Οικονομικών

1.α. Οι προϊστάμενοι των Δ.Υ.Ε.Ε. που εδρεύουν σε έδρα περιφέρειας σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 3852/2010 (Α'87), καθίστανται κύριοι διατάκτες κατά την έννοια του άρθρου 65 του ν. 4270/2014 και για τις πιστώσεις που διατίθενται από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών στις Δ.Υ.Ε.Ε. που λειτουργούν στους λοιπούς νομούς οι οποίοι ανήκουν στα γεωγραφικά όρια της οικείας περιφέρειας.

β. Ειδικά για τις πιστώσεις που αφορούν στις Δ.Υ.Ε.Ε. στις νομαρχίες Ανατολικής και Δυτικής Αττικής κύριοι διατάκτες καθίστανται οι προϊστάμενοι των Δ.Υ.Ε.Ε. στις νομαρχίες Αθηνών και Πειραιά αντίστοιχα.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να καθορίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος.

Άρθρο 96
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων των άρθρων 76-93 αρχίζει από 1.1.2017, ενώ των άρθρων 94-96 αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ '
ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Άρθρο 97
Παράταση προθεσμιών παραγραφής δικαιώματος
Δημοσίου για έκδοση πράξης

1. Στο τέλος της παρ. 8 του άρθρου 61 του ν. 4410/2016 (Α' 141) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Το προηγούμενο εδάφιο ισχύει και για τις λοιπές υποθέσεις της Ε.Γ. ΣΔΟΕ που περιέρχονται στην αρμοδιότητα της Γ.Γ.Δ.Ε. με οποιονδήποτε τρόπο, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης 1α της υποπαραγράφου Δ7 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94).»

2. Οι προθεσμίες παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για έκδοση πράξεων διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου και κάθε άλλης πράξης επιβολής φόρων, τελών, προστίμων ή εισφορών, που λήγουν την 31.12.2016 παρατείνονται κατά ένα (1) έτος από τη λήξη τους για υποθέσεις για τις οποίες έχουν εκδοθεί, κατά τη δημοσίευση του παρόντος, ή θα εκδοθούν μέχρι την 31.12.2016 εισαγγελικές παραγγελίες, εντολές ελέγχου, έρευνας ή επεξεργασίας ή εντολές και αιτήματα διερεύνησης από δικαστική ή φορολογική ή ελεγκτική αρχή, καθώς και από την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης.

Άρθρο 98
Τροποποίηση διατάξεων Κώδικα
Φορολογικής Διαδικασίας

Στο άρθρο 72 του ν. 4174/2013 (Α' 170) προστίθεται παράγραφος 49 ως εξής:

«49. Οι διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 4 του ν. 2523/1997 εφαρμόζονται και για ενδοομιλικές συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν σε περιόδους που άρχισαν πριν από την 1.1.2012, εφόσον η υπόθεση είναι εκκρεμής κατά τη δημοσίευση του παρόντος ενώπιον της Φορολογικής Διοίκησης ή των τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων ή του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Σε κάθε περίπτωση, εφόσον οι διατάξεις του άρθρου 56 του ν. 4174/2013 είναι ευνοϊκότερες για τον υπόχρεο, εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτές, ανεξάρτητα από το χρόνο πραγματοποίησης των ενδοομιλικών συναλλαγών.»

Άρθρο 99
Τροποποιήσεις διατάξεων Κώδικα Φορολογίας
Εισοδήματος (ν. 4172/2013)

1. Η παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4172/2013, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 4389/2016 (Α' 94), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η αξία της παραχώρησης ενός οχήματος σε εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα εντός του φορολογικού έτους, υπολογίζεται ως ποσοστό της Λιανικής Τιμής Προ Φόρων (ΛΤΠΦ) του οχήματος ως εξής:

α) για ΛΤΠΦ από 0 έως 12.000 ευρώ ως ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%) της ΛΤΠΦ ως επιπλέον ετήσιο εισόδημα,

β) για ΛΤΠΦ από 12.001 έως 17.000 ευρώ ως ποσοστό επτά τοις εκατό (7%) της ΛΤΠΦ ως επιπλέον ετήσιο εισόδημα,

γ) για ΛΤΠΦ από 17.001 έως 20.000 ευρώ ως ποσοστό δεκατέσσερα τοις εκατό (14%) της ΛΤΠΦ ως επιπλέον ετήσιο εισόδημα,

δ) για ΛΤΠΦ από 20.001 έως 25.000 ευρώ ως ποσοστό δεκαοκτώ τοις εκατό (18%) της ΛΤΠΦ ως επιπλέον ετήσιο εισόδημα,

ε) για ΛΤΠΦ πλέον των 25.001 ευρώ ως ποσοστό είκοσι δύο τοις εκατό (22%) της ΛΤΠΦ ως επιπλέον ετήσιο εισόδημα, ανεξάρτητα αν το όχημα ανήκει στην επιχείρηση ή είναι μισθωμένο με οποιονδήποτε τρόπο στα ανωτέρω πρόσωπα. Το ανωτέρω ποσοστό καθενός οχήματος δεν επιμερίζεται σε περισσότερα του ενός πρόσωπα.

Η αξία της παραχώρησης του οχήματος μειώνεται βάσει παλαιότητας ως εξής:

i) 0-2 έτη καμία μείωση

ii) 3-5 έτη μείωση δέκα τοις εκατό (10%)

iii) 6-9 έτη μείωση εικοσι πέντε τοις εκατό (25%)

iv) Από 10 έτη και μετά μείωση πενήντα τοις εκατό (50%).

Από τις διατάξεις του παρόντος εξαιρούνται τα οχήματα που παραχωρούνται αποκλειστικά για επαγγελματικούς σκοπούς και έχουν Λιανική Τιμή Πώλησης προ Φόρων έως 12.000 ευρώ.»

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται για εισοδήματα που αποκτώνται από την 1η Ιανουαρίου 2016 και μετά.

2.α. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε περίπτωση κεφαλαιοποίησης ή διανομής κερδών για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων, το ποσό που διανέμεται ή κεφαλαιοποιείται φορολογείται σε κάθε περίπτωση ως κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από την ύπαρξη φορολογικών ζημιών.»

β. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν εφαρμογή για φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2017 και μετά.

3. Στην παρ. 3 του άρθρου 52 του ν. 4172/2013 η φράση «της λογιστικής αξίας τους» αντικαθίσταται με τη φράση «της φορολογητέας αξίας τους».

4.α. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 4172/2013, όπως αυτό προστέθηκε με την περίπτωση α' της παρ. 4 του άρθρου 22 του ν. 4283/2014 (Α' 189), καταργείται.

β. Στο τέλος του άρθρου 60 του ν. 4172/2013 προστίθεται νέα παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται για το εισόδημα από μισθωτή εργασία που καταβάλλουν η Ιερά Κοινότητα, οι Ιερές Μονές του Αγίου Όρους και τα εξαρτήματα αυτών.»

γ. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 61 του ν. 4172/2013, όπως αυτό προστέθηκε με την περίπτωση β' της παρ. 4 του άρθρου 22 του ν. 4283/2014, καταργείται.

δ. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου ισχύουν για τα εισοδήματα που αποκτώνται στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2014 και μετά.

5. Η περίπτωση α' της παρ. 33 του άρθρου 72 του ν. 4172/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Η ισχύς του άρθρου 41 του παρόντος αναστέλλεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2017.»

6.α. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 278 του ν. 4364/2016 (Α' 13) προστίθεται νέο εδάφιο που έχει ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση για τις ανάγκες φορολογίας εισοδήματος παραμένουν σε ισχύ οι διατάξεις του άρθρου 7 του ν.δ. 400/1970 (Α' 10) περί τήρησης επαρκών τεχνικών αποθεμάτων και οι κατ' εφαρμογή του εκδοθείσες υπουργικές αποφάσεις, οι οποίες τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.»

β. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2016 και μετά.

Άρθρο 100

Μετά την παράγραφο 35 του άρθρου 72 του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται παράγραφος 35Α, ως εξής:

«35.Α. Όταν το πραγματικό εισόδημα των φορολογουμένων κατά το φορολογικό έτος 2016 δεν υπερβαίνει το ποσό των 6.000 ευρώ και το τεκμαρτό τους εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των 9.500 ευρώ και εφόσον δεν ασκείται επιχειρηματική δραστηριότητα για την οποία απαιτείται η υποβολή δήλωση έναρξης εργασιών ή ατομική αγροτική δραστηριότητα, το εισόδημα αυτό, εξαιρουμένου του εισοδήματος από κεφάλαιο και από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου, και η προστιθέμενη διαφορά τεκμηρίων, φορολογούνται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 15 και την παρ. 1 του άρθρου 16. Εάν το πραγματικό εισόδημα της προηγούμενης παραγράφου υπερβαίνει το ποσό των 6.000 ευρώ, το υπερβάλλον ποσό φορολογείται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 29. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και για τους φορολογούμενους που διέκοψαν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα, για το εισόδημα που απέκτησαν μετά τη διακοπή της.»

Άρθρο 101
Τροποποιήσεις διατάξεων του Κώδικα ΦΠΑ

1. Η παρ. 1 του άρθρου 39β του ν. 2859/2000 (Κύρωση του Κώδικα ΦΠΑ Α' 248) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Κατά παρέκκλιση των γενικών διατάξεων του παρόντος Κώδικα, οι υποκείμενοι των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, μπορούν να επιλέξουν την εφαρμογή του ειδικού καθεστώτος του παρόντος άρθρου. Για τους υποκείμενους που δεν έχουν λειτουργήσει επί ένα πλήρες φορολογικό έτος, ο ετήσιος κύκλος εργασιών υπολογίζεται με αναγωγή του ήδη πραγματοποιηθέντος κύκλου εργασιών σε 12μηνη περίοδο.»

2. Στο άρθρο 39β προστίθεται παράγραφος 2α, ως εξής:

«2.α. Οι εφαρμοζόμενοι συντελεστές είναι, σε κάθε περίπτωση, οι ισχύοντες κατά το χρόνο που νομίμως εκδίδεται το φορολογικό στοιχείο.»

3. Στην περίπτωση Α' της παρ. 4 του άρθρου 39β ο αριθμός «28β» αντικαθίσταται με τον αριθμό «28».

4. Η παρ. 5 του άρθρου 39β αντικαθίσταται ως εξής: «5. Η ένταξη στο καθεστώς πραγματοποιείται με υποβολή δήλωσης στην αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης, ισχύει από την έναρξη της επόμενης φορολογικής περιόδου και δεν μπορεί να παύσει πριν το πέρας του επόμενου φορολογικού έτους. Η δήλωση ένταξης στο ειδικό καθεστώς μπορεί να ανακληθεί με υποβολή δήλωσης εξόδου, μέχρι την τελευταία ημέρα πριν την έναρξη της φορολογικής περιόδου για την οποία ισχύει».

5. Η παρ. 6 του άρθρου 39β αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Στο ειδικό καθεστώς δεν μπορεί να ενταχθεί υποκείμενος στο φόρο, ο οποίος αποδεδειγμένα κατά τη διάρκεια των δύο προηγούμενων φορολογικών ετών δεν έχει υποβάλλει δηλώσεις ΦΠΑ και εισοδήματος.»

6. Η παρ. 9 του άρθρου 39β αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Ο υποκείμενος στον φόρο δεν μπορεί να παραμείνει στο ειδικό καθεστώς στην περίπτωση που δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις, όπως ορίζονται από αυτό. Στην περίπτωση αυτή η Φορολογική Διοίκηση ενημερώνει αιτιολογημένα τον υποκείμενο για την έξοδό του από το καθεστώς, καθώς και για τη φορολογική περίοδο υπαγωγής του στους κανόνες του κανονικού καθεστώτος.

Στην περίπτωση υπέρβασης του ορίου που προβλέπεται στην παράγραφο 1, ο υποκείμενος οφείλει να υποβάλλει στη Φορολογική Διοίκηση αίτηση εξόδου από το καθεστώς. Η ένταξη στο κανονικό καθεστώς θα ισχύει από το φορολογικό έτος που ακολουθεί το φορολογικό έτος εντός του οποίου πραγματοποιήθηκε η εν λόγω υπέρβαση.

Ο υποκείμενος στο φόρο μπορεί να ζητήσει την έξοδό του με δήλωση που υποβάλλει στη Φορολογική Διοίκηση και η έξοδος ισχύει από τη φορολογική περίοδο που έπεται της φορολογικής περιόδου κατά την οποία υποβάλλεται η εν λόγω δήλωση εξόδου, υπό την προϋπόθεση ότι έχει εξαντληθεί το χρονικό διάστημα της υποχρεωτικής παραμονής στο ειδικό καθεστώς.

Οι υποκείμενοι στο φόρο που εξέρχονται από το ειδικό καθεστώς οφείλουν, με τη δήλωση της τελευταίας πριν την έξοδό τους, φορολογικής περιόδου, να αποδώσουν το φόρο για όλα τα ανεξόφλητα φορολογικά στοιχεία που έχουν εκδώσει, με αντίστοιχη άσκηση δικαιώματος έκπτωσης των ανεξόφλητων φορολογικών στοιχείων που έχουν λάβει από μη ενταγμένους στο ειδικό καθεστώς προμηθευτές τους. Κατά τον ίδιο χρόνο ασκείται το δικαίωμα έκπτωσης των πελατών των ανωτέρω προσώπων για τα ανεξόφλητα φορολογικά στοιχεία που έχουν λάβει από τα πρόσωπα αυτά, μέχρι το τέλος της φορολογικής αυτής περιόδου.»

Άρθρο 102
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3091/2002

1. Η παρ. 8 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002 (Α' 330) αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Οι εξαιρέσεις των περιπτώσεων α', β' και γ'της παραγράφου 3 εφαρμόζονται και στην περίπτωση που τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία κατέχουν τις μετοχές, μερίδια ή μερίδες εταιρειών με καταστατική έδρα στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) - εφόσον τα κράτη αυτά δεν ανήκουν στα μη συνεργάσιμα κράτη, όπως ορίζονται στις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος - οι οποίες είχαν αποκτήσει ακίνητα μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2009, υπό την προϋπόθεση ότι τα φυσικό πρόσωπα ήταν, κατά το χρόνο φορολογίας, φορολογικοί κάτοικοι κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) - εφόσον τα κράτη αυτά δεν ανήκουν στα μη συνεργάσιμα κράτη, όπως ορίζονται στις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος -

και διέθεταν αριθμό φορολογικού μητρώου του κράτους αυτού. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται εφόσον τα πρόσωπα αυτά απέκτησαν αριθμό φορολογικού μητρώου στην Ελλάδα μετά το χρόνο φορολογίας και σε κάθε περίπτωση εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

9. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται τα απαιτούμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

2. Οι ρυθμίσεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και για υποθέσεις οι οποίες κατά την κατάθεση του παρόντος είναι εκκρεμείς ενώπιον της Φορολογικής Διοίκησης ή των Διοικητικών Δικαστηρίων, καθώς και για υποθέσεις για τις οποίες εκκρεμεί η προθεσμία άσκησης ενδικοφανούς ή δικαστικής προσφυγής ή ενδίκου μέσου. Επίσης, εφαρμόζονται και για υποθέσεις για τις οποίες κατά την κατάθεση του παρόντος οι σχετικές πράξεις έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν κοινοποιηθεί, οπότε και τροποποιούνται με πράξη του οργάνου που τις εξέδωσε.

Για τη χορήγηση της εξαίρεσης στις περιπτώσεις αυτές επιβάλλεται το πρόστιμο της περίπτωσης ε' της παρ. 2 του άρθρου 54 του ν. 4174/2013 για κάθε έτος καθυστέρησης απόκτησης του αριθμού φορολογικού μητρώου.

Άρθρο 103
Τροποποιήσεις διατάξεων του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα

1. Στο άρθρο 39 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265) προστίθεται νέα παράγραφος 8 ως εξής:

«8. α) Επιχειρήσεις ναυπήγησης και επισκευής πλοίων δύνανται να λειτουργούν ως Ελεύθερα Τελωνειακά Συγκροτήματα με τους όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

β) Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων καθορίζεται η διαδικασία για την τροποποίηση και επέκταση των λειτουργούντων στην Ελλάδα Ελεύθερων Τελωνειακών Συγκροτημάτων, Ελεύθερων Τελωνειακών Χώρων και Χώρων Τελωνειακής Επίβλεψης.»

2. Η παρ. 1 του άρθρου 109 του ν. 2960/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η βεβαίωση και η είσπραξη του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), που αναλογεί στα προϊόντα του άρθρου 53 του παρόντα Κώδικα, ενεργείται από την αρμόδια Αρχή κατά τη θέση των προϊόντων σε ανάλωση, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 8 του παρόντος άρθρου και των άρθρων 110 και 111 του παρόντα Κώδικα.»

3. α. Μετά την παρ. 7 του άρθρου 109 του ν. 2960/2001 προστίθεται νέα παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Στις περιπτώσεις εφοδιασμού αεροσκαφών με καύσιμα τα οποία εξέρχονται από φορολογικές αποθήκες και δεν παρέχεται απαλλαγή είτε από Ε.Φ.Κ. είτε από Φ.Π.Α., οι αναλογούντες κατά περίπτωση φόροι βεβαιώνονται και εισπράττονται έως την εικοστή (20ή) ημέρα του επόμενου μήνα από το μήνα παράδοσης των καυσίμων.»

β. Η παράγραφος 8 αναριθμείται σε 9.

Άρθρο 104
Τροποποίηση διάταξης του ν. 2960/2001 (Α'265)

Το δεύτερο εδάφιο του σημείου στ' της παρ. 7 του άρθρου 25 του ν. 2960/2001 (Α' 265) «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» καταργείται.

Άρθρο 105
Ρυθμίσεις ζητημάτων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων

1. Μετατρέπεται μία (1) κενή θέση του κλάδου Διοικητικού - Οικονομικού, κατηγορίας ΠΕ της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών σε θέση δικηγόρου με έμμισθη εντολή, η οποία πληρούται από δικηγόρο απασχολούμενο με πάγια αντιμισθία στο Δημόσιο ή σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου του δημοσίου τομέα, με επιστημονική εξειδίκευση και τουλάχιστον δεκαετή εμπειρία στο φορολογικό δίκαιο, για την υποβοήθηση του γραφείου του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων και την ενασχόληση εν γένει με τα ζητήματα των λειτουργικών αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, διατηρουμένης σε κάθε περίπτωση της αρμοδιότητας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Ο δικηγόρος τοποθετείται στην αντίστοιχη θέση για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, με Κοινή Απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού και του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων (ΓΓΔΕ), κατά παρέκκλιση των ισχυουσών γενικών και ειδικών διατάξεων. Σε περίπτωση πλήρωσης της θέσης για ορισμένο χρόνο, μετά την παρέλευση αυτού, ο δικηγόρος επανέρχεται αυτοδίκαια στην αρχική θέση από την οποία προήλθε. Σε περίπτωση τοποθέτησης για αόριστο χρόνο, ο δικηγόρος επανέρχεται στην αρχική θέση από την οποία προήλθε, είτε κατόπιν αιτήσεως του ιδίου είτε κατόπιν ειδικής και αιτιολογημένης απόφασης του ΓΓΔΕ που λαμβάνεται για σπουδαίο λόγο. Σε περίπτωση που η θέση στην υπηρεσία από την οποία προήλθε έχει ήδη πληρωθεί, συστήνεται προσωποπαγής θέση στην υπηρεσία αυτή για την επαναφορά του δικηγόρου στην αρχική του θέση.

2. α. Στο άρθρο 5 του ν. 3943/2011, προστίθεται παράγραφος 13 ως εξής:

«13. Για τις ένορκες διοικητικές εξετάσεις (ΕΔΕ), που διενεργούνται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Οικονομικών, δεν ισχύουν οι διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 126 του ν. 3528/2007.»

β. Οι παράγραφοι 13, 14, 15 και 16 του άρθρου 5 του ν. 3943/2011 αναριθμούνται σε 14, 15, 16 και 17, αντίστοιχα.

3. Η παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4389/2016 (Α' 94) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η Αρχή ενημερώνει περιοδικά τον Υπουργό Οικονομικών, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 20 του παρόντος νόμου. Ο Υπουργός δεν δύναται, για συγκεκριμένες υποθέσεις ή περιπτώσεις, να υποβάλει προς την Αρχή αίτημα παροχής πληροφοριών ή να παράσχει δεσμευτικές οδηγίες. Η Αρχή υποχρεούται να παρέχει στον Υπουργό Οικονομικών συγκεντρωτικά και αναλυτικά στοιχεία σε επίπεδο Α.Φ.Μ. (μικροδεδομένα) στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων του, μετά από διαδικασία ψευδωνυμοποίησής τους.»

4. Η υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης θ' της παραγράφου 4 του άρθρου 14 του ν. 4389/2016 (Α' 94) αντικαθίσταται ως εξής:

«ββ) Καθορίζει ή ανακαθορίζει την κατά τόπον και την καθ' ύλην αρμοδιότητα των Υπηρεσιών της Αρχής, την περαιτέρω εξειδίκευση των αρμοδιοτήτων τους, την έδρα και τον τίτλο αυτών, την ημερομηνία έναρξης ή παύσης λειτουργίας τους, καθώς και τις ιδιαίτερα σημαντικού ύψους οφειλές και τους οφειλέτες αυτών, ποια πρόσωπα θεωρούνται φορολογούμενοι μεγάλου πλούτου και ποιες θεωρούνται μεγάλες επιχειρήσεις.»

5. Οι διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 4389/2016 δεν θίγονται από τις διατάξεις του ν. 4440/2016 (Α' 224).

6. α. Στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 4389/2016 διαγράφονται οι λέξεις «σε πρώτο βαθμό».

β. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης α' της ως άνω παραγράφου 1 προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Για την αρμοδιότητα του Πειθαρχικού Συμβουλίου της Αρχής εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 120 του ν. 3528/2007 (Α' 26), όπως εκάστοτε ισχύει.»

7. Στο άρθρο 36 του ν. 4389/2016 προστίθενται παράγραφοι 3, 4, 5 και 6, ως εξής:

«3. Στην αρμοδιότητα του ΕΝΓΔΕ περιλαμβάνονται, ιδίως:

α) Η εν γένει νομική υποστήριξη της ΑΑΔΕ, με την έκδοση γνωμοδοτήσεων σε ερωτήματα που υποβάλλονται από τον Διοικητή της και πρακτικών γνωμοδοτήσεων επί αιτήσεων εξωδίκου αναγνωρίσεως απαιτήσεως, δικαστικού και εξωδίκου συμβιβασμού και επί της τηρητέας δικαστικής ή διοικητικής πορείας των υπο-

θέσεων. Ερωτήματα που άπτονται της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας υποβάλλονται αποκλειστικώς από τον Διοικητή της ΑΑΔΕ, οπότε και μόνον οι επ' αυτών εκδιδόμενες και γενόμενες αποδεκτές γνωμοδοτήσεις δεσμεύουν τις αντίστοιχες αρχές, με εξαίρεση τα σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 5 του ν. 4389/2016 ερωτήματα, για τα οποία η ως άνω αρμοδιότητα ασκείται παράλληλα και από τον Υπουργό Οικονομικών. Επί των ερωτημάτων του προηγούμενου εδαφίου δεν χορηγείται αντίγραφο των εισηγήσεων. Με την επιφύλαξη των οριζομένων στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 6 του Οργανισμού του ΝΣΚ (ν. 3086/2002, Α'324) και στην παράγραφο 4, η αποδοχή ή μη των γνωμοδοτήσεων και η έγκριση ή μη των πρακτικών γίνεται με επισημειωματική πράξη του Διοικητή της ΑΑΔΕ.

β) Η παράσταση, υποστήριξη και υπεράσπιση των υποθέσεων, για τις οποίες είναι κατά νόμο υποχρεωτική η παράσταση με μέλος του ΝΣΚ, ενώπιον του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου, του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και όλων των διοικητικών, πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων των Αθηνών και ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων Πειραιώς για τις φορολογικές και τελωνειακές υποθέσεις, επιφυλασσόμενης της κατά την περίπτωση ε' της παρ. 1 του άρθρου 8 του Οργανισμού του ΝΣΚ (ν. 3086/2002, Α' 324) αρμοδιότητας του Προέδρου του ΝΣΚ.

γ) Η απόφαση για τη μη άσκηση ενδίκων μέσων κατά των ανέκκλητων δικαστικών αποφάσεων, αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις παραδεκτής ασκήσεως ή δεν παρέχονται βάσιμοι λόγοι, και η άσκηση των αιτήσεων, ενδίκων βοηθημάτων και μέσων ενώπιον του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Αρείου Πάγου. Η γνωμοδότηση για τη μη άσκηση ενδίκων μέσων κατά των δικαστικών αποφάσεων, αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις παραδεκτής ασκήσεως ή δεν παρέχονται βάσιμοι λόγοι και η άσκηση των ενδίκων βοηθημάτων και μέσων ενώπιον των δικαστηρίων της ουσίας επί υποθέσεων για τις οποίες είναι κατά νόμο υποχρεωτική η παράσταση με μέλος του και ανήκουν στην αρμοδιότητα του Γραφείου.

δ) Η νομική υποστήριξη κατά την κατάρτιση των συμβάσεων στις οποίες συμβάλλεται η ΑΑΔΕ. Η νομοτεχνική υποστήριξη της ΑΑΔΕ κατά την κατάρτιση προτάσεων σχεδίων νόμων και κανονιστικών πράξεων, εφόσον παραπέμπονται αρμοδίως από τον Διοικητή της.

ε) Η εισήγηση προς τον Διοικητή της ΑΑΔΕ, για τη λήψη νομοθετικών μέτρων, τα οποία είναι αναγκαία για την άρση των προβλημάτων που παρατηρούνται κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας και εν γένει για την προάσπιση των δικαιωμάτων και συμφερόντων του Δημοσίου και, γενικότερα, του δημόσιου συμφέροντος.

στ) Η άμεση ενημέρωση των αρμοδίων Κεντρικών Διευθύνσεων και υπηρεσιών που υπάγονται στην ΑΑΔΕ ή απευθείας στον Διοικητή της, για τη νομολογία των ανωτάτων δικαστηρίων επί των δικαστικών υποθέσεων αρμοδιότητας του Γραφείου.

ζ) Η σύνταξη και αποστολή σχεδίων δικογράφων ενδίκων μέσων και η αποστολή υπομνημάτων προς υποβοήθηση του έργου των φορολογικών και τελωνειακών αρχών και η υποβοήθηση του έργου των υπηρεσιών εν γένει της ΑΑΔΕ για τη σύνταξη της εκθέσεως απόψεως προς τα δικαστήρια, επί περίπλοκων και δυσχερών νομικών ζητημάτων.

η) Η συμμετοχή σε συλλογικά όργανα που συστήνονται για θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της ΑΑΔΕ, κατόπιν υποβολής αιτήματος του Διοικητή.

4. Για τη μη άσκηση ενδίκων μέσων επί φορολογικών και τελωνειακών υποθέσεων και υποθέσεων εκτελέσεως (κοινής και διοικητικής), καθώς και για την εισαγωγή ή μη στο ακροατήριο των πάσης φύσεως υποθέσεων επί των οποίων έχουν εκδοθεί αποφάσεις σε συμβούλιο κατά τη διαδικασία των άρθρων 34Α και 34Β του π.δ. 18/1989, του άρθρου 126Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας ή κατ' άλλη παρόμοια διαδικασία, αποφαίνεται η Τριμελής Επιτροπή του Γραφείου, ύστερα από προφορική εισήγηση του εισηγητή της υπόθεσης, με χρονολογημένη ενυπόγραφη επί του επισήμου αντιγράφου της αποφάσεως, πράξη των μελών της, στην οποία περιέχεται συνοπτική αιτιολογία. Για την άσκηση της αρμοδιότητάς της αυτής η Επιτροπή απαρτίζεται από έναν Αντιπρόεδρο ή έναν Νομικό Σύμβουλο, έναν Πάρεδρο και τον εισηγητή της υπόθεσης.

5. Το ΕΝΓΔΕ συντάσσει ετήσια έκθεση, η οποία υποβάλλεται στον Διοικητή της Αρχής μέχρι τέλους Μαρτίου κάθε έτους. Στην έκθεση αυτή γίνεται καταγραφή και αποτίμηση του έργου του Γραφείου του προηγούμενου έτους. Στην έκθεση περιλαμβάνονται συνοπτική παράθεση των δικαστικών αποφάσεων αρμοδιότητας της ΑΑΔΕ, που εκδόθηκαν από το ΑΕΔ και τα ανώτατα δικαστήρια, παρατηρήσεις και εισήγηση για τις ρυθμίσεις που είναι αναγκαίες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που εντοπίζονται, με ειδικότερη επισήμανση των αιτίων ακυρώσεως κανονιστικών ή ατομικών πράξεων.

6. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 5 του άρθρου 55 του ν. 2214/1994 (Α' 75) καταργούνται.»

8. Το δέκατο εδάφιο του άρθρου 37 του ν. 4389/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«Για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, παρέχεται στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και σε εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους αυτών απευθείας πρόσβαση ή πρόσβαση κατόπιν αιτήματος, εφόσον δεν είναι δυνατή η απευθείας πρόσβαση, στα συγκεντρωτικά και αναλυτικά στοιχεία που τηρούνται, σε επίπεδο Α.Φ.Μ. (μικροδεδομένα), στο Σύστημα Διοικητικής Πληροφόρησης της Αρχής (Management Information System – MIS) ή σε οποιοδήποτε άλλο πληροφοριακό σύστημα σε επίπεδο εφαρμογής, μετά από διαδικασία ψευδωνυμοποίησής τους. Η Αρχή είναι υπεύθυνη για την ομαλή λειτουργία, τη συντήρηση, την αναβάθμιση, καθώς και την έγκαιρη και διαρκή ενημέρωση, έως και την τελευταία εργάσιμη μέρα κάθε μήνα με τα δεδομένα του προηγούμενου μήνα, του Συστήματος Διοικητικής Πληροφόρησης της Αρχής (Management Information System - MIS) ή οποιουδήποτε άλλου πληροφοριακού συστήματος, ώστε να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη παροχή των παραπάνω συγκεντρωτικών και αναλυτικών στοιχείων, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Διοικητικής Υποστήριξης (Γ.Γ.Π.Σ. και Δ.Υ.). Η παρούσα διάταξη ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2017.»

9. Στο άρθρο 40 του ν. 4389/2016 (Α' 94) προστίθεται νέα παράγραφος 7, ως ακολούθως:

«7. Το τμήμα της πάγιας προκαταβολής του Υπουργείου Οικονομικών που αφορά τον ειδικό φορέα 23-180 όπως ισχύει, σύμφωνα με την αρ. Δ.Ο.Δ. Α 4013142 ΕΞ 2016/11.7.16 (Β' 2328) κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, ως προς το ύψος, το είδος και το ποσοστό δαπανών που πληρώνονται σε βάρος του προαναφερθέντος ειδικού φορέα, περιέρχεται στην Α.Α.Δ.Ε.. Με απόφαση του Διοικητή της Αρχής καθορίζεται ο υπόλογος διαχειριστής αυτής.»

10. Στο άρθρο 41 του ν. 4389/2016 (Α'94) προστίθεται παράγραφος 12, ως εξής:

«12. Έντυπα που χρησιμοποιούνται από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) θα χρησιμοποιούνται από 1.1.2017 και από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), μέχρι εξαντλήσεως των αποθεμάτων αυτών.»

Άρθρο 106
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4410/2016

Οι παράγραφοι 3 και 6 του άρθρου 6 του ν. 4410/2016 (Α'141) αντικαθίστανται ως εξής:

«3. α) Το Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων. Το αναγκαίο για τη συγκρότησή του προσωπικό προέρχεται από τις κάτωθι αναφερόμενες υπηρεσίες, και συγκεκριμένα ένας υπάλληλος κατ' αντιστοιχία από:

αα) τη Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων ως Πρόεδρος,

ββ) την Ελληνική Αστυνομία, ως Αντιπρόεδρος,

γγ) τη Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς, ως Γραμματέας,

δδ) τη Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων της Γενικής Γραμ-

ματείας Δημοσίων Εσόδων, ως μέλος,

εε) το Λιμενικό Σώμα, ως μέλος,

στστ) την Ειδική Γραμματεία του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, ως μέλος,

ζζ) τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, ως μέλος.

β) Το προσωπικό του ΣΕΚ συνεπικουρείται στο έργο του από είκοσι (20) επιπλέον υπαλλήλους, οι οποίοι προέρχονται από τις υπηρεσίες που αναφέρονται στην υποπαράγραφο Α' της παρούσας παραγράφου, καθώς και από τις λοιπές υπηρεσίες του Δημόσιου τομέα.

γ) Το προσωπικό των υποπαραγράφων Α' και β', πλην αυτού που προέρχεται από Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς μετακινείται ή αποσπάται, κατά περίπτωση, στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων – Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. - Διεύθυνση Στρατηγικής Τελωνειακών Ελέγχων και Παραβάσεων. Ειδικότερα η απόσπαση, διενεργείται με κοινή απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού και του Γενικού Γραμματέα της Γ.Γ.Δ.Ε., για δύο έτη, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη γνώμη των οικείων Υπηρεσιακών Συμβουλίων. Με όμοια πράξη μπορεί να διακόπτεται η εν λόγω απόσπαση.

δ) Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου και κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης το προσωπικό της περίπτωσης γγ' της υποπαραγράφου α', καθώς και αυτό της υποπαραγράφου β' που προέρχεται από την υπηρεσία της περίπτωσης γγ', που έχει αποσπασθεί από άλλους φορείς στη Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, θεωρούνται υπάλληλοι της Γενικής Γραμματείας για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς και υπηρετούν με κοινή απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων και του Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς, κατά αποκλειστική απασχόληση, στο ΣΕΚ, για την υλοποίηση του έργου αυτού, χωρίς να επηρεάζεται η απόσπασή τους στη Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς. Με όμοια πράξη μπορεί να διακόπτεται η εν λόγω αποκλειστική απασχόληση στο ΣΕΚ.

ε) Η κατά τα ανωτέρω υπηρεσία στο Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο θεωρείται για κάθε συνέπεια, ως κανονική υπηρεσία στο Σώμα Ασφαλείας ή στην Υπηρεσία από την οποία προέρχεται το αποσπώμενο προσωπικό.

στ) Η γραμματειακή υποστήριξη του Συντονιστικού Επιχειρησιακού Κέντρου παρέχεται με μέριμνα της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ.»

«6. Κάθε θέμα, αναφορικά με την οργάνωση, τη δομή, τη λειτουργία και τις υποδομές του Σ.Ε.Κ. καθορίζεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Γ.Γ.Δ.Ε.»

Άρθρο 107
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 2969/2001

1. Η παρ. 8 της περίπτωσης Ε' του άρθρου 7 του ν. 2969/2001 «Αιθυλική αλκοόλη και αλκοολούχα προϊόντα» (Α' 281) αντικαθίσταται ως εξής:

«8.α) Κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παρ. 1α) του άρθρου 39 του ν. 4308/2014 (Α'251) καθώς και κάθε άλλης διάταξης που ρυθμίζει κατά διάφορο τρόπο την έκδοση λογιστικών στοιχείων και την τήρηση λογιστικών αρχείων, η διάθεση του παραγόμενου έτοιμου προϊόντος απόσταξης από τα δικαιούχα παραγωγής πρόσωπα της παραγράφου 1 της παρούσας περίπτωσης πραγματοποιείται με την έκδοση λογιστικών στοιχείων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις σχετικές διατάξεις του ν. 4308/2014. Τα ως άνω αναφερόμενα πρόσωπα, έχουν υποχρέωση τήρησης και ενημέρωσης λογιστικών αρχείων. Για τη διακίνηση του ως άνω προϊόντος απόσταξης, εκδίδεται σχετικό παραστατικό κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 5 του ν. 4308/2014, το οποίο συνοδεύει το προϊόν μέχρι τον τελικό προορισμό του. Δεν απαιτείται έκδοση παραστατικού διακίνησης, εφόσον εκδίδεται άμεσα λογιστικό στοιχείο αξίας.»

β) Από τις διατάξεις της υποπαραγράφου α' της παρούσας εξαιρούνται τα δικαιούχα παραγωγής φυσικά πρόσωπα, τα οποία παράγουν το προϊόν αυτό, μέχρι το ανώτατο όριο των 120 κιλών ανά αποστακτική περίοδο και ανά πρόσωπο, αποκλειστικά για κατανάλωση από τα ίδια, τα μέλη της οικογενείας τους ή τους προσκεκλημένους τους, απαγορευομένης της εμπορίας. Σε περίπτωση διακίνησης του ως άνω προϊόντος από τα πρόσωπα αυτά ή για λογαριασμό τους, αυτό συνοδεύεται από αντίγραφο της αδείας απόσταξης καθώς και του αποδεικτικού είσπραξης των φορολογικών επιβαρύνσεων.

γ)Το εν λόγω προϊόν διατίθεται χύμα, χωρίς οποιασδήποτε μορφής τυποποίηση, σε δοχεία από γυαλί ή και άλλο κατάλληλο υλικό σύμφωνα με τους σχετικούς όρους χρήσης που προβλέπονται στην ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία όσον αφορά τη μετανάστευση στα αλκοολούχα ποτά.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 2969/2001 προστίθεται περίπτωση ζ' ως εξής:

«ζ) Οι μικροί αποσταγματοποιοί (διήμεροι) οι οποίοι διαθέτουν ή διακινούν το προϊόν τους χωρίς τα προβλεπόμενα λογιστικά στοιχεία ή συνοδευτικά παραστατικά, κατά περίπτωση καθώς και οι μικροί αποσταγματοποιοί, οι οποίοι δεν τηρούν λογιστικά αρχεία, κατά παράβαση των διατάξεων των υποπαραγράφων α' και β' της παραγράφου Ε8 του άρθρου 7.»

3. Η περίπτωση ιβ' της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 2969/2001 αναριθμείται σε ιγ' και προστίθεται περίπτωση ιβ' ως εξής:

«ιβ) Οι μικροί αποσταγματοποιοί (διήμεροι), οι οποίοι διαθέτουν το προϊόν τους στην κατανάλωση, κατά παράβαση των διατάξεων της υποπαραγράφου β' της παραγράφου Ε8 του άρθρου 7.»

4. Η περίπτωση ι' του άρθρου 12 του ν. 2969/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«ι) Όποιοι εμφιαλώνουν και τυποποιούν προϊόν απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών (διημέρων) κατά παράβαση των διατάξεων της υποπαραγράφου γ' της παραγράφου Ε8 του άρθρου 7, καθώς και αυτοί που χρησιμοποιούν για την παρασκευή αλκοολούχων ποτών το εν λόγω προϊόν.»

5. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος άρθρου αρχίζει την 1.8.2017.

Άρθρο 108
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4223/2013

Η περίπτωση γ' της παρ. 7 του άρθρου 27 του ν. 4223/2013 (Α' 287), όπως αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 1 του άρθρου 100 του ν. 4316/2014 (Α'270), αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του ειδικού επιστημονικού προσωπικού του ΟΔΔΗΧ που λήγουν εντός του 2016 παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους μέχρι τις 31.12.2018.»

Άρθρο 109
Ρυθμίσεις για τη χορήγηση άδειας καζίνο στο πρώην Διεθνές Αεροδρόμιο του Ελληνικού

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2206/1994 (Α' 62) προστίθεται εδάφιο ιβ' ως ακολούθως:

«ιβ'. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών χορηγείται μία (1) άδεια λειτουργίας καζίνο εντός της περιοχής του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού – Αγίου Κοσμά, όπως η περιοχή αυτή ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 του ν. 4062/2012 (Α' 70). Για τη χορήγηση της άδειας λαμβάνεται υπόψη το Σχέδιο Γενικής Διάταξης, όπως αυτό ορίζεται στην από 14 Νοεμβρίου 2014 Σύμβαση Αγοραπωλησίας Μετοχών μεταξύ του ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΕ, της HELLINIKON GLOBAL I SA, της LAMDA DEVELOPMENT ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ και του ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ, ως εκ τρίτου συμβαλλόμενου, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4422/2016 (Α' 181).»

2. Στο τέλος της παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 2206/1994 προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Για την χορήγηση άδειας λειτουργίας καζίνο εντός του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού – Αγίου Κοσμά διεξάγεται διεθνής

πλειοδοτικός διαγωνισμός, με προκήρυξη του Υπουργού Οικονομικών. Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες διεξαγωγής του διαγωνισμού, όπως η σύσταση και συγκρότηση Επιτροπής Διαγωνισμού, ο τρόπος και τα κριτήρια αξιολόγησης και άλλες λεπτομέρειες που αφορούν στην εν γένει διαδικασία, το χρονοδιάγραμμα και την κατακύρωση. Η προκήρυξη του διαγωνισμού, και η άδεια περιλαμβάνει πλαίσιο τεχνικών προδιαγραφών για την ανάπτυξη και τη λειτουργία καζίνο, λαμβανομένων υπ' όψιν του Σχεδίου Γενικής Διάταξης και του χρόνου λειτουργίας του καζίνο.

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 1 του ν. 2206/1994 (Α' 62) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η ακριβής θέση κάθε καζίνο, μέσα στα όρια των ανωτέρω περιοχών, η έγκριση των κτιριακών εγκαταστάσεων, η ημερομηνία έναρξης λειτουργίας τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με την άδεια λειτουργίας των καζίνο θέμα, ρυθμίζεται ή και τροποποιείται με απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π., κατά την κρίση της, εκτός εάν άλλως προβλέπεται στον παρόντα νόμο. Σε περίπτωση μετεγκατάστασης, με την ίδια απόφαση δύνανται να τροποποιούνται, πλέον των ανωτέρω, το ειδικό ετήσιο τέλος της παραγράφου 9 του άρθρου 2 καθώς και τα αντισταθμιστικά οφέλη, τα οποία συμβατικά έχουν αναλάβει να παρέχουν τα καζίνο προ της μετεγκατάστασής τους, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν υπεραξία που δημιουργείται για την επιχείρηση καζίνο από τη μετεγκατάσταση αυτή. Οι χορηγούμενες άδειες είναι οριστικές και δεν επιτρέπεται η χορήγηση προσωρινών αδειών ή οποιαδήποτε λειτουργία της επιχείρησης κατά παρέκκλιση από τους όρους που ορίζονται στην άδεια.

Άρθρο 110
Τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 33 του ν. 3697/2008

Η παρ. 7 του άρθρου 33 του ν. 3697/2008 (Α' 194) καταργείται. Η διάταξη αυτή ισχύει από την 1.11.2016.

Άρθρο 111
Ρυθμίσεις για τη βραχυπρόθεσμη μίσθωση ακινήτων στο πλαίσιο της οικονομίας του διαμοιρασμού

1. Για το σκοπό του παρόντος άρθρου ως ακίνητο νοείται: α) το διαμέρισμα, β) η μονοκατοικία, εξαιρουμένων των μονοκατοικιών οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως τέτοιες λόγω της κατάργησης της σύστασης οριζόντιας ιδιοκτησίας, γ) οποιαδήποτε άλλη μορφή οικήματος.

Ως οικονομία του διαμοιρασμού ορίζεται κάθε μοντέλο όπου κυρίως οι ψηφιακές πλατφόρμες δημιουργούν μια ανοικτή αγορά για την προσωρινή χρήση αγαθών ή υπηρεσιών που συχνά παρέχουν ιδιώτες.

Ως ψηφιακές ή επιγραμμικές πλατφόρμες ορίζονται οι ηλεκτρονικές, διμερείς ή πολυμερείς αγορές όπου δύο ή περισσότερες ομάδες χρηστών επικοινωνούν μέσω διαδικτύου με τη μεσολάβηση του διαχειριστή της πλατφόρμας προκειμένου να διευκολυνθεί μία συναλλαγή μεταξύ τους.

2. Προβλέπεται δυνατότητα βραχυπρόθεσμης μίσθωσης ακινήτου, στο πλαίσιο της οικονομίας του διαμοιρασμού υπό τις ακόλουθες, σωρευτικά, προϋποθέσεις:

α. Ο εκμισθωτής ή υπεκμισθωτής είναι φυσικό πρόσωπο, εγγεγραμμένος στο «Μητρώο Βραχυχρόνιας Μίσθωσης Ακινήτων» που τηρείται στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών. Ο αριθμός εγγραφής στο Μητρώο Βραχυχρόνιας Μίσθωσης Ακινήτων υποχρεωτικά συνοδεύει την ανάρτηση σε ψηφιακές πλατφόρμες, καθώς και σε κάθε μέσο προβολής.

β. Δεν επιτρέπεται η καταχώρηση περισσοτέρων των δύο (2) ακινήτων ανά Α.Φ.Μ. δικαιούχου εισοδήματος.

γ. Το ακίνητο έχει εμβαδό τουλάχιστον εννέα (9) τετραγωνικών μέτρων και διαθέτει φυσικό φωτισμό, αερισμό και θέρμανση.

δ. Το ακίνητο έχει λάβει όλες τις νόμιμες οικοδομικές άδειες ή έχει διατηρηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3843/2010 (Α' 62) ή έχει υπαχθεί στις ρυθμίσεις του άρθρου 24 του ν. 4014/2011 (Α' 209).

ε. Η μίσθωση εκάστου ακινήτου δεν υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες ανά ημερολογιακό έτος. Για νησιά κάτω των δέκα χιλιάδων (10.000) κατοίκων η μίσθωση εκάστου ακινήτου δεν υπερβαίνει τις εξήντα (60) ημέρες ανά ημερολογιακό έτος. Υπέρβαση της διάρκειας του προηγούμενου εδαφίου, των ενεννήντα (90) και εξήντα (60) ημερών αντίστοιχα, επιτρέπεται εφόσον το συνολικό εισόδημα του εκμισθωτή ή υπεκμισθωτή, από το σύνολο των ακινήτων που διαθέτει προς εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος περί οικονομίας διαμοιρασμού, δεν ξεπερνά τις δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ κατά το οικείο φορολογικό έτος.

στ. Τα ακίνητα εκμισθώνονται επιπλωμένα, χωρίς την παροχή οιασδήποτε υπηρεσίας πλην της παροχής κλινοσκεπασμάτων.

3. Σε περίπτωση μη τήρησης των προϋποθέσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 2, επιβάλλεται αυτοτελές διοικητικό πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Το πρόστιμο αυτό επιβάλλεται υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου από τον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση και των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Τουρισμού, βεβαιώνεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και εισπράττεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε.. Από τη διαπίστωση της παράβασης, ο εκμισθωτής ή υπεκμισθωτής της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου υποχρεούται εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες συμμόρφωσης. Σε περίπτωση μη τήρησης εκ νέου των προϋποθέσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 2, εντός του ιδίου φορολογικού έτους από την έκδοση της πράξης επιβολής του προστίμου, το πρόστιμο αυτό επιβάλλεται στο διπλάσιο, και στην περίπτωση κάθε επόμενης ίδιας παράβασης, στο τετραπλάσιο του αρχικώς επιβληθέντος.

Σε περίπτωση μη πλήρωσης των λοιπών προϋποθέσεων της παραγράφου 2 εφαρμόζεται κατά περίπτωση η κείμενη νομοθεσία.

4. Οι μισθώσεις, που δεν πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου, είναι νόμιμες, μόνον εφόσον αφορούν σε τουριστικά καταλύματα οιασδήποτε λειτουργικής μορφής, εφοδιασμένα με Ειδικό Σήμα Λειτουργίας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 4 του ν. 4276/2014 (Α'155).

5.α. Το εισόδημα που αποκτάται σύμφωνα με την παράγραφο 2 θεωρείται εισόδημα από ακίνητη περιουσία και εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 39 και της παρ. 4 του άρθρου 40 του ν. 4172/2013 (Α' 167), όπως ισχύουν.

β. Ο εκμισθωτής ή υπεκμισθωτής του παρόντος άρθρου υποχρεούται στην υποβολή Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας.

6. Η μίσθωση ακινήτου του παρόντος απαλλάσσεται του ΦΠΑ.

7. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, διενεργούνται έλεγχοι από μικτά συνεργεία ελέγχου που αποτελούνται από υπαλλήλους των Υπουργείων Οικονομικών και Τουρισμού.

8. Το Υπουργείο Οικονομικών δύναται να ζητά από κάθε ψηφιακή πλατφόρμα, η οποία δραστηριοποιείται στην οικονομία του διαμοιρασμού, κάθε πληροφορία η οποία είναι απαραίτητη για την ταυτοποίηση του εκμισθωτή ή υπεκμισθωτή.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών και Τουρισμού ορίζονται οι όροι συνεργασίας του Ελληνικού Δημοσίου με την εκάστοτε ηλεκτρονική πλατφόρμα, οι ειδικότεροι όροι εφαρμογής των παραγράφων 2α, 2ε, 3, 8 και 9 του παρόντος άρθρου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

10. Οι διατάξεις της παρόντος άρθρου ισχύουν από την 1.2.2017.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΑΛΛΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ

Άρθρο 112
Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

1. Το άρθρο 4 και το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 5 του β.δ. της 16.3.1923 «Περί κανονισμού των μέτρων υγιεινής και καθαριότητας των σταφιδαποθηκών» (Α' 91) καταργούνται.

2. Το άρθρο 4, καθώς και το δεύτερο και τρίτο εδάφιο του άρθρου 5 του π.δ. της 30.10.1924 «Περί κανονισμού όρων εργασίας εν τοις εργαστηρίοις και αποθήκας σύκων» (Α' 275) καταργούνται.

Άρθρο 113
Τροποποίηση του άρθρου 4 του ν. 1565/1985 (Α' 164)

Η περίπτωση β' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 1565/1985 (Α' 164), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Οι Βεβαιώσεις Συνδρομής των Νομίμων Προϋποθέσεων για την άσκηση εμπορίας λιπασμάτων τύπου Α' ή τύπου Β', οι οποίες εκδίδονται μετά τη δημοσίευση της παρούσας διάταξης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ισχύουν για πέντε (5) έτη. Οι προϋποθέσεις, βάσει των οποίων η επιχείρηση νομίμως ασκεί εμπορία λιπασμάτων τύπου Α' ή τύπου Β', επανεξετάζονται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου για επικαιροποίηση του φακέλου του.»

Άρθρο 114
Τροποποίηση του ν. 4177/2013 «Κανόνες ρύθμισης της αγοράς προϊόντων και της παροχής υπηρεσιών και άλλες διατάξεις» (Α' 173)

1. Η παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4177/2013 (Α'173) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ως τακτικές και ενδιάμεσες εκπτωτικές περίοδοι, κατά τη διάρκεια των οποίων επιτρέπεται η πώληση εμπορευμάτων ή η παροχή υπηρεσιών με μειωμένες τιμές, ορίζονται οι εξής: α) τακτικές εκπτώσεις: αα) από τη δεύτερη Δευτέρα του Ιανουαρίου μέχρι το τέλος του Φεβρουάριου και αβ) από τη δεύτερη Δευτέρα του Ιουλίου μέχρι το τέλος του Αυγούστου, β) ενδιάμεσες εκπτωτικές περίοδοι: βα) το πρώτο δεκαπενθήμερο του Μαΐου και ββ) το πρώτο δεκαπενθήμερο του Νοεμβρίου. Οι ενδιάμεσες εκπτωτικές περίοδοι μπορούν να μεταβάλλονται σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα με απόφαση του οικείου Αντιπεριφερειάρχη, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη των εμπορικών συλλόγων και των επαγγελματικών οργανώσεων της Περιφερειακής Ενότητας και δημοσιεύεται έως την 1η Δεκεμβρίου του έτους που προηγείται της εφαρμογής των ενδιάμεσων εκπτωτικών περιόδων. Οι κατά το προηγούμενο εδάφιο οριζόμενες εκπτωτικές περίοδοι διαρκούν συνολικά τριάντα (30) ημέρες ετησίως και περιλαμβάνουν τουλάχιστον δύο Κυριακές. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται στις πωλήσεις αυτοκινήτων.»

2. Η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4177/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Την πρώτη Κυριακή κατά την έναρξη εκάστης τακτικής εκπτωτικής περιόδου της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του παρόντος νόμου. Σε περίπτωση που η πρώτη Κυριακή συμπίπτει με επίσημη αργία, η δυνατότητα μετατίθεται την επόμενη Κυριακή.»

3. Μετά την περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4177/2013 προστίθεται περίπτωση ε', ως εξής:

«ε) Δύο Κυριακές κατά τη διάρκεια των ενδιάμεσων εκπτωτικών περιόδων, που καθορίζονται με απόφαση του οικείου Αντιπεριφερειάρχη σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του παρόντος. Στις περιφερειακές ενότητες στις οποίες η ως άνω απόφαση δεν έχει εκδοθεί, επιτρέπεται η λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων την πρώτη Κυριακή του Μαΐου και την πρώτη Κυριακή του Νοεμβρίου. Σε περίπτωση που η πρώτη Κυριακή συμπίπτει με επίσημη αργία, η δυνατότητα μετατίθεται την επόμενη Κυριακή.»

4. Εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, δύναται να εκδοθεί η κατά την παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4177/2013 απόφαση του Αντιπεριφερειάρχη, με την οποία μεταβάλλονται οι ενδιάμεσες εκπτωτικές περίοδοι, χωρίς να ισχύει ο χρονικός περιορισμός του δευτέρου εδαφίου της ως άνω παραγράφου.

Άρθρο 115

Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης η' της παρ. 6 του άρθρου 41Γ του ν. 2725/1999 (Α' 121), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«η. Χρόνος έναρξης ισχύος της παραγράφου αυτής ορίζεται η 31η Μαρτίου 2017.»

Άρθρο 116

Στο άρθρο 24 του ν. 2725/1999 (Α'121) προστίθεται παράγραφος 11 ως εξής:

«11. Για την εκλογή εκπροσώπων στην Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή (Ε.Ο.Ε.), εφαρμόζονται οι διατάξεις των καταστατικών των οικείων αθλητικών ομοσπονδιών.»

Άρθρο 117

1. Η παρ. 1 του άρθρου 740 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στην αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου υπάγονται οι υποθέσεις οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 739, η θέση προσώπου σε ακούσια νοσηλεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου, καθώς και η ανακοπή των άρθρων 787 του παρόντος και 82 ΑΚ. Εξαιρούνται οι υποθέσεις που αφορούν την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, οι οποίες υπάγονται στην αρμοδιότητα των Πολυμελών Πρωτοδικείων και εκείνες που από το νόμο υπάγονται στην αρμοδιότητα των Ειρηνοδικείων.»

2. Στην αρχή της παρ. 1 του άρθρου 800 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται εδάφιο πρώτο ως εξής:

«Αρμόδιο για την τέλεση της υιοθεσίας είναι κάθε Μονομελές Πρωτοδικείο της Επικράτειας.»

3. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 800 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι συναινέσεις για την υιοθεσία δηλώνονται ενώπιον του δικαστηρίου που τελεί την υιοθεσία σε ιδιαίτερο γραφείο χωρίς δημοσιότητα.»

4. Η ισχύς των διατάξεων των ως άνω παραγράφων αρχίζει από 16 Ιανουαρίου 2017.

Άρθρο 118

1. Η παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 2859/2000 (Α' 248) τροποποιείται ως εξής:

«4. Μέχρι 31.12.2017 για τα νησιά των Νομών 'Εβρου, Λέσβου, Χίου, Σάμου, Δωδεκανήσου πλην της Ρόδου και της Καρπάθου, οι συντελεστές του φόρου μειώνονται κατά τριάντα τοις εκατό (30%), εφόσον πρόκειται για αγαθά, τα οποία κατά το χρόνο που ο φόρος γίνεται απαιτητός:

α) βρίσκονται στα νησιά αυτά και παραδίδονται από υποκείμενο στο φόρο που είναι εγκαταστημένος στα νησιά αυτά,

β) πωλούνται με προορισμό τα νησιά αυτά από υποκείμενο στο φόρο, εγκαταστημένο σε οποιοδήποτε μέρος του εσωτερικού της χώρας, προς αγοραστή υποκείμενο ή προς μη υποκείμενο στο φόρο νομικό πρόσωπο, εγκαταστημένο στα νησιά αυτά,

γ) αποστέλλονται ή μεταφέρονται προς υποκείμενο στο φόρο ή προς μη υποκείμενο στο φόρο νομικό πρόσωπο που είναι εγκαταστημένο στα νησιά αυτά, στα πλαίσια της ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών,

δ) εισάγονται στα νησιά αυτά.

Η πιο πάνω μείωση των συντελεστών δεν ισχύει για τα καπνοβιομηχανικά προϊόντα και τα μεταφορικά μέσα.»

2. Η παρ. 6Α του άρθρου 21 του ν. 2859/2000 καταργείται.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 ισχύουν από 1.1.2017.

Άρθρο 119

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται οι διατάξεις:

α. Της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 7 και της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν.δ. 96/1973 (Α'172), όπως ισχύουν.

β. Της παρ. 5 του άρθρου 11 του ν. 5607/1932 (Α' 300), όπως ισχύει.

γ. Των παραγράφων 1, 2 και 7 του άρθρου 17 του ν. 5607/1932

(Α' 300), όπως ισχύουν.

δ. Της περίπτωσης γ' της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 1316/1983 (Α' 3).

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 12 του ν.δ. 96/1973 (Α'172), όπως ισχύει, διαγράφεται η φράση: «εντός των οποίων λειτουργεί φαρμακείον συμφώνως προς το άρθρον 14 παρ. 6 του παρόντος».

3. Η παρ. 1 του άρθρου 14 του ν.δ. 96/1973 (Α'172), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Κάθε προϊόν που τίθεται σε κυκλοφορία σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, υπόκειται σε φαρμακολογικό και υγειονομικό έλεγχο, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.»

4. Η περίπτωση β' της παρ. 6 του άρθρου 19 του ν.δ. 96/1973 (Α' 172), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Οι παραβαίνοντες τις διατάξεις περί χονδρικής ή λιανικής πώλησης. Σε περίπτωση υποτροπής, προκειμένου μεν περί παραγωγών ή αντιπροσώπων ανακαλείται και η άδεια κυκλοφορίας του προϊόντος στο οποίο αφορά η παράβαση, προκειμένου δε περί φαρμακείου ή φαρμακαποθήκης ή άλλου καταστήματος χονδρικής πώλησης φαρμάκων ανακαλείται η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας του φαρμακείου ή η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ή χονδρικής πώλησης της φαρμακαποθήκης ή του καταστήματος.»

5. Η περίπτωση στ' της παρ. 3 του άρθρου 6 της υ.α. Υ1/Γ.Π. 127962/2004 (Β' 395), όπως προστέθηκε με το άρθρο 2 της υ.α. ΓΠ/οικ. 103499/2013 (Β' 2855), αντικαθίσταται ως εξής:

«στ) ο αριθμός γνωστοποίησης στον ΕΟΦ με μνεία ότι το προϊόν δεν υπόκειται σε άδειας κυκλοφορίας του ΕΟΦ».

6. Η παρ. 1 του άρθρου 5 της υ.α. Α6/11920/1988 (Β'1), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η διάθεση δραστικών ουσιών για την παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων επιτρέπεται να γίνεται από όλους τους κατόχους αδειών κυκλοφορίας, παραγωγής και χονδρικής πώλησης φαρμάκων και δραστικών ουσιών.»

7. Η παρ. 5 του άρθρου 4 της υ.α. Γ5(α)/88979/2015 (Β' 2577) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η διαπίστωση της μη τήρησης των όρων των προηγούμενων παραγράφων έχει ως συνέπεια την επιβολή των προβλεπόμενων από το νόμο κυρώσεων.»

8. Η παρ. 5 του άρθρου 11 της υ.α. Γ5(α)/88979/2015 (Β' 2577) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Οι φαρμακοβιομηχανίες, αντιπρόσωποι - εισαγωγείς, φαρμακέμποροι και φαρμακοποιοί υποχρεούνται να παρέχουν, στη Διεύθυνση Φαρμάκων του Υπουργείου Υγείας και στο Τμήμα Τιμολόγησης Φαρμάκων του ΕΟΦ, κάθε σχετική με τα φάρμακα πληροφορία που τους ζητείται.»

9. Η περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 3816/2010 (Α' 6), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«3.α. Για την ένταξη κάθε φαρμακευτικού ιδιοσκευάσματος στο θετικό κατάλογο συνταγογραφούμενων φαρμάκων της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου καταβάλλεται, ως τέλος εισόδου, εφάπαξ εισφορά ποσού δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ για κάθε μορφή, περιεκτικότητα και δοσολογία και βαρύνει αποκλειστικά τις φαρμακευτικές εταιρείες ή τους κατόχους άδειας κυκλοφορίας (ΚΑΚ) φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων.»

10. Η παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 3816/2010 (Α' 6), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για την ένταξη κάθε νέου φαρμακευτικού ιδιοσκευάσματος στο θετικό κατάλογο συνταγογραφούμενων φαρμάκων καταβάλλεται, ως τέλος εισόδου, εφάπαξ εισφορά ποσού δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ για κάθε μορφή, περιεκτικότητα και δοσολογία και βαρύνει αποκλειστικά τις φαρμακευτικές εταιρείες ή τους κατόχους άδειας κυκλοφορίας (ΚΑΚ) φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων.»

11. Το άρθρο 2 της υ.α. Α6/4171/1987 (Β' 361), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2
Προϋποθέσεις για την υποβολή αίτησης
για χορήγηση άδειας παράλληλης εισαγωγής

Η αίτηση υποβάλλεται μόνο εφόσον ισχύουν σωρευτικά οι παρακάτω προϋποθέσεις: α) Το ιδιοσκεύασμα ή το σκεύασμα εισάγεται από κράτος-μέλος της Ε.Ε. (μπορεί να παρασκευάζεται εκεί ή να εισάγεται από άλλο κράτος- μέλος. β) Έχει νόμιμη άδεια κυκλοφορίας (σύμφωνα με το άρθρο 3 της Οδηγίας 65/65/ΕΟΚ) στο κράτος-μέλος από το οποίο εισάγετα. γ) Έχει νόμιμη άδεια κυκλοφορίας στην Ελλάδα. Δηλαδή, πρέπει το εισαγόμενο φαρμακευτικό ιδιοσκεύασμα: αα) να είναι επαρκώς ομοειδές με φαρμακευτικό ιδιοσκεύασμα ή σκεύασμα που κυκλοφορεί στην Ελλάδα και ββ) να μη διαφέρει ως προς το θεραπευτικό αποτέλεσμα από το προϊόν που κυκλοφορεί νόμιμα στην Ελλάδα.»

12. Η παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 1965/1991 (Α' 146), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Κατόπιν αιτήσεως ενδιαφερομένων φαρμακευτικών βιομηχανιών ή εργαστηρίων που βρίσκονται σε νόμιμη λειτουργία, επιτρέπεται η συστέγαση αυτών στον ίδιο βιομηχανικό χώρο, υπό την προϋπόθεση ότι καθένα από αυτά θα λειτουργεί αυτοτελώς με δικούς του υπεύθυνους παραγωγούς και ελέγχους ποιότητας και ότι έχουν εκδοθεί οι απαραίτητες άδειες που προβλέπονται από την υ.α. ΔΥΓ3α/Γ.Π.32221/2013 (Β' 1049), όπως ισχύει, και τις λοιπές συναφείς διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.»

13. Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν.δ. 96/1973 (Α' 172), σε συνδυασμό με την παρ. 23 του άρθρου 2 και την περίπτωση β' της παρ. 3 του άρθρου 9 της υ.α. ΔΥΓ3α/Γ.Π.32221/2013 (Β' 1049), όπως ισχύουν, δεν εφαρμόζονται επί των προϊόντων που εμπεριέχουν βιοκτόνα, εφόσον: α) διαθέτουν διαφορετική σύνθεση και φέρουν αντίστοιχη ένδειξη για διαφορετικό σκοπό χρήσης και β) δεν εμπεριέχονται άλλες, πλην των βιοκτόνων, ουσίες ή συνδυασμός ουσιών που θεωρείται φάρμακο.

14. Η περίπτωση δ' της παρ. 2 του άρθρου 14 του π.δ. 84/2001 (Α' 70), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Η παραβίαση της παρ. 4 του άρθρου 13 του ν. 2071/1992 (Α' 123), όπως ισχύει».

Άρθρο 120

1. Μετά την παρ. 19 του άρθρου 136 του ν. 4251/2014 (Α' 80) προστίθεται παράγραφος 20 ως εξής:

«20. Με απόφαση του Υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής, δύνανται να ανακαθορίζονται οι αρμόδιες αρχές έκδοσης των αδειών διαμονής των πολιτών τρίτων χωρών που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Με την ίδια απόφαση ορίζονται οι λεπτομέρειες, ειδικότερα ζητήματα για την εφαρμογή της, καθώς και ζητήματα που σχετίζονται με την εξέταση των εκκρεμών αιτημάτων.»

2. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 2 της υποπαραγράφου Δ9 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94) προστίθενται τρία εδάφια, ως ακολούθως:

«Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος δεν εμπίπτουν επίσης οι πάσης φύσης μετακινήσεις του Υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής, που δεν υπόκεινται σε περιορισμό ημερών κατ' έτος. Μετακινήσεις εκτός έδρας που έχουν πραγματοποιηθεί το έτος 2016 από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης αρμόδιο για θέματα μεταναστευτικής πολιτικής και τον Υπουργό Μεταναστευτικής Πολιτικής, καθ' υπέρβαση του ορίου ημερών που τίθεται από τις ανωτέρω διατάξεις, θεωρούνται νόμιμες. Οι δαπάνες για τις μετακινήσεις αυτές δύναται να πληρωθούν σε βάρος των πιστώσεων του τρέχοντος ή και του επόμενου οικονομικού έτους του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, κατά την προβλεπόμενη διαδικασία, τηρουμένων των λοιπών προϋποθέσεων νομιμότητας και κανονικότητας των δαπανών αυτών.»

Άρθρο 121

Προστίθεται παράγραφος 10 στο άρθρο 4 του ν. 3270/2004 ως εξής:

«10. Με αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού συνάπτονται δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που αφορούν στην υλοποίηση των πάσης φύσεως δράσεων του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού με αντικείμενο την εν γένει τουριστική προβολή της Ελλάδας και του Ελληνικού Τουρισμού στην ημεδαπή ή αλλοδαπή, όπως σε διε-

θνείς τουριστικές εκθέσεις, καλλιτεχνικές δράσεις, συνέδρια και λοιπές εκδηλώσεις και σε όλα τα μέσα μαζικής επικοινωνίας ιδίως έντυπα, τηλεόραση, διαδίκτυο, διαφήμιση σε ψηφιακά μέσα, εξωτερική διαφήμιση, κινητή διαφήμιση.

Για τις συμβάσεις αυτές επιτρέπεται η προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, σύμφωνα με το άρθρο 118 του ν. 4412/2016 (Α' 147), όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, είναι κατώτερη από τα όρια του άρθρου 5 του ν. 4412/2016, για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση της παρούσας.»

Άρθρο 122
Καταβολή φόρου πλοίων πρώτης κατηγορίας του ν. 27/1975 (Α' 77)

1. Η καταβολή της πρώτης δόσης του φόρου και της εισφοράς πλοίων της πρώτης κατηγορίας του ν. 27/1975 (Α' 77) γίνεται μέχρι και τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της οικείας δήλωσης, ανεξάρτητα από την ημερομηνία υποβολής αυτής. Η παραπάνω ρύθμιση ισχύει για όλες τις περιπτώσεις των διατάξεων των άρθρων 14 και 19 του ν. 27/1975. Σε περίπτωση υποβολής δήλωσης φόρου πλοίων της πρώτης κατηγορίας του ν. 27/1975 μετά την 31η Δεκεμβρίου του έτους ύψωσης της ελληνικής σημαίας, η καταβολή του οφειλόμενου φόρου γίνεται μέχρι και τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης, ανεξάρτητα από την ημερομηνία υποβολής αυτής.

2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου ισχύει για δηλώσεις που υποβάλλονται από 1.1.2017 και αφορούν σε φορολογικές περιόδους από την ημερομηνία αυτή και εφεξής.

Άρθρο 123
Τροποποίηση του άρθρου 128ΣΤ του ν. 2725/1999 (Α' 121)

1. Η παρ. 2 του άρθρου 128ΣΤ του ν. 2725/1999 (Α' 121), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Ο.ΚΑ.Ν. συγκροτείται με απόφαση του αρμόδιου για τον Αθλητισμό Υπουργού και αποτελείται από εννέα (9) μέλη. Από αυτά:

α) Τρία (3) μέλη είναι ειδικοί επιστήμονες από το χώρο της ιατρικής ή της φαρμακολογίας ή της τοξικολογίας ή της βιολογίας ή της χημείας ή της βιοχημείας με γνώσεις σε θέματα αντιμετώπισης του ντόπινγκ, ένας εκ των οποίων επιλέγεται από κατάλογο πέντε (5) τουλάχιστον υποψηφίων, που υποβάλλει το Διοικητικό Συμβούλιο του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου.

β) Τρία (3) μέλη είναι νομικοί με εμπειρία σε θέματα αθλητισμού και αντιντόπινγκ.

γ) Ένα (1) μέλος της Ολομέλειας της Ελληνικής Παραολυμπιακής Επιτροπής που υποδεικνύεται εξ αυτής.

δ) Ένα (1) μέλος της Ολομέλειας της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής που υποδεικνύεται εξ αυτής.

ε) Ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού των Σχολών Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Σ.Ε.Φ.Α.Α.) που υποδεικνύεται από κατάλογο που υποβάλλουν οι Κοσμήτορες των Σ.Ε.Φ.Α.Α. των Α.Ε.Ι..»

2. Μετά την παρ. 7 του άρθρου 128ΣΤ του ν. 2725/1999 (Α' 121) οι εκ παραδρομής αριθμημένες ως παράγραφοι 2 και 3 αναριθμούνται σε 8 και 9 αντίστοιχα.

3. Η ως άνω αριθμημένη ως παρ. 8 του άρθρου 128ΣΤ του ν. 2725/1999 (Α' 121), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Μέχρι να εκδοθεί το προεδρικό διάταγμα της προηγούμενης παραγράφου, εξακολουθεί να λειτουργεί το Ε.Σ.ΚΑ.Ν. με τη σύνθεση που προβλέπεται στις διατάξεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου. Οι δαπάνες που είχαν αναληφθεί από αυτό, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό του, μπορούν να καταβληθούν στους δικαιούχους, κατά παρέκκλιση των προϋποθέσεων και της διαδικασίας που προκύπτουν από τις διατάξεις του δημόσιου λογιστικού, εφόσον, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του Ε.Σ.ΚΑ.Ν., προκύπτει ότι οι δαπάνες αυτές ήταν άμεσες και επιτακτικές για την αντιμετώπιση των λειτουργικών του αναγκών.»

Άρθρο 124

1. Η παρ. 4 του άρθρου 27 του ν. 4172/2013 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Ζημίες που προκύπτουν στην αλλοδαπή από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας μέσω μόνιμης εγκατάστασης δεν δύνανται να χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό των κερδών του ίδιου φορολογικού έτους ούτε να συμψηφιστούν με μελλοντικά κέρδη, με εξαίρεση τις ζημιές από επιχειρηματική δραστηριότητα μέσω μόνιμης εγκατάστασης που προκύπτουν σε άλλη χώρα ΕΕ/ΕΟΧ, με την οποία η Ελλάδα έχει συνάψει σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας, βάσει της οποίας τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν απαλλάσσονται.»

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται από 1.1.2014.

Άρθρο 125
Χορήγηση αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, καθώς και Πιστοποιητικού Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε.»

1. Χορηγείται στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε.» αποδεικτικό φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, ώστε να καταστεί δυνατή η συμμετοχή της σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων ή προμηθειών από το δημόσιο τομέα και για την είσπραξη χρημάτων από το Δημόσιο. Εφόσον τα ανωτέρω αποδεικτικά χορηγούνται για την είσπραξη χρημάτων, περιλαμβάνουν τον όρο της παρακράτησης ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%) επί του εισπραττόμενου ποσού.

2. Για τη μεταβίβαση του ακινήτου που βρίσκεται στη θέση «Βλύχα» ή «Στενά» ή «Φαρδιά Βλύχα», του Δήμου Ελευσίνας, της Περιφερειακής Ενότητας Δυτικής Αττικής, της Περιφέρειας Αττικής, συνολικής έκτασης τετρακοσίων πενήντα μίας χιλιάδων πεντακοσίων ογδόντα εννέα (451.589,00) τετραγωνικών μέτρων, και ανήκει κατά πλήρη κυριότητα στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε.», χορηγούνται κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης τα πιστοποιητικά της προηγούμενης παραγράφου, υπό τον όρο παρακράτησης υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου ποσοστού επτά τοις εκατό (7%) επί του συμφωνημένου τιμήματος κατά την καταβολή αυτού. Για τον ίδιο λόγο και για το ίδιο χρονικό διάστημα, χορηγείται στην προαναφερόμενη εταιρεία Πιστοποιητικό της Φορολογικής Διοίκησης, με το οποίο βεβαιώνεται ότι το ανωτέρω ακίνητο περιλαμβάνεται στη δήλωση Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.), κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης.

Από το ποσοστό επτά τοις εκατό (7%) του συμφωνημένου τιμήματος, που παρακρατείται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, εξοφλείται κατά προτεραιότητα ο αναλογών, στο αναφερόμενο στο ίδιο εδάφιο ακίνητο, Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (Ε.Ν.Φ.Ι.Α.).

3. Για το ίδιο ως άνω χρονικό διάστημα, πάσης φύσεως επιχορηγήσεις και καταβολές προς την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε.» δεν δύνανται να συμψηφιστούν αυτεπαγγέλτως με οφειλές αυτής προς το Δημόσιο, σε Ν.Π.Δ.Δ., σε Ασφαλιστικούς Οργανισμούς και σε Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού.

Άρθρο 126
Αναστολή μέτρων διοικητικής και αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος της κινητής και της ακίνητης περιουσίας της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε.»

1. Από τη δημοσίευση του παρόντος και για το χρονικό διάστημα, για το οποίο χορηγείται αποδεικτικό ενημερότητας στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗ-

ΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε.», δυνάμει του άρθρου 1 του παρόντος, αναστέλλονται:

α. οι πάσης φύσεως πράξεις διοικητικής εκτέλεσης κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων και κατά τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας,

β. οι πάσης φύσεως πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας,

γ. η λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, καθώς και

δ. οι εγγραφές πάσης φύσεως εμπραγμάτων βαρών και εξασφαλίσεων, που επισπεύδονται ή ασκούνται από τους πάσης φύσεως πιστωτές σε βάρος της κινητής και ακίνητης περιουσίας της ως άνω εταιρείας, για οποιαδήποτε αιτία,

ε. οι πράξεις διασφαλιστικών μέτρων της παρ. 5 του άρθρου 46 του ν. 4174/2013 (Α' 170) και του άρθρου 14 του ν. 2523/1997 (Α' 179).

2. Οι εγγραφές πάσης φύσεως εμπραγμάτων βαρών και εξασφαλίσεων σε βάρος της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΕΑΣ Α.Β.Ε.Ε.» επί του, στην παράγραφο 2 του άρθρου 1, αναφερόμενου ακινήτου αποσβέννυνται αυτοδικαίως και εξαλείφονται με πράξη του οικείου Υποθηκοφύλακα ή Προϊσταμένου Κτηματολογικού Γραφείου και οι κατασχέσεις εις χείρας τρίτων από οποιονδήποτε σε βάρος της ανωτέρω εταιρείας αίρονται αυτοδικαίως. Η στο προηγούμενο εδάφιο αναφερόμενη άρση δεν επιφέρει καμία συνέπεια ως προς τη διακοπή της παραγραφής των οφειλών για τις οποίες διενεργήθηκαν οι ανωτέρω πράξεις αναγκαστικής και διοικητικής εκτέλεσης. Ομοίως, αίρονται αυτοδικαίως οι πράξεις διασφαλιστικών μέτρων της παρ. 5 του άρθρου 46 του ν. 4174/2013 (Α' 170) και του άρθρου 14 του ν. 2523/1997 (Α' 179) εις βάρος της ανωτέρω εταιρείας.

Άρθρο 127
Χορήγηση αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.»

.

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4244/2014 (Α' 60) οι λέξεις «μέχρι 31.12.2016» αντικαθίστανται με τις λέξεις «μέχρι 31.12.2017».

2. Στο τρίτο εδάφιο της περίπτωσης 2 της υποπαραγράφου ΙΑ.2 της παρ. ΙΑ' του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85) οι λέξεις «μέχρι 31.12.2016» αντικαθίστανται με τις λέξεις «μέχρι 31.12.2017».

Άρθρο 128

Χορηγείται στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ Μ.Α.Ε.», που τελεί υπό Ειδική Εκκαθάριση, αποδεικτικό φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, ώστε να καταστεί δυνατή η συμμετοχή της σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων ή προμηθειών από το δημόσιο τομέα και για την είσπραξη χρημάτων από το Δημόσιο.

Άρθρο 129
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Αθήνα,.....2016

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

3. ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

4. ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

5. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

6. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

7. ΥΓΕΙΑΣ

8. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

9. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

10. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

11. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

12. ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

13. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

14. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

15. Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

16. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

17. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

18. Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

19. Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Συνεπώς το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 19.51' λύεται η συνεδρίαση.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ